TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO JOPPI

Manoscritto n. **J_MSS_0096**

I manoscritti che compongono compongono il fondo, assieme alle migliaia di testi a stampa - compresi rari incunaboli e cinquecentine - il Fondo Joppi, sono quasi esclusivamente di interesse friulano. La raccolta si è formata nell'arco di una sessantina di anni grazie alle ricerche di Vincenzo ed Antonio Joppi.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine - Inventario dei manoscritti del Fondo Joppi
https://www.techeudine.it/fondo-joppi
https://www.sbhu.it/

SALM
UIS
NOVI
96

96 - Aedi *[Petri]* ossia Pietro Edo o Capretto, Civis Portusnaonensis Diapsalma «Incipit Expositio in Davidicos Psalmos: Beatus vir qui non abiit in «consilio... etc.» Explicit: «1493. Idibus Junijs. P. Haedus presbyter». In fine avvi aggiunta la seguente nota: «*In psalmorum expositione hoc «nomen d'apsalma multis in locis reperitur: ut autem sciat quid habeat «significationis: repperi in epistulis divj Hieronimj diapsalma metrj va- «riationem, seu pausationem spiritus sanctj* (?), *vel alterius sensus exordium «significare*». Le note marginali sono di Osualdo Ravenna di Pordenone, che è pure l'A. dell'*Hymnus in Verbi Filii Excelsi Dei nativitate* (a carte 163 t.°) — A carte 28 in margine è scritto: «In expositione «D. Jacobi Parem de Valentia Cristopolitani (?) Ep. quedam pariformiter, vel ad litteram cum hoc se habent Auctore P.ro Petro Aedo «Naonense mei Osualdi Ravenna Concive (1687).

Un vol. in-4° di carte 257 rilegato in pelle: scrittura del sec. xv forse autografa. Il testo è diviso in due colonne simmetriche con capilettere in rosso. Le note marginali sono di O. Ravenna, posteriori di due secoli.

Jossi ex Libris

Ad, INDIVIDVÆ TRINITATIS gloriam
Diapsalma P.ri Petri Ædi Ciuis Portunonien. incipit
Æxpositio in Dauidicos Psalmos, a Teologis aprobata, paginæ 257

Beatus uir qui nõ abiit ĩ cõsilio ĩpiorũ: & ĩ uia peccoꝝ nõ stetit: & ĩ cathedra pestilentie non sedit.

Beatus uir. i. bñ ĩ uirtutibus auctus: & nõ effoeminatus & mollis: sic Adã: q neglecto pcepto diuĩo: cõsilio uxoris adhesit. Et uere beatus fuit: qꝛ miser & infoelix nõ extitit. Et uero nõ fuit miser: qꝛ pp qd ad miseriã deueniret: nõ egit. Et hoc ꝯtinuo ondit: qꝛ nõ abiit ĩ ꝯsilio impioꝝ: diaboluꝫ uidelicet suggestioni nullo mõ & tentat) ꝯsensit. Consiliũ at ipioꝝ uocat suggestione spetis ad euã: sumissione euę ad adã: deliberatione ade: qua bonuꝫ ee decreuit: si uxoris consilio cõsentiret. Vel certe cõsiliũ impioꝝ e: ut & se ipos ĩ peccati baratro mergat: & alios secũ ruere faciat. A qº consilio christus oĩo se custodiuit: qa & se inocẽte exhibuit: & alios iuste & scte uiuere docuit. Vbi notãduꝫ qꝛ ex cogitatõe tria pcedũt. s. mot᷒ mẽtis: delectatio: & ꝯsensus. In motu mẽtis fit ueniale peccatũ: In delectatione qñq; ueniale qñq; mortale. In cõsensu uº mortale. Nõ igr̃ abiit: qº ad motũ mẽtis. stetit: quo ad delectatione. sedit: quo ad consensũ. Vel ĩ cathedra pestilẽtię nõ sedit. i. nullã ĩ peccato ꝯsuetudieꝫ hũit.
Sꝫ quia nõ sufficit cuiqꝫ mala relinquere: nisi bona studeat agere: postqꝫ eũ a pecco ĩmune ondit. exequit᷒ & bonuꝫ qd fecit. qꝛ uidelicet ĩ lege dñi uolũtarius fuit. Proposuit naqꝫ sibi pr̃ lege nascendi: patiẽdi: & resurgẽdi: quã nõ inobedie do reiecit: sꝫ fideliter adimplẽdo pfecit. Sequit᷒ ergo.

Sed in lege dñi uoluntas eius: & ĩ lege eius meditabit᷒ die ac nocte. Lex speculũ e qddam: p quod ondit christus. Differt aũt an qs in lege sit: an sb lege. Primũ eĩ liberis couenit. secũduꝫ seruis. Volũtas uº potentia libera. Dicit ergo. nõ abiit. i. nõ consensit: Sꝫ loco hui᷒ mali qd uitauit: bonũ hoc pegit: qꝛ uolũtarius ĩ lege pr̃is extitit. Vel peccatũ nõ pduxit ad actũ. Sꝫ in lege pr̃is e meditatus: qꝛ. sꝫ. nõ eã negligenter habuit: sꝫ deuote compleuit. Meditabit᷒ p intellectũ ponit᷒. die ac nocte. i. ĩ prospis & aduersis: uel minãdo penas: & pmittendo coronas. Vl̃ iugit᷒ & oĩ tpr̃.

Et erit tãq̃ lignũ qd plãtatum ẽ secus decursus aquarũ: quod fructũ suũ dabit in tpr̃e suo.

Quia igr̃ nõ abiit: nõ stetit: nõ sedit. sꝫ oĩa quę pr̃ uoluit adimpleuit. merito erit tãq̃ lignũ uitę: qd ẽ ĩ medio padisi. i. ĩ medio eccl̃ię & electoꝝ suoꝝ: in se uitã nãle hñs: & aliis tribuens. Vel alr̃: ut sic ꝯtinuet᷒. licet ab oĩ peccato ĩmunis extiterit: & ĩ lege dñi fuerit uolũtarius. tñ erit. i. reputabit᷒ tãq̃ lignũ. qꝛ sicut lignũ ex terra ortũ redit ĩ nihiluꝫ: ita ipse sꝫ carnẽ morte gustando: ad hora: ad occasũ tetendit. Vel certe ligno cõpabilis dr̃ p quasdã similitudines & pprietates. Habet eĩ lignũ umbrã: hĩt fructũ: habet odorẽ. Et christus umbrã hĩt: qꝛ fideles suos ab incentiuis uitioꝝ defendit. hĩt fructũ: qꝛ & ipe scẽ & laudabilr̃ uixit.

q nos ut eodē mō uiuam⁹ edocuit. O
dore q̄ suauitatis se ipm̄ patri i ara cru
cis exhibuit. & nos castimonię odore deo
reddere de nobis ipis instruxit. Q'd lignū
plantatū ē. diuinitati. vȝ. ē pris unitū/
nō s̄ȝ humana opatione: sȝ secus decur
sus aquarum. i. iux diuinitatis plenitudinē
ubiq̄ defluētē. Vel qd plantatū ē. de utero
s. uirginis ē procreatū: secus decursus
aquarum. i. iux lapsu mortaliu populorum.
Erit. s. reputabit̄ tanq̄ lignū: q̄ sic illd
cedit i nichilu: ita christus tetendit ad
occasū. qd q̄dē lignū platatū est secus
decursus aquarum. i. qd diuinitati pris
unitū nō s̄; humana opatione: s̄; iuxta
diuinitatis plenitudines ubiq̄ defluētē.
Q'd fructū suū dabit. i. pferet aplos suos
uel ecclīaȝ suo sanguine acq̄sita/ i tpe
suo/ a pre. s. sibi pordinato: uel dabit
fructū suū i tpe suo. i. donū sps sc̄ti post
ascensū suū i celū.

ET foliū eius nō defluet: & oīa
quęcūq̄ faciet psperabūtur.

Et cū sit lignū: folia eius nō defluet:
q̄ nimirum uerba pdicatoris ei nō erūt ina
nia: s̄ȝ corda auditorum transfigentia. Vn
& i alio psalmo dr̄. Sagittę tuę acutę.
Verba at̄ pdicatoris recte foliis copant̄.
Folia eī arborē ornāt: & fructus occultāt.
Verba q̄ pdicatoris & auditores suos uir
tutibȝ ornāt. & beatitudinē quā pmittut.
hic tegūt i spe/ postea hendaȝ in re.
Jd̄ dicit. Et foliū ei⁹ nō defluet. i. uba
pdicatoris ei nō erūt irrita. q̄ quęcūq̄
faciet pdicando ul̄ opando p se uel per
suos: psp̄abūt̄. i. erunt prospera: & p
sperum habebūt effectum.
Sequitur.

Non sic impii nō sic: s̄ tanq̄
puluis quē pycit uentus a fa
cie terrę.

Christus q̄dē/ q̄admodū ostēsū ē: ab omi
peccato se custodiuit imune: cui quicq̄
imitator existeret: pfecto beatus esset.
Christi q̄dē imitatores erūt beati: s̄ȝ im
pii. vȝ. idolatrę/ diuino cultui c̄tradicentes:
& honorē creatori debitū/ creaturę exhi
bentes: nō erūt sic. i. beatitudinis iustorum
nō erūt pticipes. Q' aūt sic igeminat.
causa tristitię facit. Dolet ei uir sc̄tus
de pditione impiorum. Et uere impii nō
erunt/ ut iusti: q̄ erūt comparabiles
pulueri: quē uentus aufert a facie t̄rę.
Quēadmodū ei puluis quo fuerit siccior
& humore magis caruerit: a uēto le
uius circūfertur. ita impii nulla hume
ctatione grę spūalis hntes: a uento su
pbię & ceruicositatis eorum auferent̄ a
facie terrę. i. a consortio Beatorum: q̄
erūt i terra uiuētiū. Proiciēt̄ iniqui:
nec ad fęlicitatis pticipiū itroducēt̄.
vel a facie terre. i. a facie dei: q ē Firma
mētū atq̄ stabilitas electorum.

IDeo non resurgūt impii in
iudicio: neq̄ peccatores i cō
silio iustorum.

Et q̄ impii pulueri comparant̄. ideo in
iudicio nō resurgūt. Vel a peccatis suis nō
se eleuabūt p poenitentia correctionis:
qa (ut ait aplus) si se ipos iudicaret: nō utiq̄
iudicarent̄. Vel nō resurgēt i iudicio. i.
ad hoc ut iudicēt̄: q̄ sine oī iudicio punient̄.
Duo eī erūt ordines bonorum: & totidem
malorum: Quorum alii iudicabūt̄ & salua
bunt̄. alii nō iudicabūt̄ & saluabunt̄.
Malorum uō alii s̄n iudicio damnabunt̄.

Nō iudicabūtur
sc̄ti olim iudi-
cati ideoq̄ beati.

Aly uo iudicati pibut. Nec peccatores i consilio iustorum. Peccatores accipit le gis diuine puaricatores: fictos & falsos christianos & hereticos: q resurgunt .i. st se a peccatis no excutiunt. In cosilio iustorum. Consiliu naq iustorum e: uel a peccatis se custodire: uel si peccauerit: p pnia emedare. Ad consiliu peccatores no obstant: qa quotidie peccant: & poenitere no curant. Impios uocat idolatras, ac magis impenitentes.

Quonia nouit dns uia iustorum: & iter impiorum peribit.

Probat a contrariis qm impii & pecca tores damnadi st & reprobandi: qm iu sti eligendi st & coronandi. Et hoc dicit equipollenter. Dic ig. Quia nouit dns .i. e ligit & approbat uiam .i. uita & mores iustorum. Et qz sic e: iter .i. uita impiorum peribit. no q essentialr peant: s3 quia ad no esse p damnatione tendunt.

equipollentur, quia sicut saluadi boni, sic impii damnadi.

2.

Psalmus .ii.

Quare fremueret gētes: & ppli meditati sunt inania.

Vox christi contra aduersarios suos. Cu ego sim tantus ac talis: quale me me us ppheta i superiori psalmo descripsit: & nihil i me culpabile & reprehensibile sit rep tu: sicut de me meus ppheta testatus e. quare ergo gentes: milites uidelicet romanorum fremuert .i. bestiali more cotra me seui erut? & ppli iudeorum minores atq ma iores quare contra me seuierut? Nul la naq honesta cam quare me dam naret i me iuenerut. Ipi qde fremuert: s3 no curo: qz meditati st inania. Vel me ditatio eorum fuit inanis: qua credidert nom meu extinguere: & de terra delere. S3 unde me cogitauert humiliari: in potius meruí exaltari: absq dubio. Deus enim humilia respicit, resistitque superbis.

Astiterut reges tre: & pricipes couenert in unu aduersus dnm & aduersus christu ei?

Probat a pte: qz uere gentes & ppli fremuert: quia reges terre .i. terrenu gubernantes imperiu .i. herodes maior q cu cunabulis pdere uoluit: & hero des minor q morti ei assensu prebuit eu3 illusu cu3 ad pilatu remisit. Asti terut ig .i. i eode consensu mee mortis ste terut: qz morte mea irreuocabilr delibe rauert reges tre .i. terreni impii: & pri cipes .s. iudeorum ut Annas & Cayphas co uenerut i unu: hoc e .i simul i eade sntia; confirmada uenert aduersus dnm .i. deu prem: qz cu mihi eo prem no credebat: & ad uersus christu eius .i. adusu me: qa me pris filiu ee negabat: q su christus eius .v3. ab ipo i sacerdotem & rege unctus.

Disrumpamus uincula eorum: & pjciamus a nobis iugum ipo2.

Ondit quo couenert .s. dicetes Disrupa mus &c. ac si diceret. Christus & discipli eius uolut nobis alia uita ostedere: priras traditiones destruere: & se nobis magistros doctrine sue pponere. Quapp disrupamus .i. diuerse rupamus illu crucifigedo: illos la pidibus obruedo: illu diuersa nece pdedo. Et pjciamus iugu .i. subiectione: qua que runt sibi nos fore subiectos. Vel alr ut sit uox christi ad electos irrisores se ee cau sa humilitatis: uel qz sine eo nil possunt. alloques eos sic. Inimici qde nri insurgut i nos: & querut nos reuocare a religione nra mo minis modo blandiciis. Si nos p

corroboratione spi dirupam uicla .i. blanditias illorum qbz nos querit sibi retinere: & iugu .i. minas & errores eorum pyciamus .i. cotemnam. Dic g°. Dirupam .i. diuerso mo frangam uincla eorum .i. pcepta & doctrinas: & proyciam porro .i. longe iaciamus a nobis iugum ipso .i. dominium & potestatem.

Qui habitat in celis irridebit eos: & dns subsannabit eos.

Ipsi quide insurrexerit aduersu nos: sed malo suo: qz oipotes q hitat i celis .i. in electis suis. irridebit eos. etna. vz. irrisioe eos dignos ee ondet. Electi aut io celi uocant: qz sic celi cuctis elemtis eminet ita electi dei celsitudine uirtutu trascendut. Et sicut celu pluit & fulgurat. ita sci uiri & pluut i uerbis: & coruscant miraculis. Ideo q hitat i celis .i. i electis irridebit eos .i. irrisione dignos ostendet i pparatione uindicte: upta eos. vz. irrisione deludet i exhibitoe potetie. Sbsanare aut e aliquē sb naribz deridendo torqr.

Tunc loquetr ad eos in ira sua: & in furore suo coturbabit eos.

Ostēdit aptius quo sbsanaturus sit eos: qz tuc .i. i tpe iudicij loquetr ad .i. p eos i ppetrando: reuocās ea i memoria quatuor pena mereant: & hoc i ira sua .i. i pparatioe ad uindictā, coturbit eos .i. simul & sz corpus & sz aiaz damnabit eos i furore suo .i. i exhibitione poene: cu ad eoru reputatione iratus & furens apparuerit: quia eos sn mie respectu damnabit.

Ego aut constitutus su rex ab eo sup syon mote scm eius: predicans preceptum eius.

Ipsi qdem ita pibut. Sz ego q patri obediens fui sui constitut .i. simul cu ipo statutus rex: qz cu tradidero regnu deo & patri ipe regnabit mecu sup electos ab eo .i. a pre super syon .i. sup illos q celestia & eterna metis oculo otemplat: ita q sui sup .i. omibz illis supior: q sut mons uirtutuz .s. sol eminetia alios excellut. & st smcti .i. uirtutibz cofirmati. & st ei .i. ab ipo pre destinati & uocati. Et merito ostitut sū rex sup ecclia: qm prius pdicando pceptu ea acqsiui. Et hoc e qd dicit eq pollent .i. qz fui pdicans pceptu ei .i. euangeliu qd mihi pdicandu iniunxerat i ea. Dicit g°. Ego aut ostitut .i. simul statut sui rex ab eo .s. patre sup syon motes .i. eccliaz uirtutu excellentia eminetem smctu eius .i. i uirtutibz ofirmatam. Et merito qz fui predicans pceptu ei .i. euangeliu.

Dominus dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Dominus Pater dixit ad me. Filius meus es tu.

Et quasi ab eo quereres quo a pre sit rex constitut isinuat. ac si dicat. Vere a pre constitut sui rex: qz hoc mo. Nam dixit m pr. Postula a me .i. i obedientia a me tibi iniuncta usqz quaqz pseuera. Et si hoc feceris: dabo tibi gentes .i. gentiles p'us & imude uiuetes prius no hereditate: nuc p fide hereditate tua. Et dabo tibi terminos terre .i. ex oibz angulis terre adinuenia tibi fideles: q erut possessio tua. Vel eos facia possessione tua: qui terminat & finiut i se omē terrenitate. Et nota hāc petitione fieri pri a filio sz

[illegible] zet [illegible] tibo [illegible] deus [illegible] tibi [illegible] ipse domini dixo. filii meus [illegible]

Postula a me [illegible] et dabo tibi gentes hereditatem tuam: et possessionem tuam terminos terre.

De [illegible] sicut expositione [illegible] satis dictum. [illegible] hoc dici pot. [illegible] firmiter [illegible] ipse [illegible] adoptiuus [illegible] genitura ex [illegible] progeni [illegible] ego hodie [illegible] posteros [illegible]

Reges eos in virga ferrea: et tamquam vas figuli confringes eos.

Et ipse futurus es rex: reges eos. i. tu [illegible] abili ad instar ferri. Et [illegible] communes [illegible] bono costitues [illegible]

Et nunc reges intelligite: erudimini qui iudicatis terram.

Et [illegible] vas figuli uos compincam. [illegible] quodda nobis dando solatiu. [illegible] ges eius: ipse nos [illegible] rationes regere nostis. Dicit at. Et nunc reges itelligite: [illegible] faciendus intelligitis ope complete. Erudimini me [illegible] stando i passionibus: [illegible] extra eruditate [illegible] q discernatis terrenitate a no terrenitate. i. celestia a terrenis: carnalia a spiritualibus.

Seruite domino in timore: et exultate ei cum tremore.

Dixi uos reges: [illegible] nolite extolli. [illegible] te dno. i. [illegible] [illegible] adimplere: imo [illegible] exulta [illegible] ei cu tremore. Dicit ergo. Seruite dño timore no [illegible] penali: [illegible] casto et filiali: et exultate ei. i. [illegible] [illegible] steteritis: inde [illegible] dicat ne cadat, qui se [illegible] in culmine [illegible] in seculo

Apprehendite disciplinam: ne quando irascatur dominus et pereatis de via iusta.

[illegible] Appre[illegible] d [illegible] flagell [illegible] [illegible] apprehen[illegible]

Omnes Reges seruient Ei. Reges qui prauis dominantur [illegible] dicuntur, quia seruire Deo regnare est. Humiles autem nos expedit esse, quia Christus hanc diuinam nos docuit uirtutem laudando p[illegible] [illegible] & usque ad [illegible] humilitatem [illegible] exercendo [illegible]

Timor [illegible] & recedere a malo in [illegible] filiali sermo est.

[illegible]

Seruit quisque Deo dum seruat [illegible] Dei precepta

[illegible] contra uos [illegible] [illegible] valde uobis erit mortifera: quia peribitis d[e] [illegible] [illegible] de uia [illegible]
Apprehendite disciplina .i. [illegible]
[illegible] illa: ne quando .i. cum minus pu[tatis] [illegible] dominus .i. ad ultionem [illegible] [illegible]
i. de iustorum consortio. Et uere peribitis si uobis deus iratus fuerit [illegible]
[illegible]
[illegible] quatur: ut sit detestiua locutio.

Cum exarserit in breui ira eius: [Bea]ti omnes qui confidunt in eo.

[illegible] cum ira ei[us] exarserit peribitis. Sed omnes qui confidunt in eo [illegible] .s. spem [ha]bendo qui [illegible] liberandi et remunerandi [illegible] ipso. [illegible] et ope confidunt in eo: erunt beati .i. beatitudine eterna ditati. Psalmus dauid cum fugeret a facie Absalon filii sui. Psal. iii.

Psalmus dauid [illegible] [illegible] consideran[tibus] [illegible] illius: cum fugeret Dauid a facie Absalon filii sui. Titulus iste [illegible]
[illegible]

[illegible]
Absalon uo tandem exitum pre[illegible] fugiens [illegible]
[illegible]
[illegible] cum illud nomen per suam interpretatione conuenit. Operando duo pro illius negotii consideratione habita: quod inter ipsum et iu[illegible] extitit. Materia autem istius psalmi [illegible] [illegible] introducit: in [illegible] [illegible] dicente: et de resurrectionis gloria qua eum deus pre decorauit exultans. Intendit ut nos exemplo suo ad passionum [illegible] tolerantiam: dando [illegible] de omni salute atque protectione confidere. Vox christi ad electos. O uos electi et imitatores mei: cum fueritis [illegible] positi: nolite deficere neque diffidere: sed firmiter a domino salutem sperate: Quam utique uobis ipse prestabit: quia domini est salus. Et si q[illegible]
[illegible]

Domine quid multiplicati sunt [illegible] tribulant me: multi insurgunt aduersum me. Audiens me pre

[illegible]

[illegible] insurexit in [illegible] contus. Dicat o. [illegible] qd. i. gitu p[er] augustinu[m] multy [illegible] [illegible] mihi tormta. multi insurgut ad [illegible] [illegible]

Multi dicut aie mee: no[n] [illegible] ipsi in deo eius.

Multi dicut. Suppl [illegible] [illegible] pacere possum: q[uia] salute & liberatione qua[m] a deo expectat: no[n] erit hituru[s].

à DEO

Tu aut[em] d[omi]ne susceptor meus [illegible] [illegible] exaltans ca[put] m[eum].

Ipsi q[ui]de[m] d[i]c[u]nt a te no[n] [illegible] profecto mitiut: q[uia] tu d[omi]ne suscepies me de sepulcro p[er] resurrectione. glif[icans] me p[er] ascensione. Exaltabis [illegible] [illegible] Vel [illegible] [illegible] capud meu[m].

Voce mea ad d[omi]n[u]m clamavi: [et] exaudiuit me de monte s[an]cto suo.

[illegible] ego clamaui intuste voz. ad[illegible]

[illegible] C[illegible] hec voce mea. i. ad[illegible] [illegible] oratio e[st] [illegible] de [illegible] [illegible] di[illegible] p[illegible] cla[illegible] filiu[m] tuu[m] ut filius tuus clarificet te. [illegible] & no[n] [illegible] alliu[m]. [illegible] exaudiuit me de [illegible] s[an]cto suo. [illegible] [illegible] [illegible] sibi [illegible] [illegible] [illegible] tibi confirmaret. [illegible] [illegible] Vel exaudiuit me. s[cilicet] natu[m] de monte s[an]cto suo. i. de stirpe principu[m] & p[ro]pheta[rum]: q[ui] fuerut i[n] more diuina [illegible]

Ego dormiui: & soporatus su[m]: [et] exurrexi: q[uia] d[omi]n[u]s suscepit me.

[illegible] d[omi]n[u]s [illegible] de[illegible] [illegible] [illegible] ad[illegible] ergo. Ego dormiui. i. ad morte[m] [illegible] [illegible] [illegible] surrexi: q[uia] d[omi]n[u]s suscepit me. i. sursu[m] me accepit fac[iens] me uiuere [illegible]

No[n] timebo milia p[o]p[u]li circu[m]da[n]tis me: exurge d[omi]ne. saluu[m] me fac d[eu]s [meus].

[illegible] pr[illegible] me semp[er] exaudis. & a tribu[illegible] de tua p[ro]tectione confidens [non] timebo mihi uel meis milia p[o]p[u]li [illegible] & fac me saluu[m] i[n] meis. Et [illegible] a te confidunt [illegible]

Q[illegible] apparet illis [illegible] sic [illegible] peccato [illegible] iusta. [illegible]

D[illegible] pot [illegible]

[illegible]

In finem psalmus david. Psal. iv

I[illegible] opatie attribuit [illegible]

[illegible]

C[um] inuocarem exaudiuit me deus iustitie mee: in tribulatione dilatasti mihi.

[illegible] baptismo [illegible] exaudiuit me [illegible] Miserere mei [illegible] donando mihi [illegible] exaudi [illegible] conferendo mihi [illegible] custodiam. Et uere exaudisti me [illegible] dilatasti mihi [illegible] quandam [illegible] de iustitie [illegible] iustificauit in tribulatione [illegible] dedisti in tribulatione [illegible].

dimittendo

Miserere mei: et exaudi orationem meam.

Miserere mei .i. dimittendo mihi peccata [illegible] [illegible] custodia.

Filii hominum usquequo gravi corde: ut quid diligitis vanitatem et queritis mendacium?

[illegible] tis ea ad contemptu terrenorum et appetitu celestium [illegible] O filii hominum .i. imitatores [illegible] [illegible] peccaminum. Et si queratis que sit illa peccata que cor vestrum [illegible] [illegible] falsa que vana sit et transitoria: et queritis mendacium .i. felicitatem [illegible] [illegible] et queritis. Sed ut ad [illegible] fructu [illegible] idest nullum fructum, inanem utilitatem.

Scitote quoniam mirificavit dominus sanctum suum: dominus exaudiet me cum clamavero ad eum.

Responsio ad hoc quod dicit sperate in domino. Quereret forsitan illi minus perfecti unde valeat facere quod his omnibus sint remunerandi. Certe si tales fueritis remunerabit vos dominus quoniam te lum suum eadem facere que vos facere hor[illegible] tor mirificavit. Et hoc dicit ex post [illegible] [illegible] [illegible] stras excedunt vires. Et ideo quod iubes imple [illegible] Nolite [illegible]

vobis orabo: et non frustra [illegible] ad deum in oratione pro vobis: dominus exaudiet me. Et inde [illegible] [illegible] exaudiret. Et [illegible]

Irascimini [illegible] que dicitis in cordibus vestris [illegible] bus vestris compungimini.

[illegible] vanitate [illegible] quesiuistis. Sed ut peccatis [illegible] irascimini .i. dampnate in vobis preterito actus: et nolite pe[illegible] in reliquum ne peccetur. Quod dicitis [illegible] ore: dicite corde: ne [illegible] quo deus valeat. populus iste me labiis honorat. cor autem eorum longe est a me. Et compungimini in cubilibus vestris. Et si quid peccaveritis: ducat vos penitentia [illegible] [illegible] uorant cubilia: et sicut [illegible] [illegible] [illegible] christianum. Et hoc est quod dicit in cordibus .i. ea que male in cordibus vestris sua dictat [illegible] ebatis. nolite peccare .i. nolite ad actum pd[illegible] Cetera non mutat. At: Irascimini .i. dampnate in vobis ipsis illicitos motus [illegible] et que dicitis in cordibus vestris nolite peccare .i. ipsos illicitos motus in mente conceptos nolite ad actum perducere.

Sacrificate sacrificium iustitie et sperate in domino: multi dicunt. quis ostendit nobis bona?

[illegible]

+ Homo [illegible] sunt. Deus intuetur cor. Cavete ne iustitiam faciatis coram hominibus ut videamini. Sic autem si quis in publico quod est iniustio, quia soli Deo placere cupimus [illegible] in oculis

mala [illegible] nisi bon[illegible] [illegible] idem
[illegible] Sacrificate sacri[illegible] iustitie. Acti
[illegible] Et [illegible] sperate
[illegible]
[illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] dne [illegible]
[illegible] uos. [illegible]
[illegible]
[illegible] nos spera[illegible]
[illegible]
[illegible] ondit nobis bo[illegible]
[illegible] nobis [illegible]
qd dicit. [illegible] ondit nobis bo[illegible]
[illegible] pma pro[illegible] in euangelio maius est.

S[illegible] super nos lumen uultus tui domine: dedisti leticiam in corde meo

[illegible] hoc despondo [illegible]
[illegible]
[illegible] quod
[illegible]
lumen uultus [illegible]
filii dei: ad quam creati sumus [illegible]
loco imago dei [illegible]
et beatitudinis eterne: [illegible] ad imaginem illi[illegible]
[illegible] Filius autem dei uultus dicitur [illegible]
[illegible] aliquem [illegible]
ondit nobis patrem. Et ex hoc pignus securi
tatis de gloria illa beatitudine habeo: ideo dedisti
leticiam [illegible] de meo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

+ Nota [illegible] quam [illegible] Et [illegible] hoc [illegible]

+ Ego sum lux mundi. qui sequitur me, [illegible] tenebris dicit Dominus.

A[illegible]
[illegible]

[illegible] dico [illegible],
ne tui. [illegible] panis de celo de
[illegible] tuus [illegible]
[illegible] Et [illegible] intuitu
[illegible]
[illegible] reges et sacerdotes spiritualiter un
guntur [illegible] de incredulis [illegible]
[illegible] uini et olei sui [illegible]
[illegible] abundantes [illegible]
[illegible] ego [illegible]
eterna [illegible]

Omnes Reges [illegible] idest [illegible] bonos, [illegible] abstinentes

I[illegible] in idipsum dormiam et requiescam.

. Ego [illegible] posita [illegible] [illegible]
[illegible] uitiorum: [illegible] tendens in [illegible]
[illegible] illius: [illegible] et [illegible]
[illegible] dormiam [illegible] terrenis sollicitudi
nibus excepta. [illegible] dormit: terrenarum so
llicitudinum curas negligit. Et requiescam [illegible]
[illegible] solo quem habebo [illegible]: in te IESU
DEO, & Homine, DEI Filio eterno

Quoniam tu domine singulariter in spe constituisti me.

Et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] specialiter [illegible] illis qui hanc spem non habent.
Dicit quasi. Ideo sum secura: quia tu domine [illegible]
specialiter [illegible] illis qui hanc spem non habent: in spe co
nstituisti me. i. confirmasti.

In finem psalmus dauid. Psalmus 5.

In finem, idest in Cristum Iesum, qui est Principium, et finis, unde uersus Sit mihi Principium Iesus mediumque [illegible] [illegible] dauid

I[illegible] operatio attribuitur [illegible]
[illegible]
[illegible] tendenti in finem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] contra [illegible]

[illegible] atq; [illegible] synagoga & iuda[illegible] & falsi christiani & heretici fidelium hereditatem auferre conant'. Sara aut' orat Habraha ut ancillā & filiū ei' eiiciat: q̄ nimirū [illegible] [illegible] orat eccl'ia [illegible] atq; [illegible] custodiat.

Uerba mea auribus percipe dn̄e: intellige clamorem meum.

Materia huius psalmi ipa ē pfecta eccl'ia que deū p cōsequēda sup̄na hereditate [illegible] heretica prauitate agit atq; deū ut eā ab eorū [illegible] liberet orat. Intendit aut' suo nos exēplo instruere ut ab hereticorū caueamus insidys & ut p sup̄na [illegible] [illegible] percipe auribꝫ uerba mea ex toto [illegible]. Atq; i exaudi tionis effectu cape preces meas [illegible] Intellige clamorē me[illegible] [illegible] clamor dicat'. Plus ei clamat ad dnm̄ cordis deuotio q̄ oris locutio. Vn̄ & dn̄s ad mosen dixit: Quid clamas ad me: cū utiq; nullo m̄o uoce clamaret. s; i secreto sui cordis oraret. Si cor nō orat, in uanū lingua laborat.

Intende uoci orationis meę rex meus & deus meus.

[illegible] corde pferat' digne & p uocē exp̄mit'. ideo addit: Intende uoci orat[illegible] meę. i. orationi meę p uocē platę te intensiuꝫ [illegible] [illegible] rex meus & deus meus: q tumultus uitiorū ī me cōponis & sedas. & [illegible] creator meus, & Redēptor meus.

Quoniā ad te orabo dn̄e: mane exaudies uocem meam.

Et dicens [illegible] ad te clamati[illegible] exaudias [illegible] ad te. i. ad hoc orabo ut [illegible] pro merear nō p rebus mūdanis & transitor[illegible]. Aliud q̄ ē: quare me debeas exaudi[illegible] q̄m ego ī mane. i. ego posita ī lumine uirtutū sepata a tenebris uitiorū. Et q̄a hoc [illegible] ideo exaudi[illegible] uoc[illegible] [illegible] execrabilis. Quia ē leo [illegible] lumine sū posita uirtutū [illegible] exaudiri nō diffido, quia ex ineffabili tua bonitate, & charitate creasti, & p̄prio sanguine redemisti.

Mane astabo tibi & uidebo: quoniā nō d̄s uolēs iniquitatem tu es.

[illegible] tenebris uitiorū [illegible] & ī uirtutū lumīe posita fui: ideo [illegible] astabo tibi man[illegible] [illegible] locabor ī die iudicy: q [illegible] tū est dies sextus. ita iudicii dies [illegible] beatitudinis erit [illegible] Et cū tibi astitero. nō ita stabo sicut stat [illegible] nō uidet. s; uidebo te nō p speculū & in [illegible] ad faciē sicuti es. Et inde scio [illegible] ad dexterā tuā [illegible] a uitys & illum[illegible] q̄a tu es d̄s nō uolens iniquitatē. i. q bona bonis & malis mala restitues. [illegible] credo [illegible] equitatem [illegible]

Non enim ni[illegible] [illegible] redimō [illegible] dāpno dicitur ā curictor bona operāte.

Non habitabit [illegible] malignus neque permanebunt iniusti ante oculos tuos.

[illegible] dexteris des locabitur & habitabis cum po[illegible]. Aut ego qui iusta sum [illegible] tabo [illegible] hac assumptione in libro ponit [illegible] malignos. [illegible] tue ut uideret. [illegible] non ita [illegible] nenent sep. [illegible] Non habitabit [illegible] malign. [illegible] align. [illegible] semp [illegible] penitendi [illegible] spe [illegible] iniusti q proximis [illegible] [illegible] [illegible]

Odisti omnes qui operant iniquitate. perdes oes qui loquunt mendacium.

[illegible] maligni & iniusti non [illegible] habitabit tecu [illegible] illi q operant iniquitate & q loquunt [illegible] tecu [illegible] maligni & iniusti no[illegible] apparet. Et hoc ex hora. Et uere q operant iniquitate & loquunt [illegible] non habitabit tecu. qz odisti & perdes [illegible]. Et hoc propositione in [illegible] Odisti omnes q operant [illegible] [illegible] perdes qd ponit [illegible] dui e qz du riori poena plectunt q mendaciu loquunt q q iniquitate operant. Qui ei iniquitate operant se sim pliciter perimunt. Qui uo mendacium & falsam doctrina [illegible] damnatois bara tru merguut. & quos post ad morte secu deci piendo trahunt. Dicit at. Odisti .i. dignos [illegible] odio ondisti omes q operant iniquitate .i. q [illegible] iniquitatis opib; sunt intenti sine respectu poenitentie. perdes omes q loquunt mendaciu .i. perditioni dabis eos. q falsa doctrina [illegible] proximos deci

[illegible] ualet scismatici heretici idolatre maleki[illegible] &c.

Virum sanguinu & dolosu abominabitur dominus. ego aut in multitudine misericordie tue.

[illegible] Et uero [illegible] mendaci[illegible] qz abominatur uiru dolosu [illegible] fundere [illegible] intentus [illegible] ab electorum hered[illegible] sanguine fundere uel sanguinibus .i. peccatis [illegible] minabit .i. exheredabit do[illegible] [illegible] Sz ego contuanda inter eos q saluant p multiplice mia tua [illegible]

Introibo in domu tua: adorabo ad templu sanctu tuu in timore tuo.

[illegible] tua .i. [illegible] ciuitate tua [illegible] mea .s. ipius domus [illegible] Et in sto hoc mihi contingere: cum [illegible] orabo: ut fiat templu. [illegible] [illegible] a te factu. Et hoc facia positus i timore tuo casto & fideli. no [illegible] & poenali. Et q mereatur templu tuu fieri no mihi a scribo [illegible] multitudine mie tue .i. pp multipli[illegible] soles. Vel ibo i domu tua conuanda inter eos q saluant p multiplice mia tua quia timor Domini est sapientia: & recedere a malo intelligentia est.

D[illegible]

[illegible] uiam meam. Et ut ego merear, merear inquam, mereat fieri templum [illegible] domine deduc me .i. de uirtute in uirtutem [illegible] conscendere. me dico positam in iustitia [illegible] impleta sit hoc meret. Et dirige uiam meam in conspectu tuo .i. de tuo rege & con [illegible] lentibus in conspectu meo .i. ut placeat mihi. [illegible] dirige uiam meam in conspectu tuo .i. de tuo rege actionem meam quam uiam ad te [illegible] debes [illegible] [illegible]

Mer[e]tur autem plena [e]x merito passionis [p]receptoris.

Q[illegible] ueritas. [illegible] [illegible] [illegible] eorum non e ueritas. Filius tuus [illegible] [illegible] Et non est mirum si ueritatem ore non ostendunt: [illegible] in corde credendo: quia uanitas e in cor[illegible] [illegible] in ore eorum ueri[illegible] .i. ueritatem ore non proferat. Et hoc ideo fit: [illegible] eorum uanum e .i. quia uanitate in corde gestant.

S[illegible] ca illos deus.

[illegible] in corde [illegible] [illegible] compara[illegible] [illegible] hoc patet: ut mortuorum cadauera in se putrescenda suscipiat. Praua quoque malorum doctrina ad hoc [illegible] fideles auferat: & in corpus diaboli fetore peccatorum olentes transferat. Dicit quoque. Sepulcrum patens est guttur eorum .i. doctrina eorum comparanda e patenti sepulcro. linguis suis .i. prauis sententiis a se inuentis dolose [illegible] decipe[illegible]. Iudica ergo illos deus.

Decidant a cogitationibus suis: secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos: quoniam irritauerunt te domine.

Et [illegible] fidei [illegible] [illegible] expulsioni dignos omnes: quoniam irritauerunt te domine .i. ad iracundiam prouocauerunt.

Et [illegible] omnes qui sperant in te: in eternum exultabunt & habitabis in eis.

Illi quidem damnentur. Et qui sperant in te letentur [illegible] exultabunt: cum eum habuerint in te. Et merito exultabunt qui ponent in ge[illegible] .i. fiet eterni. Et uere eterni erunt quia tu qui es eternus habitabis in illis [illegible] omnes qui sperant in te [illegible] eternum ex[illegible] [illegible] quia habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum: quoniam tu benedices iusto.

Et [illegible] iusti [illegible] in te sperant [illegible] qui diligunt nomen tuum: hi .s. qui gratiam & acceptam habent te uocari illorum dominum & [illegible] tibi non sibi attribuunt. et merito

hec faciut: qm̄ tu bn̄dices [illegible] qd
boni & iui [illegible] e uitus qu [illegible]
pit. Et no solū nobis mis [illegible]
l & ut ī bonitate pseuerēmus nos [illegible]
uas: qm̄ [illegible] onasti nos ptē [illegible] ada
no ex [illegible] ut nris/s; ex bona uolū [illegible]
tua procedente. Dicit q̄. Et qui [illegible]
[illegible] quę nomī [illegible] mīhi [illegible]
[illegible] ascribent: Et merito qm tu ben [illegible]
iusto .i. augmēta uirtutū tribui

D[illegible] ut scuto bone uoluntatis tue coronasti nos

Idest quadā prote[illegible] e [illegible] bone uolūtate tua pro[illegible] [illegible].

In finem psalmus dauid.

I[illegible] ut [illegible]
pe[illegible]
iuenit īterpretatione [illegible]
[illegible] consp[illegible]
[illegible] se contra se. & uiz fiat psalmus desid[illegible]
ns suus: & aufert [illegible]
[illegible] A e dico
tende [illegible] & oia opa su[illegible]
ex xp̄ti: Qui finis e legis ad iustitiā omni
[illegible] dentia. Operatio dico hita ī carmibus .i.
carminibus: que sicut cantilena carminum: de
[illegible] & placet deo: ita hac optionē exhibe[illegible]
[illegible]
[illegible] da [illegible]
bus electis. Sex eī st etates: qbus ī hoc [illegible] do
[illegible] Septima uo erit morientium [illegible]
surgentium. Materia istius psalmi [illegible]
[illegible] placa
bilē reddat. Intentio at talis ē: q̄ [illegible]
peccatrix aīa & se ipsā a peccatis [illegible] &
[illegible] suo īstr
[illegible] propuctione prue & lacrymarū [illegible]
[illegible]

[illegible] penitentię & orantis deū.

D[illegible] e ī furore tuo arguas me
neq; ī ira tua corripias me.

[illegible]
[illegible] furor, t[illegible]
[illegible] furor tuu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] arguas me. neqz ī ira tua .i. ut ira [illegible]
[illegible] ī debetis. corripias me: & hic potius:

Miserere mei dne qm̄ īfirmus sum: [illegible] sana me dne qm̄ conturbata sut [illegible] mea.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Etates homīs 7. Pueritia. Infantia. Adolescentia. Virilitas. Senectus. Senium, decrepitas à 70. ãno. Romualdus autē clara de sobole Rauē[illegible] Ducū 120 ãnos uixit, uultu adeò leto, ut insuētes exilararet. Fuit Ordi. Camaldulen[illegible] Auctor.

[illegible] sunt ossa mea .i. si qui in me uirtutes erant. a pristino uigore sunt minorate.

Et anima mea turbata est ualde & tu [domine] usque quo?

Reddit causam quare [illegible] quia anima mea .i. interior homo [illegible] ualde & ex toto corde Et cum ergo [illegible] compuncta tu domine usque quo differes [illegible]

Conuertere domine & eripe animam meam saluum me fac propter misericordiam tuam

[illegible] differre non debeat [illegible] promisisti [illegible] in pessimo: Fac propter misericordiam tuam [illegible]

Quoniam non est in morte qui memor sit tui in inferno autem quis confitebitur tibi?

[illegible] sibi sit [illegible] remedium. Uere michi [illegible] debes: quia si non sum in morte desperationis [illegible] in morte desperationis non sum. Utrum si memor sum tui [illegible] non sum in morte desperationis. Utrum hoc sequatur [illegible] desperation [illegible] memor [illegible] ego sum memor tui in desperatione non sum. [illegible] in desperatione [illegible] memor [illegible]

[illegible] desperatione [illegible] ego post [illegible] Ac si diceret [illegible] memor tui [illegible] morte .i. in desperatione [illegible] longe [illegible] nolo desperare [illegible] non est. Ille quidem qui memor est [illegible] desperationis [illegible] desperat [illegible] in inferno [illegible]

Laboraui in gemitu meo lauabo per singulas noctes lectum meum lacrimis meis stratum meum rigabo.

[illegible] mea per singulas noctes: lacrymis .i. emundabo consuetudinem meam reuocando [illegible] memoria [illegible] lacrimis rigabo carnalem delectationem meam lacrymis [illegible] de depromptis. Consciam autem ideo lectum [illegible] sicut lectus infirmo est suauis & sano tediosus: ita pura conscientia iusto est delectabilis. & immunda est iniusto fastidiosa. Stratum [illegible] carnales [illegible] apparet: ad ultimum [illegible]

Turbatus est a furore oculus meus inueteraui inter omnes inimicos meos.

[illegible] oratus e. iterior. [illegible] punctus e. Et quare sit apostolus ostendo [illegible] pp conside [illegible]

[illegible] damnandis. Et io de tu iud [illegible] principio. [illegible]

[illegible] de [illegible] ex [illegible]

Discedite a [me] omnes qui operamini iniquitatem: quoniam exaudivit dominus vocem fletus mei.

[illegible] peccatis [illegible] p[er]sonas [illegible] dicens. [illegible] a postea peccata dimisi. [illegible] os socios i peccatis habuim[us] ultra fa [illegible] blanda colloquia ualeat nos [illegible] Corrumpunt enim bonos mores colloquia mala [illegible] ut do uoce fletus mei .i. orone[m] cordis et cu[m] fletu [illegible]

Exaudivit dominus deprecationem meam: dominus orationem meam suscepit.

Et quia se p[er] p[ri]mam purgatum penitens ani[ma] [illegible] nosc[it]. vel [illegible] peccatori [illegible] [illegible]

[illegible] deprecatione[m] meam .s. dimittendo mihi peccata p[re]terita. dominus orone[m] meam suscepit. s. dando [illegible]

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: convertantur et erubescant valde velociter.

Et quia se p[er] p[ri]mam pu[r]gat[um] penitens anima cognoscit: reliqs peccato [illegible] Erubescit et conturbet omnes [inimi]cos meos. Et in hoc et nobis p[ro]ponit exemplu[m] [illegible] convertant orare debemus. Dicit ergo. Erubescant .i. erubescendu[m] sibi esse cognoscant [con]turbent .i. ad p[ri]mam compungant vehementer .i. ex toto corde oes inimici mei. [illegible] tenere volentes: convertant .i. a malis [illegible]

Psalmus david.

T [illegible] Et hoc totu[m] [con]silio Achitofels [illegible] p[er] david ut accipiat christu[m]: p[er] al [illegible] pimere: et sibi regnu[m] auferre. Et hoc [con]silio [illegible] david et fugiens: cum ad absalon [illegible] [illegible] operatio attribuit ecclie p[er]fecte: cui hoc nomen [con]venit p[er] int[er]pretatione[m]. Quo psalmi con [illegible]

[illegible] quo [illegible] quosdā [illegible] ipse [illegible]
[illegible] peius [illegible] corde
[illegible] Et quosdā [illegible] ad melius [illegible]
[illegible] iustus [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] iterptat̄ [illegible] psona hoc [illegible]
[illegible] figurat̄ [illegible] fidel [illegible]
[illegible] manet occultū. [illegible]
[illegible] cognoscat [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] filii [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] introdi [illegible]
[illegible]
[illegible] p mēbris suis deū [illegible]
[illegible] confirmet & de bono ad me [illegible]
[illegible] a malo custodiat [illegible]
[illegible] Et nos ut eodē mō orem⁹ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] & deus meus. quē [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] differunt. Videt̄ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] psal [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] iudicātu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] psalmi [illegible]

[illegible] sicut [illegible] psalmum [illegible] si antē dubiū cessat

[illegible] sona

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

7.

DNē de[illegible] meus [illegible] in te [illegible]: salu[illegible] me
fa[illegible] plea[illegible] [illegible] libera me.

[illegible] lmus in psona. Redē[illegible] ost: [illegible] Dauid, [illegible] ba[illegible] loquat.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible] me [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Et [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] exugentib [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] deu [illegible]
[illegible]

[illegible] uitatoio; impu
gnatio me. [illegible] e. [illegible]
[illegible] de [illegible]

Ne un[illegible]piat ut leo aia[m] m[eam] [illegible]
[illegible] redimat neq[ue] q[ui] sa[lvu]m faciat.

[illegible] o [illegible] auxiliu[m] imploro: [illegible]
[illegible] [illegible] leo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] redimat. [illegible] peccatis
[illegible] neq[ue] [illegible] faciat. [illegible] de bono
ad melius conscendere faciat.

D[omine] [illegible] si feci istud: si est
ini[quitas] [illegible] meis.

[illegible]
[illegible] me [illegible] iustus sui. Et hoc
[illegible] si [illegible] iustus facere [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] si est iniquitas i[n] manib[us]
meis. hoc est. si [illegible] feci q[uo]d mihi fieri
nol[l]e[m].

Si reddidi retribuentib[us] mihi ma
[la]: [decidam] m[eri]to ab inimicis me
is inanis.

Si reddidi retribuenti[bus] mihi
mala. [illegible] p[ro] bonis. uel reddidi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] q[ui] sim
[illegible]

Persequat[ur] inimicus a[n]i[m]a[m] mea[m]: &
co[m]p[re]he[n]dat. & conculcet in terra
uita[m] mea[m]. & gl[ori]a[m] mea[m] i[n] puluerem
deducat.

[illegible] mihi [con]tingat
si iustus no[n] sui. [illegible]
[illegible] [per]sequat[ur] a[n]i[m]a[m]; mea[m] [illegible]
& co[m]p[re]he[n]dat ea[m] [illegible]
& conculcet uita[m] mea[m] i[n] terra. hoc e[st]. ad
me deprimat i[n] morte [illegible]
[illegible] no[n] [illegible]
[illegible] resurrectione habitur[illegible]
i. redigat i[n] nihilu[m]. Vel sic [illegible]
[illegible] [per]sequat[ur] inimicus. i. diabolus [illegible]
mea[m] suggerendo mihi peccata [illegible]
[illegible] ad operatio[n]is [illegible]
[illegible]
[illegible] consuetudine posito deprimat conuer
satione[m] mea[m]: ponendo me i[n] t[err]a. i. faciendo me
de spiritali [illegible]
gl[ori]a[m] mea[m]. i. con[scienti]a[m] mea[m] [illegible]
[illegible]
[illegible] redigat i[n]
nihilu[m]. q[ui]a sicut beat[us] dicit gregori[us]. [illegible]
tutes sin[e] humilitate [illegible]
[illegible] puluis [illegible]

Exurge d[omi]ne in ira tua. & exaltare
i[n] finib[us] inimico[rum] meo[rum]. [illegible]

S[ed] q[uonia]m iustus sui: no[n] h[a]ec o[mn]ia mihi [con]tingat
S[ed] e[st]. d[omi]ne exurge [illegible]
[illegible]
& [illegible] resuscitando exaltare [illegible]
tente[m] [illegible] i[n] finib[us] inimico[rum] meo[rum]. i. ad
eos damnatos: q[uia] sunt fines. i. regio quedam
& habitatio malignor[um] sp[irit]uu[m]. Finis e[st] [illegible]
[illegible]
[illegible] ad uindicta[m] p[re]para [illegible] co[n]s
de malo i[n] peius ruere. in ira tua. i. appa
rens illis iratus. et exaltare. i. altu[m] te [illegible]
[illegible]
[illegible] de bono i[n] melius [illegible]
inimicitias que erant [illegible]
[illegible]

ET exurge dñe deus meus ĩ precepto qđ mandasti: & synagoga populorum circũdabit te.

hieronymus q̃ [illegible] ad christum

Dixi ad illos ꝯdemnandos exurgas: nunc [illegible] dñe deus meus exurge. i. ad auxi[illegible] [illegible] & resuscita me. Et debes facere [illegible] ĩ precepto tuo: qđ mihi mandasti comp[illegible]du. Et adhuc alia ostendo cam quare me resurgere facias: qꝛ si resurrexero: synagoga. i. conuentꝰ pplorũ gentiliũ & iudeorum credendo circũdabit te. [illegible] sic quo [illegible] Quia mihi reuelatum ẽ iudiciũ tuũ: ĩo precatus sum ut me a peccatis eripias. & ĩ bono custodias. Sꝫ qꝛ sũt multi [illegible] iudicium nõ curat. idõ exurge. ad illos. s. dãnandos te prepara. Qđ nõ dico uoto optatiuo: sed affectu predicentis. Dico qđ exurgas ad illo[illegible] [illegible] nunc at precor ut exurgas ad eorũ auxiliũ q̃ permãsiut ĩ precepto tuo qđ mãdasti [illegible] Et [illegible] eos adiuues: qꝛ synagoga. i. conuentus [illegible] [illegible] nosqꝫ a fide [illegible] circũdabit [illegible] circũdando nos.

ET pp hanc ĩ altũ regredere: dñs iudicat pplos.

Sm hieronymum d' christo.

Et pp hanc conuersatiõẽ [illegible] ut sit exhortatio [illegible] ad ipm̃. o christe p potentiã prius adiutu & regredere ĩ altũ resurgẽdo & ĩ celos ascẽdendo. Et si queras unde sciaꝫ qđ me resurgente & ĩ celos ascẽdente ppli sint credituri. inde pbo qꝛ dñs iudicat pplos. i. electos discernit ab impijs. Vel sic de ecclia. Et qꝛ nos synagoga illa circũdat: pp hãc ꝯgregatiõẽ regredere ĩ altũ. i. potenter te et magnificũ ad illã ꝯgregatiõẽ ostende. Et si quelibet [illegible] probari ualeat qđ dñs bonos ad meliꝰ pgredi: & malos ad peius ruere pmittat. accipe. Dñs iudicat pplos. i. tali examinatiõe discernit quosdã [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]endo

IUdica me dñe sm iustitiã meã & sꝫ inocentiã meã super me.

Et qꝛ pplos iudicas: iudica. i. discerne me ab al[illegible] q̃ [illegible] Et hoc [illegible] ul sequendo iustitia & inocẽtia que ẽ sup me. [illegible] ergo Iudica me dñe sꝫ iustitiã meã: qꝛ qđ mihi uolui fieri alijs feci: & sm inocẽtiaꝫ meã sup me: qꝛ qđ mihi nolui: alijs non f[illegible].

COnsumetur neqtia peccatorũ & diriges iustũ: scrutãs corda & renes deus.

[illegible] exurge [illegible] Consumet neqtia peccato[illegible] [illegible] corda [illegible] [illegible] optatiuo: sꝫ affectu pdicentis [illegible] [illegible] consumat. [illegible] de bono ĩ meliꝰ pficies. Et [illegible] [illegible] cordis cogitatiões subtilit' intuẽs: q[illegible] qbꝫ quã damnari que mereant' saluari. Et [illegible] scrutas [illegible] tiones oĩo cognoscens. Sciẽs ẽĩ qđ quẽqꝫ delectet. Et oĩa ista cognoscere potes: qꝛ deus es oĩpotens & [illegible] [illegible] peccatorũ [illegible] consumatiõe [illegible]. & diriges iustũ de bono ad meliꝰ pficiens. Et hec oĩa recte facis: qꝛ [illegible] [illegible] intuens [illegible] cordis [illegible] & renes [illegible] oĩo cognoscens [illegible]

IUstũ adiutoriũ meũ a dño: q saluo

Facit rectos corde. [illegible]

[illegible] tibi a dño [illegible] scio iustū ēē ut hoc auxiliū a dño [illegible] hoc uitiū ee. [illegible] ipe saluo [illegible]

Deus iudex iustus fortis & [illegible] irascit per singulos dies.

[illegible] quia si nō fuerim conuersus [illegible] qm̄ deus iudex ē iustus. & [illegible] multis [illegible] resistit. Et cū ipē peccatum punitor existat [illegible] conuertat expectat. Et uere ē patiens. q̄r per singulos dies peccatoribus non irascit: sed tn̄ q̄nto diutius tolerat: tanto post [illegible]

Nisi conuersi fueritis arcū suū uibrabit. arcū suū tetēdit & parauit illū.

Et quia sūt nō nulli q̄ nō solū occulto isto iudicio nō terrēt: uerum & delectat eos q̄ nō puniunt. excitat eos manifeste [illegible] ut saltem per hoc terreāt. Alloquit aute eos sic dicens. O uos impii [illegible] stinati: conuertimini a pe[illegible] quia [illegible] iudiciū suū ad impios damnandos parabit. Sicut ei gladius [illegible] a corpore [illegible] sententia damnationis sue impios a corpore christi seiungit. Et si queras unde hoc sciam dico quia a scripturis [illegible] hoc habeo. Nam dñs arcū suū tetendit: ueterem s. & nouam scripturā nobis ondit. Arcus quippe ueterē & noua scriptura ondit significat [illegible] arcus duo lignū & [illegible] alterū per alterū flectit. Scripturā itaque ueterem per se rigida & intelligibilis per noua quasi [illegible] ad intelligentiam flectit. Et si quis [illegible] has scripturas inuenerit. accipe ipse deus parauit illū. quia s. scripturas inuenit dando ueterē legē per suū euangeliū per se ipm.

Et in eo parauit uasa mortis: sagittas suas ardentibus effecit.

[illegible] scripturam ondecit. [illegible] Nam dñs [illegible] per orbē diuulganda parauit uasa mortis. apłos s. & reliquos predicatores [illegible] uasa pparati ad diuina [illegible] mysteria. Et sic uasa mortis [illegible] quia ut ait apls. Aliis sumus odor mortis in morte. aliis odor uite in uita. Et effecit [illegible] suas ardentibus: quia predicatores suos corda audientiū penetrantes [illegible] predicatoris uerba spernebat: sed in ardentibus hoc ē. in iis qui predicatione ipsaꝝ magno cordis [illegible]

Ecce parturit iusticiā & concepit dolorē & peperit iniquitatem.

Superius dixit q̄ peccatores de [illegible] [illegible] uiuit. donec eoꝝ nequitia ad sui consumationē perueniat: Et hoc uult per quēdam [illegible] simile. Prius ei mulier concipit. deinde meditatur ut pariat. ad ultimū

[illegible] quod peccatum actu compleuerit.
[illegible] peccator quilibet ex meditatione pec[illegible] peccatum prius per cogitationes concipit [illegible] parturit: quia meditatur qualiter quod [illegible] iniquitatem perficiat. Ad [illegible] postquam peccatum actu [illegible] iniquitas [illegible] Et notandum quod hic mu[illegible] verborum ut prius legatur [illegible] concepit dolorem. deinde parturit in iusticiam. [illegible] parturit iniusticiam [illegible] cogitationes meditatur ad actum perducere. et concepit dolorem .i. iniquitas cogitationis [illegible] dolorem [illegible] ad actum. Et ad idem plandum aliud quoque simile ponit

Lacum aperuit et effodit eum: et incidit in foueam quam fecit.
Conuertetur dolor eius in caput eius: et in uerticem ipsius iniquitas eius descendet.

Ostendit quod [illegible] damnat. [illegible] cogitatio [illegible] iniquitas [illegible] eius descendet.

Confitebor domino secundum iusticiam eius: et psallam nomini domini altissimi.

[illegible] domino .i. laudabo deum: et multos confessores et laudatores inueniam. Secundum iusticiam eius .i. secundum iusta iudicia eius: Et [illegible] domini altissimi .i. bonis operabor ad honorem nominis eius: quia iudicia sua incomprehensibilia [illegible]

In finem Psalmus dauid pro torcularibus.

Ista [illegible] [illegible] rebellare [illegible] ecclesiam [illegible] separando [illegible]

Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in uniuersa terra.

Vox propheta de ecclesia. Preuideo quos in [illegible] futuros esse: quia dicunt ecclesiam [illegible] admiratione [illegible] quam cuius sis potestate [illegible] nomen tuum .i. fama tui nominis quam admirabile [illegible] et diffusa est: et non in una parte [illegible] uniuersa terra

Quoniam eleuata est magnificentia tua

Magnificus dicit qui magna facit, a magnitudine dictus. quia magnificus est titulus nobilior omnibus. inde David, [illegible] elevata est [illegible] [illegible] super celos, Deo [illegible]

super celos. Et inde [illegible] admirabitur. quoniam magnificentia tua est elevata: magnificus. s. filius tuus, qui magna fecit: et per que tu magnus haberis. per resurrectionem et ascensionem [illegible] est [illegible] per celos. i. super angelos, vel super apostolos vel super divinam scripturam: que [illegible] [illegible] [illegible]

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos: ut destruas inimicum et ultorem.

[illegible] fuit [illegible] laude [illegible] [illegible] ex [illegible] adeo tenere erant sicut ut lacte digerent non solido cibo. Et ideo hos [illegible] elegisti: ut [illegible] destrueres. i. [illegible] dignos ostenderes: Vel bona [illegible] destrueres inimicum et ultorem [illegible]

ideo mirabilis, et adorabitur [illegible] a [illegible] duodecim piscatoribus pauperibus [illegible] gentilas conversi [illegible] idola Roma non potuit armis conservare. ideo pantheon idolis [illegible] Fanum antiquum Deipare sacratum colitur a nobis. [illegible]

Quoniam videbo celos tuos opera digitorum tuorum: lunam et stellas que tu fundasti.

[illegible] et inde [illegible] fama tua [illegible] ubique diffundenda: quoniam [illegible] posteros meos hoc visuros scio, celos tuos. i. apostolos ubique discurrentes. que sunt opera digitorum tuorum. i. spiritus tui. Quicquid enim faciebat apostoli per spiritum sanctum operabatur. Digitorum autem pluralitate [illegible] potuit propter diversa dona gratiarum que per [illegible] dantur. Et video lunam: universales [illegible]

firmas. Et [illegible] autem ideo luna [illegible] sicut luna mensruis horis crescit et [illegible] sic et [illegible] ecclesia crescit [illegible] et adversitatibus. [illegible] tu fundasti. i. in fide consolidasti.

Quid est homo quod memor es eius: aut filius hominis quoniam visitas eum.

[illegible] super [illegible] tuum fuisse [illegible] [illegible] ita magna fecit. [illegible] celum [illegible] gloriosum: Et hoc ondit dicens. Quid est homo? Ac si diceret: homo enim sum pulvis et cinis: [illegible] [illegible] assumpta [illegible] deus homo [illegible] [illegible] per salutem [illegible] [illegible]

Minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum: et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Vere visitasti eum: quod coronasti eum gloria resurrectionis et honore ascensionis constituisti eum. i. simul tecum statuisti ad dexteram tuam: ponendo eum super opera manuum tuarum. i. super omnia que operatus es per [illegible] [illegible] tua. Manuum vero plurali numero [illegible]

[illegible] fuit [illegible] ut tanta eius gloria sublima[illegible] [illegible] mittendo eum in carnem. minuisti [illegible] qui dum eum mortalem [illegible] [illegible] minorem cum angelis reddidisti.

O[mnia subie]cisti sub pedibus eius. oves & boves [universas] insuper & pecora [campi].

[illegible] eum super omnia [illegible]
[illegible] subiecisti sub pedibus eius [illegible]
[illegible]
[illegible] sub pedibus [illegible] humanitatis [illegible]
[illegible]

Vo[lucres] celi & pisces [maris] [qui] perambulant semitas maris.

Apostolus [illegible] oves [illegible]
[illegible]
[illegible] mercedem suam non negabit [illegible]
[illegible] quem posuit [illegible]
fuit lac fidei [illegible]
quosque bestiales [illegible]
e bestiarum deditos. Vol[ucres] [illegible]
[illegible] sua disputatio [illegible]
[illegible] volucres celi [illegible]
[illegible]
pecunie. Semitas [illegible] post fugitivas [illegible] tantum [illegible]: Et sicut semita [illegible] vestigium.
[illegible]

Domine dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

[illegible]

quia omnia sunt tibi subiecta: conveni[illegible]
[illegible] possum ad superiorem [illegible]

In finem pro occultis [filii]. Psalmus David.
Domine dominus noster. [illegible] In finem pro occultis [illegible] spiritualis operatio [illegible] psalmus David.
[illegible] David [illegible] perfecte [illegible] ut fideli anime:
[illegible] hoc nomen convenit per interpretatum [illegible]
perfecte deo tendenti in contemplatione [illegible]
christi: qui finis & perfectio nostra: & agenti
[illegible] deo prereuelatis sibi occultis [illegible]
[illegible] christi [illegible] ad [illegible]
[illegible] que possit absolute fine [illegible]
[illegible] christus: sicut per apostolum [illegible]
[illegible]
adventus eius. Secundus adventus ipsius
[A]dventus antichristi. [illegible]
[illegible] prosperitas [illegible]
[illegible] tribulatio [illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible] conversi [illegible]
[illegible] sicut in Saulo. Vel ad initium [illegible]
damnatorum ut [illegible]. [illegible]
[illegible] ut in futuro sine fine puniantur. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible] prereuelata sibi divinus
[illegible]

C[onfitebor] tibi domine in toto corde meo. [narr]abo omnia [mirabilia] tua.

[illegible] sibi
[illegible] arbitrantes
[illegible] omnia tua recta
fore iudicia. non scandalizabor [illegible]
tibi. laudabo te pro revelatione iudi[illegible]

[illegible] iudicia dei, idest [illegible], idest nativitas & iudicium finale, etc.

Tribulatio purgat conuertit, vel [illegible].
Purgat penitentes [illegible] convertit impios [illegible]
[illegible] scandere? Disce pati. Nemo dux sine bello victoriam [illegible]

·9·

Opportuit pati Cristum, & ita intrare in gloriam suam. Non decet sub spinoso capite membra habere delicata.

[illegible]

Letabor & exultabo in te: & psallam [illegible]mini tuo altissime.

[illegible] tibi. Sz accipe qualr. Letabor [illegible] [illegible] bi att [illegible]do, q ea mihi iudicia reuelasti. Dico q [illegible] ptal [illegible] tuo. om. s. opabor ad laudes ul di[illegible] tui o altissime [illegible] iudicijs inuestigabilis es & icopehensibilis.

IN conuertendo inimicu meu retrorsu: ifirmabut & pibut a facie tua.

[illegible] iudicia tua alijs narrare pposui. Ne [illegible] ipius mee narratoris fructu ostenda. Narrabo qppe mirabilia tua i conuertendo inimicu meu. Ad hoc. s. narrabo: [illegible] inimicus tuus [illegible] & meus. Et re uera [illegible] [illegible]: qm q i nequitia pri erat firmi: ifir[illegible]

[illegible]

[illegible] impietas a facie tua. [illegible] ad cognitionem tua.

Quonia fecisti iudiciu meu & causa mea: sedisti sup thronu q iudicas iusticiam.

Et no solu p ipsorum reuelatione iudiciorum laudes tibi tribua [illegible] & pp hoc aliud, qr fecisti iudiciu meu: tribulatione. s. ad utilitate mihi [illegible] [illegible] pmisisti. [illegible] iudd determinat iudiciu: quo tribula[illegible] electi ut meliores fiat. Et [illegible] [illegible] pcedente tribulatioe fecisti purgatione mea. Qua ei indigeba purgatione. [illegible] me tribulatione. [illegible] si figuli probat fornax: uiros aut iustos [illegible] tentationis. Et qr aia iusti sedes e sa[illegible] mete mea iustificasti. sedisti sup thronu i mete. s. mea: ibi sede ele[illegible] [illegible] de tuorum reuelatoe iudiciorum: & qr me p tribulatione purgasti: qm tu es ille q iudicas iusticia [illegible] [illegible] iudicia omnia sunt [illegible]

Increpasti gentes & pijt impius. nom eorum delesti i eternu & in seculum seculi

Modo [illegible] detinui [illegible] [illegible] mali ut conuertat. Et hoc fi[illegible] p conuersione gentiu: qbz ipa [illegible] [illegible] poena [illegible] [illegible] tribulationis [illegible] [illegible] gentes [illegible] [illegible]uentes p aplorum pdicatione icrepa[illegible] & illa increpatio fructu habuit. [illegible] impietas & [illegible] Et qr pijt impietas: nom & qd [illegible] impietate [illegible]

Prius erant idolatre: modo christicole. prius infideles: modo fideles vocantur. Et hoc fecisti in eternum. i. irreuocabiliter. Nunquam enim peccati semel dimissi amplius recordaberis: nisi quis denuo ad peccandum accesserit. Unde in alio psalmo promittit. nec memor ero nominum illorum per labia mea. Et pro deest istum seculum: quod est blecutiuum huius seculi.

Inimici defecerunt framee in finem: & ciuitates eorum destruxisti.

[illegible] Designat impiorum minas. que corporibus [illegible] per tormenta probabat: & animas a fide separ[illegible] [illegible]

Periit memoria eorum cum sonitu: & dominus in eternum permanet.

[illegible] inde probatur quod impius periit. quia memoria [illegible] quam prius habebant de persecutione christianorum. periit ipsa conuersis cum sonitu. i. [illegible] fama. Vel memoria. i. uoluntas peccandi [illegible] sonitu. apostolorum. scilicet predicatione [illegible] Vel cum sonitu [illegible] [illegible] Periit memoria eorum. i. uo[illegible] peccandi cum sonitu [illegible] apostolorum [illegible] dominus in eternum permanet [illegible]

Parauit in iudicio thronum suum: & ipse iudicabit orbem terre in equitate: iudicabit populos in iustitia.

Et qui isti increpati ad fidem uenerunt: quidam [illegible] in remanserunt. pro eisdem saluandis & illis puniendis: dominus parauit. preparabit thronum suum in iudicio: sedem scilicet iudicandi [illegible] ut iudicet. Et non [illegible] [illegible] denotat & determinat iudicium secundi aduentus christi. Et in ipso iudicio iudicabit orbem terre [illegible] secernet illos a quadam rotunditate. i. equalitate & perfectione uirtutis [illegible] [illegible] equitate. Et hoc faciet in equitate reddendo [illegible] pro bono bonum [illegible] populos in iustitia: impios scilicet populos ostitur ad nuositatem damnabit: reddendo [illegible] malo malum: quod iustum est.

Et factus est dominus refugium pauperi: adiutor in opportunitatibus in tribulatione.

Interim autem donec dominus ad iudicium ueniat [illegible] refugium & securitas pauperi sue. scilicet salutis per se insufficienti. Vel nihil in hoc mundo preter deum habet querenti. Et uere est refugium: quia est illis adiutor in tribulatione. Et si queras quare eos tribulari [illegible] scilicet quia tribulationes sunt illis in opportunitatibus. i. ualde opportune & necessarie ut per illas purgationes fiant.

Et sperent in te qui nouerunt nomen tuum: quoniam non dereliquisti querentes te [illegible].

[illegible] quia tales ac tantus es: quod fidelibus tuis [illegible] in te non in rebus mundanis & transitoriis: qui fide deuotione & opere nouerunt nomen tuum cognoscentes te suum deum & se tuos esse famulos. [illegible] confident in te sperare possunt quia non dereliquisti

o dñe fidelr & deuote te querentes. Dñe q.
Et sperent ī te .i. spē suā ī te ponāt q nouerūt nomē [illegible] de deuotione, & ope. Confidenter ēī ī te sperare possūt: qm nō dereliquisti ī solatio [illegible] q [illegible] querentes te dñe s fideliter & deuote.

Psallite dño q habitat ī syon: ānūciate int̄ gentes studia eius.

Et qm ī se sperantes nō derelinqt: ergo ut ad eū puenire possitis psallite dño .i. bona opamini ad honorē dñi: q habitat ī syon. hoc ē. in ys q speculant̄ eterna. Et q2 debetis & saluti pximoꝝ intendere: positi īt̄ gentes ī mūdo & gentile [illegible] ānūciate eis studia eius. [illegible] uocatū reornare: reornatū iustificare: iustificatū coronare. Itē aliud, malos à uitiis reuocare, in bona cōsolidare.

Quoniā requires sanguinē eoꝝ recordatus ē: nō ē oblitus clamorem pauperū.

Et nō solū pdicta studia exhibet ds hominibꝫ: sꝫ & istud aliud q̄ m̄ requirens sanguinē paupū suoꝝ de manu inimicoꝝ [illegible] ad uind[illegible] recordatus ē eoꝝ [illegible] ad remuneratione. Et uere ē recordatꝰ eoꝝ: q2 nō ē oblit[illegible] [illegible] ad exauditionē. Pauperū dico [illegible]

Miserere mei domi[ne] uide humilitatē meā de ini[mi]cis meis.

O dñe miserere mei .i. fuei [illegible] mihi. vide humilitate meā respectu [illegible] tue misationis [illegible] deiectione, & tribulatione mea [illegible]

Qui exaltas me de portis mortis: ut ānūciē omēs laudationes tuas in portis filie syon.

Et scio q2 exaudies me & meos īuocātes: q2 tu es ille: q exaltas .i. liberas me de portis mortis .i. de uitys: que sꝫ porta & introitus ad mortē. Et ad hoc liberasti me de [illegible] positū uel existens ī portis filie syon [illegible] uirtutibꝫ que sꝫ introitus ad uitā: ānūciē omēs laudationes tuas .i. laudes tibi reddā eo q liberasti me. Non ē speciosa laus ī ore peccatoris. Celestis aūt btitudo io filia syon dr̄: q2 sicut maiori cura & diligentia filia a parentibꝫ custoditur ne ab adulteris corrumpatur: ita nob summope ē curādū ne peccatis ppetratis illam amittamus.

Exultabo ī salutari tuo: īfixe sūt gentes ī interitu quē fecerunt.

Et q2 me a uitys liberasti: nō tibi ingrata existā: sꝫ exultabo ī salutari tuo. Gratias tibi [illegible] referā. & spūali [illegible] letabor p hac saluatione tua. Nunc exequit̄ illud mōstrare iudiciū: q̄ hic malorꝫ poena inchoat [illegible] at. Continuat̄ aūt ita. Ego qdē a uitys sū liberata. sꝫ gentes nō credentes dampnabūt̄. Et hoc est qd̄ dicit: gentes nō credentes & ī pfidia sua pmanētes: infixe s[unt] [illegible] īmobiliter [illegible] damnatōe eterna. quē fecerūt [illegible] damnatione sibi ī fidelitate sua pmeruerūt

[illegible]
salus nos
[illegible]
[illegible]
nemo saluatur.

In laqueo isto quē abscōderūt: cōphensus ēst pes eoꝝ.

Et uere īfixe st in interitu quē ferert: q2 pes eoꝝ

comphensus e in laq. eo isto. Attec in
rit eoz. cophendet i damnatione aie
& corpis. Que laqueu absondet. i. qua
dolosa captione sctis absconse paravit.

Cognoscet dns iudicia faciens: i opibus manuum suarum comphensus e peccator.

Et vere cophendet in dampnatione: qm deus qui m i hac pnti vita ab eis no cognoscit. tande cognoscet iudicia faciens: qm peccator cophendet in opibus manuum suaz: qz dampnabitur in affectionibz opuz suoz. Sm eni affectus & voluntates cordis unusqsqz iudicat. vn & dz. Lignu si ceciderit ad austru ul ad aqlone. in quacuqz pte ceciderit: ibi erit. qz nimiz unusqsqz si i fervore scti sps y p austru intelligit obierit: aut si in peccatoz frigore / qd p aqlone exprimit invetus fuerit. ibi erit. i. ibi iudicabit.

Convitat peccatores i infernu: oes gentes que obliviscunt deum.

Et qm tunc sine remedio dampnabitur. ic pone ut utina peccatores qutant in infernu i metu oculu dirigat ad conteplandas poenas infernales: ut sic saltem con [illegible] dico de qbusda tm: qz [illegible] obliuis [illegible] [illegible] ad tale poena ad infernu. i. mat [illegible] ministratur poena. Sed no e imperatio: Sm [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obliviscuntur [illegible] convertat. i. sue [illegible] eterno poena patiat peccatores. i. ut [illegible] infernu i. omes gentes que obliviscuntur dominum. i. que p poenitentiam [illegible] no [illegible]

Qm no i fine obliuio erit pauperis: patiatia pauperu no pibit in finem.

Pbat ab opposito q illi dampnabuntur: q p [illegible] sa uabit. Et hoc expollenter i uo dicit. Qm no erit obliuio pauperis [illegible] semp: & si videat ad tps. paupis dicit [illegible] [illegible] copa [illegible] patione [illegible]. Et pbat q obl[illegible] [illegible] pro [illegible] pa [illegible] tentia. i. fructus patie eoza non [illegible] oio: sicut existimant reprobi. [illegible]

Exurge dne non confortet ho: iudicent gentes i conspectu tuo.

Et ut fructus eoz patie maneat. [illegible] exurge. i. te ad tuoz auxiliu ppera. ad hoc [illegible] no confortet [illegible] qui ho [illegible] no [illegible] [illegible] sapiens tuosqz seducere conat [illegible] [illegible] videat [illegible] Ad [illegible] [illegible] no [illegible] [illegible] & no prevaluerit. no fiet illud qd e ex dei iudicio pfinitu. Ad qd concedendo respondet. Dico qde. Non confortet in [illegible] electos. & gentes imitantes illu [illegible] condemnent. Et qm impii du in hoc mundo sunt: no puniri sz florere uident. io addit i conspectu tuo [illegible] [illegible] puniri no uideant. tn i cospectu tuo [illegible] Et no hoc loco illud occultu signat iudiciu qd [illegible] antichristi [illegible]

Constitue dne legislatorem sup eos: sciant gentes quoniam homines sunt.

Et ut iudicet: constitue legis latore sup eos: q lege tua suscipere noluerunt. ut saluarent. illiusqz lege accipiat ut condemnet. Ideo at gentes illi sunt [illegible]

Antichristus de [illegible] suos suphia, avaritia, luxuria [illegible] [illegible] [illegible] Fidelis [illegible] liberalitate, idest charitate [illegible] abstinentia, patientia diligentia, quibus virtutib. pugnat contra suphia [illegible] Ad [illegible] Fidelium est contra impios virtus talis est. Affectu domito rerum inaniu; Ligatis [illegible]. Domine qui servis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicimus Manib. barbaris noxiu impium. Die iudicii patebut singula.

Fi: i Excelsi p participatio- .ē gratię Diuinę cōferēdą

dnīo: ut sciat. i. intelligat tādē cōcēdo pticipatione illius se [illegible] mor[illegible] les & corruptibiles nō deo & imo[illegible] sicut ī futuro erit q tibi cōicu: ge: pmi sisti: di ens. Ego dixi: dy ē etc fili excel [illegible]

Vt [illegible] recessisti longe. despi cis i opportunitatib: tribul. tio.

Dixi ut exurgat ferēdo opē tuis: Et ita opor tet. qz uideris recessisse ab eis. Sz ut ad.ē Et certe uideris r[illegible] essi [illegible] qz despi. s. i. despicere uideris illos positos ī tribulatōe. [illegible] despicis illos i oppo[illegible]

Deus [illegible] tempus [illegible] sōi notū.

cū tuū auxiliū ē eis opportunū.

Du supbit īpius incēdit pauper cōplectūtur ī cōsiliis qb; cogitant.

Quesiuit quare ds a paupibz suis posi tis in tribulatōe recedat. respondet aūt sibi qsi a uoce diuina. Ideo ab eorū auxi lio [illegible] ps re[illegible] dū impius supbit & cōtra electos extollit. pauper incendit. i. qlibet fidelis magis ac ma gis inflāmat. Electi qdē ad amorē meū magis inflāmant: Sz ille & imitatores ei cōphēdūt in cōsiliis qbus cogitat. [illegible] quas ad [illegible] dei de piedos parat. Su[illegible] eī eorū pditioni itē dunt. ita ipi damnabuntur.

Qm laudat peccator ī desideriis [illegible] iniquus benedicitur

Dixit supra [illegible] urge [illegible] confortet homo Q[illegible] foristan aliquis: utrū ut quo sit confortandus. Ad hoc rīdet. hoc qppe modo confortat: qm ab adulatoribz suis laudat[illegible] desiderat aīa [illegible].

[illegible] peius est. ipe iniqu[illegible] & iniquitatis fili benedicitur. i. p deo colitur. ab insipiētibus.

Exacerbauit dnm peccator: sz mul titudinē ire sue non queret.

Et qz ado ī peccatis psp[illegible]abit: ideo nō queret eū de us. hoc ē. a peccato suo p pniaz eū retraher nō curabit. Et hoc faciet sm multitudinē ire sue. i. scḋo multiplicē ira suā quaz hēt erga eū. Et si queras qua re ado [illegible] [illegible]atus. accipe: qz peccator ille exa cerbauit. i. exacerbauit p omibz aliis sibi acer bu & iratu reddidit, peccādo, & nūqz pænitentiā agēdo.

Non ē ds ī cōspectu ei: inqnate sū uię illius in omni tempore.

[illegible] ndit quale sibi eū acerbū reddiderit. [illegible] uidelicet faciēdo se deū nullus ds est ī cōspectu ei. hoc ē. ap[illegible] ad reputatiōez suā non ē alter ds. Alia qz eū est. qua eū sibi acerbū exhibuit: qz uię ei. i. omes opa tiones illius sūt inqnatę: oibus. s. iniqui tatibus cōtaminatę: ī oī tpe. i. cūctis diebz uitę sue.

Auferūt iudicia tua a facie eius: oīuz inimico[illegible] suo[illegible] dnabitur

Et cū sit oibz iniqtatibz plenus: ideo secure peccabit: qz iudicia tua. qbz mala malis extitura: auferūt a facie eius. i. a cogni tione ei. hoc ē dicere. Ideo confidenter peccabit: qz credit se oīa īpune factura. Et hac cōfidentia oīuz inimicorum suorū do minabitur. i. oīu[illegible] [illegible] [illegible]orū & sibi [illegible] [illegible] eorū potestate excens. qtū ad suā repu tatione dominabitur. Dicit q. Aufe cu[illegible] iudicia tua a facie ei. i. iudicii tui se ueritatē qua eū damnabis. Ideo nō metuet.

... inimicorum suorum dominabitur ...
amicos tuos sibi inimicos potestatem ... || ... erbit.

Dixit enim in corde suo: non mouebor in generatione in generationem sine malo.

Ideo autem arbitrabitur se omnium inimicorum suorum dominari: quia dixit hoc in corde suo ... mutatum. non mouebor a generatione hac in subuersa donec ueniam in generatione ... in secunda. Et potero facere: quia ero sine malo id est sine impedimento. Vel non mouebor id est dimoueri et dilatari non potero a generatione ista secunda mihi in generatione aliam mihi secundam sine malo id est sine illatione diuersorum tormentorum: quia non diuersis eos tormentis affician.

Cuius maledictione os plenum est, et amaritudine, et dolo: sub lingua eius labor et dolor.

Et non erit mirum si multos ad se traxerit: quoniam corda eorum solicitabit modo minis: modo blandiciis: modo miraculis. modo muneribus. Et hoc est quod dicit. Cuius os plenum est maledictione id est blasphemia in deum et sanctos: et est plenum amaritudine id est asperitate penarum scilicet in electos. Sub lingua eius erit labor et dolor: quia scilicet excogitabit qualiter sanctos dei fatigari faciat, eis inferendo laborem: et dolere faciat ingerendo tormenta. Vel certe sub lingua eius id est in corde eius erit labor et dolor: quia ad hoc laborabit et ad hoc intendet, ut ad se electos trahat: Et si id efficere non potuit profecto dolebit. Dicit ergo. Cuius maledictio ... os plenum est. id est blasphemia in deum et sanctos: et amaritudine id est asperitate penarum in electos. et dolo id est insidiis. Sub lingua eius id est in corde eius labor et dolor. hoc est excogitatio laboris et doloris.

Sedet in insidiis cum diuitibus in occultis: ut interficiat innocentem.

Dixit os eius plenum esse dolo ... quomodo quia sedet in insidiis ... [illegible] ... imitatoribus ... ipsis ... hoc ... Ad ... ut interficiat innocentem ... non ... interficere ... quis quam ... mortem perimere.

Oculi eius in pauperem respiciunt: insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua.

Et ... supra ... potuerit. simulabit se ... Et ... dicit. Oculi eius id est respectus ... respiciunt in pauperem ut ei ... porrigat. vel ut sit probatio superioris sententie. oculi eius id est intentio mentis eius respexerit in pauperem id est ad eum decipiendum est prona. Et ... ad hoc intendit insidiatur in abscondito: quia palam quidem elemosynam dare se simulat ... clam ... te pauperi insidias parat. Et ... leo: quia sicut leo ad hoc insidiatur ut rapiat et deuoret. ita et iste ad hoc intendit: ut illos de corpore christi auferat. et in corpus suum traiciat.

Insidiatur ut rapiat pauperem: rapere pauperem dum attrahit eum.

Dixit ... insidiatur. ... ad quid insidiatur? Ad hoc ... ut rapiat pauperem. Et rapere pauperem ... quod est rapere pauperem: dum attrahit eum id est dum a sancta fide ad suum consensum inclinat eum.

In laqueo suo humiliabit eum: inclinabit se et cadet cum dominatus fuerit pauperum.

Et si id efficere nõ poterit: qꝛ suo eũ consi
lio nõ inclinauerit: tũc humiliabit eũ affi
ciet [illegible] : Et hoc ĩ laqueo suo. hoc ē.
q̃d totũ sibi erit ĩ laqueũ. Quo ẽ illis du
riora tormẽta ingesserit: eo sibi grauior
poena acquet. Et ita faciẽdo ĩclinabit se. i.
[illegible] de malo ĩ peius ruet: & cadet ĩ
dãnatione eterna. [illegible] se. i.
[illegible] sibi subdiderit. a persecutõe [illegible].
[illegible] ut ĩ diuinis reperitur ĩ auctorib. post
[illegible] tentoriũ suu expandet: & ibi cadet
i. diuino iudicio percussus interibit. Et hoc
sibi cõtinget cũ dñat̃ fuit paupũ. hoc ē.
[illegible] fuerit scõrũ pauperũ obt
[illegible].

Dixit ẽi ĩ corde suo: oblitus ē ds:
auertit faciẽ sua ne uideat ĩ finem

Et nõ ē mirũ si cũ quadã audacia pau
pes inuadit: qꝛ dixit ĩ corde suo. i. repu
tauit. Confidenter possũ de paupib̃ his
facere quod uolo: qꝛ d̃s oblitus est illorũ
[illegible] possũ ee securus:
[illegible] ne uideat. i.
[illegible] ad punienda mea
[illegible]. Tribꝫ ẽi modis Augu
stino teste uidet d̃s peccata ut puniat:
[illegible] ĩ pñti: ut ĩ futuro nõ dam
net: Punit aliq̃ ĩ pñti & in futuro. In
[illegible]
durius puniat. Iste aũt qꝛ nullo [illegible]
[illegible] puniendũ formidat. ideo de
[illegible] nũquã fuisse existimat.
[illegible]. Dixit [illegible] de suo. i. apud se re
putauit. oblitus ē de [illegible] pauperũ. auer
[illegible] ne uideat peccata mea ad
[illegible] uel auertit faciẽ suã a paupib̃
[illegible] ĩ finẽ. i. aliquo tẽpore

Exurge dñe d̃s. & exaltet̃ manu
tua: ne obliuiscaris pauperum.

Ipse quidẽ putat qꝛ peccata eius punire nõ
debeas. Sꝫ ut eũ mẽdacẽ ostẽdas: ex [illegible]
ad uindictã te pp̃ara. & exaltet̃ manus
tua. i. uindicta tua alta & terribilis eĩ ostẽ
dat̃. [illegible] ne obliuiscaris
[illegible] ne eos ẽe uiocaris sicut ipse putat.

Propť quid irritauit ipius deũ: dix
enĩ ĩ corde suo non requiret.

Et merito dꝫ manus uindicte tue exalta
ri ĩ eũ: qꝛ cũ nullã occasionẽ te offẽdẽdi
habuerit. te tñ ad iracũdiã prouocauit.
qꝛ dixit: nõ requirit d̃s sanguinẽ scõrũ suorũ
de manu mea. ĩ illis ad remunerãdũ. ĩ
me ad puniendũ.

Vides qm̃ tu laborẽ & dolorẽ consi
deras: ut tradas eos ĩ manus tuas.

Ipse quidẽ hoc ĩ corde suo reputat: qꝛ san
guinẽ scõrũ tuorũ de manu sua nõ requi
ras. Sꝫ mẽtit̃: qm̃ tu uides. hoc ē. ĩ prede
stinatione tua iã prefinisti: ut [illegible]
[illegible] imitatores eĩ ĩ manus tuas. i. ĩ uindi
ctã & ultionẽ tuã. Et hoc ideo facies: qꝛ
tu consideras laborẽ. i. tormẽta & dolorẽ
i. acriora supplicia que scĩs tuis ingessit:
ĩ illis ad remunerãdũ ĩ isto uero ad puniẽdũ ĩ[illegible]

Tibi derelictus ē paup: orphano
tu eris adiutor.

Et iuste facis: qꝛ la
borẽ & dolorẽ scõrũ tuorũ sic remunerã
dũ requiris: qm̃ pauper. i. p̃lus christian
tibi est derelictus. hoc ē. ĩ tua tm̃ ē ptecti
one confidens: ut ē filio ē a pr̃e omissus.

[illegible]

illi cui mundus uel diabolus pat' tā obyt & q[illegible] contēdit [illegible] adiutor.

Contere brachiū peccatoris & maligni: q̄ret' peccatū illi' & n̄ iuenīet'.

[illegible] contere brachiū pe[illegible] maligni [illegible] tor e[illegible] q̄tu ad alios quos peccare ↄpellit [illegible] q̄tū ad se: q̄ ē malo sēp itet'. Et tūc demū cū ipse contrit' fuerit peccatū. i. peccati ultiōne requiret' [illegible] ad nō [illegible] collerit, q̄ tātū ī deū cōmisit. Et nō iueniet' q̄ morti ē deputat' eterne. Vel quere pec[c]atū ei quęret': q̄ mē multos disputabit' [illegible] peccator uel iustus fuerit. Sz signoꝝ & miraculoꝝ apparēte potē[illegible] nō iue[nie]t' q̄ apud hōies peccator nō habebit'

D[omi]n[u]s [illegible] & ī sc̄lm scl̄i: peribitis gentes de terra illius.

Ille q̄de pibit: sz dn̄s ī electis & cū electis erit & regnabit ī et̄nū. i. sine fine & ī sc̄lm scl̄i. Obscurum ē: Et in illis q̄de rec[eden]bit: sz uos o gentes incredule pibitis ex toto de terra illius. i. de t̄ra uiuentium.

Desideriū pauperū exaudiuit d[omi]n[u]s p̄parationē cordis eoꝝ audiuit auris tua.

Et uere electi regnabūt cū christo q̄ d[omi]n[u]s exaudiuit desideriū illoꝝ q̄d nihil ē [illegible] regnare cū christo. Et nō sol[um] [illegible] desideriū exaudiuit: uīn & ōis ut hoc desiderarēt inspirauit. Et hoc ē q̄d dicit au[ris] [illegible] i. effectus exauditōis tue, audiuit. i.

ī spirādo adiuuit p̄parationē cordis eoꝝ [illegible] d. s. atq̄ q̄d desiderādū p̄ te sit p̄parati.

Iudicare pupillo & humili: ut nō apponat ultra magnificare se hō sup terrā.

Et nō solū desiderat electi regnare cū christo: sz desiderat iudicare. i. ut d[omi]n[u]s iudicet impiū & cōdemnet pupillo & humili. i. ad utilitatē [illegible] ē sine mūdo & diabolo. [illegible] & ōc hum[illegible] ūs & ↄtempt' p̄ dn̄o ab impijs habu[illegible]. Dicat ēg̊. Iudicare. i. desidera[illegible] d[omi]n[u]s iudicet impiū pupillo [illegible] utilitatē: ad hoc ut nō apponat [illegible] [illegible] magni[ficar]e se hō. i. [illegible] oīu ostēndere [illegible] sup terrā. i. sup ele[illegible] fide firmi & stabiles.

In finē psalmus dauid.

Ista spūalis opatio attribuit' p̄fecte ecclię uel fideli aię tendenti ī ↄpticipationē illi' v[idelicet] christi: q̄ ē finis. Materia ē [illegible] ecclia ē uel fidelis aīa: que introducit [illegible] contra [illegible] prauitate [illegible] hereticī ī ōs loq̄t': sīt quodāmō [illegible] intēdit at hēticos r[e]p̄hendere. & qual[illegible] [illegible] nobis d[illegible] [illegible] ī amus insidiis sui exemplo ist[illegible]

IN dn̄o cōfido: quō dicitis anime mee: trāsmigra ī mōte sicut passer.

[illegible] ox ecclie uel fidelis aię contra hereticos. [illegible] os q̄dē. o. heretici quęritis me a[illegible] retrahere: dicentes uos ī mōte ēē: nos aūt ī ualle. uos recta sentire: nos [illegible] Sz p̄fecto metimi [illegible] q̄ ego sū ī mōte. i. in dn̄i fide solidata ac stabilitata. Et hoc ē [illegible] dicat. In dn̄o ↄfido. i. ī dn̄i fide, q̄ ī quada

Principium et Finis. Cristus Deus et Homo. Humana siquidā naturam subiacet iniuriis [illegible] fu[illegible] miraculis. Anima [illegible] in Finē Cristū sciū.

Psalmus. 10.

[illegible] ... moribus. i. transfer te ad doctrinam nostram quae vera doctrina [illegible] ... [illegible] Nolite [illegible] ... [illegible] ... no[illegible] ut diuinis scripturis [illegible] ... [illegible]

Quoniam ecce peccatores tetenderunt arcum parauerunt sagittas suas in pharetra ut sagittent in obscuro rectos corde.

[illegible] aliquis [illegible] ad eos [illegible] habeas in eos. o. ecclesia? Isto certe quod in ma[illegible] ... [illegible] peruerterunt diuinam scripturam [illegible] ... [illegible] sagittas suas in pharetra. i. latenter absconderunt in corde suo prauas sententias a se inuentas [illegible] sagittent in obscuro rectos corde. i. ut [illegible] ... [illegible] corrumpat recte [illegible] sentire uolentes: post [illegible] quadam simplicitate et ignorantia scripturarum. Vel fecerunt hoc in obscu[illegible]

ro. i. sub dolo et latenter

Quoniam quae perfecisti destruxerunt iustus autem in quid fecit.

diuinam scripturam male intelligendo peruerterunt quae perfecisti destruxerunt. [illegible] scripturam quam sane et perfecte intelligi uoluisti male intelligendo ad prauam sententiam [illegible] ... [illegible] uatur quod bonis bona reddit: malis mala retribuit. quod fecit. Puniuit eos dupliciter [illegible] ... [illegible] ... [illegible] probat [illegible]: plus [illegible]

obscuratum oculi eorum ne [illegible] ... [illegible]

Dominus in templo sancto suo: dominus in caelo sedes eius.

[illegible] de impiis quod damnabuntur. De iustis uero quod fiet. [illegible] ... dominus in templo sancto suo. i. [illegible] ... [illegible] uanitati consentiat. [illegible] ... quod est in caelo. Et uere est in caelo. quod in eo sedes eius. Celum sedes est anima [illegible]

Oculi eius in pauperem respiciunt. palpebrae eius interrogant filios hominum.

[illegible] patet quod dominus [illegible] ad illos protegendos sedeat. quia oculi eius. i. respi[illegible] ... [illegible] in imo [illegible] ... [illegible] palpebrae eius. i. [illegible] ... illius interrogant. i. admonent filios hominum [illegible]. Sed aut interrogare pro admonere [illegible]: pro quadam similitudine fecit. Magister [illegible] discipulos suos [illegible] uidens: interrogando monet eos ad studium: dicens. [illegible] quare non legitis. Vel palpeb[illegible]

[illegible] tiones & manifestationes i[illegible]
[illegible] iterrogat filios h[illegible]
[illegible]
[illegible] catholicus ad diuinã scripturã: illum[illegible]
[illegible]
[illegible]

Dñs iterrogat iustũ & ĩpiũ: q̃ aũt diligit iniq̃tatẽ: odit aĩaʒ suam.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sine respectu penitẽdi: [illegible]
[illegible]
[illegible]

Pluet sup peccatores laqueos: ignis sulphur sp̃s procellarum pars calicis eo[rum].

[illegible]
pocua: illaʒ. vʒ. [illegible] i erroribʒ ex[illegible]
[illegible] illã qua s[illegible] i future [illegible]
[illegible] in hoc [illegible]
[illegible] ut ẽ pluuia cũ q̃da[illegible]
[illegible] densitate descendi[illegible]
[illegible] spissis
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sentie: qua hõ nõ [illegible] i delecta[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ozũ. Sicut eñ sp̃s procellarũ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] eos tande inuoluit & mergit. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] o melu[illegible]
[illegible] malis mala [illegible] qual[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qi [illegible]
damnatione q[illegible]

Qm iustus dñs & iustitias dilexit: eq̃tatẽ uidit uultus eius.

[illegible]
[illegible] dõ h̃itat i iustis ad p[illegible] illos
Et recte facit: q[illegible]
sicut diligit iustos. Et hoc ẽ q̃d dicit. Qm̃
iustus dñs sup peccatores laqueos plu[illegible]
[illegible] merito: q[illegible] uultus eius [illegible]
[illegible] dicat eos put equũ est. [illegible]
[illegible] uindicta [illegible]
[illegible] hoĩs tristicia uel alacritate decla[illegible]
[illegible]

In finẽ p octaua. psalmus dauid.

[illegible] sp̃ualis opatio [illegible]
[illegible] dic [illegible] hoc nome [illegible]
[illegible] dauid [illegible]
[illegible] tende [illegible]
patione & conformitate illius. vʒ. christi
q̃ e finis: Et agenti p octaua. i. [illegible]
b̃titudine illa p[illegible] nda: q[illegible] pdidimus
p adam. Que b̃titudo i octaua [illegible]
[illegible] danda ẽ electis. Materia [illegible]

rectitu[illegible] orat deu. ut b[ea]titudine illa pe[illegible] [illegible] recuperet: qua p[ro]p[ter] p[ec]cata se amisisse [illegible] [illegible] ecclesia mundi i[n] mali[gno] posita: & sctitate ab o[mn]ib[us] defecisse in [illegible] [illegible] ore. Considera[n]s etia[m] plerosq[ue] mortaliu[m] uanitati & falsi[tati] [illegible] [illegible] p[er] deceptos interos: orat se ab eo[rum] [illegible] conformitate eripi: ne eoru[m] [illegible] [illegible] [illegible] & nos ut p[ec]cata p[ro]merenda orem hortat[ur]. Suo[que] nos exemp[lo] [illegible]

Psalmus .xi.

SAluu[m] me fac d[omi]ne: q[uonia]m defecit sanctus: q[uonia]m diminute su[n]t ueritates a filijs hominum.

[illegible] q[uonia]m ipse de celesti b[ea]titudine pulsus: in hac ualle miserie e[st] [illegible] [illegible] q[uonia]m ab humano ore defecit: [illegible] terra positi terrena t[ame]n appetere no[n] [illegible] u[er]it: que uana & falsa e[ss]e p[ro]bant[ur] q[uia] b[ea]titud[ine] [illegible]

[illegible] tibus exhibent:

VAna locuti s[un]t unusq[ui]sq[ue] ad p[ro]ximu[m] suu[m]: labia dolosa in corde & corde locuti sunt.

[illegible] [illegible] [illegible] ueritas: q[uia] successit falsitas. Et hoc e[st] q[uo]d d[ici]t: Unusq[ui]sq[ue] locuti s[un]t uana ad p[ro]ximu[m] suu[m]. i. alt[er] alteri ad appetitu[m] terrenoru[m] ho[rta]t[ur]: q[uo]d e[st] su[m]ma uanitas. Et uere loquunt[ur] uana. [illegible] labia dolosa ueritate[m] [illegible] [illegible] falsitate p[re]ferentia. Et uere s[un]t labia dolosa: q[uia] loquu[n]t[ur] in corde & corde. i. duplici [illegible] [illegible] clausu[m] in pectore.

DIsp[er]dat d[omi]n[u]s uniuersa labia dolosa: & linguam magniloquam.

[illegible] ad p[ro]ximos [illegible] deceptione [illegible] p[re]ualere no[n] ua[le]a[n]t [illegible] disp[er]dat [illegible] [illegible] & ficte loquentia [illegible] disp[er]dat. i. diuerso m[od]o p[er]dat: alios [illegible] & [illegible] conu[er]sos de bono ad meli[us] p[er] [illegible] [illegible] in futuru[m] [illegible] p[er]mittendo & disp[er]dat lingua[m] magniloqua[m]: i. in [illegible] aliq[ue]m de se magna loq[ui]t[ur] & de sua [illegible] ac facu[n]dia [illegible] [illegible] contemnen[s]

QUi dixeru[n]t lingua[m] n[ost]ra[m] magnificabimus: labia n[ost]ra a nobis s[un]t: q[ui]s noster dominus e[st].

Illoru[m] q[ui]de[m] lingua[m] disp[er]dat d[eu]s: q[ui] dixeru[n]t lingua[m] n[ost]ra[m] magnificabim[us] [illegible] magnifica in urbanitate [illegible] Et uere magni i[n] n[ost]ra elo[quentia] [illegible]

[illegible] nrorum e nobis a nobis / & [illegible] qs [illegible] e do: qs nobis e superior? al qs nr potentior [illegible] agister? q nos [illegible] [illegible].

Propter miseriam inopum & gemitum pauperum nunc exurgam: dicit dominus.

Ipsi quidem dicunt se non habere dominum: Sed ut mendacium arguatur: dominus ipse contra illos loquitur dicens. [illegible] exurgam. nunc. i. in dilatione & sine mora me maiorem & excelsiorem illis atque dominum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cuos ipsi conantur ad quandam deceptionis de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pauperum: qui cum gemitu orant ut eis subveniat.

Ponam in salutari: fiducialiter agam in eo.

Et forsitan quereret aliquis: utrum hoc auxilium inopum deus per se sit per se ipsum facturus / an per alium. Ad hoc respondet dicens. Ponam in salutari meo: pauperes scilicet meorum protectionem [illegible] [illegible] filio [illegible] [illegible] humani volui fieri salvatorem. Et fiducialiter agam in eo. Ac si diceret. Confidenter ei hanc possum curam committere: quia nec munere / nec favore / nec gratia a mea volunta[te] [illegible] trahet implenda.

Eloquia domini eloquia casta: argentum igne examinatum: probatum terre purgatum septuplum.

Et de his promissionibus satis possumus esse fidentes. Non enim ab ipso enim aliquis decepti: & inde probatur: quia eloquia illius sunt casta. Eloquia autem domini io casta esse dicuntur: quia sicut mulier castitatem custodiens: nihil adulterinae corruptionis admittit. ita eloquia domini nil men[dacii] [illegible] [illegible] [illegible] recepuit. Vel certe casta dicuntur quod observantes sui castos efficiunt. Et eloquia domini sunt [illegible] [illegible] [illegible] igne examinato [illegible] [illegible] igni decocta nihil in se [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] ita domini eloquia absque falsitate [illegible] [illegible] Et sicut [illegible] [illegible] [illegible] tundit extenditur: non crepit [illegible] fideles spiritu sancto igne decocti quanto [illegible] persecutionibus atteruntur. tanto magis in amore celestium dilatantur [illegible] est quod eloquium domini [illegible] [illegible] quia nimirum auditores suos a terrenitate [illegible] [illegible] Et [illegible] mirandum si fideles a terrenitate separantur; quia septuplum sunt purgati: septem. s. sancti spiritus muneribus sunt ditati.

Tu domine servabis nos: et custodies nos a generatione hac in eternum.

Et quia o domine promissiones tue caste sunt & fideles confidenter dicere possumus [illegible] servabis nos hic in presenti ab eorum conformitate. Et custodies nos in futuro ab eorum damnatione [illegible] ponendo nos in eternitate. Nos quidem eterni erimus: Sed impii ambulant in circuitu.

In circuitu impii ambulant: secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

Nos inquam eterni erimus [illegible] impii ambulant in circuitu. s. more [illegible] [illegible] & rectum iter non tenent. Rectum enim iter est quod pervenit ad christum. Quereret aliquis si ipsi peccatis suis exigentibus in eternum damnantur quare in hoc seculo temporalibus bonis ditantur. Respondet quod hoc fit secundum voluntatem dei. Et hoc est quod dicit. multiplicasti filios hominum

[illegible]

[illegible] in rebus temporalibus divites esse fecisti. Propter hoc

In dei consilium dispositionis tue. **In finem psalmus** [illegible] spirituali operatione attribuit psalmista **david.** [illegible] tendenti in finem. id est cupienti dissolvi et esse cum christo. Materia [illegible] que videns se [illegible] posita et inimici insidiis undique vallatam [illegible] a se graviter fremere [illegible] quod se viribus suis non posse resistere [illegible] que supra [illegible] damna deplorat atque dominum in hoc psalmo rogat. ne se in peccati mortem cadere permittat. Est enim nobis laqueus diaboli paratus undique quia et incedendo et loquendo [illegible] manducando in bibendo in ecclesia [illegible] et in domo. [illegible] nos esse convenit [illegible] laqueis impedita [illegible] exemplo instruere [illegible] et deum assidue [illegible] viribus suis ab illis posse liberari [illegible] ad auxilium suum deum invocat [illegible] dicens

Usque quo domine oblivisceris me in finem? usque quo avertis faciem tuam a me?

[illegible] Usque quo domine oblivisceris me? id est quousque videberis oblitus mei? [illegible] non debes oblivisci mei. quia sum tendens in finem. id est in contemplationem [illegible] videris oblitus mei: quia avertis faciem tuam a me. id est non revelas mihi manifestam presentiam [illegible] hoc usque quo?

Quamdiu ponam consilia in anima mea: dolorem in corde meo per diem?

Et quia tuum expecto auxilium, quod mihi non tribuis, velim nolim cogor a me ipsa invenire consilium. Et hoc est quod dicit. Quamdiu ponam consilia in animam meam? vel a me ipsa inventa in anima mea liberanda salutem. Dicam [illegible] [illegible] quia tu non das mihi consilium: quod [illegible] consilia [illegible] Et quia hoc perficere non valeo: et tu mihi denegas auxilium. habeo dolorem [illegible] habebo? [illegible] assidue [illegible]

Usque quo exaltabitur inimicus meus super me: respice et exaudi me domine deus meus.

Et quia tu mihi non [illegible] inimicus meus exaltatur. id est se credit exaltatum [illegible] inimicus meus. id est diabolus super me. id est reputans se superiorem me? Ut ergo liberer. respice. id est dimitte mihi peccata pristina. et exaudi me. id est prebe mihi de futuris custodiam. Et debes hoc facere: quia tu es domine deus meus et creator meus.

Illumina oculos meos: ne unquam obdormiam in morte: ne quando dicat inimicus meus prevalui adversus eum.

Et ut inimicus meus non exaltetur. illumina oculos meos. id est lumine spiritus tui illustra interiores sensus meos [illegible] ne quando. id est aliquando obdormiam in morte. id est male dormiam [illegible] mortis. Vel si dormiero in venialibus [illegible] criminalibus que mortem ingerunt. [illegible] non debes [illegible] ne quando dicat [illegible] inimicus. prevalui adversus eum. id est valentior illo fui ad superandum eum mihi [illegible]

[illegible] tus. x. i.

Davidloquens [illegible] nos doces agamus [illegible] aliis videri [illegible] mutator [illegible]

Qui tribulāt me exultabūt si motus fuero: ego āt ī mīā tua spaui.

Ideo q͛ mihi succurrere debes: q͛ y q me sēis impugnat tētatoib;. hoc e qui [illegible] me. exultabūt .i. magnā uictoria se xorptos ēē putabūt. si motus fuero .i. si de u[illegible] tu statu cecidero. Et ipi q͛de letabūt si cecidero. ego āūt ī mīā tua speraui. s͛nō ead. m hac fiducia dico ego āt ī mīā tua spaui .i. q͛ spero me liberandā; p mīaz tuaz: s͛ct s͛z alia sniaz misicordē filii tui.

Exultabit cor meū ī salutari tuo: cantabo dnō q bona tribuit m͞i et psallā noi dni altissimi.

Et [illegible] ēr͛ut mihi hoc mō s͛buenias: q͛ si m[illegible] [illegible] [illegible] ītentio inti͛oris hoīs ī salutari tuo [illegible] Et in [illegible] cantabo. q͛ cantabo dnō: .i. ad dei honorē cantabo: & merito q͛ bona tribuit m͞i [illegible] me ab inimicis meis eripuit. Et ut ī bonis illius ualeā p̄manere psallā noi dni al[illegible] tissimi [illegible] ad honore nois [illegible] [illegible] & inscrutabili[illegible].

R[illegible] pdictus prime psalmi s͛a btī [illegible] [illegible] que fuit ante [illegible] [illegible] [illegible] p̄ purificatione [illegible] [illegible] recupādā post [illegible] neq; p iusticie opa neq; p p̄cepta legalia nisi p aduētū christi & passione & resurrectione ei. conqueret͛ q͛ ē differt͛ [illegible] At q͛ d͞i p̄cēs ut p se se liberanda filiū īcarnari [illegible]

[illegible] [illegible] dico [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que p[illegible] [illegible] uinculo absolui nisi p adu[illegible] [illegible] p̄cēs ut filiu sui [illegible] adhuc [illegible] [illegible] que [illegible] tendens ī fine [illegible] fili [illegible] xp[illegible] & exoptis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipā uenire contīt [illegible] [illegible] q͛ uenire [illegible] [illegible] habebo āt [illegible] [illegible] ut eu sūatur mitas: q͛ inimicus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne consue[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut morte [illegible] obscura q͛ meū [illegible] peccē. Et q͛ tu debes hoc facere: ne quādo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q͛ tribulat me .i. q͛ impugnant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ... dixerit ... In finem psalmus dauid ... [illegible] ... aut in hoc psalmo ... [illegible] ... temporis aduentus sui. Intendit autem ... [illegible] ... laudamus unum deum ... [illegible] ... peccat saluaret atque redimeret. Alio ... [illegible]

Dixit insipiens in corde suo: non est deus.

Quamuis ... [illegible] ... Et ... [illegible] ... preter me, qui ualeat illis conferre salutem. Et licet alie gentes audita predicatione ... [illegible] ... dixisset me ... [illegible] ... iste iudaicus uidens me ... dixit in corde suo: non est iste deus. Ac sic ... [illegible] ... non a lege et prophetis ... uerunt, sed a se inuenerunt. Et infactus est insipiens ... [illegible] ... non intelligunt.

Corrupti sunt: et abominabiles facti sunt in studiis suis: non est qui faciat bonum: non est usque ad unum.

... [illegible] ... insipiens ... erat, quia ... [illegible] ... pro ... [illegible] ... in studiis suis ... [illegible] ... cogitauerunt me pu... [illegible] ... Et ideo ita errauerunt ... [illegible] ... uere nulli ... [illegible] ... quod dicat: Non est qui faciat bonum ... [illegible] ... dicere, preter christum ... [illegible] ... patris unicus ... [illegible] ... Vel ... [illegible] ... iuctus in populo illo qui faceret bonum ... [illegible]

Dominus de celo prospexit super filios hominum: ut uideat si est intelligens aut requirens deum.

Et ideo omnia ista fuerunt, non erunt excusabiles, quia ad auferendum de cordibus eorum uelamen a patre suo missus in mundum: et ad eos peruenit. Vnde et in euangelio ... [illegible] ... peccatum non haberent ... [illegible] ... de celo ... [illegible] ... prospexit ... [illegible] ... in illos, et se eis manifestare uoluit super filios hominum ... patriarcharum et prophetarum ut uideat, id est ut ab aliis uideri faciat: si est intelligens ... [illegible] ... aut requirens deum ... [illegible] ... fide ... oratione ... [illegible]

Omnes declinauerunt simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum: non est usque ad unum.

Propterea quidem ad hoc me ... ut eos conuerterem ... ipsi omnes declinauerunt ... [illegible] ... ad illos ... [illegible] ... non credendo ... [illegible]

se[illegible]at. Et qz me recipe no[n] ueru[n]t [illegible] i[n]utiles sibi & alijs m[illegible] [illegible]uosi [illegible] no[n] e[st] q[ui] faciat bonu[m] no[n] est usq[ue] ad unu[m]. idest. Unus Cristus solus facit bonu[m].

Sepulcru[m] patens e[st] guttur eoru[m]: linguis suis dolose agebant: uenenu[m] aspidu[m] sub labijs eoru[m].

Probat q[uod] aly[illegible] [illegible]uosi fuerunt: qz guttur eoru[m]. i. doctrina [illegible] guttur [illegible] sepulcru[m] patens [illegible] sepulcro. Se[illegible] ad [illegible] patet [illegible] cadauera suscipiat. & ea putrescere faciat [illegible]. Doctrina [illegible] illo[rum] ad hoc itendit: ut alios ad consensu[m] suu[m] trahendo sibi icorporet: & eos i[n] uitijs p[illegible] faciant. quo[illegible] [illegible] Et no[n] e[st] miru[m] si hac [illegible] doctrina quosda[m] decipi[illegible] qz [illegible] dolose agu[n]t. Et uere dolose agu[n]t: qz cu[m] uerba dulcia p[ro]ferat. uenenu[m] aspidu[m]. i. odiu[m] [illegible] corde[illegible] eoru[m]. Probat q[uod] dolose agu[n]t. Dolus e[st] ubi aliud [illegible] quia [illegible] aspidu[m] [illegible] Sicut [illegible] aspidu[m] aliq[ui]s semel afficiat [illegible] fiat: ita & illoru[m] odiu[m] p[er]fecto [illegible] Aspidis aut[em] [illegible] q[uod] cu[m] aliq[ui]s icantare uoluerit. unde ne audiat aure[m] obturat. altera[m] t[er]ra figendo: al[illegible] [illegible] cedendo. [illegible] credendo audiret [illegible] Sicut [illegible] [illegible] loci & gente. Altera uo[ice] aure[m] [illegible] Sicut et i[n] corpore [illegible]

sensus [illegible]

Quoru[m] os maledictione & amaritudine plenu[m] e[st]: ueloces pedes eoru[m] ad effundendum sanguine[m].

[illegible] qua [illegible] maledictione [illegible] Et [illegible] pedib[us] [illegible] affectio[n]es [illegible] ad effundendu[m] [illegible]

Contritio & infoelicitas i[n] uijs eoru[m]: & uia[m] pacis non cognouerunt: no[n] e[st] timor dei an[te] oculos eorum.

Ipsi eodem [illegible] i[n] hac uita ezit eis [con]tritio [illegible] dispsio: facie[n]te Tito & Vesp[asiano] [illegible] Et hoc [con]tinget eis i[n] uijs eo[rum] [illegible] faceret pace[m] int[er] ip[s]os & p[ate]r [illegible] Io[hannes] ad meu[m] uel meo[rum] sanguine[m] effundedu[m] uelocit[er] cucurrerit: qz no[n] e[st] timor dei. i. respectus diuine uindicte i[n] reputatio[ne] eo[rum].

Non ne cognoscet o[mn]es q[ui] opa[n]t[ur] iniq[ui]tate[m]: q[ui] deuora[n]t pleb[em] mea[m] sicut escam panis.

[illegible] cognoscet. [illegible] hoc erit semp[er] q[uod] me no[n] cognoscet. [illegible] cognouerunt

Comparata CRISTO, E[illegible] amiserunt obseruantia[m] legis p[ro]phetia[m] miracula, sacerdotiu[m], et regnu[m].
Adde quod in [illegible] in Urbe Roma [illegible] Cristo, tame[n] Cristus in persona [illegible] triumphat [illegible] Tertul. [illegible] pro Cristi Fidelib.
Apud uos, parla co[n]tro qual [illegible] de umano arbitratu [illegible] Homo [illegible] propitius esse debebit. Nisi Homini Deus placuerit Deus non erit.
Sin[illegible] ora [illegible] schiarati gl'idoli [illegible] il Panteon [illegible] di quelli, dedicato a la Regina de' Cieli. S. MARIA ora pro nobis.
in [illegible] di porci le diauoli fuggirono all'hor che fu consecrato cristianam[ente] [illegible] Templo, Urbi, orbiq[ue] [illegible]

[illegible] cognosceret [illegible] ueritate. Et [illegible]
[illegible]
[illegible] fuerat in cordibus meis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fide [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Dnm nō inuocauerūt: illic trepidauert timore ubi nō erat timor

[illegible] meos [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
deū fide deuotione [illegible] nō [illegible]
[illegible]
[illegible] ubi nō [illegible] timor [illegible]
[illegible]

Qm deus ī gnatione iusta ē: cōsiliū [illegible] opis confudistis: qm̄ ius dn̄s spes eius ē.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] spectasti fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] fundere [illegible]

hec [illegible] credent [illegible]
Et qr christū pdere uoluistis. nō aliū de cā
[illegible]
[illegible] deū hre patre: in quo speraret

Quis dabit ex syon salutare israel: cū auerterit dn̄s captiuitatē plebis sue: exultabit iacob: & letabitur israel.

[illegible] qd̄ ille insipiēs dixit
me nō ēē deū. Sz si ego nō sū ds: qs nasciturus ex syon ē. i. ex iudeorū pplo: [illegible]
[illegible] in scripturis speculab [illegible]
[illegible]
[illegible] deū p leges & scripturas uidebat
[illegible]
[illegible] cū dn̄s auerterit captiuitatē plebis sue. i. cū ī uniusal [illegible]
[illegible] a fidelibz suis mortalitate & corruptione abstulerit. Et tūc cū do hoc fuerit [illegible] iacob. i. q [illegible] uitia luctator
& [illegible] pplantator & uictor [illegible]
[illegible] p btitudine sempitna: & israel. i. ille q diuine uisioni & ꝯteplatiōi īsudauerit: letabit de dei uisione eterna

In finem psalmus dauid.

Ista spūalis opatio attribuit [illegible] dauid. exhortatione sua dirigenti nos ī finē. i. in compartecipatione illius q ē finis. Materia ē chrīstiana militia: quā nobis ī hoc psalmo describit. Intēdit aūt nos hortari ad christianā militiā [illegible] pcurramus huius uite stadiū ut tandē ueniam ad btitudinis eterne brauiuz. Describit aūt nob [illegible] militia [illegible] interrogatiōe & responsione diuina. dicens xiv

Domine qs hitabit in tabernaculo tuo: aut qs requiescet in mōte sancto tuo. [illegible]

[illegible] multi quidem militiam ingrediuntur: sed qui negligentes sunt et tepide vel ipsam militiam exercere nesciunt non ibi habitant sed expelluntur. Ob hoc quis habitare po[illegible] nobis [illegible] militare valeat: ut in ipsa militia diu permaneat [illegible] in tabernaculo tuo [illegible] militiam [illegible] milites [illegible] mortuos [illegible] et [illegible] transferret. Et nos quidem [illegible] ecclesia [illegible] tabernaculi tui et [illegible] a domino [illegible] in domino et [illegible] sancto [illegible] sanctitudine accipe [illegible] sicut mons [illegible] eminet [illegible] operatio [illegible] Et sicut de valle ad montem passibus ascenditur [illegible] ad illa [illegible] bonorum operum gradibus [illegible] tabernaculo tuo [illegible] digni sint habitare in [illegible]

Qui ingreditur sine macula et operatur iustitiam.

[illegible] sponde[illegible] mala relinquere: nisi bona [illegible] operi [illegible] iustitia [illegible] nobis virtutes [illegible] iustitia

Et quia duobus preceptis constat caritas: ut [illegible] quod sibi vult quis, alijs faciat: et quod sibi non [illegible] alijs non faciat [illegible]

Qui loquitur veritatem in corde suo. qui non egit dolum in lingua sua.

[illegible] alijs facere quod tibi vis fieri. [illegible] loquitur [illegible] corde [illegible] ore. [illegible] non temperantia [illegible] non egit [illegible]

Nec fecit proximo suo malum et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

[illegible] Non [illegible] proximus meus mala [illegible] filio [illegible] famulo [illegible] mala. Et quia sunt multi qui [illegible] proximus [illegible] non faciat, ab alijs tamen facta [illegible] Nec fecit proximo suo malum [illegible] non accepit adversus proximos suos [illegible] acceptum [illegible] non habuit. opprobrium [illegible]

Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus: timentes autem dominum glorificat.

[illegible] diabolus [illegible]

Usura est lucrum ex mutuo. Mutuū dantes, nihil indè sperātes. Mercatores ratione lucri cessātis, aliquid possunt ultra accipere.

Pro spiritualib. accipere, sacrilegiū foret; omnia tamen ... lava sua... ratis. Si quid tamē sponte ex charitate datur, accipitur, non pro solutione, sed pro labore, ut uiuere possit operans.

Qui iurat pximo & non decipit. q pecuniā suā no dedit ad usuraz: & munera sup inocētē non accepit.

Non ita itelligēdū ē q̄ siue mendax sit pximis q̄cq̄d eis pmittim. Sz pacta [illegible] seruanda. in q̄b vel ds offendit ut fid[illegible] dit. Pecuniā uō ad usurā dare ē plus aliq̄ [illegible] recipe q̄ dedisti vel dona spūalia [illegible] ceis spib3 exercere. Munera nocētis [illegible] no d3 aliqs acceptiora & cariora q̄ inno[cen]tia inocentis. Venit ad iudicē nocens & inocens cu int se negociu habuerit. A dei [illegible] [illegible]. Vllu tot [illegible] erat inocētia inocentis q̄ munera p̄ciosa nocentis. Qui uō ea hec facit [illegible] tauet & bon[illegible] militia: & i futuro nō separabit [illegible] ponendus erit in eternuz beatitudinis.

Quia facit hec: nō mouebit [illegible]

[illegible]

I [illegible] Ipsi dauid.

[illegible] confiterent atq laudar[illegible] [illegible] p[illegible] de uictoria passionis & [illegible] de regno suo [illegible]

[illegible] nare i [illegible] Uterea at huius psalmi [illegible] [illegible] passionis [illegible] de uictoria [illegible]

Psalmus XV. 15

Conserua me dn̄e: qm̄ speraui i te: dixi dn̄o ds̄ m̄s es tu: qm̄ bonorum meoz non eges.

Conserua [illegible] i passione cōstantia. Et facere debes: q[uia] speraui i te. i. spe meā i te posui & no [illegible] mūdanis & transitoriis. Aliud q̄z ē quare me conseruare debeas: q̄z dixi dn̄o ds̄ m̄s [illegible] est [illegible] corde [illegible] expectatio [illegible] le [illegible] ad [illegible] est dno. s. timore. Reputaui illud q̄ tibi exhibedu: q̄d exhibe[illegible] [illegible] honore. Et [illegible] metui: qm̄ es ille ds. a meo nō indiges, [illegible] q̄d dicit qm̄ bono[rum] [illegible]

Sanctis q̄ sūt in terra eius mirificauit oēs uolūtates meas in eis.

Ondit q[uare] a p̄re merito debeat exaudiri & i [illegible] [glori]ficari. Ac si diceret. Dignū ē ut me p̄r in passione conseruet. qm̄ ego mirificaui [illegible] uolūtates meas sctis q̄ sūt in terra ei. uoluntates dico cōplendas i eis. quia nihil pōst [illegible] dni uoluntatē cognoscere: nisi sit [illegible] Uolūtas at dni ē homīes ad fidē [illegible] [illegible] mare. Dic q°. Sanctis

[illegible]
[illegible] ētū ut ecclīa: mirificauit .i. mirabiles [illegible]
[illegible] di omēs uolūtates meas: ppt̄
[illegible] explēdas desīdera [illegible] .s. coplendas [illegible]

M[ul]tiplicate s[un]t infirmitates [eorum]: [postea] accelerauerunt.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
dicunt [illegible] testīma lexit. Ut sanarēture à laguorib. suis.

N[on] cogr[egabo] co[n]uenticula eo[rum] d[e sanguinibus]: nec memor ero no[minum eorum] p[er] labia mea.

[illegible] pi[er] q[uo]d[e]s ad me testīma [illegible]
[illegible] sanaui eos suo
[illegible]
[illegible]
[illegible] p[er] eos [illegible]
[illegible]
p[er] p̄dicatores meos. Vel ut sit genus
miran[di] [illegible]
[illegible] mea
p[er] p̄dicatores meos. Vel ut sit gen[us] mirandi
p[er] labia duo testā itelligim[us]. Alr. nō me[mor]
[illegible] lā distinctione
[illegible] p[er] labia mea .i. p[er] p̄cones meos.
[illegible]
ego [illegible] uos [illegible] Nō [illegible]
[illegible] p[er] labia mea. [illegible]
[illegible] de trib[us] [illegible]
[illegible] electa. Sa[cer]dotal[is] de oib[us] gentib[us] [illegible]
[illegible] sacerdotes inuenimus.
[S]equitur. D[omi]n[u]s pars hereditatis mee:

D[ominu]s p[ar]s [heredi]tat[is] [mee] [et calicis] mei: tu es q[ui] restitues h[er]editatem meā mihi.

[illegible]
[illegible]
quis [illegible]
[illegible] dit[illegible]
[illegible] redditus [illegible]
[illegible]
[illegible] mih[i] [illegible]
[illegible] amissa

Funes ceciderūt mihi ī preclaris: etenī hereditas mā p̄clara ē mihi.

Et dignū ē ut h[er]editas mea d[omi]n[u]s [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
merito dignos & moz[um] honesta [illegible]
[illegible] at tunib[us] [illegible] inter fr[atr]es [illegible]
couenient [illegible] loco [illegible]
mus. Et uere sors h[er]editatis [illegible]
de p̄claris: q[ui]a & si alijs nō uideat[ur] mihi t[amen]
[e]st preclara mea hereditas. Preclara ex innocētia, & charitate: idest in uita, & passione acta.

Benedicā d[omi]n[u]m q[ui] t[ri]b[ui]t mihi intellectū: insup[er] [et] usq[ue] ad noctem increpuerūt me renes mei.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[i]ntelligentia ut tales eligere. Ve[l]
mihi intellectū .i. ordinē p[er]fectū col[legii]
Vel tribuit mihi .i. meis intellectu [illegible]

[illegible]

Prouide᷑ a dn̄z i cōspectu m̄o semp: qm̄ a dextris ē m̄i: ne cōmo uear.

[illegible] ꝑuidebā dn̄ia. p̄cz auxil[illegible]

Propt̄ hoc letatū ē cor meū & exultauit lī̄gua mea: ī sup & caro mea requiescet in spe.

Et qz de p̄ino sic securus [illegible] hoc cor meū interior .s. homo meus de glīa resurrectionis letat̄. [illegible] e qd dicit. Insup & caro mea .i. corpus [illegible]

Qm̄ nō dereliques aīa; meā ī inferno: nec dabis sc̄m tuū uidere corruptionem. [illegible] aīam meā ī inferno [illegible] elinques. Descēdit qdē ad inferos [illegible] diuinitatis potētia ad libe[illegible] ptiuos. Sz ibi detineri nō potu[illegible] la ꝑfectā matiā q̄ detineret̄. nō [illegible] dabis sc̄tm tuū .i. corp[illegible]

[illegible] ī terre puluere redigi. Infernus in imo positus hīs sinus Abrahe: at infernus damnatorū [illegible]

Notas mihi fecisti uias uite: adī plebis me leticia cū uultu tuo: delectationes ī dextera tua usq; ī finē.

[illegible] tua erūt mihi delectationes [illegible] ī fine aliaꝝ delectationū. Oībz enī alijs de[illegible]

Oratio dauid. Psalmus .XVI.

Psalmus iste q̄ orō dr̄, attribuit̄ christo. Vocat̄ aūt psalmus iste specialr̄ orō: eo q; ī eo christus de passionis uictoria, & resurrectionis glīa & ꝑsecutoꝝ suoꝝ dupli poena: & de btoꝝ societate glōsa orat & p̄cz. Materia at e ipa passio, quam sustinuit & resurrectionis atqz ascensionis glīa; qua a p̄re illustrari p̄meruit: & duplex poena qua ꝑsecutores ipī damnant̄. Intendit āt nos exēplo suo hortari. ut ī tribulationibz positi a Deo imploremꝰ auxiliū [illegible] exemplo saluādos: qz sicut [illegible] passione [illegible] reliqt: nec & nos eius in[illegible]

tatores solatio suo destituet: Inuocat aut[em] [illegible] p[at]rem hoc modo

Exaudi d[omi]ne iusticiã meã: itende deprecatione[m] meã.

O d[omi]ne cui[us] me s[er]u[u]m [illegible] exaudi iusticiã meã [illegible] exaudi [illegible] q[uia] su[m] iustus: [illegible] & exaudi me: sicut me[re]tur iusticia mea: Vel exaudi iustos meos: & intende depr[e]catione[m] meã. i. te intelli[gere] o[ste]nde depr[e]cationi meo[rum] quã ip[s]i p[ro] peccato[rum] [re]missione faciu[n]t.

Auribus p[er]cipe orone[m] mea: no[n] i lab[ii]s dolosis.

Auribus p[er]cipe orone[m] meã. i. ex toto & i effectu exauditionis cape orone[m] meo[rum] facta[m] p[er] augme[n]to uirtutis. Et digni s[un]t ut eos [ex]audias. q[uia] no[n] dep[re]cant[ur] & no[n] orãt te i la[bi]bys dolosis. s[ed] ut orẽt t[antu]m ore & no[n] corde, sed corde, & ore.

De uultu tuo iudiciu[m] meu[m] prodeat: oculi tui uideant equitates.

Dico ut exaudias me iustu[m]: S[ed] ut scias i[n] q[uo] me uelis exaudiri o[ste]nda. Iudiciu[m] meu[m]. i. damnatio qua me damnauere iudei [pro]deat. i. p[ro]diisse appareat no[n] ex eo[rum] arbitrio s[ed] de uultu tuo i. de uolu[n]tate tua: S[ed] t[ame]n ce constabit: si me resuscitaueris. Et oculi tui. i. [illegible] uideat e[qui]tates. i. discernat id q[uo]d equu[m] est: me sicut mereo[r] suscitando. & [illegible] meruere damna[n]do.

Probasti cor meu[m] & uisitasti no[cte]: igne me examinasti: & no[n] e[st] i[n]uenta in me iniquitas.

[illegible] ut mihi q[uo]d dep[re]cor [tri]buas: q[uia] tu p[ro]basti cor meu[m]. i. i[n]uenisti i[rre]p[re]h[ensi]bile & inculpabile &

irreph[re]hensibile. & uisitasti. i. me tentari p[er] [illegible] me igne. i. tribulatione exp[er]t[u]s es me & in ip[s]a adustione crucifixionis & mortis. Et i[n]t[er] hec o[mn]ia iniq[ui]tas no[n] e[st] inue[nta] i[n] me a uolu[n]tate tua. [illegible] alio no[n] [illegible].

Ut no[n] loquat[ur] os meu[m] op[er]a ho[m]i[num] p[ro]p[ter] u[er]ba labio[rum] tuo[rum] ego custodiui uias duras.

Dixi iniq[ui]tate[m] i[n] me no[n] e[ss]e re[per]tã: Et hoc no[n] dico de me sup[er]b[e] & arroganter sicut pleriq[ue] [illegible] ga[n]ter a te [illegible]. Et hoc e[st] q[uo]d dicit. ut no[n] loq[ua]t[ur] os m[eum] [opera] ho[m]i[num]: Vel al[ite]r. Iniq[ui]tas no[n] e[st] i[n] me i[n]ue[n]ta Et i[dem] t[ame]n no[n] e[st] i[n] me i[n]uenta: ut no[n] solu[m] no[n] e[ss]et op[er]atione [illegible] mi[nus] p[er]fecto[rum] e[st]: ut no[n] solu[m] a peccat[i] actione abstineat: s[ed] nec ip[s]a q[ue] peccata otiosis s[er]monib[us] [illegible] uias duras [illegible] et uia i[n]mus quo p[er]gere nolu[n]t [illegible] christus p[er] to[r]m[en]ta ad gl[ori]a[m] resurrectio[n]is & ascensionis p[ro]cessit [illegible] uerba labio[rum] tuo[rum]. i. ut p[ro]ph[et]a[rum] [illegible] dicta uera e[ss]e firmare[m] [illegible] bia tua dicu[n]t[ur]: q[uo]d q[uo]d ei dixer[unt] no[n] a [illegible] s[ed] a te habuerunt.

Perfice gressus meos i[n] semitis tuis. ut no[n] moueat[ur] uestigia mea

[illegible] cape nu[n]c de meis q[uo]d uelis. P[er]fice. i. p[er]fecti [illegible] gressus meos [illegible] dentium gradior: i[n] semitis tuis. i. i[n] arctioribus p[re]ceptis tuis. Actor e[st] ei [illegible]

un. Et ita phs. ut uestigia mea [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
meos [illegible] semitis tuis. [illegible] propter tuas.

Ego clamaui quoniam exaudisti me deus: inclina aurem tuam mihi. & exaudi uerba mea.

[illegible]

Mirifica misericordias tuas: qui saluos facis sperantes in te.

[illegible] ut me p meis exaudias: sed & hoc [illegible] ut mirifices misericordias tuas. i. mirabiles illas ondas. Tuc enim tue dñi mirabiles ondut: cum nō solū peccatoribus peccata dimittit: sed ipsos etiam ad altiorem gradū pro[illegible] de petro & paulo.

A resistentibus dexteræ tuæ custodi me ut pupillam oculi.

Et nō solū [illegible] sed & prox ut me [illegible] inimicis meis custodias. Et hoc est [illegible] a resistentibus dexteræ tuæ [illegible] q adiuuat mihi: q sūt de[illegible] tua: p quē oia fecisti: & p que [illegible]
[illegible] totum tū

[illegible]

Sub umbra alarum tuarum protege me: a facie impiorum qui me afflixerunt.

[illegible]

Inimici mei animam meam circumdederunt: adipem suum concluserunt: os eorum locutum est superbiam.

[illegible] in [illegible] adipe suo. Sic uero [illegible] sensu, suis reb terrenis impinguati. Et qz cōclusert sensū. ideo & os eorū locutum est superbiam. i. superbe dicentes mihi uah & alia [illegible] convitia: ac dicentes non me sed eos n [illegible]

Proicientes me nunc circumdederunt me: oculos suos statuerunt declinare in terram.

Et nō solū hec mihi fecerunt: sed & proicerunt me nunc sicut pater proicerunt seruos meos pphas. Et hoc ideo fecerunt: qz statuerunt [illegible] suos declinare ad terram. metus uz. oculū direxerunt ad cognoscendā [illegible] terrenitatē que erat in me. Vel aliter. [illegible] dixerunt se locū & gentē amittere: si n[illegible] interficerent.

Susceperunt me sicut leo paratus ad predam: & sicut catulus leonis habitans in abditis.

Et nō solū me circumdederunt [illegible] susceperunt me tradituri [illegible] sicut leo. ut p leonē iudeorum maiores [illegible]

gam⁹. p catulū uō leonis minores accipi
Susceperūt ıgͣ me nō bona ītētione ad cr[illegible]
dēdū: s̄ mala nō [illegible] eo p[illegible]
ad preda [illegible] catulus leonis [illegible]
[illegible] ı abscondit [illegible] ad [illegible]

Exurge dn̄e: p̄ueni eū & supplāta eū: erı̄pe aı̄ā meā ab impio: frā meā tuā ab inimicis manus tue.

[illegible] t qz ıpı me circūdedērt ut pmāt. tu ex urge. ı. ppara te ad [illegible] ad inuadu. p̄ueni eū. ı. festına [illegible] onde ut qd cupit nō possit efficere. Vel p̄ueni eū. ı. illū q debēret [illegible] p̄essīt ad fidē & grām: sic s̄b̄seq ppl̄s gen tile. & supplanta eū. ı. tolle sibı [illegible] [illegible] [illegible] impio. ı. quada tu potentie libera aı̄a meā. quā nō resurgere putat ab ipıo. ı. a uoluntate impii. [illegible] tua. ı. mea q̄ [illegible] tu mea tua. [illegible] solu sumas. ab ini m[illegible] ıtan [illegible] tue. ı. [illegible] manus tua p que cuncta fecisti

Dn̄e a paucis de terra diuide eos ī uita eoꝝ: de absconditis tuis adı̄ pletus ē uēter eoꝝ.

Ne q̄re solo ut re [illegible] meos p[illegible] hoc mō damna Diuide eos. ı. ī moribꝫ onde dissimiles a paucis [illegible] de tera. ı. de hoc mū do. Et hoc fac ī uita eoꝝ. ı. ī dissimilitudi ne moꝝ. Vel diuide eos ı̄ tēra. ı. fac eos a [illegible] locu [illegible] genꝫ. eos dico separatos a pa[illegible]. ı. contınuo [illegible] tuoꝝ [illegible] nolentes: q ad eoꝝ compatione s̄t pauci. Et hoc fac in uita eo[illegible] [illegible] que eoꝝ fiunt: qz illa male uiuēdo s̄t [illegible] si. Et merito debes eos sic punire: qm̄ uēt ı. carnalis sensus eoꝝ adimpletus est de

abscondıt[illegible] [illegible] s̄ [illegible] dita nō [illegible] ad [illegible] s̄ q̄nū ad he [illegible] ea nō approbas.

Saturati sūt filiis & dimise[illegible] re liquias suas p[illegible] suis.

Et merito d[illegible] hoc eis contingere: qm̄ saturati s̄t [illegible] ı. [illegible] duxerūt ad actu p [illegible] ideo cogitationes accipim⁹ q̄a sicut [illegible] a p̄re: ita cogitationes p[illegible] [illegible] corde Et [illegible] p̄te dimiserūt puulis. ı. poster[illegible] [illegible] Satur[illegible] [illegible] ad actū duxerūt. Et hoc filiis suis. ı. ad utilitate filioꝝ suoꝝ [illegible] & reliquias suas. ı. [illegible] [illegible] posteris suis [illegible] dimiserūt

Ego autē cū iusticia apparebo con spectui tuo: saciabor cū apparue rit glīa tua.

Ipsi q̄de ita [illegible] sunt hic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanctitate cū meis hab[illegible] [illegible] manifestab[illegible].
In fine puero dn̄i dauid: qui locut⁹ ē dn̄o uerba cantici h⁹: ī die qua eripu it eū dn̄s de manu om̄ꝫ inimicoꝝ ei⁹ & de manu saul: & dixit.
Verba h⁹ spūalis oꝑationis que s̄t uerba cā tici [illegible] attribui[illegible] dauid. ı. christo puero dn̄i [illegible] patre suo [illegible] exinaniuit forma s̄ui acci piens [illegible] tio pfectione sibi a p̄re ꝑposite. Nuc uba [illegible]

tundi. In die id est consideratione illius diei qua dominus liberauit eum per resurrectionem & ascensionem de manu [illegible] ei [illegible] Et de manu Saul de potestate [illegible] ei Saul aperit [illegible] ut do [illegible] Nate enim ait christus [illegible] [illegible] e sua & de utilitate resurrectionis: ondo uno & per quos utilitas illa sit facta. & [illegible] temporali & eterna gloria electorum: et de [illegible] [illegible] intendit aut nos suo hortari exemplo ut de diuinis beneficiis nobis collatis non simus [illegible] ingrati: imo pro ipsis deo gratias referamus. [illegible] sicut ipse per se ipsum [illegible]. Alio modo aut patet hoc modo

Diligam te domine fortitudo mea: dominus firmamentum meum & refugium meum & liberator meus.

[illegible] passionis [illegible] cognosco [illegible] [illegible] atque passuris me [illegible] [illegible] fortitudo mea. quia dedisti mihi in passione astinam, ut non succumberem. Et in fortitudo & generale nomen. nunc per partes exequitur. Dominus est firmamentum meum id est substentatio mea. Sicut enim debilis domus substentatur columna: ita christus secundum humanitatem [illegible] patris corroboratus potentia. Et est refugium id est securitas mea. Sicut enim aliquis inimicos fugiens, ad tutum locum se confert ut possit euadere. [illegible] Et est liberator: quia me de morte preliu redemit [illegible] [illegible] potuit [illegible] [illegible] [illegible]

ipse [illegible] operatur. Et in sperabo in eum [illegible] [illegible] me uictorem faciens. & nunquam superari permittens. Fuit etiam mihi salutis cornu. quo cunctos inimicos uentilaui. Fuit ei susceptor meus, inmortalitatem & impassibilitatem mihi reddendo

Deus meus adiutor meus sperabo in eum. Protector meus & cornu salutis mee & susceptor meus.

[illegible] Dicitur siquidem proximo superius expositum est. [illegible]

Laudans inuocabo dominum & ab inimicis meis saluus ero.

Et [illegible] pa[illegible] [illegible] posse contrarie [illegible] laudans id est laudabiliter [illegible] uirtutes: [illegible] [illegible] dominum ad auxilium meum: et non incassum [illegible] saluus, erutus & liberatus ab [illegible]

Circumdederunt me dolores mortis & torrentes iniquitatis conturbauerunt me.

Et quia forsitan quereret aliquis: utrum haberet inimicos. [illegible] Dolores id est uidet dolentes eo quod homines ad predicationem meam cum [illegible] qui fuerunt mortis: me scilicet usque ad morte ducentes: circumdederunt me. & torrentes iniquitatis [illegible] ad damnationem meam cum impetu currentes ad modum torrentis, conturbauerunt me: quia numero dominus imminente passionis articulo sicut lucas euangelista testatur, pauere cepit, atque tedere. Torrentes autem illi dicuntur aquarum riuuli qui non omni tempore fluunt: sed hyeme pluuijs imminentibus crescunt: & cum impetu currunt: & omni obstantia uiolenter in [illegible]. Iudei quidem non

[Left margin note:] [illegible] Deus mori dignatus est fortius: coram hominibus [illegible] [illegible] et quod [illegible] [illegible] Ex hoc misterio actum est ut deus supplex appareat dei gestum mortis, humilitas contra [illegible] gloriam potestas [illegible].

[Left margin note:] in sacris canonib. legitur. Verbum idest secunda persona humanam assumpsisse naturam, licet totus in Verbo Patris in Patre totus Filius. quod euangelicatum fuit ab ipso D. nostro. Qui uidet me, uidet [illegible] Numquid credidi, quia ego in Patre, & Pater in me est.

[Right margin note:] [illegible] humanitatem; impassibilis quo ad [illegible]

semper fluxerunt [illegible] omnis dato tempore potuerunt [illegible] pos eorum morsibus ardentes cum impetu duxerunt ad mortem. Quando commisit captus, et passus est.

Dolores inferi circumdederunt me: preoccupaverunt me laquei mortis.

[illegible] me [illegible] circumdederunt me cum odio et invidia. quod est infectus [illegible] pre omnibus aliis. Vel illi dolores [illegible] humanitate qua sum infector. Sed omnia ista faciendo [illegible] mortis [illegible] ad suam reputationem mihi [illegible]

In tribulatione mea invocavi dominum: et ad deum meum clamavi.

[illegible] me: ut me perderet. Sed nihil [illegible] invocavi dominum in tribulatione mea. scilicet quam sponte suscepi. Invocavi inquam ad auxilium meum. et ad deum [illegible] clamavi. id est intensione cordis oravi.

Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam: et clamor meus in conspectu eius introivit in aures eius.

[illegible] non frustra. quia ex toto exaudivit vocem [illegible] de templo sancto suo [illegible] quod sum templum sanctum eius. exaudivit dico vocem cordis intensione platam. Et clamor meus cordi consonus in conspectu eius [illegible] placens introivit [illegible] effectu exauditionis [illegible] in aures eius [illegible] potentie eius. Resuscitavit enim me de sepulcro: sicut eum rogaveram.

Commota est et contremuit terra. fundamenta montium conturbata sunt et commota sunt: quoniam iratus est eis.

[illegible] resurrectionis sue [illegible] dixit se exauditum a patre. Modo [illegible] resurrectionis utilitatem. Et notandum [illegible] preposterus ordo. Prius enim [illegible] terra: deinde commota est. [illegible] pater exaudivit: et de ira mortis eripuit. Et quia hoc mihi pater [illegible] maxima utilitas inde provenit. Per meam quippe resurrectionem terra contremuit [illegible] nales timore gehenne [illegible] ad poenitentiam [illegible] solum [illegible] cupes principum conturbata sunt timore [illegible] nisi [illegible]

Ascendit fumus in ira eius: et ignis a facie eius exarsit: carbones succensi sunt ab eo.

Et quia ad [illegible] inde fumus. id est lacrime ab eis processerunt ob consideratione[m] [illegible] illius. Maluerunt enim hic lacrimis peccata sua deflere: quam [illegible] futuro [illegible] Fumus autem per lacrimis ponitur: quia lacrimas excitare solet. Viridia enim ligna [illegible] igni supposita fumum emittunt. et oculos lacrimare compellit. Et quia corda illorum [illegible] humida: ignis [illegible] aliquantulum fervidas [illegible] fundunt. Et quia [illegible] successi sunt [illegible] spirituali.

Inclinavit celos et descendit: et caligo sub pedibus eius.

[illegible] ostendere [illegible] facta sit ista utilitas. Inclinavit

[illegible]
[illegible] doctrina q̄de sicut p[illegible]
potuerit. [illegible]
[illegible]
aplos [illegible] ad eorum [illegible]
[illegible] erat sb ped [illegible]
[illegible] deserenit [illegible]
[illegible]
precepta ei

Et ascendit sup cherubim: & uolauit: uolauit sup pēnas uentorum.

[illegible] Et hoc qd dicit [illegible]
[illegible] alte ab eorum [illegible] Et nō fuit mirum si sup [illegible]
sup pēnas uētorum .i. sup cōtēplationē
fidelium aīarum. P pēnas aūt io cōtēplatiō
nē accipim⁹. q̄ sicut quylib3 auis [illegible]
[illegible] cōtēplatiōē
uirtute ad alta celorum erigit. Uolauit g⁹
sup pēnas [illegible]
scit. ita & animarum origo ignorat.

Et posuit tenebras latabulū suū: ī circuitu eius tabernaculū eius: tenebrosa aqua ī nubibus aeris.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
queras. quā utilitatē sit opatr. accipe. Aīe ei
[illegible] apli [illegible]
[illegible] doctrina pphar̄ erat tenebrosa [illegible]
intelligibilis & clara [illegible]
[illegible]

Pre fulgore in conspectu eius nubes transierunt. grando & carbones [illegible]

Illa q̄de doctrina erat obscura. & nubes p
fulgore .i. apli maiore sps sc̄i dono [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] grando / peccata & uitia contuderi [illegible]
[illegible] suos ad de[illegible]

Et intonuit de celo dn̄s: & altissim⁹ dedit uocē suā grādo & carbones ig[nis]

[illegible] intlat. Sap. e. ea
edificas illa de humanis,
hec de Diuinis [illegible] sapien-
[illegible]

[illegible] gentes sunt p apl [illegible] ipsis no e apus [illegible] intib; deus de celo iton [illegible] in eis minado recepuit p me q lu [illegible] tissim pr de [illegible] lop me ponar ag [illegible] lozo. Et talr fa [illegible] seguñ extarminãdo diaboli [illegible]

Et misit sagittas suas & dissipauit eos. fulgura multiplicauit & conturbauit eos.

[illegible] e itellig as aplos quãda temeraria usu [illegible] bauit eos .i. vte [illegible] timore gehene: nisi conuertere [illegible]

Et apparuerunt fontes aquarum: & reuelata sunt fundamenta orbis terrarum.

[illegible] aplr gentes [illegible] ad fid [illegible] pphaz q pus [illegible] illi e patefacta: & fudamta [illegible] scripture q omittuus [illegible] reuelata el fides p quã fu [illegible] prophete fundauerunt.

Ab increpatione tua domine: ab inspiratione spiritus ire tue.

Et quis aplis [illegible] intib [illegible] eozo [illegible] credederet se se damnãdos: n[illegible] essent

Et [illegible] abispir [illegible] spi sco inspirãte illi [illegible]

Misit de summo & accepit me. & assumpsit me de aquis multis.

[illegible] missos ap [illegible]

Eripuit me de inimicis meis fortissimis & his qui oderunt me quoniam confortati sunt super me.

[illegible] Fortissimi [illegible] puam [illegible] et cis [illegible] uidebant ee sup [illegible] res & ualentiores il[illegible], se erãt fide ualidiores, adiuuãte DEO intrinsecus, uidebãt[illegible] autẽ extrinsecus imbecillas, quia mortis [illegible]

Preuenerunt me in die afflictionis mee & factus est dominus protector meus.

sup meos [illegible] fatere potuerit [illegible] me .i. preualuert [illegible] tionis. [illegible] est protector meus, i defenso [illegible]

Et eduxit me in latitudinem: saluum me fecit: quoniam uoluit me. Vere si est protector

[illegible] e ma [illegible] potestas facere Dominus euangelizauit, ideo datur gratia [illegible] [illegible] Sps [illegible] pram [illegible]

Sed pauperes spiritu terreno, diuites i [illegible] [illegible] ignie [illegible]

[illegible] quomodo [illegible] inter Sanctos, & in [illegible] est. O. R.

[illegible]

Et retri[illegible] mihi d[omi]nus s[ecundu]m iustic[ia]m [illegible] s[ecundu]m puritate[m] [illegible] me[a]rum retribuet mihi.

Et q[uonia]m [illegible]

[illegible]

Q[uonia]m [illegible] ei[us] [illegible] uo[illegible] meo.

[illegible] remunerari me[re]r[etur] q[uonia]m [illegible]

[illegible]

[illegible] eo.

Quoniam oīa iudicia eius i[n] co[n]spectu [me]o: [et] iusticias ei[us] nō repuli a me.

Et i[dest] ab oib[us] mihi cauui peccatis: atq[ue] uias d[omi]ni custodiui: q[uonia]m oīa iudicia ei[us], q[ui]b[us] bonis bona reddit [et] malis mala retribuit. [illegible] [illegible] [illegible] meo. i. placet meis: uel su[illegible] [illegible] meo[rum]. Et iusticias ei[us]. i. p[re]cepta [illegible] hoies [illegible] obscurauerunt: ut iusta iud[icia] [illegible] u[illegible] a sua memoria nō eiecerunt.

Et ero i[m]maculatus cū eo: [et] obseruabo me ab iniq[ui]tate mea.

Et [illegible] [illegible] dicit eius cognosci [illegible] desidero saluari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iustus cu[m] eo. i. [illegible] et [illegible] parte. Et hoc de suis dicit [illegible] erunt i[m]maculati adherentes ei. Et obseruabo [illegible] mei custodiet se ab iniq[ui]tate mea. [illegible] [illegible] eius sua [illegible].

Et retribuet mihi d[omi]n[u]s s[ecundu]m iustici[am] meam: [et] s[ecundu]m puritate[m] manuū mea[rum] i[n] conspec[tu] oculo[rum] eius.

Et [illegible] i[m]maculati erunt [et] se ab iniq[ui]tate obseruabunt [illegible] a d[omi]no [illegible] retributione[m] accipiet. Et hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et s[ecundu]m puritate[m] man[uum] meaz. i. inocentia[m] [illegible] illo[rum] i[n] conspectu oculo[rum] ei[us]: q[ui]a sicut i[n] [illegible] i[n] oculis hoium: sunt i[n] interiori hoie: ubi solus deus uidet. Vel iusticia [et] inocētia meo [illegible] [illegible] ei fuit.

C[um] [illegible] [illegible] eris: [et] cu[m] uiro ino[centi]

cente inocens eris.

Probat q si fuerit iust[illegible] iusticie mercede accipiet. Et si iniquus: retributione iniquitatis habebit. Prius at de iustis pont dicens [illegible] mercede sctitatis accipies. Et cu uiro inocete [illegible] retributione mereberis

Et cu electo electus eris: & cu puso puerteris.

hoc e. si fueris electus cosequeris mercede electi. Et uere si fueris iustus: mercede iusti ac[illegible] pies: qm si fueris puersus cu puerso danaberis a contrariis

Qm tu ppl[illegible]m h[illegible]umile salui facies: & oculos supbor humiliabis.

Itez pro bat q iustus iusticie & inoces inocetie mercede accipiet: qm tu pplm humile saluu facies .i. humiles tuos btitudine etna ditabis & oculos .i. itentiones malignor & supbo[illegible] tale sit semp intenti humiliabis & ad danatione ppetua inclinabis. Dic q apostro fi faciens ad prez. Qm tu pplm humile sal[illegible]

Qm tu illuminas lucerna mea dne: deus meus illumina tenebras meas.

Et ut mei no damnet cu illis. o. dne illumina tenebras meas .i. meor. Si qd. s. tenebraru & peccati hnt. lumine gre tue ab eis expelle. Et hoc bn facere potes: qm tu illuminas lucerna mea .i. illos q p aliis doctrina & exeplo lucerna fuerut illuminasti. Plus ei est aliqué ita illuminari: ut alios & illuminare ualeat: q si ita illuminet: ut sibi tatu lumen existat. [illegible] meus illumina tenebras [illegible]

s. i. scti sps illustratioe depelle tenebras meas. i. peccator meor: me enim penitet, confessus sui, & pro uirib. feci satis cu gratia te

Quonia i te eripiar a tentatione: & i deo meo transgrediar muru.

Vere potes meos a peccatis emudare. qm p[illegible] positi i te eripiet a tpali afflictione. no[illegible] [illegible] fidelis e deus. q faciet cu tentatioe [illegible] sustinere. Et positi i deo meo tra[illegible] [illegible] parietes inimicitiar que [illegible] [illegible]

Deus meus ipolluta uia eius: eloquia dni igne examinata: protector e oium sperantiu in se.

[illegible] sit oium potestate: meus e natr. Et eius uia ei est impolluta. i. opatio [illegible] al oi peccati otagione munda. Vel illi ad[illegible] ad hitandu tedit sr mudi. Vel [illegible] p quos ad corda audietiu geavit: ab o scelere pura. Et eloquia dni sr igne examinata [illegible] o igni examinato p puritate opabi dit. Vel pdicatores q eloqa dni p[illegible] o igni examinato opauit: q sicut au[illegible] non passi sr detrimenti [illegible] augmentu.

Qm [illegible] deus pret[illegible]

preter deum nostrum.

Et [illegible] e deus q hec facit: qz nullus qui faciat tm. aut aliud. Sz aliud non: Et hoc si interrogatur dicit. Quoniam quis deus. [illegible] preter deum nostrum. Et uere: quia precinxit

Deus qui precinxit me uirtute: et posuit immaculatam uiam meam.

[illegible] soli e exhibendus honor qui precinxit [illegible] meos uirtute .i. constantia [illegible] no consentiret. Et posuit im[illegible] .i. sn criminalibus uiam meam .i. opa[illegible] tionem [illegible]

Qui perfecit pedes meos tamquam ceruorum: et super excelsa statuens me.

[illegible] xps [illegible] qui perfectos fecit predicatores [illegible] affectiones meorum tamquam pedes [illegible] fugat a canibus [illegible] qui sibi obstantia transilit. Et ut capi [illegible] posset [illegible] sibi obstantia [illegible] Et [illegible] ab adusarus [illegible] nus

Qui docet manus meas ad prelium: et [illegible] meos ad bellum. [illegible] Et uere p deo [illegible] hidus. qui docet manus meas .i. aplos meos p quos gerunt salutem et uirtutes et miracula opor[illegible] Et [illegible] cum diabolo [illegible] posuisti ut arcum ereum brachia mea .i. for[illegible] nos [illegible] flecti neque [illegible] o flecteret. ita ipi neque nunit [illegible]

d[illegible]

Et dedisti mihi protectionem salutis tue: et dextera tua suscepit me.

Et q predicatores mei fortes fuerunt non e eis imputand[illegible] [illegible] disti eis protectione salutifera: ut passionibus no[illegible] nec inimicos [illegible] Et dextera .i. potentia tua suscepit me .i. meos [illegible] dextera tua .i. remuneratio [illegible] meos in futuro suscipiet

Et disciplina tua correxit me in finem: et disciplina tua ipsa me docebit.

Et non solum meos protexisti: sed et disciplina tua .i. flagellatio tua a peccatis meos emu[illegible] ponendo i fine [illegible] Et non solum correxit eos a peccatis [illegible] ipsa disciplina tua do[illegible] caueant a futuris

Dilatasti gressus meos subtus me: et non sunt infirmata uestigia mea.

[illegible] alia [illegible] quia p deo sis [illegible] dilatasti gressus meos .i. [illegible] meos [illegible] credentium [illegible] dilatatos i [illegible] ut non soli amicos sed et ini[illegible] Vel dilatasti .i. magna [illegible] tribuisti ponendo [illegible] subtus me .i. faciens eos obedientes mihi. Et [illegible] dilatasti. ergo non sunt infirmata uestigia mea .i. imitatores mei non sunt infirmati [illegible] confirmati. Et [illegible] confirmatos

Persequar inimicos meos: et comprehendam illos: et non conuertar donec deficiant.

Persequar inimicos meos ... bona persecutione ... persequar ut compleam illos ... fidei illos capiam. Et non convertar. i. perseverans meus ut hoc possim ... a predicatione non desistet. donec de ... [illegible]

Confringam illos nec poterunt stare. cadent subtus pedes meos.

Et ... confringam illos ... Et ita destruam ... poterunt stare. i. in impietate sua persistere ... non habebunt. et cadent subtus pedes ... [illegible]

Et precinxisti me uirtute ad bellum: supplantasti insurgentes in me subtus me.

... [illegible] ... uirtute ... supplantasti. i. deiecisti ... plus obedire mihi: subtus me. i. ponendo eos sub me. et faciens eos subditos ... meos.

Et inimicos meos dedisti mihi dorsum: et odientes me disperdidisti.

Et ita ... conuertisti eos qui dedisti eos mihi dorsum ... in bono fecisti eos ... me disperdidisti. hoc de persona ... christus. i. persequentes me ... [illegible]

Clamauerunt nec erat qui saluos faceret: ad dominum nec exaudiuit eos.

Et ita sit dispersi quod nunquam amplius ... [illegible] ... clamauerunt ... ut eos ... nec exaudiuit eos.

Et comminuam eos ut puluerem ante faciem uenti: ut lutum platearum delebo eos.

... [illegible] ... parabilis ... [illegible] ... in sua miseria ... [illegible]

Eripies me de contradictionibus populi: constitues me in caput gentium.

Et quod forte quereres ubi christus ... [illegible] ... sibi regnum assumere ... fidem ... constitues me in caput ... ad fidem currentium

Populus quem non cognoui seruiuit mihi: in auditu auris obediuit mihi.

... populus gentilis ad fidem conuersus ... [illegible]

1587

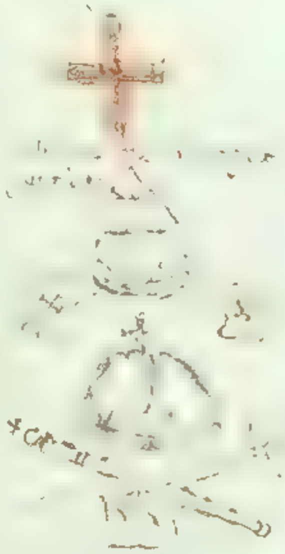

cognoui s. p datas sibi pphetias [illegible]
uit mihi. i. deuotus mihi [illegible]
[illegible]
i. auditu auris obediuit mihi. i. audiendo
in pdicatione mea mihi fuit obediens.

Filii alieni mentiti sunt mihi: filii alieni inueterati sunt: & claudicauerunt a semitis suis.

Populus quidem gentilis tantum audiendo [illegible] ē: Sed iudei qui fuerant filii mei [illegible] sunt gentibus facti extranei [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt inueterati. i. in uetustis boni sunt uite detenti. & claudicauerunt. i. dextro pede [illegible]
[illegible] tenales traditiones quas a se habuerunt.

Viuit dominus: & benedictus deus meus: & exaltetur deus salutis mee.

Ipse uidelicet diuit me no[illegible]
[illegible] quo sum dominus. Et benedictus deus meus. i. quia uiuo
inde gratias ago deo patri meo. & exaltetur deus salutis mee. i. p me exaltatum ipse exaltetur: et reddidit in immortalitate impassibilitatem & [illegible]

Deus qui das uindictas mihi: & subdis populos sub me: liberator meus de inimicis meis iracundis.

deo tibi oras aeo pr[illegible]
in uindicans me de iudeis: [illegible] p. populos
[illegible] sub me. i. preceptis meis. [illegible]
meus. i. eripiendo me a tormentis [illegible]
ne me inimicis conformarer. de inimicis
[illegible] iracundis [illegible]
petu contra me [illegible]

Et ab insurgentibus in me exaltabis me: a uiro iniquo eripies me. & libera-
bis me a iudeis [illegible] resurrectione & exaltabis
me p ascensionem. a uiro iniquo eripies me
i. meos liberabis ab alio heretico uel tyranno uel
diabolo. ut non deficiant in conformitate [illegible]

Propterea confitebor tibi in populis domine: & nomini tuo psalmum dicam.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nomini tuo psalmum dicam [illegible] ad laudem [illegible]
[illegible] nominis tui alios bene operari [illegible].

Magnificans salutes regis eius: & faciens misericordiam christo suo dauid & semini eius usque in seculum.

[illegible] quia non solum me magnificasti: sed & saluatos p me. Dicit ergo. magni-
ficans [illegible] magnificans p me [illegible]
[illegible] eius. i. qui saluati sunt regis [illegible]
notabiles. quem tu constituisti. & fa[illegible]
[illegible] resurrectione & ascen[illegible]
sto suo uncto in sacerdotem & regem: siue p tuo
dauid. i. manu forti. Et non solum in secula mi-
sericordiam [illegible] & semini [illegible] imitatoribus [illegible]
meis usque in seculum. i. ponendo eos in eterna [illegible]
Sta spiritualis operatio at **In fine psalmi dd.**
tribuit dauid ipsi [illegible] significanti non [illegible]
tendenti & consideratione sua dirigenti in
fine [illegible] ad inuestigationem. [illegible]
que complenda erat in ultima etate mundi.
Agit autem in hoc psalmo dauid de christi in-
carnatione & humani generis reparatione
& de equalitate qua filius est cum patre: & de
euangelice predicationis commendatione. P[illegible]
dens enim christi incarnationem & humani ge-
neris reparationem a prophetis predictam & in christo
complendam: & ab apostolis esse firmandam.

[illegible] nos [illegible] natio [illegible] credamus [illegible] qui repatione a prophis predicta [illegible] [illegible] confirm[illegible] [illegible] doctrine credendo et obediendo [illegible] Aug. Psalmus. XVIII.

18. **Celi enarrant gloriam dei: et opera manuum eius annunciat firmamentum.**

[illegible] humani generis reparatione [illegible] et in christo completa. Fideliter ac devote [illegible] s confirmata. Et si nosse desideras [illegible] apostoli: accipe. Celi .i. apostoli [illegible] excellentia aliis eminentes [illegible] et mundi conversatione [illegible] aliis nunciant gloriam dei .i. humani generis [illegible] gloriosum [illegible] et firma[illegible] [illegible] erat charitate [illegible] dati ac firmati: Quos neque mors neque vita [illegible] poterat charitate dividere annunciat aliis opera manuum eius .s. virtutes et mira[illegible] que in assumpto homine operatus est.

Dies diei eructat verbum: et nox nocti indicat scientiam.

Et quia adhuc forsitan [illegible] unde [illegible] apostoli [illegible] nunciaverunt. ondit. Dies .i. christus qui est [illegible] deus illuminans omnia. eructat verbum diei. divinitatis .s. sue naturam quam verbum prius erat. nunciavit et ostendit choro apostolorum [illegible] et alios illuminare [illegible]. Et nox .i. [illegible] [illegible] indicat scientiam nocti [illegible] [illegible] predicant vel aliter ut sic continuetur. Apostoli predicaverunt. [illegible] predicatio [illegible] quia discretione in sua predicatione servaverunt: ut intelligentibus [illegible] divinitatem [illegible] sicut paulus ait. Sapientiam loquimur inter perfectos. [illegible] nondum [illegible] [illegible] manifestaret [illegible]. Nihil me iudicavi scire inter vos [illegible] [illegible] illuminat [illegible] illuminans: eructat verbum diei .s. de sue [illegible] profunditate profert et annunciat divinitatem christi [illegible] spiritualibus et intelligentibus. Et nox idest chorus apostolorum predicat scientiam nocti .i. [illegible] [illegible] rude [illegible] vel dies diei .i. [illegible] veritatis [illegible]. Et nox [illegible] falsitatem nunciat. Vel apostolicus chorus [illegible] divinitatem predicat. Et iudas qui fuit nox postquam eum sathanas invasit. dat noticiam populo iudeo. [illegible] christi [illegible] osculatus fuero. ipse est. tenete eum

Non sunt loquele neque sermones: quorum non audiantur voces eorum.

Et ne forte mirum videretur alicui. cum christi fides [illegible] [illegible] [illegible] ipsi utique uni tantum lingue fuissent: ondit quod omnia linguarum genera et omnes modos sermonis noverunt: dicens sic. Non sunt loquele neque sermones: quorum [illegible] posuit [illegible] quorum pro his non audiantur voces eorum .i. qui linguarum genera et sermonis modos ipsi ignorent. Immo omnes [illegible]. Loquelas genera locutionum accipit: Sermones sermonum modos intelligit. Divine quippe scripture historialiter allegorice et moraliter / rhetorice et dialectice exponuntur. [illegible] loquele .i. genera locutionum neque sermones [illegible] modi [illegible] non [illegible]

idem scribit. Scito [illegible] idem in genere masculino nascisse, [illegible] in pro[illegible] [illegible] R.

le sapientie sue prof[illegible] intellige: scientia enim de humanis dicit [illegible] [illegible] divinitate [illegible] que humanitate [illegible] [illegible] R.

Vere u[illegible] e[illegible] [illegible] dissipulorũ eua[n]gelizantiũ veritatem, quorum istius est verbũ Patris. c. [illegible]

In oẽ[m] t[er]rã exiuit sonus eo[rum]: & i[n] fines orbis terre uerba eorum. Et quia de[illegible] linguas [illegible] [illegible] no[n] i[n] una tm̃ p[ar]te terrar[um] sicut p[ro]phe[te]: [illegible] [illegible] [illegible] p[re]dicauer[unt] [illegible] terra [illegible] [illegible] eo[rum] audiuit [illegible] no[n] oes. [illegible] [illegible] effectus [illegible] [illegible] obedientia [illegible] i[n] fines orbis te[rre] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] uerba [illegible] effect[us] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unt: & a se [illegible] [illegible] abiciunt.

In sole posuit tabernaculũ suũ: & ip[s]e tãq[uam] sp[on]sus p[ro]cedẽs de thalamo suo.

[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] sponsus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex[illegible].

Exultauit ut gigas ad currendam uiã suã: a sũmo celo egressio eius. R. H[illegible]

[illegible] [illegible] uideat q[uod] d[eu]s [illegible] [illegible] [illegible] nõ suscepit. ondit q[uod] ultro atq[ue] letãt[er] [illegible] carnẽ ass[um]psit. Et hoc ẽ q[uod] dicit. Ip[s]e ei[illegible] exultauit ad curre[n]dam uia[m], [illegible] [illegible] [illegible] cu[m] exultatione & gaudio uenit. Et sicut ut gigas. i. fortis [illegible] [illegible] fortis [illegible] [illegible] forte armatũ deuicit. Velox [illegible] nulla pec[illegible] [illegible] [illegible] adimpleat p[ro]p[illegible] onerãdo tardaret. Et sicut gigas uno anhelitu percurrit stadiũ: ita [christ]us [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deuote cõpleuit. [illegible] fili[us] ideo p[ro]p[ter] minor appareat: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] missio quã uenit i[n] mundu[m]. [illegible] [illegible] de p[at]ris [illegible]. Et [illegible] [illegible] humanitate [illegible] [illegible] pareat: eu[m] tñ p[at]ri equalẽ [illegible] diuinitate [illegible] dere & confiteri nõ desinas. Adõ ei p[at]ri equalis: q[uod] occursus eius. i. mensura [illegible] usq[ue] ad sum[m]u[m] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ascendit. Occursus at[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equalitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] usq[ue] patris [illegible] [illegible] [illegible] & filii [illegible] eade[m] [illegible] [illegible] credere constabit. Al[iter]. A sũmo celo egressio e[ius] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] occursus ei[us] usq[ue] ad sũmu[m] ei[us]. i. de mundo [illegible] reuersus ad p[at]rẽ. Dedit n[am]q[ue] saltũ de celo i[n] u[t]erum uirginis: de utero i[n] p[rese]pe: de p[rese]pe i[n] cruce[m]: de [illegible] i[n] sepulcru[m]: de sepulcro ad inferos: de inferis ad sup[er]os. de sup[er]is ad celos. Nec ẽ q[ui] se abscondat a calore eius. [illegible] [illegible] posuit carne[m] sua[m] [illegible] [illegible] & adeo i[n] manifesto posuit: q[uod] nemo ẽ q[ui] se excusare possit a p[re]dicatione euangelii. Que p[re]dicatio e[st] calor d[e]i. De ip[s]a ei[us] ait d[omi]n[u]s. Ignẽ ueni mittere i[n] t[er]ra[m] Et q[ui]d uolo [illegible] ardeat.

Et occursus ei[us] usq[ue] ad sũmu[m] ei[us]: nec ẽ q[ui] se abscõdat a calore eius

Et o[illegible] ei [illegible] ei uel in[illegible] ad [illegible] ei [illegible] ras con[illegible] Et ado [illegible] tello [illegible] ne sua [illegible] qui [illegible] abscon dat a calore ei [illegible] se ualeat excusare [illegible] de [illegible] predicatione nō audierit ex euāgelio.

Lex dnī īmaculata cōūtēs aīās: testi moniū dnī fidele: sapiā3 p̄stās puul

Egit usq3 mō de humani gnis repatione: de christi icarnatōe: & de ei equalitate [illegible] hī cū patre nūc agere uult de euāgelice p̄di cationis comēd[illegible]one [illegible] Dn [illegible] p̄dicatione ubiq3 terrarū [illegible] & eorū p̄d[illegible] oio ē [illegible] lex [illegible] p̄dicatio euāgelij īmaculata [illegible] obseruatore [illegible] nō solu [illegible] a scelere [illegible] praua affectione peccati. Vel ē aiarū saluti intendens. Testimonium dni fidele. pre dicatio euāgelij que nobis b̄titudine etnā [illegible] adimplet. Sapientia p̄stans puulis .i. diuina [illegible] notitiā confert paruulis ī malicia p̄fectis ī sensu: uel [illegible] sapietes p̄us puulos & insipientes.

Iusticię dni recte letificātes cōrda preceptu dni lucidu illuminās oculos.

Aliud & hr̄ p̄dicatio euāgelij: que sit tenēda: qz iusticię dni st̄ recte. Iusta [illegible] precepta [illegible] dirigūt. Dic̄ ḡ. Iusticię dni .i. p̄cepta euāgel. recte letificātes corda. p̄ne [illegible]endo nobis b̄titudinē etnā. p̄ceptū dni [illegible] p̄dicatio nō ē tenebrosa: sicut [illegible] sz lucida & p̄ se patens: illuminās oculos .i. lumine itelli gentię oculos sp̄uales illustrans. Et [illegible] p̄dicatore [illegible] timor [illegible]

exequit̄ ipsū comendare timorem. dicēs

Timor dnī sanctus p̄manet ī sc̄l3 sc̄li: iudicia dnī uera iustificata ī semetipa.

[illegible] sancto [illegible] p̄manet ī sc̄lm [illegible] p̄manere facit. Iudicia di [illegible] euā gelij: que ideo iudi[illegible] tione nobis ondut: ut discernam̄ faciedu a nō faciendo: uitandū a nō uitādo. [illegible] fi[illegible] hoc lex sp̄ualr̄ intellecta. Quicqd psalmi & p̄p̄hę resonat: hoc euāgeliū clamat

Desiderabilia sup aurū & lapidē preciosū multū: & dulciora sup mel & fauū.

Et qz p̄cepta dni ideo [illegible] & tot [illegible] lia sup aurū & lapidem p̄ciosū multu. hec [illegible] ad l̄ram intelligūt̄. Et d[illegible] & fau[illegible] ad stoma[illegible]

Et ē[illegible] seruus tuus custodit ea ī custo diendis illis retributio multa.

Et mō p̄bat̄ qz desiderabilia st̄ & dulcia: qz seruus tuus custodit ea [illegible] retributio: que utiq3 nō custod[illegible] deranda nō essent. Et merito custodit ea: qz [illegible] b[illegible]titudinē eterne est [illegible]

Delicta qs ītelligit. ab occultis meis munda me: & ab alienis parce seruo tuo. [illegible] precepta dni st̄ desidera

bilia: q̄a aut ip̄a aut delicta. Sʒ delicta nō Et hanc assumptione in libro ponit. Et q̄ delicta desideranda no sūt: q̄ o dne mū
da me ab occultis meis .i. ab ijs peccatis q
p me [illegible] alio impellente
committo. & parce mihi ab alienis .i. ab ijs pec
catis quas p aliorū ppetro suggestione. De
lictū [illegible]
[illegible] quis de lic
tu̅ gerara enumerare poterit.

Si mei nō fuerīt dn̄ati tuc īmaculatus ero: & emudabor a delicto maxiō.

Ideo peco me emundari a delictis: q [illegible] delicta mei dn̄ati & [illegible] p consensione & opati [illegible] & emundabor a delicto maxio. [illegible] in superbia uocatur: [illegible] pec[illegible] mater [illegible] esse pbat. [illegible] inobedientia si pcat. [illegible] peccatu superbia.

Et erūt ut cōplaceāt eloqa oris mei: & meditatio cordis mei in conspectu tuō semp.

Et q̄m scio [illegible] in ore peccatori. laus speciosa: tu me a delictis prius mudaveris: tunc [illegible] eloquia mea [illegible] complaceant [illegible] oris [illegible] laudes mee ut complaceant [illegible] laus oris mei tibi chara erit. [illegible] cordis mei ī cōspectu tuo .i. [illegible] semp .i. omni tempo

Dn̄e adiutor m̄s & redēptor m̄s.

[illegible] oris mei & meditatio cordis mei tibi cōplaceat. o dn̄e. esto mihi adiutor in bono. Esto prius redemptor meus [illegible] ut me i bono cōstituas. **In fine ps̄ dauid.**

Ista spūalis opatio attribuit' ipi pphe [illegible] dirigenti cōsideratione sua ad ea q̄ e cō plenda erāt ī fine tpīs: ī sexta. s. etate mū di. p resurrectione christi. Agit aut in hoc psalmo ppt[illegible] de christi resurrectione [illegible] resurrectio [illegible] exortaret nos & commonefaceret: ut christi resurrectione [illegible] edam' h̄ntes spem resurgendi p [illegible] membris q̄ compledu necesse e [illegible] eodam.

Exaudiat te dn̄s ī die tribulatiōis protegat te nom̄ dei iacob.

Orat aut ppha ad patrē p christo: faciēs apostrofā ad ipm christū: dicens. O fili dei [illegible] futurus [illegible] ni ōnis fore salute. io oro patrē: ut ipse tu do [illegible] exaudiat te: resuscitando te: & hoc in d[illegible] tribulatiōis .i. ī tpe psecutōis: tu oraueris pr[illegible] clarifica filiū: ut [illegible] tuus clarificet te. Et ut ip̄e te exaudiat resuscitādo: nom̄ dei iacob prius te ptegat .i. inuocatio nōis di illi q his tribꝫ noībꝫ nōinari uoluit: ut dicat' de abraha deus ysaac & de iacob. prius te defendat in passionibꝫ no [illegible] nec [illegible] inimicis. [illegible] aut de dicat' de abraha de ysaac & de iacob. querit' q̄re ī hoc loco de iacob tm̄ posuit. Cui questioni sic respondetur. p iacob q̄ppe q̄ iterpretat' supplantator/ dat' intelligi: q̄ de illoꝝ e rector [illegible] [illegible] & supplatare [illegible] nouerit

Mittat tibi auxiliū de sancto: & de syon tueatur te. Nūc ex q̄ [illegible]

nō in sexta in tertia etate: ued. fol. i 50 c. R.

A[illegible] strofa [illegible] absen[illegible] Deus [illegible]

[illegible] naquibat, [illegible] posse peccan[illegible] infirmitate [illegible] ego [illegible] expositio. Si [illegible] oratio [illegible] pro qualib[illegible] mine puni[illegible] ta erit. o.

[illegible]

Memor sit omnis sacrificii tui & holocaustum tuum pingue fiat.

diapsalma. expositio idest. Et ut [illegible] meruisse cognoscat. ut sibi tibi [illegible] mittat. memor sit idest recordetur omne sacrificium [illegible] & holocaustum [illegible] fiat sibi pingue. [illegible] ue & acceptum. Sacrificium illud uocabatur in lege: quod partim igni consumebatur: partim ad comedendum sacerdotibus [illegible]. Holocaustum [illegible] dicebatur: quod penitus igni comburebatur. [illegible] quod fecit: quia et plagas & [illegible] contra [illegible] [illegible] Hoc [illegible] quod [illegible] sacrificium deo offerimus [illegible] quasdam uirtutes obtinere studemus. Cum autem omnes uirtutes pro [illegible] carnales [illegible] nobis perfecto holocaustum facimus. Memor sit [illegible] memoriam [illegible] omnia sacrificia. que de te [illegible] tormenta [illegible] patiendo [illegible]

Tribuat tibi secundum cor tuum. & omne consilium tuum confirmet.

Et quia [illegible] sacrificium & holocaustum fecisti. ideo tribuat tibi dominus secundum hoc quod cor tuum desiderat. & omnem dispositionem tui consilii firmam efficiat. Consilium accipe excecationem iudeorum & illuminationem gentium

Letabimur in salutari tuo. & in nomine dei nostri magnificabimur.

Diceret forsitam christus ad prophetam. Quare tantum [illegible] pro me resuscitando [illegible] [illegible] [illegible] letabimur hic in spe [illegible] magnificabimur [illegible]. Et hoc contingit nobis in nomine domini [illegible] in inuocatione nominis domini. Nomine [illegible] & nihil sperare nisi que promittit deus: letabimur idest in hac uita pro saluatione quam credimus futuram per salutare tuum: quod [illegible] [illegible] fieri saluatorem. & in futuro magnificabimur [illegible] magnifice extra [illegible] & [illegible]

Impleat dominus omnes petitiones tuas: nunc cognovi quoniam saluum fecit dominus christum suum.

Et quia tanta utilitate de resurrectione tua [illegible] ideo dominus impleat omnes petitiones tuas [illegible] & quas in cruce positus pro te resuscitando [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] illustratione cognosco quia dominus saluum faciet christum suum. idest resuscitando illum

Exaudiet illum de celo sancto suo: in potentatibus salus dextere eius. Et non solum [illegible] [illegible] in quo per [illegible] exaudiet eum de [illegible] dextere eius idest saluatio [illegible] tibi idest restituet illi [illegible] per adam perdiderunt

Hi in curribus & hi in equis: nos autem in nomine domini nostri inuocabimus.

[illegible]

Ipsi obligati sunt & ceciderunt: nos autem surreximus & erecti sumus.

[illegible] ... nos surreximus ... & sumus ... [illegible]

Domine saluum fac regem: & exaudi nos in die qua inuocauerimus te.

[illegible] ... ideo domine saluum fac regem ... & exaudi nos positos ... [illegible]

Psalmus XX.

In finem psalmus dauid.

[illegible] ... Agit propheta in hoc psalmo de christi uictoria & eius resurrectione. Congratulatur ei ex eo quod pater exaudiuit eum ... [illegible] ... semine ei benediceretur omnes gentes: in ipso compleuit. Intendit autem hortari nos: ut pro hoc ... que filio pater concessit. ipsi filio congratulemur ... [illegible] ... legitur autem propheta pater dicens.

Domine in uirtute tua letabitur rex: & super salutare tuum exultabit uehementer. 20

domine pater exaltare in uirtute tua. Ac si diceret Judei interfecerunt filium tuum: putant te uilem & ab... illum de morte resuscitare non ualere. Sed tu exaltare in uirtute tua .i. altum te & potentem ostende per uirtutem & omnipotentiam tuam: dando filio tuo de inimicis & de morte uictoriam. ... [illegible] ... uictoriam concesseris. nos cantabimus & psallemus .i. uoce & opere ... uirtutem & gratiam & potentiam tuam cum exultatione mentis & alacritate cordis. Et merito nos letabimur per uictoriam filio tuo concessam: quoniam ipse filius tuus qui est rex quem tu constituisti regem gentis credentium letabitur in uirtute tua .i. per uictoriam a te sibi concessam ... [illegible] ... Et exultabit ... [illegible] ... saluatore ... [illegible]

Desiderium cordis eius tribuisti ei: & uoluntate labiorum eius non fraudasti eum. Diapsalma.

Et merito letabitur: quod concessisti sibi omnis humani salutem: quam perficere corde desiderabat. Et hoc est. Desiderium cordis eius tribuisti ei: & uoluntate labiorum eius non fraudasti ... quod uolendo per labia sua ... petiit. concessisti ei.

Quoniam preuenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Aliud quod est: unde iesus ... filius ... preuenisti eum in benedictionibus ... [illegible]

ī peccato & maledictione nascunt᷑: iste solus sī
peccato [illegible]. [illegible] ī benedictione [illegible]
[illegible] tue precedentes. Vel fuerit
dulcedinis: q [illegible] dulce sibi dr̄ ce & gra
tu ip eū imune a peccato fecisti. Et & aliud
sibi fecisti: unde t̄ debeat cōgratulari. qm̄
capite ei .i. ī initio pdicatois illius posuisti
[illegible] dedisti aplos q circūdarēt eū
& ce corona de lapide p̄cioso fuit: q̄ sicut
lapides p̄ciosi diuersis fulgēt colorib᷒ [illegible]
apli uariis nitent uirtutib᷒. *

Vitam petijt a te: & tribuisti ei longitu
dinē dierū ī sc̄lm & ī sc̄culu sc̄culi.

Aliud q̄ sibi fecisti: un̄ tibi debeat ggratu a
ri. Vitā .i. resurrectione petijt a te: & tribu
isti ei longitudinē dierū .i. eternitate dura
turā ī sc̄lm & ī sc̄lm sc̄li .s. sc̄culum huī sc̄li.

Magna glīa ē in salutari tuo: glīam &
magnū decore ī pones sup eum.

Aliud q̄ filio tuo tribuisti. un̄ t̄ grās debet.
q̄ glīa ei magna e .i. ipe e magnific̄ glīosꝰ
ī salutari tuo .i. ī salutis p ipm̄ te coope
rante. Quicqd ei magnificū apli fecerūt: nō
illis, s̄ deo imputabat᷑. Vmbra ei corporis
petri sanabat infirmos. Et ī hoc facto nō
dicebat gloriosus petrus s̄ de̲ [illegible]
p petrū. Et glīa & magnū decore ī pones
sup eū: sup fūdamētū .s. ī eo fundatū ī po
nes uirtutib᷒ glīosos & moꝶ honestate pcla
ros.

Qm̄ dabis eū ī bn̄dictionē ī seculū
sc̄li: letificabis eū ī gaudio cū uul
tu tuo. Aliud q̄ sibi fecisti un̄ tibi cōgra
tulet᷑: qm̄ bn̄dictione abrahe promissam
ī eo cōplesti. et letificabis eū gaudio cū uul
tu tuo .i. oīmoda eū adimplebis leticia ponen
do eum in presentia tua.

Qm̄ rex sperat ī dn̄o: & ī mīa altissimi
nō cōmouebit᷑. Et [illegible] aliud ē: un̄ tibi
filius tuus congratulet᷑: qm̄ nō cōmouebit᷑ .i.
[illegible] credet.
Et hoc ro q̄ sperat ī dn̄o .i. oēs spes suā ī te
pr̄e posuit. et sperat ī mīa altissimi: q̄ cō
fidit se resuscitadū p misericordiā tuā.

Inueniat᷑ manus tua omib᷒ inimi
cis tuis: dextera tua inueniat oēs
q te oderūt. Et qm̄ filius tuꝰ ī te sīc cō
pat᷑ sperauit: & a preceptis tuis nō ē cōmotus
[illegible] manus tua .i. ipe filius [illegible]
[illegible] adim
[illegible] tuis. Et qm̄ oēs [illegible] nō credet. dextē
tua .i. ultrix potentia tua [illegible]
damnatioē oēs q te oderūt [illegible]
[illegible] incedētis affectu. [illegible]
[illegible] ad pdendū q te oderūt .i. cog
[illegible] noluerunt.

Pones eos ut clibanū ignis in tpre
uultus tui: dn̄s ī ira sua cōturbabit
eos: & deuorabit eos ignis.
Vere dānabis eos q te oderūt: q̄ hoc modo
pones illos .i. [illegible] com
parabiles clibano ignis [illegible]
ardet foris & intus. ita & illi foris [illegible]
igne [illegible]
consūg᷑. Et nō q̄ hoc loco ad [illegible]
[illegible] Non ei pr̄ iudicat quēq̄: s̄ oē iu
diciū dedit filio. Aptius īte ondit q̄mō dā
nabit eos. Dn̄s cōturbabit eos ī ira sua ōn
dendo illis quare poenā mereāt᷑ [illegible] dice
do: Discedite a me maledicti ī ignē etn̄
Et sic demū ignis et̄nus deuorabit [illegible]
habebut ei morte sine morte: defectu sine
defectu. finē sine fine. Pones ig̃ eos ut cli
banū ignis .i. facies eos ardēre foris & [illegible]
clibano cōpabiles: ī tpr̄ uultꝰ tui .i. ī ppara
tione uindicte tue. dn̄s ī ira sua .i. ap[illegible]
[illegible] cōturbabit eos [illegible] ppē eas mala q
fecerūt: & deuora[illegible] .i. sī fine [illegible]

ignis. s. eternus.

Fructum illorum de terra perdes: et semen eorum a filiis hominum.
Et non solum illos perpetue damnationi deputabis sed et perdes et delebis de terra uiuentium, fructum eorum. i. filios et imitatores eorum. Vel perdes eos [illegible] de terra. i. terrenum [illegible] Illud idem iterum planius ostendit. Et semen eorum a filiis hominum. i. imitatores. s. eorum separabis a consortio eorum [illegible] hominum. i. imitatores peccatorum et a [illegible] [illegible] Fructus [illegible] illorum de terra perdes. i. imitatores illorum de consortio iustorum [illegible]: et semen eorum a filiis hominum. i. imitatores eorum separabis ab imitatoribus [illegible] [illegible]

Quoniam declinauerunt in te mala: cogitauerunt consilia que non potuerunt stabilire.
Et hoc [illegible] quoniam declinauerunt in te mala [illegible] peccatis suis [illegible] [illegible] [illegible] ad illos. Excogitauerunt [illegible] perdendi te: et nomen tuum pen[illegible] [illegible]

Quoniam pones eos dorsum: in reliquiis tuis preparabis uultum eorum.
Vere perdes eos de terra quoniam dabis eos dorsum [illegible] et preparabis uultum eorum. i. manifestabis eis te [illegible] [illegible] [illegible]

Exaltare domine in uirtute tua: cantabimus et psallemus uirtutes tuas.
Et quoniam [illegible] splendi [illegible] exaltare uirtute tua. i. altitudinem et potentiam ostende: dando filio tuo uictoriam per potentiam tuam. Et cum hoc [illegible] psallemus [illegible] [illegible] mirabilia tua.

In fine pro assumptione uel cerua matutina. Psalmus. XXI.
[illegible] operatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Operatio dico habita pro assumptione matutina. i. pro resurrectione que facta est ualde diluculo cum adhuc tenebre essent. Vel secundum aliam editionem operatio ista [illegible] humana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] natura [illegible] pollutam crepusculo illucescente diei [illegible] [illegible] humana [illegible] [illegible] [illegible] uidens se per christi resurrectionem ad immortalitatem [illegible] ineffabiliter letatur et [illegible]
Materia autem christus est qui in hoc psalmo agit de passione et resurrectione sua: et de propagatione ecclesie ex utroque populo congregande: atque de oblatione et sanctificatione corporis et sanguinis sui. Intendit autem per hoc hortari nos passiones suas pro amore nostro [illegible] resurgendo [illegible] [illegible] procul dubio [illegible] membris.

Deus deus meus respice in me: quare me dereliquisti? longe a salute mea uerba delictorum meorum.
Vox christi ad patrem querimoniam facientis quod eum secundum humanorum reputationem in passionibus dereliquit atque dicentis. O deus omnium per potentiam [illegible] meus per [illegible] respice in me. i. resuscita me. ne uidear in passionibus derelictus sicut inimici putant. Et ideo clamo: quia uideris dereliquisse me longe factus a salute [illegible] mea. Et hoc quod dico te longe factum a salute mea non secundum me dico: sed secundum uerba delinquentium in me qui ita existimant. Aliter. dico quare dereliquisti me. Non debes me derelinquere: quia uerba delictorum meorum [illegible] existimationes delinquentium in me sunt longe a salute mea [illegible] [illegible] me uoluit in morte deprimere: ut humanam generis salutationem non possim perficere.

Deus meus clamabo per diem & non exaudies. & nocte & non ad insipientiam mihi. [illegible] Iudei [illegible] deus non exaudisse me per diem .i. ante tempus passionis cum volebant me lapidare: & de monte supercilii precipitare. neque per noctem .i. tempore persecutionis ipsi quidem putant me esse a te derelictum. [illegible] non imputabis [illegible] insipientiam: immo ad utilitatem examinas: quia per passionem meam omnes imitatores mei saluantur. Deus meus igitur clamabo .i. intense orabo per diem .i. ante tempus passionis. & non exaudies. [illegible] non exaudire uidebaris. & nocte .i. tempore passionis. & non ad insipientiam mihi .i. quod passus sum, mihi a meis ad insipientiam non reputabitur.

Tu autem in sancto habitas: laus israel. [illegible] deputant me derelictum a te: sed profecto falluntur quia tu habitas in sancto .i. in me a te sanctificato. Et tu es laus israel .i. laudabiles reddis eos: qui [illegible] diriguntur [illegible] eis fecisti: unde semper te laudare debent. Et si hoc israelitis fecisti: mihi multo magis facere [illegible] israelita. [illegible] in sancto habitas .i. in me [illegible]

In te sperauerunt patres nostri: sperauerunt & liberasti eos. [illegible] quod israelitis fecerit / unde eum laudare debeant. In te sperauerunt patres nostri .s. in egypto sub pharaone positi / se liberandos sibi te sperauerunt. Sperauerunt .i. in illa spe diutissime perseuerauerunt: & non frustra: quia liberasti eos. Et hoc probat. Ab ipso enim salui facti sunt.

Ad te clamauerunt: & salui facti sunt: in te sperauerunt: & non sunt confusi. Ad te igitur clamauerunt .i. intenso clamore [illegible] salui facti [illegible] In te sperauerunt & uere salui facti sunt: quia non sunt confusi. Ille enim confunditur [illegible] quod nunquam [illegible] quod eis non [illegible]

Ego autem sum uermis & non homo. opprobrium hominum & abiectio plebis. Illos quidem liberasti: sed mihi multo magis subuenire debes: quia illi ipsi sunt in peccatis concepti [illegible]: ego sum uermis .i. sine uirili [illegible] & sine peccato conceptus & natus [illegible] ipsi tantummodo homines: ego non sum tantum homo: sed deus & homo [illegible] sum [illegible] opprobrium [illegible]: quia discipulis meis improperando dicebatur fiat uobis sicut christo uestro contigit. Aliter. Israelitas de manu pharaonis liberasti [illegible] mihi. quia ego a iudeis uilis [illegible] ut uermis: & sum [illegible] non [illegible] sum & abiectio plebis: quia me [illegible] ex porta [illegible]

Omnes uidentes me deriserunt me: locuti sunt labiis & mouerunt caput. Et uere factus sum opprobrium hominum: quod [illegible] sic. Et hoc est quod dicit. Omnes uidentes me [illegible] & non considerantes diuinitatem [illegible] contempserunt me. & derisione [illegible] contemptui me habuerunt. locuti sunt labiis dicentes [illegible] me [illegible] dat nunc de cruce: & credimus ei. Vel mouerunt .i. inclinauerunt caput .i. mentem ad humanitatem tantum meam considerandam.

Sperauit in domino: eripiat eum. saluum faciat eum: quoniam uult eum. Omnes [illegible] Sperauit in domino eripiat eum .i. quadam uiolentia auferat eum de manibus nostris. saluum faciat eum .s. de [illegible] passionis & mortis [illegible] eius assertione [illegible]

Quoniam tu es qui extraxisti me de uentre: spes mea ab uberibus matris mee in te proiectus sum ex utero. Uiuus quia ergo me derelinquere non debeas: quoniam tu es qui extraxisti me de uentre: quia [illegible] quadam singulari & inaudita natiuitate de

Ego autem osualdus magis [illegible] christum Deum, & Hominem credo quia tanta [illegible] tia non [illegible] in IESV nostro; ad [illegible] tus esse [illegible] Suplicij [illegible] quod est certissimum, nostra unica fides ex Deo esse: [illegible] per [illegible]

uirgine nasci fecisti: Et io omes spe meã ĩ te posui ab ipã natiuitate mea. Et hoc [illegible] ipsa ab uberibus matris mee. Vel spũal' [illegible] ribus matris mee .i. a consortio syn[illegible] spe [illegible] posui [illegible] ex utero .i. ab ipã natiuitate mee [illegible]

De uentre mr̃is mee deus m̃s es tu: ne discesseris a me. Et tu es d̃s m̃s .i. cognosco te creatore meu p̃ assũpta huma nitatẽ: Et hoc de uẽtre mr̃is mee .i. ab ipã natiuitate mea. Et q̃a sic in te speraui ne discesseris a me: q̃ si p̃ passionẽ: nõ p̃ re [illegible] tionem, qui [illegible]

Qm̃ tribulatio pxima ẽ: q̃ nõ ẽ q̃ adiuuet. Ideo aũt oro ut m̃ subuenias qm̃ tribulatio pxima ẽ .i. qm̃ tribulantes me appropiquãt. Et io ad te clamo. q̃a [illegible] reputatione illoꝝ nullus ẽ q̃ me adiuuet. Vel. nõ ẽ alius q̃ me adiuuet pret' te. Et ideo ad te clamo.

Circũdederũt me uituli multi: tauri pingues obsederũt me. Ostendit quo sit sibi tribulatio pxima: dicẽs. Circun dederũt me uituli multi .i. minores ĩ pplo [illegible] tauri pingues .i. maiores rebus se [illegible] obsederũt me [illegible]

Aperuerut sup me os suũ: sicut leo rapiens q̃ rugiens. Circũdederũt aũt me hoc mõ. Aperuerũt sup .i. cõtra me os suũ [illegible] sicut leo rapiens q̃ rugiens. q̃admo dũ eñ leo paratus ẽ ad rapiẽdũ: [illegible] adussũ me cõuenerũt: ut me corpore [illegible] pimerẽt. Et sicut leo rugit q̃ [illegible] q̃ ipi in [illegible] sue fremitũ ĩ me dederunt.

Sicut aqua effusus sũ: q̃ dispsa sunt oĩa ossa mea. Et nõ sõlũ os suũ sup me [illegible]

[illegible] dissi q̃ cõculcat' ab oĩbus. ita ego uilis rep [illegible] ab eis. q̃ ossa mea .i. apli q̃ uidebãt' eẽ fortiores: tpẽ passionis mee dispsi s't: q̃a oẽs relicto eo fugerũt. Et nõ fuit mir si a me recessert: q̃a cor meũ .i. doctrina quã eis tra didera: timore passionis ab ipis euanuit facta ĩ illis tãq̃ cera. Quẽadmodũ eñ cera a flatu ignis liquescit. ita doctrina quã [illegible] dera: timore passionis ab ipis euanuit [illegible] fuit liquescens [illegible] nedens ĩ medio uetris mei .i. ĩ corõn [illegible] Cũ eñ multi essẽt ĩ me sparãtes: uidentes in aplos trepidantes: eodẽ timore perculsi [illegible] nõ recesserũt. Hoc aũt mirũ uideri debet si uilis reputat' sic ab illis: q̃a uirtus mea .i. potentia miraculoꝝ meoꝝ quã alios sal uos feceram: tãq̃ testa aruit .i. sicut testa fra gilis [illegible] potentia an passione subuenera: in ipa passio [illegible]

Factũ ẽ cor meũ tãq̃ cera liq̃scens ĩ medio uentris mei. Cor meũ .i. doctrina mea facta ẽ tãq̃ cera liquescens [illegible] ĩ medio uẽtris mei .i. ĩ corone eoꝝ quos spi [illegible] cibo [illegible]

Aruit tãq̃ testa uirtus mea: q̃ lin gua mea adhesit faucibus meis. q̃ ĩ puluerẽ mortis deduxisti me. Virtus mea .i. diuinitatis potẽtia aruit .i. fragilis facta fuit [illegible] lignoꝝ tãq̃ [illegible] q̃ lingua mea adhesit faucib' meis .i. cũ me ad mortẽ ducerẽt: nihil locutus sũ nec contra dixi. q̃ ĩ puluerẽ mortis deduxisti me .i. ĩ contritionẽ mortis ab illis me dedu ci pmisisti. Vel aruit .i. consolidata ẽ tãq̃ testa uirtus mea .i. diuinitatis potentia: q̃ lingua mea .i. apli mei adhesit faucibus meis .i.

[illegible] qd [illegible] ei [illegible] [illegible] deduxisti me. i. deduxisti me i illo noticia: q ut pulu[s] ducebant ad mor[tem] [illegible] ab illo loco / sicut leo rapiēs & rugi[ens] [illegible] surrexerunt i me. Sz nō curo: q p passio[nem] [illegible] effundit / ut lauet sordes: sic ego [illegible] [illegible] tionē pfiacta omīa ossa mea st̄ dispersa: q a[postoli] [illegible] pli mei ad pdicandū ubiq terrarū sūt missi. Et p eorū pdicatione cor meū. i. doctrina mea que prius erat aspa & itractabilis. facta ē tanq cera liquescens. i. suauis & intelligi[bil]is. liquescens dico facta ē. i. placida & tra[c]tabilis i medio uentris mei. i. i coīone cor[dis] [illegible] meus [illegible] bo reficio. Et nō ē mirādū si crediderun[t] [illegible] [illegible] ē fragilis uelut testa lutea nō [illegible] p igne solidata: post passione [illegible] [illegible] Vel caro mea prius mortalis & corruptibil[is] [illegible] passionis & mortis adusta: oīs passi[bi]litatis & corruptionis deinceps ē exp[ers]. Lingua q̄ mea faucibz meis adhesit: q[a] apli q pdicatores mei nō aliud docuerit [illegible] [illegible] [illegible] ducebant tendentes ad mortem.

Qm̄ circūdederūt canes multi: conc[ilium] [illegible] obsedit me.

[illegible] n alia causā ondo: quare auxilui tuu[m] [illegible] [illegible] [illegible] antes latratu / sicut canis q i nocte latrat no discernēs amicū uel inimicū / circūded[erunt] [illegible] [illegible] tio male agētiū obsedit. i. uallauit me q [illegible]

Foderūt manus meas & pedes meos: dinūāuerūt oīa ossa mea.

Modo expsse declarat ipius passionis mo[dum] [illegible] si diceret [illegible] Et uis nosse qd fecerūt. Foderū manu[s] [illegible] & pedes meos. [illegible] dinu[merauerunt] omīa ossa mea. i. ad me [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne damnar[ent] [illegible] omēs aplos meos assignauerit [illegible]

Ipsi uō csiderauerūt et inspexerūt me: diuiserūt sibi uestimenta mea. & sup uestē meā miserūt sortem.

[illegible] q foderūt manus meas [illegible] [illegible] consider[auerunt] [illegible] reperirēt occasione accusandi me. Et inspexerunt me. [illegible] mea & domestica aulatione [illegible] quia cu discipulis meis [illegible] [illegible] t. Sz nullo mo iuenire potuer[unt] [illegible] no [illegible] [illegible] [illegible] adimpleta / sicut dnice passionis nar[rat] historia: typice tn̄ pōt itelligi. Vestim[en]ta [illegible] [illegible] p dignitate uel indignitate meriti [illegible] [illegible] trat sacramta no [illegible] [illegible] ministeriū sz sps ad sacramta pficienda [illegible] dat. Cū ergo unus idēq sit sctificator [illegible] [illegible] ministros: idē ē sacramtū. Tunica at dn[i] [illegible] [illegible] uirtutes reliquas ambit & cōtinet. Sup qua uestē conuenient sore missā [illegible] ei sorte quaerit: qi diuinit reuela[tur] [illegible] Recte q sors sup uestē unica [illegible]

[illegible]

[illegible] nisi p spm scm q dat [illegible]

Tu aut dne ne elongaueris auxiliu tuu a me: ad defensionem mea conspice. Ipi qdez oia hec pdcta adulsu [illegible] Se tu dne [illegible] ad defensione mea conspice. i. te potentu ostede ad liberatione mea de manu mea

E [illegible] a framea an[illegible] mea [illegible] de manu canis [illegible] meam. Dico ut conspicias ad defensione mea: s hoc mo. [illegible] a framea. i. a morte uel diabolo [illegible] de manu canis. i. de potestate [illegible] ppti unica [illegible] mea: [illegible] sia mea. sponsa mea: sorore [illegible] columba [illegible]

Salua [illegible] unicornu humilitatem meam. [illegible] me p resurrectione ereptu de ore leo [illegible] insidys [illegible] humilita [illegible] ppls [illegible] extra [illegible] unu he cornu [illegible] exultat [illegible] regnu [illegible] sacerdotiu [illegible]

Narrabo nome tuu fribz meis: in medio ecclesie laudabo te. Reddit cat[illegible] quia [illegible] debeat de resuscitatione [illegible] notu faciat nom tuu fribz [illegible] adoptione [illegible] filii tui [illegible] coheredes mei. Narrabo [illegible] narrare faciam nom tuu fribz meis. i medio eccle. [illegible] laudabo te. i. laudari faciam.

Qui timetis dnm: laudate eu: uniu[illegible] su seme iacob glorificate eum.

I laudabo te dicens [illegible]. Qui timetis dnm [illegible] unde [illegible] deus laudet. [illegible] seme iacob. i. imitatores illo[illegible] uitia [illegible] peccata uincere [illegible] supplantare no[illegible] ad unitate fidei [illegible] glorificate eu. s. ado digne uiuedo: ut p uita [illegible] glor[illegible]

Timeat eu oe semen isrl. qm no spreuit neq despexit depcatione paupis. Timeat [illegible] eu oe semen isrl. i. imitatores [illegible] eu no timore pene [illegible] amore [illegible] Et e cu: quare eu timere debeatis: qm [illegible] ut qd [illegible] necessitate [illegible] amat. Et hoc e qd dicit. Qm no spreuit. s. no audiedo: neq despexit. s. no exaudiendo [illegible] tione paupis. s. [illegible] dues [illegible] sua paup [illegible] credites in [illegible]

Nec auertit facie sua a me: [illegible] eu clamare ad eu exaudiuit me. [illegible] despexit. qa facie sua a me no auertit [illegible] [illegible] facie sua a me no auertit: qa me cum [illegible]

Apud te e laus mea i ecclia magna: uota mea redda i cospectu timentiu eum. [illegible] utilitate. o. pr de mea resurrectione [illegible] qm laus mea. i. laudatores mei futuri i ecclia no i quoda terrarum angulo [illegible] laudatores mei erut laudatores tui. [illegible] me laudare uoluerit: te [illegible] laudabit. Aliud [illegible] si me resuscitaueris: faciam: qa redda uota mea. i. oblatione corporis [illegible] sanguinis mei i ecclia tibi offerri [illegible] i conspectu time[illegible] [illegible]

hostie sacramenta tradidit ut imitatores sui eo de mo offerre instituerent.

Edent pauperes & saturabuntur: & laudabunt dominum qui requirunt eum: uiuent corda eorum in seculum seculi. [illegible] [illegible] [illegible] & illi qui fuerunt [illegible] edent. i. corpus & sanguinem meum [illegible] dendo & intelligendo: mente potius quam dente [illegible] [illegible] Quemadmodum ei [illegible] [illegible] poris sacramenta [illegible] ad eterna refectione [illegible] gustu peruenire cognoscent [illegible] [illegible] dominicum corpus sumit: hoc est affectu suscipit ut si necessitas incumbat: dominice passionis [illegible] [illegible] [illegible] do & intelligendo percipiet. & saturabuntur. i. illo cibo refecti diuitias temporales fastidient. uel [illegible] & laudabunt dominum. soli pauperes tale uita instituet: tunc la[illegible] [illegible] perceptio uero dominici corporis [illegible] [illegible] [illegible] in seculum seculi. i. in eternum.

Reminiscentur & conuertentur ad dominum uniuersi fines terre. Dico quod pauperes [illegible] edendo & corpus meum percipiendo: remissionem [illegible] dominice passionis recordabuntur: sic dominus discipulis suis dicens sui corporis mysteria celebranda [illegible] [illegible] memoriam facietis. Et conuertentur ad dominum duobus modis: Vel quia propter perceptione dominici corporis in maiorem iusticiam & sanctitatem mutabuntur. uel quia [illegible] [illegible] & sub specie [illegible] dominicum corpus esse translatum fidei oculo contemplantur & credunt: quamuis propter horrorem [illegible]

[illegible] [illegible] ad hoc quotidie in [illegible] ut de terrenis celestia [illegible]

Et adorabunt in conspectu eius uniuerse familie gentium. Et adorabunt. i. dominico corpori in panis illo latenti cultum & reuerentiam exhibebunt in conspectu eius. i. interiori homine: ubi solus deus est iudex & uidet. uniuerse familie gentium. i. quecumque sint familie gentium: cuiuscumque sint professionis: siue serui: siue liberi. siue nobiles: siue ignobiles:

Quoniam domini est regnum: & ipse dominabitur gentium. Et uere familie gentium adorabunt dominum qui regnum gentium est domini. Et uere regnum gentium [illegible]

Manducauerunt & adorauerunt omnes pingues terre: in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in terram. Dixit quod pauperes edent. et ne intelligas diuites & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] credendo & intelligendo dominicum corpus [illegible] [illegible] [illegible] latenti diuinum cultum exhibebunt. Et si curas quo id possit efficere: diligenter attende [illegible] [illegible] recognoscunt: in terre puluere [illegible] [illegible] considerant. cadent a statu [illegible] [illegible] ut nos in conspectu eius. i. in interiori homine. ubi solus deus uidet. Aliter. pingues terre credendo & intelligendo manducabunt. [illegible] [illegible] cadent: quia dominabuntur. Et hoc in conspectu eius [illegible] [illegible] [illegible] in omni damnatur. Manduca[illegible] [illegible] adorauerunt omnes pingues terre. i. reges [illegible]

cives & re[illegible] p̄ sc̄ularū locupletav[illegible]

E[illegible] aīa mea illi uiuet: & semē me[illegible] [illegible] uiet ipsi. Alia q̄z utilitas de mea r[illegible] s[illegible]tion[illegible] p[illegible] [illegible] quos ōēs mee uite d[illegible] [illegible] uita uiuet qua uiuet [illegible] [illegible] quod boni fecerit: nō sibi s̄ dn̄o imputabit & semen meū .i. imitatores mei s̄uiet illi ad eū p̄merendū

Annūciabit dn̄o gn̄atio uentura. & ānūciabūt celi iustitiā eius pp̄lo qui nascet̄ quē fecit dominus

Et q̄z forsitan quereres [illegible] Gn̄atio uētura. ples .s. posto[illegible] annūciabitur dn̄o .i. p̄dicabit ad honorē dn̄i [illegible] q̄ sint illi p̄dicatores: Certe celi .i. apostoli pluentes uerbis & coruscantes miraculis annūciabunt iustitiā [illegible] [illegible] Et ne conuersione illorū [illegible] apostolis tm̄ ascribas: scito q̄ opus illud do[illegible] hoc ē. ī fide firmauit & solidauit. pp̄lo in qua [illegible] ptismu regnabitu[illegible]

I[illegible] p. dauid signifi[illegible] nō s̄ [illegible]. Materia aūt isti psalmi [illegible] introducit pp̄ha ī hoc psal[illegible] [illegible] bn̄ficia sibi collata ad memoriā reuocātē: & p̄ illis deo grās exhibe[illegible]. Intendit aūt p̄fecta eccl̄ia [illegible] [illegible] bn̄fi[illegible] sibi [illegible] [illegible] oculis semp h̄re; atq̄ p̄ illis do lau[illegible] [illegible] ates offerre. Psalmus aūt iste pre[illegible] [illegible] p[illegible] [illegible] gn̄atio [illegible] uet [illegible] p̄ fide p̄dicabit ad honorē dn̄i. & celi .i. a[illegible]postoli āñūciabūt iustitiā eī pp̄lo q̄ nasce[illegible] & [illegible] [illegible] firmauit. Sic pp̄ls fideliū uidens bn̄ficia [illegible] sibi collata diuinitus [illegible] ad memoria[illegible]

[illegible] psalmo exhibet. sic dicēs Dn̄s conuertit aīam meā: q̄r cū p̄us sibi foret [illegible] aduersus: n̄c ad eū s̄ū p̄ fide nullus [illegible] nisi ad baptismū quęrat accedere. addit. & me positū sup̄ aquā refectionis .i. reformatū p̄ aquā baptismi: quę d̄r refectionis q̄i restaurationis [illegible] q̄ ī adā fuerat corrupta p̄ bapt[illegible] [illegible] restaurat. educauit .i. spūali la[illegible] [illegible] illud p̄ cēsi[illegible] q̄m collocauit me ī loco pascue. cōstituit [illegible] spūales delicias repperit aīa: sicut ī esca [illegible] refectione [illegible] corpus. Et [illegible] lacte spūalis doctrine nutriret. de[illegible] m̄ id q̄d dicit nihil .s. peccatū. q̄d ī̄ essentiales creaturas locū h̄re nō p̄bat̄. Et cū in diuinis scripturis ī q̄bꝫ me reficiēdū posui[illegible] [illegible] multiplices sensus inueniat̄ [illegible] [illegible] intelligere [illegible] fecerit: ōs ut ne ibi errare mihi deducto fuerit. Scito q̄m dn̄s regit me: dando mihi discretione: ut sana a prauis discernere [illegible]. Et q̄m ipe dn̄s erit m̄ deductor & rector nihil m̄ [illegible] q̄d mee saluti [illegible] [illegible] aliquātulū prior lectio uariet.

Dominus regit me. & nihil m̄ deerit ī loco pascuę ibi me collocauit. Dn̄s regit me .i. sanū mihi intellectū tribuit in diuinis scripturis: & nihil mihi deerit: quod mee saluti sit necessariū. ī loco pascue .i. in diuinarū scripturarū [illegible] ibi .i. ad hoc [illegible] ibi me collocauit .i. constituit

Sup̄ aquā refectionis educauit me. Animam meam conuertit. Et me purgatū p̄ aquā baptismi / que ē restaurationis educauit .i. aluit doctrina [illegible] [illegible] .i. de īfidelitate ad fidem adduxit

Deduxit me sup semitas iusticie pp nomen suū. Et nō solū hec pdicta mi beneficia ɔtulit sꝫ & deduxit m[illegible] de uirtute i uirtute conscendere fecit. me dico positū sup semita iusticie .i. diligēt adimplere uolente acta pcepta dni. que confert hoi iusticia. Sut ei pcepta dni alia plus alta: alia min' ardua. Nōnulli at hoiu iugū dni de[illegible] tātes qī asperū & iportabile: & pcepta dniui esse paucētes: ea p aspitate nimia adimplere recusatre. Nonnulli uō [illegible] iugū dni leue ē & suaue. et sup ipā pcepta dicit. cū ipā artiora pcepta alacri corde adimplere nitut' Et hoc totū nō meis [illegible] [illegible] pp nom suū .i. honorē sui nois.

Nam & si ambulē i medio umbre mortis: nō timebo mala [illegible] tu mecum es. Et cū ipē dō sit m' rector: [illegible] possū i eo fiducialr agere. qn si ābulem i medio umbre mortis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ql teneseit cordibz: & q s' ad mortē tende[illegible] ōi tpē nō timebo mala .i. illis cōformari [illegible] metuā. Et hoc iō. qz tu mecū e.

Virga tua & baculus tuus: ipā me cōsolata sūt. Et nō solū illorū doctrine cōformari nō metuā: uerū & si moestierint m' uirgā & baculū .i. tormēta minora & [illegible]. at [illegible] custodit' & [illegible]. potius et m' consolationi qm ad moestiā: potius ad pfectū qm ad defectū. Vel uirga tua .i. flagellatio tua qua me arguis: & baculus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pueniat ut ualeā sustinere. ista duo cōsolata st' me .i. attribuunt m' pfectū & uirtutē [illegible] [illegible] quēadmodū at uirga pa[illegible] ad flagella du: ita baculus ad sustētādu

Parasti in conspectu meo mensā. adūsos eos qui tribulant me. Et nō di uideri mirū: si ipā me cōsolent tormēta: qm tu parasti mensā i conspectu mō .i. sacra scripturā mihi pposuisti ad tentation[illegible] [illegible] Ibi ei rcpit. Be[illegible] q suffert tentatione qm cū pbat' fuerit [illegible] piet coronā uite. Vl parasti mensā .i. cōpari [illegible] [illegible] & sanguine christi pcipio: p eī imitatione [illegible] c debere pati cognosco. Salomon qppe ai[illegible] Sed [illegible] potentis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mensā sedemus: cū ad altare dni [illegible] [illegible] talia [illegible] ipponit' talia parami: dū p dnō mort eius [illegible] exemplo gestimus. Parasti [illegible] .i. pposuisti mensā .i. diuinā scripturā i cōspectu meo [illegible] ibi placente aduersus eos q tribulant [illegible] [illegible] [illegible] nec instiquent

Impinguasti in oleo caput meū: & calix mīs inebrians qm preclarus est. Sicut oleū plagas sanat: & fracta ossa cōsolidat. ita spūalis sensus doctrine & cae pe[illegible] [illegible] [illegible] Et qadmodū ebrius pterita obliuioni tradit. ita spualis doctrine sensu plen' pte[illegible] [illegible] uiscat' peccatorū: ut si luxuriosus fuit, sit deinceps castus: & si elat' humilis [illegible] Dico iḡ qp pasti m' diuina scriptura: & m[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caput [illegible] .i. adimplesti & satiasti [illegible] mei interioris hoīs. & calix meus inebrians .i. potatio illa de diuina scriptura pcedens [illegible] [illegible] [illegible] ceris qp preclarus ē .i. ineffabile plucida

Et misericordia tua subsequēt me oībus diebus uite mee. Dixi qp dō regit me. Et ne putes qp debeat me q[illegible] deserere: scito qp mīa eius subsequet' me. [illegible] [illegible] id me pficere adiuuabit qd pus [illegible]

...domine. Et hoc oibus diebus uite mee...

Et ut inhabitem i domo dni: in longitudine dierum. Ideo d... ...

...ea illa tribuat: ut inhabitet i domo dei...

...sine die... sine fi...

psalmus dauid

P...

...tis flumine uictorie... forte arma...

...te detrusos ad supos reuocauit. Incedit aut...

...illo claustra pparemus... ...in idem hospit...

...uiguet. Ad hanc itaq ...

...ex hortatione...

...ad me...

...eleuamini... ...que elt...

...ut ille nos adiuuaret ne ne pagia...

...rex glie christus q sibi...

...sellitus...

...adopta...

...sue ualet... ...

addit. Et o porte eternales. i. aeterne...

...entes ad uitam: eleuamini. i. p...

...inc. Et que'd...

...hec dixisse spiritum...

...claustra mu...

...pe... ...

...ut sit... ...

...pertinentes ad deum, determinat...

...plere studet. uel q dnicu corpus pfectat...

...ipsi complent. ij ad dnm ptinet. Et...

...catholica. i. ecclia que ex oi e pte rotunda...

...nihil incommutatur...

...omnes. h. ad unitatem fidei nisi q habitant. i. semp manet i ea uestia corpore & consilatione, fide & opinione. h. talis ad dnm se ptinetes. Et uere...

...n. Et hoc fecit sup maria. i. de amari...

cantib; q prius pp peccata [illegible]
bant. & ad ipm conuersi st dulcorati. Et uero
de amaricantib; eam fundauit; q illa sup flu
mina p[re]parauit. i. i p[re]destinatione sua astruit
eam astruere de fluminib; de ijs. de. [illegible] nulo
se moderamine retinentes [illegible] ab[illegible] in uitio
p[re]currebat. Vel edificauit eam de flumi[illegible]
[illegible] mundi potentib; atq[ue] p[r]incipib;. Que
admodu[m] & flumina ad hoc currunt ut i mari
confluant. ita et p[r]incipes ad hoc constituu[n]t ut
[illegible] ad pplos [illegible].

Domini e[st] t[er]ra & plenitudo eius orbis terraru[m] & uniuersi q[ui] habitant i[n] ea. Terra. i. eccl[es]ia est dni [illegible]
[illegible] & plenitudo ei[us]. i. ij q ei[us] precepta
[illegible]
[illegible] uniuersalis ecclia ubiq[ue] [illegible]
diffusa e[st] ei[us]. & uniuersi. e. [illegible] ad fide[m]
[illegible] conuersi sunt [illegible]
[illegible]

Quia ipse sup maria fundauit eu[m]: & sup flumina preparauit eum.
[illegible] sup maria fundauit eu[m]. i. de ama
ricantib; fundauit ecclia[m]: & sup flumi[na]
i. de ijs q erat prius [illegible]
[illegible] p[re]destinat[illegible] pretium [illegible]

Quis ascendet i[n] monte[m] dni: aut q[ui]s stabit i[n] loco s[an]c[t]o eius? Ecce plaure [illegible]
clesiam christi sanguine acq[ui]sitam i[n] qua [illegible]
[illegible] bapt[is]
mu[m] sine subseq[ue]ntib; op[er]ib; ad uitam posse suffi[cere]
[illegible] inconsulte putaret. Vn[de] sibimet questione[m]
p[ro]ponit: qua[m] & soluit: ondens q[uod] nemo solo
baptismo [illegible] de adultis [illegible] ad uitam
ingredit[ur]: nisi b[e]n[e] post baptismu[m] op[er]et[ur]. Et ho[c]
[illegible] dicit. Quis ascendet i[n] monte[m] dni? Mons
d[omi]ni uocat[ur] ecclia pp uirtutu[m] eminetia: in qua
q fidelis manet ascendit quia quotidie de
[illegible]

monte dni. i. q[ui] i[n] ecclia manes fidelis [illegible]
[illegible] p[ro]p[ri]et[illegible] q[ui] stabit in l[oco]
s[an]c[t]o eius. i. [illegible] poster[illegible]
desin[illegible] uirtutibus confirmata

Innocens manib; & mundo corde. q[ui] no[n] accepit i[n] uano a[n]i[m]am sua[m]: nec iurauit in dolo p[ro]ximo suo. Ille. s[cilicet] i[n]
monte dni ascendet: q[ui] e[st] i[n]nocens manib;. i. op[er]i
bus: q[uod] sibi uel alijs noceat: [illegible] no[n] faciens
Et q[uia] s[un]t multi q mala no[n] faciunt. [illegible]
[illegible] ideo addit. & mu[n]do corde: q nullo
[illegible]
i[n] uano a[n]i[m]am sua[m]. i. q a[n]i[m]am sua[m] i[n] uanitate [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] uanitate [illegible], nec iurauit i[n] do
[illegible]
[illegible]

Hic accipiet b[e]n[e]dictione[m] a dno: & mi[sericord]ia[m] a deo salutari suo.
[illegible]
[illegible] b[e]n[e]dictione[m] a dno [illegible]
[illegible] Et ibi [illegible]
[illegible]
a deo salutari suo p[er] que[m] ipe [illegible]
[illegible] & a quo bonoz [illegible]

Hec e[st] ge[n]eratio querentiu[m] eu[m]: querentiu[m] faciem dei iacob. Hec e[st] genera
tio illoz. s[cilicet] q[ui] se tales exhibe[n]t. quere[n]tiu[m]. i.
[illegible]
facie[m]. i. uidere deu[m] facie ad facie[m]. Sicut
[illegible]
[illegible] & peccata supplantare cognoscunt

Attollite portas principes uestras & eleuamini porte eternales. & i[n]troibit rex glorie. Et q[uia] dns ecclia[m]
suo sanguine acq[ui]siuit: & de peccatorib; [illegible]
[illegible] fecit. uos [illegible] principes quos redemi
attollite portas. i. a peccatis orbi [illegible]
[illegible]

[illegible]
intrabit tuā cordis hospicia

Quis ē iste rex glie? dn̄s fortis & potens: dn̄s potens in prelio. Et uīg

[illegible]

Attollite portas principes uras: & eleuamini porte eternales. & introibit rex glorie. Et q̄ñ colla de

[illegible]

Quis est iste rex glie: dn̄s uirtutum ipse est rex glie. [illegible]

Psalmus David.

I[illegible]

[illegible]

Ad te dn̄e leuaui aīam meā. d's meus in te cofido. non erubescam. [illegible]

[illegible] peccata [illegible]

[illegible]

Neq; irrideant me inimici mei. & [illegible]

Et ro peto ut no erubescā: ne inimici mei. [illegible] ipse uidentes me ad peccata relabi [illegible] materia heant. Et hoc [illegible] peto: [illegible]

[illegible]

Confundant' omes iniqua agentes supuacue. Et qui q̄ te confidit: no confundet'. [illegible]

[illegible]

Vias tuas dn̄e demonstra mihi & semitas tuas edoce me. Et ne ego [illegible]

[illegible] uias tuas. i. tota pcepta tua [illegible] operatione. Nihil ē nobis [illegible]

peccata cognoscerem [illegible] extra tota precepta [illegible]
[illegible] tuam .i. meliora precepta.

Dirige me in ueritate tua et doce
me. quia tu es deus saluator meus
et te sustinui tota die. Et quia ad istud
tua precepta uiribus meis non ualeo dirige me
[illegible]
[illegible] precepta tua: que [illegible]
[illegible] promittitur adimplet. Et ad hoc [illegible]
[illegible] doce me [illegible]. Et debes facere: quia
es saluator meus .i. a nullo alio salutem expecto
nisi a te: Et pp aliud. quia sustinui [illegible]
[illegible] labores [illegible] te saluatore [illegible]
peccatum. et hoc tota die .i. omni tempore [illegible]
tu es meus deus creator meus. saluator [illegible]
qui me de peccati morte saluasti.

Reminiscere miserationum tuarum do
mine et misericordiarum tuarum que a seculo sunt.
[illegible]
[illegible] miserationis. ut si
[illegible] propterea non ualeo. salte misericordiam [illegible]
quam ceteris misereri soles. Cum autem misericordia
[illegible]
[illegible] aliquo differre dicuntur. Sed est secundum [illegible]
[illegible]
ad misericordiam pertinet. Miseratio [illegible]
[illegible]
non ponit quia opera dei multis per misericordiam [illegible]
[illegible]
[illegible] delinquentibus [illegible]
[illegible] ipendere. Et notandum quod est
[illegible]
quam miseratio. Reminiscere .i. ad memoriam
[illegible]

Delicta iuuentutis mee et igno
rantias meas ne memineris. Et
[illegible] domine [illegible] recordatus multum

[illegible] quia non memineris .i. amplius ad memo
riam non reuocabis [illegible] ad puniendum [illegible]
[illegible] peccata [illegible]
more consuetudinis uel que post baptismum [illegible]
[illegible] peccaui. et ignorantias meas
.i. peccata uenialia que ignoranter feci.

Secundum misericordiam tuam memento mei tu
propter bonitatem tuam domine. Et
[illegible]
feceris: memor esto mei .i. me [illegible]
[illegible] misericordia tua nobilis. Et hoc fac sm .i. secun
dum misericordiam tuam non meritum meum. Et si non [illegible]
[illegible] propter me. Fac pp bonitatem .i. pp dulcedi
nem [illegible].

Dulcis et rectus dominus: propter hoc legem
dabit delinquentibus in uia. [illegible]
[illegible] te reddas [illegible] et impune te credas [illegible]
[illegible] bonitate et dulcedine [illegible]
addit. Dulcis et rectus dominus. Ac si diceret [illegible]
[illegible]
[illegible] correctione [illegible]
[illegible]

Diriget mansuetos in iudicio: doce
bit mites uias suas. Et si queras [illegible]
[illegible] correctio [illegible] sed dominus in iudicio
[illegible]
[illegible] et flagella [illegible]
[illegible] mites diriget .i. meliores efficiet. Et d[illegible]
[illegible] mites .i. sibi nullo modo contradicere
uias suas .i. precepta sua: ut ea intelligendo
percipiat: et operando perficiat.

Uniuerse uie domini misericordia et ueritas
requirentibus testamentum eius et testimonia
eius. Probat [illegible] dulcis et rectus [illegible]

introibit. i. ipse christus qui per suas passionis victoria eterna sibi et suis acquisivit gloriam intrabit vero cordis hospitia.

Quis est iste rex glorie? dominus fortis et potens: dominus potens in prelio. Et vis nosse quam magnum sit christum in hospitio cordis habitare [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] rex glorie [illegible] [illegible] [illegible] fortis et potens [illegible]

[illegible] voluntate [illegible] tione ad te procedendum: mihique recon[illegible] Et que sum a peccatis liberata: peto ut non [illegible] i. ad peccata perpetranda non redeam: unde exhibeam materiam letam. Et annuere michi debes: quia deus meus es: et in quo confido tibi. i. creator meus [illegible] in quo confido [illegible] peccatis [illegible]

Neque irrideant me inimici mei. Et enim universi qui sustinent te non confundentur

Anno [illegible] octava [illegible] [illegible] [illegible] rotarius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hac scriptura et ad [illegible]

precia[illegible] nos[illegible] e [illegible] istud [illegible] ca[illegible]
[illegible] ex extra [illegible] precepta [illegible]
[illegible] precepta.

Dirige me in veritate tua: & doce me. quia tu es deus salvator meus. & te sustinui tota die. Et quia adiplex [illegible]

pderit q non memineris. i. amplius [illegible] no
[illegible]
[illegible]
[illegible] q p [illegible]
tate inconsulte perpetra[illegible]
i. peccata venialia que ignoranter [illegible]

1501. dì 3. sept.

Jo pre piero del zochol confesso et fazo fede, chome ho recevudo da s. Benegnudo de rivas speciaro tutti li fitti de la botega mia fin a la festa de nadale proximo passado. et questi in robe habude dela so botega: et specialmente in [illegible] oio et candele di seuo: si chio me chiamo contento et integramente satisfatto, chome anchora apparee per li conti deli soi libri et quaderni

Quanto a la stadiera: digo che essa nel tempo de la division deli nostri beni mobili me tocho in parte. & e ancora mia.

[illegible] ne memineris: [illegible]
si mie tue. o. domine fueris recordatus: multum [illegible]

regentibus testamentum ei & testimonia eius. Probat quod sit dulcis & rectus. i. m[illegible]

ricors & iustus: qr uniuse uie dnī sūt mīa & ueritas. Aut eñ p miaȝ cōfitentibȝ peccata dimittit. Aut cōfiteri nolētes p ueritatē .i. iusticiā punit. Sue uie & si sūt ignote cor pluribus: tñ note sūt regrentibus cogitatioē & opatione testamētu ei⁹ .i. euāgeliu. ī q̊ continet pmissiones btitudinis etne. Sūt & note querētibȝ testimonia ei .i. instituta maioꝛ: q dīuina scēptu q̄ testimonia psecutantes: uniuersas uias dnī miaȝ & ueritatē fore sāxerūt.

PRopter nom̄ tuū, propiciaberis peccato meo: multū est enim. Et qm̄ misericors es, ppiciaberis .i. ppicius eris peccato meo. & si nō meis meritis saltē pp nom̄ tuū dilatandū & magnificandū. Quia eñ dns̄ sauli peccatis ppiciatus fuit. nom̄ ei⁹ amplius dilatatū extitit. Et dignū ē, ut peccato meo ppicieris: qr cognosco illud copiosū esse & multū.

QVis ē hō q timet dnȝ: legem statuit ei in uia quā elegit.

Et si queras, utrū hōi peccatū suū cognoscere prosit. sb quadā admiratioē ostēdit, dicens. hō q timet dnȝ .i. q timēdo dnȝ, peccata sua recognoscit: quis ē? .i. q̄ felix & beatus e. Et uere felix est & beatus: qr ipē do⁹ statuit ei legē .i. legē suā intransgressibile sibi firmiter ponit. Et ubi? In uia quā elegit .i. uia conuersionis: quā ad dnȝ p pniāȝ redire decreuit.

Anima eius ī bonis demorabit̃ & semē ei⁹ hr̄ditabit t̃rāȝ.

Querere forsitan uis, utrū nā lex ista sibi statuta ei proficere debeat. Proficiet certe: qr iterū dū ī hac uita fuerit: p legē illā sibi pposita: aīa e⁹ ī bonis demorabit̃: qr nimirū uita illius ī uirtutū incremēto pficiet: & p⁹ h⁹ uite exitū semen ei⁹ .i. fructus iusticie illius hr̄ditabit terrā .i. hr̄ditario iure possidebit terrā uiuentiū.

Firmamētū ē do⁹ timētib⁹ eū: & testm̄ ipi⁹: ut mā̄festet ill.

Et nullus sane mētis uiribȝ suis accedebat: si ī dni pceptis firmius pseuerat. qm̄ do⁹ ē firmamētū timētibȝ eū. Et forsitan uis nosse qd utilitatis consequatur q dnȝ filialr timent. Scito qm̄ testm̄ illius .i. pmissio btitudinis eterne dabit̃ illis. Ipā aūt btitudo nihil erit aliud: nisi ut ipē deus manifestet illis .i. manifestū se illis exhibeat: ut uideat eū sicuti ē. Q̄d qui fuerit: nihil btitudīs min⁹ hr̄e poterit. Ubi eñ sūmū & uerū ē bonū nulli ē pot indigentia boni.

Oculi mei sēp ad dnȝ: qm̄ ipse euellet de laq̄o pedes meos.

Et qm̄ tantā btitudinē dns̄ suis ē collaturus: ut seipm̄ eis reuelet. ut ad hāc plenitudinē btitudinis pringere ualeā: oculi mei .i. omēs intentiones mee sēper sūt tendentes ad dnȝ: ut eū cōtemplari p merear. Et merito: qm̄ ipē euellet de laqueo pedes meos .i. affectiones meas de peccati laqueo liberabit.

Respice ī me, & miserere mei: quia unicus & paup sūȝ ego

Et qm̃ oculi mei ad te semp̃ s̃t dn̄e: io & respice ĩ me / dimittendo m̃ pctã p̃tita: & miserere mei / p̃uidendo mihi de futuris custodiã. Q̃d ĩdo facere debes: q2 suz tibi unicus .i. a te uice unici filij dilectus. Cũ eñ multos h̃eas adoptiuos filios: singlos tñ unice diligis. Vel certe suũ unicus: i. unice eccl'ie tue coniũctus: & suz paup̃ .i. mee saluti p̃ me insufficiens.

Tribulationes cordis mei multiplicate s̃t: de necessitatib' meis erue me.

Ideo ait .o. dñe tuũ ĩploro p̃sidiũ: qm̃ tribulatioes cordis mei multiplicate s̃t .i. ĩcentiua uitio, que me ĩ mẽte oturbat / quotidie crescunt. Vel tribulatioes .i. h'erumnositatis labores · quos culpa p̃mi p̃entis suffero · quotidie cumulant'. Et io erue me .i. de isto corporeo carcere solue me: me dico liberatũ de necessitatib' meis .i. de h' uite ĩcomoditatib, q̃s uelit nolim patior

Vide humilitatẽ meã & laborẽ meũ: & dimitte oĩa peccata mea.

Et qm̃ illis peccata dimittis: q & in corde ɔpunguñt: & foris p̃ p̃niãz macerant'. io precor, ut uideas & attẽdas humilitatẽ meã & laborẽ meuz. Et ista considerãdo, dimitte oĩa peccata mea .s. p̃tita p̃ntia & futura.

Respice inimicos meos qm̃ multiplicati sũt: & odio iniquo oderũt me.

Et si hoc nõ uis

mihi [illegible] sa'ra [illegible] hoc m̃ tribue. Et hoc ẽ qd [illegible] respice inimicos meos qm̃ multiplicati s̃t [illegible] ibi conformat multitũ ẽ auctor [illegible] quo odio oderũt me. Odiũ q̃ppe aliud iniquũ aliud p̃fectũ [illegible] iniquũ od[illegible] quũ aliqs odit in hoie id q̃ [illegible] est [illegible] diligit. P̃fctũ uo odiũ est [illegible]

C[illegible] di aĩaz meã & erue me: [illegible] erubescã qm̃ speraui in te.

[illegible] quos [illegible] multiplicati [illegible]

I[illegible]

[illegible] utilitas: [illegible] exemplo [illegible]

L[illegible] ex omnibus tribu[illegible]

[illegible] p̃fectos ẽ [illegible]

[illegible] fidelis effecta sua pro [illegible]

[illegible]

Iudica me dñe. qm̄ ego ĩ innocentia mea ingressus sum: & ĩ dño sperans nõ infirmabor.

[illegible]

Proba me dñe: & tempta me. ure renes meos & cor meũ.

[illegible]

Q[illegible] tua [illegible] ueritate [illegible]

Et ideo debes me corrigere: quia mia tua [illegible] de mia tua est an[illegible] placet. Et cõplacui [illegible]

[illegible]

Non sedi cum [illegible] & cum iniqua gerentibus non introibo.

[illegible]

Odiui ecclesiam malignantium: & cum impiis non sedebo.

[illegible] odiuit [illegible] Et cum impiis [illegible] sentientibus [illegible]

Lauabo inter innocentes manus meas: & circuidabo altare [illegible]

Et quia [illegible] in [illegible] ne [illegible] nocentes [illegible] cultorum [illegible], & corpus [illegible] recentis, [illegible] digne possim offerre [illegible] oblationes, & sacrificium [illegible].

Vt audiam uocem laudis: & enarrem uniuersa mirabilia tua.

Et ut di[illegible] deuote audiam uocem laudis [illegible]: non enim Deus peccatores exaudit: quia cujus uita despicitur, predicatio, & correctio contemnitur: [illegible] decet sim mundus, & innocens ut possim alios docere, & corrigere.

Domine dilexi decorem domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ.

Quia semper fui sollicitus ad cultum diuinum, ad templum edificandum, [illegible] & uenerandum.

Ne perdas cum impiis Deus animam meam, & cum uiris sanguinum uitam meam.

In quorum manibus iniquitates sunt: dextera eorum repleta est muneribus.

Idest ne permittas me cum impiis sociari, nec cum eis condemnari. Sed fac sim mittis, & humilis corde, & non auarus, quia auarorum manus plene muneribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum: redime me, & miserere mei.

Ego enim in hac [illegible] [illegible] sum & sine peccato ut innocentiam, & omnes uirtutes membris meis communicare & docere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Pes meus stetit in directo: in Ecclesiis benedicam te Domine.

Quia [illegible] intentio mea firma in directo, in uia [illegible] diuinorum preceptorum: ideo benedicam te in Ecclesiis, & congregationibus Fidelium. Ex dictis patet solum Christum sine defectu, perfectionibusque red[illegible]te, uerus Rex est, Sacerdos, & [illegible], & Sponsum Ecclesie [illegible] debent has uirtutes a Christo petere [illegible], & ipsos regant.

psalm. David XXVI.

Dominus illuminatio, & salus mea: quem timebo.

Dominus Protector uitæ meæ: a quo trepidabo.

Huic psalmo titul. est in hebreo. Ipsi David. In bibliis nostris autem. In fine psalmi David priusquam liniretur. Hier. autem dicit David fecit hunc psal. post mortem Saulis antequam ungeretur in Regem. Ideo David se [illegible]parat ad diuinam gratiam recipien[dam]. David fluctuabat in persecutione Saulis & uouit Deo promisit in corde suo si Deus illum liberaret a persecutione, & sublimaret in regnum edificaret Templum Domino, & [illegible] ordinaret, & ampliaret diuinum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc didicit ex multis reuelationibus & post redeptionem generis humani Eccl[illegible]

[illegible] p̄ [illegible] de [illegible]

[illegible]

[illegible]

ī piona Ecclesie totius tecit nūc [illegible] fūke homo [illegible] de potestate diaboli, & p̄secutione īfideliū. 2° cupit īplere, [illegible] de Eccl'a p̄ Cristū edificāda, de cultu āpliādo. 3° petit ī tali diuino cultu p̄ diuinū auxilium [illegible]. Ad [illegible] cursus.

D[illegible] appropiāt sup̄ me [illegible], ut e[d]at carnes meas. [illegible]

Qui tribulāt me inimici mei, ipsi īfirmati sūt, & ceciderūt.

Dñ̄ ibi nocētes adhibēt bestias, ut edat carnes [illegible]

[illegible]

S[i] [illegible] non timebit cor meū.

Si exurgat aduersū me preliū [illegible]

[illegible]

V[na] [illegible] a Dño, hāc [illegible] ut [illegible] Dñi [illegible]

[illegible]

[illegible] Deus [illegible]

Vt uideā uoluptatē Dñi, & uisite teplū ejus.

[illegible] Ecclesia declaratꝫ uolūtas Dñi p̄ legē euāgelicā, & ī sola Eccl'a saluātꝫ Fideles p̄ ecclesiastica sacramenta a Cristo īstituta: quoniā Dñus meus Iesus Cristus quādo me ad fidē [illegible]

[illegible]

Q[uonia]m [illegible] die malorū prot[exit me] ī abscōdito tabernaculi sui.

[illegible] N[illegible]

[illegible] Eccl'e, que sūt Fides, Spes, Charitas. Protexit me ī p̄secutionib[us] [illegible]

[illegible] Ideo [illegible]

In petra exaltauit me. & nūc exaltauit caput meu super inimi[cos] [illegible]

[illegible]

[illegible] ignus sup omne nomē.

Circuiui, & [illegible] ejus hostiā uociferationi[s] [illegible] Dño.

[illegible]

[illegible] seruone Iesu Cristi.

Exaudi Dñe uocē meā, qua clamaui ad te: miserere mei, & exaudi me.

Tibi dixit cor meū: exquisiuit te facies mea, faciem tuam Dñe requiram.

[illegible] Petit Ecclesia [illegible] colerunt, & [illegible] i diuino cultu p [illegible] [illegible] peccatores cōuertēdo, iustos [illegible] Ecclesiam ipsā liberādo ab inimicis, ut i pace D. deseruiat, ideo cōsciētia mea semp exquisiuit te [illegible]

Ne auertas faciē tuā a me: ne declines in ira a seruo tuo.

Non [illegible] gratiae [illegible] ob aliquod pec[illegible] [illegible] manēdo in te [illegible] gratiā cooperātē, & perficiētē.

Adiutor meus esto, ne derelinquas me: neque despicias me Deus salutaris meus.

Ne mihi gratiā subtrahas: nullū enim nisi te Redēptore habeo adiutore.

Quoniā pater meus, & mater mea dereliquerūt me: Dñus autē assumpsit me.

[illegible] Primus pater Adā, mater Eua, & qui me genuerunt me [illegible] [illegible] me.

Legē pone mihi Dñe ī uia tua dirige me ī semitā rectam pp inimicos meos.

[illegible] ut tuā uoluntatē obseruare legē [illegible] [illegible] tua lege ac [illegible], & hoc pp inimicos [illegible], & [illegible] biles, qui me a te conātur auertere. Et

Ne tradideris me in animas tribulātiū me: quoniā insurrexerunt ī me testes iniqui, & mētita ē iniquitas sibi.

Credo uidere bona Dñi in terra uiuētiū.

Ne tradas me ī manus ostium, testes iniqui enī insurrexerūt ī me Testes iniqui cōtra caput meū Cristū falsa crimina [illegible], magos & appellādo Discipulos, sed preualuit ueritas, cum [illegible] iniquitas, duodecī piscatoribus hominū lupis plenū cōuertēdo uelut agni humiles superbā Romā, & [illegible]

Expecta Dñum: uiriliter age, & cōfortetur cor tuum, & sustine Dominum.

[illegible] David se, & fideles cōfortat ad preferēdas psecutiones pp Cristū, & ueritatē, ut ponāt spē, & fiduciā i eo.

Ad te Dne clamabo. Deus meus ne sileas a me, ne quãdo taceas a me. & assimilabor descẽdetibus in lacũ.

[illegible] tacere A[illegible] filii sui orat Deũ ne tradatꝫ ĩ manus inimicorũ: hec ẽ litteralis. Moralis profetica expositio ẽ David preuidisse misteriũ passionis, & resurrectionis [illegible]: ideo or[illegible] ĩ psona Cristi liberari ab iferno, & sepulcro p resurrectionẽ gloriosã: petit ultionem de crucifixoribꝫ iudeis prędicẽdo illorum [illegible] [illegible] Cristus Patre [illegible] nõ [illegible] ero similis de[illegible]

Exaudi Dñe uocẽ deprecationis meæ oro ad te: dũ extollo manus ad teplũ sactũ tuũ.

Ne [illegible] mul trahas me cũ peccatoribus; & cũ operãtibus iniquitatẽ ne perdas me.

Qui loquũtur pacẽ cũ proximo suo: mala autẽ in cordibus eorum.

[illegible] Dñe uoce deprecationis [illegible] ad te [illegible] ad Templũ [illegible]

Da [illegible] opera eorũ: & [illegible]

ipsorum.

Secũdũ opera manuũ eorũ tribue illis: redde retributionẽ eorũ ipsis.

Quoniã nõ intellexerũt opera Dñi. & ĩ opera manuũ ejus destrues illos, & nõ edificabis eos

Petit [illegible]

Be[illegible] Dñs quoniã exaudivit [illegible]

D[illegible]

Et refloruit caro mea, & ex [illegible]

D[illegible]

[illegible] a maledicto peccati, & de [illegible]

Saluũ fac populũ tuũ Dñe. & benedic hereditati tuæ & rege eos, & extolle illos usq; in æternum

Cristus regat Patrẽ recipiet redeptos ĩ Cœlo ꝑ gratiã. ĩ Cœlo ꝑ gloriam

[illegible] XXVIII.

Afferte Dño filii Dei: afferte Dño filios arietu[m].

[illegible]

[illegible] ille taberna[illegible] Hebrei ole[illegible] de Messia uenturo. que[m] [illegible] & frustra expectat moderni judei. Jesus Messias promissus i[n] lege Dñus [illegible] Redeptor [illegible] uenit, & fecit omnia, que hoc i[n] psalmo memorantur. idea [illegible]

Afferte Dño gloriã & honorẽ, afferte Dño gloriã nomini ejus: adorate Dñum i[n] atrio sãcto ejus.

[illegible]

[illegible] & sacrificauit. [illegible]

Vox Dñi super aquas: Deus majestatis intonuit. Dñus super aquas multas.

Vox [illegible] Vox [illegible]

[illegible]

hẽs [illegible] uox [illegible] uehiculũ [illegible] tũ fit notũ, & sensibi[illegible] stũ. ita humanitas Christi [illegible] (dicit Aug.) p[er] quã Verbu[m] [illegible] mentaliter. & sensibiliter [illegible] do uolũtatẽ Patris. [illegible] terẽdo. notificãdo õnipotẽtiã Patris. miracula faciẽdo. & notificauit misericordiã pro nobis patiẽdo.

Vox Dñi i[n] uirtute: uox Dñi in magnificẽtia.

[illegible] Vox Dñi i[n] uirtute miraculorũ. Adolescẽs tibi dico surge: & surrexit qui erat mortuus, &c. plura ex euangelio uide. In magnificẽtia, i[n] triũpho de inferno expoliato. idest de A[illegible]

[illegible]

Vox Dñi cõfringẽtis cedros: & cõfringet Dñus cedros Libani.

[illegible] po[illegible] [illegible] & [illegible] abstulit ei preciũ, & [illegible]

Et cõminuet eas tãquã [illegible] Libani: & dilectus quemadmodu[m] filius unicorniũ.

S[illegible] cedros libani. idest p[re]dicatione Apostoli[illegible] sicut uituli qui pascebãt i[n] mõte Libano iugulabãtur pro sacrificiis. & sic minuebãtur pro cibo [illegible] [illegible] tũc bibũt animalia secure

Vox Domini intercidentis flammam ignis:

Vox D[illegible] [illegible]tis desertū: [illegible] de[illegible] [illegible]ades.

[illegible] Moisē [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aperta [illegible] commotio [illegible] [illegible] Abiro, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Core [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

V[illegible] [illegible] cervos, & [illegible] condēsa: & in Tem[illegible] [illegible] dicet gl'oria.

S[illegible]

Iohē Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Prophe[illegible], & Sacerdotes [illegible] qui [illegible] filios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Pater [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fideles [illegible] [illegible]

D[illegible] [illegible] [illegible] facit: [illegible] Rex in æter-[illegible].

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] I. C.

D[illegible] [illegible] populo suo dabit: D[illegible] benedicet populo suo in pace.

[illegible] [illegible] dado, [illegible] [illegible] Iesus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vox [illegible] [illegible] [illegible] per mundi humilitate. &c.

Exaltabo te Dñe quoniã suscepisti me: nec delectasti inimicos [illegible] super me.

[illegible] unionẽ [illegible] Christus [illegible] triduo resurrexit [illegible] de templo corporis sui.

Domine Deus meus clamaui ad te, [illegible]

Dñe Pater [illegible] eorũ meorũ, & tu sanasti me [illegible]

Dñe eduxisti ab inferno animã meam: saluasti me a descẽdentibus in lacum.

[illegible] Sancti [illegible] limbo, introduces [illegible] mea ascensione, ideo dicit.

Psallite Dño Sãcti ejus: & cõfitemini memoriæ Sanctitatis ejus.

O uos Adã, Abel, Abrahã, & qui [illegible] limbo cum me expectatis [illegible], canite Dño laudes, & [illegible] Sanctitatis ejus. Et uos Sancti [illegible] resurrectionis, ascẽsionis, &c. predicãtes [illegible]

Quoniã ira in indignatione ejus: & uita in uolutate ejus.

[illegible] Deus, quando peccauit [illegible] in uolũtate ejus, quia per passionẽ, omnes saluare uoluit Christus Jesus.

Ad uesperũ demorabitur fletus: & ad matutinũ letitia.

In die VI. ferie, & Sab. ad uesperũ fletus, quia mater mea, & Apostoli [illegible] de resurrectione letitia.

Ego autẽ dixi in abũdãtia mea nõ mouebor in æternũ.

In abũdantia [illegible] gloriæ, & felicitatis nõ mouebor [illegible] tãto [illegible] perfectior, quã his [illegible]

Domine in uolũtate tua: prestitisti decori meo uirtutẽ.

Auertisti faciẽ tuã a me, & factus sũ cõturbatus.

Prestitisti [illegible] omnibus dotibus gloriæ. Postea autẽ auertisti faciẽ, & auxiliũ tuũ a me, quãdo

[illegible] Judeorum [illegible] fui conturbatus ex timore mortis

Ad te Dñe clamabo, & ad Deū meū deprecabor.

[illegible] tione [illegible] [illegible] Nam.

Quæ utilitas in Sanguine meo: dū descēdo i corruptionē.

Nūquid cōfitebitur tibi puluis: aut annūciabit ueritatē tuā?

Quæ utilitas mihi, & meliis meis i sanguine meo, si descendissē, & nō surrexissē. Non enim Messias, [illegible] Patre missus crederetur, Redemptor foret, ideo

Audiuit Dñus, & misertus est mei: Dñus factus est adiutor meus.

Deus Pater exaudiuit me filium, misertus mei, [illegible] ut esse primitiæ resurrectionis om[illegible] [illegible] Inter.

Conuertisti planctū meū in gaudiū mihi: cōscidisti saccū meū, & circūdedisti me lætitia.

Vt cātet tibi gloria mea, & non cōpūgar: Dñe Deus meus in æternū cōfitebor tibi.

Per meam resurrectionē conuertisti planctū meū, & omniū credentiū i gaudiū p resurrectionē. Nā pri cōcidisti, idest cōcidi du permisisti uulnerari saccū meū, idē corpus p passione: deīde corpus gloriosū mihi reddidisti, ex quo lætatus sū. Et Eccl[illegible] mea, gl[illegible] [illegible] cantat tibi. Moraliter quilibet peccator per mi[illegible] [illegible] poterit [illegible].

Tria [illegible] templ[illegible] [illegible] Salomone, [illegible] Assuero [illegible] & [illegible]: 3. [illegible] p Neemia.

Pa cōstructio fuit figura [illegible] carnationis [illegible] [illegible] Ierusalem [illegible] num. [illegible] passionis [illegible] [illegible] Prophete de [illegible] templi, & [illegible].

Reedificatio, & dedicatio secundæ domus fuit uera figura resurrectionis [illegible], ut patet [illegible] prophetia [illegible] resurrectione [illegible] p figuram dedicationis, & restaurationis domus Dauid.

[illegible] persona [illegible] 2° capitis [illegible] [illegible] [illegible] meri[illegible] Per [illegible] meri, [illegible] [illegible] tu caput [illegible] mori, sed debuit mori desposat[illegible] Ecclesia eius Aduocatus, & P[illegible]ator, & Pater, & Domin[illegible].

[illegible] XXX.

In te Dñe speraui: non confundar in æternũ: in iustitia tua libera me.

Titulus [illegible] finẽ, siue ad uictoriã psal. Dauid. Apparet, quod fecit hũc psalmũ diriges nos ĩ Cristũ, qui ẽ finis legis. Prophete, nõ sũt locuti nisi ad tẽpora Messie, ideo Dauid ĩ suis psecutionibꝫ prequidit in [illegible] totũ discursũ Ecclesie ab Adã usq ad [illegible], & ex inde usq ad iudiciũ, que quidẽ Ecclã dicitꝫ una, & unũ corpus misticu, ob unã fidem & spẽ unius Cristi mediatoris, nam eadẽ spes, & fides esse[t] in illis Cristi, qui [illegible] saluauit antiquos, [illegible], & nos [illegible] differetia, quod illi expectabant [illegible]: sed nos expectamus ipsũ glorificatorẽ quia redepti sumus. Ideo fides nostra includit fidẽ & spẽ antiquorũ, quia quod illi credebãt futurũ, nos credimus preteritũ [illegible] & que illi expectabãt Redeptorẽ, nos expectamus glorificatorẽ. Patet, quod spes ẽ habitus infusus [illegible] bona [illegible] expectamus.

[illegible] tota potestate [illegible] [illegible] peccato [illegible], & fomite concupiscentie [illegible] carne, cupiens accelerari aduẽtũ Cristi ĩ quo spe [illegible] apo [illegible]. O [illegible] [illegible] ĩ te speraui ejectus a paradiso [illegible] & me [illegible] ne confundar. Libera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ideo [illegible] [illegible] [illegible] redẽptio.

Inclina ad me aure tua: accelera ut eruas me.

Per multa tẽpora [illegible] tota [illegible] ut eruas me a spirituali captiuitate, & miseria.

Esto mihi in Deũ protectorẽ, & in domũ refugii, ut saluũ me facias.

Non te recipiã ut purũ hominẽ, sꝫ Deũ, & Hominẽ, ĩ te igitꝫ refugiũ, salusq mea.

Quoniã fortitudo mea, & refugiũ meu es tu: & propter nomẽ tuũ deduces me, & enutries me.

Non ẽ alius sufficiens ad saluãdũ, nisi tu, quia Deus & homo liber solus a peccato, ideo uocaris Jesus quod portas salute, ideo deduces me a peccato p passionẽ, & enutries me p Ecclesiastica sacramẽta, nõ eni aliud ẽ nomẽ sub celo, ĩ quo possimus salui fieri

Educes me de laqueo hoc, que absconderũt mihi, quoniã tu es protector meus.

De laqueo peccati originalis, & actualis, quẽ demones uenãtes absconderũt mihi, [illegible] educes me [illegible]

In manus tuas comedo spiritũ meũ: redemisti me Dñe Deus ueritatis.

Tu nõ eris Saluator tẽporalis tãtũ, sicut sperãt judei obstinati, sed Saluator Anime a peccatis, ideo ĩ manus tuas comendo spiritũ meũ.

Odisti observantes vanitates: [illegible]

[illegible]

Ego autem in Dno speravi [illegible] [illegible]

[illegible]

Q[illegible]

[illegible]

N[illegible]

[illegible]

[illegible]

N[illegible]

[illegible]

M[illegible]

[illegible]

Q[illegible]

I[illegible]

[illegible]

S[illegible]

[illegible] fideles [illegible]

[illegible]

Qui videbant me, foras fuge-
runt a me: oblivioni datus sũ;
tanquã mortuus a corde.

[illegible] A [illegible] mente, a corde [illegible] sicut mortuus [illegible] ab oblivione

Factus sum tanquã vas perditũ;
quoniam audivi vituperatio-
nem multorũ commorantium in
circuitu.

Factus [illegible] Judaeus [illegible] pro religione Christiana, quia [illegible] faciebat conventiculas cõtra Christianos, [illegible]

In eo dũ convenirẽt simul ad-
versũ me: accipere animã
meã cõsiliati sunt.

Ego autẽ in te speravi Dñe:
dixi. Deus meus es tu: in
manibus tuis sortes meæ.

[illegible]

Eripe me de manu inimicorum meo-
rum: & a persequentibus
me.

Illustra faciẽ tuã super servũ
tuũ, salvũ me fac in mi-
sericordia tua: Dñe non cõ-
fundar, quoniã ĩvocavi te.

Libe[illegible] cum fiducia, orat Christus [illegible]

[illegible]

Erubescat impii, & deducãtur ĩ
ĩfernũ: muta fiãt labia dolosa

Petit ultionẽ de crucifixoribus, & persecutoribus, prosternẽdo eorũ punitione.

Quæ loquũtur adversus justũ ini-
quitatẽ in superbia, & in abu-
sione

[illegible] quia evangelica veritate, & prima veritate.

Quam magna multitudo dul-
cedinis tuæ Dñe: quã abscõ-
disti timẽtibus te.

Perfecisti eis, qui sperãt in te:
in cõspectu filiorũ hominum.

[illegible] qui passi sunt pro Christo.

Abscondes eos in abscondito fa-
ciei tuæ: a conturbatione ho-
minum.

[illegible]

Proteges eos in tabernaculo tuo:
a contradictione linguarũ.

Et de tãta felicitate agit gratias, ludens.

Benedictus Dñus: quoniam
mirificavit misericordiã suã
mihi in civitate munita.

[illegible] charitate, licet [illegible] [illegible]

[illegible]

Ego autē dixi in excessu mē-
tis meæ: projectus sum a
facie oculorū tuorū.

Ideo exaudisti uocē oratio-
nis meæ, dum clamarem
ad te.

[illegible] in excessu mentis
& i profundo [illegible], putabam
me projectu a facie tua: tu exau-
[illegible] clamare.

Diligite Dominum omnes sancti e-
jus: quoniam ueritatem requiret
Dominus, & retribuet abundan-
ter [illegible] superbiam.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nemo potest
[illegible]
[illegible] abūdāter penā
[illegible], scilicet tirānis, &
[illegible], ideo.

Viriliter agite, & confortetur cor
uestrū, omnes, qui speratis
in Domino.

[illegible] co
tra ipios qui sunt mebra diaboli [illegible]
[illegible]
[illegible]
gloriā. In hoc psalmo Dauid hortatur
quemlibet peccatorē recurrat ad [illegible]
ut tueret eū a suis necessitatibus, &
penalitatibus peccatorū. Sic mora-
liter exponi potest totus psalmus pro
quolibet peccatore, & pro patiente
persecutiones ab improbis, & mali-
gnis, sicque est quedā oratio depre-
catiua.

[illegible]

D[illegible] Dio:
[illegible] morte
[illegible]
[illegible]
O par [illegible] le morta [illegible] ha creata Dio:
E se di Dio fattura è questa morte
Come [illegible] morte
[illegible] Iddio:
V[illegible] morte.
O [illegible] morir di Dio?
S[illegible], ond'ebbe tal uigor la morte?
E [illegible] Dio.
[illegible] di trionfo [illegible]
Del nostro Vincitor Signor Iddio:

R[illegible] la morte [illegible]

Q[illegible] nel'alto è Dio,
[illegible] distruttor di morte.
D'[illegible] la morte,
Ne ha forza in lei, che sempre alto è Dio
Prima non [illegible] Iddio.
[illegible] morte.
[illegible] non uiue, e non more [illegible] morte
[illegible] Dio
Vi[illegible]: morendo [illegible]
Quand'al morir dell'[illegible] Dio,
[illegible] l'[illegible] morte.
D[illegible] era congiont a Dio,
[illegible] e col dar morte a morte,
[illegible] trionfant Iddio

Genitoris iram auertit
de
Christo Cruci affixo.

Q[illegible] celus irruit! quo furor abiit!
Quale flagitium? Heu! Noxa hominum
[illegible] Afflixit [illegible]

Abel occiditur: Sanguis innoxius
Offertur Numini, ut Adæ noxium
[illegible]

I[illegible] ligno [illegible] in [illegible],
[illegible] ligno uicerat: in Ligno uincitur
Flammiuomus draco.

Immolatur Isac, Sampson, & uincitur
[illegible] ære [illegible] Serpentem eneum
Liberantem aspice.

E[illegible] Dominus [illegible].
Ligno [illegible] in Cruce [illegible],
Immortale Numen.

M[illegible],
[illegible]
[illegible]

C[illegible] clauditur [illegible] tollitur;
[illegible]
Nunc pandit in Ligno

[illegible] expectet [illegible].
Casura in tartara, umbram aspiciat
Litteram mortuam.

Nobis sub litteris, & sensu mistico
Promissus Patribus instaurator adest.
Deus, & Homo, Dominus.

M[illegible],
In Cruce rutilat: Reges hinc Cesares,
Hinc colunt [illegible].

S[illegible] Monarcham [illegible],
Et rerum Dominum fatur, & precinit.
Æterni Patris [illegible]

Affixum Cruci colimus [illegible],
Fugantem demones, sanantem debiles,
Vincentem Atropon.

Sit tibi gloria, sit decus inclitum
Genite Domine, & Patri Maximo:
Laus Sancto sit Pneumato.

Nob Domino [illegible]

In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfectos [illegible] patientia [illegible] [illegible] utique [illegible] fide [illegible] [illegible] intuitu at [illegible] Auctor [illegible]

psalmus David XXXI.

Beati quorum remissæ sunt iniquitates; & quorum tecta sunt peccata.

[illegible] Spiritus Sanctus, in quo erudit nos ad [illegible]. Dicunt Doctores, quod David post adulterium, & mortem Uriæ [illegible] peccatum [illegible] populo [illegible] Natan [illegible] fuit parabola ouis raptæ &c. Tunc David agnouit peccatum suum, dicens: Peccaui Domino [illegible] Propheta [illegible] Dominus [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 2º Reg. 12. [illegible] terram usque ad mortem pueri ex adulterio nati fecit psalmum L. Miserere mei Deus in quo petit ueniam de peccato suo.

Petit triplicem spiritum [illegible] sanctis. Spiritum rectum innoua. 2º Spiritu gratiæ gratificantis. Spiritum [illegible] ne auferas a me. 3º Spiritu prophetiæ [illegible] Spiritu prophetiæ, eruditionis, ac doctrinæ, quæ [illegible] & eru[illegible] [illegible]

Tria impediunt hominem ad benedictionem, ideo oportet sibi remittatur reatus [illegible] 2º deleatur culpa 3º quod [illegible] [illegible] homini [illegible] [illegible] ad consequendam beatitudinem dicit: Beati quorum remissæ sunt iniquitates, & [illegible]

Beatus uir cui non imputauit Dominus peccatum: nec est in spiritu eius dolus.

[illegible] pœnam æternam, postquam est iustificatus per gratiam mediante penitentia. Peccatum [illegible] impenitentibus est ad damnationem, ut [illegible] & aliis: penitentibus [illegible] [illegible] uelut Petro post trinam negationem penitenti. Omnis fidelis promittit in baptismo seruare diuinam legem, & precepta [illegible] operando: & in spirituale cogitando, de quo hic. Beatus uir in cujus spiritu non est dolus

Quoniã tacui inueterauerũt ossa mea: dũ clamarẽ tota die. Et uere p confes

sionẽ peccatoꝝ merui remissionẽ: quia p no confessione peccatoꝝ merui augmẽtatõ nẽ ab opposito: Et hoc ẽ qd dicit: qm ta cui: i. qꝛ peccata mea confiteri nolui: nõ solũ peccata creuerũt: s; & ossa mea. i. si que uirtutes erat ĩ me. Inueterauerũt. i. mo defecerũt. dũ clamarẽ tota die. i. dũ tacens peccata mea: iusticias meas iacta ... uel eum mẽ ... excusare. & deu inculpare. Vel dũ consciẽ mea quotidie contra me redarguendo clamaret: Et hoc tota die. i. ... ipsum. Ib.

Qm̃ die ac nocte grauata ẽ sup me manus tua: cõuersus sũ in erumna mea: dũ configitur spina. Ideo ait me

pe ... conscia pungit: qm ultrix poten ... ia ẽ mihi uisa grauis & itolerabilis sup me: uires meas excedens. Die ig & ... i. i psp̃is & aduersis grauata est sup me manus tua. Io ait peccata mea confiteri nolui: qꝛ cõuersus sũ. i. redij ĩ erũna mea. i. ad inuestigandã ueterẽ uitã mea ... peccatoꝝ ... Vita aũt mea io inuestigare decreui: dũ p qꝛ spina configit. i. peccato ... me conscientia pungit. Vel spina configitur: dũ supbiã ad humilitatẽ reducit. Diapsalma.

Delictũ meu cognitũ tibi feci: & iniusticia meã nõ abscondi. Et quia

... cõfiteri ... nõ ... pro ... ita que peccata ... tib. feci: & iusti ciã meã non abscondi. i. precepta tua q̃ negligens nõ adimplendo ... nõ ab ... not ...

Dixi confitebor aduersum me iniusticiã meã dño: & tu remisisti impietatem cordis mei. Et qm scio p humile cõ fessionẽ peccata dimitti:

io dixi. i. ĩ corde meo ... cõfitebor: i. p cõfessionẽ meã apiã iniusticias & peccata mea dño. Et hoc faciã aduisus me. i. me accusando & d... excusando. Et qꝛ confessus sũ: tu remisisti ĩpietatẽ cordis mei. i. qd agere ... erat.

Pro hac orabit ad te oĩs sanctus in tpr opportuno. Diceret al' quis. Pro magno tib

uidet'. o. fidelis aĩa peccato ... ad quã confesdã nos tãtope hortaris. ... nõ ... magnu ... Est certe: qa oĩs sanctus. i. quicũq; sãctus ee uoluerit: p hac obtinẽdã ... Qd sb quadã apostropha dicit. Et hoc ĩ tpr opportuno. i. ĩ p̃nti uita: Qd tps ẽ aptũ ad orãdũ. Nam futuꝝ Respuat ... Ecce nũc tps acceptabi ... ecce ... d ... salut.

Diapsalma

Verũtn in diluuio aquaꝝ multaꝝ ad te nõ approximabũt. Istud qd ẽ p̃n tps ẽ

oppo tu ... ad futu ... tps nõ erit ... tunu ... oppo tunũ nõ erit: uerũtñ peccã que hic fuerint p confessionẽ deleta: nõ approximabũt ... diluuio aquaꝝ multaꝝ. i. i pditoe ... doctrinaꝝ. Al' . Dic q ... ĩ tp̃e opportuno orat: & ... remissio ... peccato ... mere ... Verũ tñ ... aquaꝝ mltaꝝ. i. i ... approximabũt ad deũ. Alr. hoc p̃sens

tps ē opportunū: Sȝ illud nō erit opportunū. [illegible] nō erit [illegible]. diluuio aquarū multarū .i. ī ofusiōe seu pximi one [illegible] ui lug pena [illegible] poene ad illū nō approximabūt: neqȝ ei nocere poterūt: q hic p uenia ōsequenda [illegible] & p ofessiōe se [illegible].

Tu es refugiū meū a tribulatione que circūdedit me: exultatō mā erue me a circūdātib; me.

[illegible] meū .i. securitas & [illegible] [illegible] ad morte uallabāt me. Et facere debes: q exultatio mea es .i. q te exltatione meā esse deputo. Erue me. Et qm .o. dñe confitentib; peccata dimittis. [illegible] erue me & libera me a circū [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]

Diapsalma

Intellectū tibi dabo & īstruā te ī uia hac qua gradieris: & firmabo sup te oculos meos. Ideo dīt [illegible]

[illegible] te promisisti dicens. Dabo tibi intellectū .i. faciā te itelligere: [illegible] dñe pungere: studeas p humilē ofessionē ad peccatorū remissionē accedere: & ī uia hac qua gradieris .i. ī [illegible] sionis proposito uel in hac uita [illegible] [illegible] tos tibi ad exemplū ponā: quorum imitatione uenia promereri discas. Et firmabo sup te oculos meos .i. semp ero tibi ad prtegendū pns. [illegible]

Nolite fieri sicut equus & mullus: quibus non ē intellectus. Et qm ipe [illegible] itellectū nobis [illegible] [illegible] fideles huc itellectū habere. Et [illegible] habē possitis: nolite fieri sicut equus & mullus .i. supbi & pigri: qbus supbis [illegible] pigris iste nō attribuit intellectus. Ōis ei hō peccata sua confiteri diff[illegible] aut supbia obstinatus ī peccatis suis [illegible] negligentie pigritia retetitur. [illegible] fidelis aia: ut q se ī peccatis ēē cognouerit: supbiā ponat. pigritiā tollat: & ad humilē confessionē [illegible] tus [illegible] qbus nō est simplex ad litterā potest intelligi.

In chamo & freno maxillas eorū cōstringe: q nō approximāt ad te.

Et [illegible] pigri [illegible] obstinati pmāserīt, tu dñe constringe maxillas eorū .i. coprime & castiga supb[illegible] [illegible] flagellis durioi & minus aspo: p ut cuiq; [illegible]

Multa flagella peccatoris: spantes aūt ī dnō misericordia circūdabit.

Ponēdo chamū & frenū dñi flagella multiplica ee ondit. Et merito. Nā flagella qb[illegible] peccatores st multa. Quosdā enī hic flagellat: ut ī futuro nō damnet. Qu[illegible] [illegible] ī futuro dure puniat [illegible] flagellat. Et ne

intelligas peccatores solummodo flagellari: addit. Sperantes quoque in domino, persecutionibus atteruntur: sed misericordia circumdabit eos: quia facit eis dare [illegible] patientiam ut valeant sustinere.

Letamini in domino et exultate iusti: et gloriamini omnes recti corde. Et quia domini misericordia iustos protegit atque circumdat: ideo o iusti letamini in domino. i. bonum ad honorem domini [illegible] et exultate [illegible] eterne mercedis. Et gloriamini [illegible] venturi [illegible] vobis dico [illegible] [illegible] iustitie tramite non deviatis.

Psalmus David.

Ista spiritualis operatio attribuitur fideli [illegible] in hoc psalmo de iustorum iocunditate super leticia. Quia enim in superiori psalmo dixerat [illegible] exultate iusti in domino. exultationem ipam [illegible] in hoc psalmo determinat quo et quibus de causis sit exultandum ostendens. Quapropter iustorum exultatio in hoc psalmo est materia. Intendit autem hortari nos fideles animam ut in domino exultemus semperque laudemus. qualiter et quare id agere debeamus insinuans. Alloquitur autem fideles animas iustos: dicens.

32 Exultate iusti in domino: rectos decet collaudatio. O iusti exultate in domino. i. in [illegible]ys que iubet deus. scilicet que ipse precepit cum cordis alacritate perficite. Vel exultate [illegible] exultationem [illegible] putate. Et ideo solos iustos ad hanc exultationem [illegible] tramite fixos, nec viciorum errore distortos, divina decet laudatio: quia non est in ore peccatoris [illegible] speciosa confessio.

Confitemini domino in cithara: in psalterio decem cordarum psallite illi.

Ut autem sciatis quo exultare debeatis, [illegible] Confitemini [illegible] domino in cithara. i. laudate eum in [illegible] mortificatione. [illegible] [illegible] resonat: quia nimirum caro nostra cunctis viciis vacua: fide spe atque charitate repleta: quum malis concupiscentiis fuit mortua [illegible] delectatio spiritum deprimit. ita carnis mortificatio spiritum ~~dep~~ erigit. Et quia carnis mortificatio sine spiritus vivificatione esse non valet ideo addit. psallite [illegible] in honorem nominis eius. in psalterio decem [illegible] in vivificatione spiritus: que [illegible] preceptorum adimpletione perficitur.

Cantate ei canticum novum: bene psallite ei in vociferatione. Et ut omnia hec adimplere valeatis [illegible] tate ei canticum novum. i. novam vitam novi hominis imitamini. Aliter ei laudare nullo modo poteritis: nisi illius imitatores fueritis. Et eius vitam imitando psallite ei operando ad honorem eius. Et hoc bene, sine ulla admixtione mali. Vel bene. i. intentione boni. Et facite hoc in vociferatione [illegible] exultatione [illegible] que a nullo [illegible]

Quia rectum est verbum domini: et omnia opera eius in fide. Ostendit super quod sit domino in cithara atque psalterio canendum. nec non intendit ostendere quibus de causis hoc sit agendum. Vere canendum est domino: quia rectum et iustum est: ut ita fiat. Et vere est rectum quia est verbum. i. domini preceptum. Et vere quia est dei preceptum: est rectum: quia omnia opera domini sunt recta: [illegible] in fide permanentibus omnia sunt iusta. Vel non te terreat quod precepit deus: quia omnia opera. i. precepta eius in fide.

positus sunt possibilia. Vel omnia opera domini sunt in fide .i. in fide lata & veritate habita.

Diligit misericordiam & iudicium: misericordia domini plena est terra. Iterum aliam causam ponit: quare deo sit devote canendum. quia ipse diligit misericordiam & iudicium. Misericordiam diligit: quia peccantibus & confiteri volentibus peccata dimittit & [illegible] ita potius quam [illegible] peccatores [illegible] perdat. Iudicium tamen diligit [illegible] [illegible] misericordia [illegible] [illegible] .i. [illegible] si in peccato permanserit credat se poenas evasurum; quia fidem unicuique prout gessit est redditurus. Et hoc probat quod misericordiam diligat. quia terra .i. ecclesia quae in fi[illegible] stabili[illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fecunda / plena est misericordia domini. Quia enim ad fidem vocamur; quod per baptismum a peccatis mundamur quod in bono perseveramus quod ad [illegible] beatitudinem perducimur. hoc totum nobis per misericordiam datur.

Verbo domini celi firmati sunt: & spiritu oris eius omnis virtus eorum.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia deo sit misericordia plena. Ita celi .i. sancti qui sunt in terra digne viventes. qui [illegible] [illegible] ~~posse~~ possint: in quibus deo habitare di[illegible] gnetur. firmati sunt verbo domini .i. precepto dominico: vel ab ipso dei filio. Et omnis virtus eorum .i. omnis sanctitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est eis a spiritu sancto: qui est oris eius .i. [illegible] procedit a filio eius: quia filius os [illegible] [illegible] quia per eum pater nos est allocutus.

Congregans sicut in utre aquas maris: ponens in thesauris abyssos.

Iterum aliam causam ponit. quare sit deo canendum. quoniam scilicet ipse congregat .i. [illegible] adunat aquas maris / populos. videlicet. pec[illegible] [illegible] amaritates in utre .i. in fidei unitate. Quemadmodum enim aqua in utre contenta dividi non valet ita quos perfecte fides continet / separari non possunt. Et ponit abyssos in thesauris quia homines prius vitiorum profunditate depressos ad divina scrutanda mysteria vocat. Aliter Deus congregat aquas maris in [illegible] quia turbationes & tempestates [illegible] potentia sua compescit: ut non nisi quantum voluerit & quantum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Abyssos quoque in thesauris ponit. quia eos per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] efficit. Quanto magis [illegible] [illegible] tribulationibus [illegible] [illegible] tanto excellentiori atque beatiori corona [illegible]

Timeat dominum omnis terra: ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.

Et quoniam misericordia domini plena est ecclesia. ideo omnis terra .i. omnis ecclesia timeat dominum. Et si qui in ea positi in virtutibus commoti fuerint sibi non attribuant sed domino: quia omnes habitantes orbem [illegible] [illegible] ab ipso virtutibus promovetur. Aliter continuatio [illegible] alia [illegible]. Dico quia deus tempestates persecutorum comprimet. Et quia hoc facit. ecclesia time[illegible] [illegible] [illegible] filialiter & caste: & persecutores contremiscant.

Quoniam ipse dixit & facta sunt: ipse mandavit & creata sunt. Aliter. Ti[illegible] [illegible] ecclesia solum dominum & non tyrannos & persecutores. Et at[illegible] [illegible] quare persecutores non metuat. Quoniam ipse deus dixit .i. precepit ut quiesceret & a persecutione desisteret: Et ipsi facti sunt quieti. Et bene potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sevientes: quoniam ipse mandavit .i. [illegible] [illegible] [illegible] persequeretur voluit: & creata sunt .i. ut ecclesiae noceat constituti sunt. Unde & per alium prophetam de domino dicitur. Faciens pacem & creans malum. Pacem quippe facit. quia per[illegible]

tutorum seuicia opprimit. Malum creat: quum impios contra electos seuire permittit. Per malum enim quod operantur impii: in eo quod mali sunt creature esse desinunt. Cum autem per eorum maliciam iusti exercentur quodammodo creantur: quia malum quod sibi est ad penam iustis patientibus exit ad gloriam. Ipse ergo mandauit et creata sunt .i. [illegible] creaturas atque rerum quantitates et qualitates distributa sunt

Dominus dissipat consilia gentium: reprobat autem cogitationes populorum: et reprobat consilia principum. Iterum causam ponit quare domino sit canendum: quia dominus dissipat bona uel mala destructione consilia gentium: et reprobat .i. reprobatione dignas ostendit cogitationes populorum. Destruit ergo dominus bona uel mala destructione adinuentiones consiliorum: quas gentes inuenerunt: ut in idolatria sua permaneant, et fidem impugnent. et reprobat consilia principum. Unde non est mirum si hoc potest in minoribus: quod potest in maioribus

Consilium autem domini manet in eternum. cogitationes cordis eius in generatione et generationem. [illegible] quidem consilia destruuntur: sed consilium .i. predestinatio domini: qua deliberauit humanum genus redimere. manet in eternum quia indissolubile est. Et cogitationes [illegible] .i. dispositiones illius que [illegible] sunt [illegible] uoluntatem eius manent in generatione [illegible]ra post hanc generationem

Beata gens cuius est dominus deus eius: populus quem elegit in hereditatem sibi. Et quandoquidem ipse est tantus ac talis: quod omnia potest: quia consilium eius in eternum manet. ergo beata gens cuius dominus est deus .i. que illum quem suum cognoscit creatorem gaudet habere dominatorem. Et cui exhibet honorem eo quod est deus. exhibet et timorem eo quod est dominus. Et ille populus est beatus quem deus elegit .s. de mundo in hereditatem sibi .i. ad hoc ut eum in hereditate possideat.

De celo respexit dominus: uidit omnes filios hominum. Et uere deus populum christianum elegit: quia deus prius respexit .i. misericordie respectum habuit: et hoc de celo .i. per filium suum: in quo ipse habitat. Et uidit omnes filios hominum: quia misericordiam impendere uoluit omnibus his qui imitatores erant carnalium.

De preparato habitaculo suo: respexit super omnes qui habitant terram. Et uere [illegible] illi [illegible] respexit .i. mi[illegible] ipse [illegible] super omnes qui habitant terram .i. ecclesiam. Et hoc fecit de preparato habitaculo suo .i. per filium suum [illegible] quam assumpsit [illegible] pater tabernaculum [illegible] mil[illegible]tauerat ad hoc faciendum ante secula preparat[illegible]. Super omnes fideles ergo respexit: qui fide deuotione et opere habitant ecclesiam.

Qui finxit singillatim corda eorum: qui intelligit omnia opera eorum. Probat quod super illos respexit deus: quia finxit corda eorum singillatim .i. corda eorum spiritualibus donis adimpleuit: Et hoc singillatim: quia unicuique dona spiritualia prout uoluit distribuit. Qui intelligit .i. discernit atque cognoscit omnia opera illorum .i. intentiones operum illorum.

Non saluabitur rex per multam uirtutem: nec gigas saluabitur in multitudine uirtutis sue. Et uere quicquid electi habent ab ipso deo consequuntur: quia .s. rex aliquis qui sciat aut sue motus regere

& impugnātes concupiscētias refrenare. Si uirtute quā hē suā ee dixit, & nō deo iputauerit: nō saluabit'. Nō (illegible) saluabit' gigas. i. costās i adūsis & uelox i uirtutibꝫ pagendis: si sibi ea ascripserit & nō deo

Fallax equus ad salutē: ī abūdātia aūt uirtutis sue nō saluabit'.

Supbus aliqs promittēs sibi salutem: i qua se ipm fallit. nō saluabit' in abūdantia uirtutis sue

Ecce oculi dñi sup metuentes eū: & ī eis q sperāt sup mīa eius. [illegible]

[illegible] sibi nō [illegible] imputat. non [illegible] [illegible] i. ꝯspectus m[illegible] [illegible] oꝑe. & ī eis q. spāt sup mīā eī. i. qui spant se saluādos nō meritis suis s; per [illegible]

Vt eruat a morte aīās eoꝝ: & alat [eo]s in fame. Et ad hoc st' intuitꝰ miserationis dñi sup eos: ut [er]uat aīas a morte. i. a dānatiōe ipoꝝ & hic miꝰ i fame iustitie positos spūali cybo reficiat. sic ī euāgelio pmisit. Bti [illegible]

Anima nrā sustinet dñm: qm̄ adiutor & ptector noster ē. Et qm̄ tot bona suis dñs confert. ideo aīa nrā ī uirtutū opiposita sustinet dñm. i. remuneratorē dominū expectat. Et [illegible] expe[ct]at [qm̄] adiutor. i. coopat' nobis ī bono. & ptector. i. defensor nr̄ est a malo

Quia ī eo letabit' cor nostrū: & ī nomine sancto eius sperauim[us]. Et qa hoc totū nobis ē: io ī eo letabitur cor nostrū. i. mēs & intentio nrā. Et ī noīe scō eī spabimus: i. spabimus nos ee saluādos in inuocatione scī noīs eius qd̄ inuocatū ē sup nos, & ī baptismo & ī chrismatis consignatione. Vel ī noīe scō eī. i. Jesus. [illegible] saluator [illegible] ꝑ ipm nos ee saluādo[s] credim'. Vl ī noīe eī. q chrīstiani [illegible] xristo uocāt'. Sicut ēī noīs pticipes sum': ita btitudinis [illegible] imitatores fuerimus.

Fiat mīsicordia tua dñe sup nos: q̄admodū sperauimus in te. Et quia ī te. o. dñe spam'. ido mīā tua fiat super nos. i. de supnis nobis adueniat. Vel mīā tua que ē sup nos: qr excedit nostri capacitatē itellectus, fiat sup nos: q̄admodū spauimus ī te. i. ad eū modū [qu]o [ad] quē spauim' p te fore saluādo[s].

psalmus Dauid.

Ista spualis oratio attribuit' aīe fideli ul [illegible] agenti p [n]egotio illo quod [illegible] Dauid comuta[uit] uultū suū c[or]ā Abimelech uel achis. & [illegible] ad p[or]ta[s] ciuitatis [illegible] tympanizabat & ferebat manibꝫ & saliu[e] [de]fluebant ab ore ī barbā cadebat. Et [illegible] spualis dauid. i. christus uultū suū comutauit quia iā nō uetus sacrificiū s; ordi[illegible] sibi offerri uoluit. Vel certe uultū commutauit qr cū eēt imortalis factus est mortalis. Et cū eēt inuisibilis: uisibilis ī nris apparuit. Et hoc fecit corā abimelech uel corā Achis. [illegible] corā [illegible] Abim[elech] [illegible] dauid [illegible]

carne fuit: iudaicum populum regit. Ipse est deus pre quem hunc populum pre alijs nationibus dilexit eum sibi specialem quem in regnum elegit. Coram Abimalech ergo uultum suum dominus commutauit: quam iudeis uisibilis atque mortalis apparuit ... et ... Achis. Achis namque quod interpretatur: quem nimirum christus/ noui sacrificij mysteria coram ijs loquebatur ... dubitantes interrogabant Quomodo potest ... Quis potest adimplere eum. Et iterum Quo ... Ad portam quem ciuitatis procedebat christus: quem sue predicationis initio/ formam nobis humili... tympanum quippe ex pellibus mortuorum animalium extensis effi... christus nostre carnis mortalitate ... qui in cena panem sumens in manibus sacramentum sui corporis discipulis tradidit. Saliue de eius ore fluebat: quia eum uerba que incredulis ... barbam cadebat: quam in apostolos adherebat. Quemadmodum enim barba de capite: ita de christo perfecerunt apostoli. Increduli itaque arrepti tum et insanum hunc existimantes dimiserunt quem ieiunium non crediderunt. Ipse autem abijt. ... ad ... credentes ... In ... itaque psalmo materia est commutatio ueteris sacrificij in nouum. Intendit autem in hoc psalmo fidelis animas ... ramus: Et ut illud hoc esse intelligamus non quod oculis corporis sed quod oculis fidei conte(m)plamur. Et ut per illius perceptione nos ... unitati sciamus: atque per eius participationem et peccatorum remissionem et eternam beatitudinem nos obtinere credamus.

33 **B**enedicam dominum in omni tempore: semper laus eius in ore meo. Alloquitur autem nos anima fidelis ...

christus deus et homo ueteris sacrificium in nouum commutauit: et per illius perceptionem nos a peccatis mundauit et ad ... iustitiam: unde ipse glorificabitur et benedictus in omni tempore ... ipse ... per predicationem meam.

In domino laudabitur anima mea: audiant mansueti et letentur. Et quoniam non est ... in ore pecca... oris speciosa confessio: ideo ut deum me... digne laudare. anima mea laudabitur ... Et quod deus suum corpus nobis sacramentum ... dedit. ideo mansueti et diuinis preceptionibus ... audiant intelligant et letentur ... hoc fecerit ... non suis uiribus ... ascribet.

Magnificate dominum mecum: et exaltemus nomen eius in idipsum.

... menti quod nobis ondit magnum eum existimate: Et nomen eius scilicet Iesus quod sonat saluator ... credamus ... meo exemplo

Exquisiui dominum et exaudiuit me: et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me. Et cum ad tanti sacram... nolite aliud quam ipsum dominum per participationem eius exquirere. Et uos ad hoc meo exemplo adhortor. Nam ego exquisiui dominum.

intetione ... ad dnm ... meretur. Et exaudiuit me: Et uere eo audiuit: quod per participationem corporis et sanguinis sui ex omnibus tribulationibus meis eripuit me. i. a peccatis que me affligebant.

Accedite ad eum et illuminamini: et facies uestre non confundentur.

... os: ut ad domini corporis p... accedatis. Sed si qua uobis inest de hoc sacramento dubietas: accedite ad illud inuestigandum et intelligendum ... corporeis gressibus sed fidei passibus. ... illuminamini. i. ignorantie tenebras, lumine diuino expellite. Et nol... il luminatione dubitare: quia si in fide ... facies uestre non confundentur. i. ... uestra spe sua non fraudabitur. Cum ei ... illuminari uelideatis ... illumina ...

Iste pauper clamauit: et dominus exaudiuit eum: et de omnibus tribulationibus eius saluauit eum. ... exaudiet ... dominus: si in fide ad eum accesseritis. Quia iste pauper. i. ego pauper spiritu non necessitate clamauit. i. intenso clamore ad dominum orauit: et dominus exaudiuit eum ... diuit: quia de omnibus tribul... saluauit eum. i. de omnibus peccatis que eum angustabant liberauit eum.

Immittit angelus domini in circuitu timentium eum: et eripiet eos. ... quos ... quo dominus suorum liberationem efficiat: ondo Angelus domini. i. filius patris qui factus est magni consilii angelus: immittit. i. immissionem facit. Cuique enim fidelium angelos ad eum custodiendum deputat. Et hoc in ci...

tu timentium eum. i. ad circumdandos et protegendos sese timentes. Et per illorum custodiam eripiet eos. i. liberabit a peccatis.

Gustate et uidete quoniam suauis est dominus: beatus uir qui sperat in eo. Dixi ut accederetis ad dominum et illuminaremini: Et cum illuminati fueritis: postea gustate: et illud percipite. Sed tamen uidete et in mente tractate quantam uobis cibus iste conferat utilitatem. Vel uidete. i. hunc cibum a omnibus cibis discernite. Et si queratis quam uobis debeat utilitatem conferre: scitote quoniam dominus est suauis. i. ad peccata dimittenda facilis atque propicius: si eius corpus et sanguinem digne sumpseritis. Et non solum peccatorum remissionem consequitur qui digne sumit: sed et qui sperat in eo. i. qui credit ... salutem ... per ipsum erit beatus ... beatitudinem obtinebit eternam.

Timete dominum omnes sancti eius: quoniam non est inopia timentibus eum. Et quoniam domini ... corporis et sanguinis digna perceptio est peccatorum remissio et beatitudinis eterne collatio: uos omnes sanctificati ab ipso timete dominum filiali et iuste. Merito autem eum timere debetis: quoniam non est inopia ... timentibus eum ... qui timet eum amore iustitie, non timore ...

Diuites eguerunt et esurierunt: inquirentes autem dominum non minuentur omni bono.

Probat quod deum timentibus non erit inopia quia immo diuites huius mundi egestatem patiuntur: quia lucris temporalibus pro sua cupiditate non replentur. et ad beatitudinem eternam non introducuntur. Et licet egeat: in summum bonum esuriunt et hoc desiderat. Ad hoc enim tendunt spes omnium fere non alia ut summum bonum

conseq ualeat Sz dñi ad illud nõ uera-
ma peruenire contendũt: nuqȝ id adipi
sci merent. Et isti qdez uero bono non
potiũt: ingentes aũt dñi fide deuo
tione & ope. illo bono nõ minuet⁹ qd
pot dici omne bonũ. Cũ ei ĩ eo sit ois ple
nitudo boni. & nullius rei indigentia:
omne bonũ recte dr. Et quĩ qs adeptus
fuerit nihil min⁹ hr. poterit Diapsal.

Venite filij audite me: timorẽ dñi docebo uos. Et qm deũ timẽtib; tanta btitudo conceditur. iõ o uos q cũ essetis filij ire nc estis filij grẽ. si non plene cognoscitis quõ deũ timere debeatis uenite ad me nõ passibus pedũ [illegible] affecti [illegible] & qualr eũ timeatis uobis ondaȝ. Audite q me. i. doctrina meã p cipite. timorẽ dñi docebo uos. i. uobis ondaȝ qualr deũ timere debeatis.

Quis ẽ hõ q uult uitã: diligit dies uidere bonos. Sz qr doctrina celestis [illegible] tribuenda: ne margarite an porcos posi te ĩ uolutabrũ ɔtaminet. ideo pus ĩterro gat. utrũ ne sit aliqs: q uitã ẽtnã obtinẽ desideret: atqȝ dies bonos cernere cupiat. Illi nuqȝ dies boni erũt. ĩ qbȝ plena erit bonoȝ oĩuȝ felicitas: & nulla ĩcũbet pec candi necessitas. Isti uõ dies st mali. qr ĩ hoc [illegible] sine peccato transire nõ possum⁹.

Prohibe linguã tuã a malo: & labia tua ne loquant dolũ. Et qa [illegible] huic rñde ret ĩtrogationi: ego sũ ingens q uitã cu pio. & dies uidere bonos desidero. ĩcipit doctrina diuini timoris ondere dicens Prohibe linguã tuã a malo. i. a detractio ne & murmuratione. Vel ne deũ blasph mando incuses: & te a peccatis excuses: Vel ne cũ sis peccator ĩanit⁹ te de iusti cia iactes. Vel ne corpus dñicũ simpli cẽ pa[illegible] dicas [illegible] Sz uero corpus dñi illud credẽdo ĩtelligas. Prohibe ḡo. i. compesce linguã tuã. i. lo quelã tuaȝ a malo. i. maledictione: & labia tua ne loquant dolũ. i. ut aliud hẽ as ĩ pectore clausũ: & aliud ĩ ore defe ras pmptũ.

Diuerte a malo & fac bonũ: ĩqre pacẽ: & psequere eã. Et qr parũ p dest [illegible] tũ mõ malis cauere. ĩdo addit Diuerte ab oĩ malo. Sz qr nõ pdest mala relin quere nisi bona sequant. qũ [illegible] [illegible] p ys bonis que feceris nõ tpale como dũ queras. Sz inqre pacẽ. i. btitudiȝ ẽtnẽ quietẽ. Que pax et si tibi differt ad tps. tu tñ eã psequere. i. spe longa nimi expecta.

Oculi dñi sup iustos: & aures ei⁹ ĩ pces eoȝ. Sz qr forsitan de uirĩs n confiditis uiribȝ ad malũ uitandũ & bonũ pagendũ. nolite tñ d[illegible] illius st sup iustos: ĩspirãdo eis ut bonu uelint & aures eius. i. effectus miserato nis illius ẽ ĩ preces eoȝ: adiuuãdo p ficere qd pus inspirauit. Bonũ ei quod dõ ĩ hoĩe ĩspirãdo puenit ut faciat uel [illegible]

Vultus aũt dñi sup faciẽtes mala. ut dispdat de tra memoriã eoȝ.

Sup iustos qdẽ st oculi dñi ut bñ eos fa ciat opari. Sz uultus dñi. i. reuelatio di uine uindicte ẽ sup facietes mala: ut dispdat & oĩo remoueat memoriam eoȝ de [illegible]

Clamauerunt iusti: & dominus exaudiuit eos: & ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos. Probat quod aures domini ad preces sint iustorum parate. Nam iusti qui in lege uel ante legem fuerunt. sicut Samuel Dauid Daniel & Elias / & tres pueri [illegible] clamauerunt .i. corde intenso ad dominum orauerunt: & dominus exaudiuit eos Et uere exaudiuit quia ex omnibus tribulationibus eorum .i. de omnibus huius uite pressuris liberauit & eripuit eos

Iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde: & humiles spiritu saluabit. Et quia ex [illegible] [illegible] do [illegible] quia illos dominus [illegible] profecto nobis [illegible] credendum: quod est iuxta .i. ad adiuuandum [illegible] his qui sunt tribulato corde .i. qui se pro peccatorum operatione castigant. Vel qui sunt in cordis mesticia positi: quod diu in corporeo incolatu tenentur. & a quiete prius differuntur Et eos qui sunt humiles spiritu [illegible] deus saluabit.

M[illegible] tribulationes iustorum: & de [illegible] liberauit eos dominus [illegible] [illegible] iustis [illegible] [illegible] dum: sed quia tribulationibus eos [illegible] non permittit. Et hoc est quod dicit. Multe tribulationes. ac si diceret Iusti quidem multa patiuntur temptationum aduersa [illegible] eos dominus liberat: quia facit eos [illegible] preuentum: ut sustinere preualeant.

Custodit dominus omnia ossa eorum: unum ex his non conteretur. Probat quia dominus [illegible] os suos a tri[bu]lationibus [illegible]. Nam [illegible] custodit [illegible] [illegible] uirtutibus .s. patientia qua deus resistere & constans existere. nullum detrimentum pa[tietur]. [illegible] unum ex his .s. charitas .i. qua omnia precepta sunt unum: & de cuius radice ceterarum uirtutum pullulant rami nullum in eis pa[illegible] defectum [illegible] ait apostolus. Nihil potest electis christi contingere: quod eos ualeat a christi charitate diuellere.

Mors peccatorum pessima: & qui oderunt iustum delinquent. Istos quidem pro [illegible] Sed mors peccatorum est pessima: quia corpore [illegible] damnantur ac plectuntur. Et qui oderunt [illegible] .i. iustum [illegible] de[illegible] delinquent. .i. de uitio in uitium cadent.

Redimet dominus animas seruorum suorum: & non delinquent omnes qui sperant in eo. Illi quidem de uitio in uitium [illegible]: sed dominus animas seruorum suorum [illegible] qui sibi filialiter & [illegible] seruiunt. a malo [illegible] & in bono constituet. [illegible] qui sperant in eo .i. qui confidunt se esse saluandos per eum. non delinquent .i. de uitio in uitium non ruent: sed de bono ad melius surget.

psalmus ipsi dauid.

Ista spiritualis operatio attribuitur dauid ipsi nobili .s. significato non significanti: christo .s. re uera manu forti: quia diabolum su[perauit]. morte deuicta [illegible] captiuitates ab infernis abstulit: secumque ad regna celorum [illegible] [illegible] angelis contulit. [illegible] ad caulas reduxit. In [illegible] psalmo christus est materia [illegible] de passione & resurrectione sua de inimicorum quoque execratione / & de saluatione fidelium. Intendit autem suo nos hortari exemplo ad diligenda & amplectenda pacem .i. beatitudinis eterne quiete: proponendo nobis inimicorum execrationem / & saluationem fidelium: ut illorum damnatione audita: abhorreamus eorum imitatores consistere. iustorum uero saluatione optata: ipsorum stu

denm⁹ imitari uestigia. Cũ aũt de passione
atq₃ resurrectione sua ĩ hoc sic psalmo
locuturus : ab ipa pius passione incipit :
pr̃ez sibi ad auxiliũ₃ inuocans : & sic dicens.

34 **Iudica dñe nocentes me: expugna
impugnantes me.** O dñe cui⁹ me
filiũ p assũptã
humanitate recognosco : iudica nocentes
me. i. occulto iudicio tuo coerceã me ĩno
centẽ nocere cupiẽtes : & expugna. i. ex
toto & penitus uince impugnantes me.
illos. s₃ q me si pare q a meo pposito
deuorare conãt⁹ ad nihilũ redige
**Apprehende arma & scutũ : & exur
ge i adiutoriũ mihi.** Unde quo eos ex
pugnare debeat
inimicos. hoc mõ. s₃. Apphẽde arma. i.
o pr̃ fac me apphendere diuina mi[illegible]
gbus ipi arguant⁹ : & me nõ solũ hõiez s₃ &
deũ ee cognoscãt. & scutũ. i. scip [illegible]
patientiaz : qua cũcta eorz tormẽta perferã.
Et tu q̃ uideris obdormisse nõ dando mihi
ĩ passione subsidiũ : exurge & ppara te ĩ ad
iutoriũ [illegible] p resurrectione.
**Effunde frameã . & conclude ad
uersus eos q psequũt⁹ me : dic anime
mee salus tua ego sum.** S₃ ne ad ho
tiũ uidear
iplorare auxiliũ op morte subire recusẽ.
[illegible] potestatem ht ẽstiu,
tu ut aiaz meã qñ uolueris tollas : & qñ
uolueris reddas. Ideo uõ aiaz uocauit frã
meã : qr sicut frameã aiaz a corpore se
parat. [illegible]
& terrena comminuit. sicut ipe testat⁹. O mors
ero mors tua : morsus tuus ero iferne. Di
co ut aiaz meã effundas : & reddẽdo illã
mihi [illegible]
facilis. Queadmodũ eni qs cũ aduersario

suo dialectico more disputãs . postq̃ con
[illegible]
[illegible]
nõ hñtes qd contradicere possẽt. Tunc [illegible]
adiutori [illegible] pcti [illegible] . tandẽ ostenda
que illud [illegible] manifestũ fac q
sis salus aĩe mee : reddẽdo illã mihi p re
surrectionez.
**Confundant⁹ & reuereant⁹ quere
tes aĩa⁹ meam.** Et qm̃ qd [illegible]
dixit. ideo. o. pr̃ rogo ut
confundant⁹. i. bona ẽfusione se peccasse
erubescant. & reuereant⁹. i. filiali a[illegible]
ne timeant illi. s₃. querẽtes aiam [illegible]
[illegible]
perdere mihi.
**Auertant⁹ retrorsũ & confũdant⁹
cogitantes mihi mala.** Et ut eorũ sa
lus oĩo pficia
[illegible] auertant⁹ retrorsũ. ut. s₃. q me [illegible]
rei [illegible]
[illegible] fuerunt pcessores ĩ malo : fiãt seqces
ĩ bono. & confũdat⁹ & erubescãt ĩ hoc q
prius erãt cogitantes mihi mala.
**Fiant [illegible] pulu[illegible] ante faciẽ [illegible]
& angelus dñi coartans eos.** Ith quide
qui sal
uandi sũt ita se hñt. Sz q [illegible]
[illegible] puluis
q an faciẽ uẽti nõ ualet subsistere. Queãd
modũ eni puluis qr aridus ẽ facilime a uẽ
to dispgit⁹ & dispsus nũq̃ recolligit⁹. ita
[illegible]
[illegible] lationis sue tollut⁹. Et quĩ disp
[illegible] nõ reconoscebũt⁹. Et ut ad fidẽ
redire nõ ualeat : angelus dñi malus
eos ĩ infidelitate constringens : Qui ideo
[illegible] semp paratus ad malũ. Dñi
uõ : qr nil pot nisi pmissus a dño. hoc
aũt nõ ẽ iprecatio : s₃ ĩ diuina uindicta [illegible]

Fiant uię illoꝝ tenebrę & lubricū: & angelus dni pseques eos. Fi[illegible]

cogitationes eoꝝ tenebrę: ut nuꝗ̄ fidei lucē [illegible] [illegible] & instabiles & ad cadēdū ꝓpiquos. Et ut stare nō possit: angelus dō̄ .s. malus sit psequēs eos .i. ad cadēdū eos īpellat.

Qm̄ gratis absconderūt mihi interitū laquei sui: supuacue exprobrauerunt aīā; meā. Et si queras utrū̄ne hec pe ti meruerit: dico q2 meruerūt: qm̄ abscōderūt mi interitū: q2 tm̄ ad eoꝝ reputatione me ignorātē parauerūt mi morte. Et hoc fecerūt gratis: q2 me nō merente [illegible] [illegible] [illegible] meruerūt. Et no solū hoc fecerūt: sꝫ & aīā; meā exprobrauerūt. Multa ei cui tia & opprobria mihi intulerūt. Et ho fere [illegible] [illegible] monium hēs: & multa hm̄oi.

Veniat illi laqueus quē ignorat: & captio quā; abscondit apprehēdat eū: & ī laqueū cadat ī id ipm̄.

Et qm̄ absconse parauerūt mihi morte[illegible] [illegible] ciuitatis obsidio facta a Tito & Vespasiano. quē ignorat. Dū ei ī magno d[illegible] sollēnitatis in hierlm̄ uniuersus iudeoꝝ ppls conuenisset: eis ignorantibꝫ ciuitas ē obsidione uallata: ut q dnm̄ pdere occulte decreuerāt. ipi insperate & ex īpulso pderent. Et qm̄ multis pparat laqueus: & [illegible] [illegible] laqueū: & ita cadāt q2 se amplius ab eo nō expediant: sꝫ sit pseuerātes ī id ipm̄ laqu

Anima aūt mea exultabit ī dno: & delectabit sup salutari suo. Ipi qde̅ uā pdent: sꝫ aīā mea de morte p resurrectione excepta: exultauit ī dno. i. [illegible] p bn̄ficijs quę cōcedet sibi dō: & delectabit sup salutari suo: q2 maximā delectatione habebit de saluatis p ipsā;

Omnia ossa mea dicēt: dnē qs simi lis tui. Et nō solū aīā mea exultabit: sꝫ & oīa ossa mea .i. apli [illegible] q uidentes me capi: fugā tenuerūt. Tandē [illegible] [illegible] mea resurrectione admirātes dicent. o. dnē pr̄ qs similis tui: q qm̄ soluisti filij tui aīā; tulisti: & qm̄ uolūsti [illegible] [illegible] [illegible] & maiestate similis tui ē.

Eripiens īopē de manu fortiorū eius. egenū & paupē; a diripiētibꝫ eū. pbat q nullus similis sit ei. Nā id fecisti qd nemo aliu facere potuit. Et qd fuit illud: hoc. s. q2 tu es eripiens inopē: filiū tuū. s. humana ope destitutū de potestate illoꝝ: q [illegible] ad carnē illius quē diuisis afficere supplicijs fortiores illo [illegible] [illegible] egenum filiū tuū [illegible] [illegible] & pauperē .i. nihil in hoc mūdo hēre uolēte [illegible] diripiētibꝫ eū .i. ab ijs q aīā & corpore conant pdere eū

Surgentes testes iniqui: que ignorabam interrogabant me. Et bn̄ fecisti o pr̄: q2 tuū mihi auxiliū pbuisti: Nā ualde mihi erat opportunū: qd in ōndit q2 testes iniqui qd iniquū ē pferentes surgentes. p in surgētes ꝯ me: interrogabāt me que ignorabā .i. a me exquirebāt p poena qd ignorabā p culpā. Vel per poenā a me exquirebāt: quę ignorabā .i.

que nunquam dixeram sicut est possum destruere templum dei et in tribus diebus reedificare illud. Et licet dixisses: non tamen eo modo dixeram quo illi intelligebant.

Retribuebant mihi mala pro bonis: sterilitatem anime mee. Et non solum hoc mihi faciebant: verum et retribuebant mihi mala pro bonis. Ego quidem illis afferebam salutem: ipsi mihi [illegible] hoc malum [illegible] retribuerunt mihi sterilitatem anime mee. Anima quippe mea desiderabat in illis esse fecunda [illegible] quam in hoc sterilem reddiderunt [illegible] qui [illegible] credere noluerunt.

Ego autem cum mihi molesti essent: induebar cilicio. Ipsi quidem animam meam sterilem reddiderunt. ego vero cum ipsius mihi molesti essent convitia et verbera ingerendo: induebar cilicio .i. mysticus asperitatem in corde meo de eorum molestatione gerebam non confusione gerebam. Vel si ipsi me non reciperent. tamen induebam cilicio: illos [illegible] mihi incorporabam qui peccata sua poenitendo deflebant. Quia et poenitentes cilicio utuntur [illegible] per cilicium poenitentiam [illegible]

Humiliabam in ieiunio animam meam: et oratio mea in sinu meo convertetur.

[illegible]

Quasi proximum et quasi fratrem nostrum sic complacebam: quasi lugens et contristatus sic humiliabar. Et non videatur mirum [illegible] pro eorum non conversione dolebam: quoniam complacebam .i. complacere illis studebam quasi proximum, ita quidem blande atque suaviter sicut vocandus est proximus: et quasi fratrem .i. sicut vocandus est frater. Iudaicus namque populus mihi est proximus ratione [illegible] affinitatis [illegible] frater et quia de eorum progenie sumpsi carnis originem. Et quoniam adeo mihi erat contiguus: ideo sic de eorum perditione humiliabar atque dolebam quasi lugens et contristatus .i. sicut de mea non [illegible] [illegible]

Et adversum me letati sunt et convenerunt: congregata sunt super me flagella et ignoravi. Ego [illegible] de eorum salute contristabar. [illegible] perditione deflere: [illegible] debebat [illegible] adversum me .i. tristitiae mee [illegible] [illegible] [illegible] de mea perditione tractarent. Et quoniam ad hoc [illegible] flagella [illegible] [illegible] culpa [illegible] [illegible] super me [illegible] flagella congregaverunt .i. perquesierunt.

Dissipati sunt nec compuncti. tentaverunt me. subsannaverunt me subsannatione: fremuerunt super me dentibus suis. Et [illegible] [illegible] dissipati sunt [illegible] intentione sua inefficaces redditi. Me enim perdere [illegible] putaverunt. Quod tamen efficere non potuerunt. Et licet inefficaces sint redditi: tamen non sunt compuncti .i. nullo modo ad poenitentiam ducti. Et tamen compuncti non sunt: quia me tentaverunt dicentes. Videamus si sermones illius veri sint. Filium namque dei se nominat. Si [illegible] [illegible] eum de manibus [illegible]

Vel tirauerat uelabes in facie & paruē tes atque dicētes. Prophetiza: quis te percussit. Et subsannauerat me. i. apta derisione me deriserunt. & hoc i. subsannatione. durissime s. in ipsa subsannatione pleuerates frenduerūt sup me dentibus. i. hostili more [illegible] seuerent. maledictas [illegible] dicētes Vah qui destruis: & multis alijs.

Dn̄e qn̄ respicies: restitue aīam meā a malignitate eorum: a leonibus unicam meā. Ipsi quidē aduersum me conueniunt: tentant. derident. & frendent. Sed o. tu pater quando respicies. i. quando in me mīe tue respectum habebis: ut non uidear [illegible] tue [illegible] restitue. i. post triduum redde mihi aīam meā. s. exeptā a malignitate eorum. i. a mala itētione illorum. qui credūt me non resurrecturum. Redde inquā uitā meā. s. aīam: que recte unica dicitur. quia a peccatis immunis fuit. s. exeptā a leonibus. i. a potestate illorum qui ut leones parati sunt ad deuorandū.

Confitebor tibi ī ecclia magna: ī pplo graui laudabo te. Et si hoc mihi pē concesseris: tibi non existā ingratus. Nam confitebor tibi. i. multos tibi confiteres [illegible] ī ecclia. que licet [illegible] tamen ē magna. Vbique enim terrarum ē dilatanda. Et laudabo te. i. multos tibi laudatores ī [illegible] ī pple [illegible] auferentur ut palee: sed ī hoc [illegible] ut grana: quippe qui ī fide stabiles erunt.

Non supgaudeat mihi q aduersant mihi inique. q oderūt me gratis: & ānuūt oculis. Quia quidē de mea resurrectione tāta es utilitate consecuturus: ergo resuscita me. Et [illegible] me [illegible] debes [illegible] [illegible] inimici [illegible] mei. qui oderunt me gratis. i. sine causa. non supgaudeat mihi. i. sup gaudium quod habuerunt de morte carnis: de morte spiritus gaudere non possint. Dico qui oderunt me gratis: & qui annuunt oculis: quia dum ī presentia mea sunt: mihi adulantur & fauent.

Qm̄ mihi qdē pacifice loquebant: & ī iracūdia terre loquētes: dolos cogitabant. Probat quod oculi annuunt quoniam mihi quidem palā pacifice loquebantur: dicētes. Magister scimus quia uerax es. etc. & loquētes postea ī iracundia terre. i. ī consideratione iracundie quam habebant de amissione terrenorum. Timebant enim ne si me dimitteret: locum & gentem perderent. cogitabant dolos. i. clam me [illegible] ueniebant consilia: ut me perderent.

Et dilatauerūt sup me os suū: dixerūt: euge euge uiderūt oculi nr̄i. Et non solum ipsa consilia clam adiuenerunt. Sed & dilatauerunt sup me os suum: quia quod ore cogitauerant, sup me exercuerunt: dicētes [illegible] & reus est mortis. [illegible] [illegible] dixerunt. Euge euge [illegible] e [illegible]. uiderunt oculi nostri mortem eius [illegible]

Vidisti dn̄e. ne sileas: dn̄e ne discedas a me. Ipsi quidē de meo interitu exultauerūt: Sed o. tu dn̄e quem nihil latere potest: tu [illegible] Et [illegible] ne sileas. i. noli non phibere mihi testimonium, quod uere filius tuus sum [illegible] ne discedas. i. a me [illegible] [illegible] sicut ī passione uisus es discessisse. non adiuuando me. Sed ī hoc tuā ostende potentiam: ut quem noluisti de cruce deponere: facias de sepulcro resurgere.

Exurge dn̄e: intēde iudicio meo: ds ms & dns meus in causā meam.

Et quoniam uidisti quicquid contra me iniuste fecerunt. iccirco domine exurge. i. ad uindictam te prepara. Vel quia uisus es in mea passione dormisse: in resurrectione te euigilare demonstra. Intende iudicio meo. i. te intende ... ad hoc uindicandum quod iniuste iu[illegible] fu[illegible] ... ideo appareat quod [illegible] iniuste damnatus. Intende causam mea. i. cognosce quia causam habeo. ut per eam damnari mererer. Nam eis uitam conferre uolebam: et ipsi mihi in morte parabant. Et hoc ideo facere debes: quia tu es deus meus: cui me recon[ciliatum] per assumptam humanitatem cognosco: et cui quia deus es obedientiam debeo. Illud ergo considera quia iusta hec causa. illi uero iniusta.

Iudica me secundum iusticiam tuam domine deus meus: et non supergaudeant mihi. Ipsi quidem me iniuste iudicauerunt: Sed o. domine deus meus iudica me. i. discerne me ab illo quem me esse existimant. Putant enim me purum hominem tantum: sed ostende quod sim deus et homo. Et hoc fac secundum iusticiam tuam: quia rectum est ut si ego te uolente passionem et mortem sustinui: a te gloriam resurrectionis recipere. Et si eam re[illegible] tacere non uis. saltem ideo fac ut inimici mei non supergaudeant mihi: ut qui de corporis morte letantur: de spiritus quoque interitu gaudere non ualeant. Quod licet superius dixerit. ite[rum] tamen repetit ut aliud addat quod supra non posuit.

Non dicant in cordibus suis euge euge anime nostre: nec dicant deuorauimus eum. Itaque dico: non supergaudeant: ut non dicant. i. ut dicere non ualeant in cordibus suis O anime nostre euge euge. gaudete et letamini: quia bonum uobis in prosperis cessit quod facere de[cre]uistis. Nec dicere ualeant deuorauimus eum. i. ex toto: corpore scilicet et anima consumpsimus eum.

Erubescant et reuereantur simul: qui gratulantur malis meis Et ut hoc dicere non presumant: erubescant se. scilicet peccasse: Ergo sibi erubescendum esse cognoscant. Et reuereantur. i. filiali reuerentia me timere incipiant. simul. scilicet facientes et consentientes. Illi. scilicet erubescant qui gratulantur malis meis. i. qui de meis passionibus letantur.

Induantur confusione et reuerentia qui maligna loquuntur super me. Dico [illegible] ... [illegible] ... habeant ... confusione. i. semper peccata sua ante mentis oculos reuocent: et per mentis compunctionem poeniteant: Ut sicut uestis qua homo induitur totum corpus amplectitur. ita hec compunctio corpore et anima illos semper circundet: Et diuina ita induantur reuerentia ut deum semper filialiter timeant.

Exultent et letentur qui uolunt iusticiam meam: et dicant semper magnificetur dominus qui uolunt pacem serui eius. Et quia. o. pater te uolente patiar: et te cooperante resurgam: et quoniam in resurrectionem meam credere nolentes damnabuntur. fideles autem illam amplectentes saluabuntur. iccirco qui uel [illegible] ... mihi [illegible] ... desi[illegible] ... [illegible] ... eius: et alijs uerbo scilicet et opere dicant semper. i. annuncient. dominus semper magnificetur. i. deus in fidelibus suis semper augeatur et crescat. Illi scilicet hoc faciant qui uolunt pacem serui eius. i. [illegible] ... [illegible] ... dicant: quam ego qui patri fideliter obediui. generi humano restitui.

Et lingua mea meditabitur iusticiam tuam: tota die laudem tuam. [illegible] ... lingua mea. i. predicatores mei meditabuntur iusticiam tuam. i. semper excogitabunt ut compleant precepta tua: et hoc tota die. i. omni tempore uite illorum medita[buntur]

bũt & laudẽ tuã: qz satagit tale ista[illegible]
ere uitã: unde tu lauderis & laudabi
lis pdiceris.

In finem psalmus dauid.

Ista spũalis opatio attribuit' suo dñi. i.
alicui fideli aĩe obedient' seruenti dño. Cui
fideli aĩe hoc nom̃ qđ ẽ dauid sz sui inter
pretatione couenit tenenti ĩ fine. i. ĩ p
fectione uirtutũ & ad impletione pre
ceptoꝝ dei. Fidelis aũt aĩa ĩ hoc psalmo
ẽ materia agens ꝯ illos: q si qd boni fa
ciut: nõ deo sz sibi imputant. Et malũ
qđ ppetrant, nõ sibi sz deo ascribunt.
Agit & contra illos: q occulta dei iudi
cia [illegible] alios ad bonũ puenit alios ad
[illegible] sinit [illegible] improbat.
Intendit aũt nos instruere: ut bonũ quod
agimus, nõ nobis sz deo iputem'. mali
ũo qđ comittim': nõ deo, sz fragilitati
nrẽ ascribam'. Nonulli naqz sũt, q quũ
peccãt, se excusant. & deũ icusãt: dicẽtes
deu [illegible] fragilis nr̃e eos odidisse: ut ipi'
nr̃e fragilitas peccãdi necessitatẽ eis im
poneret. [illegible] in hoc
psalmo arguit fidelis aĩa: ondẽs unuqqz
uitio suo delinquere: nõ & nr̃e necessita
te peccare. Intendit qꝫ fidelis aĩa liquido
õndere: qꝫ qcuqz ĩ bono pseuat p dei mĩa
cõsequit'. Qui uõ ad malũ tedũt: p dei iu
sticia punient. [illegible]

35 Dixit iniustus ut delinquat in se
metipo: nõ ẽ timor dei [illegible] oculos eius. [illegible]
uz peccatũ deo iputas: pfecto mentiris
& falleris. Qđ inde pbat': qm̃ qcuiqz pec
catũ facere gestit: pri' ĩ mẽte sua deli[illegible]
rat. Patet g° qz si ex pmeditatiõe pecca
nulla eũ cogit ad peccãdũ necessitas. Et
[illegible] ẽ qđ dicit: Iniustus dixit. i. qcuqz
id agere uult qđ contra iustiaã ẽ pri'
dixit ĩ semetipo. i. deliberauit apđ seipz
[illegible] suo. ut delinquat & peccatũ pficiat.
Sz aũt peccat: nõ iõ facit q illud esse
peccatũ ignoret: sz iõ qz timor dei. i. uin
dicte diuine respectus nõ ẽ añ oculos ei'.
Quia ẽi nõ estimat se p peccatis puniendũ:
iõ ad peccandũ ẽ promptus.

Qm̃ dolose egit ĩ conspectu eius: ut
inueniat iniqtas eius ad odium.

Vere timor dei nõ ẽ añ oculos ei': qm̃ do
lose agit cũ deo. Sz nel sibi poest qđ dolo
se agit [illegible] ĩ cõspectu eius. i. qm̃ deus
intuet' secreta cordis eius. Et hoc mõ [illegible]
do dolose agit: ut iniqtas illius inueniat'
ad odiũ. Simulat ẽi se uelle cognoscere
q̃ sit peccatũ aut mortifeꝝ: ut hoc co[illegible]
to [illegible] peccm̃ odio hẽat. Sz cũ hoc fuerit
pmittat: cõgito & sit peccatũ mortale
xiũ. nõ soluz illud nõ odit: sz imo opat'
& diligit. [illegible] hoc mõ dolose agit. Qđ tñ
deũ latere nõ pot. Nã ẽ ĩ cõspectu eius.

Verba oris eius iniqtas & dolus: no
luit ĩtelligere ut bene ageret.

Probat q iniqtatẽ diligit. qz bonũ odio
bt: qđ eqpollent ĩ libro ponit. Noluit in
telligere, ut bñ ageret. Probat aũt ab oĩ
bus ptibz boni: q bonũ facere noluit. [illegible]
[illegible] uel ĩ sermone: uel ĩ cogitatione:
uel ĩ opatione. Sz ipe nec illud bonũ qđ
[illegible] ĩ cogitatiõe & opatiõe nõ fecit.
Qđ singulatĩ & expugnatiã probat: qm
[illegible] intelligere noluit, ut bene ageret. i.
ut qđ bonũ ẽ operet'.

Iniqtatẽ meditatus ẽ ĩ corde suo
astitit oĩ uie nõ bone: maliciã
aũt nõ odiuit. Probat q bonũ qđ
ẽ ĩ cogitatione nõ fecit: qz meditat' est
iniq[illegible] i. qđ iniquũ ẽ, ĩ cubili suo. i. in
[illegible] cordis sui. Probat & q illđ bonũ

qd c ī opatione nō fecit. Nā alt[illegible] oi
[illegible] nō bonꝰ. i. malo parēdo pn̄ fuit.
[illegible] q ī mio[illegible] pleuerauit. qn̄ia
maliciā nūq̄ odiuit: ut sit sēus. pbatio
q bonū nō cogit. nā maliciā dilexit. Et
[illegible] mal[illegible] dilexit: [illegible] odio [illegible]

Dn̄e ī celo mīā tua: & ueritas tua usq; ad nubes. Ondit q ille q peccat
[illegible] sibi dz imputare qd peccat [illegible]
[illegible] ondit q qui bonū opat̃ deo
ascribe[illegible] [illegible] tractat apo
strapha dicens. O dn̄e mīā tua ī celo: ac
si diceret q aliq merent̃ fieri celi uirtuti
bus eminentes a te [illegible] q miraculis fiant
occulsantes: ex mīā tua pcedit. & ueri
tas euāgelii tui processit ad nubes. i. ad
aplos: q gentibus eā nūciauerūt: pueni
ente mīā tua.

Iusticia tua sicut mōtes dei: iudicia tua abyssus multa. Ondit
ei q bonū qd aliqs hʒ/a deo hʒ. Nā iusti
cia tua sicut mōtes dei. hoc ē dicere: q
iustificati p te fiūt sicut mōtes. uirtutū
excellētia aliis eminētes: quoꝝ ꝑius illu
cescente sole iusticie illuminant̃. hoc totū
ex grā tua consequit̃ Et cū quosdā ad
hāc arcē iusticie grā tua mirāte pducas:
[illegible] alios [illegible] i pecca
tis iacere pmittas. Sʒ. o. dn̄e hoc expli
care nō ualeo: qm̄ iudicia tua. i. occulte di
[illegible] tue [illegible] alios ad bon[illegible]
[illegible] pseuerare pmitti[illegible] inuestiga
biles st/sicut multa abyssus [illegible] pfunditate
& altitudine. Alr̄. Justa qdē ad bonū p mīā
puehūt̃: sʒ iudicia tua. i. iudicati a te. ideo
iudicari merent̃ qm̄ st̃ abyssus multa pfun
[illegible] sumersi.

Homines & iumēta saluabis dn̄e: quēadmodū multiplicasti mīām tuā deus. Iteꝝ illud idē exeqt̃. O dn̄e tu sal
uabis hoīes. i. rōnabile uiuētes: & a pccīs
p mīā. sol[illegible] & ī bono cōstitues. Et salua
bis iumēta: q illos q p multa flagicia de
moniū fuere stabilia: nūc p mīāʒ a pccīs
exceptos tibi ppparasti hitacula. Quēadmo
dū ēi iumēto qs īsidet: sic & tu ī tuoꝝ mē
tibʒ gl̄iosus hospes inhabitas. Vel simplr̄
ad lr̄āʒ ualet intelligi: ut sit continuatio
Non solū hec bn̄ficia p mīāʒ hoībʒ tribuis
q eos ī bono iusti[illegible] puchis [illegible] iumēta
i. cūcta aīalia: pbendo eis tpālis uite neces
saria/alis & pecoris. Et qnqdē p mīāʒ tot
nobis cōfers bn̄ficia: exclamare libet. O
d[illegible] [illegible] ineffabi[illegible]
[illegible] mīā tua [illegible] exhibuisti [illegible]
[illegible] largiris [illegible]
[illegible]

Filii aūt hoīuʒ ī tegmine alarum tuarū sperabūt. Tu qdē. o d̄s multa
bn̄ficia p mīāʒ pr̄as hoībʒ: sʒ filii h[illegible]
imitatores rōnaliū: positi ī tegmine al[arum]
tuaꝝ. i. ī ptectione gemine dile[illegible]
ī ptectione tue gemine sbe. s. diuinitatis &
humanitatis [illegible] suā [illegible]
spem ī te solo constituet: q nō nisi p tuā
mīāʒ se saluari posse cognoscūt

Inebriabūt̃ ab ubertate domus tue: & torrēte uoluptatis tue potabis eos. Et cū ī te sperauerīt. nō ofundent̃: quia
inebriabūt̃ ab ube[rtate] [illegible] dom tue i o[mni]o repl
bunt̃ abūdanti uisione tua: qua pfruent̃ ī do
mo tua [illegible] i supna [illegible] quēadmod ī e[illegible]
[illegible] obliuiscit̃. ita q ī etna
fuit bt̄itudine collocatꝰ: erūnaꝝ & labo
rū quos hic sustinuit [illegible] recordabit̃ am
plius. Et q: nemo īebriat̃ nisi q potat̃
ondit q isti ueniq potabūt̃. & tu potabis &
sa[illegible] eos uol[illegible] tua i delectabili
uisione tua: que erit eis abundans ad
modum torrentis

Quoniã apud te ē fons uite: & ī lumine tuo uidebimus lumen.

Et ne forte querat aliqs: Vtrũ hoīs ũn eos potare ualeãt: ſcãt qm̃ apud te ē fons uite. ſ. dñs ieſus chriſtus: de q̃ no bis etna uita manauit. Et qm̃ ipe q̃ eſt caput noſtrũ ē apd te: nos poſiti ī illo & ĩcorporati illi: q ē de te lumiē lum. p ipm̃ te uidebim̄: q ē dẽ illo lumiē lum

Pretende miaʒ tuã ſcientibus te: & iuſticiã tuã ÿs q recto ſt corde.

Et qm̃ ad hãc btitudinē meritÿs nr̃is nõ ualem̃ ptingere: o. dñe ptende miã tuã. i. p miãʒ nobis bonũ iſpira: ut faciās uelle. Et ptende iuſticiā tuã. i. iuſtos nos fac p miãʒ nobis pbendo auxi[illegible] ut bonũ qđ inſpiraſti ducamus [illegible] Et hoc illis [illegible] q ſt re[illegible] [illegible] a dextris nec a ſiniſtris aiu[illegible] exorbitant. Pretende q̃ [illegible] te. i. q te fide & de uotione [illegible]

Non ueniat mihi pes ſupbie: & manus peccatoris nõ moueat me.

Et qm̃ uirtutũ merita pdit: q p his ſupbus exiſtit. io addit. Non ueniat m̃ pes ſupbie. i. nõ occurrat m̃ diabolus: q ſicut pes totũ corpus ſuſtẽtat. ita ſupbia ĩuenit & portat. Vel nõ ueniat pes ſupbie. i. menti mee nõ accedat ſuperba affectatio. & manus peccatoris. i. ſuggeſtio diaboli: q pmus peccauit & oīes peccare facit: nõ moueat me. i. a meo me nõ diuellat pposito

Ibi ceciderũt q opant̃ iniq̃tate: expulſi ſt nec potuerũt ſtare.

Ideo prius ſupbiaʒ uitare deſidero: q ibi. i. ĩ eo uitio ceciderũt q opãt̃ iniq̃tatē. i. maligni ſpũs q p ſuos miniſtros [illegible] comittũt. Vel [illegible] hom[illegible] p ide uitiũ ceciderũt: q [illegible] adhuc iniq̃tate opant̃: q [illegible] ipſo [illegible] in poſteros. Et uere ceciderũt: q maligni ſpũs ſt expulſi. i. a diuina claritate remoti. nec potuerũt ſtare q ita cadere p ſupbiã [illegible] t: illuc p humilitate redire nõ poſſ̃. Vel pmi hoīes ſt expulſi: q ſt in h̃ miſerie ualle piecti. Nec potuerũt ſtare: q ut ceciderũt p culpa. ita ſua nõ potuerũt redire p merita: quos tñ deus reduxit p grãʒ. Spũs ẽ hoīs e uadens & nõ rediens q labit̃ homo p ſe ipm̃ ad culpã. nõ at̃ p ſe redire ualet ad ueniã. Exigit at̃ hẽ diuina miã.

Pſalmus dauid.

Psalmus iſte ut btũs Auguſtin teſtat̃ moralis & edificatorius dr̃: q de moꝝ honeſtate & aĩe [illegible] edificatiõe tractare cognoſcat̃. Spũalis naq̃ʒ ĩtellectus q ĩ hoc pſalmo concludit̃: dauid ipi notabili. ſ. ſignificato qđ nõ ſignificati. i. chriſto uel aĩe fideli tribuit̃. Eſt ergo ĩ hoc pſalmo materia chriſtus uel fidelis aĩa. agens cõtra eos: q uidẽtes quedaʒ reꝝ pposteꝝ ordine. i. malos pſpari: bonos [illegible] ÿs aduſitatibʒ deprimi. contra deũ indignat̃ [illegible] Et [illegible] in hoc mũdo cũ malis pſpari deſiderat. [illegible] imitari [illegible] q [illegible] deprimi uolũt. ipos ſeq recuſat. [illegible] ĩdignũ eſt: & a chriſtiana religione ſemotũ: ĩ hoc pſalmo confutare chriſtus uel aĩa fidelis intendit: oſtẽdẽs q nobis nõ ſit de maloꝝ pſpitate murmurãdũ [illegible] nobis eoꝝ uita imitãda ſit: q qui ĩ hoc mũdo floreãt: tñ ĩ fine marceſcẽt. Et q̃to magis hic pſpabũt̃: tãto poſt uerius damnabũt̃. Hortat̃ aũt nos ad bonoꝝ uitã tenẽdã: que & ſi ĩ hoc mũdo ſit a multis aduſis obſeſſa: ĩ fine tñ

gliam consequetur eternam: & quanto hec gra uiores pressuras sustulerit: tanto tunc maiores glie dona percipiet. Alloquitur aut & admonet quemque fidelem in dni uinea constitutum: ut quicquid de bonis seu malis contingat equanimiter toleret. et ut tandem denarium mereatur accipere, deuote labo ret. Inquit ergo

36 Noli emulari in malignantibus: neque zelaueris facientes iniquitatem.

[illegible] quisquis es adhuc infirmus fidei: quod quidem mouearis & murmures, eo quod mali prospe rant & deprimuntur electi. [illegible] non [illegible] mortalium [illegible] solo [illegible] tunc noli emulari in malignantibus, i. noli contra deum irasci in malorum prosperi tatibus desiderans prosperari cum illis. neque zela ueris facientes iniquitatem. i. ne imiteris eos ut eorum exemplo malefacias.

Quoniam tamquam foenum uelociter arescent: & quemadmodum olera herbarum cito de cident. Causam reddit quare de malorum prosperitate non sit irascendum: quoniam & si in hoc mun do ad horam florere uideantur, uelociter are scent: quia tacto illorum in terra pulueri redigetur. & tamquam foenum quod hodie [illegible] & cras in clibanum mittitur. quia sicut Esaias dicit. Omnis caro foe num & omnis gloria eius quasi flos agri. Et quad modum olera herbarum cito decidet. Olera [illegible] que in hieme utilitatem comedentibus exhibent: estate superueniente siccantur: & nullum conferunt usum. Sed nimirum diuitie quas maligni possident in hac uita, sunt inutiles: quia in ipsis florent. Cum aut futura uita successerit: opes illius mundi nullum prestabunt subsidium. [illegible] eius longius tempus non sinit: quia quanta pro [illegible] nis repleta [illegible] bono nos ope [illegible] torpescere. Cum aut estas aduenerit. i. quando uita

eterna illuxerit: in nullo nos torpore te [illegible] omni aduersitate carebimus.

Spera in dno & fac bonitatem: & inhabita terram: & pasceris in diuitiis eius. Dixit ut peccatores non imite ris & [illegible] prosperitate probib[illegible] [illegible] in dno [illegible] fac bonitatem [illegible] [illegible] [illegible] bona fe[illegible] istud bonum [illegible] [illegible] [illegible] tibi [illegible] [illegible] pro bona opa eius.

Delectare in dno: & dabit tibi peti tiones cordis tui. Et quoniam non nulli sunt [illegible] tu quod coronari pro bono tuo desideras: delecta re [illegible] bonum quod [illegible] operare. Vide tamen ut bonum quod feceris, non tibi sed dno imputes: ut singulariter in dno glie ris. Et si te talem exhibueris: dns concedet tibi petitionem cordis: petitionem utique non carnis uel tantum oris sono platam: sed petitionem spis con [illegible] potius quam ore deprompta.

Reuela dno uiam tuam: & spera in eum: & ipse faciet. Et quoniam omnia predicta bona [illegible] [illegible] dno uiam tuam. i. per confessionem aperi dno peccata tua: & spera in eum. i. per confessionem illam te confide peccatorum ueniam ab illo con secuturum. Et scito quoniam si peccata tua confessus

fueris. & i illo speraueris: ipse faciet. i. peccata tua [illegible] dimittet.

Et educet q̄si lumen iusticiā tuā: & iudiciū tuū tāq̄ meridiē: subditus esto dn̄o: & ora eū. Et nō solū hoc tibi faciet: sꝫ & te factū lumē & exēplū bn̄ uiuendi alijs / educet. i. notū & manifestū faciet cūctis. ut positus sup candelabrū [illegible] q i domo dei sit lumē [illegible]. Notū [illegible] alijs faciet [illegible] tuū. i. [illegible] ōne illā quā inter uicia & uirtutes [illegible]: q̄ uicia damnas uirtutes eligis / tāq̄ meridiē. Quēadmodū ei meridiana lux clara est [illegible] sol [illegible] ita & tu [illegible] fueris in [illegible] uirtutū notus ad imitādū omib; fies. Sꝫ q̄m uix bn̄ [illegible] / qui uirtutes sn̄ humilitate congregat: q̄si puluerē i uētus portat. Cū i uirtutū culmine fueris: uide ne supbias: sꝫ semp esto subditus dn̄o. & obsecra eū, ut te a malis eripiat: & i bono custodiat.

Noli emulari in eo q prospat̃ in uia sua: i hoīe faciēte iniusticias. Et qui i arce uirtutū fueris: noli [illegible] dn̄ꝫ irasci de pspitate peccatorꝫ. Qd̄ & si supi q̄s dixerit. id̄ tn̄ repetit / ut aliud addat. & [illegible] id imp̄mat memorie. Noli ēē emulari i eo. i. [illegible] q [illegible] mali. que ducet eū ad mortē pspat̃. i. psperē se h̄t. Et hoc ip̄m adhuc dicit expressius: Et noli ira[illegible] iusticias. i. q̄d contra iusticia est.

Desine ab ira: & derelinque furorē: noli emulari ut maligneris. Et q̄m ira alia ē i p̄o motu m̄tis: alia uō p[illegible] que furor d̄r. remouet utrūq; iracūdie modū. ut adeo / in hac re re[illegible]linquat: ut inde nec parū irascat̃ nec [illegible] Dicit [illegible] Desine ab ira. i. noli irasci: ab ip̄o. s. cōmotus ai motu: & derelinque furorē. i. p hac re i iracūdie furore nō exardescas: Et noli emulari ut maligneris. i. noli ip̄m malū i malicia imitari: ut ei exēplo mala cōmittas.

Q̄m q malignat̃ exterminabūt̃: sustinētes aūt dn̄ꝫ ip̄i hereditabunt terram. Et forsitan nimiuꝫ t̃ differri uidet̃ illa p̄missio hereditatis eterne. Sꝫ id̄o noli a p̄posito tuo diuertere. [illegible]. Causaꝫ ponit / quare mali nō sūt imitandi: q̄m illi q malignat̃. i. q mala opantes prospantur / dū in hac mortali [illegible] uersant̃ tandē extminabūt̃: q [illegible] terminos celestis ih̄rlm expellent̃. [illegible] illi q dn̄ꝫ remuneratorē patient̃ expectant: hereditario iure terrā uiuētiū possidebūt.

Et adhuc pusillū & nō erit peccator: & queres locū ei & n̄ iuenies. [illegible] forsitan nimiuꝫ tibi differri uidet̃ illa p̄missio hereditatis eterne. Sꝫ id̄o noli a p̄posito tuo diuertere; qꝛ adhuc pusilluꝫ. i. paꝝ distat / qꝛ stati p̄ huius uite excessū; illā p̄cipies. vel i die iudicij. q̄n aīe simul & corpora plena felicitate gaudebūt: Que & si humano intellectui uideat̃ remota: diuine tn̄ oīpotentie semp ē p̄ns. Et tūc i die illa peccator nō erit: Erit qdeꝫ p essentia: sꝫ nō erit p peccandi licētiaꝫ. Et queres tūc locū eius. i. statū potentie & sublimitatis diuitiaꝝ & [illegible] qui i in hoc m[illegible] [illegible] nō [illegible] qꝛ oīa illa sūt [illegible] i nichilū. [illegible] loci

~~Mansueti aūt hereditabūt terram: & delectabūt̃ i multitudine pacis.~~

Loca peccatoris queres: qꝛ quā utilitatē tūc habeat iniquus inqres: sꝫ nullā tn̄ i eo [illegible] inuenies [illegible] ip̄ꝫ po[illegible] [illegible] [illegible] p[illegible] [illegible] [illegible]

quādā opabat impius: qz p illū excebat
pius. Tunc uō nulla utilitate hēbet: qz
purgatione pius tūc nō indigebit: limato
qppe ferro qd opus ē lima.

Mansueti aūt hēditabūt trā: & de
lectabūt̃ ĩ multitudine pacis.
Peccator qdē nouerit/ qz ad nō ēē tedet.
S[illegible] mãsueti q [illegible] no gtradu it propter
q eī flagella patiuntur ferunt. illi hēditate o
[illegible] trā; iuuentui possidebunt. Et delectabu
tur. i. maxima delectationē hēbunt p pace
quā gsequent̃: que pax erit multa: quia
nimirũ erit gtinua. hēbūt eī ibi tranqllita
[illegible] remoto strepitu [illegible]

Obseruabit peccator iustū: & stridebit
sup eū dentibus suis. Et dignū ē/ ut
dō eterna pace suos electos remuneret.
qm donec ĩ hoc mūdo fuerit: multos labo
res tulerit. Et si nosse desideras qs eis in
ferat adūsa: accipe. Peccator. i. iniquũ
qlibet obseruabit iustū: qz ex occulto s. in
sidias ponit iusto: ut eū sibi possit allicere:
& a recto iustitie tramite flectere. Sz cu
se uiderit occultis insidiis cōtra iustū nō
posse pficere: tūc stridebit. i. apta psecu
tione; canino more ingeret ei: Et hoc
dentibz maledictis. s. sermonibz suis. sup
eū. i. ad eū supandum.

Dns aūt irridebit eū: qm prospicit
q, ueniet dies eius. Peccator quidez
contra iustū seuit. Sz dō irridebit eū. i.
[illegible] illū dignū ondet. In hoc aūt oste
dit [illegible] dignus qm pspicit [illegible]
a longe iā cognoscit: qp dies. s. pditionis
ill[illegible] ueniet.

Gladiū euaginauerūt peccatores:
intenderunt arcum suum. pbat
qp peccator occulta & manifesta psecutio
ne i iustū seuit. Nā peccatores iustos o
dientes itendērt arcū suū. i. occultā decep
tione ad seducēdos iustos pparauerūt
Gladiū qz euaginauerūt: qz apta psecutio
nē illis intulerūt.

Vt decipiat paupez & inopē: ut tru
cidet rectos corde. hac. s. itētione
arcū itenderūt: ut p subdolā fraude deci
piāt iopē. i. iustū; hu[illegible] desti tu
tū. Et hac itentione euaginauerūt gla
diū: ut trucidēt rectos corde. i. ut corpo
ra iustoz pimat: cū aīas nocere nō ua
leant

Gladius eoz intret ĩ corda ipsoz:
& arcus eoz confringatur. Sz qz
necesse ē/ ut q gladiū accepit: gladio pe
reat: i. ut q aliū ledere conat̃: pmo se
ipm praue uoluntatis iaculo feriat: Di
co qp eis eueniet/ nō ĩprecando: sz qd fu
turū ē pdicendo. Gladius eoz itret in
corda ipoz: i. mors tpalis quā iustis
ĩgerūt: sit eis ad ppetuā damnationē
[illegible]. Et arcus eoz confringat̃. i. calli
da eoz deceptio ad nihilū redigatur.

Melius ē modicū iusto: sup diuiti
as peccatoz multas. Et si q[illegible]
[illegible] iustus hanc possit hēre constātiā/ qz
aduersitatū psecutionibz nō cedat.
inde certe ht: qm iusto melius ē & cha
rius uerbū dei: qd cū ĩ nā sui magnū
foret & ĩmēsū: carnē sumens/ modicū
p nobis factū. Et hoc uerbū qdamo [illegible]
nanitū. formā sui suscipiēs/ charius ē
iusto q o[illegible] diuine mādi: quā pecca
tores summo studio amplectūt̃ ac desiderio
Et qm soli deū diligūt tpalia uelu[illegible]
nūt. Inde est. q psecutoribz constanter
electi dei resistūt.

Qm brachia peccatoz cōterent̃:
confirmat aūt iustos dominus.
Aliaz eñ ponit: quare iustus ĩpioz
psecutionibz nō succumbit. Ideo certe

qm̄ ortamina peccatorum .i. crudelitate atq;
tormenta que i[n] sc̄os exercent conterent[ur]. q[ui]a iusti
ciam reddet[ur]. P[er] ipa ei tormenta sc̄os dei a
fide deuocare no[n] potuerunt. Vel sit reddere no
quare iusti plus deū diligat q̄ mundi
diuitias: q[uonia]m brachia peccatorum .i. diuitie
i[n] quib[us] sicut i[n] brachiis confidunt [illegible] &
[illegible] conterent[ur]: q[ui]a cum mun[do]
transeunte transibunt. Peccatorum [illegible]
[illegible] conterent[ur]: s[ed] d[omin]us confirmat iustos: q[ui]a
semp[er] illos i[n] iusticie opib[us] roborat

Nouit dn̄s dies imaculatorum: & here
ditas eorum in eternū erit. Et inde p[ro]
[ba]t iustos d[omin]us c[on]firmat: q[uonia]m dies .i. uitā illorum
approbat: illorum .s[cilicet] q[ui] sine macula .i. cri
minalib[us] existunt. & hereditas .i. b[ea]titudo
p[at]rie celestis erit eis eterna.

Non cōfūdent[ur] in tp[r]e malo: & i[n] di
ebus famis saturabūt[ur]: quia pec
catores peribūt. Et q[uonia]m d[omin]us iustorum ui
tā approbat. no[n] solū i[n] futuro remunerabit: s[ed] & i[n] tp[r]e malo .i. i[n] p[rese]nti uita q̄ tp[s]
malū d[icitu]r: q[ui]a eam sine peccato transire no[n] pos
sum[us]. no[n] c[on]fundent[ur] .i. [illegible]
destituent[ur]. Vel tp[s] malū iudicii die non
i[n]congrue accipimus: cū utiq[ue] malus sit fu
turus malis. In q[u]o die iusti no[n] confundent[ur]
q[ui]a q[uo]d [illegible] laborando quesierunt. illud con
quent[ur]. Et i[n] diebus famis .i. uite utiq[ue] [tem]p[or]alis
i[n] q[ui]bus debem[us] esurire & sitire iusticiam satu
rabūt[ur]: q[ui]a nimirum sp[irit]uali doctrina replebūt[ur].
Et uere iusti [illegible] & salu[a]bunt[ur] quoniam
peccatores peribunt .i. damnabunt[ur].

Inimici uō dn̄i mox honorificati
fuerit & exaltati: deficientes q̄ad
modū fumus deficient. Quereret
aliq[ui]s. Et si ipsi damnabūt[ur]: quare a d[e]o i[n]
rebus mūdanis extollūt[ur]? Ad hoc r[espon]det[ur]
Exaltant[ur] q[ui]d[e]m inimici dn̄i: S[ed] mox ut fu
[illegible] honorificati i[n] honore & gl[ori]a [illegible]

preciū & potētia ac diuitiis p[ro]p[ri]is sublima
ti: deficientes .i. de alto i[n] imū cadentes,
deficient .i. ad defectū oīo tendet. Et ho[c]
ad similitudinē fumi. Fum[us] [illegible]
eo magis euanescat. Ita & iniq[ui] q̄[uan]to magis
sublimant[ur]: tanto p[ost]o acrius damnant[ur]. Po
tentes eī potenter tormenta patient[ur].

Mutuabitur peccator & nō soluet:
iustus aūt miseret[ur] & tribuet. Et si
peccatores acerb[e] damnant[ur] no[n] i[n]mer[i]tu
q[uonia]m merent[ur]. Na[m] peccator cuncta q̄ possidet
mutuo accepit: & q[uo]d debet no[n] reddit.
Sensus nāq[ue] corporeos sibi accomoda
uit peccator oīu[m]: ut p[er] his ei reddat obse
quiū. Temp[or]ales q[uo]q[ue] diuitias contulit: ut de illis
misereat[ur] pauperibus. S[ed] que ad diuinū ac
[illegible] seruitiu[m]: transfert ad sui creatoris [illegible]
opprobriū. Que sibi s[un]t prestita ad larg[i]
tatē elemosynarum: ad expletionē detinet
uoluptatū. Iustus at[ue] p[ro]p[ri]us miseret[ur] sui ipi[us]:
seipm[ ] deo p[er] uite mūdicia offerendo: &
tribuet .i. de his que possidet deinde pau
p[er]ibus tribuet.

Quia bn̄dicentes ei hereditabūt trā
maledicētes aūt ei disperibunt.
[illegible] salu[a]bunt[ur]. & impii dā
nabunt[ur]: q[ui]a iusti q[ui] tale uitā instituunt. un[de] d[eu]s
laudet[ur] & bn̄dicat[ur] a plurib[us] hereditario iure
terrā uiuētiū possidebūt. Illi uō q[ui] talē ui
tā instituunt: un[de] blasphemet[ur] d[eu]s: c[on]tra quos
ap[osto]l[u]s loq[ui]t[ur] dicens: nōne nom[en] dn̄i p[er] uos bla
phemat[ur] int[er] gentes? Illi disp[er]ib[unt]. & Bn̄dicē
tes ip[s]e ei .i. laudabilē uitā ad honorē dn̄i
instituentes hereditabūt [illegible] Male[dicentes]
aūt ei .i. detestabilē uitā ducētes: e diuso
& corpore & aīa peribūt.

Apud dn̄m gressus hoīs diriget[ur]: &
uiā eius uolet. Qs aūt saluatur iust[us].
& i[n] bono quotidie p[ro]ficit. no[n] sibi. s[ed] d[e]o attri
buit: q[ui]a s[ed] bona op[er]atio a d[e]o p[ri]us inspirata:

p bonā uolūtatē a iusto sit cepta: qđ tn̄ ī ea pagenda desudat, a dn̄o accepit. Vn̄ s̄bdit. gressus hoīs .i. opatio rōnabilit̄ uiuētis dirigetur .i. quotidie ī bono pficiet. Et hec apd dn̄m .i. iux dispositionē dn̄i. Et inde pbatur qđ apd dn̄m gressus hoīs dirigitur: qm̄ ds uolet .i. eligit & approbat opa eius. Vl ipē hō uolet uiā dn̄i: qz adimplere desiderat precepta illius.

Cū ceciderit nō collidetur: qa dn̄s supponit manū eius. Et qz nō ē hō uiuēs sup t̄rā: q nō peccet. si ctigerit qđ alī iust[illegible] cadat ī [illegible]alib[illegible] nō collidetur ī criminalibus. Vel si ceciderit ī criminalibꝫ: nō collidetur [illegible] .i. nō diu detinebitur in illis: qz ds supponit ei manū .i. p antidotū [illegible] s̄bleuabit eū. Vel si ī aduersitatibꝫ uel temptationibꝫ ceciderit: nō collidetur .i. nō deficiet ī eis: qz ds supponit ei manū .i. faciet eū cū tentatione puentū: ut ualeat sustinere.

Iunior fui & eī senui: & nō uidi iustū derelictū: n̄ sem̄ eī qrēs panem. Probat qđ ds iustos adiuuat, ne collidatur qz nūqͣ a dn̄o derelinquūtur. Et hoc ē quod dicit. Iunior fui .i. [illegible] iustos aspexi: q ī iuuētute .i. ī pma mūdi etate ī dn̄i uinea laborauerūt. Et senui .i. illos q[illegible] [illegible] ī senectute mūdi .i. ultimā .s. etate ad opus dn̄i accesserūt: et omibꝫ [illegible] cognitis & conspectis nō uidi aliquē illorū derelictū .i. diuino solatio destitutū. nec semen eī .i. imitatores eī derelictos aspexi. Et quare iustus uel sem̄ eī a dō nō relinquitur: qz ē semp querens panem: spūalem .s. refectionem. Vel querit illū: q de se dixit. Ego sū panis uiuus: q de celo descendi.

Tota die miseretur & cōmodat: & semē illius ī bn̄dictione erit. Ideo at a dn̄o nō derelinq iustus meretur: qm̄ tota die .i. oī tp̄e uite sue: vel positus ī eo, q ē tota dies, & tota lux illuminās o[illegible] [illegible] .s. sui ipī[illegible] mis[illegible] [illegible] sen[illegible] [illegible]tipm dn̄o p bona opa offerens. Deī cōmodat .s. sua paupibꝫ tribuit. & sem̄ eī .i. fecūditas uirtutis illius erit ī bn̄dictione .i. ī qͦtidiano pfectu. Vel sem̄ eī erit ī bn̄dictione: qz p uirtutes quas gesserit: pmissionē h̄editatis eterne merebitur.

Declina a malo & fac bonū: & inhabita ī seculū seculi. Et qn̄ ide iu[illegible] a dn̄o nō relinqtur: ꝫ semp ab illo custoditur. Declina ergo a malo .i. oīo recede ab oī peccato. Et qz relinquere malū & nō facere bonū: aut parū aut nil ualet. Iō addit. fac bonū. Et si malū dimisis & bonū feceris: nō irremuneratus eris ꝫ īhitabis illā domū etnā: que duratura ē ī sclm̄ h̄ ī seculi [illegible].

Quia dn̄s amat iudiciū: & nō derelinquet scōs suos: ī etnū conseruabuntur. Q[illegible] [illegible] aliqs: [illegible] secu[illegible] [illegible]tate post iusti spare q si mali [illegible] querit & bonū fecerit: etnā btitudinē consequantur. Inde certe: qm̄ ds amat iudiciū .i. discretionē illā quā faciūt int uirtutes & uitia: qua uitia respuit uirtutes diligit: ds approbat & diligit. Et qm̄ illud iudiciū diligit: iō sctōs suos nō derelinquet: qz si ceciderit ī criminalibꝫ: s̄buenit illis p penitē. Si bonū egerit [illegible] adusitatu [illegible] [illegible] illis [illegible] [illegible]. Non derelinquet iō .i. conseruabunt in [illegible] [illegible] ponendi.

Iniusti punientur: & semē ipiorū peribit. Iusti qdē conseruabunt: & ad etnitatē pducentur. Sꝫ iniusti punientur .i. etna pena dānabunt. Et sem ipiorū .i. imitatores [illegible] pibit .i. [illegible]

Iusti autem hereditabunt terram: et inhabitabunt in seculum seculi super eam. Innuit quod premisit: Iusti autem hereditabunt terram. i. in eternitate que ... et ... ob id inhabitabunt illud quod durabile est in seculum subsecutivum hoc seculi facti super eam ... pr... carnalitate ... patiuntur ab illa: nec peccati voluntatem habebunt per illa.

Os iusti meditabitur sapientiam: et lingua eius loquetur iudicium. Et noli mirari si noverit iusti ... et peccata a se excludere: et ... sua ... iusti semper cogitabit ut bene vivat et deum timeat. Meditari namque sapientiam est ... deum timere ... initium sapientie timor domini. Et lingua eius. i. ex mentis loquetur iudicium. i. discretione inter virtutes et vitia facit.

Lex dei eius in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus eius. Huiusmodi non discretionem facere potest: quia lex dei. i. divina precepta sunt semper in oculis cordis illius: que docent ... et vitanda vitare. Et ... meditatione est semper intentus: ideo non supplantabuntur gressus eius, ideo non decipientur opera eius, ut existimet malum bonum, et bonum malum. Instat enim ei ... ei insidiatur calcaneo. Sed ... legis custodia, caput illius conteret. Non ergo supplantabuntur gressus iusti. i. a recto tramite non devocabuntur.

Considerat peccator iustum: et querit mortificare eum. Quando dixit: gressus ei non supplantabuntur ... forsitan aliquis: utrum sibi aliquis qui eum supplantare ... insistat ... dicit. Peccator. i. diabolus totius auctor peccati considerat iustum. i. ... omnia opera iusti: ut inveniat in quibus eum ... Vel peccator ... diaboli ... ponit iusto latenti et querit mortificare eum. i. ad consensum et operationem peccati pertrahere laborat.

Dominus autem non derelinquet eum in manibus eius: nec damnabit eum cum iudicabitur illi. Peccator quidem insidiatur iusto. Sed nil curet: quia dominus eum non derelinquet. i. suo auxilio non destituet. Et quum fuerit in manibus eius. i. quum in aliquod peccatum inciderit quia ab illo prius eum absolvit. Vel quum in manibus alicuius tyranni devenerit dominus suum illi prebebit auxilium. Et quum iudicabitur illi: non damnabit eum. quia ... iudicaria sententia dabitur in eum a domino ad utilitatem illius: non damnabit eum sed reputatione hominum: quia et si hominibus iniustus appareat ante oculos tamen divine maiestatis est iustus. Vel quum in hac vita vinculo anathematis fuit innodatus iniuste: dominus tamen ideo non damnabit eum. Divina namque iustitia iniusta resolvit vincula.

Expecta dominum: et custodi viam eius. et exaltabit te: ut hereditate capias terram: cum perierint peccatores videbis. Et quando dominus iustos non derelinquit expecta ergo dominum remuneratorem. Et quoniam expectare mercedem sine precedente labore presumptio est, ut secure illum remuneratorem expectes: custodi viam eius. i. observa precepta illius: et exaltabit te. i. de virtute in virtutem transcendere te faciet: et tandem ad hoc te perducet: ut hereditate capias terram viventium: quod complendum erit: quum peccatores perierint. i. ad perditionem ierint ... legis prevaricatores: Et quum fuerit videbis. i. tibi revelandum erit.

Vidi impiū superexaltatū & eleuatū sup cedros libani. Et qr ab eo ꝯcreces tū impii sit pdendi: addit. Meo qdē exp̄ sito cognosco impios eē pdendos; qr in duimentis consideratione .s. ꝯonoris impiū sup alios honoribꝫ exaltatū: & potē tia ac diuitys eleuatū: excedēs .s. super illos q sūt cedri .s. potētia & glīa sclari alys eminētes: Et q sūt libani .s. carnali nobilitate quadā candidatione hñtes:

Et transiui & ecce nō erat: quesiui eū: & nō ē inuentus locus eius. Prius qdē impius eleuatus erat: sꝫ ego [illegible] consideratione trāsiui [illegible] ē nō id qđ erat, sꝫ ad futurus erat. Et hac consideratione hita: nō inueni eū q fuerat. Quesiui eū .i. diliger [illegible] statū illius: ī q° prius fuerat: & locus ei nō ē inuentus: qr sublimitas potentie & diuitiarū ei tūc locū nō ē habitura. Vl quesiui si quā utilitatē ht iniustus: sic huit dū ī hoc mūdo fuit. qr ignis sūm aurū: & impius uiuit pro: Et nulla est ī eo recepta utilitas: qr tūc iusti exercitatiōe nō indigebūt: qui [illegible] pacis etn̄e foelicitate gaudebūt.

Custodi inocentiā: & uide eqtatē: qm sūt reliqe hoī pacifico. Et qm qdē impy damnant: iusti uō saluāt. Vt ergo cū impys nō damneris: sꝫ cū iustis salueris custodi inocētiā .i. cōsuā sctitatē & amē mūdicia: & uide eqtatē .i. cognosce deū iustū cognosce qr te p tuo bono saluabit: ipiū uō p sua malignitate dānabit. Ideo at te ad inocētiā tenendam exhortor. qm hoī pacifico sūt reliquie .i. beatitudo eterna resuat sibi ī reliquum. Vn apls ait. Bonū certamē certaui: de reliquo reposita ē mihi corona iustitie. [illegible] Qm qdē impy lꝫ ad tps psperent: tādē ī fine p ierēt. custodi g [illegible] a.i. ira dn̄ꝫ de eorū psperitate noli irasci: & uide equitatē .i. cognosce iusto dei iudicio ꝯtingere: ut hic psperi sint: ad hoc ut tādē acri puniat. Cetera nō mutant.

Iniusti at dispibūt. simul reliqe impiorū interibūt. hoī qdē pacifico sūt reliquie: sꝫ iniusti dispeibūt .i. diuisis penis ī terrib[illegible] .s. āiā & corpore: Et reliquie illo[illegible] ab hac uita & a deo relicti. Vel reliqe illorū .i. diuitie quas possederāt ad interibunt.

Salus aūt iustorū a dn̄o: & ptector eorū ē ī tpr tribulationis. Iniusti qdē damnabūt: Justi uō a dn̄o saluabūt. Et ho equipollent [illegible] ponit. Salus iustorū a dn̄o ē .i. quicqd salutis hnt iusti: a dn̄o accipiūt. Et hoc probat a ptibꝫ salutis: qr ē eis ptector ut huiꝰ uite tribulationibꝫ illatisqꝫ aduersitatibus nō succumbāt. Et adiutor eorū qr illis coopat in bono: Et liberator eorū: qa a peccatorū uinculo soluit. Et ereptor eorū a peccatoribꝫ: qr eos a peccatorū conformitate liberat. Ad ultimū ē eis saluator: qr tādē illos ad salutē eternā pducit. Vn̄ subdit hec omnia.

Et adiuuabit eos dn̄s: & liberabit eos: & eruet eos a peccatoribꝫ: & saluabit eos: qa sparuerūt in eo. Hec g° oīa faciet deus iustis: ut pxi explicatū est: Et hoc iō: qa sperauerūt ī eo .i. qr omē spē suā ī deo posuerūt.

In fine psalmus Dauid.

Verba isti psalmi attribuūt dauid .i. christo sumēti sibi ī hoc psalmo psona & affectione cuiusdā poenitētis: agenti p rememoratione sabbati .i. p recordatione illius eterne quietis: quā humanū genus

per primi hominis inobedientiam perdidit. Considerans enim peccatrix anima ab illa quiete se esse remotam et in convalle miseriarum se esse deiectam: quotidie illam ad memoriam revocat: atque dominum orat, ut suo gratuito munere illam sibi restituat. Cuius [illegible] affectionem atque personam in hoc psalmo christus assumit, illius [illegible] quietem ipsam in memoriam revocans: atque pro ipsa ut genus humano restituatur exorans. Ostendens et qualis sit passus ad hoc ut ad quietem illam pervenire peccatrix anima valeret. Et congrue vox christi pro voce animae poe[nitentis] [illegible] accipitur: cum una et eadem res non [illegible] convenit. Cum enim corpus [christi] sim: et ipse noster sit caput: quo vox christi mea non erit: cum caput sine corpore [illegible] hec [illegible] nos christus instruere [illegible] quiete [illegible] patrie ad memoriam revocem et ut ad illam pervenire possimus [illegible] illuc quod pro oculis semper habeamus quod christus ad hoc pati voluit ut quietem illam [illegible] reparare possemus [illegible] in exemplo [illegible] pro illo pa[illegible] sim[illegible]

37 Domine ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripias me.

Orat autem in hoc psalmo voce poenitentis anime christus ad patrem: dicens. O domine rex me: sed [illegible] a me: fac de me quod vis in hac vita presenti ne post huius vite exitum arguas et damnes [illegible] in impiorum consortio, quum furibundus apparebis contra illos, cum quibus non misericorditer ages. Et ita corripe me in hac vita presenti: ut post istius vite exitum non indigeam examinatione purgatorii ignis: quod per iram [illegible] intelligitur.

Quoniam sagitte tue infixe sunt mihi: et confirmasti super me manum tuam.

Ideo autem pro peccatis damnari timeo. quia hic correctione exoro quoniam sagitte tue id est comminationes vindicte tue: quibus primi hominis peccatum punisti dicens: Terra es: et in terram ibis. sunt [illegible] in me id est [illegible] vulnus fecerunt: et in terrorem incusserunt. quia sicut illius peccata punisti: ita me quoque punies. Et confirmasti super me manum tuam. id est ipsam vindictam quam comminatus [illegible] exhibuisti: quia maledictum quod ille promeruit, in omnes posteros pertransiit. Vel sagitte tue sunt infixe mihi. id est ille comminationes quas peccatores sollicitas dixisti. Peccatores [illegible] si co[illegible] sua fuerit [illegible] valde me terret. Et confirmasti super me manum [tuam] id est comminationem [illegible] ostendisti: quia quotidie malos damnari conspicimus super me [illegible] id est ad deprimendum me.

Non est sanitas in carne mea a facie ire tue: non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Vere tue ille comminationes quibus primi hominis punisti peccatum: vulnus mihi fecerunt. Nam non est in carne mea sanitas. quasi dicat. Caro per peccatum corrupta sanitatem amisit: quia virtutum integritatem perdidit. Primus enim homo ante delictum, omnibus virtutibus plenus fuit. Postquam vero peccavit. integritatem [illegible] virtutum [illegible] retinere non potuit. Qui igitur ante peccatum in virtutibus sanus fuit: post peccatum infirmus extitit. Et hoc fit a facie ire tue. id est propter considerationem vindicte tue quam semper habes pro oculis. ut nos pro peccatis punias. Et non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. hoc est dicere. Ossa. id est si que virtutes in me erant pacem in me habere non possunt: peccatis meis impugnantibus illas. [illegible] mea peccata sunt [illegible] facie: quia semper ea sunt in cognitione: ut ea puniam.

Quoniam iniquitates mee supergresse sunt caput meum: et sicut onus grave gravate sunt

et sicut onus grava[te]

tę sūt sup me. Et iō & peto ut me
corrigas: qm̄ iniq̄tates meę .i. diaboli
ce suggestiones q̄ę m̄ iniq̄tate sī ad-
suggessē sīt caput meū .i. mentē meā
ad consensionē & opationē pctī trahen
tes supauerūt. Et sic onꝰ graue grauā
te sunt sup me. Quemadmodū [illegible]
ustū se sufferētē ad terrā īcuruat. ita
peccata supmodū congesta, etiā ad mor
tem inclinātˀ.

Putruerūt & corruptę sīt cicatrices
meę: a facie insipientię meę. On
dit qꝫ iniq̄tates illuę sīt pgrauatę. Adō
naqꝫ creuerūt, qꝫ cicatrices meę corruptę
sīt & [illegible] put[illegible] [illegible] repos[illegible] [illegible]
[illegible]do. Prius ē naqꝫ corrūpi: deinde pu
trescere. Cicatrix uō signū ē sanati iam
uulneris. Vulnꝰ āt sanatˀ. quā p pniaꝫ pec
[illegible] delet. Cicatrix ḡ corrūpitˀ atqꝫ pu
trescat: quā homo ad peccata pstina re
dit. atqꝫ famā mali odoris de se ipso p
[illegible] i peccato cōsuetudinē pber [illegible]
ait pecco: nō [illegible]bente pficatˀ: & insipi
entiā & ignorātia mea dictāte cōmit
titˀ: Que mea īsipientia ē i facie .i. in
manifesto.

Miser factus sū & curuatus sū usqꝫ
ī finē: tota die cōtristatus īgredi
ebar. Et qm̄ cicatrices peccatoꝝ meoꝝ,
corruptę sīt & putruerūt: idō miš factꝰ
sū .i. ad ultimā deueni miśiā & [illegible]
tus sū usqꝫ ī finē .i. adō sū peccatis opp̄s
sus [illegible] usqꝫ ad finē & [illegible] [illegible] per
[illegible] deueni. Nul[illegible] peccatū unlet
[illegible] qđ [illegible] reliq[illegible] [illegible]
[illegible] peccatoꝝ [illegible] cōtrista
tus sū p ipis peccatis: Et hoc tota die .i.
oī tpē uitę meę: Vel positus ī te: q̄ eā
tota dies īgrediebar .i. consciā meā
īuestigabā: ut īuenīre igt̄ me arguerēt.

uel in q̄bus me defenderet. [illegible]
[illegible] .i. oī tpe uitę meę īgre[illegible]diebar [illegible]
peccata ppetranda: Contristatꝰ tn̄ q̄ pe
catis repugnare nō poterā.

Qm̄ lūbi mei impleta sīt illusionibꝫ.
& nō ē sanitas ī carne mea. Et [illegible] ꝙ
aliud, quare peto ut hic me corrigas:
qm̄ lūbi mei .i. delectationes cordis me
replete sīt uanis & supfluis cogitatiōibꝫ.
Quū eī uidet hō pulchrā mulierē: pulchꝛ
equū. pulchrā [illegible] [illegible]: aut aliqđ tale. si
ibi adhibeatˀ delectatio cordis: statī īma
gīn[illegible] [illegible] [illegible] quale [illegible] qđ [illegible] posšt.
Lumbos āt delectationes accipim̄ cordis.
q̄ sicut ex lumbis filij pcedantˀ: ita ex cor
de cogitationes prodeunt. Et qm̄ cordis
delectationes, tot sīt ımaginibꝫ adimplete
iō nō ē sanitas ī carne mea .i. nō ē iusti
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cor delectatˀ in uanis: inde oculus pmpt̄
ad uidendas illecebras: īnde auris patet
ad audiēda scurrilia: īnde os otiosa pro
loq̄tˀ. Ideo manꝰ malū opatˀ: Ideo pedes
ad malū currūt: Inde nares pegrini mu
ris odore libent̄ trahūt.

Afflictus sū & humiliatus sū nimis:
rugiebā a gemitu cordis mei. Et
qm̄ iniq̄tates meę multiplicatę sīt: & ci
catrices meę corruptę sīt & putruerūt:
ideo ego afflictꝰ sū .i. ad pniaꝫ cōpunctus:
& sū humiliatꝰ .i. ipm̄ pnię pondus libēt̄
suffero. nimis .i. ualde satis. Et in apta
ret opa ad pniaꝫ sū compunctus: qm̄ rugiē
bā .i. [illegible]ibile [illegible] [illegible] sonitū emitte
bā [illegible] utiqꝫ sonū p plateas elatū: s; pce
dentē a gemitu cordis mei: q̄ magis ad
tuas penetrat aures: qꝫ si q̄s magnis uo
cibus resonet.

Dn̄e an̄ te oē desideriū meū: & ge
mitus meus ad te n̄ ē abscōditus.

Ideo aūt p peccatis meis affligor atq̄ hu[illegible] am̄ oē deside[illegible] qd̄ ī adeo [illegible] tendi & peccata mea plangendi est an̄ te: qz .s. placet tibi. Et uere placet tib qꝛ [illegible] .s. a te m̄ inspirat⁹ nō est [illegible] tus [illegible] nō [illegible] on nō:

Cor meū cōturbatū ē ī me: dereliqt me uirtus mea & lumē oculoꝝ meoꝝ. & ipm̄ non ē mecū.

Ideo aūt desidero mihi peccata dimitti qm̄ cor meū .i. [illegible]ualitas mea qua boni & mali discretionē hēre debuera: per p̄mi hoīs nōxā turbata ē ī me: & uires īnocētie totusq̄ uigor reliqt me. Lumē o[illegible] meoꝝ .i. claritas [illegible] sionis qua deū ꝯtemplabar reliqt me. [illegible] ipm̄ lumen qd̄ an̄ meus ī p̄mo hoīe fuerat: adhuc nō ē mecū: qz qd̄ amisit homo p culpā. p sua recupare nō potuit [illegible].

Amici mei & proximi mei adūsū me appropiquerūt & steterūt.

Sz qz ad p̄adisi gaudia q̄ p̄mus hō p̄di[illegible] [illegible] [illegible] filius dei carnē suscepit [illegible] p[illegible] t̄ uoluit: ut hō illuc rediret p grāz: unē p culpā cecidit. Modū aūt suę passionis [illegible] exequit̄ [illegible] a qb3 sit captus: & quo ordine passus. Amici mei fraudulenti [illegible] & simulator[illegible] & p̄ximi me [illegible] me appropiquauerūt .i. ad p̄ditioē mea festinauerūt: & steterūt .i. hoc nō [illegible] fecerūt .s. ī hac deliberatiōe pseuerauērūt

Et quix̄ me erāt de lōge steterūt: & uī faciebāt q q̄rebāt aīā meā

Et q iuxta me erat fide .i. ap̄li de longe steterūt: qz me relicto fugerūt. Et uī faciebāt .s. me tenentes atq̄ ligantes qui querebāt aīā meā .s. ad perdendū eā.

Et q īq̄rebāt mala mihi locuti st̄ uanitates: & dolos tota die meditabant̄.

Qui ingrebat mala mihi [illegible] excogitabāt quō me p̄derēt loc[illegible] st̄ uanitates .s. querēdo aduersus me falsa testimonia: & dolos tota die meditabant̄ .i. toto tp̄e passionis meę loquētes m̄ pacifice s3 dolosē: me affligebant.

Ego aūt tāq̄ surdus nō audiebā: & sic mutus nō apiens os suum.

Ipi q̄dē uana de me loquebāt̄: & dolos ꝯ̄ me cogitabāt. Sz ego factus uelut surdus nō audiebā .i. eōꝝ patient̄ ac si non audir[illegible] ferebā. Et factus sū muto cōpabilis: q os suū ad loquēdū nō apit. In qb3 oība [illegible] nobis form[illegible] p[illegible] [illegible] qꝛ ma[illegible] [illegible] ma[illegible] p[illegible] [illegible] p[illegible] Sz tāq̄ a[illegible] ad uictimā ductus ē. & nō apeuit os suū.

Et factus sū sic hō non audiēs: & nō hn̄s ī ore suo redargutiones.

Et qꝛ passionis tp̄e tāq̄ surdus & mutus factus sū: nō mihi necessitate contigit. Sz ī hoc factus sū tāq̄ homo: q ad libitū suū & qn̄ uult audit: & qn̄ uult audire dissimulat. Et lz multa inimici mei cōmitterēt ī qb3 possē arguere tn̄ nō hui ī ore meo redargutioē: ut illos repheda

Qm̄ ī te dn̄e spaui. tu exaudies me dn̄e deus meus.

Ipi q̄dē me ꝯp̄hēderūt flagellauerūt & cōspuerūt deniq̄ [illegible] fixerūt: Sz nō curo: qm̄ dn̄e spaui ī te .i. spē hui me de illoꝝ tormētis p te fore saluandū. Ego q̄dē ī te spaui & clamaui ut me de illoꝝ manib3 liberares. Et tu exaudies: qz de sepulcro me reuocabis. Ideo [illegible] dire debe[illegible] qz tu es de[illegible] meus

Quia dixi: neq̄n supgaudeāt mihi inimici mei: & dū cōmouentur pedes mei: sup me magna locuti st̄.

Ideo aūt oraui ut me resuscitares: qa
dixi .i. in corde meo reputaui hoc mihi
fore opportunū: ne qn̄ inimici mei ma
teriā gaudendi habeant de me superato
quā utiqȝ haberent si nō resuscitarer. Et
di.i. qz si cōmouerent pedes mei .vȝ. si
affectiones mee que desiderabāt redime
re humanū genus: ab hoc suo pposito mo
uerent: qd pfecto fieret n̄ resurgeru. ipi
postea magna de me supato loquerent:
dicentes me mētitu fuisse ī eo qd me dei
filium notaui.

Qm̄ ego ī flagella paratus sū: et dolor
meus ī cōspectu meo semp. Et qm̄ .o.
pr̄ p salute hoīū pati uolui: ideo eis
peccata dimitte: et ueniā pbe: et et pp
aliud: qz ego .i. mei sr̄ parati ad queuis
tolerāda flagella p peccatis suis: Qd inde
apparet qm̄ dolor ms .i. meor peccatuȝ
uni ī interiori suo dolore sentiūt: uel se
suri erāt nisi se correxerit: ē ī conspectu
meo .i. meorū semp. Quotidie quippe peccā
sua an̄ mētis oculos reuocat. Et qz pro hic
etna supplicia pati formidāt. p illis poti
i hac uita flagellari nō recusant

Qm̄ iniqtatem meā anūciabo: et
cogitabo pro peccato meo. In at pro
batur q: peccatū illorū sit ī spectu eorū:
qm̄ ego anūciabo .i. mei anūciabūt et co
fitebunt iniqtate sua: et cogitauit qualr̄
a pecto suo expurgare se ualeat.

Inimici aūt mei uiuūt: et cōfirmati
sr̄ sup me: et multiplicati sūt qui
oderūt me inique. Mei qdē cogitāt
qualr̄ a peccato mūdare se debeāt et ua
leāt: Sȝ inimici: et ego p illis pati uolu
ut a peccatis soluerēt. Si inimici mei s
tū ad sui reputatione uiuēt: et tpalibus
bonis florebūt: et ipi sr̄ confirmati ad
me supandū: et sr̄ multiplicati .i. mltū

excre... yda discipulorū mee
it illos nūtarent: q licet ī me odiū exce
rent: faciebāt tn̄ iniqȝ: qz illis salutē co
ferre uoleba qm̄ mortē parabant

Qui retribuūt mala pro bonis: de
trahebāt mihi: qm̄ sequebar bo
nitatem. Probat qd cū iniqȝ oderit:
qz retribuebāt m̄ mala p bonis .s. loco sa
lutis quā eis conferre uolebā: pditionē
mihi retribuebāt. Et detrahebant .i. detra
ctionē de me faciebāt, dicētes me nō esse
dei filiū et hrē demoniū: qm̄ sequebar
bonitatē .i. iusticiā. hoc ē. nō alia de causa
nisi qz faciebā quod iustū ē.

Non derelinquas me dn̄e ds̄ m̄s:
ne discesseris a me. Et qm̄ dn̄e pat
p salute meorū passus suȝ: ne derelin
quas m̄e .i. meos ī peccatis: et ne uide
ris ab illis discedere, qui fuerūt ī adul
tibus.

Intende ī adiutoriū meū dn̄e ds̄
salutis mee. Et ut ab eis discedere n̄
uidearis. exhibe te ī melū ī adiutoriū
meorū. Et hoc facere potes: qz tu es do
ds̄ salutis mee .s. auctor totius salutis
quā mei habēt

In fine psalmus dauid.

Verba istius psalmi que sr̄ cantici .s. exul
tationis atqȝ letitie et iocūditatis eximie
attribuūt dauid .i. fideli aīe tendenti in
fine .i. ī etnitate. Verba dico acta pro
idithū .i. p eo qd ipa fidelis aīa de uitiis
ad uirtutes transilijt: et de appetitu terre
norū ad appetitū celestiū transiuit. Idithu
namqȝ transiliens interpretat. Quo .vȝ. nōie
fidelis aīa congrue designat. Cūcta eī tran
silit uitiorū obstacula terrena cōuecta
mīta ptruolat: et ad illud sūmū bonū
ultra qd nihil est: et infra qd oīa cōti
net: uoto moribusqȝ festinat. In hoc

A fortitudine manus tue ego de feci in increpationibus: ppt iniq tate corripuisti hominem.

Et dignu e ut plagas tuas a me remoue [illegible] q def [illegible] increpat [illegible] i. qd fuera ee delha pp increpationes procedentes a fortitudine manus [illegible]. Sz e scedu quia cu homine corripis: no iniuste facis: i mo corripuisti hoiez pp iniqtate i. castigasti carnaliter uiuente: iniqtate sua hoc exigente. Et hoc fortitudine manus tue. i. seueritate uindicte tue.

Et tabescere fecisti sicut araneam aiaz eius: uerutn uane coturbat ois ho. Pp iniqtate quide hoiez corripis [illegible] si qs conuti ab iniqtate noluerit: aiaz eius ad defectu fecisti tendere sic aranea [illegible] dicit et phisi [illegible] tractat natu ris aranea in filandi pseuerare semp offi cio: donec i ipo ope oio euiscerat & defi [illegible] i iniqtatibus st semp intenti: illa q ca ad oimodu tendut defectu. Et [illegible] ius homo i peccatis obstinat poena [illegible] se [illegible] tm uane oturbabit i. uanitati erit itentus: cu anima & corpore simul turbabit. s. ois ho carna liter uiuens. Dia psalma.

Exaudi orone mea dne: & depre catione mea: auribz pcipe lacry mas meas. Et qm i peccatis obstinat damnabit. io o. deus exaudi orone mea. qua facio ut me a malis eripias: & depca tione qua effundo: ut me i bono cu stodias: et auribz pcipe lacrymas meas. i. i effectu exauditionis capce lacrymas p peccatoz remissione profusas.

Ne sileas qm ego aduena suz & peregrinus apud te: sicut oes pa tres mei. Ego qde ad te clamo: Sz o. dne ne sileas. i. ne exaudire te no ondas. Ideo ad te clamo: & tecu re suspiro: qm i hac tpali uita sum ad [illegible] & extraneus. & tn su apud te. i. i celestibz desiderio mtis: et suz peregrinus: q sco me no hic manete ciuitate hre. Sz futura inquirere. sicut oes pres & pdecessores mei aduene & peregrini fuerut.

Remitte mihi ut refrigerer pusq abeam & aplius no ero. Et quia suz apud te mte i celestibus: remitte mihi pec cata mea: ut refrigeriu i etna grte habere possiz. Vel paulo remissius hic castiga me: ut castigationes cu refrigerio sufferre ualea. Et hoc fac mihi priusq abea: & hanc uita deseram: [illegible] postq dimisero: no ero amplius: q ultra ad illa no redibo. Vel q [illegible] peccata dimiseris: amplius no ero peccator.

psalmus david. 39.

Spiritualis opatio que i hoc psalmo copre hendit: david ipi. i. christo significato no significanti tribuit tendenti i fine. i. in consumatione obedientie a pre sibi iniun cte. Agit aut i hoc psalmo christus de p seuerantia quia exhibuit i obedientia a pre sibi imposita: ondens quo ipaz pfecerit obe dientia bn opando & alys predicando. & p se & imitatoribus suis orando. Inten dit aut p hoc nos instruere. ut i diuinis [illegible] plendis pceptis deuote pseueremus. & p nobis atq p alys deu oremus. nos bn operem: & alios ut bn opent hortem. Instruit & nos: ut i dei uinea positi: non prius expetamus remuneratione q p fi [illegible] nus labore: sicut [illegible] ipe a patre clarificari petijt: donec obedientie sibi imposite cursuz impleuit. Alloqt g nos christus: dicens.

Expectans expectaui dominuz: & intendit mihi. O uos fideles in 2 a.

dei uinea constituti: pro uestro labore nunc
deposcatis remunerationem: donec ipsum
compleatis laborem: quia nec ego per resur
rectionem [illegible] in [illegible] petii donec obedi
entiam mihi iniunctam perfeci. Et hoc est quod
dicit. Expectans expectaui dominum, id est deum
patrem ut per eius resurrectionem me clarifi
caret attendi. Et hoc feci expectans, id est
perficiens deo patre [illegible] mihi iniunctam obedien
tiam perseuerans. Et quia tale illum expectaui,
ipse intendit mihi, id est ad ultimum peracta
obedientia me per resurrectionem cla
rificauit. & [struck] sic mihi se intentum exhibuit.

Et exaudiuit preces meas: & e
duxit me de lacu miserie: &
de luto fecis. Et uere intendit, quia
exaudiuit preces meas quas sibi in passi
one feceram pater clarifica filium tuum,
ut filius tuus clarificet te. Lutum fecis
peccatum quo genus humanum contamina
batur appellat. In eodem quippe uase fex cum
uino continetur: ita tamen quod feci uinum [illegible]
[illegible] dei filius mortem [illegible]
quidem nostre carnis assumpsit: sed a fece nostre
corruptionis alienus omnino remansit.
Eduxit quoque me de lacu miserie, id est de inferno
qui est lacus inferiorum: Vel est lacus uariis
et innumerabilibus miseriis atque angustiis ple
nus. & de luto fecis, id est a peccato: quod
genus humanum inuoluebat, me prorsus
immunem reddendo

Et statuit super petram pedes meos:
& direxit gressus meos.
Mihi quidem hoc fecit quod a peccatis me
custodiuit immunem: sed apostolis & predicato
ribus meis hoc aliud prestitit: quia pedes me
os, id est ipsos apostolos quibus predicantibus ad cor
da credentium gradior: super petram statuit,
id est super me: qui sum petra & stabile fundamen
tum in fide firmauit: & gressus meos, id est
predicationem & opera meorum de suo rexit:
ut in nullo a iustitie tramite deuiarent.
Vel potest hoc referri ad christum: ut de se
ipse dicat. Dominus statuit super petram gressus
meos, id est affectiones meas in soliditate uir
tutum [illegible] ut [illegible] gressus meos, id est opera
mea de suo rexit.

Et immisit in os meum canticum nouum:
carmen deo nostro. Quereret aliquis
quod christus uel eius apostoli predicauerat quod
statim ostendit: quia deus pater immisit, id est inspirauit in
os meum, id est in cor meum & in corda meorum can
ticum nouum, id est ut nouam uitam noui hominis &
noua precepta noue legis, ueterisque [illegible] ri
tu mutato, omnino nouum crederet & predicaret.
Q[uod] [illegible] canticum nouum est carmen deo nostro, id est
hymnus acceptabilis deo patri. Illorum enim lau
des acceptas habet deus: qui nouam uitam noui
hominis [illegible] nouum mandatum dilec[tionis] [illegible]
mente sectantur.

Videbunt multi: & timebunt & spe
rabunt in domino. Et forsitan que
res a quo sit carmen istud: quod ostendam. Pre
dicantibus [illegible] apostolis multi [illegible] [illegible] peer
& intelligent quod illi predicabunt. & intelli
gentes timebunt per amplam & spaciosam [illegible]
[illegible] que ducit ad mortem: & eligent
ambulare per angustam [illegible] que [illegible] creden
tes ducit ad patriam. Dico timebunt: sed
non desperando timebunt: quia sperabunt in domino
id est totam spem suam ponent in domino.

Beatus uir cuius est nomen domini spes eius:
& non respexit in uanitates & insanias
falsas. Et si quaeris [illegible] sperare in deo
sit profuturum: accipe. Nam ille uir, id est in iusti
tia fremius cuius spes est nomen domini dei eius, id est qui
quia audit deum patrem nominari dominum suum se eius
seruum cognoscit: & in eo spem suam ponit ille
talis est profecto beatus. Dico quia qui sperat in
domino beatus erit: hac conditione tamen: si non u

spexit in vanitates. i. si exemplum uxoris loth
non est imitatus: que e sodomis fugiens: cum
ad montes venisset: retrospiciens mutata
est in statuam salis non sibi sed nobis. [illegible]
in statuam salis con[illegible] ut [illegible] exemplo
quasi quodam sale condiamur: ut dum vicia reli
quimus: et a diaboli potestate fugimus:
postquam ad montem. i. ad virtutum arcem pervenimus: ad vicia non redeamus: sicque
totius boni meritum amittamus. Vanitates quas vocat temporales divitias. que cito transeunt: et se se amantes cito dimittunt: Quas
postquam aliquis pro christi amore desiit: ad
[illegible] redire non congruit. Insanias
vero falsas accipit ludos iuvenum. cursus
equorum: choreas mulierum: luxuriosa canti[illegible] [illegible] quibus homines insanire videntur. Et
sunt falsa: quia et si beatitudinem aliquam promittant
tamen conferre non valent.

Multa fecisti tu domine deus meus mirabilia tua: et cogitationibus tuis
non est qui similis sit tibi. Homines quidem
opes mundi diligunt: et eas dignas admiratione decernunt: Sed male faciunt: quia solus
deus in rerum est universitate mirabilis. Et hoc
est quod dicit: O domine, ipsi res mundanas admiratione dignas diiudicant: sed non bene considerant, quia tu solus in illis mirabilis es.
Que enim mirabilia sunt. i. admiratione digna
[illegible]
[illegible]
dicat licuit catum: qui pulchritudine gem
[illegible] [illegible] consideret.
Qui amplius fundum desiderat: latitudinem
maris aspiciat. Et in creaturis tuis quod sit
[illegible] inveniet. Nam o deus mirabilia
tua multa fecisti. i. res mirabiles quas
[illegible]
[illegible] tuis. i. dispositionibus quibus [illegible]
[illegible] tuas operaris non est qui similis. i. pere

sit tibi. Vel in omnibus creaturis quas fecisti:
non est aliquis coequalis tibi.

Annunciavi et locutus sum: multiplicati sunt super numerum. Dixi supra
quod in cor meum et in corda meorum canticum novum
immisit: et ego annunciavi. i. per me ipsum aliis
predicavi: et locutus sum per apostolos. Vel locutus [illegible] mandato charitatis quod eis
predicabam: aliis ad imitandum proposui: sicut
abraham qui divine dilectionis instinctu
[illegible] filium obtulit. Et hec [illegible] predicatio multum profecit. Post ista enim predicatione credentes multiplicati sunt super numerum. Vel
multiplicatus est numerus creditorum super numerum
salvandorum [illegible] et in evangelio [illegible] vocati ad fidem: pauci electi ad gloriam.

Sacrificium et oblationem noluisti:
aurem autem perfecisti mihi. Dico annunciavi per me ipsum: locutus sum per apostolos.
Sed certe ostendam quod annunciavi: illud. videlicet.
quia [illegible] sacrificium [illegible] et oblationem: et non postulasti holocaustum pro peccato secundum veteris legis preceptum: sed perfecisti
mihi aurem. i. adinvenisti me perfectos obedientes. Plus enim obedientiam diligis quam sacrificium. [illegible] perforasti mihi aurem. i. [illegible] meas aures perforatas et ad obediendum
paratas probasti. Vel perfecisti mihi corpus. i. coaptasti me [illegible]. Sacrificium
autem vocat: cum quedam pars comburebatur: quedam
servabatur. Oblationem vero: sicut in tosta panis
[illegible] turturibus et [illegible]ibus. Holocaustum vero
dicitur totum incensum: de quo nihil relinquitur:
sed totus igne consumitur. Holocaustum quippe
secundum veterem legem tibi offerri noluisti: sed illud
in corpus et sanguinem meum commutari voluisti. Et quia hoc decrevisti: tunc. i. hac consideratione habita quia hoc volebas: dixi. i. apud
[illegible] [illegible] definivi. Ecce presto sum: venio:
[illegible] assumo: quod ipsum devote perficio.

Holocaustū & p peccato nō postu
lasti: tūc dixi. ecce uenio. hic u̅sus
prime expositus ē. Sequitur ego. Versus.
In capite libri scriptū ē de me: ut
facerē uolūtatē tuā d̄s m̄s uolui:
& legē tuā ī medio cordis mei. Et
[illegible] est mirādū: si ī omībꝫ t' pre obedio: q
i capite libri scriptū ē de me .i. ī pn̄cipio
psalterij ē de me pphatū. Vel ī capite libri .i.
ī diuinitate: que caput ē humanitatis
mee pordinatū est/ ut facerē uolūtatē
tuā. Humanitas aūt christi ideo per li
[illegible] intelligit' q2 sicut ī libro itelligim'
qd sit faciendū qd ue uitandū: ita & chri
sti uita fuit nobis magistra' qd appeta
mus· uel qd contemnamus. In capite
ꝰ libri .i. ī diuinitate que caput ē hu
manitatis scriptū .i. pfinitū ē de me: ut
facerē uolūtatē tuā .i. sim tibi obediens.
Et q2 hoc ē pordinatū: ideo. o. d̄s m̄s uo
lui. Et q2 uolui: interio ondi legē tuā .i.
pcepta tua i colone eorū: q credendo ef
[illegible]

Annūciaui iusticiā tuā in ecc̄lia
magna: ecce labia mea nō prohi
bebo: domine tu scisti. Supra q2
posuit Annūciaui. nūc determinat qd an
nunciauerit Annūciaui inqt iusticia
tuā .i. pcepta tua/ que iusticiā tuā docet.
[illegible] ecc̄lia que licet mō sit parua:
futura tn̄ ē magna. Et uere anūciaui
iusticia tua: q2 labia mea .i. apli mei p
hicauert. Et uere ipi pdicauert· q2 illos
pdicare nec phibui· nec phibebo. Et qd di
co. ecce .i. ī ppatulo ē. Et uere p2 ita ee:
q2 o dn̄e tu scisti .i. illos pdicasse· bn̄ no
uisti. Vel tu scisti q2 qd pdicauert: tu ei
inspirasti.

Iusticiā tuā nō abscondi ī corde
meo: ueritatē tuā & salutare tu
um dixi. Iterū pbat q2 apli dei iusti
ciā nūciauert: q2 illā nō absconderūt. Et
hoc ē qd dicit/ de illis tā̄q de se p charita
tis unione loquens. Non abscondi .i. ipi
nō absconderūt iusticiā tuā .i. fidē: qua
hoīes iustificant' ī corde meo .i. ī conscīa
sua: ut talentū intelligentie q acceperat
taciturnitate q1 terra obruerēt: imo ali
ad lucrū dn̄icū erogarent. Palā eq nū
ciauerūt ueritatē tuā .i. pcepta tua q
q qd pmittit adimplet. Et dixerūt & sa
lutare tuū .i. humani gn̄is saluationē
te uolente completā alijs nūciauerunt.
uel salutare tuū .i. me ipm: qui eorū salu
tem sum operatus.

Non abscondi mīiā tuā & ueri
tatē tuā: a concilio multo. Et nō
solū pdicta hec apli anūciauert: s3 & nō
absconderūt: imo alijs ppalauerūt mīiā tuā:
qua ad fidē uocant': & a peccatis iustificant':
Et ueritatē tua. qua p fide & opibꝫ remu
nerant'. Et ipi iā tuā mīiā & ueritatē nō
absconderūt a concilio multo: Imo cū
an reges & psides ducerent'/ ubi multitu
do pplorū aderat: intrepidi & cōstāter
illa nūciabat.

Tu aūt dn̄e ne longe facias misa
tiones tuas a me: mīia tua & ue
ritas tua semp susceperūt me.
Ego qdē & apli mei ad gentiū ꝯuersionē
pdicando [illegible]: S3 tu dn̄e pre [illegible]
opantibꝫ cooperare: Et ne longe facias
misationes tuas a me .i. a meis. hoc ē.
conusione illorū p mīiā tuā cōplendā
ne differas: nec ptelari facias. Et ideo
rogo confidenter: ut ijs q mei futuri sūt
p mīiā subuenias: qm̄ mīia tua & ueritas
tua semp suscepit me .i. meos. Quicūq3
ei sc ad fidē uocati· & p mīiā qua pcca
dimittis: & p ueritatē qua illorū bona

remuneras / ad iusticia sunt admissi.

Qm circudederut me mala quorum
no e nus: cophederut me iniqta
tes mee: & no potui ut viderem.
Ideo at rogo illorum conversione no debe
re differri: qm mala quorum no e nus. i. sug
gestiones diabolice que numeri no possunt
circudederut me. i. illos q mei sunt futuri
p fide: Et iniqtates mee. i. meorum / eede
s. suggestiones diabolice / iniqua mihi
[illegible] cophenderut me. i. meos q
illos nedu ad peccati delectatione: verum
& ad consensum & opatione traxerut:
& no potuerut ut viderent. Potuerunt qdem
excogitare ut caderent: sz p se admune
no potuerut ut surgeret. Potes qdem e
p se homo ad culpam: no tn ipe eleuari
valet ad veniam: ut a peccato sibi caueret:
& ad iusticia surgerent.

Multiplicate sunt sup capillos capitis
mei: & cor meu dereliqt me. Et
vere illorum malorum que meos cophende
rut no e nus: qm multiplicata sunt sup
capillos capitis mei. i. supra cogitatio
nes cordis meorum. Quemadmodu eni de
capite pili: sic de corde exeut cogitatioes.
Et cor meorum peccatis inqenetibus dereli
quit eos. i. conalitas discretiois ab eis
recessit. Peccando eni ex se factus e ho.
ut illa diuinitatis sublimia que prius
cognoscere poterat: no contemplaret [illegible]
[illegible] vel aliq ex [illegible] iniqtates:
q cor meu. i. illi qui mihi [illegible]
debant reliquerut me & abierut
retrorsum. Vel accipiam qualitatem
p quali. Iniqtates. i. iniq multiplica
ti sunt sup capillos capitis mei. i. super
aplos in tpe passionis. Quemadmodum
eni de capite pili: ita de christo apli. Et
[illegible] ipi apli in inicio passionis

articulo reliquerut me: qz omes me
dimisso fugerunt.

Complaceat tibi dne ut eruas me:
dne ad adiuuandu me respice.
Et qm tot peccata meis incubut. tu o
dne complaceat toti simul trinitati. i.
tibi & spui sancto meum: ut eruas me. i.
ut eos a peccatis eripias. q mei futuri
sunt. Et o dne respice ad ad iuuandu me. i.
mie tue respectu eis adhibe: ut eis i bono
cooperator existas.

Confundant & revereant simul qui
querut aiam meam: ut auferant eam.
Isti qdem a te liberent & adiuvent: Sz illi
q eos psequunt confundant. i. de peccatis
pteritis erubescat & revereant. i. me fili
[illegible] sim al facientes & ostende
tes q querut aias meorum aplorum & meam
ut auferat eam. i. oio pimant eas.

Conuertant retrorsu & revereant
qui volut mihi mala. Et tn i peccatis
erubescat ut convertant. i. ut de iniqtate
ad iusticia transeat: & hoc retrorsum:
ut q erat pcessores i malo: fiat seqces i
bono: illi. s. q volut mala mi & meis.
Et revereant. i. me filiale timeant.

Ferant confestim cofusione suam:
qui dicut mihi euge euge. Et isti
tales q i dolo mihi & meis ad oculu fa
uentes / applaudut mi dicetes euge euge
ferat cofestim cofusione sua. i. cito p peccatis
suis accipiat erubescentia & resipiscant.

Exultent & letent sup te omes q
rentes te: & dicat semp magnifice
tur dns q diligut salutare tuum.
Et isti tales facti / querentes te fide deuo
tione & ope / positi sup te firma petra &
stabile fundamentu / exultet exterius & le
tent interius p gratia qua sunt consecuti.
Et illi q dilig[illegible] salutare tuu. i. saluator

gnis humani te uolente completa: dicant. s. alijs ope & uoce deuiucient: ut dominus magnificetur. i. in membris suis crescit & augeatur & crescat.

Ego autem mendicus sum & pauper dominus sollicitus est mei. Te quidem. o. deus magnificet. sed de se non alte sed humiliter sapientes sunt: ita ut quisque illorum dicat. Ego sum mendicus. i. saluti mee per me ipsum insufficiens. Et sum pauper nihil in hoc mundo preter deum habere desiderans: Et dominus sollicitus est mei. quia q[..] curauit ut facerem: curam profecto habet ut saluet. Vel ego sum mendicus [..] sanitatis mendicans: & pauper. i. nihil temporale desiderans: & dominus sollicitus est mei: quia me non dereliquet in morte.

Adiutor meus & protector meus tu es deus meus ne tardaueris. Et cum ipsi sic. o. pater orauerit: esto eis adiutor. i. cooperator in bono & esto eis protector. i. a malo defensor: Et ad hanc protectionem eis exhibendam ne tardaueris: nec diu moreris. Et ideo te pro eis fiducialiter oro: quia tu es deus meus. cum me creaturam per assumptam humanitatem cognosco. Aliter. Ipsi quidem dicunt: Magnificetur dominus. Et merito hoc dicere debent: quia ego cum essem diues & immensus: in meis factus sum modicus & mendicus in terris & pauper: nihil temporale desiderans. Et cum ad hanc penuriam sim redactus: dominus tamen pater solicitus mei existit: quia me in morte non reliquit. Et quia pro illis hec pati uolui: esto eis pater adiutor & protector.

In fine psalmus dauid.

In fine psalmus spiritualis intellectus scilicet titulus est pro filijs chore. i. pro ijs qui christi imitatores erant futuri: tendentibus in finem. i. in eternitatem uel in conformitatem christi. Chore quippe qui caluus dicitur christum insinuat: qui in loco caluarie ubi damnatiuij decaluabantur est crucifixus. Vel certe Christus caluus est: quia sicut caluus capillorum superfluitate caret sic [..] ab omni tuitione labe immunis extitit. Sed quoniam fuerunt nonnulli qui uidentes eum mortalem passibilem humanitatis que fragilitatis incommoda sufferentem: aut purum hominem: uel quia miracula faciebat fantasticum existimarent: & ipsum fore deum non intellexerunt. Ideo in hoc psalmo Christus loquens introducitur: ostendens quod quisque fidelis de eo digne intelligat: quia scilicet uerum deum & uerum hominem eum credere debet. Ostendit & quid beneficij sit consecuturus is: qui hunc intellectum de eo habuerit. Agit etiam de passione & resurrectione sua & de glorificatione qua [..] patre glorificari promeruit: eo quod sue obedientie cursum impleuit. Intendit autem nos christus instruere qualiter in eum recta fide credamus, proponens beneficium quod de recto intellectu consecuturi sumus. Hortatur & nos ad patiendum suo exemplo: pretendens nobis spem resurrectionis ac glorificationis eterne: sicut & ipse [..] promeruit.

Beatus qui intelligit super egenum & pauperem: in die mala liberabit eum dominus. 40.

Alloquitur nos christus sic dicens. Multi quidem de me dubitant: & dicunt me uel purum hominem uel fantasticum. Et in hoc errant. Vos autem fideles intelligite me uerum hominem & uerum deum: quia beatus ille erit: qui intelliget me super egenum & pauperem. i. qui recognoscit me super quod uidet me. Ego quidem egenus & pauper in humanitate appareo: Sed qui intellexerit diuinitatem in me latentem beatus erit. Egenus fui: quia hominum mendicaui salutem. Pauper: quia nihil temporale possedi. Et uere beatus erit: quia certe beneficium [..] isto intellectu consequitur. Dominus liberat tamen intelligentem in die mala. i. in uita presenti: qua sine malo transire non possumus. Vel die ma

lā iudicij dīc intellige: Aug̃ & si bonus
sit bona: malū tn̄ ē mala.

Dn̄s conseruet eū & uiuificet eū: & be
atū faciat eū i terra: & nō tradat eū
ī aīaz inimicoꝝ eius. Et nō tm̄ hoc
bn̄ficiū p̄ p̄dicto cōsequet̃ intellectu: s; &
hec alia. Et i͂o hic p̄posita ē ista oratio. Si recte
construat̃. Accipienda ē q̃ſi hic ūba opta
tiua p̄ futuro īdicatiui: sic. Dn̄s uiuificā
bit eū. i. de uirtute ī uirtutē p̄mouens / ad
uitā p̄ducet eū. Sicut eñ de uitio ī uitiū
ruere ad mortē ē tendere: ita de uirtute
ad uirtutē surgere / ad uitā ē ire. Et cū
eū de [illegible] uirtute ad uirtutē p̄ [illegible] cōs
[illegible] ut nō ab eis exorbitet.
E[illegible] eū ī aīaz [illegible] inimicoꝝ eius. i.
nō [illegible] eū ī uol[illegible] inimicoꝝ ei͂
[illegible] ut cōformet̃ eis.

Dn̄s opē ferat illi sup lectū doloris
eius: uniūsuz stratū eius uisasti
in infirmitate eius. Et nō solū hoc
bn̄ficiū cōsequet̃: s; & hoc aliud. Dn̄s opē
feret illi sup lectū doloris eius. i. carnē
illius īmortalitati & īpassibilitati resti
tuet. Et facit apostrophā ad patrē: Bene
potes. o pr̄ hec bona carni illius tribuere.
q2 cū hec bona ī p̄mo hō͂ēt parēte: p̄ p̄e
uaricationē potuisti auferre. Et hoc dic̄.
Om̄s ig̃ bn̄ficijs / que dn̄s illi beato in hac
uita concedit: ad ea que p̄ hāc uitā sūt
dandas competēt̃ accedit. Dn̄s ingēs opē
ferat illi sup lectū doloris eius. Lectus do
l[illegible] carne humanā uocat. Q[illegible] quēadmo
dū ē homo uexat̃ in lectulo: ita q̃ aīa
[illegible] ut ī corpore. Doloris q̃ lectus est
caro: q2 concupiscentijs & lasciuijs suis
angustias infert spui. P[illegible] ipsā q̃ exteriore
ras passiones sufferimus / uelut febres
& alios morbos / q̃s inuiti patimur.

Ego dixi: dn̄e miserere mei: sana aīā
meā quia peccaui tibi. Tu q̃dē hoīes
peccatis eoꝝ exigentib; ad mortalitatem
& passibilitatē deuoluisti: S; q2 ad p̄sti
nā gl̄iam uirib; suis redire nō possūt: ego di
xi. i. pro illis orabo. o. dn̄e miserere mei. i.
meoꝝ: dimittendo eis peccata p̄terita.
Sana aīas meoꝝ / reddēdo eos īmortalita
ti & ēternitati. Jdo aūt precor: ut eos a pec
catis absoluas: q2 tibi soli [illegible]
& te solū p̄ peccato suo punitorē expectāt.
Et q2 tu solus debes ēē punitor: tu q̃ solus
esse potes indultor.

Inimici mei dixerūt mala mihi:
qn̄ morieť & peribit nomē ei͂.
Ego q̃dē p̄ illoꝝ salute oraba: S; inimi
ci mei nō hoc attendentes: dixerūt mala
mihi. s. ad detrimētū meū. Sz que fuerīt
illa mala: [illegible] morieť. i. q̃n [illegible]
mus: & p̄ibit nom̄ eius. i. ad hoc solū. ut
nom̄ eius de terra deleat̃ & pereat.

Et si ingrediebať ut uideret uana
loq̃batur: cor eius congregauit
iniquitatem sibi. Diceret aliq̃s: Quid
eos impediebat / q̃ī te nō credebant: N
Num miracl̃a que faciebas nō attēdebāt:
Videbāt utiq;: s; uana deputabat. Et
hoc ē q̃d dicit. Et si. i. q̃mius ingrediebať
aliquis illoꝝ / ut uideret miracula mea
& diuinā conuersationē meā: loq̃batur
uana: Sicut ille Simon leprosus / q eū
ad prandiū uocauerat: Qui uidens eū
nō remouere a se peccatricē mulierem:
ait. hic si esset p̄pha: sciret utiq; que &
qualis ē mulier que tāgit eū: q2 pecca
trix ē. Et cor eius. i. iniqua cogitatio
cordis illius accumulauit sibi peccatū.
Si enī ad eos nō uenissez: & locutꝰ eis non
fuissez: peccatū nō hrent. Nūc aūt excusa
tionē non hn̄t de peccato suo.

Egrediebať foras: & loq̃bať ī idip̄s.

Ille qdē q ad meā uitā sceutādā necesse
rat, egrediebat͛ foras: qz .s. ad illos q
a me remoti erāt, reuertebat͛ & loqbat͛
ad hoc cū illis: ut faceret eos idipm de me
se n̄ e qđ ipe sentiebat. Vel loquebat͛ idip
qđ dictū ē supius .s. uana.

Aduśū me susurrabāt oēs inimici
mei: aduśū me cogitabāt mala
mihi. Et qz uanū me reputabāt: io
cogitabāt mala mihi .i. ad detrimtū meū
aduersū me. ut me pderet: Et qđ pus co
gitauerāt deinde susurrabat .i. clam
alter alteri ppalabāt.

Verbū iniquū cōstituerūt aduer
sū me: nūqd q dormit nō ady
ciet ut resurgat. Prius qdē cogi
tauerūt: clanculū dein locuti fuerūt: nec
hoc contenti, uerbū iniquū aduśū me cō
stituerūt .i. palā ptulerūt dicētes: reus
est. reus ē mortis. Ipi qdē hoc aduśū me
fecerūt. Sz nūqd q dormit nō adyciet
ut resurgat .i. q p humanitatē se sic pas
sus ē mori: nō ne p diuinitatē poterit
se excitare.

Et eñi hō pacis meę ī quo speraui:
magnificauit sup me supplan
tationem. Sz nō est oio mirādū: si illi
inimici mei de nece mea tractauerūt: qr
& hō pacis meę .i. iudas q m pacificus
ēe uidebat͛, uel cū q° ego pace habebam
nō ei eā ddera: ī quo spabā .i. ī q° spem
hēre uidebar. Nam quęcūqz mittebat͛,
sibi portanda cōmisera. Qui edebat
panes meos .i. q spūali doctrina cū ceteris
aplis quotidie fruebat͛. Vel panē meū
edebat uis͛ alia editu ne: qz .s. corpis &
sanguinis mei cū alys sacramēta pcepit.
Iste talis magnificauit sd me supandū de
ceptione. Vere magnificauit: qz me oscu
lo pdidit. Vel certe magnificauit: quia
grauius fuit qđ a meis ptuli: qm qđ ab ex
neis toleraui.

Tu autē dn̄e miserere mei: & resusci
ta me: & retribuā eis. Ipi qdē me ītfi
cere decreuerūt: Sz tu dn̄e cui me fuiss p as
sūptā humanitatē cognosco: miserere mi
& resuscita me .i. p tuę mīę respectū resu
scita me. Et quū resuscitatus fuero: retribuā
illis morte meā: qz alys ad saluatiōne erit
alys ad detrimtū.

In hoc cognoui qm uoluisti me:
qm nō gaudebit inimicus m̄s
sup me. Ideo at fiducialr expeto ut me
resuscites: qz ī hoc .s. expimto cognoui &
didici qm inimicus nō gaudebit de me su
pato p morte aię, sic uisus ē gliari de mor
te corpis: qm tu uoluisti me oīa ista pati:
Et qz te uolente ad mortē gustādā accedo:
scio q te donāte mortis iura confringā.
Quapp inimicus m̄s iudaicus pp̄ls de me
gaudere nō poterit: quū eū quē carne &
spū mortuū credidit: ad supos reuocatū
uiderit.

Me autē pp īnocentiā suscepisti: &
cōfirmasti me ī cōspectu tuo ī etnū.
Inimicus qdē m̄s gliandi sup me nō hēbit
materiā: Sz tu suscepisti me, ab iferis. s.
reuocasti. Et hoc fecisti pp īnocētiā que e
rat ī me. & hoc merebat͛. Et me p mortē
debilitatū confirmasti: qz me īmortali
tati & etnitati restituisti: ponēdo me in
conspectu tuo .i. collocando me ad dextrā
tuā: & constituēdo me ī etnitatē.

Benedictus dn̄s dš israel a seculo &
in seculū: fiat fiat. Et qm qdē .o. fideles,
hec om̄ bn̄ficia a dō pr̄e est collaturus. Sit g°
bn̄dictus dō dš isrl̄ .i. oīū bn̄uiuētiū deo
& dn̄o sit laus & grāzū actio ī tēpus ab
hoc sc̄lo: & pduras ī alio a seculo h' sc̄li.
Fiat fiat. Geminat pp geminū pp̄lm: q fidelr

glorificat dñz.

psalmus dauid.

INtellectus que nobis isti spualis opatois verba cōtinent: attribuit filys chore .i. imitatoribꝫ christi: q & i loco caluarie crucifixus fuit: & oīuz uitiorū supfluitate caruit. Ht aūt psalmus iste materia aplos & martyres cūctosq electos & imitatores christi: q pro eī noīe pssuras & angustias ab oībꝫ uisibilibꝫ uel inuisibilibꝫ ī hac uita patiūt. Quos p adūsis & tribulationibꝫ quas hic sufferūt: spe btitudinis eterne consolari intendit. Et qz deū facie ad faciē cōtemplari confidūt: cūcta que hic patiūt aduersa cōtēnūt. Et qz ad hoc eorum mens & ??o ac deuotio quotidie flagrat ut tādē deposito corporis onere: deū ppetuo contēplent. inde ē q ī hoc psalmo fideles quiq ad deū clamat.

41 Quēadmodū desiderat ceruus ad fontes aquarū: ita desiderat aīa mea ad te deus. O deus q̄to ardore & desiderio ceruus desiderat ad fontes aquarū ptingere: ut sitim uigore ueneni conceptā haustu possit aquarū extinguere. tanto ardore & tanto studio aīa mea desiderat: ut qn̄q ptingat ad te contemplādū. Ceruus qppe dū tale hēt nāꝫ: qn̄ se consenescere sentit: ad terre cauernas pgit: ī qbꝫ spentes latere cogscit. & eos qdez afflatu narium extrahit. & exeractos deglutit. Sꝫ ex deuorati spentis ueneno: maxiā sibi sitiē ingerit: quā ut extinguat: ad fontes aquarū nimio ardore pcedit. Sicq tandē ueteres ungulas pilos & cornua pijcit: quo cū ?ta postea noua resumit. Sic q̄q fidelis & agilis dū se ī peccatis senescere con?? ad diuinarū scripturarū latebras currit: De qbus afflatu sc̄i sps spentē extrahit atq consumit: dū p aspiratione diuinā diabolū auctore peccati delectationes carnis ī se resecādo: ī se ipo penitus extinguit. Vn̄ fit ut exclusis peccatis diuini amoris ex imis sibi ardor īaibat. Et ut ad eū q fons uiuus ē puenuat: iugiter optet: atq deposita corruptione mortalitatis antique: īmortalis & etnū ī ipo pmaneat.

Sitiuit aīa mea ad deū fonte uiuū: qn̄ ueniā & apparebo an̄ faciē dei. Vere desiderat ad te puenire: qz hoc modo ??o mtis mee sitiuit nimio. s. ardore desiderat ad te: ~~ut me a peccatis & ab istis tibus pfluxis~~. Et merito: qz tu es dn̄s ms & creator: & es fortis: qz me de ptitis liberasti peccatis. Et inde scio qz eripies ab instantibꝫ & futuris. Et es uiuus. i. indeficiens: & ī deficientes faciens. Vel merito te debeo sitire: q tu es fons: q efficeris aqua saliens ī uitā etnā te pcipientibus. Et qn̄ tantus es ac talis: quando resoluar a corpore? qn̄ tibi psentabor ut tua gloria uidear? Jo aūt corpis resolutionē exopto: qz quū hoc fuerit: tn̄ apparebo an̄ faciē dei. tūc tue astabo pn̄tie. ut uideā te nō p speculū ī enigmate: sꝫ facie ad facieꝫ sicut es.

Fuerūt mihi lacryme mee panes die ac nocte: dū dicit̄ mihi quotidie tibi ē deus tuus? Sꝫ qn̄ btitudo illa & uisio tua mihi differt̄: lacryme mee. s. de corde deprompte fuerūt mihi panes. i. refectiones & consolationes. Sꝫ q lacryme de tristicia prodeunt: ondꝫ que mī īcubat tristicia. Tn̄ qppe ē mīi tristicia: dū p qz dr̄. i. ī peccat? ?? ubi ab eadem forcipe. ubi ē deus tuus ī quo confidis? Quare te ab instantibꝫ

p ressurreis nō excepit.

Hec recordatus sū: & effudi in me aīa͂ meā: qm̄ transibo ad locū tabernaculi admirabilis usq; ad domū dei. Ipsi qd̄e hec m̄ ipperat. Sȝ ego hec sū recordatus. i. ipperia me morie tradidi. Et dū me crederet pp hec ipropiā uel a bono desistere / uel ab aliq̄ deficere. ego effudi animā meā. i. aīe mee uires exercui. ut constātior essem & arriora sustinere q̄ adhuc tolerassem. Vel ī charitate sū dilatatus: ut nō solū amicos si ipos et di gēre inimicos. Et hoc feci ī me. i. ad me supandū. hac at̄ ītentione & effusa supo. & ī charitate dilatoz: qm̄ transibo ad domū: Quo tn̄ puenire nō ualeo: nisi prius fuero ī loco tabernaculi. i. ī militia christiana ī pn̄ti eccl̄ia: In qua q̄ nō fuerit: ī celesti eccl̄ia re nō poterit. Admirabile uo tabernacl̄ ī eccl̄ia dr̄: qm̄ ī eo mirabiles costūi q̄ miracula exercebat. & merit' uenerabiles erant.

In uoce exultationis & cōfessiōis sonus epulantis. Inde at̄ scio me ad btitudinē supnā uenturū: si hic fuero ī militia christiana: qm̄ hoc audiui ī uoce. i. in quodā canore & annuciatiōe ... scripture: que uox mihi fuit exultatiois. i. maximā m̄ exultatione attulit: Nulla ēi mihi maior ualet ēē exultatio / q̄ cū uita etna pro... Et fuit m̄ uox confessiō...: q̄ me dei confessio... exhibuit: & ut aliis intimarē illū fore laudādū edocuit. Et fuit m̄ sonus epulantis. Ita ēi fui ī uo... exultans: q̄admodū epulantes exultant qui ... citharizātu ... cithare ... copia ep...

Quare tristis es aīa mea: & quare cōturbas me. Et q̄n q̄dē btitudini etnę sū certus. o. aīa mea. i. sensualitas q̄re tristis es: i. quare uis p tpalib' angustiis me cōtristari. Et quare me carnales ... ad delectationes adducis atq; me conturbas & impedis.

Spera in deo: qm̄ cōfitebor illi salutare uultus mei & deus meus. Noli me contristare: noli me conturbare. Sȝ spa ī deo. i. certa esto / q̄ me a malis istis eripiet. Et si differt: ne io despes: qm̄ ad ... modi ... i. inter illos ponar de q̄bz dr̄. Bt̄i q̄ hītant ī domo tua: ī sl̄a sc̄lo laudabut te. Et inde certus sū q̄ hoc m̄ fuerit: qm̄ ē salutare meū: q̄ ... ex ... inde ... ē uultus mei ... p̄ ... & e deus ...

Ad me ipm̄ aīa mea cōturbata ēst. ppea memor ero tui de terra iordanis & ermoniim a mōte modico. Diceret aliq̄s. Quare ergo n̄ aīa͂ tuā inhibeas: Et q̄ te contristat atq; conturbat ... increpatione redarguis. Ideo certe q̄ aīa mea. i. sensualitas ōturbata ē. i. ad conteplandū de ... me atrebat & impedit. Et hoc facit ad me ipm̄. i. coturbationes ... ad me ipm̄ referens: & mihi imputans / eo q̄ originalis peccati uinculo tenear. Et qm̄ hoc mō imputat: ppea. i. pp hoc ego ero memor tui. i. bn̄ficiorū tuo... recordabor q̄ fecisti me de terra iordaniȝ. i. me ī terā p culpā pmi hōis uersum reddidisti ab oī peccato p baptismū mūdatū. Vel certe fecisti me terra iordanis. i. descendēre ab illo fastu supbię / ī q̄ prius erā. ... danis ēi descensio eoꝝ iterptat'. Et in tibi ... fecisti me ermoniiȝ. i. uitioꝝ anathematizatorē: qm̄ peccatis oībus in baptismo renunciaui. Ermon ēni anathema interptat'. Et fecisti me mōtē. i. ī uirtutib; eminētē. Et tn̄ fecisti me

modicu: ut p uirtutu eminetia no sup bire

Abyssus abyssu inuocat: in uoce cataractaru tuarum. Et io patiet sufferā quecuq3 mihi aduisa otigerit. Et ē pp aliud: qz si hec tpalia flagella patienter nō tolerauero: scio qz hec abyssus .i. flagellatio tua/ qua ex occulto iudicio me tpalr corripis. inuocat .i. cōtra me uocat aliā abyssu3 .i. eternaz uindictā: que fine nō carebit. qz si hic nō pris filius ad correctione. multo minus tu parces seruitus destinatis ad combustione. Et qz sit ita futuz/ scio i uoce .i. i pd [illegible] catione pphar[um] & aplor[um] tuor[um]: q recte cataracte dnr: qa p eos nobis tua illuxit diuinitas.

Omnia excelsa tua & fluctus tui sup me transierunt. Et in scio me [illegible] is tribulationib3 patiet actu. [illegible] qm graues & leues correctiones tuas iā3 sustuli: i qb3 patiens fui. Et hoc ē qd dicit. Omia excelsa tua .i. oes graues correctiones tue: & fluctus tui .i. leues flagellationes tue sup me tn̄sierūt .i. mihi illate st ad [illegible] comanda [illegible] ere [illegible] colitate que erat i me.

In die mandauit dns mīaz suaz: & nocte canticu eius. Et dign[illegible] fuit ut [illegible] assiones mihi illatas patienter sustinere: qz ad hoc m̄ dō eas itulit: ut uel essent m̄ peccator[um] remissio uel oiu3 bonor[um] pfectio [illegible] dicit i die [illegible] leues mihi tribulationes [illegible] : mādauit mīa3 .i. ad pcto[rum] [illegible] remissione m̄ in eas inuexit. Et nocte .i. cū grauia m̄ flagella adhibuit. ad hoc fecit ut mihi ess3 canticu: ut .s. i meliori uita & digniori conūsatione illu lauderē.

Apud me orō deo uite mee: dicā deo susceptor meus es. Et qm hac itentioe me dō corripit: nō ero sicut puus infidus: q ex flagellis peior efficit. Imo q[ui]cqd erit uite mee apud me .i. i interiori meo: i dei reputatione orō erit. Ut eī testat Aug. q[ui]cqd boni iustus facit: apud deu orō ē. Et qm int tribulationes ero patiens: p qbus de[us] mihi btitudinē pmisit etnā. dicā .i. confidenter orabo. Susceptor ms es dne i spe. Esto qm̄ susceptor ms i re. Sic ig orabo. Sursu3 trape me. & ad uisionē tuā pduc me ut pmisisti.

Quare oblitus es mei: & quare contristatus icedo. dū affligit me inimic[us]. Et qm̄qdez hoc mihi pmisisti: quare uideo [illegible] oblitus mei ad [illegible] tatione inimicor[um]. Et quare icedo otristat .i. dimitt[is] [illegible] me de tribulatione i tribulatione ire: ita qz inimi[illegible] contristat apparo. Inde .s. cōtristor dū inimicus affligit me: & dū ossa mea .i. uirtutes que st i me cōfringut .s. qd ipi reputat: Et exprobrat m̄/ dicentes. Ubi ē deus tuus: Ac si diceret. Certu ē qd pateris: incertu est qd expectas. Affligit ig me inimic[us] [illegible] mihi psecution[illegible] infert.

Dum confringunt ossa mea: exprobrauerūt mihi q tribulat me inimici mei .i. dū3 uirtutes/ meas in me destruere querut: improperia m̄ igeret.

Dū dicut mihi p singulos dies: ubi ē deus tuus: quare tristis es anima mea: & quare conturbas me. Spiadem hec m̄ dicut: S3 nō curo: qz de etna btitudine securus existo. Et cū sī3 de illa securus. o. sensualitas mea/ quare tristis es: Et quare [illegible] plus tribulationib3 reddere uis: & quare oturbas me .i. a cōtemplatione diuina impedis:

Spera in deo qm adhuc confitebor illi. salutare uultus mei & ds ms. [illegible] ad btitudinē pducet. & [illegible]: ut supra expositu est.

Psalmus dauid.

Vox istius spiritualis operationis attribuitur [illegible] in hoc psalmo se ipsum consolanti in tribulationibus sibi illatis a falsis fratribus [illegible] deum ut in futuro discernatur a falsorum fratrum collegio. Hortatur autem successores uel minora membra sua: ut hic patienter tolerent suo exemplo praui [illegible] admixtionem usque ad aree uentilationem. [illegible] spiritualis uox martyrum [illegible] fuit se ipsos collaudatium [illegible] [illegible] conformitate inimi [illegible] exteri [illegible] [illegible] agetis. In principio huius psalmi orat ecclesia ut in futuro discernatur a palea: cum dicat. Quo falsis [illegible] apparet [illegible] sit iusta an iniusta. tu deus discerne causam meam de gente non sancta. i. fac apparere in futuro quando fiet area uentilatio [illegible] discreta de gente que uidetur [illegible] [illegible] illis remunerando me ad bonum: illos autem ad malum. 42.

Iudica me deus. et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso erue me. Dic ut [illegible] [illegible] est. In futuro [illegible] meam discernes. o. deus: Sed interim hic erue me a conformitate hominis iniqui [illegible] manifeste me impugnantis: et dolosi [illegible]

Quia tu es deus fortitudo mea: quare me repulisti: et quare tristis incedo dum affligit me inimicus. Et [illegible] in futuro [illegible] [illegible] ab [illegible] conformitate [illegible] quia tu es deus creator meus: Et [illegible] [illegible] fortitudo mea. i. non presumo de uiribus meis: nec aliunde spero me habere aliquam fortitudinem nisi a te solo: et totam spem meam in te posui Et quamquidem tu es fortitudo mea: quare uideris me repellere: permittendo me a falsis fratribus tribulari. Et quare permittis [illegible] tristem incedere: dum per eos affligit me inimicus. Quia [illegible]

Emitte lucem tuam et ueritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua. Quasi quereret ab eo deus quid sibi uelit ab eo fieri: respondet. Emitte lucem tuam. i. fac mihi apparere filium tuum: ex te missum et ex te genitum: per quem nobis illuxisti. et fac mihi apparere ueritatem tuam. i. filium tuum: per quem adimplesti omnia que promisisti: Que ideo exopto quia iam multa mihi bona concessit. Nam ipsa. i. filius tuus de quo ista predic[illegible]: deduxit me de tenebris infidelitatis et ignorantie ad fidei et iusticie lumen duxit: Et adduxit. i. in beatitudinis eterne promissione me statuit. [illegible] deduxit. i. bonum mihi [illegible] uelle inspirauit: Et adduxit. quod quod prius inspirauit perficere fecit. Ad hoc autem me adduxit [illegible] mons [illegible] [illegible] eminens et sanctus in eisdem uirtutibus [illegible] et essem in tabernacula tua. i. ut tibi in militia christiana fuerem. Vel adduxit me in montem sanctum tuum. i. in ecclesiam uirtutibus eminentem in qua sunt qui tabernaculantur et deseruiunt.

Et introibo ad altare dei: ad deum qui letificat iuuentutem meam. Ad hoc autem effectus mons sanctus. i. in uirtutibus eminens et confirmatus: quia per hoc introibo ad altare dei. i. ad contemplationem superne uisionis ascendam: Vbi sicut in h[illegible] ecclesia [illegible] [illegible] membra sua christus caput existit.

An. dā aut ad cōtemplādū deī: q [illegible]
l [illegible] iuuētutē meā .i. q me pelle uetis hois
ī baptismo deponētē / īpassibilitate & ēni
tate decorabit. Non ḡ ī eccl̄ia onosus ero
s ītcorbo .i. ī interiori [illegible] [illegible] .ut
ī ara cordis deo imolē sacrificiū laudis.
Et hoc facia ad pmerēdū deū: q letificat
iuuētutē meā: ut pxime expositū est.

Confitebor tibi in cithara ds deus
ms: quare tristis es aīa mea? & q̄re
conturbas me? Et ut ad tantā btitudi
ne [illegible] pueniat: confitebor tibi .i. lau
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de btitudine illa securus: o.
aīa mea: & c̄. Quid uis ut facia? Sensuali
tas rndet. Spera ī do .i. secura esto: quia
retributio mihi eterna reddet. Et si differ
[illegible] despare noli: qr adhuc modicū: & con
[illegible] ī btitudine [illegible]
[illegible]. Et de hoc nō dubito: qm est
salutare uultus mei & deus ms. ut seqt.

Spera in deo: qm̄ adhuc cōfitebor
illi salutare uultus mi & ds ms.
[illegible] sup pxie expositus est.

In finē psalmus dauid.

Verba hui spualis opationis attribuit fi
[illegible] chusti [illegible] aplis &
[illegible] [illegible] ī fines
uel conformitatē christi: uel ī pseuerātia.
Verba dico dirigētia nos ad hūc itellectū
hndū: ut sciamus oīa que pribz nostris
[illegible] & [illegible] spualr ī
nobis impleri. Ad alius ēt itellectū nos
[illegible] uideamus pres nos m
[illegible] tpalibz pspatos: sciamus tn̄ ī hoc tpē
aduersitates esse nobis optādas / & patient
[illegible] ī futuro gaudeam. Intelli
gamus & bona que nobis conceduntur: nō
nobis s; uirtuti deputari diuine: sicut nec pa
tres bona que sibi contingebat sibi ī
dño ascribebat. Sciam & p hec uerba / q
scitatem ita que sustuleri: dño nō quasi
obliuioso ad memoriā reuocat: s; ut p
hec auditores excitent enarrat. Discam
[illegible] btitudinis brauiū a dño petere
q d sp̄us nrīs debeat meritis: q̄e poti
deputemus diuine: ut si qs gloriatur
nō ī se s; ī dño glorietur. Istius ḡ psalmi
materia filij sunt chore .i. imitatores
[illegible], quos pp̄ha loquētes introducit.
Intentio ē ut hui spualis opationis uerba
[illegible] ī nobis itellectū generet. In ipsius
at psalmi exordio ondit qd contigerit
pribz: qd in nobis spualiter compleat

43.

Deus auribz nrīs audiuimus: &
pres nrī ānūciauerunt nobis.
O deus nos audiuim auribz nrīs .s. spua
libz / & memorie cōmēdauim. so at au
diuimus. qr pres nrī sicut Moses & Iosu
& ceteri scripturis suis nobis nūciauerūt
[illegible]: qd op[illegible] es ī diebz eorū .s. patr.
Et ne hoc qs itelligat de pribz noui testi
[illegible] dicens: ī diebz antiqs: que
tn̄ ī noui testi pribus complent. Et hoc [illegible]

Opus quod operatus es ī diebus eorū
diebus antiquis. hoc pxie expositū est.

Manus tua gentes disperdidit: &
plantasti eos: afflixisti pplos: &
expulisti eos. hoc opus .s. tuū pres
nrī nūciauerūt nobis: qr manus .i. pote
tia tua d spūs [illegible] .s. septē gentes
amorreū: eueū: ferezeū & ceteros a cō
spectu eorū: Et illis expulsis plantasti
eos .i. eorū loco posuisti eos. Afflixisti &
pplos alios pt ipsos reges .i. oīo expugna
sti: & tandē expulisti eos: q d totū ī no
bis explet spualr: qr septē principalia ui
tia nobis dnantia uelut .vij. reges a no
bis expellis: & uirtutes ī nobis plātas:

ut radicentur in nobis / & crescat atque fru
ctificent. Affligis & p(o)p(u)los: q(uia) a(u)ctorum
uitio a n(ost)ra cu(m)ositate p(er) septe(m) p(r)incipalia
a nobis excludis.

Nec e(ni)m i(n) gladio suo possederu(n)t t(er)ra(m):
& brachiu(m) eo(rum) n(on) saluauit eos. Ue
tu hec eis fecisti: q(uia) a(n)tiqui no(n) p(er) se possederu(n)t
t(er)ra(m) p(ro)missionis. i(d est) no(n) i(n) armatura sua:
& brachiu(m). i(d est) potentia eorum no(n) saluauit
eos. i(d est) no(n) eripuit ab inimicis. Nec nos (et)
terra(m). i(d est) carne(m) n(ost)ra(m) uitiis dedita(m) uirtutib(us)
fl(or)ere possumus uirib(us) n(ost)ris / aliqua ue(l)
fortitudine n(ost)ra: s(ed) p(er) auxiliu(m) gr(ati)e tue.

Sed dextera tua & brachiu(m) tuu(m): &
illuminatio uultus tui: q(uonia)m com
placuisti in eis. A se q(ui)de(m) hec no(n) ha
buerit. S(ed) dextera tua. i(d est) filius tuus uel
fauor tuus: Cui e(ni)m fauemus: a dextris
loca(re) solemus. & brachiu(m). i(d est) fortitudo
tua: uel ide(m) ip(s)e filius tuus. p(er) potestate(m)/
debellasti aduersas. Et illuminatio uult(us)
tui. i(d est) prudens consiliu(m) uoluntatis & beni
uole(n)tie tue q(uo)d eis dabas: ut sciret q(uo)d ille
uictores e(ss)e ualeret: hoc eis concessit:
ut t(er)ra(m) illa(m) possideret. Et hoc eis fecisti
nullis eorum p(re)cedentib(us) meritis: s(ed) q(uia) co
placuisti i(n) eis. i(d est) gr(ati)e tue b(e)n(e)placitu(m) abun
dauit i(n) eis.

Tu es ip(s)e rex m(eu)s & d(eu)s m(eu)s: q(ui) man
das salutes iacob. Q(uo)d q(ui)de(m) hec p(ro)b(us)
fecisti: qu(orum) ia(m) transierit: Q(uo)rum io ad me
moria(m) reuoco: q(uonia)m l(icet) illa transierit: tu
tu(m) es ide(m) ip(s)e potens & fortis: q(ui) q(uo)d tunc
concessisti materialit(er): nu(n)c i(n) nobis adim
ples sp(irit)ualiter: q(ui) n(un)c ma(n)das salutes Ja
cob: Quia sicut illi tu(n)c inimicorum p(er) te
erat uictores: ita n(un)c q(ui) s(un)t iacob. i(d est) uitio
ru(m) supplantatores, p(er) te a uitiis liberat(ur)
& salutes et(er)na merent(ur). Et uere p(er) te: q(uia)
es rex meus. i(d est) s(ecundum) humanitate(m) assu(m)pta(m)

uita & co(n)uersatio(n)e tua regis & instituis
me qualit(er) uiuere debea(m). Et es d(eu)s m(eu)s. i(d est)
creator / eo q(uod) p(ri)us e(ra)s uerbu(m): si(ne) quo fa
ctu(m) est nihil.

In te inimicos n(ost)ros uentilabim(us)
cornu: & i(n) no(m)i(n)e tuo sp(er)nemus
insurgentes i(n) nobis. Et q(uonia)m tu es
rex meus & d(eu)s meus: io(deo) in te. i(d est) p(er) te cor
nu nostro & fortitudo n(ost)ra uetilabim(us)
inimicos n(ost)ros. i(d est) uitia nos i(m)pugna(n)tia
o(mn)io expugnabimus. Et nos positi i(n) no(m)i(n)e
tuo uel confidentes: co(n)tenem(us) tu(n)c eos.
q(ui) nu(n)c insurgu(n)t (contr)a nos. Al(ite)r. [illegible] hic re
g[illegible] nos. & mundas a uitiis. [illegible]
ro uentilabro aree uentilabim(us). i(d est) i(n) co(m)
paratione n(ost)ri iudicio & damnatione
[illegible] iudicabim(us) inimicos n(ost)ros: q(ui) no(s)
hic p(er)sequu(n)t(ur) / s(ecundu)m hoc q(uo)d scriptu(m) e(st). Iudi
cabu(n)t s(an)c(t)i nationes. Et hoc [illegible] i(n) te. i(d est) p(er)
te: q(ui) es cornu & fortitudo n(ost)ra. Vel iu
dicabim(us) illos i(n) te. i(d est) p(er) te: Et hoc cor
nu. i(d est) fortitudine s(an)c(t)itatis n(ost)re. [illegible]
et ex carne oriu(n)t(ur). Fit au(tem) aliud q(uo)dda(m)
p(re)ter carne(m) firmius & durius q(uam) sit ip(s)a
caro. Ita & s(an)c(t)i dei l(icet) ex infirmitate car
nis orian(tur): carne(m) t(ame)n sua(m) cu(m) uitiis & co(n)
cupiscentiis mo(rti)ficando se(se) robustos
& fortes exhibent.

Non e(ni)m i(n) arcu meo sperabo: & gla
dius m(eu)s no(n) saluabit me. Vere
p(er) nom(en) tuu(m) t(antu)m saluabor: q(uia) p(er) me no(n).
Et hoc dicit. No(n) sperabo me fore salua
du(m) i(n) arcu. i(d est) i(n) callida defensione mea.
vel i(n) arcu. i(d est) minori merito & medio
crib(us) uirtutib(us) meis. Et gladius meus
no(n) saluabit me. i(d est) manifesta & uiole(n)
ta defensio: uel maiora merita & ma
iores uirtutes mee no(n) saluabu(n)t me:
s(ed) auxiliu(m) gr(ati)e tue.

Saluasti e(ni)m nos de affligentibus

nos: & odiētes nos confudisti.
Vere p nos nō saluabim̄: q2 p te tatuz. Tu ei saluasti p saluabis nos de affligē tibus nos. Expo. s. & ppea saluabis nos q2 affligent nos pp nom̄ tuū: Et odien tes nos pp nom̄ tuū, [illegible] cōfud [illegible] diḡs ōndes: tūc. s. qn̄ dicent. Nos insensati uitā illoꝝ ęstimabamus insaniā.

In deo laudabimur tota die: & ī noīe tuo cōfitebimur ī sctm. [illegible] ude [illegible] contundent: s nos lau dabim in deo. i. qcqd ī nobis erit lauda bile. tūc quia laus erit unicuiq a deo deo imputabit & sibi ascribet. Nō eī ī nobis, s ī dn̄o gliabim̄. Et hec la[us] eit ibi: ubi ē tota dies. i. continua & iteorn dies: quia nulla nocte iterpollabit. Et uere laus nr̄a ī deo erit: q2. o. dn̄e con fitebim̄ ī noīe tuo. i. laudabimus te, no mini tuo & ōrō deputantes, si qd lauda [illegible] de fecimus [illegible] & confessio erit in seculū sbsecutiuū huius seculi. Diaps.

Nūc āt repulisti & confudisti nos. & n̄ egrediens ds ī uirtutib3 nr̄is. Tūc qdez nos ab inimicis nr̄is saluabis. s nūc interī repulisse uideris nos, ab i stantib3 nō eripiēdo piculis. Et nō egre dieris ds. i. nō palaz p angelicos misteros appares i triumphis & uictorijs nostris. sicut quōdā patrib3 nr̄is palā in bellis & uictorijs apparebas.

Auertisti nos retrorsū post inimi cos nr̄os: & q oderūt nos diripi ebant sibi. Et qm̄ repulisse nos uideris, nō sbueniēdo nobis ī tribulatōib3: uertisti [illegible] nos. i. quosdā nostroꝝ a bono ppo sito [illegible] [illegible] & aposta tare pmisisti: Et in tm̄ q[illegible] p̄ inimi [illegible] nr̄os. i. sequaces inimicoꝝ nostroꝝ [illegible] isti. Et q2 nos uideris repellere: qui oderūt nos. diripiebāt. i. diuiso modo qi ī pte prede rapiebat nos sibi. i. ad sibi tuz suū: aliūz ferro necādo: aliū lapidi bus obruēdo: aliū diuersa nece pdendo.

Dedisti nos tāq̄ oues escarum: & ī gentibus dispsisti nos. Adhuc ipī [illegible] [illegible] modū psecutionis exequit. Dedisti nos. i. ī morte darī pmisisti, adō uiliter & sine reputatiōe dam[illegible]: sic oues escaꝝ ad hoc impugnate ut pparent ī escam: Quas qui occiderit: q ad hoc eas sēcauerit nullū dāni ī cōsitimat. Et ī gē tib3 dispsisti nos. i. [illegible] psecutione, de loco in locū & de ciuitate ī ciuitatē [illegible] gentes nos dispgi pmisisti: sic ī euā gelio dr̄. Cū fuerint uos psecuti ī una ci uitate: fugite ī aliaz

Vendidisti ppl̄m tuū sn̄ precio: & nō fuit multitudo ī cōmu tationibus eoꝝ. Et cū hac itētione paterem: ut p passione nr̄az aliq ouerter[en]t uēdidisti. i. ī mo[r]te nos tradi pmisisti. Et hoc sine pcio. i. nullis p mortez nostra ad fidez cōuertētib3: quoꝝ cōuersio preciū nr̄ę mortis ee deberet. Et si qn̄q ōtigit ut aliq conuerterēt: nō fuit multitudo ī cōmutationib3 eoꝝ. i. nō multi fue runt, q loco nostrō q moriebam̄, conuer terent ad fidez: sicut de bto mauritio & socijs eius actu legim̄: Qui qdē omēs sct̄ mortui: s p eorū morte un̄ tm̄ fuit ōuers̄.

Posuisti nos opprobriū uicinis no stris: subsanatione & derisū ijs q ī circuitu nr̄o sut. Et nō ē mi rū si nō conuertut: q2 uicinis nr̄is posuisti nos opprobriū. i. ijs q uicini nostri ee uolebant: & nobis p fide adherere qui rebat. morte nr̄am pbrosā & ignominiosā uideri fecisti. Et ita timore mortis nr̄ę pterriti: ad fidē quā prius affectabat,

nō accedebat: & ıps q̄ sr̄ ī circuitu nr̄o ad āduocādū uel ad imitādū. posuisti nos ī subsanatione. Subsanatio ē mētis illusio significata p narıū motū. Et cū debe rem⁹ eē ad uenerationē: posuisti nos ad derisione. Vel uicinis nr̄is. ı. hereticis q̄ nobiscū sr̄ ī eadē fide: ī qbusdā tn̄ a no bis dissentiūt: opprobriosi patiēdo uide mur. Nam q̄ ad fidē iā uicini erāt: ui dentes mortez nr̄az opprobriosā/ fidez recipe timebat. Vt ē beat⁹ dicit Ambro. Corrigit sequētē lapsus poris.

Posuisti nos ī similitudinem gē tibus: cōmotionē capitis ī pplis. Adō turpit⁹ nos affligebāt: q̄ posuisti nos ī similitudinē gentibz. ı. si quez dā naticū gentes punire uolebāt: ad nr̄az poenarū similitudinē illū dam̄nabāt. Vt si qs int eos īsaniebat: ad nr̄az similitudi nez illū insanire dicebāt. Et dedisti cō motionē capitis ī pplis. ı. idolatris: q̄ p̄ ta irrisione & capitis agitatiōē nos de ridere pmisisti: q̄z p p̄dicatione nostrā principale mētis eorū. s. ro de īfidelitate mouebat⁹ ad fidem.

Tota die uerecūdia mea contra me ē: & cōfusio faciei meę coope ruit me. Et q̄m tanta m̄ īcumbit mi seria: uerecūdia mea. s. spōte suscepta uel mihi illata ē contra me. ı. ī cōspectu & ī memoria mea semp. Et nō mirū/ q̄z ē tota die. ı. assidue. Et confusio fa ciei meę. ı. hoc q̄ sū confusibilis: q̄d ē mihi semp ī facie & ī p̄ntia/ operuit me undiq̄z ad modū uestis. Sicut eīz uestis uel tunica cōtegit corpus: ita me corpore & mēte hęc ambit confusio: corpore qdē dolore cruciatuū: mente defectu aliorū.

A uoce exprobrantis & obloquētis: a facie inimici & psequentis. Que uerecūdia puenit m̄ a uoce exp brantis. ı. Ubi sit deus tu⁹ q̄ me nō eri puit: mihi īpppantis: atq̄z dicentis. Cer tū ē q̄d pateris. incertū ē q̄d expectas. Et puenit a facie inimici. ı. a p̄ntia ul manifesta & instanti impugnatione inimici. Et q̄m inimici sr̄ qdāz qui nō psequūt⁹: ideo t & psequētis: q̄ inimic⁹ ē psequens.

Hec oīa uenerūt sup nos: nec o bliti sumus te: & inique non egimus ī testamēto tuo. Que oīa ideo ad memoriā reuocam⁹: ut nostrā p seuerātiā ī confessione tui nōis ī pas sionibz demonstremus. Hec oīa qui enūciaui supius/ uenerūt sup nos. ı. illata nobis fuerūt ad nos supandos: & nō sumus obliti te: ut fidez tuaz ne garemus: & ī testamēto tuo nō egim⁹ inique. ı. a pacto q̄d tibi ī baptismo p misimus ī nullo deuiauimus. ul ab eu āgelio tuo. ī q̄ fidelibz tuis b̄titudinē te rrenis ēt̄nas nūq̄ recessimus.

Et nō recessit retro cor nostrū: & declinasti semitas nr̄as a uia tua. Et nō solū a testō tuo ī actu nō recessimus: s̄z nec & cor nostrū retro recessit. ı. ut a pacto tuo recederet nō cogitauit. Et declinasti semitas nr̄as a uia tua. ı. deriuasti passiones nr̄as a passiōe tua: q̄z ad tuā imitatione tormēta ptulimus. Vel. nō declinasti semitas nr̄as a uia tua. ı. deuiare nō pmisisti opa nr̄a a pceptis tuis.

Qm̄ humiliasti nos ī loco afflic tionis: & cooperuit nos umbra mortis. Vere passiones nr̄as a passi one tua deriuasti: q̄m sicut tu humi liatus es ī caluarie loco: ita nos humi

liari pmisisti i loco afflictionis .i. an reges & psides . vel i cippis & carceribz / flagris & uinculis vel i loco afflictionis .i. i pnti uita . Et ado humiliati sum . qr umbra mortis .i. mors tpalis que a nobis incurit / que e umbra etne mortis . opuit nos . Vl umbra mortis .i. psecutores ipi te ignorates & io tendetes ad morte operuer nos.

Si obliti sumus nome dei nri : & si expadim manus nras ad deu alienu. Dico nos dei no ee oblitos : & ve e. Alioqn si obliti sum nom dei nri ut sibi deb cultu no exhibuerimus . In [illegible] ei qd [illegible] creator dz cultus sibi diuin adhibet. Si ig obliti sum nom di nri .i. [illegible] tu sibi debi [illegible] obtulim . Et si p[illegible] expadim man nras ad deu alienu : ut a liu pt ipm coleremus . No [illegible] dz ut seqr.

Non ne deus requiret ista : ipe eni nouit abscondita cordis . Non ne ds requiret ista .s. p uindicta . Diret aliquis . Non requiret : qz nesciet . Sciet certe : qa ipe cognouit & abscondita cordis.

Qm pp te mortificamur tota die : estimati sumus sic oues occisionis . Ad hoc respondet / qi diceret sibi uox diuina . Que necessitas fuit / ut nom meu negares / Maxima certe : qm pp cofessione nomis tui carcere cippos uincula tormta & morte sufferim . hoc e . mortificam tota die .i. assidue : Et estimati sum ut oues occisionis .i. estimauert se nos sine peccato occidere : sic de ouibz nullu peccatu fieri creditur . Vel inde pz / qd tui no sum obliti : qa pp te quotidie mortificam.

Exurge quare obdormis dne : exurge : & ne repellas in finem . Et qm qde tanta p noie tuo sufferim : exurge itaqz / ut nos a tormtis eripias . Ideo at precam ut exurgas : qz no subueniedo nobis / qi obdormisse uideris . S . quare . Exurge .i. ad hoc te ppara / ut nobis bra uiuz reddas : & ne repellas i fine .i. ne nos omo abicere uidearis.

Quare facie tua auertis : obliuisceris iopie nre & tribulatois nre . Quare ptie tue auxiliu no manifeste nobis impedis . Tu pmisisti inopie nre copia : & tribulationi nre gete . Sz non exhibendo uideris oblitus.

Qm humiliata e i puluere aia nra : conglutinat e i tra uenter noster . Et necesse e ut exurgas i auxiliu nostru : qm aia nra humiliata e i puluere .i. ij q meliores & chariores int nos uidebant afflicti st ab ijs / q st instabiles & infructuosi ut puluis . Vel st humiliati i puluere .i. p rebus mudanis : q[ue] ut puluis cito labunt . Vel aia nra .i. sensualitas p rebz mudanis affligit . Et minores nri q refectione quotidiana indigebat . qda dulcini cupiditatis adhesert . a terrenis

Exurge : adiuua nos : & redime nos pp nomen tuu . Et qz hoc e : p para te ad liberadu nos : & da nobis corpor icorruptione : que nobis e danda p tua redemptione . Na hoc opata est tua redemptio : ut det nobis icorruptio . Et hoc fac pp nom tuu dilatadu & glificandum.

In fine psalmus dauid.

Hoc epithalamiu .i. carmen nuptiale : qd dz eo fidelibus cantari .i. memoria illes dz qm re leticia attribuit filijs chore .i. imitatoribz passionu crucifixi xpi / q comitabunt / s. p eo q i bono pseuerabut / a corpore humilitatis huius i configuratione corporis claritatis christi comutari merebut . Qui st in fine tendetes / ad amplexus .s. sui spo si uoto moribz qz festinates . Vel canticu

habitu est p dilecto. i. p comendatione christi: q est sponsus ecclie dilectus qz patris filius iuxta illud. hic est filius meus dilectus. Qui in hoc carmine fm diuinitate & humanitate comedat a patre. Quod cantica fidelibz pponit ad intellectu. i. ad hoc ut intelligat. qualr debeat se sponsi amplexibus iungere: & se uniuico christo uirgine casta exhibere. Materia h psalmi ipse ds pr: que introducit ppha loquente. [illegible] in hoc psalmo intentio fideles [illegible]re. & huic eis intellectu conferre: ut scte & iuste uiuere discat: quaten ad sponsi [illegible] digne perueniant. Psalmus iste epithalamius dr. eo q sup thalamis i. de nuptiis christi & ecclie compositus ee decernit. Quarz nuptiarz ds pat e paranimphus. i. et nucii inter sponsu & sponsaz: ut eos caste & recte giugat. Ergo comendat ds pr sua dispositione atz consilio ubu suuz icarnatu ad hoc i mundu uenisse: ut fidelium sibi copularet ecclesia: alloqt eu sic dicens. O fili potetissime sicut ego su potentissimus: m coessentialis & coeternus: qm uolo te fore gnis humani redemptore: intede ad hac quã t iiungo obedientia adimpleda. i. te itesu exhibe. Et hoc mo esto intensus. Ingredere utero uirginale: & pcede ex eius utero pfectus homo: Et hoc fac pspe. i. p me psperis [illegible] effectus ac successus. Et hoc [illegible] mudi a iure diaboli eruaster i uis tui. i. castis tuis amplexibz iunge ecclesiaz. i nua regnu obtineas. Et ut hoc tibi regnu constitut possis acqrere: iduere spe[illegible] tua. i. esto [illegible] immunis: Et induere pulchritudine tua. i. [illegible] esto ornatus uirtutibz. Et si queras qua arte q ue officio illud tibi regnu possis acqrere. accipe. Accingere gladio tuo

sup femur tuu. Prepara te ad pdicationis uerbu, postq humanitate assumpst. Gladius qppe pdicatione designat: q sicut gladius aia a corpore sepat: ita pdicationis smo nuro a socru: filiuq a patre seiungit. P femur qq humanitas figurat qz carnis origo ex femore ppagat. Et confident potens ad pdicandu accedere: qm talis existes: q nemo te potest [illegible]. [illegible] sua consitia i nullo penit accusat. Tu qppe eris speciosus forma p filiis hominu [illegible] filios homiz. Justus qppe fuit abel: iustus noe: iustus abrahaz: iustus Joanes: iustus petrus. Ad compatione tn tui nemo iustus. Et qz talis futurus es: [illegible] tibi [illegible] obedientia [illegible] subire. [illegible] ut mihi obedias: qm fil [illegible] es mihi [illegible] essentialis & coeternus, ex [illegible] seculu genitus. Nam cor meu eruct[illegible] uerbu bonu. i. secreta mee diuinitatis esse[illegible] tia ex se ipa ineffabiliter genuit ubu bonu qz te filiu bonu, sicut ego suz bonus. Nemo [illegible] Secreta intellectum secreta diuinitatis ee[illegible] tia, qz sic [illegible] exprimit. ita [illegible] qm: donec ea nobis aperuerit filius. Vn q ipe [illegible] nos [illegible] exprimimus: ds pr p uerbu humanatu sui nobis notitia reseruit. Nemo ei prez nouit: nisi filius & cui uoluerit filius [illegible] apd deu nihil sit p[illegible] intrinsec[illegible] nutoe pfectu ex se filium genuisse [illegible]

ERuctauit cor meũ ũbũ bonũ: dico ego opera mea regi. i. [illegible] uerę diuinitatis essentia (inquit pr̃ deus) ad [illegible] filiũ bonũ genuit ex se ipsa. Et [illegible] mihi. o. fili essentiale [illegible]: [illegible] regi dico opa mea. i. p te regem. sicut & rex sũ ego. opa mea dispono: quę mea s̃t, q̃ ego feci: & tua, q̃ p te feci.

Lingua mea calamus scribę uelociter scribentis. Quia q̃ filius meus es uolo ut sis lingua mea. i. carne assu[illegible] & hoĩbz appare uisibilis: ut qm̃ eis ĩ diuinitate uisibilit̃ loq nõ possũ: eos p te q̃i p linguã alloquar. Et esto calamus mi scribę: q̃ sicut scriba qlibet calamo caracteres & signa facit: q̃bz uolũtatẽ suã cui uult apit. sic ego p te uolũtatẽ mea[illegible] [illegible] ĩ[illegible] fidel[illegible]. [illegible] calamus [illegible] scribentis. i. illiũ: [illegible] cui dicere & facere nulla ẽ mora. Vel q̃ [illegible]: q̃ quos erudiere uo[illegible] [illegible]: ĩ momẽto eruditos faciã.

Speciosus forma p̃ filijs hominũ: diffusa ẽ grã ĩ labijs tuis: pptea bñdixit te dñs in ęternũ. Secũdu Aug̃ possum̃ hoc de ipius dñici corpis intelligere forma. Vel speciosã hẽs ĩ hoĩbz [illegible] p̃ ces filios [illegible]. Et qm̃ tal[illegible] [illegible]es: io hoc donũ erit tibi cõcessũ q̃ pdicatiõe tua [illegible] [illegible] labijs tu[illegible]. Vel [illegible] omissio & oĩu[illegible] concessio erit i labijs tuis. i. ĩ pdicatione tua. Vel ĩ aplis tuis: q̃ te gentibz nũ[illegible]abut. Et qm̃ hoc erit ĩ eo, q̃ peccata remittes: & obedientiã quã tibi impono pfi[illegible] es. ideo dñs. [illegible] bñdixit [illegible] i. exaltabit te, dando tibi nom̃, q̃d [illegible] om̃. Vel te & tuos ĩ oĩu uirtutũ aug[illegible] [illegible].

Accingere gladio tuo sup foemur tuũ potentissime. Hoc [illegible] io tibi regnũ a[illegible]. Prepara te ad pdicationis uerbũ, postq̃ humanitatẽ suscepis: ut sup̃ in pncipio ani psalmi. [S]pecie tua & pulchritudie tua: intẽde psp̃e pcede & regna. Induere a peccato ĩmunitate & oĩu[illegible] ornamẽto uirtutũ: intende. i. ad oĩus humani redemptione te oñde ĩtentũ. [illegible] pcede. i. egredere de uirginis utero, psp̃os p me habiturus successus. & regna. i. hoc mõ regnũ mũdi a iure diaboli transfer ĩ ius tui.

Propt̃ ueritatẽ & mansuetudiẽ & iusticiã: & deducet te mirabiliter dextera tua. Diceret filius ad prẽ. Tuę qdẽ pr̃ uolũtati nõ audeo [c]õdicere: uellẽ tñ cognoscere, q̃re me tm̃ ad gen̄ humanũ recupandũ & nõ aliũ uelis nũciũ mittere. Ad q̃d pr̃ [illegible] det. Hoc certe facio pp ueritatẽ meam implendã: & pp mansuetudinẽ & iusticiã tuã oñdendã. [illegible] naq̃ p pphas & legẽ q̃ te mitterẽ incarnari: & q̃ tu mansuetus esses & mitis quasi ouis que ducit̃ ad occ[isi]one: & sic agnus q̃ corã tondente se obmutescit. & q̃ [illegible] iustus esses: & alios iuste uiuere doceres. Et q̃ hęc oĩa spopondi i[illegible] ne mendax apparea, cõplere disposui: & [illegible] ẽ q̃ te ĩcarnari constitui. Et securus esto. q̃ p assũpta humanitatẽ de cũctis gentibz regnũ tibi cõgregabis [illegible]: [illegible] nõ tñ pdicabis: s̃ & miracula facies. Naz dextera tua. i. diuinitatis potentia que tecũ sẽp erit: deducet te de iudeis ad nõ credẽtes: de iudeis ad gentes: Et hoc mirabilẽ. i. p [illegible] quas facies.

Vel sic. Vere tibi concedet hec gratia: quod per
dicatione tua multos acquires. Nam ipsi conu
tent, tu propter ueritatem quam eis predicabis: tu
propter mansuetudinem quam eis ondes: tu propter iusti
tiam, in qua eos instituis: tu propter miracula
que per diuinitatis potentiam facies.

Sagitte tue acute: populi sub te cadent in
corda inimicorum regis. Et non solum mi
racula facies: propter que tibi multos acquires:
sed et sagitte tue erunt acute. i. uerba tue predica
tionis erunt corda auditorum transfigentia.
Vel ... ... uerbo suo ten
figent: Quod ab effectu probatur. Nam populi prius
idolatre cadent a fastu superbie: in quo prius erant:
et tibi humiliabuntur. Et ubi cadent? In cor
da inimicorum regis. i. in corde illorum in quo prius
tibi erant inimicabantur. Et ita cadent: quod e
runt sub te. i. preceptis tuis subdentur. Digni
quippe est, ut populi tibi subdantur. i. domino tuo: quia
non possunt inuenire parem. Nam sedes tua
i. dominium et potestas tua durabit in illis
in seculum seculi ... . Et uirga rec
... iusticia tua est uirga
directionis. i. omnia in equitate librans. Et
uere omnia in equitate libras: quia dilexisti
iusticiam. i. bonis bona reddes: quod est iustum
et odisti iniquitatem. i. malis mala restitu
es. quod equum. Et hoc est quod sequitur.

Sedes tua deus in seculum seculi: uirga
directionis uirga regni tui. Et ita
tibi subdentur: quod sedes tua erit in illis. Ha
bitabis enim in eis in seculum hoc seculi subsecutiuum. Et
si contingat quod quis peccauerit: non eos statim
punies: sed misericorditer corriges. Nam
uirga regni tui. i. ... directio tua quam eos ...
... erit uirga. i. directio ... ...
quia eos diriges: et subleuabis a malo in
quod sunt prolapsi ad bonum a quo ceciderunt.

Dilexisti iusticiam: et odisti iniqui
tatem: propterea unxit te deus deus tuus

oleo leticie pre consortibus tuis.
Vere diriges eos, a malo perducendo ad bo
num: quia dilexisti iusticiam. Et odisti iniquita
tem. i. illos facies diligere iusticiam: et ini
quitatem odio habere. Et quoniam hec omnia facies:
propterea. o. deus fili, deus tuus. i. ego pater
creator tuus secundum humanitatem, genitor
secundum diuinitatem, unxi te oleo leticie. i. spi
ritu sancto te omnino repleui: Et hoc pre consortibus
tuis. i. plusquam aliquem coheredum tuorum ...
... ei quedam habuere dona spiritualia: in te
autem habitauit plenitudo diuinitatis cor
poraliter. Spiritus sanctus oleum leticie dicitur.
quia est paraclitus. i. consolator: qui spe eterne
beatitudinis in tribulationibus consolatur
electos. Et sicut oleum tumentia membra
deponit: et ossa fracta consolidat. ita
spiritus sanctus de corde superbiam tollit: pectoris
uulnera sanat: et uirtutes redintegrat.

Myrrha et gutta et cassia a uestimen
tis tuis a domibus eburneis: ex
quibus delectauerunt te filie regum
in honore tuo. Dico quod populi tibi sub
dentur: et inhabitabis in eis. Sed ostendam quales
esse debeant: ut tu habitare digneris in
illis. A uestimentis tuis procedet myrrha
et gutta et cassia. i. a fidelibus tuis quibus
ut uestimento circumdaberis: sicut testatur
sicut per prophetam. Viuo ego, dicit dominus: quia his
omnibus quasi uestimento indueris: et ab eis
incorruptio atque humilitas, charitas que
procedet. Per istas enim species quas ponit, quedam
debemus intelligere ornamenta uirtutis:
sine quibus fidelis anima ad sponsi amplexus
non intrat. Est enim myrrha confectio quedam
qua inunguntur cadauera, ne putrescant. i.
Gutta quoque est quedam confectio ad depo
nendas ... idonea. Cassia quedam
est herba ... in locis humectis nat...
... morbos depellit: et sanitatem ...

[illegible] In uestitu deaurato. [illegible]

Et [illegible] q̃ [illegible] suf[illegible] apl[illegible]
Et q̃ ẽ deus: cui diuinus cultus debetur.
filie tyri .i. [illegible] q̃ p̃us fuerat i
[illegible] a uictoria: uel que p angustias &
[illegible] tendit ad uitã: adorabunt eu.
i. d[illegible] sibi cultũ exhibebit: uel eũ ad eu
[illegible] trahũt. Tyrus ẽ angustia in
[illegible] ẽ tyri [illegible] q̃ per
[illegible] tend[illegible] ad regna ce
[illegible] sicut ille te adorabũt. o. filie
[illegible] plebis [illegible]
[illegible] nobiles. [illegible] ut libere:
sapientes [illegible] sicut hũt i plebe per
[illegible] turbis diuites fuerit. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] christo diuinitas humana
[illegible]
[illegible] iustorũ offerendo se in
uultũ tuũ deprecabũt capiet te uidere.

Et filie tyri i muneribus uultum tuum deprecabũt oẽs diuites plebis. [illegible]

Omnis gl̃ia eius filie regis ab it[us] [in fimbri]is aureis. circũamicta [illegible]

[illegible]

i fimbri[is] [illegible] i [illegible] [illegible]
q̃ finis sit aureus: ut q̃cq̃d fecerit: cha[ri]
tis intentione faciat [illegible]
[illegible]
Et ne putet sola parũ sibi sufficere [illegible]
utrinq̃ induta utriq̃ uirtutibus.

Adducent̃ regi uirgines post eam proxime eius afferent̃ tibi.

Et [illegible]

[illegible]

Afferent̃ in letitia & exultatiõe adducent̃ in templũ regis.

[illegible]

Pro patribus tuis nati s̃t tibi filii constitues eos principes sup omnẽ terram.

[illegible]

que erit ĩ hoibus. Vel sup omẽ terrã .i. ecclesiã in fide stabilẽ & ĩ scõis ... Et magna utilitatẽ opabut illi pncipes: qa p illos memor ero nois tui: qa q per eos conuertẽt, nõ nõie eorũ, s; nõie tuo uocabut. Vel memor ero nois tui .i. te laudari ab illis faciã ... a gnatione pnti ĩ gnatione sequenti. Vel transibit hec laus a gnatione iudeorũ ĩ gnatione gentiliũ. Et hoc ẽ qđ sequit.

Memor ero nois tui in omni progenie & gnatione. Et qm illi pcipui cultores existent.

Propterea ppli confitebut tibi ĩ eternũ & in seculũ seculi. Confitebut .i. laudabut. Et qm hoc facient: pducent in ętnitate: que durabit ĩ seculũ ... seculi solecutiuũ.

Jn fine ps dauid.

In fine filiis chore psalmus dauid pro arcanis. Jsta spualis opatio que ẽ dauid .i. ecclię pfectorũ, pponit filiis chore .i. his q christi imitatores erat futuri: & in ... stu credit ... exhortans eos ... dant ĩ finẽ .i. fide deuotione & ope ad conformitatẽ christi & ad uirtutũ pfectionẽ puenient. Agit & p arcanis .i. pdictos filios chore futuros hortat, ut ĩ pmo & in secũdo christi aduentu credant: q fuerũt arcani: qa pmus aduetus ferẽ omẽs hoiẽs latuit: donec ipe p carnẽ mũdo apparuit. Secũdus quoq; aduentus occultus erit ut ĩ euangelio dr. De die aũt illo & hora nemo scit, neq; angli celorũ: neq; filius: s; pr solus. Dr aũt nescire filius, nõ q p se nesciat: s; q nescientes faciat. Materia ergo huius psalmi est ecclesia pfectorũ ĩ christũ credituros ad fidem ... stans. ... dit ... illos ...

ĩ pmũ dni aduentũ humilẽ credat: qm humilis & paup, iudicandus nõ iudicaturus aduenit. Credat & in secũdũ aduentũ illius: qm fortis & potens iudicaturus, nõ iudicandus adueniet. Monet & illos ut si qua tribulatio eis pp fidei occasionẽ ingruerit: nõ deficiant neq; succumbat: s; sint exemplo suo constantes. & de dei auxilio atq; ptectione fidentes. Alloqt g° pfectorũ ecclia christi imitatores futuros sic dicens.

95.

Deus refugiũ nostrũ & uirtus: adiutor in tribulationib; q inuenerũt nos nimis. O uos q in ĩ uoto concepistis, ut christi imitatores sitis: & eiusque fide deuoti ppiatis, uenite ad admonitionẽ meã .i. nõ fallit; pedu si fidei & affectib; aiorũ accedite. & uidete opa dni .i. intelligẽdo credite arcanũ opus pmi aduetus, qm humilis uenit: & credite arcanũ opus sci aduet9 qm fortis & potens adueniet. Que opa pmi & sci aduetus ipe posuit pdigia .i. pdigiosa. ac si diceret. Merito debetis ĩ ipsius pmũ & ĩ secũdũ aduetũ credere: qm p utrũq; multa mirabilia facit. Prim9 nãq; aduetus mirabilis fuit. qr sine uirili semine ẽ conceptus: & matrẽ suã clausã inuenit: clausã reliquit. Jn secundo quoq; aduentu mirabilia faciet. Tunc eni mortui resurgẽt: & corã illo totus orbis iudicandus astabit. Celi qq; & terrę licet essentia maneat: hec tñ forma transibit, ĩ multo meli9 restauranda. Et ĩ tm st pdigiosa opa dni qui st sup terrã .i. oĩa terrenorũ uires & ĩgenium excedũt. Nemo eni ẽ, q cogitare sufficiat ... in ... sit natus de uirgine: & q inenarrabili

ac inestimabili potentia mūdū iudicatu
rus erit. Et si forte uultis scire: utrū pm⁹
dn̄i aduetus aliquā utilitatē sit opatus on
dā. Christus p p̄mū suū aduetuз fuit au
ferēs bella .i. parietē inimicitiaꝝ q erat
īt nos & pr̄eз suo destruens : & parietēз
illu nō ī uno tm̄ loco destruxit, ſ usq ad
fines terre .i. ubiq terraꝝ. Vel ī tm̄ inimi
citias illas destruxit : ut finita & deleta
terrenitate a fidelibus suis : illos de terrenis
celestes efficeret. Ego qdē uos ad fidē chri
sti exhortor : & si quā i obis ingruerit hui⁹
occasione fidei tribulatio : nō timeatis : q
dō conteret arcū .i. occultas psecutoꝝ insi
dias deducet ad nihilū. Arma cōfringet .i.
manifestas impugnationes ad nihilū re
diget. Et scuta .i. defensiones & argume
tationes qbus suū nitūt errore defendere
comburet atq cōsumet igni charitatis [illegible]
[illegible]
Qui du contra paulū disputaret : igne ta
dē charitatis accensus : errore q° detinebat
dimisit : & ad fidē accessit. Et potens erit
dō ad hoc faciedū : s. ut arcū cōterat & ar
ma confringat : qm̄ ipē ē dō uirtutū .i. an
geloꝝ celestiu, qꝝ [illegible] opat⁹. Et si hoc pot ī angelicis ordinibꝫ : nō
ne [illegible] ī nobꝫ posset [illegible]
[illegible] uirtutū : est tn̄ nobiscū ut nos adiu
uet. Et inde [illegible] q sit nobiscū : qm̄ susceptor
nr̄ est .i. humanitatē nrāꝫ suscepit : ut in
nobis [illegible] peccatoꝝ sanaret : [illegible]
[illegible] suscepit ut eu sanitati
restituat. Et & inde scire potestis : qꝛ erit
nobiscū : qm̄ ē deus iacob .i. deus luctatoꝝ.
Adiuuat eī luctatores : ut faciat eē uicto
res. Vel merito ī eū credere debetis : qa
ō est recens deus sicut idola gentiuꝫ : Sꝫ
ē deus ille q fuit tp̄e iacob : et q se [illegible]
[illegible] deceret d̄s abrahā

deus isaac. & d̄s iacob. Diceret fortasse
illi ī christū credituri quos alloquit⁹ pfe
ctoꝝ ecclia. Si utiq nos d̄s ipe uocasset.
ac p se ipe p̄dicasset : facilius crederemus :
Ad hac respōdet. Certe p se ipē p̄dicauit.
Nam d̄s oīuꝫ potestate : nr̄e bona uolunta
[illegible] p se [illegible] p̄dicauit.
Et uiuus nos [illegible] Vacate .i. [illegible]
[illegible] iudaismū relinqte. Si gentiles
idolatriā dimittite : & a pristinis morib
uestris cessate. Et uidete .i. credēdo itel
ligite qm̄ ego suꝫ d̄s : & nō ē alius p̄t me.
Et qꝛ suꝫ deus : exaltabor ī gentibꝫ .i. ado
rabor [illegible]
fuero a terra : omia traham ad me ipsū.
Et exaltabor ī tra .i. ī iudaico pplo. Sicut
eī terra solidius ē elemtu : ita iudaicus po
pulus ī diuino cultu gentilibꝫ firmior fuit.
Vel exaltabor ī terra .i. ī ecclia. Et hec diui
na p̄dicatio magnā huit utilitatē. Naꝫ
gentes gentilit pnus & ī mūde uiuentes :
hac p̄dicatione audientes st coturbate .i.
ad pniaꝫ compūcte. Et regna st īclinata.
illi in qbꝫ regnabat diab⁹ ad pniā st humi
liati. Et terra ē mota .i. illi q p̄us terreni
erāt : q terrena querebāt & terrena sapi
ebant : de sua īfidelitate moti ad fidē ac
cesserunt. [illegible]
[illegible] quā utilitatē p̄dicatio ei opata fuit.
Cuius itaq p̄dicatori [illegible] & ī passioib
que uobis p noīe ei⁹ otigerit . constantes esto
te : & de ei⁹ ptectione exemplo nr̄o cōfidite.
Nam ipē p se pugnātibꝫ ē refugiū .i. certa
securitas [illegible]
securos fecerit : uirtuosos ad pugnandū
reddit. Et nō solū nos ab inimicis hoc mō
defendit [illegible] ē nobis adiutor & coopa
tor : ut nedū īcorporem ab illis : sꝫ ipos in
corporemus nobis. Et ubi ē nobis ad
[illegible] In tribulationibꝫ. Et necesse ē ut

nos in tribulationibꝫ aduenit · qꝛ īue
nerūt nos. i. contra nos uenerūt nimis
. i. adō itolerabiles · qꝛ ī eis fragilitas
nr̄a succūberet : nisi diuina nobis gr̄a
adiuuādo sb̄ueniret.

Propterea nō timebimus dū tur
babit̄ terra : & transferent mōtes ī
cor maris. Et qꝛ deus ē refugiū & ad
iutor noster : ppea nō timebimus dū adūsu
nos terra mouebit̄. i. iudaicus pp̄ls scanda
lizabit̄ uel terreni qq̄z : Et cū montes. i. ma
iores & inter nos prelati transferent̄ ī
mediu gentilitatis · cui cor & uoluntas
deo amarescit : ad hoc ut ibi durius pu
niat̄ nō timebimus. Vel quū a iudeis
expulsi ad gentil ꝑdicandos a respiunt
nec tuc timebimus

Sonuerūt & turbate st̄ aque eoꝝ :
conturbati st̄ montes in forti
tudine eius. Diapsalma. Et for
sitan quereret aliqs / an timeāt necessitate
illi montes. i. maiores habuerūt. Habu
erūt certe. Nā cū essent int̄ gentiles po
siti sonuerūt. i. palā ꝑdicauerūt : & aq
eoꝝ. i. auditores eoꝝ : q adinstar aque
sedicionū & istabilitatis fluctus agitat
st̄ turbati. i. ꝑ illos scandalizati. Et non
tm̄ pp̄li ſꝫ montes. i. maiores & principes
st̄ conturbati ī fortitudine eius. i. scāda
lizati st̄ ī auditu ꝑdicatoīs dei : que for
tis ē : quia ardua ꝑcepit.

Fluminis impetus letificat ciuita
tē dei : scificauit tabernaculum
suū altissimus. Illi q̄dē scādalizant̄
ſꝫ nil cure sit : qꝛ impetus fluminis. i.
abūdans gr̄a sp̄s scti / ciuitatē dei letificat. i.
societatē sanctoꝝ munitā uirtutibꝫ : sic
ciuitas munit̄ muris : ī pꝰs passionioꝝ
spe btitudinis hilarē reddit. Et nō solū
letificat : ſꝫ & altissim̄ ds̄ tabernaculū
suū. i. fideles suos sibi tabernaculantes
sanctificauit. i. firmiores ī dilec̄tione ꝑ
ipās tribulationes reddidit. Vel ꝑ scti
sp̄s infusione tabernaculātes sibi ī fide
firmauit : sic & testa luteā q̄to magis
coquit̄ : tanto magis solidat̄.

Deus ī medio eius nō cōmouebit̄ :
adiuuabit eā ds̄ mane diluculo.
Inde at̄ ē q̄ dei ciuitas letificat̄ : qm̄ ds̄
ē ī medio ei adhoc ut eā muniat. Et io
nō cōmouebit̄ a suo ꝓposito ciuitas illa.
Ideo at̄ nō cōmouebit̄ : qm̄ ds̄ adiuuabit
eā : ut nō solū nō incorporet̄ ab inimi
cis : ſꝫ ut illos sibi īcorporet. Et quādo
adiuuabit eā ? Mane. i. uelociter &
dilate : sicut operariꝰ : q summo mane ad
opus suū egredit̄. Et quātu eā adiu
uabit ? Diluculo. i. ab ipo ꝑdicatiōis exor
dio usq; ad finē. quia ē Diluculū aut̄
uocamus · qn̄ circa finē noctis / iā aliqⁱtu
lū lucis apparet. Ds̄ ig̃ ī medio ei. i. in
cōitate ciuitatis illiꝰ : que nō cōmouebi
tur. i. a suo ꝓposito nō discedet. Adiu
uabit at̄ eā ds̄. i. coopabit̄ illi : ut ini
micos expugnet : & nō expugnet̄.

Conturbate sūt gentes : & īclina
ta sūt regna. dedit uocē suam
& mota ēst terra. Prius gentiliter
& ī iude ui uiuētes / gentes conturbate
st̄. i. ad priuīz ꝯpūcte. Et inclinata st̄
regna. i. illi ī qbꝫ regnabat diabolus.
ad ꝑniaz humiliati. Dedit uocē suā dō.
i. palā ꝑ se ipē ꝑdicauit. Et mota ē ter
ra. i. qui terreni erāt : de infidelitate
st̄ moti ad fidez.

Dominus uirtutū nobiscū : su
sceptor noster deus iacob.
Et bn̄ pot̄ hec oīa sūis conferre fidelibꝫ :
qꝛ ē dn̄s uirtutū. Q̄d īo repetit : ut ma
gis eū cōmendet. Diapsalma.

Venite & uidete opa dñi: quae posuit pdigia sup terrã: auferẽs bella usq; ad finem terre. Venite no passibꝫ pedũ sꝫ affectibꝫ aĩoꝝ: & uidete .i. itelligẽdo credite opa dñi .i. arcanũ opus primi aduẽtus / & arcanũ opus secũdi aduẽtus: que .s. arcana posuit pdigia .i. prodigiosa & mirabilia sup terraꝫ .i. ultra qͣ aliqs terrenoꝝ cogitare sufficiat. Auferens bella .i. pacatẽ inimicitiaꝝ destruens usqꝫ ad finẽ terre .i. ĩ oĩ loco terraꝝ · ubi sᵗ credentes.

Arcũ conteret & confringet arma: & scuta comburet igni. Arcũ conteret .i. occultas ĩsidias ad nihilũ rediget. & confringet arma .i. manifestas impugnationes penitꝰ tollet. & scuta cõburet igni .i. defensiones & argumentationes igni charitatis consumet.

Vacate & uidete qm̃ ego sum ds: exaltabor ĩ gentibꝫ: & exaltabor in terra. Vacate .i. cessate a sẽssationibꝫ uris: & uidete .i. ĩtelligendo credite qm̃ ego sũ deus. Exaltabor ĩ gentibꝫ .i. ab eis adorabor ut ds: & exaltabor ĩ tra .i. ĩ iudaico pplo / ut ĩ ecclia.

Dñs uirtutũ nobiscũ: susceptor nr̃ deus iacob. Ipẽ dõ ẽ angelicoꝝ ordinũ & nobiscũ ẽ ad nos iuuandos: qꝛ susceptor ẽ humanitatis nr̃e: & deus iacob .i. [illegible] [illegible]. Diapsalma

In finẽ psalmus dauid.

Ista spũalis opatio · que ẽ dauid .i. ecclie / attribuit filys chore .i. aplis & aplicis uiris / tendentibꝫ in finẽ .i. ĩ christi conformitate. huiꝰ psalmi materia ipi sᵗ apli uel uiri aplici: q̃ loquẽtes ĩtroduĩtᵉ. Intendit autẽ hortari suos posteros .i. minora mẽbra ecclie ad oĩmodã laudẽ christi: que non fiat ore tm̃ sꝫ & corde & ope. Alioqn sonus uocis nulli fructũ parit. Vnde [illegible] speciale hymnidicus dr̃ .i. ad laudẽ exhortatorius · qꝛ cũ psalmoꝝ aly ad orõnẽ ptineat. aly dñicã passionẽ nũciet. aly utrũqꝫ aduẽt [illegible] [illegible] aly ad moꝝ ędificatione respiciat. hic nos ad oĩmoda [illegible] laud [illegible] nabiles sbdens cãs / quare a fidelibꝫ suis sit uere laudandus. Alloquũtᵘ ꝯ apli q̃sq; [illegible] cosq; ad [illegible] laude exhortantes / dicunt.

Omnẽs gentes plaudite manibus: iubilate deo in uoce exultatiõis. O uos omẽs gentes ꝑmo gentile & ĩmũde uiuentes: demũ ĩ christũ ꝑ ipm̃ credentes plaudite maibꝫ .i. laudate deũ ueris bonis opibus. [illegible] male agere [illegible] de [illegible] blasphemare · teste aplo: sic benẽ agere ẽ deũ laudare. Ac si dicat [illegible] uidentes christũ crucifixũ: derisionis ĩ illũ dabant plausũ: sicut illi pueri pastores [illegible] q deriserũt eliseu [illegible] quos duo ursi de silua egredientes deuorauerũt. Titũ & Vespasianũ psignãtes q egressi de gentili pplo / iudeos ĩ captiuitatẽ duxerũt. Vos aũt fideles exhibete sibi la[ud]e [illegible] eo ꝙ [illegible] ꝑ uobis pati uoluit. Et notãdũ ꝙ laudẽ que ex opibꝫ ẽ / prius posuit: eo ꝙ [illegible] sit [illegible] Iubilate deo .i. laudate d[eum] tanta mẽtis letitia: quanta ũbis explicari nõ ualeat. Et mẽtis laudẽ ponit secũdario: qm̃ laude uocis ẽ melior. Est aũt iubilus tanta letitia mẽtis: quanta nõ pot̃ uerbis explicari. Qm̃ uõ fideles q̃sq; ita deũ laudare dꝫ: ut aly suo incitẽtᵘ exẽplo: iõ addit. laudate deũ ĩ tali uoce: que ip̃ deo exultatõe pariat: & accepta sibi atqꝫ

suauis appareat.

Quoniã dñs excelsus terribilis: & rex magnus sup omnẽ terram.

Causã denuo ostēdit quare sit uere laudandus: qm̃ ille q quondã ĩ forma serui apparuit: mõ dñs ẽ hoĩuz & angelorum: Et ille q olim humilis fuit & paup iã ẽ excelsus ĩ pris dextera collocatus. Et ille q fuit timidus a pilato & principibus iudeorum subiectus: nc ẽ terribilis: qr cui uult terrorẽ incutit: vel certe ĩ iudicio blandus iustis: & terribilis apparebit ĩiustis. Et ille q iudaicum regnũ obtinere nõ ualuit. mõ ẽ rex magnus: Et uere magnus: qr nõ ĩ uno tm̃ loco rex ẽ: s; sup omnẽ terrã. Vel ad hoc e rex: ut oẽ; terrenitatē ĩ suis fidelib; superet.

Subiecit p̃plos nobis: & gentes sub pedibus nostris. Ideo & merito laudandus ẽ deus qm̃ subiecit p̃plos .i. iudeos rebelles & incredulos iugo fidei: & obedientes fecit subditos: p̃plos dico nobis aggregandos: & ad eiusdẽ eterni perceptionẽ ĩ fine pduendos. Et non solum iudeorum p̃plos: s; & gentes sibi subdidit: ita ut essent sub pedibus nostris .i. ut p quasdã iã credentes trãsirem⁹ ad alias: qr aliarum exẽplo alie sūt ꝯuẽse. Supposuit ergo iugo fidei p̃plos iudeorum nobis .i. p nos pdicãtes: Et gentes .i. gentiles sub pedib; nris .i. sub affectibus morum nrorum .i. qr sicut de eis uoluimus: ita fecimus.

Elegit nobis hereditatẽ suã: spem iacob quam dilexit. Inde & ẽ laudandus: qr gentes quas ad fidẽ uocauit ad hoc ut faceret eas hẽditatẽ suã: non ex meritis s; ex dilectione gr̃e sue elegit. Gentes dico associandas nobis uel acq̃sitas p pdicatione nrãm. hẽditatẽ dico spem iacob .i. figuratã p iacob. Sicut esau p̃mogenitus ẽ reprobat⁹: ita iudaicus p̃pl's q p legẽ & pphias deo p̃m⁹ adhesit & tñ reprobari meruit. Et sicut minor iacob ẽ bndictionẽ adeptus: ita gentilis p̃pls qui nullã dei cognitionẽ habuerat ĩ sorte ẽ bndictionis electus. Quã hẽditatẽ io elegit: quia eã dilexit. Diapsalma.

Ascendit deus in iubilo: & dñs ĩ uoce tube. Aliud ẽ quare deũ laudare debem⁹: qm̃ ds deuicta morte celos ascẽdit: Et q ascendit nobis .i. ad utilitatẽ nrãm ascendit. Quo eñ pcessit caput: illuc membra sequent. Sicut eñ unius ruina oĩum ruina fuit: ita uni⁹ ascensus oĩum credentiũ ascensus erit. Et qm̃ nobis ascendit: ds ẽẽ nobis ĩ iubilo .i. laude ob hoc sibi debemus: que pcedat ex ĩeffabili mentis leticia. Vel ds ascẽdit ĩ iubilo .i. ĩ exultatione aplorum eximia. Videntes eñ humanã naturã ĩ xp̃o ad celos euehi: nimio exultauere tripudio. Et ascendit ĩ uoce tube .i. ĩ euidenti significatione. Sicut eñ tuba euidentẽ sonitũ pfert: ita duo tũc angli aptẽ clamauerũt. Viri galilei &c. Vel ĩ futuro iudicio descendet dñs ĩ uoce tube: sicut ait aps. Canet eñ tuba: & mortui resurgent.

Psallite deo nr̃o psallite: psallite regi nr̃o psallite. Et qa deus talis ẽ: psallite g⁰ deo nr̃o .i. bñ opamini ad laudẽ dei nr̃i .i. susceptoris humanitatis nostre. Ideo aũt quater repetit psallite: ut nos instruat qnq; sensib; corporis deũ laudare: hoc uerbo qd ẽ psallite ideo usus: ut laudẽ que ĩ ope ẽ deo acceptiorẽ ẽẽ denũciet. Et ideo debetis psallere quia rex noster est.

Quoniã rex oĩs terre ds: psallite

sapienter. Et qm ita nos regit: q
nos ab oi terrenitate separat: & qz deus
e .i. creator: psallite sapient. i hoc sun
te discrete: ne laudem exterius gratis
sicut fatue uirgines: Sz laudis testio
niu i consciam suate: sicut sapietes ui
gines.

**Regnabit ds sup gentes: deus se
det sup sedem sanctam suam.**
Dixit supius, q ds subiecit sibi gentes:
& ita subiecit, q regnabit sup illas: ita
s. q existimabit supior illis: & ita
regnabit, q il abitationem faciet: &
sedebit sup sede scaz sua .i. sup unam
quaq3 iusti aiaz uirtutib9 ofirmata
q a se factam.

**Principes pplorum congregati st cum
deo abraham: qm dij fortes tre
uehementer eleuati sunt.** Et qo tm
gentes illi st credendo subiecte: s3 & prici
pes & maiores ipplis, ai .i. simul cu mi
noribz ad fidez st aggregati: placentes
deo p ea fide: p qua sibi placuit abraha.
Et cam reddit quo pricipes st qusi: qm
dij terre .i. pdicatores eccle: q licet sint
i terra corpore: conuersatione tn st i cele
stibus: fortes. s. i tolerandis passionibus
uehemt eleuati st .i. i miraculis & meri
tis st magnificati uehemt .i. ultra q exi
stimari possit.

Psalmus dauid. 47.

Psalmus cantici filijs chore scda sabbati.
Ista spualis opatio que e cantici .i. que fi
delibz dz ee canticu & exima mtis letici
attribuit filijs chore. i. a pphis imitato
ribz passionu crucifixi. a gentibz p eo
negotio, qd pfiguratu e i secunda sabbati .i.
i secunda die creationis mudi. In prima
naq3 die (ut testat genesis) diuisit ds lu
ce a tenebris: hoc significans, q p sua re
surrectione, que i prima die celebranda
erat. separanda eet ab imortalitate mor
talitas. In secunda uo die fecit firmamtu
i medio aquaz: q. s. p9 resurrectione sua
i fide firmiter fudaret eccliaz i medio pplo
ad qua duo parietes iudeo atq3 gentiliu
conuenirent copulandi ad unu christu .a
pide angularem. In hoc itaq3 psalmo st ma
teria dpli & ueri aplici agentes de mirabili
constructione h ciuitatis i eccle. atq3 decla
rantes quale rege & quales ciues habeat:
& q miranda i ea facta sint: & que fine sit
habitura. Intendut at posteros suos hortari
p hec oia ad imitandu uita & mores pmitiue
eccle: ut ei incorporari ualeat. Alloquut g
eos sic dicentes. O uos quiq3 credituri e
stis circudate syon .i. oio imitamini uita
& mores istius ciuitatis. s. pmitiue eccle
que e syon .i. speculatrix no terrenoz s3
celestiu: Et quu ea circudederitis: cople
ctimini ea i crastenete charitatis & dile
ctionis brachijs. Et qm no est psectus
q sue tm salutis no & saluator pximoz p
uidet: quu mores & uita ciuitatis istius
p charitate tenueritis: narrate & docete
alios: ut uro exemplo ad eccle imitatione
ueniat. Et si qd pdicaueritis. i turribus
ei hoc facite: ut. s. turres & excelsos uiros
q i ea st: eis pponatis ad exemplu: Vt q
de obedientia pdicat. turre ponat abraha
qui de masuetudine: dauid accipiat. Qui
de patientia: iob pferat. Et sic de ceteris. Et
merito debetis hac ciuitate circudare &
amplecti charitatis brachijs: qin rege ht
mirabile & ineffabile. Nam ds .i. rex
ciuitatis huius magnus & potes e i ma
gni imperij & magne potentie. cui regni
no erit finis: Ac p hoc e laudabilis & la
de dignus: que hoies laudat & angeli &
oes creature bndicut: Et hoc nimis .i. ult

q̄ lingua ualeat explicare. Et ubi ꝑpedit
tantā dei potētia? In ciuitate dei nri. i.
ī constitutione ciuitatis: quā ipse q ē dñs nr
fundauit atqȝ constituit, ī mōte scō eius.
Que & ciuitas mons ē: ī uirtutibȝ eminēs
& sctā ī eisdē uirtutibȝ confirmata. Et ē
eius. i. a se facta.

Magnus dñs & laudabilis nimis: ī ciuitate dei nri: ī monte scō ei'.
Hūc u̾siculū expone ut ꝓxime dictū est.

Fundat' exultatione uniuerse terre: mons syon latera aquilōis ciuitas regis magni. Reges quidē
h̄t hec ciuitas potētes atqȝ laudabilē. Cō
stitutionē q̄q̄ h̄t mirabilē. Naȝ fundatur
ciuitas ista exultatione uniuersis testimōii.
Ac si dicat. Quedā uiui lapides uenientes
de uniuersa terra nō coacti nō muti s;
cū nimia exultatione & spontanee ad
h' ciuitatis fundationē conuenerūt. Et
uere de uniūsa terra: quia de iudeis
& gentilibȝ. Et hoc dicit: mons syon. i. iu
daicus ppls: & latera aquilonis. i. gentiles
collaterales aquiloni. i. diabolo: supstitoibȝ
suis abrenūciantes: & ad fidē currentes
st ciuitas regis magni. i. de his talibus
cōstruit' ecclesia. Iudaicus aūt ppls mōs syō
dī: uel eo q̄ ī ipo loco nati fuerāt: uel q̄a
de patriarcharū ꝓphetarūqȝ stirpe processerāt:
qui montes ī nobilitate erāt. Et qm̄ ꝑ ꝓphe
tias & legē futura ꝓuidebāt: recte dicunt'
syon. i. specula. Latera uō aquilonis gētiles
dicūt' eo q̄ essēt collaterales aquilonis. i. co
stipantes diabolū ꝑ idolatriā more satel
litū dñi sui circūdantiū. Qui diabolus ꝑ
aquilonē exprimit' eo q̄ a feruore diuine di
lectionis friguit: dū dixit. Ponā soliū meū
ad aquilonē: & ero similis altissimo

Deus in domibus eius cognoscet': dum suscipiet eam: Non tantū
apparet potētia dñi ī constitutione totius
ciuitatis: s; & deus cognoscet' ee potens in
domibȝ ei' ciuitatis. i. ī constitutione sin
gularū domiū: ut ꝑ ciuitatē ipaȝ itelliga
mus uniūsalē ecclīaȝ: ꝑ domos uō fide
les quosqȝ. In qbȝ fidelibȝ ds potēs cogno
scit' dū eam. s. ecclīaȝ. i. fideles ipōs ad tu
endū & ꝓtegendū ab inimicis suscipiūt.
Non ē potens cognitus ē ds: qui ab igne
Decy liberauit laurētiū? De cruce Neronis
petrū? Vel certo deus ī futuro cognoscet'
a fidelibus suis: siut & ipi ab illo cogniti
sūt: quū uideriūt eū facie ad faciē, sicuti
est. Quod fiet: qm̄ suscipiet eā. i. quū sursū
ad btitudinē etnā pducet ecclīaȝ. & tra
det regnū deo & pri sicut testat' aplus:

Quoniam ecce reges terre congregati sūt: cōuenerūt in unum.
Et necesse ē ut ds ciuitatē suā ad tuendū
suscipiat: qm̄ reges terre. i. mūdi huius
pncipes simul ī eadē uolūtate sūt coaduna
ti: & ī simul ī una deliberatione ꝑsequē
di ecclīaȝ cōuenerūt. Et q̄ ita sit: ecce
ī manifesto ē. Aliť. Merito debetis hac
ciuitatē circūdare: qm̄ nō solū reges h̄t
laudabilē: s; & ciues h̄t mirabiles: qm̄
ecce. i. ī manifesto ē qd dico. Ciuitatis
huius ciues st reges. Reges aūt st tūc
ꝑ terrenitatē quā uincere & ꝯculcare
nouerūt. tū q̄ st ꝯgregati ad hoc & adu
nati: ut christi q̄ uerus ē rex coheredes
fiant: tūȝ q̄ fide deuotione & ope ad hoc
uenerūt, ut ꝑ adoptionē filij illius existat
q ē uere un' & icōmutabilis. Ipi quidē
ad hac ciuitatē uenerūt: Et uidentes eaȝ
ita mirabilē: ī admiratione uersi st: &
ut eā semp obtinere ualerēt: turbati sūt
& irati st ꝑstinis moribȝ.

Ipsi uidentes sic admirati st: turbati sūt: cōmoti sūt: tremor ap

prehēdit

prehendit eos.

Comendat ciuitate de uictoria, & triumpho, licet enim omnes Reges terræ conuenissent contra Ecclesiam & uisis miraculis conturbati fuerint, uidentes idola cadere prouocabant ad persequendum Apostolos, & Cantantes Euangelium. Ideo [illegible]

Ibi dolores ut parturientis: in spiritu uehementi conteres naues Tarsis.

Dolores tormentorum euangelizantium Christum: Dicitur Ecclesia edificata ad latera aquilonis, quod interpretatur parturiens. Dolores parturientis possunt, & ad tirannos referri non ita. & dolor torquebat eos, quia non possent uincere euangelizantes. [illegible] emporium in Indiæ littore ultra [illegible] [illegible] ubi [illegible] in [illegible] [illegible] naues [illegible] Tarsis. [illegible] per [illegible] cet [illegible] Ciuitas Dei, [illegible] exposita persecutionibus tirannorum, & hereticorum, tamen illi conteruntur, sicut naues Tarsis. Na[illegible] triumphabit suptepeditatores uictrix, in die judicii totaliter triumphatura.

Sicut audiuimus, sic uidimus in ciuitate Domini uirtutum: in ciuitate Dei nostri. Deus fundauit eam in æternum.

Comendat Ecclesiam, [illegible] Prophetis figurata in hac ciuitate uerificata, completa, [illegible]

Suscepimus Deus misericordiam tuam: in medio Templi tui.

[illegible] Templi in medio quando Simeon [illegible] suscepit Jesus, & quando ibi predicauit & miracula fecit, & quando passus est pro nobis

Secundum nomen tuum Deus, sic & laus tua in fines terræ: justitia plena est dextera tua.

Omnipotentia sapientia, misericordia, & justitia [illegible] infinita: ita Jesus continens illa infinitus [illegible] diffusa est.

Lætetur mons Sion, & exultent filiæ Judæ propter judicia tua Domine.

Agit [illegible] Mons Sion [illegible] altitudine [illegible] Jerusa[illegible] Jesu.

Circumdate Sion, & complectimini eam: narrate in turribus ejus.

Sion, Ecclesiam: cingite eam euangelico muro narrate in turribus: more Arabum loquitur Propheta, illi enim in turribus leges preconizant, ut ab omnibus audiri possint. Vos Christicolæ, opera, & legem Christi ex alto predicate. Ponite corda uestra in uirtute ejus. Fides formata Charitate murus hujus ciuitatis, spes autem

[illegible] ... fundamentum ... salutis nemo, fundata ē enim supra firmā Petram.

Ponite corda vestra ĩ virtute ejus, & distribuite domos ejus, ut enarretis in progenie altera.

Distribuite, hinc, & inde p totũ orbē edificate Ecclesias. Predicate Euangeliũ omni creature. Apostoli populo gētili, & ĩ novissima generatione narraverũt, & p concionatores narrant [illegible] ĩ que alii [illegible].

Quoniã hic ēst Deus, Deus noster in æternũ, & in sæculum sæculi: ipse reget nos in secula.

Hic Jesus Christus Deus Rex noster eternus ē. Hic p gratiã ĩ nobis ĩ Celo p gloriã regnat.

psal. David XLVIII.

Audite hæc omnes gētes: auribus pcipite omnes, qui habitatis orbem.

Quique terrigenæ, & filii hominum: simul in unũ, dives, pauper.

Titulus psalmi. Ad victoriã. ĩ finē. filiis Core. Nos [illegible] utriusq legis. Fecit hunc psalmũ cōtra amatores hujus mundi, ut providerent ĩ hac vita, timeant mortē, & finale juditiũ. Audite, quia os meũ de divinis loquetz.

Os meu loquetur sapiētiã: & meditatio cordis mei prudētiã.

Idest hortabitz ut sapientiã celestem, & docebo vos prudētiã ut [illegible] ĩ [illegible] ... [illegible] nostra ad celu. Prudētis ē meditari, & ĩquirere mediũ veniēdi ad fine.

Inclinabo in parabolã aurem meã: aperiam in psalterio propositionē meã.

Sola sacra scriptura ē sapiētia, ideo metrice procedã: cantabo hoc carme cũ psalterio, & citara. Aperiã, declarab obscura, & difficilia.

Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei circumdabit me.

Inducit terrorē divitibus, qui opprimũt pauperes, comminãdo eis penas venturi juditii: cōsolans afflictos. Ideo debet homo timere divinũ juditiũ, quoniã peccator & vulneratus ĩ carn[e] ... iniquitas calcanei idest vite [illegible] accusabit ĩ die judi[tii] ... tes.

Qui cōfidũt in virtute sua, & in multitudine divitiarũ suarũ gloriantur.

Sunt qui cōfidũ ĩ mũdana dominio, nō aliam credōtes [illegible]: putant p divitias suas omnia eva[dere] mala, sed cōtra dicit Propheta, nam

Frater nō redimit: redimet homo: Non dabit Deo placationem suam.

Et pretiũ redēptionis animæ suæ: & laborabit in æternum: & vivet adhuc in finem.

Non videbit iteritũ, cũ viderit sapiētes moriētes: simul insipiens, & stultus peribunt.

Frater justus, & Sanctus non

redimet ī die judicii fratrem damnatū, minus dives damnatus poterit se ipsū redimere

Et relinquent alienis divitias suas: & sepulcra eorū domus illorū in æternū.

Potuerant elemosinis liberare se a peccatis, recta penitētia, pauperibꝫ opē ferrēdo, renuerūt, nil proderūt illis divitię. Filii damnatorū sunt alieni, & extranei, nō enim possunt alios liberare ab inferno īferiori, ideo

Tabernacula eorū in progenie & progenie: vocaverūt nomina sua ī terris suis.

Sepulcra eorū eterna, nūquā recuperabūt amplas domos, nec diutius īgetes. Alexander, Xerses, Cambises, Atila perierūt & nō sunt: quid illis profuere regna, arma, thesauri? Ast maximū malū ē quod licet nomina vivāt, animę illorum a diabolis ppetuo torquebuntꝫ: in ęternū cruciabuntꝫ.

Et homo cum in honore esset, nō intellexit: cōparatus est jumētis īsipiētibus; & similis factus est illis.

Elatus ī superbiā nō cōsideravit se moriturū: voluit potius quā Deo, sibi metipsi deservire: ideo jumētū.

Hæc via illorū scādalū ipsis: & postea in ore suo cōplacebūt.

Duplex sequetꝫ pena ignis, vermis, & doloris cordis quū viderit pauperes ī judicio cū Christo regnare. Hęc via, & error fuit scādalū ipsis, quo ceciderūt ī errorē pprię existimationis ultra quā debuerant.

Sicut oves in inferno positi sūt: mors depascet eos.

Et dominabūtur eorū Justi in matutino: & auxiliū eorū veterascet in inferno a gloria eorum.

Copiavere ... tamen postea positi sunt ī eterno penali barathro: velut oves videlicet pascebāt, deinde ī arcto ovili, & mors ppetua depascet eos nūquā morietes, idest ad solas penas & tormēta viventes. Justi ī matutino eterne glorię & retributionis eterni gaudii evāgelici dominabūtꝫ cū Christo Jesu Dño nostro

Verūtamē Deus redimet animā meā de manu īferi: cum acceperit me.

Premiū hic designat ... rū. Christus enim redemit animas p passione sua, ideo

Ne timueris cū dives factus fuerit homo: & cū multiplicata fuerit gloria domus ejus.

Quoniā cū interierit nō sumet omnia: neque descēdet cū eo gloria ejus.

Quia anima ejus in vita ipsius benedicetur: cōfitebitur tibi cū benefeceris ei.

Non portabit secū omnia idest nihil portavit: nec una ejus gloria descēdet cū eo. Relinquet enim omnia in hoc mūdo. Gloria ejus, & vita tātū ī seculo ab adulatoribus laudabitꝫ, ī quātū illis divites benefecerint ipsis adulātibꝫ.

Introibit usque in progenies patrū suorū, & usque in æternū nō videbit lumen.

In [illegible] hic nu-
tatus fuit i hac vita: ideo nunquā u-
debit lumē gloriæ.

Homo cū in honore esset nō intellexit: cōparatus est jumētis insipiētibus, & similis factus est illis.

Non cōsideravit beneficia a Deo sibi facta: nō operatus fuit egenis: nō intellexit catolice uiuere, sed uoluit male mori, ut bestia irrationalis.

Deus deorū Dn̄us locutus ē. & uocauit terram.

Cum dedit David cātādū filiis Asaf falso hunc Asaf ignorātes attribuūt. Loquitur de [illegible] Johānes. Rex, & Judex [illegible] Jesus Christus [illegible] in Celū ex monte oliveti pro[illegible] ad judicia [illegible] & fideles p Angelos dicens. Viri Galilei, quid admiramini, &c. Hic Jesus, qui assūptus ē a uobis cū potestate magna ueniet ad judicādū totū orbē, quemadmodū uidistis eū eūtē i Celū. Hic ē aduētus, quē falso putāt Ebrei cū potestate tēporali, nō Diuina uēturū Messiam ad tēporalitē restituēdū regnū Israel. Deus deorū, judex [illegible] tubę sonitu a quatuor uētis terrę p Angelos cōuocabit mortuos ad juditiū: ad quorū sonitū diuina uirtute oēs mortui resurgēt.

A solis ortu usque ad occasū: ex Sion species decoris ejus.

Ponitur [illegible] prophetię. In p.º aduentu nascēdo uenit occultus, obiiciens aspectibꝫ humanis hominē, ut judicaretꝫ: ueniet i 2.do

Deus manifeste ueniet: Deus noster, & nō silebit. Ignis in cōspectu ejus exardescet: & i circuitu ejus tēpestas ualida.

In terrorē malorū, & cōburet omnia elemēta; & erūt signa, quę prędixit Christus. Mathei cap. 25. Luc. 21, &.

Aduocabit Cælū desursū: & terrā discernere populū suū.

Aduocabit omnes Angelos, & Sanctos. Aduocabit oēs terrenos, totū populū suū discernere bonos a malis.

Congregate illi Sanctos ejus: qui ordinãt testamētū ejus super sacrificia.

Tribꝫ modis Christus locutus ē mūdo. P.° p Patriarcas, & Prophetas predicēdo aduētū suū ī carne & misteria euangelica. 2.° p os suū euangelizādo. 3.° p Apostolos, & Doctores, qui predicarūt euangeliū toti mūdo. Precipit igitꝫ cōgregari oēs ueteris testamēti, qui uixerūt sub spe Christi uēturi, & Sāctos noui testamēti, qui uiuerūt, & receperūt eundem Christum, [illegible] duodeci tribus [illegible].

Et annūtiabūt coeli justitiā ejus: quoniā Deus judex est.

Tunc celi materiales, sol, luna, & stelle annūtiabūt p signa quod Christus ē Dñus eorū: sicut ī passione sol obscuratus ē, &c. Et celi metaforici, Prophete &c. & Apostoli &c. suis operibꝫ. id ipsū testabūtur, damnātes ipsos nō credentes [illegible].

Audi populus meus, & loquar: Israel, & testificabor tibi: Deus Deus tuus ego sum.

In forma [illegible] loquēs humana, & testificabor p Patriarcas &c. quod ego sum Deus quē tu negabis in [illegible] aduentu.

Non in sacrificiis tuis arguam te: holocausta autē tua in conspectu meo sunt semper.

[illegible] quia nō [illegible] euangeliū, etenim

Non accipiam de domo tua uitulos: neque de gregibus tuis hircos.

[illegible] Christo cessant in [illegible] aduentu, [illegible] accipiet uitulos, &c.

Quoniā meæ sunt omnes feræ siluarū, jumenta in montibus & boues.

[illegible] figurā Christi: & quia sacrificia brutorū erant īperfecta. Bona teporalia nō sunt nostra quia amitti, & auferri possunt. Omnia [illegible] ī Creatoris [illegible]: nullius [illegible] indigens Deus. Potest quis ex [illegible] ex paupertate, nō alius erogare [illegible] tus Deū & proximū nō amare, [illegible]. Diligēdus Deus pp se, proximus ex amore Dei. In his duobꝫ uniuersa lex. [illegible] lege igitꝫ [illegible] nouū [illegible] tui, cessātibꝫ figuris Sacramēta. Quū [illegible] loquens.

Cognoui omnia uolatilia coeli: & pulchritudo agri mecum est.

Si esuriero non dicam tibi: meus est enim orbis terræ, & plenitudo ejus.

Si possem esurire nō dicerem [illegible] mihi cibos, quia sum Dominus omnium, ideo

Numquid manducabo carnes taurorū? aut sanguinem hircorū potabo?

[illegible] e cibus, [illegible] meus potus: aliud ē Sacrificiū quod uolo, aliæ [illegible] [illegible] & humilitate

Immola Deo sacrificiū laudis: & redde Altissimo uota tua.

[illegible] opus [illegible]

laudis. Offera aut igitur laborē opera nostra cu [illegible] Deo, & ad maiore sui nominis gloriā quodlibet opus bonū letāter fecerimus.

Et inuoca me in die tribulationis: eruam te, & honorificabis me.

[illegible]

Peccatori autē dixit Deus: Quare tu enarras justitias meas, & assumis testamentū meū per os tuū

[illegible] & bene predicantes habent & male uiuentes, nempe peccatores

Tu uero odisti disciplinam: & proiecisti sermones meos retrorsum.

Si uidebas furem currebas cū eo: & cū adulteris portionē tuā ponebas.

Os tuū abūdauit malitia: & lingua tua cōcinnabat dolos.

Sedens aduersus fratre tuū loquebaris, & aduersus filiū matris tuæ ponebas scādalū: Hæc fecisti, & tacui.

Existimasti inique quod ero tui similis: arguā te, & statuā contra faciē tuā.

Hæc nō te [illegible] [illegible] nunc punitionis, & judicii dies aduenit. Ite maledicti i ignē eternū. Eternū ē fine [illegible] [illegible] diuina expectes [illegible]: igitur.

I[illegible] Deu: nequādo rapiat, & non sit, qui eripiat.

Sacrificiū laudis honorificabit me: & illic iter, quo ostendā illi salutare Dei.

De [illegible] [illegible] Præcipue aūtē lex euāgelica ostēdit iter salutare ad Deū, & [illegible] ipsū Hominē, simul i Sacramēto, i quo uniuersi cōueniūt fideles

psal. Dauid. L.

Miserere mei Deus, secūdum magnā misericordiā tuam.

Post adulteriū psalmificauit Miserere Homicidiū [illegible] Bersabee [illegible] crimen fuit adulterio, sicut oībz criminibz maior blasphemia, quia directe offendit Diuina Majestas blasphemando indirecte proximus nocēdo ledit Creator.

Et secūdū multitudinē miserationū tuarū, dele iniquitatem meam.

Dele iniquitatē, culpā, & [illegible] secūdū multitudinē miserationū tuarū. Per misericordiā intelligitur habitus misericordiæ, qui essentialiter Deus ē p miserationes itelligit actū & consuetudine [illegible] Noe i diluuio, Abrahe i Caldea &c. Per misericordia magna [illegible] culpa [illegible] nulla manente pena i alio sēculo.

Amplius laua me ab iniquitate mea: & a peccato meo mūda me

Amplius [illegible] laua me i [illegible] Messie, qui uēturus ē, & i quē Dauid credit & nos cōfitemur.

Quoniā iniquitatē mea ego cognosco: & peccatū meū contra me est semper.

Reputo me reū i corde meo & culpa mea semp cōtra me ē, accusat, &

[illegible] mea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oris [illegible] [illegible] [illegible] ideo subdit.

Tibi soli peccaui, & malū cora te feci: ut iustificeris in sermonibus tuis, & uincas cū iudicaris.

Corā Natam cofessus sum. Tripliciter quis peccare potest, p.º psonā offendēdo, sicq Dauid cōtra Deū, contra [illegible] [illegible] [illegible] de homicidio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] precepta [illegible] [illegible]

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: & in p[illegible] [illegible] concepit [illegible] [illegible] mea.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tudere [illegible] ideo misere[illegible] mei ut iustificeris i sermonib; tuis [illegible] [illegible] [illegible] misericordia [illegible] [illegible] peccato maior. Tu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

E[illegible] enim ueritatem dilexisti: incerta, & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Multa [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tuis. Miserere ergo mei, quia ex [illegible] [illegible] Messias uenturus est ad redimē[illegible] [illegible] [illegible] operātes.

Asperges me hyssopo, & mūdabor: lauabis me, & sup niuē dealbabor.

Nocte qua Moises exiuit de Egipto Deus precepit unicuiq; Imolaret agnū sine macula, [illegible] cuius sāguine [illegible] fasciculus hyssopi, quo quilq; [illegible] [illegible] domus sue: [illegible] Dni peusit illa [illegible] [illegible] [illegible] Ex. 24. [illegible] [illegible] Moises [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] herba humilis, [illegible] [illegible] [illegible] toris p nob; passurẽ.

Auditui meo dabis gaudiū, & lætitia: & exultabunt ossa humiliata.

Dabis gaudiū [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible]

Auerte faciem tua a peccatis meis: & omēs iniquitates meas dele.

Respice misericordiā tuā Dn̄e [illegible] omni peccato, itaq; dele meas iniquitates.

Cor mundū crea in me Deus: & spiritu rectū innoua in uisceribus meis.

Petit [illegible] [illegible] amisit post culpā deletā, & quia [illegible] hec nō reducit de potētia passiua, anime p agens creatū, ideo a solo [illegible]

p[illegible] precedit, itaq; Cor mundu[illegible] crea, &c.

Ne proiicias me a facie tua, & Spiritū Sanctū tuū ne auferas a me.

Quia longe a peccatoribus salus, ideo petit reduci in gratiā Dei David, & spiritu prophetiæ sibi reddi, que amiserat peccādo, & deinceps nō auferat. Deus inspirationes, ac revelationes cōsuetas.

Redde mihi lætitiam salutaris tui: & spiritu principali confirma me.

[illegible] est in æterna letitia, quia [illegible] gloriā in celis [illegible] petit sibi letitiā reddi salutis: & spiritu principali, gratia [illegible] [illegible]

Docebo [illegible] vias tuas: & impii ad te convertetur.

Libera me de sāguinibus Deus, Deus salutis meæ, & exultabit lingua mea iustitiam tuam.

O Deus libera me de sāguinibus de trib. peccatis, a culpa adulterii, a culpa scādali populo [illegible] & a culpa homicidii. & lingua mea exaltabit. laudabit iustitiam. idest misericordia tua, [illegible] Deo Patri per passionē.

D[illegible] labia mea aperies: & os [illegible]tiabit laudem [illegible]

[illegible]

[illegible] placabilia, igitur David [illegible]

Q[illegible]

S[illegible]

B[illegible]

[illegible] fincias.

Tunc a[illegible] iustitie oblationes, [illegible]

[illegible] humiliata. Imponent, sacrificabunt vitulos [illegible] Martyres: & sacrificia iustitie, Eucharistiam.

Vide tamē sup. hunc L. psalmum expositionē R. D. Jacobi Parem de Va[illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible], & in seculum se-
culi

[illegible]

[illegible] At ego Vualdus Rauenn. [illegible] [illegible] VITA [illegible] JE-
SUM, dico

Confiteor tibi in seculũ. quia feci-
sti. & expectabo nomen tuũ quoniã
bonũ ẽ ĩ cõspectu Sanctorũ tuorũ.

In [illegible] [illegible] in cõfessione laudis, & [illegible] quia [illegible] te solũ Messiã Deũ, & hominẽ Redemptorẽ nostrũ.

[illegible] LII.

Dixit insipiens in corde suo: Non est Deus.

C[illegible] est [illegible] . Quantu ad materia huju psalmi [illegible] XIII . [illegible] quantu [illegible] uersibus [illegible] . Cotra Titu dicunt aliqui factu hunc psalmum, qui destruxit Templu, pariterq; negauit Deu Israel. Dicut Ebrei, quod cu Titus [illegible] Templu [illegible] Sancta Sanctoru dices. Vbi e Deus Israel? Veniat ad liberadu Jerusale de manu mea Qua [illegible] . Nullus e Deus Israel. Aliqui Catholici exponut cotra Antiocu, qui pariter negauit Deu Israel, & posuit abominatione i Templo: sed cofusus mala morte fuit. Pa expositio e falsa . 2a deficie[illegible] Psalmus iste i Fine, siue ad uictoria [illegible] signu quod Psalmista dirigit nos [illegible] [illegible] Judeoru [illegible] quod Christus no e Deus: negauit Messia i lege promissu, sic noluit accipere [illegible] ejus, ideo malu hereditariu [illegible] i penā peccati pro se, & suis.

Corrupti sunt, & abominabiles facti sunt in iniquitatibus: non est qui faciat bonum.

[illegible] inter Judeos no e qui faciat bonu: ideo abominati sunt.

Deus de cælo prospexit super filios hominum: ut uideat si est intelligens, aut requirens Deum.

Omnes declinauerunt, simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum, non est usque ad

[illegible]

[illegible] pos [illegible] redemptionis [illegible] cates [illegible] non filii hominum, sed filii Dei adoptiui, [illegible] regenerati [illegible] potestatem filios Dei fieri, qui non ex uoluntate uiri [illegible] ideo non filii [illegible] filii hominum. Sup. oblicatus prospexit Deus de celo ut uideret & uideret si est inter eos aliquis intelligens Deum [illegible] aut requirens Deum per mores bonos, & uitam [illegible] sed nullus inuentus est [illegible].

O[illegible] declinauerunt [illegible] facti sunt non est qui faciat bonum: non est usque ad unum.

[illegible] hominum [illegible] Propheta [illegible] Deum [illegible] Sed [illegible] querit. Nam quid est [illegible] quod non uides. Si testimonium hominum accipimus, testimonium Dei majus est.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem, qui deuorant plebem meam, ut cibum panis.

Christus comminatur punitionem [illegible] qui negarunt eum. Utique sci[illegible] & [illegible] regna [illegible], non [illegible] oralia. Ut cibum panis per martyrium [illegible] putabant [illegible] euangelica [illegible] ideo Martir. [illegible] confessores disputantes contra [illegible] &c.

Deum non inuocauerunt: illic trepidauerunt timore, ubi non erat timor.

Timuerunt Iudei perdere regnum [illegible] Messiam, dicentes Venient Romani & tollent [illegible] & Romanus Pontifex a Christo constitutus tenet locum Messie [illegible]

Quoniam Deus dissipauit ossa eorum qui hominibus placent: confusi sunt quoniam Deus spreuit eos.

Quis dabit ex Sion salutare Israel cum conuerterit Deus captiuitatem plebis suae, exultabit Jacob, & laetabitur Israel.

Predicit [illegible] rationem Ecclesie per Christum ab omnibus [illegible] Antichristi [illegible]

ī tribulatōibꝫ simus letantes: & deū preꝫ oremus ut nobis constātiā tribuat ut nec conformem inimicis nec succūbam. sicqꝫ tandē ad btītudinē pducam. Incipit ergo sic dicens quinquagesimꝰ. 3.

Psalmus. 53.

Deus ī noīe tuo saluū me fac. & in uirtute tua iudica me. O deus pr̄ quod sim humanitate meus creator existis fac me saluū ut ī tribulationibꝫ nō succūbam nec inimicis conformer nec ī morte detinear. Et facere debes qr̄ sū positus ī noīe tuo dilatādo & magnificādo. Ad hoc ēi patior: ut nom̄ tuū magnificet̄ & [illegible] me [illegible] Saluū me fac ī mo resuscitando. & ī uirtute tua iudica me. separa & discerne me ab alijs mortuis in potentia diuinitatis tue.

Deus exaudi orōnē meā: auribus pcipe uerba oris mei. Ex toto audi orōnē meā: quā tibi facio: ut nec inimicis conformer: nec ī passionibꝫ succūbam. Et ex toto exauditionis effectu te percipiā. [illegible] uerba: que [illegible] cordis / ut sint & oris: & ita oris ut sint cordis: que tibi p mea suscitatione effundo.

Qm̄ alieni īsurrexerūt aduisū me. & fortes quesierūt aīaꝫ meā: & nō pposuerūt deū añ cōspectū suum. Et oportet ut me exaudias: qm̄ illi qui debuerūt ēē filij & ppinqui facti alieni & extranei / in .i. contra me surrexerunt ī maledictis atqꝫ conuitijs Et hoc fecerūt aduersū me .i. [illegible] & doctrinę me contradicentes. Et illi q sibi fortes uidebātur p secularē potentiā quesierūt aīaꝫ meam nō ad imitandū sꝫ ad deuorādū: nō ad saluādū sꝫ ad pdendū. Hoc aūt io fecerūt. qr̄ deū nō pposuerūt .i. diuinitatē in me latentē cognoscere noluerūt cū ipsa diui nitas [illegible] añ conspectū [illegible] patuit: [illegible] p miraculoꝝ potentiā que opabat̄. Faciebā ēi corā illis euidentia signa p diuinitatis potentiā qbꝫ me deū ēē liqdo cognoscere poterant

Diapsalma.

Ecce ēī dꝯ adiuuat me: & dn̄s susceptor anime meę. Ipi qdē me deū ēē negant. Sꝫ ego sū deus. Nam ecce .i. in euidens & manifestū est qr̄ ego sim deus. qm̄ dꝯ adiuuat me .i. pr̄is diuinitas meę humanitati coniūcta dat m̄ auxiliū: ne ī tribulatione succūbā Et nō solū me ī tribulationibꝫ ptegit [illegible] & susceptor ē aīe meę: qr̄ illā sursuꝫ capiet dū me ab īferis reuocabit.

Auerte mala inimicis meis: ī ueritate tua disperde illos. Filij qdē facti alieni īsurrexerūt ī me. Sꝫ o tu pr̄ auerte mala ab inimicis meis .i. ne illis ī futuro sicut merent̄ retribuas. Imo disperde illos dispsione bona: ut qd̄ mali sūt pereant. & boni fiant ponēdo eos ī cognitione mea qui sū ueritas tua: p quē qcqd pmittis adipiēs Aūt & qdē pdicta mala mihi ītulerīt: tu dn̄e auerte illa a me dando illa inimicis meis. & dispde .i. damna illos ī ueritate tua .i. ī iusto iudicio tuo.

Volūtarie sacrificabo tibi: & confitebor noī tuo: qm̄ bonū ē. Dico ut orationē meā exaudias. Et iustū ē. qr̄ spōte mea & nō coacte sꝫ uolūtarie offerā me tibi sacrificiū ī ara crucis. Ac p hoc multos cōfessores .i. laudatores īueniā qui nom̄ tuū laudabūt. Et merito laudabūt qm̄ bonū & iustuꝫ est ut laudetur

Qm̄ ex oī tribulatione eripuisti me. & sup inimicos meos despexit oculus meus. Ideo aūt tibi confitebor qm̄ tu eripuisti p eripies me ex oī tribulatiōe. i deceptione ligatione passione & morte

Ex diapsalmate P. Petri [illegible] Osualdi concivis Portunomien. 1493 idib. iunii

lando me ipassibilitati & eternitati. Et qm
me ex oi tribulatione liberabis: io oculus
meus .i. diuinitas mea sup inimicos meos/
i. supatis inimicis meis / despiciet .s. illos
despectione dignos iudicabit.

In fine psalmus / dauid.

IN fine in carminibus intellectus dauid. Intellectus
que huius psalmi nobis uerba significant: attri
buitur dauid .i. christo perseueranti in fine .i. in
perfectione obedientie a patre sibi iniuncte;
Et hoc in carminibus .i. in metis hilaritate. Pro
ponit namque nobis in hoc psalmo christus
per se ipsum exemplum ut cum in tribulatione
aliquas inciderimus: non conturbemur: Immo tri
bulationes ipsas alacri animo suffera(mus): qm
per illas ad eternam beatitudinem pertingemus. Mate
ria autem christus in hoc psalmo est persecutio quam
a iudeis est passus. excecatio iudeorum: &
assumptio gentium: & felicitas eterna fid
lium. Intendit autem se ipsum nobis exempli
proponere: ut in tribulationibus positi gaude
amus: ut auxilium a deo petamus ut constan
tes simus sicut & ipse passionis iam alacriter
peruenerit: & a patre glorificari petiuit. Orat
ergo ad patrem sic dicens.

54

EXaudi deus orationem meam. & ne despe
xeris deprecationem meam. intende
mihi & exaudi me. Ac si diceret.
O uos fideles in tribulationibus positi noli
te deficere. Sed a deo salutem meo exemplo
sperantes orate. quia ego in tribulatione positus
ad patrem oraui: dicens. O deus exaudi orationem
meam: quam facio ut me a passione excipias
ne succumbam nec inimicis conformer. Et
ne despexeris deprecationem meam: quasi dicat. Et
propter humanitatem quam assumpsi non tibi uilescat
mea deprecatio: Sed tibi offero. ut me de
morte resuscites. & ad dexteram tuam consti
tuas. Oratio quippe fit pro malis euitandis. De

precatio uero pro bonis adipiscendis. Intende
[illegible] interius corde. & exaudi me
.i. in effectu me audi

COntristatus sum in exercitatione mea
& conturbatus sum a uoce inimici
& a tribulatione peccatoris. Ideo
autem precor ut me exaudias. quoniam precedit auxi
lium mihi incumbit necessitas. Contristatus
sum in exercitatione mea. Exercebam me si
quidem pro salute iudeorum. Sed quia exercitatio mea
non profecit / eo quod ipsi conuerti noluerunt. io
contristatus sum de eorum perditione. Et & sum con
turbatus a uoce inimici dicentis mihi
demonium habes & filius fabri & sa
maritanus. Sum & conturbatus a tribula
tione peccatoris .i. propter flagella & uerbera
& tribulationes quas mihi iudei [illegible]
[illegible] plenitudine uitiorum.

Quoniam declinauerunt in me iniquitatem:
& in ira molesti erant mihi. Io
& sum contristatus: quia declinauerunt in me ini
quitates .s. que erant in illis. Ipsi enim me dice
bant potatorem uini demonium habentem [illegible]
transgressorem: cum ipsi potius tales essent
Vel ut acciperem qualitatem pro quali. iniq
[illegible] hoc est illi iniquitates
conuerterunt contra me ad perdendum. Vel de
clinauerunt in me iniquitates .i. peccata illa
[illegible] locum gentis perditionem imi
putauerunt dicentes. Si dimittimus eum sic.
uenient romani: & tollet locum nostrum &
gentem. Et erant mihi molesti in comity
usque tormentis. Et hec nulla ratione facie
bant: sed in ira: .i. ideo quia propter doctrinam &
miracula mea irascebantur.

Cor meum conturbatum est in me:
& formido mortis cecidit sup
me. Ipsi quidem mihi molesti erant ad
hibendo mihi tormenta: Sed tamen hoc eorum

[illegible]

T[illegible] generant [illegible]

E[illegible]

[illegible]

E[illegible]

Ex[illegible]

[illegible]

P[illegible]

[illegible]

D[illegible]

Et [illegible] pater [illegible]

[illegible]

Q[illegible]

E[illegible]

T[illegible]

[illegible]

V [illegible]

C [illegible]

V [illegible]

R [illegible]

E [illegible]

N [illegible]

C [illegible]

[illegible]

M [illegible]

I [illegible]

Tu [illegible]

V [illegible]

[illegible] LV.

M [illegible]

[illegible]

C [illegible]

A [illegible]

I [illegible]

T [illegible]

I [illegible]

S [illegible]

[illegible]

D [illegible]

S [illegible]

I [illegible]

I [illegible]

Q [illegible]

LVI.

LVII

LVIII.

[illegible]

E[illegible] in labiis eorum. quoniam [illegible].

Et tu Domine deridebis eos. ad [illegible] omnes [illegible].

[illegible] malitia [illegible] cedunt Christum, & christianos in secreto loquentes, gladio maledictionis nos ferienda[illegible] [illegible] diuidet eos gentes [illegible] Sed [illegible] plebs Christiana.

Fortitudinem meam ad te [illegible] Deus susceptor [illegible] mei. [illegible].

[illegible] te [illegible] eorum, [illegible] in ciuitate, intra muros Ecclesię, [illegible] fide, spe, charitate, qui sunt muri [illegible]. Fortitudinem meam ad te custodiam, a te Deo meo [illegible].

Deus ostendet mihi super inimicos meos, ne occidas eos: nequando obliuiscantur populi mei.

[illegible] item, dum exilio mulctantur, & in fine filii eorum conuertentur ad Dominum [illegible] testes infidelitatis suæ fidei nostræ, in Christum. Et ne populi mei, dicit Christus, obliuiscantur passionem meam, uidentes Iudeos facilius reminiscantur, & diuino numine demonstrat

[illegible]

D[illegible]

D[illegible]

[illegible]

Et de execratione [illegible] consummatione: in ira [illegible] non erunt.

[illegible]

Et scient quia [illegible] dominabitur Iacob: & finium ter[illegible]

[illegible]

Conuertentur ad uesperam [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ipsi dispergentur ad manducandum: si vero non fuerint saturati, & murmurabunt.

[illegible] pſaltum [illegible] S[illegible] An[illegible] Meſſiam [illegible]

[illegible] Hermone [illegible]

Ego autem cantabo fortitudinem tuam: & exultabo mane miſericordiam tuam.

Quia factus es ſuſceptor meus, & refugium meum, in die tribulationis meæ.

[illegible] in tempore [illegible] po[illegible]

[illegible] beneficia [illegible] in manu colla[illegible]

[illegible] hebraice [illegible].

Adiutor meus tibi pſallam, quia Deus ſuſceptor meus es. Deus meus miſericordia mea.

Quia poſt tot perſecutiones me [illegible] & ad [illegible] ſuſcepiſti. [illegible] Dauid petiit [illegible], id uere Chriſto compet[illegible].

[illegible] Dauid. LIX.

Deus repuliſti nos, & deſtruxiſti nos: iratus es, & miſertus es nobis.

[illegible] Sobba, & reuerſus eſt Ioab, & [illegible] Edom [illegible] XII mi[illegible]. Sed populus Iudæorum [illegible] uexatus propter peccat[illegible] factus eſt [illegible] non per [illegible] ſed tranſlatiue intelligitur [illegible] populo gentili, & Iudæo in parte commutato, & ad Chriſtum conuerſo, ſicque dicendum Dauid in ſpiritu triumphos, & uictoriam Chriſti prœuidiſſe [illegible]

ueteris deditos christus charitatis igne succēdit: & eos ueteri exutos hoīe. nouā creaturā .i. se ipō īduit. Et hoc mō sic incēdēdo mesopotamiā syrie & syriam sobal .i. iudaicū pplm & gentilē. in hoc utroq; pplo conuertit ioab .i. inimicū .i. eos q sibi prius ī utroq; pplo inimici ant conuersos fecit amicos. Ioab qppe inimi cus interptat. Et si querас modū [illegible] sionis & conuisionis illius: ondā. Ipē p cussit [illegible] .i. eos de utroq; pplo q pro terrenis mouebāt & irascebā tur. bona pcussione pcussit: q charita tis uulnere uulnerauit: ponēdo eos in ualle .i. ī humilitate: que humilitas ē uallis salinarū: q sicut sal condimētū ē cyborū: ita humilitas condimētū ē oīū uirtutū. Vt eñ beatus ait Gregori. Qui uirtutes sine humilitate congregat: qsi p iluere ī uentū portat. Et uis nosse qt & quales illi fuerūt q sūt conuersi & charitatis igne succensi: [illegible]odecī miliā fuerūt. Q deniq; mille sonat: ad pfectū ptinet. Duodenarius uo nūs q sit qui p ternariū quatr multiplicatū: uel p quaternariū t[illegible]iplicatū [illegible] aplo[illegible] pdicationē p quatuor ptes mūdi diffusā & fidē scē trinitatis designat. Duodecī igit milia fuerūt [illegible] & in uirtutib; fuerūt pfcti & p aplicā pdicationē scē trinitatis fidē habuerūt. Notandū āt p duo uba [illegible] pdicationē recte signari. In qbus ubis ignis & gladius itellig: qd ipā ueritas ī euangelio testat. Ignē ueni mittere ī terrā: & qd uolo nisi ut ardeat. Et alibi. Nō ueni pacē mittere sz gladiū. uerbū pdicatōis utrobiq; designans. Huī āt psalmi materia ipi sūt q cōmutabūt. agentes p se [illegible] sunt [illegible] & galaath & manasse

& effraim. Intendūt āt p se ipis deū orare: ut eos a corpore mortali resoluat: & ad īmortalitatē pducat: & nos ut eo exemplo p nos oremus. hortant. Aiūt g°. O ds qui qdē nos p doctrinā tuā trāslati sumus de regno diaboli ad regnū tuū: [illegible] p hoc [illegible] nos [illegible] cōfigurandos [illegible] corpori claritatis tue. ne spes nra cedat [illegible] da nobis auxiliū de tribulatiōe .i. pbe nobis liberatiōe a [illegible] tribulatione. [illegible] nos de passibilitate & mortalitate & pduc nos ad īpassibilitatē & īmortalitatē. Ideo āt hoc a te solo petim: q si ab alio peteremus: nō pdesset. Salus eñ [illegible] uana ē .i. spes [illegible] salutis & liberationis ī hoīe posita īutilis ē. Nō eñ ualet hō homini hāc conferre salutē: sz tu solus. Et uere tu potes nos ad hāc salutē reuocare q potuisti nos ab hac salute repellere. Vere potes nos reedificare: q potuisti destruere. Nam o deus tu [illegible] terna uisione tue claritatis eiecisti nos ī pmo hoīe exigentib; peccatis [illegible] Illo eñ peccante nos omēs peccauim: & sic ipo eiecto nos omēs eiecti sumus.

59.

DEus repulisti nos: & destruxisti nos: iratus es: & misertus es nobis.

Ab interna uisione tue claritatis ī primo hoīe peccāte eiecisti nos: & imaginē tuā ad quā conditi eram .i. īmortalitatē & impassibilitatē & īnocētiā & a pctō imunitatē destruxisti ī nobis. Iratus es. Tu qdē dñe repulisti nos & destruxisti: sz nō iniuste. Imo iuste iratus es. Et licet sis iuste iratus: tñ es nobis misertus: q si confiteam ueniā prestas.

COmmouisti terrā & cōturbasti eā: sana cōtritiones eī: qa cōmota est.

Et ī apparet q nobis misertus es: q terrā

& terrena sapiẽtes ad poenitẽtiã cõmouisti.
Ideo aũt ad priũ; sũt cõmoti: qm̃ p p̃dicato
res eos conturbasti: & suis p̃stinis actib;
irasci fecisti. Et qm̃ ad priũ; sũt cõmoti: io
sana ɔtritiones eoꝝ .i. ĩmortalitate & et̃
nitate ĩ eis p̃mi hoĩs peccato corruptam
redde atq; restaura. Et merito hoc debes
eis ĩnuere q̃ sũt cõmoti .i. de regno diabo
li ad regnũ tuũ sũt cõmutati.

Ostendisti p̃plo tuo dura: potasti
nos uino compunctionis. Et nõ
solũ nos ad priũ; cõmouisti: s; & populo
facto tuo .i. nobis õndisti pati dura tor
mẽta exemplo tui: q̃ pp̃ nos passus es. Et
nõ solũ nobis ut paterem̃ õndisti: s; & i
rei expimento potasti .i. repleſti nos ama
ritu dine diuersaꝝ tribulationũ. Q̃d est
dicere. Sicut nos ad tui imitatiõe pati
uoluisti: ita multa adũsa sustulimus.

Dedisti metuentibus te significa
tione: ut fugiat a facie arcus.
Et q̃ p̃plo tuo dura pati õndisti: nõ sĩ cã
fecisti: q2 p hec flagella q̃ tp̃alr̃ irroga
tur: dedisti significatiõe & argumẽtũ
metuẽtib; te filiali & casto amore: ut
ita sint patientes int̃ hec flagella tolerã
da. ut fugiant a facie arcus .i. pñtiaꝝ ire
uenture deuitent: q2 si hic nõ parcis filijs
ad correctiõe: multo min᷒ tuis p̃cis sar
mẽtis destinatis ad combustione. P hec q°
flagella hic das tuis fidelib; significatio
ne: ut sciat q̃ q̃ui; noluerit hic cũ fi
lis flagellari & corrigi. merebit̃ illic cũ
sarmẽtis comburi. Ultima aũt uindicta id
p arcũ exp̃mit̃: q2 sicut arcus a longe mi
nat̃ ut feriat: ita hec uindicta añ mina
tur q̃ ueniat. Diapsalma.

Ut liberent̃ dilecti tui: saluũ; fac
dextera tua & exaudi me. Adhoc
d. fugiat ut q̃ te diligit. & q̃sita diligis
rẽ illã euadat. Et qm̃ nos ĩ rei expimẽto
amaritudine iã passionũ repleſti: io sal
uũ fac p̃plm̃ tuũ: reddẽdo eũ ĩmortale
eternitati. p̃plm̃ dico ponẽdũ ad dext̃e
tua int̃ agnos. Vel saluũ fac eũ ĩ dext̃a
.i. ĩ potentia tua. Et ut eũ hoc mõ saluẽs
exaudi me ĩ hoc q̃d rogaui supius: ut
tuoꝝ fideliũ; contritiones sanes.

Deus locutus ẽ in s̃cõ suo: letabor
& partibor siccimã: & conual
lẽ tabernaculoꝝ metibor. Di
cet aliq̃s. Q̃ua fiducia hec oĩa petis:
ut te deus exaudiat: & tuas ɔtritiones
sanet. cũ eũ dixeris paulo añ iratũ.
Inde certe hanc fiduciã hẽo: q2 d̃s pe
locutus ẽ in s̃cõ suo .i. p scripturas p
misit p filiũ suũ quẽ s̃ctificauit & mi
sit ĩ mundũ. Letabor ĩ siccima: & par
tibor siccimã. Siccima locus est ydãz:
ubi Rachel idola p̃ris abscondit: & it̃
p̃tat̃ humerus. Designat aũt eos de
gentili p̃plo: q̃ idola sua confringẽtes: &
audita p̃dicatione idolatriã deserentes:
ad iugũ dñi sufferẽdũ q̃d leue ẽ & sua
ue facti sũt humerosi & fortes. In talib;
aũt d̃s letat̃: q2 gaudiũ sibi ẽ sup pec
catorib; poenitentib;. Et hm̃oĩ humero
sos partit̃: q2 hos sibi sumit ĩ p̃te. Et
nõ solũ de gentilib; humerosos & for
tes assumaz: s; & metibor conualles
tabernaculoꝝ .i. de iudeis quosdam
mihi sumã in p̃te: quia cũ p̃us elati
essent humiles fient: mihi q2 taber
naculantes: & ĩ militia chrıstiana di
gentes.

Meus ẽ galaad & m̃s ẽ manasses:
& effraim fortitudo capitis mĩ.
Dico q̃ de utroq; p̃plo quosdã assumã
hoc mõ. Q̃ uicũq; eĩ ĩ utroq; p̃plo fuit
galaad: meus erit .i. q̃uis; crescens ĩ

uirtutib;.

[illegible]

J[illegible] : M[illegible]

[illegible]

I[illegible]

[illegible]

Q[illegible]

[illegible]

N[illegible]

[illegible]

D[illegible]

V[illegible]

[illegible]

I[illegible]

[illegible]

[illegible] X.

E[illegible]

[illegible]

A[illegible]

[illegible]

D[illegible]

[illegible]

L[illegible]

Q[illegible] nomen tuu[illegible]

[illegible]

D[illegible]

[illegible]

P[illegible]

[illegible]

S[illegible]

[illegible] LXI.

N[illegible]

N[illegible] meu[illegible]

Qu[illegible] inclinato, & maceriæ [illegible]

[illegible] Saul [illegible]

V[illegible] pretium [illegible] benedi[illegible]

[illegible] Beati [illegible]

V[illegible] mea.

[illegible] anima [illegible]

Q[illegible] Deus meus, & [illegible] meus [illegible]

In [illegible] salutare meu[illegible], & glo[illegible] mea

Deus auxilii mei, & spes mea in Deo est.

[illegible]

Sperate in eo omnis congregatio populi, effundite coram illo corda vestra, Deus adiutor noster in eternum.

Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum.

[illegible]

Nolite sperare in iniquitate, & rapinas nolite concupiscere: divitie si affluant nolite cor apponere.

Semel locutus est Deus, duo hec audivi, quia potestas Dei est, & tibi Domine misericordia, quia tu reddes unicuique iuxta opera sua.

[illegible]

Psalmus David LXII.

Deus Deus meus ad te de luce vigilo.

Sitivit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, & invia, & inaquosa: sic in sancto apparui tibi ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

A[illegible]

[illegible]

Q[illegible]

[illegible]

Si[illegible]

Sicut [illegible]

[illegible]

S[illegible]

[illegible]

Et in velamento alarum tuarum exul-

[illegible]. Ad[illegible] [illegible]

[illegible]

Ipsi uero [illegible] partes uulpium [illegible].

Predicta mirabili exitu Christi persecutorum qui frustra tentarunt [illegible] propria uirtute [illegible] [illegible] ex ultra rapina [illegible]

Rex uero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui iurant in eo: quia obstructum est os loquentium iniqua.

Rex [illegible] sedens ad [illegible] sempiternum, [illegible] Christi [illegible] [illegible]

[illegible] LXIII.

Exaudi Deus orationem meam cum [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

Protexisti me a conuentu malignantium: a multitudine operantium iniquitatem.

Ponit prefectu prouentu [illegible] proteges a cetu Judeorum [illegible] supra

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas: intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

S[illegible]

[illegible]

Narrauerunt ut absconderent laqueos: dixerunt: quis uidebit eos?

[illegible]

Scrutati sunt iniquitates: defecerunt scrutantes scrutinio.

Ex inuidia [illegible] Judei [illegible] contra Christum [illegible] [illegible]

Accedet Homo ad cor altum: et exaltabitur Deus.

Accessit gens [illegible] ad cor altum [illegible]

[illegible]

S[illegible]

C[illegible]

E[illegible]

L[illegible] iustus [illegible] corde.

[illegible]

psal. LXIV.

Te [illegible] hymnus Deus in Syon: & [illegible] reddetur uotum in Ierusalem.

Judei litteraliter exponunt psalmum ex desiderio quod habebant redeundi Ierusalem [illegible]

[illegible] sicut mortuus [illegible]

Exaudi orationem [illegible] ad te omnis caro ueniet.

[illegible]

Verba [illegible] nostris tu propitiaberis.

[illegible] in ecclesia [illegible]

Replebimur in bonis [illegible] est [illegible] in equitate.

[illegible] domus, [illegible]

Exaudi nos Deus salutaris [illegible] spes omnium finium terrae, & in mari longe.

Praeparans montes [illegible] accinctus potentia: qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum eius.

[illegible] in terra, & insulis [illegible] motes idest Herodes [illegible]

[illegible] Prem[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

T[illegible] gentes. [illegible] qui habitant terminos [illegible] : exitus matutini & vesp[er]e [delectabis].

[illegible] ab [illegible], Etiopes [illegible] a meridie, Dacos [illegible] ab aquilone, Mauritania ab occidente, ac Hispania [illegible] [illegible] [illegible] Nos [illegible] in [illegible]

Vi[sitas]ti terram & inebriasti eam: multiplicasti locupletare eam.

[Visitasti terram, id est] Ecclesiam, [per]cedit nouam Jerusalem in affluentia spiritualium ciborum: inebriabitur ab ubertate Domus tuae [illegible] itu, hanc Iudei musto madere dixerunt, quos [illegible] [illegible] [illegible] doctor.

Flumen Dei [re]pletum est aquis, parasti cibum illorum: quoniam ita est præparatio eius.

Riuos eius [illegible], multiplica genimina eius: in stillicidiis eius lætabitur germinans.

Flumen Dei id est Spiritus Sanctus, [illegible] aquis [illegible] [illegible] paratis cibus fidelibus, tale est præparatio quia [illegible] fideles. Impleuit riuos id est Apostolos: multiplicauit genimina [illegible] baptismi regenerationis [illegible] filios ex fonte [illegible] manauit ex latere Christi a quo fluxerunt Sacramenta.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ: & campi tui replebuntur ubertate.

Benedices coronæ anni, idest perpetuo, quia circulus fine caret, legis gratiæ benedices, eu[illegible] nouis. Omnia enim Iudeis in figuram [illegible], idest homines putabunt [illegible] fructus uirtute Sacramentorum.

Pinguescent speciosa deserti: & exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ouium, & ualles abundabunt frumento: clamabunt, etenim hymnum dicent.

Arua deserti populi gentilis [illegible] speciosa pinguescent gratia diuina: colles doctores accingentur sapientia, exultatione doctrinæ euangelicæ, unum doctores Origenes, cui salso eretici opponunt [illegible] [illegible] Augustinus, Jeronimus & [illegible] [illegible] duxerit. Vellus quo iduti sunt arietes, [illegible] Ecclesiæ quibus de ouibus cura est [illegible] flumine: & ex eisdem riuis ualles, [illegible] irrigati abundabunt frumento spiritu[illegible] [illegible]

psal. LXV.

Jubilate Deo omnis terra, psalmum dicite nomini ejus: date

gloriā laudi ejus.

[illegible] ... ctionē resur-
rectionis: & aliam de liberatione totius ge-
neris humani p Messiā dicit, & hoc ve-
rius videtur. Psalmus iste ē in persona Ec-
clesie [illegible] gratiarum actione
Ideo vos gentiles [illegible] conversi.

Dicite Deo, quā terribilia sunt o-
pera tua Dñe, in multitudine
uirtutis tuę mentientur tibi i-
nimici tui.

[illegible] opera tua [illegible]
Redemptio [illegible] credulitas
[illegible] undique, contra ordinē, & terrena [illegible]
sunt [illegible] terra [illegible]
nam. Portas [illegible] Patre [illegible]
quos, & [illegible]
[illegible] terra [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] tue, quia est Deus [illegible]
[illegible]
[illegible] & Ang[illegible]
pidem [illegible]

Omnis terra adoret te; & psallat
tibi: psalmū dicat nomini tuo.

Omnes [illegible] Judei [illegible]
adorent, & psallant tibi Deo nostro.

Venite, & uidete opera Dei: terri-
bilis in consiliis super filios hominū.

Qui cōuertit mare in aridam, in
flumine pertransibunt pede: ibi
letabimur in ipso.

Qui dominatur in uirtute sua, in
æternum, oculi ejus super gen
tes respiciunt: qui exasperant
non exaltentur in semetipsis.

Venite, uidete opera redemptionis
D. I. C. [illegible] quam [illegible]
[illegible] sunt omnes filios hominū. Moises edu-
xit [illegible] de Egypto, siccavit mare [illegible]
conuertit retrorsū flumē Jordanis, & popu-
lus Judaicus transivit, sicco pede [illegible]
promissionis terram. Sed [illegible] multo ma-
jora fecit a Pharaone [illegible]
[illegible], & i te[illegible] [illegible] He
e Deus [illegible] gentes [illegible]
[illegible]. Aduersarii Judei [illegible]
nostri De[illegible] qui [illegible]
[illegible] i inferno.

Benedicite gentes Deū nostrum.
& auditam facite uocē laudis ejus.

Qui posuit animam meā ad uitā:
& non dedit in commotione pedes
meos.

Benedicite Deū. quia nostram
[illegible]
fidem, nec [illegible] & [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
obstinati Giudei.

Quoniā probasti nos Deus: igne nos
examinasti, sicut examinatur ar
gentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti
tribulationes in dorso nostro: im
posuisti homines super capita
nostra

Transiuimus per ignem & aquam:
& eduxisti nos in refrigerium

N[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Introibo in domū tuā in holocaustis;
reddā tibi uota mea; quæ distinxe

[illegible]unt labia mea.

[illegible] tantu a tiran[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] expectet.

Et l[illegible] est os meu[illegible] in tribu lat[illegible]latione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cu[m] incenso arietum: offeram tibi boues cu[m] hircis.

[illegible] i lege [illegible] [illegible], [illegible] holoca[illegible]. Nunc p[illegible] o[mn]ia [illegible] ri intelligit, Christus i cruce caritate cre[illegible]. Arietes sunt Sacerdotes offerentes. [illegible] [illegible]

Venite, audite, [illegible] omnes qui timetis Deu[m], quanta fecit anim[ae] me[ae].

[illegible] omnes [illegible]

Ad ipsu[m] ore meo clamaui, & exaltaui sub lingua mea.

Iniquitate[m] si aspexi in corde meo non exaudiet D[omi]n[u]s.

Propterea exaudiuit Deus, & attendit uoci deprecationis meæ.

Satisfecit D[omi]n[u]s dep[re]cationi meæ, concedendo quod petebam, quia mortificatus a peccatis [illegible] contritu[m] obtuli humilitate[m], ideo.

Benedictus Deus, qui non amouit oratione[m] mea[m], & misericordia[m] sua[m] a me.

Per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], sicut liberatus de carcere corporis [illegible] [illegible] cu[m] Christo. Amen.

Psal. Dauid LXVI.

Deus misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet uultu[m] suu[m] super nos, & misereatur nostri.

Vt cognoscamus in terra uia[m] tua[m], in omnibus gentibus salutare tuum.

[illegible] [illegible] in præsenti canens psalmo, i[d est] Christu[m] qui e[st] [illegible] omni credenti. Christus dicit[ur] Redemptor, & [illegible], qui [illegible] Patris.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes.

Deum te trinu[m] unu[m], & incarnatu[m] confiteantur, & laudent te, & ideo Gentes.

Lætentur & exultent gentes: quonia[m] iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigis.

Gentes conuersæ [illegible] quonia[m] [illegible] [illegible] iudicas populos in æquitate.

Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructu[m] suu[m].

Terra dat fructu[m] ad humana[m] co[n]seruatione[m]. Melius [illegible] populi misterium natiuitatis [illegible] ex illibata matre, opere Spiritus Sancti, i[d est] hanc ueritate[m] confiteantur.

Benedicat nos Deus Deus noster, benedicat nos Deus: & metuant [illegible] [illegible] [illegible] terræ.

[illegible] Pater, Deus Filius, Deus Spiritus Sanctus. Hic Trinitate[m] i[n] Vnitate ostendit, metuenda no[n] adoranda. Hanc colunt homines fideles, Hanc timent Angeli, Hanc tremunt demones. [illegible] [illegible], & [illegible] [illegible].

Psalmus LXVII.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius: & fugiant qui oderunt eum, a facie eius.

[illegible] Precamus dissipatis hostes [illegible] los [illegible]

Sicut deficit fumus, deficiant: sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.

Et iusti epulentur, & exultent in conspectu Dei: & delectentur in lætitia.

[illegible]

Cantate [illegible]

[illegible]

Exultate in conspectu eius, turbabuntur a facie eius patris orphanorum [illegible]

Deus in loco sancto suo [illegible] facit [illegible]

[illegible]

Qui educit vinctos in fortitudine [illegible]

Deus cum egredereris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto: terra mota est, etenim cæli distillauerunt a facie Dei Sinai, a facie Dei Israel.

Pluuiam voluntariam segregabis Deus hereditati tuæ: & infirmata est, tu vero perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: parasti in dulcedine tua pauperi Deus.

[illegible]

Dominus dabit verbum euangelizantibus virtute multa.

Rex virtutum dilecti, dilecti: & speciei domus diuidere spolia.

[illegible]

Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargentatæ, & posteriora dorsi eius in pallore auri.

[illegible]

[illegible]

D[illegible]

M[illegible] coagulatus, mons pinguis [illegible] montes coagulatos.

M[illegible] Deo [illegible] habitabit in finem.

[illegible]

[illegible] montes coagulatos [illegible]

C[illegible] Dei decem milibus multi-plex [illegible] in sancto.

A[illegible] in altum, cepisti captivitatem: accepisti dona in hominibus.

[illegible]

E[illegible]

[illegible]

B[illegible]

[illegible]

D[illegible]

[illegible]

Verũtamẽ Deus cõfringet capita inimicorum suorũ: verticem capilli perambulãtiũ in delictis suis.

Scandalũ passi sunt Judei [illegible] Christũ, qui ut [illegible] Messia [illegible] Deũ Hominẽ [illegible] surrexit, & cõfringet [illegible] Judeũ.

Dixit Dñus: ex Basan conuertã, conuertã in profundum maris: ut intingatur pes tuus in sanguine: lingua canũ tuorũ ex inimicis, ab ipso.

Judei destruxerunt Basã venientes ab Egypto [illegible] ab illis uos exterminãdos dabo [illegible] dũ maris, usq; ad Jopẽ, & Gaza [illegible] i litore [illegible] mediterranei. Ut pes tuus [illegible] Deus [illegible] sanguine [illegible] & lingua canũ tuorũ, [illegible] Doctorũ sic etiã [illegible] Judeos.

Viderũt ingressus tuos Deus, ingressus Dei mei: regis mei qui est in sancto

Prævenerunt prĩcipes conjuncti psallẽtibus, in medio juuenculariũ tympanistriarũ.

Reprobantur Judeis, qui [illegible] doctrinæ ejus Dei mei Regis mei præloquentus fuit ĩgressus i 12. [illegible] 12 tribus præcedẽtib; Arcã Dñi, ad cujus præsentiã aqua Jordanis cõuersa ẽ retrorsũ quũ terrã promissã ĩgrederent; Judei. In Moise Christus i 12. [illegible] Apostoli. Illi conjuncti psallẽtib; Sacerdotib; i medio juuencularũ timpanistriarũ, timpanis sonãtib; pede sicco trãsierunt: itaq; arca Euãgelii ut tunc arca antiqua ad populũ gẽtilẽ ingressa subjecit gẽtes ĩ nomine Jesu cui genua flectũt Celestes, fideles, & inferi, ideò.

In Ecclesiis benedicite Deo Dñõ, de fontibus Israel.

Vos [illegible] Israel [illegible] benedicite Jesu Christo. Sic erãt filii Israel [illegible].

Ibi Beniamin adolescentulus in mentis excessu.

Apostoli fuerunt ex quatuor tribubus, Beniamin, Juda, Zabulon, Nephtali. Saulus [illegible] Paulus [illegible] Saulo [illegible] factus ẽ cõcionator egregius, qui [illegible] fectus, ubi [illegible] Christo. [illegible] ejus vita. Vidit ĩ [illegible] arcana, quæ, no licet homini loqui. Cognitio ĩ Deo [illegible] ĩ Deo dicit; [illegible] Beniamin Paulus statĩ cõuersus [illegible] ex [illegible] in veritate [illegible].

Principes Juda Duces eorũ: principes Zabulon, principes Nephthali.

[illegible] ibi erũt principes Juda, scilicet Joannes, Jacobus, Simõ, Thadeus, Jacobus de tribu Juda, Duces ad [illegible] populi [illegible] Andreas, & Philippus. Et Nephthali [illegible] Matheus. Bartholomeus, & Thomas. Sic principaliter ex dictis fuerut Apostoli, & [illegible] puli Domini.

Manda Deus uirtuti tuæ: confirma

hoc Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalē, tibi offerent reges munera.

Notādū Dauid prævidisse p.º Judæos, deīde Reges, ac Imperatores, & principes gentium, tyrannos, & hæreticos impugnaturos Sacra Evangelii concione. ideò orat Deum [illegible], sua virtute auxiliari, opemq; ferre, quod idest sicut ī primævis evangelizātibus Apostolis fecerat præstaturus erat, David enim pluribus sæculis ante Christum vaticinatus ē.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorū in vaccis populorū: ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Increpa feras [illegible], persecutores feros [illegible] dictus, [illegible] Verum [illegible], & [illegible] extirpare. arundinea [illegible] potestas [illegible], congregatio taurorū ī vaccis populorū, ī [illegible] de populo, nā isti etiā adhærebant [illegible] persecutoribus ut vaccæ sequentes tauros majores [illegible] probatos argento Fidei: ideo Domine.

Dissipa gentes, quæ bella volunt: venient legati ex Egypto: Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

[illegible] olim Egyptus [illegible] maxima regio inter tropicos obedivit Deo, licet postea plures retrocesserint: ponit has provincias pro omnibus [illegible] quæ [illegible] initium Evangelium [illegible] prædicantibus Apostolis &c.

Regna terræ cantate Deo: psallite Domino: psallite Deo, qui ascendit super Cælum cæli, ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis. Date gloriam Deo super Israel, magnificentia ejus, & virtus ejus in nubibus.

Vocem virtutis ded. [illegible] Spiritu Sancto de Cælo [illegible]. Magnificentia ī nubibus. [illegible] Apostolis, ideo [illegible]. Qui sunt hi, qui ut nubes &c. Et potest referri ad Angelos qui receperunt Christū ī nube die Ascensionis, ideo.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutē, & fortitudinem plebi suæ, benedictus Deus.

In martyribus, Doctoribus mirabilis, quia dedit illis fortitudine [illegible] animas. In libro [illegible] Salomonis ad methaphora sponsi, & sponsæ idest Dei, & animæ [illegible] in magna parte repetire [illegible].

psal. David LXVIII.

Salvum me fac Deus: quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam.

Infixus sum in limo profundi: & non est substantia.

Veni in altitudinem maris: & tempestas demersit me.

Describit passionē Christi, qui factus ē pro nobis maledictū, assumēdo satisfactionē de condigno Deo Patri factam. Aquæ persecutionē usq; ad animā dolores pervenerunt, nam Deus impassibilis, qui assumpsit humanitatem, ut ex ipsa pati posset. In limo [illegible], & pharisæorū, & Sacerdotū infixus ī [illegible] inveterata consistentibus

ne [illegible] uile, [illegible] tem [illegible] Deum [illegible] Aquis [illegible], torrenti [illegible], & torrentis Pilati deductus ad mort[illegible].

Laboraui clamans; raucæ factæ sunt fauces meæ: defecerunt oculi mei dum spero in Deum meum.

Hu[illegible] Christi [illegible] [illegible] la[illegible] clamauit ad Deu[illegible] Patre, [illegible] rauit [illegible] [illegible] sanguine [illegible]: deum [illegible] p[illegible] persecutoribus orans.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis.

Confortati sunt, qui persecuti sut me inimici mei iniuste: quæ nõ rapui, tunc exolueba.

Ipsi Judæi qui oderunt me sine causa [illegible] plures numero [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] fecerunt exoluere, quæ nõ rapuera, [illegible] crucifigendo me

Deus tu scis insipientiam meam: & delicta mea a te non sunt abscondita.

Nouisti autem [illegible] pientia: nulla delicta; nunquam peccaui [illegible] modo littera [illegible] accipitur. Putauit Adã Deus fieri [illegible] poma, & ego porto delicta præuaricationis &c. Sic dicit Christus peccata sua nõ quoad culpã seu quoad passionẽ, & pœna.

Non erubescant in me, qui expectant te Dñe, Dñe uirtutu.

Non confundantur super me, qui quærunt te, Deus Israel.

Petit Christus fructũ suæ passionis ne erubescant Crucem expectantes gloriã

Ego patior pro [illegible] membrorum meorũ, innocens pro peccato [illegible], adeo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Quoniam propter te sustinui opprobriũ: operuit confusio faciem meam.

Ut [illegible] [illegible], [illegible] eorum delictis passus sum, & ut obedire tibi.

Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus filiis matris meæ.

Quonia zelus domus tuæ comedit me: & opprobria exprobrantiũ tibi, ceciderũt super me.

Non [illegible] Messiã nouerunt de eorum tribu: Synagoga [illegible] Sacerdotibus ignotus, neq; tunq extraneũ usq; ad Crucem afflixerunt. Quia [illegible] ementes, ac uendentes de Templo, zelans honore Domus Dei: & quia eorũ arguebã impietatem, Judei opprobria jecerunt in me, [illegible] tibi Deo Patri.

Et operui in jejunio animã meã: & factum est in opprobriũ mihi.

Multipliciter pro peccatis nostris satisfecit Christus, asperitate [illegible] quoad jejuniũ carnis maceratione, per ciliciũ, [illegible], [illegible], ac opprobriis [illegible] uerbis, [illegible], uulneribus, morte, ex quo i[illegible] opprobrium est Judeis.

Et posui uestimentũ meũ ciliciũ: & factus sum illis in parabolam.

Aduersum me loquebantur qui sedebant in porta: & in me psallebant qui bibebant uinum.

Ego uero orationem meam ad te Dñe: tempus beneplaciti Deus.

Tempus beneplaciti tempus passionis,

& totū tempus gratię acceptū est Deo ad exaudiendum pœnitentes. Reliqua præsentia clara sunt.

In multitudine misericordiæ tuæ exaudi me, in ueritate salutis tuæ.

Quęcunq; Deus misericors promisit ad salutē nostrā p. Christū Dei filiū impleta sunt ī passione, ideò misericordia, & ueritas obuiauerunt sibi. Iunc uerificata mysteria, & prophetię de redemptione nostra.

Eripe me de luto, ut non infigar: libera me ab iis, qui oderunt me, & de profundis aquarum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absorbeat me profundū: neque urgeat super me puteus os suū.

Quosdā demersit tempestas aquę morte corporali: quosdam absorbuit profundū idest purgatoriū, & limbus, & Abrahę sinus, uel locus. Limbus est locus pro nō baptizatis puellis. Sup. quosdā infernus clausit os suū ī quo nulla redemptio. E sinu Abrahę, & purgatorio liberauit animas Redemptor noster.

Exaudi me Dn̄e, quoniā benigna est misericordia tua: secundū multitudinē miserationū tuarū respice in me.

Et ne auertas faciē tuā a puero tuo: quoniā tribulor, uelociter exaudi me.

Intende animæ meæ, & libera eā: propter inimicos meos eripe me.

Tu scis improperiū meū, & confusionē meā, & reuerētiā meā.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: improperiū expectauit cor meum, & miseriam.

Quadruplici ratione Deum Patrē ad misericordiam mouet. Ex misericordia diuina, ex innocentia, ex eo quod alius nō possit liberare, igitur misereri.

Et sustinui qui simul contristaretur, & non fuit: & qui consolaretur, & non inueni.

Et dederunt in escam meā fel: & in siti mea potauerunt me aceto.

Gustauit dulcedinem cibi ī terrestri paradiso Adam: fel ī Cruce Redemptor. Videant Iudei adimpletū uaticinium ī Christo nostro.

Fiat mensa eorū corā ipsis in laqueū, & in retributiones, & in scandalum.

Vltionem de crucifixoribus petit. Dixerunt Iudei, Non habemus Regem nisi Cęsarem, ideò 40 annos post a Romanis ī Pascate comederunt amare, obsessi a Tito, ac Vesp. Velauerunt Christum dicendo? Prophetiza. Ideò uelati ignorantia, Verbū nō agnoscunt. Imposuerunt ✝ humeri Christi, & ipsi premunt seruitute. Voluerunt Christū delere de mundo, & ipsi delentur de libro uiuentiū, & cum iustis nō scribuntur. Sicq; mensa consiliū, uel seruitium eorū fit illis ī retributionē, & ī lap.

Obscurentur oculi eorum ne uideant: & dorsum eorū semper incurua.

Effunde super eos iram tuam: & furor iræ tuæ comprehēdat eos.

Obscurati igitur non uident Sacra-

precepta Dei ĩ lege, & prophetis, sicque ĩ corpore, sicut ĩ mente puniunt, sedes profugi maledicti Judei, ideò

Fiat habitatio eorum deserta: & in tabernaculis eorũ non sit qui inhabitet.

Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt: & super dolorem uulnerum meorum addiderunt.

Extra ciuitatem cruci affixerunt Christũ: & ipsi exules, deleta ciuitate profugi uitam agunt. Me pro mundi peccatis penti punisti, ideò dolor illis sup colorẽ exilii latrue cultus qui mihi a fidelibus rite, recteq̃ psoluitz ĩ terris ad eorũ confusionem qui mihi prius uulnera uulneribus addiderunt. Propterea

Appone iniquitatem super iniquitatem eorum: & non intrent in Justitiam tuã.

Non effectiue: sed permissiue; nõ dando eis gratiã quam respuunt, nunquã peniterunt, sicq; nõ intrent ĩ justitiam tuam.

Deleantur de libro uiuentium: & cum justis nõ scribantur.

Deleantur de libro predestinationis, ĩ illo non scribantur: idest moriantur ĩ peccatis suis, tartaris eternis adiiciendi.

Ego sum pauper, & dolens: salus tua Deus suscepit me.

Fui pauper, ac dolens uiator ut homo: ĩ aliena domuncula natus, ĩ aliena tumulatus sepulcro, at resurgens gloriosus ĩ te Deo Patre inuadit Christus, uel Dauid in persona Christi, ideo

Laudabo nomen Dei cum cantico: & magnificabo eum in laude, & placebit Deo super uitulum nouellũ: cornua producentem, & ungulas.

Sicq; incruentum canonice laudanda septies ĩ die, & eucaristicã oblationem offerendo placebit supra antiquata legis sacrificia. Septies ĩ die cum justus alius legitz: cadit, idest adorat intelligendum; aliqui nõ foret justus cadendo scilicet peccando, ut nõ bene quis comentatz.

Videant pauperes, & letentur: querite Deum, & uiuet anima uestra

Videant, & letentz ĩ Ecclesia incruentum sacrificiũ, cruenti ĩ Cruce per illud representatiuum. Redempti querite Deum, & manducando Angelorũ panẽ uiuet anima uestra.

Quoniam exaudiuit pauperes Dñus: & uinctos suos nõ despexit.

Exaudiuit Dñus pauperes Christũ expectantes: nec despexit uinctos ĩ Abrahe sinu, quos liberauit, ideò

Laudent illũ coeli, & terra, mare & omnia reptilia in eis.

Laudent illum celi idest Angeli, quia Christus eorũ ruinam reparauit substituendo animas redemptorũ pro luciferianis lapsis; terra, & mare, ac reptilia idest omnes habitantes ĩ terra, & insulis.

Quoniam Deus saluam faciet Sion: & edificabuntur ciuitates Juda.

Quoniã saluã faciet Ecclesiã toto orbe diffusam, & edificabuntz ciuitates ejusdẽ idest conuertentz habitatores.

Et inhabitabunt ibi, & hereditatẽ acquirent eam.

Judæi cæcus secundo carne: Gentiles secundū spiritū adorabunt ī spiritu, & ueritate, & sequentur eam, idest gloriā ī ipsa, prius adepta gratia.

Et semen seruorum ejus possidebit eam; & qui diligunt nomen ejus, habitabunt in ea.

Semen seruorum, populus christianus semen Apostolorum seruorum Christi habitabunt ī ea, ut dictum supra. Tempus acceptabile, & dies salutis ab aduentu Christi, usq; ad judicium est, ergo dum tempus habemus operemur bonum

psal. Dauid. LXIX.

Deus in adjutorium meum intende: Domine ad adjuuandum me festina.

Confundantur, & reuereantur, qui quærunt animam meam.

Qui semper indigeamus auxilio Diuino, dirigit nos ī Christum Propheta. Tantum residuum hujus psalmi est diapsalma, pars ultima psalmi 39 ubi sufficienter litteraliter de Christo quoad humanitatē intelligitur

Auertantur retrorsum, & erubescant, qui uolunt mihi mala: Auertantur statim erubescētes, qui dicunt mihi: Euge, euge.

Qui dicebant. Si filius Dei es descende de cruce, &c.

Exultent, & lætentur in te omnes qui quærunt te, & dicant semper. Magnificetur Dn̄us: qui diligunt salutare tuū.

Omnes qui receperunt Messiam Jesum agant gratias Deo pro beneficio redemptionis: Magnificetur Dominus, qui redemit nos.

Ego uero egenus, & pauper sum; Deus adjuua me.

Adjutor meus, & liberator meus es tu: Dn̄e ne moreris.

Quod totum dicit Christus ī quantum homo, dicit ī persona totius Ecclesiæ. Passus est caput nostrum Christus pro nobis: postea ī membris. Ille liberatus est p̄ resurrectionē: & Ecclesia p̄ conuersionem Constantini, ut alibi dictū.

psal. Dauid LXX.

In te Dn̄e speraui, non confundar in æternum: in justitia tua libera me, & eripe me.

Loquitur iste psalmus de peregrinatione Ecclesiæ usq; ad Antechristū, figurata ī filiis Jonadab, qui semper peregrinabantur. In Christo fuit saluatus Adam, absolutus a jugo legis. Tempore Constantini Ariani præcipue eretici insurrexere, de quorum persecutione fuit liberata Ecclesia per Ambrosiū, Augustinū, & alios Sacros Doctores.

Inclina ad me aurem tuam, & salua me.

Esto mihi in Deum protectorem, & in locum munitum: ut saluum me facias.

Quoniam firmamentū meū, & refugiū meū es tu.

Veni ergo Christe, esto Redemptor, & protector; salua me, tibi enim soli Deo competit saluare, & peccata remittere, ideò

Deus meus eripe me de manu peccatoris, & de manu contra

legem agentis & iniqui.

Illico post ascensionem Christi fuit afflicta Ecclesia a Judeis scientibus legem, & a tyrannis nescientibus legem, & ab hereticis scientibus utrumque testamentum, ab istis persecutoribus petit liberari, sequitur ideo Ecclesia sequitur.

Quoniam tu es patientia mea Dñe: Dñe spes mea a juventute mea.

Qui dedisti exemplum patientiæ in passione, a principio, & spem capitis in resurrectione, unde Martyres sponte passi sunt, & fideles persecutionē patiuntur.

In te confirmatus sum ex utero: de ventre matris meæ tu es protector meus.

Uterus Ecclesiæ triplex, latus Christi unde orta Ecclesia, & uterus Sacramentorū. Flumē Spiritus sancti unde fluxerunt dona gratiarū. Tertius fons baptismatis unde renascimur Filii Dei coheredes autem Christi, ideo

In te cantatio mea semper: tamquam prodigium factus sum multis: & tu adjutor fortis.

Quia adoro Crucem in qua passus es, ideo Judei, & pagani scandalizantur, & me reputant velut prodigium, [illegible] me, quia adoro Crucifixū, sed in te cantatio mea, & gloria mea, ideo celebrabo nativitatem, mortē, resurrectione, & ascensionē tuam. [illegible] tuam tu enī adjutor fortis, ideo

Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam: tota die magnitudinem tuam.

Ex tua gratia cantabo usque ad judiciū tuā gloriā in Ecclesia, & magnitudinem miraculorū, que in Evangelio sunt.

Ne projicias me in tempore senectutis: cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me.

Circa tempus Antichristi erunt homines se ipsos amantes, quia frigescet caritas, petit ideo perseverantiam in sancta Orthodoxa fide, qua tunc plurimum vexanda Ecclesia.

Quia dixerunt inimici mei mihi: & qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in unum.

Dicentes: Deus dereliquit, persequimini, & comprehendite eum: quia non est qui eripiat.

Putabunt impii Ecclesiam derelictam, & quod secta illorū sit melior. Dicent, Deum dereliquisse populū christianū, & reprobasse: nos autem uno charitatis ore Ecclesiæ rogabimus dicendo

Deus ne elongeris a me: Deus meus in auxilium meū respice.

Confundantur, & deficiant detrahentes animæ meæ: operantur confusione, & pudore, qui quærunt mala mihi.

Te Deum sponsū Christū oramus adsis nobis in Ecclesia suppliciter canentibus, ut confundantur impii, quia.

Ego autem semper sperabo: & adjiciam super omnem laudē tuam.

Addam laudes laudibus

Os meum annuntiabit justitiā tuam: tota die salutare tuum.

Jesum prædicabo, quia me salvavit ab infidelibus i. Ecclesia congregasti: & tempore Antichristi major erit copia Martirū.

Quoniam non cognoui litteraturam, introibo in potentias Domini: Dñe memorabor justitiæ tuæ solius.

Li Rabini [illegible] il [illegible] a loro, misuran lettere, sillabe, punti, [illegible] parole, [illegible] modi, [illegible] l'arte della cabala, ch'elli [illegible] scienza [illegible], ma è scienza gabbante, ed ingannante, ed essi per cio sono in errore. Littera occidit, spiritus autem uiuificat. Ideò [illegible] perueuerat, quia [illegible], [illegible], [illegible] potentiam sola dimittendi peccata, quia tu.

Deus docuisti me a juuentute mea: & usque nunc pronuntiabo mirabilia tua.

Et usque in senectam, & seniũ: Deus ne derelinquas me, Donec annuntiem brachium tuum generationi omni, quæ uentura ẽ: Potentiã tuam, & justitiam tuã Deus usque in altissima, quæ fecisti magnalia: Deus quis similis tibi?

[illegible] potentia [illegible], confundens [illegible] ad gloriam [illegible] concedendam.

Quantas ostendisti mihi tribulationes multas, & malas: & conuersus uiuificasti me: & de abissis terræ iterum reduxisti me: Multiplicasti magnificentiã tuam: & conuersus consolatus es me.

Nam, & ego confitebor tibi in uasis psalmi ueritatem tuam: Deus psallã tibi in cithara, sanctus Israel.

Tribulationes a Judeis, Ereticis, tirannis, ac hipocritis passa ẽ Ecclesia, & cũ [illegible] in abissis redacta, gloriosa ẽ, consolatore Christo, ideo psalmus in cithara X preceptorũ canit Sancto Israelis Jesu, & sic

Exultabunt labia mea cũ cantauero tibi; & anima mea, quam redemisti.

In corpore, & anima cantabo tibi [illegible] fidelium mirabilia tua.

Sed & lingua mea tota die meditabitur justitiã tuã: cum confusi & reueriti fuerint, qui quærunt mala mihi.

Confusis Antichristi sectatoribus, qui quærebant mala mihi: reueritis, idest cũ magna uerecundia, & timore concussis, Ecclesia perseuerabit quiete per annos bis mille usque ad judicium extremum.

psal. LXXI.

Deus judicium tuum regi da: & justitiam tuam filio regis.

Ultimus in psalterio hec habetur psalmus, in psalterio antiquo David fecit hunc psalmum de Christo, & ejus regno ventura figurato, ut aliqui volunt per Salomonem, in quo tamen nulla convenientia [illegible] lus, patet igitur propheciam impletam in Salvatore natum ex carne sua per lineam Salomonis.

Judicare populum tuum in justitia, & pauperes tuos in judicio.

In justitia regia potestas, [illegible] Evangelica, in judicio executio intelligitur [illegible] Christus in quantum homo accepit a Patre, quia potestatem dedit Filio judicium facere: quia Filius hominis est, idest Dei [illegible] Virginis. Judicare in justitia [illegible] Evangelicum populum suum justificare. & pauperes in judicio premiis afficere. Pauperes etiam intellige contemnentes terrena propter celestia.

Suscipiant montes pacem populo, & colles justitiam.

Per montes Apostolos eminentes sapientia, & potestatem ecclesiasticam receptam a Christo intellige. Per colles reliquos Discipulos.

Judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum: & humiliabit calumniatorem.

Duplex est judicium Christi. In primo discreuit granum a pallea legis veteris, & collegit granum Sacramentorum: posuit terminum in figuris, patefecit veritatem. Discreuit Fideles ab infidelibus. Promisit penam transgressoribus, retributionem glorie observatoribus. Judicium examinationis fiet [illegible] in quo examinabuntur facta hominum, [illegible] unusquisque recipiet secundum opera sua, in quo justi ad gloriam eternam, impii ad [illegible] eternum destinabuntur. Et humiliabit [illegible] calumniatorem maledictum.

Et permanebit cum sole, & ante lunam, in generatione & generationem.

A parte ante secundum Divinitatem sempiternum Regem Christum probat, quia fuit ante lunam, & consequens ante solem, scilicet prius quam creata forent singula. Est enim illud Verbum, [illegible] omnia: nam [illegible] Verbum dixit fiat [illegible]. Si Pater non [illegible] esset illud Verbum non potuisset loqui, nec dicere omnia ista creata ad extra. [illegible] Christo [illegible] eterna [illegible], idest super [illegible].

Descendet sicut pluvia in vellus: & sicut stillicidia stillantia super terram.

Christum sempiternum secundum Deitatem, temporalem secundum humanitatem intelligimus. Hic explicatur mirabilis modus incarnationis. Ostendit humanitatem ex Virgine acceptam, & Divinitatem [illegible] eterne a Patre, in qua descendit de Celo in uterum Virginalem. Alludit ad misterium pluvie Gedeonis relatum Judicum cap. 6. Gedeon pergens contra Madianitas, ut Israelitas liberaret a captivitate, Deus hoc ipsi dedit signum victorie consequende. Posuit Gedeon vellus ovis in area, quod rore celi mane reperit madefactum, tota area [illegible] [illegible] implevit [illegible] aqua ex vellere expressa. [illegible] [illegible] rore [illegible] [illegible] area. Per [illegible] roris figuratus fuit Filius Dei descensurus in uterum Virginis [illegible] expressa ex [illegible] [illegible]

Christum, qui natus est salua virginitate Mariæ, apparuit visibilis, cum hominibus conversatus est, & expressit nobis rorem suæ doctrinæ, & gratiæ. Et de vellere sui corporis, & humanitatis expressit in Cruce totum suum Sanguinem in redemptionem nostram. Nam sicco manens vellere corporis in morte, tota Ecclesiæ area, prius sicca, fuit purpurata Sanguine, ex quo Sacramenta virtutem traxerunt. Item per primum vellus intelligitur humanitas Christi in quam Verbum descendit, & per secundum vellus Judaismus, qui Evangelium non suscepit, & ideo arescit siccus Evangelico rore, & aqua expers gratiæ baptismatis. Patet igitur mysterium incarnationis, & inventiæ, & gratiæ infusionis, & quia Christus est Homo Deus, qui descendit de cælo, & doctrinam Evangelicam esse Divinam, quia descendit a Deo. [illegible] stillicidia stillantia sup terram sitientem, ac piorum.

Orietur in diebus ejus justitia, & abundantia pacis: donec auferatur luna.

Vide Christi diebus oritur justitia & pax in Christi ortu Angeli cantarunt: Gloria in excelsis Deo: & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.

Et dominabitur a mari usque ad mare: & a flumine usque ad terminos orbis terrarū.

Predicit universum magni regis Christi, a flumine incipiens per baptismum in Jordane, quia licet vere crederent in Christum ante, innumeri postea crediderunt, & credituri sunt.

Coram illo procident Æthiopes: & inimici ejus terram lingent.

Procident mauri, & adorabunt Christum, & hostes olim, conversi facti facti amici Dei. Vel dic: procident æthiopes diaboli, & qui fuerunt tiranni persecutores in die Judicii particularis, & novissimi.

Reges Tharsis, & insulæ munera offerent: reges Arabū, & Saba dona adducent.

In mari Indico sunt MCCCCCCCC. insulæ, quas Ptolomeus coherentes appellat. David intelligit per Tharsis omnes Reges Indorum in regione Sinarum, & Catai &c. Per Arabes intelligit 70. Reges adjacentes. Ait ego Obaldus: [illegible] adoratione Baldassaris, Melchioris, & Gasparis Regum, qui aurum, myrrham, thus obtulerunt Christo infanti, Regique Hominique Deoque præconizantes. Quorū corpora Regum nunc sepulta translata jacent a lapsis sæculis Coloniæ Agrippinæ in Germania.

Et adorabunt eum omnes Reges terræ: omnes gentes servient ei.

Verbum humanatū latrialiter adoratur a fidelibus, idest cultu excellentiori veneratur. Ecclesia totum fuit p orbem diffusam, sed plura regna abierunt retro, ut ex historiis colligi potest: sed & reditura sunt.

Quia liberabit pauperem a potente: & pauperem, cui non erat adjutor.

Liberat Christus totum genus humanum a potente diabolo, non quod habeat potentiam, sed quia homines impii illi aderendo ex idololatria fecerant potentem imperatorem. Diabolus enim latrare potest, mordere non potest post Christi adventum. Potest per suggestionem tentare, non compellere ad peccandum. Ideo resistite diabolo, & fugiet a vobis. Christo adherentem [illegible]

[illegible] salutate [illegible] proximos exercentes.

Parcet pauperi & inopi: & animas pauperum salvas faciet.

Ex usuris, & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile nomen eorum coram illo.

Parcet pauperi, & inopi peccatori: & animas propter [illegible] pœnitentiam salvas faciet a culpa & [illegible]. Ex usuris, [illegible] redimet [illegible] Deo. [illegible] interrogatione [illegible] & [illegible] honorabile nomen dignitatis, Deo acceptabile.

Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiæ, & adorabunt de ipso semper: tota die benedicent ei.

Quia [illegible] credetur mortuus, dicit Propheta. Vivet, resurrectus, regnabit in æternum, & in adoratione dabitur sibi de auro Arabiæ. Omnes gentes adorabunt de ipso pro beneficiis tota die per totum tempus [illegible] benedicent ei gratias agendo. [illegible] dicit. Messias debet vivere in æternum. Jesus mortuus est, ergo non est Messias. [illegible] cæcitas Judæi. Jesus, ut Deus [illegible] sed quia quod Deus semel assumpsit numquam [illegible] propria virtute surrexit, regnat in æternum.

Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus: & florebunt de civitate sicut fœnum terræ.

Jeronimus dicit. Erit [illegible] le triticum. In Ebreo. Erit placentula panis. Quia frumentum in pane est firmamentum vitæ hominis, ideò in Scriptura [illegible] frumento [illegible] pane ponitur [illegible]. Psal. 103. Panis cor hominis confirmet. [illegible] 104. Vocavit famem super terram, & omne firmamentum panis contrivit. [illegible] Sacerdotes [illegible] super Libanum fructus &c. Fructus hujus Sacramenti in multitudine fidelium [illegible]

Sit nomen ejus benedictum in sæcula: Ante Solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: omnes gentes magnificabunt eum.

Promissio facta Abrahę Gen. 13. & 22. In semine tuo benedicentur omnes gentes. Omnes gentes magnificabunt eum, laudabunt, magnificabunt, prędicabunt. Nomen ejus ante solem, quia Jesus creator omnium, quem lucis ante originem Pater supremus edidit. ideo

Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit mirabilia magna solus.

Majestatem suam Christus viator, quum venit ad patiendum non ostendit, quum cum humilitate dedit exemplum vitæ & doctrinę: unde majestas visa ab Apostolis non per universam terram: sed nomen majestatis Christi fuit auditum, & prędicatum, [illegible] cognitum in universa terra. In secundo adventu veniet cum potestate magna, & majestate [illegible] jucundum omnes, tunc tota terra [illegible] tur majestate ejus. Tunc singuli agnoscent Deum, Messiam. Davidicè loquit

Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum: & replebitur majestate ejus omnis terra: fiat, fiat.

Nunc habemus nomen majestatis ejus per auditum & fidem, sic ipsum benedicimus, & adoramus. Tunc omnibus videndus, & sicut per [illegible] Christi Apostolorum, & [illegible] fuit mundus [illegible] sic in 2° adventu [illegible] majestate omnis repleta [illegible] benedictum. Fiat, fiat [illegible] quia [illegible]

psal. LXXII.

Quam bonus Israel Deus his, qui recto sunt corde!

Psalmon [illegible] Asaph cantor erat, & psalmos a David [illegible] cantabat. In quantum Ecclesia Christi [illegible] ex omnibus fidelibus, figuratur per Asaph, qui interpretatur [illegible] congregatio; & [illegible] ad culmen gratiæ, & gloriæ, robusta contra infideles, & tiranos, & [illegible] figuratur per Ethan, interpretatur ascendens. In [illegible] & adepta est [illegible] legis gratiæ, figuratur per Idithum, interpretatur transiliens. Sic David [illegible] psalmos suos [illegible] cantandos. Asaph, Ethan, Idithum. Deus permittit impios prosperari in mundo. Bonos, ac justos affligi, concedenti videri, ex quo sequitur, vel Deum injustum, vel humana non curare. In persona hominis mistici sunt diversa membra sana, vel infirma: ideò Propheta in persona membrorum sanorum dicit Bonum Deum rectis corde; quia quidquid agit Deus, vel permittit, nostram cedit in utilitatem; Deus enim semper misericors, & bonus. In persona membrorum infirmorum conqueritur; sed si fideliter [illegible], videmus mentis oculis Deum justum hic prosperare ob aliquam bonam actionem impiorum. nullus est enim tam scelestus, qui non aliquid boni faciat: cum sint pœnis æternis in alio seculo adjiciendus, hic aliquando prosperatur

Mei autem pæne moti sunt pedes: pæne effusi sunt gressus mei.

Po[illegible] sunt [illegible], que considerantes hoc, pedibus [illegible], & [illegible] quasi mouerunt intentionem a recta [illegible].

Quia zelaui super iniquos, pacem peccatorum uidens.

[illegible] sentatio, fui loqui peccatores, uidens prosperitatem iniquorum.

Quia non est respectus morti eorum: & firmamentum in plaga eorum.

Quam diu uiuunt, quia plaga, uel tribulatio eorum leuis, uel nulla

In labore hominum non sunt, & cum hominibus non flagellabuntur.

Quia diuitiis, uel ferocitate sua hominis a periculis se eximunt, per contra pauperes in labore sunt

Ideo tenuit eos superbia, operti sunt iniquitate, & impietate sua.

Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum: transierunt in affectum cordis.

Quasi Deus non esset supra eos, superbe egerunt: & ex quiete transierunt in lasciuiam, & ad contemptum aliorum ex diuitiis suis.

Cogitauerunt, & locuti sunt nequitiam: iniquitatem in excelso locuti sunt.

Posuerunt in Cœlum os suum: & lingua eorum transiuit in terram.

Locuti sunt nequitiam contra Deum, & proximum: dicentes. Deus non est: uel si est non curat inferiora. Sic dicebat Farao, Sennacherib, Nabuchdonosor, Julianus apostata, & similes: lingua eorum transiuit in terra, durauit per aliquos annos sine p[illegible]tione. Sed tandem inciderunt in manus Dei uiuentis, & uiuentur & eternaliter a [illegible] demonibus ex diuina puniuntur Justitia in inferno, ubi nulla est redemptio.

Ideo conuertetur populus meus hic: & dies pleni inuenientur in eis

Populus fidelis intra se hec co[illegible], inueniet dies plenos in eis: per totam [illegible], scilicet [illegible] puniendos. [illegible] tamen & aliquando

Et dixerunt: quomodo scit Deus, & si est scientia in Excelso?

Quasi dubitando utrum scientia, & prouidentia de humanis actibus [illegible] De[illegible]

E[illegible] peccatores & [illegible]tes in [illegible] [illegible].

Et dixi, [illegible] justificaui cor meum [illegible] inter inn[illegible] manus me[illegible].

Hic [illegible] uit: lauit manus [illegible] qui [illegible] ens prohibet a malis operibus.

Et fui flagellatus tota die, & castigatio mea in mat[illegible].

Ex [illegible] [illegible] multa [illegible] [illegible] rebant corde. Sed & [illegible] [illegible] floruit in Christi fide. Romuleisque ab arcibus [illegible] imponens Crucem in urbe toti [illegible].

Si dicebam: narrabo sic: ecce nationem filiorum tuorum reprobaui.

In hac secunda parte reuo[illegible] [illegible]

[illegible] qualiter Deus justus Judex nullum malum relinquit impunitum, nec malum irremuneratum [illegible].

Existimabam ut cognoscem hoc, labor est ante me.

Per hanc investigationem existimabam scire hoc [illegible] [illegible].

Donec intrem in Sanctuarium Dei: & intelligam in novissimis eorum.

Sanctuarium Dei sacra Scriptura est. Ibi intelligitur in novissimis eorum punitio impiorum. Interim dum [illegible] ut inquit Aug. oportet hereses esse, ut qui probati sunt manifesti fiant in uobis. Cain Faraon, Zeb, Zebee, Salmana &c. male vixerunt, perierunt propter iniquitatem suam [illegible] est [illegible] providentia manifestata per justitiam... Omnis malus ideo vivit, ut corrigatur: aut ideo vivit, ut per illum bonus exerceatur.

Veruntamen propter dolos posuisti eis: dejecisti eos dum allevarentur.

Legitur ex sacra scriptura nostra quod Deus posuit eis tormenta propter dolos: & dejecit eos e culmine prosperitatis in baratro penalitatis eterne. Mirabatur subsequenter.

Quomodo facti sunt in desolationem, subito defecerunt: perierunt propter iniquitatem suam.

Velut somnium surgentium Domine, in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.

Rediges eos tu Domine ad nihilum a civitate, & regno tuo celesti, velut somnus postquam in surgentibus existentia nulla.

Quia inflammatum est cor meum, & renes mei commutati sunt: & ego ad nihilum redactus sum, & nescivi.

David igitur inflammatus desiderio sciendi, ut zelo, vel invidia prosperitatis malorum, estando solutionem hujus questionis in tantum quod cor, & renes ejus commutata fuerint donec hanc scivit veritatem, qua cognita.

Ut jumentum factus sum apud te: & ego semper tecum.

Tenuisti manum dexteram meam: & in voluntate tua deduxisti me, & cum gloria suscepisti me.

Ex divinitate sapientie, & scientie tue, cujus judicia investigabam, nisi quod tenuisti dexteram meam, me erudiendo recta, pia, fideli intelligentia. Deduxisti me in tua voluntate per regulam mandatorum, sic suscepisti me cum gloria.

Quid enim mihi est in Coelo? & ad te quid volui super terram?

Defecit caro mea, & cor meum: Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

Quid est ultra [illegible] hoc deficio, infirmus sum, nisi tu Deus adjuves, tu qui es Deus meus solus Trinus, & Unus.

Quia ecce qui elongant se a te, peribunt: perdidisti omnes, qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærere Deo bonum est: ponere in Domino

[illegible] dicit Dominus [illegible] [illegible] Domi.

Igitur [illegible] Deo [illegible] est, destruere a medio, & [illegible]: annuntiare, praedicare [illegible] evangelium [illegible] Sion, [illegible], quia ubi fuerint duo, vel tres congregati in nomine Christi, [illegible] sum in medio eorum, dicit Dominus.

psal. LXXIII.

Ut quid Deus repulisti in finem: iratus est furor tuus super oves pascuae tuae?

Psalmus iste videtur historicus: tamen continet prophetiam, & [illegible] praemisisse destructionem Templi fiendam per Caldeos & reaedificandum. Sed iterum civitas vastanda erat, & templum prophanandum per Antiochum. Et quod Christus in sua adventu liberaturus erat [illegible] [illegible]. Sed quia praevidit persecutionem tempore Machabeorum, erat figura persecutionis Ecclesiae faciendae per Maumetanos, & Antichristum, petit liberationem Ecclesiae Christi, [illegible] secundum statum veteris testamenti, & [illegible] per adventum Christi dupliciter [illegible]. Quae [illegible] Deum oblitum dicit. Ut quid &c. supra. Et subsequitur.

Memor esto congregationis tuae, quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam hereditatis tuae: mons Sion, in quo habitasti in eo.

Memento filiorum Israel, quos ab Abraham, quem eduxisti de Ur Caldeorum, & [illegible] Sion. [illegible] caput regni. [illegible] Jerusalem habet. Montem Sion & [illegible] expelle.

Leva manus tuas in superbias eorum in finem: quanta malignatus est inimicus in sancto!

Et gloriati sunt qui oderunt te, in medio solemnitatis tuae.

[illegible] tua potenter [illegible] hostium superbias: vide quanta Antiocus [illegible] est in sancto templo [illegible] populo. Vide in [illegible], ubi [illegible] odientes [illegible] [illegible].

Posuerunt signa sua, signa: & non cognoverunt sicut in exitu super summum.

Antiocus posuit imaginem suam, & idolum Jovis in medio Templi: non cognoverunt illi gentiles te Deum verum, nec quod talia permitteres ista ex peccatis Judaeorum. Posuerunt signa super [illegible], & Templi [illegible] in exitu per [illegible], o [illegible] consequuta, quam propriis viribus attribuebant.

Quasi in silva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum: in securi, & ascia dejecerunt eam.

Incenderunt igni Sanctuarium tuum: in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

[illegible] In idipsum pariter dejecerunt [illegible], contaminaverunt tabernaculum ubi nomen tuum venerabatur, ibique diis inanibus suis sacrificaverunt.

Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul: Quiescere faciamus

omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non uidimus, jam non est Propheta: & nos non cognoscet amplius.

[illegible] Juder dixe[illegible] non est Propheta in Israel [illegible].

Vsquequo Deus improperabit inimicus: irritat aduersarius nomen tuum in finem:

Vt quid auertis manum tuam, & dexteram tuam de medio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante sæcula, operatus est salutem in medio terræ.

Fecit non solum [illegible] totius [illegible], quam digito monstrat [illegible] in medio terræ, quæ Jerusa[illegible] Verbum in sinu Patris

Tu confirmasti in uirtute tua mare: contribulasti capita draconum in aquis.

Tu confregisti capita draconis: dedisti eum escam populis Æthiopum.

[illegible] prostigau[illegible] [illegible] uirtutem regeneratiuam aquis ad [illegible] Egiptii dans Faraonem [illegible] qui ex negridi[illegible] [illegible] ethiopum

Tu dirupisti fontes, & torrentes: tu siccasti fluuios Ethan.

Moyses in monte Oreb uirga fecit fontem [illegible] Christi [illegible] remissionem peccatorum, & uirtute Sacramentorum Ecclesię. [illegible] in fontes ad refrigerandos [illegible] nostrum. Per littus Ethan intrauerunt Iudæi per siccum ad aliam partem [illegible] Ethan, quando Farao persequebatur eos: & [illegible] in mari [illegible] per [illegible] aquam uirga, ex quo [illegible] Deum [illegible] & delere peccatum, [illegible] Moyses in Oreb aquas [illegible] mare.

Tuus est dies, & tua est nox: tu fabricatus es auroram, & solem.

Tu fecisti omnes terminos terræ: æstatem, & uer tu plasmasti ea.

Creatio uniuersorum fuit figura regenerationis, ac redemptionis nostræ. Dies [illegible] Euangelium: nox lex antiquata. Au[illegible] [illegible] Sol est humanitas Christi qui est sol justitię, per quem factus dies gratię. Sic ponitur figura pro figurato.

Memor esto huius, inimicus improperauit Domino; & populus insipiens incitauit nomen tuum.

Ne tradas bestiis animas confitentes tibi: & animas pauperum.

tuorum ne obliuiscaris in finem.

Respice in testamentum tuum: quia repleti sunt, qui obscurati sunt terrae domibus iniquitatum.

Ne auertatur humilis factus confusus: pauper & inops laudabunt nomen tuum.

Memor esto populi tui: libera nos ab infidelibus: ne permittas diabolo, & [illegible] eius [illegible] [illegible] animas fidelium. Ne in finem, [illegible] obliuiscaris. Respice in testamentum tuum opem ferendo, quia inimici repleti sunt [illegible], ne peccatis, ideo ne confundatur fidelis populus humilis: auxiliare, etenim laudem dicet tibi.

Exurge Deus, judica causam tuam: memor esto improperiorum tuorum, eorum quae ab insipiente sunt tota die.

Ne obliuiscaris uoces inimicorum tuorum: superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper.

Ergo Christe [illegible] in mundum, ut saluet mundum: nam quia differs, impii blasphemant nomen sanctum tuum, [illegible], [illegible] contra Diuinam Maiestatem tuam. Tota ergo sententia huius psalmi est, quod Dauid [illegible] spiritu [illegible] per [illegible] Ecclesiae Christi per Maometanos, & Antichristum similiter: ideo & in judicio nouissimo puniendos judicabis impios in aeternum. Nos autem populus tuus, & oues pascuae tuae confitebimur tibi in saeculum.

LXXIV.

Confitebimur tibi Deus: confitebimur, & inuocabimus nomen tuum.

Dauid fecit hunc psalmum dirigens nos in Deum, qui est finis legis. Confitebimur egressi ex captiuitate tibi Deo, eo quod [illegible] nostes. Sed Rabbi [illegible] dicit psalmum factum in personam Judaeorum nunc captiuorum expectantium frustra Messiam, qui eos liberet a captiuitate Christianorum & ceterorum ipsos affligentium. Dicemus secundum catholicam, & ueram intelligentiam Ecclesiae, quod Dauid praeuidens gaudium fidelium de aduentu Messiae, & beneficio redemptionis nostrae, & futurum judicium, & punitionem faciendam de persecutoribus Ecclesiae fecit hunc psalmum: orans ne disperdi sinat populum suum, sed ulciscatur de inimicis suis, ac nostris.

Narrabimus mirabilia tua: cum accepero tempus, ego justitias judicabo.

Tunc [illegible], & praedicabimus mirabilia tua, cum judicabis uniuersaliter omnes. Scimus enim non solum de injustis, sed justos te Christum judicaturum.

Liquefacta est terra, & omnes, qui habitant in ea: ego confirmaui columnas ejus.

Ante primum aduentum Christi, priusquam nasceretur corda erant dura maxime gentilium, ex superbia: sed ipse per humilitatem fecit terram [illegible]

hu[illegible] requirit doctrina Euangelica laxen corda. Christus item fortificauit uires animi, [illegible] uirtutum.

Dixi iniquis: Nolite inique agere: & delinquentibus: nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu uestrum: nolite loqui aduersus Deum iniquitatem.

In lege Euangelica iniquitas arcetur: superbia deiicitur. Igitur Propheta introducit Christum euangelizantē. Dixi iniquis &c. Quia lex eu̅angelica non solum obligat Iudaeos, sed omnes nationes, ideo addit [illegible] temporaliter, in futurum eternaliter, dicens

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, neque a desertis montibus: Quoniã Deus iudex est.

Hunc humiliat, & hunc exaltat: quia calix in manu Domini uini meri plenus misto.

Et inclinauit ex hoc in hoc: ueruntamen fex ejus non est exinanita: bibent omnes peccatores terrae.

Nemo putet se excusatum ab hac lege, nam isdem Dominus omnium. Hunc humiliat, scilicet superbum Luciferum, & hunc exaltat humilem Petrum Pontificem Maximum, & successores, & omnes humiles corde laudantes Deum Optimum Maximum, qui datus est nobis oriens ex alto Verbum Diuinum Vnigenitum, coaequalem Genitori, Deum hominem hominemque Deum, qui uenit ut peccatores saluos faceret. Melius est enim arbitratus Deus de malis bona facere, quam nulla mala esse permittere. Etenim Deus summum Bonum est a quo bona cuncta procedunt.

Triplex calix: passionis. Transeat a me calix iste passionis. Punitionis. Ignis, sulphur, spiritus procellarum, pars calicis eorum. Tertius calix est fruitionis, & gloriae. Dominus pars hereditatis meae, & calicis mei

quoniā deus iudex ē. Et pfecto metuēdū ē dei iudiciū: q̄2 nō ē locus eua dendi neq̄3 ab oriēte neq̄3 ab occidente & c̄. ut sup̄ dictū ē. q̄m d̄s iudex ē. i. po testatē h̄t puniendi malos: & saluandi bonos.

Hunc humiliat & huc exaltat: q̄2 calix ī manu dn̄i uini meri ple nus mixto. Huc humiliat. i. sup̄bū de ponit: & huc exaltat. i. humilē eleuat: q̄2 calix ē in manu dn̄i. i. iudiciū ē ī pote state dn̄i: uini meri plenus. i. iuste retribu tionis mixto. i. duplici retributione.

Et inclinauit ex hoc in hoc: uerū tn̄ fex eius nō ē exinanita: bibēt omēs peccatores terre. Et iclinauit ex hoc in hoc. i. a retributione bonoꝝ ac cessit ad retributionē maloꝝ. Verūtn̄ fex eī nō ē exinanita. i. poena que malis iusto iudicio irrogat̄: nō ē ī uno patiēte cōsūpta. bibēt omēs peccatores t̄re. i. illā poenā haurient quicq̄3 terrenis adherēt positi ī affectu peccandi / sn̄ respectu poenitendi.

Ego aūt ānūciabo in sc̄lm: cāta bo deo iacob. Ego q̄dē3 nō statī3 ad iudiciū3 ueniā: s3 tn̄ interī3 dū iudicādi tp̄s adueniat / nō uacabo: s3 ānūciabo in sc̄lm. i. adinueniā ānūciatores & p̄dica tores ī ecclīa / donec p̄ns sc̄lū fuerit. Et p̄ ip̄os ānūciatores cantabo. i. cātari faciā ad honorē illius / q̄ ē deus iacob: i. illoꝝ q̄ cōmutāt uilia p̄ciosis / & transitoria ēt ternis: sicut iacob: q̄ p̄ edulīū3 lentis / ac q̄siuit p̄mogenita fratris.

Et oīa cornua peccatoꝝ cōfringā: & exaltabuntur cornua iusti. Donec ad iudiciū ueniat̄ / hoc faciā. s3 p̄q̄ illuc p̄uentū fuerit. tūc confringā & oīo destruā cornua. i. sup̄biā peccatoꝝ / resipi scere nolentiū. Et cornua iusti. i. uirtutes q̄b̄ uitijs restiterit: & suā carnalitatē excusse rit: exaltabūt̄. i. ad ēt̄nū gaudiū sublima buntur.

In fine psalmus dauid. 75.

IN fine in laudibꝫ ps Asaph. cāticū ad Assy rios. Ip̄e p̄p̄ha dauid synagogā de iudeis cō uersā ī hoc psalmo alloq̄t̄ / dicens. O asaph i. o synagoga de iudeis conūsa: psalmus iste tibi p̄ponit̄: q̄2 ī hoc psalmo admoneris ut ī laudibꝫ p̄seueres ī finē3. i. ut nō ex neces sitate aliquā uel cordis tristicia: imo cū3 exultatione mētis ī exhibitione & cōpletiōe uoti p̄maneas. Quod si feceris. eiusmōi uoti expletio erit tibi canticū. i. cā exultatiōis & iocūditatis eximie: q̄2 p̄ solutiōē uoti p̄uenies ad retributionē3 ēt̄ni boni. Et nō tm̄ tibi Asaph ps iste p̄ponit̄: s3 & tēdit ad Assyrios. i. ad exhortatione oīū3 illoꝝ: q̄ se de uitijs ad uirtutes dirigūt: & de ter renis ad celestia transeūt. Assyrius nāq̄3 int̄ p̄etat̄ dirigens. Istius denīq̄3 psalmi materia Asaph ē & Assyrij. quos p̄p̄ha alloq̄t̄. Inten dit aūt p̄p̄ha illos hortari: ut q̄d iustum & sc̄tm ē deo uoueat: & quī uouerit / reddat. ostēdens q̄ uotū redditū3 / deo sit acceptū3. Et nisi reddat̄. q̄ d̄s potens sit ad ulciscen dū. Est aūt sciendū3 / q̄ eoꝝ que religiose fiūt; alia fiūt ex p̄cepto tm̄: alia ex uoto tm̄: alia ex uoto & p̄cepto: alia nec ex uoto nec ex p̄cepto: s3 ex arbitrio. Videre aūt d3 q̄sq̄3 quid uoueat: q̄2 sepenūo multa uo uent̄: que melius frangūt̄ q̄ complent̄. Si aūt id uoueat̄ / q̄d ē honestū: erit utiq̄3 soluēdū. Aliōqn nisi soluat̄: q̄ uouit reus iudicat̄. Alloq̄t̄ ergo p̄p̄ha Asaph & assyri os: & eos ut recte uoueat: & q̄d recte uoue rint / fideli soluāt: sic admonet dicens. Vouete & reddite. ut ibi incipit psalmi expo sitio.

75.

Notus in iudea deus: ī israel magnū nom̄ eius. Ego quidē uos hortor ut deo uoueatis. Et uidete ne ignorantię excusatione queratis: ut dicatis deo ideo nō uouere: q2 eū nō dū cognoscitis. hāc q̄ppe excusationē hr̄e nō potestis: q2 quondam deus ī iudea tm̄. i. ī iudaico p̄plo p legē & p̄phas & familiarē collocutionē notus fuit. S3 iā nūc nom̄ eius. i. fama diuinitatis & potentię eius ē magnificata ī isrł. i. apud omēs / q eū mentis oculis contemplant᷑.

Et factus ē ī pace locus eius: & habitatio eius in syon. Et nō solū notus ē apud omēs / q eū uidere satagunt / siue de iudeis / siue de gentib3: S3 & locus ei. i. sessio & reges ei est facta ī pace. i. in mitib3 & mansuetis. q ī tm̄ pace cū p̄ximis fruūt: q2 malunt iniuriā sufferre q̄ uindicare. Vel ī pace. i. in ys q sᷓ positi ī tranq̄llitate uirtutū / remoto strepitu uitiorꝝ. Et q̄m sᷓ nō nulli necessitate simplicitatis nō uolūtate pacē tenētes: in qb3 ds̄ nō hītat. addit: & hītatio ei᷒ in syon. In illis q̄ppe peccatis hītat: q nō terrena s3 cęlestia speculant᷑.

Ibi confregit potentias: arcū scutū gladiū & bellū. Et q2 ipi ī qb3 habitat sūt ita pacati: ab ipō p̄cessit. Nam ipē ibi. i. ī eis confregit & ad nihilū duxit callidas deceptiones: que illis potentes & efficaces uidebant᷑ ad alios decipiēdos: Et ad nihilū ī eis deduxit scutū. i. suā defensionē: qua suū defendebat errorē. Et ad nichilū deduxit ī eis manifestā impugnationē: qua ueritatē catholicā impugnabat: Et sic tandē illis conuersis: destruxit ī eis īntestinū bellū: qđ fit īter carnē & sp̄m: ut eos efficeret pacatos. Diapsalma.

Illuminās tu mirabilr̄ a montib᷒ ęternis: turbati sᷓ oēs insipiētes corde. Et nō uideat᷑ alicui mirū: si hęc oīa ipi deo ascribo: q̄m tn̄ & si hęc ī gentib3 facta sᷓ p ap̄los: ipē tn̄ deus ad hec faciēda ipos illuminauit ap̄los. Et hoc dicit. Tu o deus tu fuisti illuminās illos a mōtib3 ętnis. i. illuminasti illos p ap̄los: q fuerūt mōtes ī uirtutib3 eminentes: & q sᷓ ętni. i. ad ętnitatē tendentes: & alios ad ętnitatē dirigentes. Et hoc fecisti mirabilr̄. i. mirabilia signa ostendens. Illos q̄dē illuminasti: S3 omēs īsipiētes corde sūt turbati. i. illi q cū positi sint īter utraq3 sortē / humanā. s. & diuinā: humanā eligūt: diuinā ptēnūt. ad ap̄lorꝝ p̄dicatione sᷓ scandalizati. Ille q̄ppe insipiens dr̄: q de duobus ī optione sibi p̄positis / qđ ē īferius eligit.

Dormierūt somnū suū: & nihil īuenerūt oēs uiri diuitiarꝝ ī manibus suis. Et q̄m sᷓ scandalizati / & credere noluerūt. iō somnū dormierūt. i. tp̄alē mortē incurrerūt. Somnū dico suū3. i. sibi conuenientē: q2 somnū iustorꝝ nō dormierūt. Mors q̄ppe corporis somnus dr̄: q2 ad instar somni sensus corpis tollit. Sed mors iustis q̄dē est fœlicitatis initiū: reprobis uō doloris p̄ncipiū. Et cū obdormissent: nihil īuenerūt ī manib3 suis. i. nihil repperērūt ī opib3 suis mercede dignum. Illis q̄dē hoc contigit q sᷓ uiri diuitiarꝝ. i. q ī diuitiys suis uidebant᷑ sibi uiri. i. fortes & potentes.

Ab increpatione tua ds̄ iacob: dormitauerūt q ascēderūt equos. Et q2 nihil retributione dignū ī suis operibus īuenerūt: ideo eis ptigit: q2 donec uixerūt / dormitauerūt. i. a bono opē torpuerūt. Ideo ī bono pigri fuerūt: q2 eq̄s ascenderūt. i. ī sup̄bię contumacia p̄ruperūt. Hoc aūt totū eis accidit ab īcrepatione & excecatione tua: qua eos peccatis suis exigentib3 ī sensū rep̄biū dedisti.

Tu terribilis es: & qs resistet tibi?
ex tuc ira tua. Et bn eos excecare
potuisti: qz terribilis es .i. timeri dignus.
Et inde apparet q es terribilis: qz quis
tibi ualet resistere? Tu qdez illos excecasti.
& ex tuc .i. ex eo tpe quo illos excecasti: ira
tua .i. futura uindicta qua etnalr puni
ent incepit. Hec ei pns excecatio initiuz
e future poene.
De celo auditu fecisti iudiciu: tra
tremuit & quieuit. Et iustu e. ut
eos ita punias: qm i suis peccatis st inex
cusabiles: qa tu fecisti iudiciu tuu auditu.
i. q puniturus esses malos illis notificasti:
& hoc de celo .i. p filiu tuu: in q habitas.
Tu qde iudiciu tuu notificasti: & tra tremu
it & qeuit .i. illi q pus tremuerat si i pec
catis psisteret dampnari timuerat: & ido
a peccatis quieuerut. Ob hoc .s. peccare
cessauert: qui ds illis exurgeret i iudiciu.
Cum exurgeret i iudiciu ds: ut
saluos faceret oes masuetos tre.
Ob hoc peccare cessauert: qui deus illis
exurgeret i iudiciu .i. qui incipet cogno
scere q ds uenturus sit ad iudiciu. Nodu
ei ds exurrexerat i eoz intibz: qui eum
ad iudicandu uenturu ee no nouerat. Sz
qui hoc coeperut cognoscere: quasi coepit
i eoz notitia ds surgere. Ad qd iudiciu
ds no tm ueniet ut malos puniat: sz &
ad hoc ut saluos faciat oes illos: q cu pus
essent terrenis delectationibz dediti: fn
ct st qeti .i. iugu dni qete ferentes & pre
ceptis dni acqescentes. Diapsalma
Quonia cogitatio hois cofitebit
tibi: & reliquie cogitationis die
festu agent tibi. Cogitatio .i. uotu
hois .s. rationabilis confitebit .i. erit laus
tibi. & reliquie .i. uoti redditio diez fe
stu agent tibi .i. tibi gratu erit. ut infra.

Vouete & reddite dno deo uestro:
omes q i circuitu ei affertis mu
nera. Vouete ea .s. que iusta st & honesta
deo offerre pmittite: & reddite .i. postq sibi
noueritis psoluite. Sz qm sicut csiderandu
e qd sit nouendu & cui sit nouendu. ita & ubi
noueat e uidendu. Ideo addit. Vobis dico ut
noueatis & psoluatis q i circuitu ei .i. q p
seuerantes in eius militia .s. i catholica ecclia
cu bn opantes stipatis: sicut boni milites dnm
suu circudant. affertis munera .i. psoluitis q
sibi nouistis. Qd ideo dicit: qz i scismate &
heresi positus nihil pdest nouere & uota psol
uere. Dico ut deo noueatis tu qz ds e: tuz
qz creator e: tu & pp hoc qz hmoi uotu atz
redditio deo pcius accepta e. Qd cu deberet
sic plane dicere: st quada dicit ad deu apo
stropha. O ds cogitatio hois .s. rationabilis
agentis qua cogitat ut tibi qd honestu e
noueat. confitebit tibi .i. laudabit te. Qd e
dicere. hmodi cogitatio erit tibi uice laudis
accepta. Et reliqe cogitationu .i. id qd reliquu
e post pmissioz uotuz .i. uoti redditio aget
tibi diem festu .i. tanta tibi conferet leticia:
qntam i die festo hoies hre solent. Alr. Voue
te .i. ut de pritis peccatis deo satisfaciatis
pmittite: & reddite .i. i eade pmissione pse
uerate. Si ei hoc feceritis: deo erit acceptu:
qm .o. deus cogitatio cuiuslibet ronalis: q
p peccatis pritis satisfacere disponit cofite
bit tibi .i. erit tibi maxima laus. Et reliqe
cogitationu adhibita .s. custodia p futuris
post satisfactione pritoz: aget tibi die festu:
qz gaudiu e angelis dei sup uno peccatore pe
nitentia agete. Ig uos hortor ut dno noueatis:
tu qz dns e tu qz creator. tu qz hmoi uotu ac
ceptu ht: tu & pp hoc aliud: qz terribilis est
Terribili & ei q aufert spm pncipu:
terribili apud reges terre. Vouete &
reddite terribili .i. deo qui e terribilis .i. time

ri dignus: q uouetes & nō reddentes pu
niet. Et uouete ei: q in hoc apparet / qȝ sit
terribilis: quia aufert spm pncipu. i. mu
di principibȝ diuitias auferens: unde su
pbiendi habebat materia / spm supbie tol
lit: sicut i Job legit. Qui soluit balteū regū:
& fune pcingit renes eoꝝ. Vel spȝ pncipū
aufert: qr ab eis spm supbie remouet: &
spm eis tribuit humilitatis. Vouete & ei
q terribilis ē apud reges terre. i. q dign⁹
est timeri ab hys / q suā terrenitatē recre
& sibi subiugare cognoscit. Sȝ alr timet a
talibus: aliter a reprobis. Hi ei caste & fi
lialr metuūt. Illi uero & suilitér timēt.

In fine psalmus dauid.

IN fine p idithū psalm⁹ asaph. Psalm⁹ istȝ
attribuit ecclie de iudeis & gentibȝ cogre
gate / agenti p idithuȝ. i. p se ipā: que de
terrenis ad celestia transiliuit: & de ap
petitu terrenoꝝ ad appetitū celestiū: &
de mortalitate ad imortalitatē: & de tpā
litate ad etnitatē transeūt. Ondit deniqȝ
i hoc psalmo ecclia / qualr de mortalitate
ad imortalitatē gloȝ transeat: & de trenis
ad celestia conscendat. Huius aūt psalmi
materia / ipi sūt auditores: quos alloquit
ecclia. Intendit aūt hortari quosqȝ fideles
ut de tpālibȝ ad etna transeant: & de cor
ruptione ad icorruptionē pueniat. Et ut
sciant qualr id agere debeant: se ipāȝ eis p
ponit exemplūȝ: ut qd illaȝ fecisse cogno
uerit p amore celestis prie: ipi qȝ facere
studeant. Ondit itaqȝ qȝ qcuqȝ de hoc exilio
ad priaȝ redire desiderat etnā felicitatē
quā pimus hō pdidit / ad memoriā reuocet
& cogitando quātȝ sit illi glie interesse: sola
celestia pciosa hēat: & i comparatione ce
lestiū / uilescant & sordescāt sibi cuctā pse
tia. Et quū quāta sit glia illa cognouerit:
meditet & excogitet assidue qualr ad illā
redire & ptingere possit. Sȝ qa hec medi
tatio sola nō sufficit: laboret & / & spm suū
ab oī uitioꝝ sorde purificet: ut dignus sit
tante btitudini interesse. Et cū hec omia
fecerit, de miā dei ofidat: atqȝ cognoscat
qr q semel reatus ē p inobediētiā: iteꝝ
placabit p obedientiā. Vt aūt int hec oīa
nō deficiat: ad orōnis subsidiū sepe recurr
rat. Docet eū ei ecclia / qd & qñ & quō o
rare debeat. Oñsura igit auditoribȝ suis /
ecclia: qualr ad celestē priaȝ redire ua
leat: se ipāȝ pponit exemplū: & qd p hoc
reditu egerit / ondit: dicens

76.

VOce mea ad dnm clamaui: uoce
mea ad deū: & intendit mihi.
Quia ego de dei misericordia confido: se
cure ad orōnē accedo: postulās mihi da
ri btitudinē / quā expecto. Et si uultis sci
re qd uel qñ & quō orauerī: aduertite.
Ego clamaui ad dnȝ uoce mea. i. itenso
clamore cordis oraui ad dnȝ pmerēdū:
uoce s. cordi consona. Ille qppe clamat
uoce nō sua: cui cordis intentio longe di
stat a uocis sono. Ille uō uoce sua clamat:
q qd ore pmit corde pnūciat. Et clama
ui uoce mea ad deū pmerendū. Hoc io
repetit: qr pus dnȝ ecclia / ut se famu
lā recognoscat ponit. Deinde deū:
ut se eius creaturā eē meminerit. Et qr
ita ad illū oraui: qr nihil ab ipō preter
ipm petij. io ipse intēdit mihi. i. ad me
exaudiendū se intensius exhibuit.

IN die tribulationis mee deū
exquisiui manibus meis: nocte
contra eū: & nō sū deceptus.
Et si nosse cupis / qñ orauerī: dico qa ex
quisiui deū. i. extra oīa alia / solū deū
quesiui i die tribulationis. i. i pnti uita /
quā nemo sn tribulatione transit: i qua

+ in empireo qui-
dē amatur Deu-
s ... Sācti.
iste ... orāt
pro nobis ...
est ... Fide
credēdū. Pur
gato, p se, pos-
sūt orare pro
uiatori ...
pro se ipsis

orare licet: Post hāc ē uitā nulli orare
licebit. Et ut orō mea digna foret auditu:
eā adiuui manib3 meis .i. bonis opib3.
Et qm̄ p̄ntem uitā die tribulationis no
minauit: que melius nox dici pot. io cor
rigit dictū. Ego exq̄siui deū ī nocte .i. in
p̄nti uita: uel ī nocte .i. īt ipas īminētes
aduersitates: quas mihi ingerebāt p̄secu
tores. Et hoc feci positus contra eū .i. ī
conspectu eī. Et q2 orōnē meā bonis ad
iuui opib3: io nō sū deceptus .i. petitione
mea nō sū defraudatus.

Renuit consolari aīa mea: memō
fui dei: & delectatus sū: & exer
citatus sū: & defecit sp̄s meus.
Dixi q2 extra alia oīa deus quesiui: & in
tantū illū solū quesiui: q̄ aīa mea conso
lari renuit .i. nullā aliā consolationē
p̄t ip̄m deū hr̄e uoluit. Ideo aūt oēs alias
consolatione aīa mea respuit: q2 me
mor fui dei .i. ad memoriā reuocaui/ q̄
inestimabilis foelicitas sit p̄fru uisione
dei. Et qm̄ illius foelicitatis sū recordat⁹.
io in sola dei uisione sū delectat⁹: & ut
ad illā p̄tingere/ sū exercitatus .i. labo
ribus affectus. Vel ut illā foelicitatē ple
narie cognoscere/ sū exercitatus: & summo stu
dio conatus: Sz tn̄ sp̄s meus defecit .i. ad il
lā b̄titudinē plenarie cōtuēdā nō suffecit.
Vel ī tm̄ sū3 ī dei uisione delectat⁹: q̄ pro
eius amore sp̄s meus ab oīū terrenoꝝ
amore defecit.

Anticipauerūt uigilias oculi mei:
turbatus sū: & non sū locutus.
Et q2 ad tantā b̄titudinē p̄tingere deside-
rabā. io oculi mei .i. mee sollicitudines an-
ticipauerūt & preuenerūt uigilias & bona
studia alioꝝ. Erāt alii q̄ mature ad b̄n
operandū p̄perabāt. Attamen ego oēs p̄ue
nire studebā. Et qm̄ mihi b̄titudo illa
differebat ad quā tantopere festinabā: sū
turbatus. Et q̄uis turbatus essē: nō tn̄
sū locutus .i. contra deū nō murmuraui
ne illū murmurando offenderē. Vel sū
tanta turbatione turbatus: q̄ p̄ ipā tur
batione loqui nō potui.

Cogitaui dies antiquos: & ānos
eternos ī mente habui. Ego q̄dē
ecclia posita ī conualle h⁹ ploratōis & miserie
ut ad supnā patriā denuo possē p̄tingere.
cogitaui dies antiquos .i. dies p̄petue foe
licitatis reuocaui ad memoriā: quos anti
quus hō hūit: & p inobedientiā p̄didit.
Et ne uideant tibi dies illi breues & trā
sitorii ad instar dieꝝ p̄ntiū: corrigo dictū.
& ānos eternos ī mēte habui .i. ānos eternita
tis memorie cōmēdaui. Prius eī de re ali
qua cogitat⁹. postea memorie cōmendat⁹.

Et meditatus sū nocte cū corde mō:
& exercitabar & scopebā sp̄m meū.
Et postq̄ reuocaui ad memoriā quanta
sit illius eterne foelicitatis glīa: ut ad illā
possē p̄tingere: meditatus sū cū corde mō
.i. sollicite cogitaui ī mente mea qualr̄ illuc
redire possē. Et hoc faciebā ī nocte .i. in
quodā speculo & enigmate: q̄ b̄titudinē
illā plene uidere nō poterā/ donec ad uisi-
onē dei p̄uenirē. Vel faciebā hoc ī nocte .i.
ī p̄nti uita: que dr̄ nox a nocēdo/ dū corpi
multas tribulationes p̄parat: spūiq3 mul
tas afflictiones ingerit. Et p̄q̄ excogitaui
qualr̄ illuc redire possē: exercitabar .i. as
sidue laborabā/ & cōtinuis laboribus insiste
bam: ut tandē illuc redire mererer. Et nō
solū laborabā: sz & scopebā .i. effodiebā
sp̄m meū .i. subtilr̄ scrutabar siq̄d sordidū
essz ī spū meo/ ut illū purificarē. Vel s̄m
quosdā scopebā p scopabā: & ab oī labe uiti-
oꝝ emundabam sp̄m meū.

Nunq̄d in eternū p̄iciet d̄s: aut

nõ apponet ut cõplacitior sit adhuc. Et cũ hec oĩa fuerĩt p desiderio patrie celestis: de dei mĩa spaui/ apud me sic reputãs. Nũqd ds q nos semel ĩ adã piecit: & de pdĩa ĩ exiliũ misit. pyciet nos in etnũ? .i. sine fine patet nos ee piectos? & nõ apponet/ ut adhuc sit cõplacitior? .i. Ille cui bñplacitũ fuit ut nos condeset ad imaginẽ suã: nõ iterũ addet ut sibi bene placeat ĩ nobis restaurare ĩmaginẽ suã? Alr. Et ille cui bñplacuit/ ut nobis sbueniret p peccatoꝝ remissione: nõ ne iteꝝ apponet/ ut nobis sbueniat p bonoꝝ operũ remuneratione? Alr. Et ille qui nos iustificauit p fidẽ & grãm: nõ ne tñ deꝫ addet/ ut nos pducat ad pr̃iã?

Aut in finẽ mĩaꝫ suã abscidet a generatione ĩ gñatione. Aut abscidet mĩaꝫ suã in finẽ .i. semp & in fine separabit mĩaꝫ suã a gñatione spuali regñatiua p baptismũ: sicut fecit a gñatiõe carnali gñata p originale pcc̃m? Alr. Aut separabit mĩaꝫ suã a gñatione fideliũm christũ imitantiũ/ sicut fecit a gñatione ĩfideliũ adam imitantiũ? Qualis ẽ terrenus: tales & terreni: & qualis celestis tales & celestes.

Aut obliuiscet̃ miseri ds: aut cõtinebit ĩ ira sua misericordias suas. Et iteꝝ bñ possũ de dei mĩa confidere: qr nũqd obliuiscet̃ ds miseri? .i. Nũqd ds misericordiã sibi nãlr innatã obliuioni tradet? sicut semel uisus e tradidisse. quũ iuste puniuit adã. Aut continebit .i. precludet semp mĩaꝫ suã in ira suã? Quod e dicere. Nunqd ira sua nos semp alienos faciet a misericordia sua? His aũt omib̃ iterrogationibꝫ eqpollens sbinfert̃ negatio. Diapsalma.

Et dixi: nũc coepi: hec mutatio dextere excelsi. Et qm̃ hec oĩa passe qua gl̃na btitudine feci. io dixi .i. apud me reputaui. nũc coepi. nũc .i. hac rõne & hoc ordine/ qd spaui obtinui. Non tñ mihi ascribere ualeo qr de mortalitate ad ĩmortalitatẽ transilio. Imo ipi deo imputare debeo: quia hec mutatio qua de filio pditionis & filio ire efficior filius adoptionis & grẽ: ẽ illius q ẽ dextra excelsi .i. q ẽ filius dei pr̃is: q antonomasice dr̃ excelsus. Dr̃ aũt filius dextera pr̃is: qr p illũ pr̃ omĩa facit. Hec aũt mutatio iure dei filio ascribit̃: qr ad hoc nasci & pati uoluit: ut hõ de exilio ad pr̃iã/ de supplicio ad regnũ transire poss̃.

Memor fui opũ dñi: qa memor ero ab initio mirabiliũ tuorum. Inde aũt hẽo securitatẽ mutatõis dextẽ excelsi: qr memor fui opuꝫ dñi .i. ad memoriã reuocaui illa opa que fecit dñs: ĩ qbꝫ hoĩs cõmutatio ẽ pfigurata: Et non quorũlibꝫ seu recentiũ opuꝫ memor fui. qr memor fui & illoꝝ mirabiliũ tuoꝝ dñe. que fecit ab initio .i. que fecisti ab ipo mũdi pncipio. Eiecto qppe adam de paradiso: ad custodienda uiaꝫ uite constituit ds̃ cherubin & flãmeũ gladiũ atꝫ uersatile. In hoc aũt ope/ humani gñis restauratione pfigurauit. Cherubin nãq3 plenitudo sciẽ dr̃. Et qm̃ adam p ignorantiã cecidit. p sciam oẽs illuc redire conuenit. Et qm̃ ille peccãdo/ a diuino amore frigiut: oportet ut q rediturus ẽ/ diuino amore ferueat. Qui aũt fuerit plenus charitate & sciã .i. ut sit cherubin & flãmeus: de reditu securꝰ ee poterit: qa gladius dei ẽ uersatilis .i. snĩa dei data in hoĩeꝫ ẽ mutabilis. Cũ ei dictũ fuit/ terra es & ĩ trã ibis. illi denuo dictũ est. terra es: & ĩ celũ ibis. In mirabilibꝫ & que fecit ab initio ds̃: hoc idem ẽ

psignatu. Noe qppe iubete dno i arca li
gnea qua costruxit: imines diluuium
cu octo aiabz euasit. Christus & ut hoim
mortalitate i immortalitate mutaret:
ligno crucis acqsiuit ecclia: i qua ele
ctoz plenitudine posuit. Et quicq i illa
i ultimo discrimine iuetus fuerit: ab in
stanti maloz pido saluus erit.

**Et meditabor i oibz opibus tuis:
& i adinuetionibz tuis excebor.**
Et no solu memor fui illoz mirabiliu q
fecisti ab initio: sz & meditabor in oibz
opibus tuis: que patribz ondisti: qui eos
educeres de egypto: & i coluna nubis
i die/ & i coluna ignis i nocte illos prece
deres: qui eos p mare traduceres: & ini
micos eoz ibi psterneres. P hec eni omia
significabas: q nos de tenebris ifideli
tatis & uitioz eriperes: & de hoc exilio ad
admissione superne hereditatis pduceres. &
nos p humanitate tua p dies ab estu ui
tioz ptegeres: & i nocte p ipaz tua hua
nitates ad feruore nos tue dilectionis ac
cenderes. Tua qppe humanitas i die no
bis e nubis coluna: q du i psperitate sum.
ab estu nos uitioz obubrat. Et i nocte e
coluna ignis: q ne aduersitate deficiam.
igne diuini amoris accendit. P mare
& nos traducis: du p baptismu nos ab
oi uitioz labe diluis. Inimicos meos pro
sternis: q diabolu & turmas uitioz nos
infestantes deuincis. Et no solu in tuis
antiqs opibz meditabor: sz & excebor
i adinuentionibz tuis. i. ea opa iuestiga
bo studiose: que i assupto hoie es opatus.
Que io dicut adinuentiones: q an mudi
initiu ita facere pordinasti. Ad hoc qp
pe cu deus esses, factus es ho: ut ho fie
ret deus. Ad hoc circucisus carnalit: ut
nos circucideremur spualr. Ad hoc baptizatus
ut nobis aquas tuo sctificares ingressu.
Ad hoc temptatus: ut nos a temptationibz libe
rares. Ad hoc mortuus: ut nos a uinculo
mortis absolueres. Ad hoc resurgens: ut
nobis spez resurgendi donares.

**Deus in sco uia tua: qs ds magnus
sic ds nr? tu es ds q facis mirabi
lia.** O ds pr merito excebor i adinuen
tionibz filii tui: q uia tua. i. iter ueniendi
ad te e i scto. Alia otinuatio. Vere hec i
mutatio/ qua hoies de mortalitate ad im
mortalitate mutant, e dextere excelsi: q
o ds pr iter ueniedi ad te/ e i sco. i. i filio
tuo/ cuctis uirtutibz confirmato: sic ipse
testatur. Nemo uenit ad prez: nisi p me. Et
itero. Ego sum uia. Et bn pot nobis ee uia: q
qs e ds magnus & ops: sicut ds ille q factus
est nr/ assumdo nram nram? Certe nemo
magnus sicut ipe: q. o. deus tu facis mi
rabilia. i. res admiratione dignas sine
alterius adminiculo: cu utiq alii q mirabi
lia faciut/ p te faciant.

**Notam fecisti in pplis uirtutem
tuā: redemisti in brachio tuo
pplm tuū filios iacob & ioseph.**
Et o ds pr/ p mirabilia que filius tuus
fecit: fecisti uirtute tua notā in pplis. i.
notificasti filiu tuu: p que oia potenter
oparis i pplis iudeoz & gentiliu. Et
merito filius tuus i pplis cognosci debuit.
q tu i brachio tuo. i. i potenti filio tuo re
demisti pplm futuroz tuu. i. sanguine filii
tui pciu p humana redemptione dedisti.
Et que pplm redemisti? filios iacob. i. i
mitatores iacob: q ad eius exemplu com
mutat uilia pciosis: tpalia cu eternis. Et
filios. i. imitatores ioseph: q interptatur
succrescens uel auctus. i. illos redemisti:
q i uirtutibz crescut: & merito bone opa
tionis augentur. Vel p filios iacob iudeos

ītelligam⁹: q ī carnali sensualitate clau
dicabant: sicut iacob corpore claudicauit.
p filios uo ioseph gentiles accipiam⁹: qui
cu3 prius essent steriles: ī uirtutu tande3
pfectu creuerūt. Diapsalma.

Viderūt te aque deus / uiderūt
te aque: & timuert: & turbate
sūt abyssi. Dico. o. ds / q2 uirtutē tuā
notā fecisti ī pplis: & hoc mō: q2 aque
uiderūt te. i. ppli infideles p carņis desi
deria fluctuantes. cognouerūt te ēē cre
atorē suū. Et aque. i. ipi ppli iā bapti
3ati & conuersi uiderūt te p fide3 & opatio
ne3: & timuerūt te casto & filiali amore.
Et nō solū aque timuert: s3 & abyssi st̄
turbate. i. illi q ī imensa pfunditate ui
tioꝝ erāt / ad pniā3 st̄ compuncti. p hoc
q2 uiderūt te aque / bis ingeminat: illā
tangit historiā3: quā patrū ppls p ma
re diuisu3 abyt: atq3 p iordanis alueū
sicco pede transiyt. Mare qppe pplo dei tūc
ē diuisu3: quū corda gētiliū facta st̄ pdi
catoribz puia. Jordanis tūc retro ꝯuersus:
quū gentilis pplo iā baptizatus / rapidū cur
su3 ad uitia, diuine legis freno cohibuit.

Multitudo sonitus aquaꝝ: uocem
dederūt nubes. Et & ōis turba pecca
toꝝ cōminatiū tuis pdicatoribz ad pniā3
ē compūcta. Hoc aūt totū io ꝯtigit: qm
nubes dederūt uocē. i. apli plurīes ubiq3: &
cor astantes miraculis. sue pdicationis
ubiq3 dederūt sonitū. Et bn̄ nubes. i. apli
hoc potuerūt sua pdicatione efficere: ut aq
timerēt, & abyssi turbarent: q2 sagitte tue
transeūt. i. pdicatores tui sagitte ꝯpara
biles corda auditoꝝ penetrāt. Et s3 io sunt
turbati: q2 uox tonitrui tui ī rota sonuit. i.
cōminatio futuri iudicij tui: qd subito &
cū nimio terrore apparebit: p ipos pdica
tores toti mūdo īnotuit. Et bn̄ mundus

rota dr̄: uel q2 rotūdus ē: uel q2 more ro
te mō inferiora sbleuat: mō supiora deyciṫ

Et eī sagitte tue transeunt: uox
tonitrui tui in rota. hic uersiculus
pxime expositus cū alio pcedenti.

Illuxerūt corruscationes tue or
bi terre: cōmota ē & cōtremuit
terra. Jdeo aūt pdicatores tui corda audi
entiū penetrare ualuerūt: qm corruscatio
nes tue orbi terre illuxerūt. i. terribilia mi
racula tua cūcto mūdo euident⁹ apparue
rūt. Tu eī (ut testat̄ euāgeliū.) s̄monē eoꝝ
signis sequentibz confirmabas. Et qm cor
ruscationes tue illuxerūt: io terra. i. terrē
ꝯꝑ cōtremuerūt. i. poenas p suis peccatis
s̄bire timuerūt: Et sic tande3 st̄ cōmoti. i.
ad pniā3 compuncti.

In mari uia tua: & semite tue in
aqs multis: & uestigia tua non
cognoscent̄. Et p hec ōia mirabilia
que fecisti / uie tue fuerūt ī mari. i. cōia p
cepta tua fuerūt ī pplo gentili prius amaru
canti: & semite tue. i. pcepta tua artio
ra fuerūt ī aqs multis. i. ī pplis multis.
Et qm̄uis gentiles pcepta tua cognouerūt:
tn̄ uestigia tua nō cognoscent̄ a iudeis.
Q. d̄ ē dicere. Judei nō imitabunt̄ filiū tuū.
& eius uestigia nō s̄uabut.

Deduxisti sicut oues pplm tuū:
ī manu moysi & aaron. Et hoc
mō dn̄e deduxisti pplm tuū. s. de uirtute ī
uirtute pmouisti pplm tuū / sicut oues.
Que pplm tanta cura regis: quāta bon⁹
pastor oues suas ducit. Et hoc fecisti in
manu moysi & aaron. i. ī deductione
christi & fortiū pdicatoꝝ q st̄ ī ecclia.
Aaron qppe interp̄tat̄ mons fortitudis:
& designat ecclia3 & quosq3 robustos &
fortes in ecclia: qui grege dn̄icū ducut.

Intellectus Asaph.

INtellectus asaph. Intellectus q ex huius psalmi uerbis ppendit. attribuit asaph. i. uniuersali ecclesie de utroq; ppl'o ggregate. Quilibet naq; fidelis & pfectus i ecclesia i hoc psalmo loqr. itelligens & itelligē dū monens. oīa que i hoc psalmo pstib; materialr contigisse memorat: spualr ēē accipienda. & spualr obseruāda. Illi at quos alloqr. st huius psalmi materia. Intendit at eos ad huc intellectū dirigere: ut oīa que pstib; i figura & materialr contigerūt: intelligant i se spualr & in ueritate ēē completa. Monet & eos: ut diuinis bnficiis spalr sibi concessis nō existant ingrati. sicut illi fecert: ne q admodū illi poenas exteriores: ita isti iteriorē damnationē icurrat. Ad hunc itaq; itellectū habendū. quosq; fideles uir pfectus inuitat: sic dicens.

77.

ATtendite ppl'e m̄s legem meā: iclinate aurē urā in uba oris mei. O ppl's meus. i. mihi consimilis. tū p pmā creationē. quia ab uno creatore conditi sumus: tū p regn̄ationē. qua pariter a peccatis abluti sumus. attēdite legē meā. i. tendite & accedite ad legem meā. i. mihi & uobis a deo datā spualr intelligendā. Et ut illā spualr itelligatis. inclinate aurē uestrā. i. accōmodate uel humiliate urē mētis auditū in uba oris mei. i. ad ea itelligenda. que sū locuturus. Leges hic accipit carnalia legis istituta. totamq; ueterē historiā.

Aperiā in parabolis os meū: loqr ppositiones ab initio. Ideo dico attēdite & inclinate aurē: qz apiā os meū in parabolis. i. loquar uobis pabolice. Parabola qppe ē opta locutio. que p se ipsā sui similitudinē gerit. ut exiit q seminat. seminare semē suū. Et loquar uobis ppositiones. i. loquar uobis enigmatice & ppositionaliter. Propositio ei uel enigma. ē ualde obscura locutio: que p quedā silia magis q parabola. ē a significatis remota: sicut est illud. Exiuit de comedēte cibus: & de forti dulcedo. Quod ē breue dicere. Quicqd i hoc psalmo loquar. aut rei significatr p se ipm attinebit: aut a re significata significās ualde remotū erit. Ppositiones dico factas ab initio nr̄e redemptionis: qz ex quo ds pres nr̄os eduxit de egypto: opus nr̄e reparatiōis i typo coepit.

Quāta audiuimus & cognouimus ea: & prēs nr̄i narrauert nobis. Et si queratis. unde ppositiones has qs sū locuturus didicerim: dico qz a maiorib; nr̄is audiui. Et hoc ē. qd sb admiratione dicit. Quanta & q magna. i. pfunda & alta. mysteriis diuinis repleta. nos audiuimus a pphis & a maiorib; nr̄is. Et ea que ab illis audiuimus: iā cōpleta ēē cognouimus. Et a qbus audiuimus? A patrib; nr̄is. Nā prēs nr̄i. i. prēs ueteris testi. & prēs noui testi. sicut st apli: narrauerūt nobis.

Non st occultata a filiis eorū: in generatione altera. Prēs qdē nr̄i nobis narrauert. ad hoc ut nos aliis narraremus. Et hoc ē. qd seqr. Et ea q prēs nr̄i nobis narrauert: nō st occultata & a nobis abscondita q sum' filii eorū: quos ipi i fide genuert: i gn̄atione altera. i. posteris & successorib; nr̄is. Vel i gn̄atione altera. i. i gn̄atione gētiliū alterata: que de bono ad malū. de infidelitate ad fidē ē conuersa.

Narrantes laudes dn̄i & uirtutes eius: & mirabilia eius que fecit. Patres nr̄i narrauerūt. Et si queratis

qd ipi narrauerit: dico qr fuerīt nobis
narrantes laudes dñi. i. laudabilia opa
dñi. Et accipe laudes quas narrauerīt.
Ipi narrauerūt uirtutes eius. i. potentē
uictoriā: quā de inimicis obtinuit: quū
pharaonē & exercitū eī ī mari rubro sū
mersit: ceterosq3 inimicos deuicit: &
mirabilia eius que fecit: qñ eos māna
pauit. & eis aquā de petra produxit.

Et suscitauit testimoniū ī iacob: & legē posuit ī israel.

Hoc & nobis
pr̄es nr̄i narrauerūt: qp p̄ multa mirabi
lia pp̄lo patrū concessa. suscitauit testimo
niū in iacob. i. scripturā fieri uoluit in
iudaico pp̄lo. que testificaret bñficia a
deo sibi concessa: & eandē scripturā po
suit ēē legē in isr̄l. i. ipaz scripturā sta
tuit moralē instructionē ēē ys q futuri
erat israel. i. deū ɔtemplantes. Aliter.
Suscitauit testimonium ī iacob. i. legis
mādatū ī pmissione terre repmissionis
h̄ri. renouauit ī iudaico pp̄lo. Ideo aut
mādatū dr̄ suscitatū uel renouatū: qr
p̄ mādatū qd p̄mo hoī fuit datū & qd
p ī obedientiā fuit euacuatū. aliud lega
le p̄ceptū pret istud nō ē hoīb3 p̄stitu3.
Et illud testimoniū posuit & stabiliuit
fore legē in israel. i. ī isrl̄itico pp̄lo: q deū
uidere debebat. Testimoniū & legē p
eodē accipit: s3 diuerso respectu. Testi
moniū qppe dr̄: eo qp terrā pmissiōis
pmittit atq3 testat̄. Lex uō dr̄: eo qp phi
bendo uitanda: & p̄cipiēdo facienda
moralitatē docet. Alr̄. Suscitauit
testimoniū ī iacob. In lucta. s. illa q̄3
cōmisit iacob cū dñō: quādā signū ipi ia
cob ds̄ attribuit: qd prefigurabat illd
qd iudaico pp̄lo erat futurū. Et ī eodē
facto. i. ī eodē certamine posuit legē
ī israel. i. p̄figurauit se dō daturū ēē
nouā legē ys q fient isrl̄/ eū. s. ɔtēplantes.
Iacob qppe reuertente a domo laban: appa
ruit ei uir: & cū eo luctabat̄ usq3 mane. Et
cū uideret qp eū supare nō poss3: dixit ei.
dimitte me: aurora ē. Et ille respondit.
Non dimittā te: nisi b̄ndixeris mihi. Et b̄n
dixit ei: & tetigit neruū foemoris eī: &
emarcuit. Et exīn iacob claudicauit. Hec
aūt oīa fuerūt futurorū signa. Dñs qppe
isrl̄itico pp̄lo euidentib3 signis apparuit
Attñ ipe pp̄ls cū illo luctabat̄: qr semp re
bellis extitit. Facto aūt mane. i. instante ter
mino īcarnatōis diuine: cū uideret qp
eū supare nō poss3. i. considerans qp eius
neqtiā edomare nequiret. dixit. Dimitte
me: qr aurora ē. Ac si diceret. Desiste
carnalia mihi offerre sacrificia: qr auro
ra. i. tp̄s mee incarnatōis instat: In quo
nō iā umbratiā s3 uera mihi offerent̄
sacrificia. Et pp̄ls ille ceruicosus r̄ndit.
Non te dimittā. i. a carnalib3 legis obs
uantiys nō desistā: nisi m̄ b̄ndixeris. i. n
me cōuertendo ī aliū sensū mutaueris.
At ipe ei b̄ndixit: qa quosdā iudeorū cō
uertit. Neruū foemoris tetigit: qa in
ipis conuersis carnis libidinē extinxit.
Et ipe neruus emarcuit: qr eorū corpa
a carnis uoluptate cessauerūt. Iacob de
inde claudicauit: qr ɔtr̄ a de iudeis nō
credentes fuerīt: dextro pede ī lege claudi
cant: dū l̄rā nō spūalē sensū obsuāt.
Vel certe neruū tetigit: qr signū sibi con
tulit. qp de eī stirpe nasciturus erat. Et
neruus tact9 emarcuit: qr b̄ta uirgo quā
sibi templū elegit: ab oī carnis uoluptate
defecit. Attñ tacto foemore iacob clau
dicauit: qr iudaicus pp̄ls uidēs christuz
ex sua p̄genie ortū: purū hoīē reputauit:
& diuinitatē sibi negauit.

Quanta mādauit patrib3 nr̄is

nota facere ea filiis suis: ut cognoscat generatio altera. Ds leges in israel posuit: & in illa lege quanta bona patribus nris spualiter intelligentibus: & quanta mala carnaliter intelligentibus mandauit. Et quare mandauit. facere ea nota filiis & successoribus suis. ut ea spualiter intelligant. Et ad hoc ea filiis suis notificet. ut per ipsos filios aliis nunciantes, altera generatio que post ipsos est uentura cognoscat.

Filii qui nascentur & exurgent: & narrabunt filiis suis. Et ut altera generatio cognoscere possit. filii qui nascentur. i. per baptismum regnabuntur: & exurgent de uitiis ad uirtutes: uel de bono in melius promouebuntur: annunciabunt hec filiis suis. i. illis quos in fide generabunt.

Vt ponant in deo spem suam: & non obliuiscantur operum dei: & mandata eius exquirant. hac. s. intentione omnia ista narrabunt: ut ponant spem suam in deo. & non in terrenis: Et non obliuiscantur operum dei. i. beneficiis dei sibi collatis non existant ingrati: sicut nri maiores fuerunt. Et ad hoc & narrent, ut exquirant. i. ex omni alia querant mandata eius: ut ea adimpleant.

Ne fiant sicut patres eorum generatio praua & exasperans. Ideo autem oportet eos mandata dei exquirere: ne fiat genus prauum & exasperans: sicut patres eorum fuerunt. Prauus dicitur ille, qui quod rectum est audire recusat. Exasperans uero est ille: qui sibi offerenti salutem infert mortem: sic iudei christo fecerunt.

Generatio que non direxit cor suum: & non est creditus cum deo sps eius. Probat quod patres eorum genus prauum & exasperans fuerunt: quia fuerunt generatio que non direxit cor suum. i. que cum posita esset in distorsione uitiorum: noluit cor suum dirigere ad regulam iustitie & ad rectitudinem morum:

Et ideo sps eius sibi a deo creditus & concessus, non est cum deo: quia deo non obedit: sed diabolo acquiescit. Vel sps eius non est creditus. i. mentis eorum si quando cum deo fuit: ut eos bonum operari suaderet, sibi non acquieuerunt. Vel sps eius non est creditus cum deo: quia si quod boni aliquando fecerunt, non deo sed sibi imputauerunt. Vel sps eius dei non est creditus cum deo: quia quod uirtutis dei filius per diuinitatis potentiam faciebat. ipsi belzebub principi demoniorum, & non deo ascribebant.

Filii ephrem intendentes & mittentes arcum: conuersi sunt in die belli. Ostendit quod fuissent illi de patribus: qui praui & exasperantes extiterunt. s. filii ephrem intendentes & mittentes arcum. i. omnes meliores, in israelitico populo: qui paratiores aliis uidebantur ad obediendum; sicut ille paratus est ad sagittandum qui tendit arcum. Qui dixerunt moysi. quecumque nobis dixit dominus faciemus. Isti tales dum se promptos ad obediendum ostenderent; conuersi sunt in die belli. i. imminente temptationis articulo, cui repugnare deberent: a deo recesserunt: & idolum sibi fieri petierunt. Dum enim moyses diu in monte moraretur cum dno: & uniuersa uulgi multitudo contra aaron murmuraret. ipsi qui meliores uidebantur in populo, uitulum sibi fabricauerunt. Nusquam in aliqua reperitur historia, filios ephrem pugnare cepisse: & de prelio aufugisse. Sed nota hoc parabolice dictum, ad eorum similitudinem: qui antequam preliari incipiant, belli studium faciunt. Dum autem uenitur ad bellum: turpiter terga uertunt. Per filios effrem uero meliores accipimus: quoniam effrem interpretatur fructificans. Et quoniam in ipsa benedictione iacob, fratre suo melior est omnibus. Effraim quippe & manases filii fuere ioseph: quos cum patri suo iacob qui iam pre senectute caligauerat, ad benedicendum adduceret. manasen maiorem

natu a dextris posuit. effraim uo a sinistris
statuit. At iacob hoc i spu preuidens: pre
posteratis manibz sup eorum capita: illos bn
dixit: tribu effraim maiore & potiorem
futura ee plagiens. Alr qz intelligere pos
sum filios effrem i die belli conuersos. Mor
tuo naqz Salomone & filio eius Roboam
sup duas tm tribus regnate: reliqz dece
tribus Jeroboam Salomonis suum q de tri
bu erat effrem elegerut sibi i regem: & re
cesserut a ihrlm euntes i samariam & in
bethel & dan: Et in his ciuitatibz aureos
sibi uitulos fecerut p dece tribz: que omes
dicunt filij effrem: eo qd rege habebat de tri
bu effrem. P hos itaqz filios effrem heretici
designant: q a ihrlm .i. ab eccla & sctorum
consortio mete recedentes i bethel .i. i do
mo dei .s. eccla uitulos aureos faciut: dum
ibi corpaliter hitantes: p sapiam sua sb q
dam dolositate philosophicas sntias pponut
alijs ut eos decipiat: & ad heresis sua tra
hant: & du hec foris simulando ostedut:
intus gtentiosi st & supbi. P auru qppe sa
pietia p uitulos at supbia intelligimus.
Et hoc faciut in dan .i. ad iudiciu & dam
natione sua. Dan eni iudiciu intpretat. Et
isti tales heretici prius i baptismo multa de se
pmittentes: & se & abrenuciaturos satha
ne pollicetes: & hoc mo arcu suu itedetes:
& & sagittas mittetes: i. bona opa simula
tes: tandem conuersi st i die belli .i. qn i tepta
tionibz cu diabolo & uitijs confligere debe
rent: a deo recesserunt.

Non custodierut testim dei: & in lege eius noluerut ambulare.
Illi sigde heretici io a deo recesserut: qr testim di
no custodierut .i. pmissione qua i baptismo
fecerat no obseruauerut & i lege dei noluerut
ambulare: qr sm euangelij pcepta uiuere re
cusauerut. Vel io filij effrem conuersi st in die
belli: qr testim dei .i. lege data a dno per
moysen custodire noluert. Et uere testim
no custodierut: qr i lege .i. i pceptis legis
ambulare noluerut.

Et obliti st bnfactorum ei: & mirabilium eius que ostendit eis. Et no
solu lege dni uiolauert. s3 bnficia que ei
contulit oblivioni dedert: ut qui eos ab
egyptiorum suitute eripuit: & de manu
hostium liberauit: & ad tram pmissionis
adduxit. Et & mirabilia que eis ondit:
qui cora eis mare diuisit. & aqua de pe
tra pduxit: & eos manna pauit: obliuioi
dederut. Vl heretici no hoc gtenti fue
rut: uerum & obliti st bnfactorum ei .i. bnfi
cia que eis ds gtulit: qui eos i baptismo
ab omibz peccatis absoluit oblivioni de
derut. Et & mirabiliu ei st obliti: qr ne
gauert sibi uirginis partu & cetera mira
cula que ds i assupto hoie fecit no cre
diderunt.

Cora pribz eorum fecit mirabilia i terra egypti i capo thaneos. Que
mirabilia & si eis uidentibz no e operatus.
fecit tn mirabilia cora pribz eorum i tra e
gypti: qui ipam egypti uarijs plagis ua
stauit: & omne pmogenitu & pharaonis
occidit. Et que mirabilia fecit i campo
thaneos. Thanis fluuius uel ciuitas e egy
pti. Vel que mirabilia & heretici uide
tibus ds no opatus e: fecit tn illa cora pri
bus eorum .i. coram aplis & aplicis uiris: q
i pmitiua fuert eccla. Et hoc fecit i tra
egypti .i. it eos q prius erat terreni &
tenebris peccatorum obsessi. Et fecit illa mi
rabilia i campo thaneos .i. i manifestatoe
humilitatis uel madati. Mandatu qppe
eius humile fuit: sicut ipe dicit. Iugum
eni meu suaue est: & onus meu leue. P
campu eni qr patet manifestatioe accipim.

P thaneos humile mādatū itelligim⁹. Thaneos ēi humile mādatū itpretat᷑.

Interrupit mare: & pdux̄ eos: & statuit aquas q̄si in utre. Et quę fuerit illa mirabilia / ondit. s. quū corā eis mare diuisit: & p mediū eius eos eduxit. Et bn̄ potuit eos educere: qr utrinqȝ. i. a dextris & a sinistris aquas ita firmauit / & effluere nō pmisit: q̄si continerent̄ in utre. Vel exeq̄t̄ ondere bn̄ficia: quę dō p̄t̄ omib₃ ad fidē uenien tib₃ tribuit: quorū heretici & falsi christi ani st̄ obliti. Deus ēi interrupit. i. diuisit baptismū: qr alys i ruinā / alys i resur rectionē dat᷑. Vel hoc mō diuisit: qr de baptizatis aly st̄ heretici: aly manēt ca tholici. Vel diuisit baptismū: qr aly ba ptizant᷑ in catholica: aly baptizant᷑ i heresi: nō tn̄ qr sit baptismus hereticorū a baptismo catholicorū diuisus q̄ntū ad sacramtū: s₃ q̄ntū ad ipius sacramti effe ctū. Vt ēi rebaptizet᷑ i catholica / q est baptizatus in heresi / diuina nō iubet auctoritas: s₃ ut effectū sacramti obti neat: recōciliandus ē p catholicā. Et eos ita baptizatos pduxit. i. ad opa iustitię pmouit. Et ut i iustitię opib₃ pseuerarēt: statuit aquas q̄si i utre. P aquas quae semp st̄ i motu / concupiscentias car nis accipimus: quę mētē p desideria diuersa concutiūt. P utrē uō q ex pel libus fit aīaliū mortuorū / carnis mor tificationē intelligimus. Aquas ḡo dn̄s i utre statuit: dū carnales concupiscen tias fluctuantes / p carnis mortificatio nē compescuit. Vel sicut i utre aquas statuit: dū fideles suos i ecclīa glutino fidei & charitatis / unū qd ēē fecit. Sic ēi aqua que i utre ē / non diuidit᷑: ita catholici p scismata ab iuicē nō scidunt᷑. Vel aquas i utre statuit: dū psecutorū st̄ uitiaq i potestate suę pmissionis includit. Sicut ēi aqua quę i utre ē nō exit / nisi ex arbitrio effundētis: ita psecutores ō electos seuire nequeūt nisi ex uolūtate dei pmittentis.

Et eduxit eos i nube diei: & tota nocte i illuminatione ignis. Et an̄q̄ mare transirent & p̄q̄ transie rūt / eduxit eos i nube diei. i. deductor eis extitit i nube p diē: ut eos ab estu solis de fenderet & ab inimicis absconderet: Et tota nocte colūna ignis illos illuminauit / ut eis uiā onderet. Vel hr̄eticos ipos bapti zatos eduxit i nube diei. i. deductor illis in die. i. i psp̄itate fuit: i nube. i. i assumpta humanitate. Ne ēi extollam̄ in psperis: humanitas christi nobis ē exemplū hu militatis. Quę bn̄ nubes dr̄ / uel qr nos ab estu uitiorū obumbrando defendit: uel qr sicut nubes leuis & nullo grauata pondere: ita christi humanitas sn̄ pec cati fuit onere. In die fuit illis nubes: & i tota nocte. i. i tota adūsitate fuit illi / illuminatio ignis. i. fuit i eis accensio di uinę charitatis. Sicut ēi christ⁹ nobis exē plū prębet humilitatis: ita formā exhib₃ charitatis. Humilis ēi fuit / pri usqȝ ad morte obediens: & charitatē huit quia sicut ipē testat᷑: p amicis aīaȝ posuit.

Interrupit petrā i eremo: & ad aquauit eos uelut i abysso multa. Et non solū hec eis mirabilia ondit: s₃ & iterrupit petrā in eremo. i. i desto / moyse bis pcutiente illā: Et hoc mō adaquauit eos. i. aquarū eis contulit abūdantiaȝ: et i tm̄ eos adaquauit / uelut essent i multa abysso. i. ita eorū sitȝ extinxit / ac si positi essent i magna pfūditate aquarū. Vel hereticis d̄s nō solū hęc bn̄ficia contulit.

s; & ds pc p bma pcussione petra interrupit in eremo. i. filiu suu duob; lignis crucis affixu i latere uulnerari pmisit. Et hoc fecit i eremo. i. i iudaico pplo: q peccatis suis exigentib; a deo deserti erat. Et p illas petre interruptione adaquauit eos, eos. s. iumtis & brutis aialib; pus similes / que ducut ad aquadu / copia spualiu donorum repleuit. Eos dico positos i imensa pfunditate uitiorum / uelut i multa abysso

Et eduxit aquā de petrā: & eduxit tāq flumina aquas. Et ut istas unde aqua illa pcesserit. ondit. Eduxit aquā de petra: & no modicu aque: s; tatam copia aquarum eduxit: q aque ille p ipos fluebant ad modu fluminu. Qd tm uo ad hereticos ptinet: qr nodum dixit / qd de iterrupta petra manauerit ideo addit. Et eduxit aqua de petra. i. de latere christi i cruce uulnerato emanare fecit spualia sacramta: Et ipas aquas manantes de latere / eduxit tāq flumina. i. quosda donis spualib; repletos cresere fecit i flumina: qr fecit illos abundare sciā & isupabili eloqtia: ut pauli & augustinu; hieronymu & ambrosiu;.

Et apposuerūt adhuc peccare ei: i ira excitauert excelsū i iaquoso. Et lz eis tot bnficia pcessisset. & tot miracula ondisset tn adhuc. i. iterum apposuerut. i. sup peccatu murmuratorum / q contra moysen p petenda aqua murmurauert. addiderut peccare ei. i. ad iniuria ei: Et ideo i ira. i. i uindicta. ~~Et qm contra deu; hoc mo peccat: io cu ipi sint i inaquoso. i. cu sint positi i ariditate pfidie.~~ ad uindictam puocauert deu in deserto: ubi no erat aque. Alr. Et lz tot bnficia suo pplo concesserit: tn falsi heretici christiani & heretici adhuc apposuert peccare ei. i. sicut negauerut sibi uirginis partu: ita addiderut peccare ei. i. ad ei iniuria: ut eu reputent ipotete ad pane & uinu i suu; corpus & sanguine conuertendu. Et qm contra deu hoc modo peccant: ideo cu ipsi sint i inaquoso. i. cu sint positi i ariditate pfidie / excitauert & comouert deu antonomastice excelsu; i ira. i. ad sumendam de illis uindictam.

Et tentauerūt deū i cordib' suis: ut peteret escas aīabus suis. Ecce quo adhuc peccauert: qr tentauert deu / utru eis mandare poss; : existimates eu ad hoc ipotente: Et hoc fecert i cordib. i. i cogitationib; suis. Ex hoc. s. deu tentauerut / ut peteret cibos aiabus. i. animalitati & corporee uite pfuturos. Hoc & moderni heretici ut iterum peccaret addiderut: qa deu i cordib; suis tentauert. i. deu impotente ad pane & uinu i suu corpus & sanguine conuertendu reputauert. Et hoc i cordib;. i. i suis cogitationib; / ad hoc. s. deu tentauert ut peteret escas aiabus suis. i. saluti aiarum suarum pfuturas / qntu ad exteriore locutione: no qntu; ad interiore intentione.

Et male locuti st' de deo: dixerūt, nūqd poterit ds parare mensa; i deserto. Et qm deu tentare cogitauert: io male locuti st' de deo. i. illu ad hoc ipotente existimauert. Et uere male locuti sut. qr ita dixert. Nuqd tam potes erit deus: q nobis i hoc deserto cybos ad sufficientia tribuere ualeat: q. d. no poterit. Et qm deu ipotente reputauert. io male locuti st' de deo. i. deu pane & uinu i corpus suu & sanguine no posse uertere cogitauerut. Et ideo dixert. Nuqd in hoc deserto. i. i hoc mudo que sui corporali pntia reliqt: poterit nobis ds parare

mensaм .i. poterit nobis sufficiente sui corporis pbere refectione. Q̄d ē dicere. nō poterit. Q̄uō ei corpus suū nobis ad mādurandū dabit: quod iā i͂mortale est ad dexteram patris.

Qm̄ pcussit petrā & fluxerūt aq̄: & torrentes inundauerūt. In aut̄ uidet̄ hoc posse pagere: qm̄ pcussit petrā. & fluxerūt aque de petra pcussa: & fluuij ex ipā petra manātes: abūdāt̄ post nos cucurrerēt. Vel utiq̄ potens ēē d3 ad hoc faciēdū: qm̄ (ut fert̄) percussit petrā .i. latus suū i͂ cruce uulnerari pmisit: & exinde (ut dō) aquae fluxerūt .i. dona spūalia pcesserūt. Ex q̄bus donis quidā facti torrentes inundauerūt .i. abūdante copiā donoꝝ spūaliū pceperūt. Nota aūt hoc totū ab hereticis dici p hironiā.

Nunq̄d & panem poterit dare: aut parare mensā pp̄lo suo. Et qm̄ hoc facere potuit. nūq̄d ꝗͦ potīt nobis dare panē: & parare mēsā pp̄lo quē dicit ēē suū: q̄i dicent. nō poterit. Vel qm̄ istud (ut asserit) facere potuit. nūq̄d ꝗͦ panē dare potīt .i. panē materialē i͂ corpus suū transformare ualebit: Aut poterit pp̄lo suo parare mēsā: .i. nobis quos pp̄lm ēē dicit, parare poterit sui corpis refectionē: q. d. nō.

Ideo audiuit dn̄s: & distulit: & ignis accensus ē i͂ iacob: & ira dei ascendit in israel. Et qm̄ hoc modo contra deū male loquebāt̄. io dō audiuit .i. se audisse & itellexisse ondit. Et licet itellexisset: tn̄ distulit uindictā: & ondit potentiā: ut i͂ eo potens appareret, i͂ qͦ eū eōi stimauerat impotentē: Et sic tādē ondsa potentia, ignis materialis accēsus est i͂ iacob .i. i͂ iudaico pp̄lo: & ira .i. grauis dei uindicta ascēdit i͂ isrl̄ .i. i͂ eodē pp̄lo. Vel qm̄ ipi de dn̄o sic male loquebant̄: & eū reputabāt i͂potentē. io dō audiuit .i. se audisse & intellexisse ondit. Nō tamē illico eos puniuit: s3 uindictā distulit, ut ondēret patiā. Verūtn̄ qm̄ postea resipiscere noluerūt. ignis .i. grauis uindicta est exaggerata sup illos: q i͂ oculis hoīū uidebant̄ ēē iacob .i. uitioꝝ expugnatores. & ira .i. diuina uindicta ascēdit in .i. contra eos, q erāt isrl̄ .i. q dei ꝯtēplatores ab hoībus putabantur.

Quia nō crediderūt i͂ deo: nec sperauerūt in salutari eius. Et merito ira i͂ eos ascendit: q2 deū potētē non crediderūt: nec se p ipm̄ saluādos ēē sperauēr. Vel merito grauis dei uindicta ē illis illata: q2 nō crediderūt i͂ deo .i. deū oīpotentē credere noluerūt: Nec spauerūt i͂ salutari eius .i. nō spauerūt se saluari p dei filiū: quē ds̄ pr̄ posuit fieri saluatorē: neq̄ p ꝯsecratione corpis & sāguinis ei9.

Et mandauit nubibus desup: & ianuas celi aperuit. Prius tn̄ q̄ eos puniret, hoc mō ondit potentiā: q2 nubibus mādauit & pcepit desup: ut māna plueret: & cataractas celi apuit: p quas pluuia descenderet. Licet hetici p pfidiā suā has poenas i͂currere mererent̄: prius tn̄ q̄ puniret̄. ut i͂excusabiles essēt mādauit nubibꝫ desup .i. pcepit aplīs & pdicatoribus ut pdicarēt, desup eis inspirādo q̄d dicerēt. Et p ipos pdicatores ianuas celi apuit .i. celestes doctrinas & diuinaꝝ scripturaꝝ mysteria patefecit. Et p ipās nubes pluit māna ad mādurandū .i. ondit hereticis corpus christi significatū p māna, aptū ēē ad mādurandū & ad salutē aīe pcipiēdū. Et p illas nubes panē celi dedit eis .i. illos cognoscere fecit, q͞p dei filius

corpus suū fidelib; ad māducādū dare possit. s; iā imortale ī celis existat.

Et pluit illis māna ad māducandum: & panē celi dedit eis. Et s; p illas nubes sit ōnsu; q. ds ī uero corp⁹ & sanguinē suū hoc uisibile mutet elemtu; : tn̄ hō. i. carnalis qlibet comedit panē. i. percipit: reputās illu; ēē panē simplicē & nō uerū corpus: qd ē pascēs anglos ōni sufficientia: & qd misit ds & fecit suis cybaria ī abundantia. i. q2 totū a multis sumit̄ & totū remanet. & oēi sapore & delectatione confert. Dedit at dn̄s ēis panē illū q de celo descēdebat / utriq; figuratiuu; celestis panis.

Panē angelo᷑ manducauit hō: cybaria misit eis ī abūdantia. Et homo cū sit mortalis & fragilis / comedit panē angelo᷑. i. q ab angelis ministrabat̄. Abūdanter & copiose misit eis māna: q̄d ī iō cybaria dr̄: q2 saporem oīu; cybo᷑ illis afferebat.

Transtulit austrū de celo: & induxit in uirtute sua aphricu;. Et ut illud māna ppetentiūs eis dare posset. abstulit austrū de aere: & fecit illuc uenire aphricū: p quē magis ᵹgrue poss; māna pluere. Et hoc fecit in uirtute sua. i. ī potentia sua. ⸿ Māna. i. co pus christi docuit p nubes debere māducari. Et ut hoc p nubes doceret. trāstulit austrū de celo. i. condescendere fecit ipas nubes. i. aplos feruore dilectionis erga pximos accensos condescendere / nquā fecit de celo. i. de altitudine contemplationis ipsius diuinitatis: & reduxit aphricū. i. ipsos eosde; aplos imbutos uehemētia dilectio᷑ ab alto descensos īduxit. i. loq fecit uerbū salutis iux capacitatē oīu; audientiū. Et hoc in uirtute. i. ī oīpotentia. Auster ᵹppe & aphricus uenti s̄t ᵹtigui & calidi. p q̄s aplos intelligimus charitatis ardore feruentes.

Et pluit sup eos sicut puluerē carnes: & sicut arenā maris uolatilia pēnata. Et p huc uētū pluit sup eos. i. ultra q̄ ipi extimaret / carnes sicut puluere. i. abūdant̄ sicut abūdat puluis. Et ut scias cui mōi carnes eis dederit. dico q2 pluit illis uolatilia pēnata. i. coturnices abūdat̄ sic arena maris abundat. ⸿ Et nō solū p eas nubes docuit māna māducari debere: s; & p ipas pluit sup eos carnes sicut puluere. i. ī supiori eo᷑. s. ī aīa docuit auditores aplo᷑ suo᷑ carnē filij sui leuē & nullo peccati pondere graue; / sicut puluis leuis est. Et nō solu; p illos pluit carnes / s; & uolatilia. i. docuit eos sua pcepta: que obsuata faciūt fideles pēnatos. i. penis uirtutū ad alta conscendere: & de terrenis ad celestia surgere. Et hoc faciūt ipse nubes: q2 s̄t sicut arena maris condientes corda auditorū odio terrenitatis. & desiderio eternitatis. Vel ita. pluit sup illos carnes. i. pabula: uñ fideles aīe reficeret̄. Puluis ēē significat ītelligentie s̄btilitatē: que ad supnas cogitationes cōmota semp ascendit. Arena; dic prudentiā īcomphēsibilē / salsi maris sapore conditā: uolatilia. i. celestia desideria: qb; epulis aīa saciata pinguescit.

Et ceciderūt ī medio castro᷑ eo᷑: circa tabernacula eo᷑. Et ille coturnices ceciderūt ī medio & ī coī papilionū eo᷑ & circa tentoria eo᷑. ⸿ Et hec oīa que nubes iste docebat / ceciderūt. i. desup uenerūt ī medio castro᷑ eos. i. ī coī audientia oīu; eccl̄ia᷑: Et circa tabernacula eo᷑. i. apud illos. q dn̄o in christiana militia tabernaculantur.

Et mãducauerũt & saturati sũt nimis: & desideriũ eorũ attulit eis: nõ sũt fraudati desiderio suo.
Et sic tandẽ adepto qd postulauerat: manducauerũt. Et nõ parũ: Jmo saturati sũt nimis. i. abundanter. Et sic ondit illis ds suã potentiã: qꝛ attulit. i. ꝯcessit & cõpleuit eis desideriũ eorũ: Et ĩ tm̃ ꝯpleuit eorũ desideriũ. qꝫ ĩ nullo sũt decepti a desiderio suo. ¶ Dictũ ẽ supius qꝫ mãna illis ad manducandũ dedit: & carnes sup illos pluit. Et qꝛ queri possꝫ/ utrũ aliqs essꝫ inde saciatus: addit. Jlli qdeꝫ qui p̃dicantibꝫ nubibꝫ consenserũt: manducauerũt. s. corpus dñi credendo & ĩtelligendo gustauerũt: & sũt saturati nimis. i. de dei oĩpotentia nõ dubitauerũt. Jmo sũt saturati. i. ĩ fide oĩo confirmati. Et his talibꝫ q̃ hec fide p̃cepiut. dñs attulit desideriũ eorũ. i. hic ĩ morte confert eis btitudineꝫ animę & ĩ futuro: suo desiderio nõ fraudabũtur: qꝛ duplici ĩmortalitatis stola donabũtur.

Adhuc escę eorũ erãt ĩ ore ipsorũ: & ira dei ascẽdit sup eos. Sꝫ postq̃ dñs hoc mõ ondit potẽtiã: sũpsit uindictã quã distulit. Et hoc dicit. Adhuc escę eorũ quas postulauerãt/ erãt ĩ ore ipsorũ. i. dũ adhuc ipi comederẽt. ira dei. i. uindicta eius ascendit ad illos supãdos. ¶ Jsti qdẽ qm̃ retenuerũt sacramenti: qd desiderauerãt obtinuerũt. Sꝫ alij de dei oĩpotẽtia dubitantes ieiuni & uacui remãserunt: & ideo grãui uindicta pculsi fuerunt. Et nõ hęc uindicta tm̃ ĩ futuro differetur. Sꝫ qñ adhuc escę eorũ erãt ĩ ore ipsorũ penas ĩcurrerũt: sicut Arrius: q̃ fusa aluo perijt. Nota qꝫ dicit escas ĩ ore ipsorũ fuisse. Cybus quideꝫ iste dente terit & mente: Sꝫ plus teritur mente q̃ dente. Heretici aũt ĩ ore tm̃ has escas gerũt: qꝛ illas mente non terunt.

Et occidit pingues eorũ: & electos israel impediuit. Et tm̃ ĩ eis diuina uindicta p̃ualuit: qꝫ pingues eorũ. i. supbos & recalcitrantes corporali interfectione puniuit: & electos q̃ erãt ĩ p̃plo. i. iustos ut moysen & caleph/ pro illis orare p̃hibuit. ¶ Hec. s. ira dei ascendit sup eos: qꝛ occidit pingues eorũ. i. supbos & rebelles q̃ erãt int̃ illos dño recalcitrantes / corpore & aĩa pdidit. Et electos isr̃l impediuit. i. iustos uiros deũ ꝯtemplãtes / ne p̃ illis oraret p̃hibuit: imo ultioni diuinę consentiret.

In his oĩbus peccauerũt adhuc: & nõ crediderũt mirabilibus eius. Pingues. s. sũt interempti. At ij q̃ remanserũt/ in his omibꝫ. i. uisis his p̃dictis ultionibus & penis quas sui similes ĩcurrerũt peccauerũt adhuc. hoc. s. mõ: qꝛ ĩ deũ nõ crediderũt. i. eũ oĩpotẽtẽ ẽẽ dubitauerũt/ & ĩ mirabilibꝫ. i. cũ uiderũt tot mirabilia/ quot sũt p̃dicta.

Et defecerũt ĩ uanitate dies eorũ: & ãni eorũ cũ festinatione. Et qꝛ iterũ peccauerũt. ideo dies eorũ defecerũt. i. opa eorũ que illis ut dies lucida uidebãtur: ad eũꝫ defectũ q̃ ẽ sine defectu tetenderũt: qꝛ nullũ iustitię meritũ habuerũt. Et hoc ideo eis contigit: qꝛ ĩ uanitate suę p̃fidię p̃stiterũt. Vel dies eorũ defecerũt. i. totũ tps uitę eorũ effectu iustitię caruit: eo qꝫ essent ĩ uanitate positi: & ãni p̃ntis uitę eorũ cũ festinatione transierũt qꝛ ĩ nulla boni ĩmorati sũt opatione. Aliter. Sm̃ ĩ uanitate. i. ĩ p̃fidia positi fuerũt. io dies eorũ defecerũt. i. citius q̃ opinarẽtur abbreuiati sũt. Et hoc p̃bat. Naꝫ ãni eorũ quos sibi promittebant prolixos/ cũ festinatiõe trãsierũt: qꝛ ĩ op̃ina morte p̃uenti sũt. Quia eni corpus dnicũ ĩ sacramẽto nõ sumũt: inde

citius morte incurrit. Vn̄ ait apl's. Multi int͛ uos īfirmi & ībecilles: & dormiūt multi.

Cum occideret eos quęrebāt eū & reuertebātur: & diluculo ueniebāt ad eū. Et cū d's illos occideret .i. corporali morte īopinate puniret. alij q̄ remanebāt. illorū poena territi quęrebant eū: .i. orabāt eū ut sibi parceret. Et nō solū orabāt, s̄ & reuertebantur .i. se firmit͛ illud credere de q° prius dubitauerāt pmiserūt. Et nō solū reuertebāt': s̄ & diluculo ueniebāt ad eū .i. indilate & studiose ad ei' pcepta adimplenda accedebāt.

Et rememorati s͛t' qa d's adiutor est eorū: & d's excelsus redēptor eorū est. Et p illorū occisionē rememorati s͛t q2 deus ē adiutor eorū .i. liberator eorū a malis: & cooperator eorū ī bonis: Et q' d's excelsus .i. oīpotens dei filius ē eorū redemptor .i. a pctīs eos ī baptismo redemit. tamq̄ de manu pharaonis.

Et dilexerūt eū ī ore suo: & līgua sua mentiti sūt ei. Hoc mō qdē p aliorū occasionē s͛t territi & ad tps conuersi: S3 tandē ad p'stinā pfidiā reuertētes: dilexerūt eū ī ore suo .i. ficte & nō uere: ī ore tm̄ dilexerūt: q2 cor eorū cū eo nō erat rectū. Et inde p3 q' nō habebāt rectū cor cū illo: q2 mētiti s͛t ei ī lingua sua: et inde & q' nō s͛t inuēti fideles in obs͛uatiōe pceptorū euāgelij eius. quę uitā ętnā testantur.

Cor aūt ipo2 nō erat rectū cū eo: nec fideles habiti s͛t ī testamēto ei'. Ore qdē eū diligere uidebant': s3 cor eorū nō erat rectū cū eo. Imo p iobedientiā ab eo distortū erat. Et uere non hēbāt cor rectū: q2 nō s͛t inuenti fideles obs͛uatores legis: quā eis p moysen dederat.

Ipē āt ē misīcors: & ppicius fiet peccatis eorū: & nō dispdet eos. Ipi qdē ficte ad deū accedebant: s3 ipē ē misericors .i. ab etno ē clemēs naturaliter: & nō statī peccantes punit. Et qm̄ misīcors, iō fuit ppitius peccatis eorū .i. patiēter eos expectauit ut resipiscerēt: & iō statī eos dispdere noluit.

Et abundauit ut auerteret irā suā: & nō accendit omē irā suā. Et qm̄ ipē misīcors ē. iō abūdauit .i. abūdantiā mię ante oculos posuit, ut auerteret irā suā .i. ut p abūdantē mīam temparet atq3 mitigaret nimietatē uindictę. Nō tn̄ ex toto irā suā auertit: q' eos saltē leuiter nō puniret. S3 omē irā suā nō accendit .i. plenariā uindictā in eos non exercuit.

Et recordatus ē quia caro s͛t: sps uadens & non rediens. Ideo aūt p mīam uoluit uindictā tempare: q2 recordatus ē q' s͛t caro .i. carnales & fragiles: et p hoc ad peccandū proni & faciles. Et subijt ei ī memoria. q2 sps eorū ē uadens p liberū arbitriū ad culpā: nō āt ē p se rediens .i. p se redire nō ualet ad ueniā. Vel recordatus ē q' sps uadens ē. & nō rediens .i. q2 s͛t mortales. Sps ei eorū ab eis moriendo recedit: n̄ āpli' ī illos redit.

Quotiens exacerbauerūt eū ī deserto: ī ira cōcitauerūt eū ī inaq̄so. Decon

S3 forsitan dicat aliqs: q' iō d's oēz irā suā ī eos nō accenderit: q2 ipi grauiter puniri nō meruerīt. S3 pfecto fallit͛: q2 quotiēs ipi in deserto positi .i. ī ariditate pfidię, eū exacerbauerūt .i. acerbū sibi & asperū reddiderūt. Et ipi constituti ī inaq°so .i. carentes humectatione scī sps concitauerūt eū ī irā .i. puocauerūt eū ad exercendā uindictam.

Et cōuersi s͛t: & tentauerūt deum:

& sanctū isrl̄ exacerbauerūt. Et ecce ī quo eū exacerbauerūt. q̄ de bono ī q̊ eē uidebant, oīo ad malū st̄ quersi. Et tentauerūt deū, illū ipotentē ēē repu-tando: Et hoc mō acerbū & aspuz eū sibi reddiderūt q̄ ē letificator israel. i. eoꝝ oīuz: q̄ p mētis intuitū eū uideꝛ desiderat.

Non sunt recordati manus eius. die qua redemit eos de manu tribulantis. Et nō solū deū tentaue-rūt: s̄ & bn̄ficioꝝ que eis ꝯtulit, recor-dati nō fuerūt. Et hoc dicit. Non st̄ recor-dati man̄ ei⁹. i. potētie illius. Quā potētia exercuit ī die, qua eos p ablutionē baptis-mi de manu tribulantis redemit. i. de potestate diaboli. q̄. pharaonis liberauit.

Sicut posuit ī egypto signa sua si-gna: & pdigia sua ī campo tane-os. Et non sunt recordati, sicut posuit ī egypto signa sua. i. quēadmodū ȳs q̄ erāt ī tenebris uitioꝝ positi, ꝯtulit sua sacra-mēta aliqd̄ significantia. Et sic posuit pdigia. i. ipoꝝ sacramētoꝝ exhibuit effe-ctus. Et hoc fecit ī campo taneos. i. per manifestationē humilis mādati. Signa ꝗppe ī ipis sacramētis eis exhibuit: q̄ʓ exte-rior baptismi tinctio interiorē mētis ablutio-nē designat. Prodigia posuit. q̄ʓ candi-da uestis que nūc dat̄, pōstendit ī futūo candidas īmutationē corpoꝝ īmorta-litatis & impassibilitatis.

Et conuertit ī sanguinē flumina eoꝝ: & imbres eoꝝ: ne biberent. Et q̄m bn̄ficioꝝ dei fuerūt īmemores. & ne eis confirmarent electi iō d̄s flu-mina eoꝝ. i. phicas eoꝝ sn̄ias p errores uarios fluctuantes, querūt ī sanguinē. i. damnationē ppetuā. Quia eī sanguis p peccato ponitur: & de peccato damnatio orit̄. iō sanguis p dānatione accipit̄. Et & imbres eoꝝ conūtit ī sanguinē. i. īstructos ab illis: uel occultas & refutatas sn̄ias: quas sibi ad tp̄s conflictionis fuā-uerant: sicut imbres ī cisternis ad tp̄s dabi-tionis fuant̄. Et iō hoc eis fecit: ne electi biberet. i. ne eoꝝ ꝯformaret̄ errori.

Misit ī eos cynomiā: & comedit e-os: ranā & dispdidit eos. Et non solū exigente eoꝝ pfidia hāc plagā eis intulit s̄ & misit cynomiā ī eos. i. cōtra eos. Cynomia musca canina d̄r: que canes insequit̄: & eos ingetos reddit. Per cynomiā ig̊ prauā ꝯcupiscentiā accipi⁹. que eos canibz indiscretis comparabiles insequit̄. Et dū eos p desideria diuersa di-laniat: ingetos efficit: Que & eos come-dit: q̄ʓ q̄cqd̄ ī eis ē boni, oīo consumit. Et misit ī eos ranā. i. uanā & garrulā loquacitatē. Et hoc mō eos dispdidit. i. a ueritate deuiare iusto iudicio pmisit.

Et dedit erugini fructus eorū: & labores eoꝝ locuste. Hoc & maliz eis intulit: q̄ʓ fructus eoꝝ dedit erugi-ni. i. bona opa si qua ī eis erāt: dedit su-pbie & uanegl̄ie. Erugo ē uel aura nocēs uel rubens uermiculus int̄ segetes uolitās & eas corrodens & grana spicaꝝ occidēs Ipse tn̄ spice manet erecte: & q̊ fructū hr̄e uident̄ & fructus foris ondere: int̄ uacui remanēt. q̄ʓ uetus eos supbie ledit: & ela-te mētis cogitatio mordet. Et labores eoꝝ dedit locuste. Locusta q̄dez puū ē & īstabi-le aīal. & ore ledit. p quaz leuitas & de-tractio apte figuratur. Labores itaqz eo-rū locuste dedit: dū bona opa ī qbz labo-rauerāt, p leuitatē & detractionē pxioꝝ que ī eis erāt, redegit ad nihilū.

Et occidit ī grandine uineas eoꝝ: & moros eoꝝ ī pruina. Exuinea ui-nū orit̄: quod hoīez letū reddit & hilarem.

Pruinu itaq charitatis iocunditate intelligit: que homines inter ipsa aduersa iocunditatem exhibet. Per grandinem que contundit et uastat odium accipe: quod charitatem ledit et dissipat. Ubi enim fuerit odium: simul esse non poterit charitas. Vineas itaque occidit in grandine: dum charitatis iocunditatem ab eis per odium remouet. Morus autem arbor est calida: et recte charitatem designat: que homines reddit in dei et proximi amore feruentes. Pruina uero desuper ueniens congelat in terra: et per ipsam figuratur desperatio: quae de rebus supernis habetur. Moros itaque in pruina occidit: dum charitatem in eis per desperatione perimit.

Et tradidit grandini iumenta eorum: et possessionem eorum igni. Iumenta pro adiuuamenta posuit. Grandinem autem hoc loco pro luxuria accipit. Ac si dicat. Si quod adiumentum boni operis in eis erat: uastatrix luxuria perdidit. Et possessionem eorum .i. opera que fecerat/ propter que beatitudinem possidere credebant. igni tradidit: quia illa omnia iracundia uel malignitate consumpsit.

Misit in eos iram indignationis sue: indignationem et iram et tribulationem: immissionem per angelos malos. Et ut uniuersaliter omnia mala illis illata comprehenda. dicit quia misit in eos iram .i. intulit contra eos uindictam indignationis consecutiuam. Indignationem ira consequitur: quia prius homo per aliqua offensione indignatur: deinde irascitur. Que uindicta non fuit uniformis: imo triplex: quia inmisit in eos indignationem .i. uindictam leuem: et iram .i. mediocrem: et tribulationem .i. uindictam grauem. hec tria dico immissionem per angelos malos .i. hec illis inferri permisit per malorum angelorum officia.

Viam fecit semite ire sue: non pepercit a morte animarum eorum: et iumenta eorum in morte conclusit. Et uere iram in tribulatione uertit .i. leuem uindictam grauem fecit. Nam ire sue prius semite fecit uiam .i. leuem uindictam ad modum stricte semite primum: ad modum uie fecit amplam. Quod est breuiter dicere. Mediocrem uindictam in maiorem auxit. Et ostendit quomodo illam auxerit. Non pepercit a morte animarum eorum .i. non solum eos hic in corpore: sed et in anima puniuit eternaliter. Et quoniam sic electi duplicem stolam anime corporisque percipient. itaque reprobi duplicem damnationem incurrent. Ideo addit. Et iumenta eorum .i. corpora eorum in morte conclusit .i. simul cum animabus eternis detrusit incendijs. Et merito eorum corpora iumenta notantur: dum effrenate per carnis desideria discurrentes: uitiorum pondere seipsos onerauit. Quare iustum est ut qui more iumenti uiuit: more iumenti corpore et anima moriatur.

Et percussit omne primogenitum in terra egypti: primitias laborum eorum in tabernaculis cham. Adhuc exponit grauem uindictam: quam in eis exercuit. Et quoniam ipsi positi erant in terra egypti .i. quia erant terrenis dediti: et tenebris peccatorum obsiti: ideo deus percussit omne primogenitum illorum .i. omnino destruxit in eis fidem: que prima est et fundamentum omnium uirtutum. Destruxit primitias laboris eorum .i. alias uirtutes principales: in quibus laborauerat. Et hoc ideo eis contigit: quia erant positi in tabernaculis cham .i. quia militabat diabolo. Cham quippe interpretatur calliditas: et significat diabolum: qui callidas hominibus statuit decipulas.

Et abstulit sicut oues populum suum: et perduxit eos tanquam gregem in deserto. Illos quippe hereticos et carnales deus ita puniuit: et populum suum abstulit .i. fideles suos ab illorum conformitate eripuit. Et

hoc ira fecit/

hoc ita fecit / sicut pastor bonus oues su
as a morsibꝫ luporum liberat: Et eos fideles
suos prius amente i desto positos: qz an
q crederet / i infidelitatis erat eremo / p
duxit. i. p baptismu a malorum societate
custodiuit. tanq bonus pastor grege suuz
custodit & seruat.

Et deduxit eos i spe: & no timu-
erut: & inimicos eorum opuit
mare. Et [illegible] / electos a malorum co
formitate liberatos deduxit. i. de uirtu
te i uirtute pmouit / positos i spe ɔsequende
btitudinis eterne. Et no timuert. s. de bea
titudine assequenda no hesitauert. Vl
qm ipe deus eorum deductor erat: ab in
cursu uisibiliuz inuisibiliuue hostiuz
no timebat. Et pfecto nullo mo erat
eis de inimicis dubitandu: qz mare
opuit inimicos eorum. i. baptism9 oe
extinxit i eis diabolu & insectantes
turmas uitiorum.

Et induxit eos i mote sctifica
tiois sue: mote q acqsiuit de
xtera eius. Et sic tandeꝫ i duxit eos
i terra pmissionis: qua ipe de omibus
alijs terris p electione sctificauerat: q
p excellentiaꝫ mos dr. Qua tera pmissio
nis potentia ei9 eiectis hostib9 acquisiuit.
Et induxit eos & constituit i mote scti
ficationis. i. i tra aminete i uirtutibus:
qua ipe sctificauit: & confirmauit do
nis spualibꝫ. Hunc mote dico ecclaꝫ:
que dextera ei9. i. filius suus sui sangui
nis precio acqsiuit.

Et eiecit a facie eorum gentes: & sor
te diuisit eis traꝫ i funiculo di
stributionis. Eiecit a facie. i. a pn
tia eorum gentes ibi hitantes: & sorte di
uisit eis. i. gratis distribuit eis terraꝫ
pmissionis i certa equalitate mensure.

Et electis i ecclia positis / a facie. i. ab
eorum pntia eiecit & fugauit gentes. i.
uitiorum cateruas: & sorte. i. gratis nul
lis eorum pcedentibꝫ meritis: (Qd ei sorte
tribuit / gratis dat.) diuisit eis terra. i.
dona spualia diuersis diuisa contulit.
qz alij spm consilij: alij spm scie dedit
vel terra. i. officia ecclastica. aliu faci
endo epm: aliu pbytez: & sic de ceteris.
Et hoc fecit i funiculo distributionis. i.
ad certa mesura / sicut unuqueqꝫ uidet
idoneu & aptu officio. Vel teraꝫ uiuen
tiu diuisit. i. multis dedit sorte. i. gratis:
qz uitorum remuneratio & si sit de retri
butione iusticie: tn de munere e gre.
Et hoc fecit i funiculo distributiois. i. in
mensure certitudine: qz erit ibi retribu
tio meritorum p qualitate operum.

Et hitare fecit i tabernaculis eorum
tribus israel. Gentes qde. i. cateruas
uitiorum a facie illorum expulit. Sꝫ fugatis
uitijs / uirtutes in illis posuit. Has fec
habitare tribꝫ israel. i. uirtutes / que
contigue & cognate semp st israelitis
deu uidentibꝫ i tabernaculis eorum. i. in
eorum cordibꝫ. ubi uitia pri9 habitauerat.

Et tentauerut & exacerbauert
deu excelsu: & testimonia eius
no custodierut. Et p9 tot bnficia q
eis contulit: qdā illorum no sane fidei teta
uert eu. i. praue de do cogitauert: & de
ei9 oipotentia dubitauerut: & p hoc euz
exacerbauert. i. eu q opa excelsusqꝫ est
acerbu sibi reddiderut: & testimonia q
ei i baptismo pmiserat / no obsuauert.
Vel pcepta euangelij que st testimonia ei9.
et maꝫ uitaꝫ testificantia no custodierut.

Et auerterut se: & no suauert pactu:
qadmodu pres eorum conuersi sut
in arcu prauu. Et qz pcepta eius no

custodiret: id est averteret se ab illo. id est omnino ab eo recesserit. et non observaverit pactum quod ei in baptismo promiserat. Et hoc modo conversi sunt in arcum pravum. id est pravo arcui facti sunt comparabiles: Qui dum novus est fortis videtur et rigidus. Cum vero sagittas emittere coepit. invalidus et mollis efficitur. Sic nimirum quique carnales dum primo ad ecclesiam veniunt: se diabolo et pompis eius abrenuntiaturos promittunt. Dum autem ad hoc pervenitur ut mandata dei observent: omnino deficiunt. De qualibus in evangelio dicitur. Hi ad tempus credunt: et in tempore temptationis recedunt. Et hoc faciunt quemadmodum patres eorum fecerunt. Patres eorum vocat non quod eos carnali generatione genuerunt: sed quod in doctrina erroris eos aluerunt. Quod est dicere. Sicut eorum predecessores quos imitantur erraverunt: ita et isti fecerunt.

In ira concitaverunt eum in collibus suis: et in sculptilibus suis ad emulationem eum provocaverunt. hoc modo. scilicet a deo se averterunt: quia concitaverunt eum in iram. id est provocaverunt eum ad vindictam in collibus suis. id est in erectione superbie et cervicositatis sue. Et provocaverunt eum ad emulationem. id est ad indignationem in sculptilibus suis. id est colendo idola in cordibus suis. Cuique enim vitio magis spiritus placuit ad imitandum. Quosdam enim spiritus fornicationis impugnat. Quosdam spiritus avaritie stimulat. Quot ergo vitiis quisque mentem intentus: tot in corde suo demoniorum idola colit. Qui enim est intentus libidini: quasi deam venerem colit. Qui assidue studet potationi: quasi deum bacchum adorat. Sculptile autem idem est quod simulacrum. Et dicitur simulacrum vana religio. quia simulacrum dicitur quasi simulans sacrum.

Audivit deus: et sprevit: et ad nihilum redegit valde israel. Ipsi quidem his modis omnibus deum ad indignationem provocaverunt. Sed deus audivit. id est se audisse et intellexisse ostendit. Et quoniam tales erant: sprevit eos. id est dignos contemptu iudicavit. Et suum eis subtraxit auxilium: et redegit israel valde ad nihilum. id est bona opera que fecerat propter que israel erat et deum in spe contemplari coeperat: penitus oblivioni tradidit: quia sicut ipse per ezechielem prophetam testatur. Iustus in quacumque die peccaverit: omnes iustitie eius in oblivione erunt.

Et repulit tabernaculum sylo: tabernaculum suum ubi habitavit in hominibus. Et qualiter israel ad nihilum redegit ostendit. Repulit tabernaculum. id est eos qui prius ei tabernaculabantur a se reiecit: eo quod facti essent sylo. id est per apostasiam abrupti et separati ab ipso. Sylo enim abruptio interpretatur. Illud quippe tabernaculum repulit: quod fuit suum. id est sibi acceptum. Et ubi. id est in quo habitavit: donec illud tabernaculum fuit in hominibus: Quod est dicere. donec sibi rationabiliter et fideliter servierit in eis habitavit. Ubi autem a charitatis eius vinculo se abrupit: ab eis recessit.

Et tradidit in captivitatem virtutem eorum: et pulchritudinem eorum in manus inimici. Et iterum eos a se repulit quia virtutem eorum tradidit in captivitatem. id est liberum arbitrium quo vitiis repugnare deberet: a diabolo captivari permisit. Et pulchritudinem eorum. id est omnem ornatum morum et honestatis qui in eis erat: tradidit in manus inimici. id est commisit in potestate diaboli. Vel secundum historiam. Ipsam arcam qua hostium obtinebat victoriam iudei a philistym capi permisit. Et pulchritudinem eorum. id est virgam. mannam: urnam et tabulas testamenti que continebat in arca: tradidit in manus inimici. id est gentilium.

Arca. Virga. Manna. Urna. Tabule testamenti.

Et conclusit in gladio populum suum. et

hereditatem suã spreuit. Et cõclusit ds̃ .i. concludi pmisit pp̃lz suũ ĩ gladio .s. philistinoꝝ: & hr̃editatem suaz spreuit .i. pp̃lo illi q̃ prius sua fuit hr̃editas: suũ subtraxit auxiliũ. Et ãdo eos ĩ manus inimici tradidit: q̄ cõclusit pp̃lm suũ in gladio .i. pp̃lm pus suũ ruere pmisit ĩ mortifera uitia. Et hr̃editatez suã .i. eos quos more hr̃editatis prius habuerat: spreuit .i. dignos contemptu iudicauit.

Iuuenes eoꝝ comedit ignis: & uirgines eoꝝ nõ sᷣt lamentate. Ignis .i. grauis diuina uindicta cõsũpsit fortes eoꝝ. Et tot fuerũt itempti: q̄ uirgines eoꝝ illos plangere nõ sufficerẽt. Vel ĩ tm̃ cõclusit pp̃lm suũ ĩ gladio .i. capi pmisit õi criminali peccato: q̄ iuuenes eoꝝ comedit ignis .i. eos q̄ ĩ uirtutib3 fortes & robusti p̃us extiterat: ouiz malaꝝ cõcupiscẽtiaꝝ ignis ĩuoluit: Et uirgines nõ sᷣt lamtate .i. illi fideles q̄ fidei incorrupte extiterãt / nõ doluerũt de illis: attẽdentes eos diuino damnari iudicio. Vel ut lamtate accipiam⁹ passiue. ita dicemus. Virgines eoꝝ nõ sᷣt lamtate .i. illi q̄ fuerũt prius / ĩcorrupte fidei: mõ uo corrupte: nõ sᷣt a fidelibus lamtati .i. defleti.

Sacerdotes eoꝝ ĩ gladio ceciderũt. & uidue eoꝝ nõ plorabantur. Ophni & finees ĩ eodẽ plio sᷣt interfecti. & uxores eoꝝ que uidue remãsũt / nõ plorabant ab alijs. Vt spũale. Et nõ tm̃ uiri de plebe ĩ hec flagitia ciderũt: s3 & sacerdotes eoꝝ .i. prelati ceciderũt ĩ gladio .i. delapsi sᷣt ĩ criminalib3. Et uidue eoꝝ non plorabant .i. aĩe eoꝝ q̃b3 mundus p̃e & amicus dia ĩ baptismo p̃us abierat: & p̃us terrenis omib3 ĩ cathecismo abrenũciauerat: postq̃ sᷣt lapsi: a fidelibus nõ plorabant.

Et excitatus ẽ tãq̃ dormiẽs dñs: tãq̃ potẽs crapulatus a uino. Et licet dõ maiores atq3 minores ita labi pmitteret: tñ ipe q̄ tãq̃ dormiẽs erat: quñ suos de uino ĩ uitiũ cadere sinẽret. ẽ excitatus .i. manũ miĩe sue porrexit: ut q̄ ceciderãt / addat ut resurgant. Et ipse dõ q̄ nõ momẽtanee uisus est obdormisse: s3 tãq̃ potẽs .i. aliq̄ princeps uel diues q̄ cũ sit crapulatus a uino / dum multũq3 dormitat. licet ita uisus sit obdormisse: tñ demũ ẽ excitat⁹: ut suos a peccato frenaret.

Et pcussit inimicos suos ĩ posteriora: opprobriũ sempiternũ dedit illis. Et in tm̃ eius p miĩa ẽ excitatus: q̄ inimicos suos ĩ posteriora pcussit .i. illos q̄ sibi peccãdo inimicabãt: ĩ ipo & fine consumãde iniq̃tatis / bona pcussione pcussit: qa .s. eis inspirauit / ut p compũctiones cordis & pñias resipiscãt & obtineãt uenia. Et pcutiẽdo eos ĩ posteriorib3: dedit illis opprobriũ sempiternũ .i. fecit eos cognoscere / q̄ ad ẽternũ sibi opprobriũ cederet: nisi cõsueta peccata relinqueret. Iuxta uõ historiã / ds̃ pcussit inimicos philisteos ĩ posteriora .i. ĩ secretiori pte natiũ: Et hãc plagã illis ĩtulit ad opprobriũ sẽpiternũ.

Et repulit tabernaculũ ioseph: & tribũ ephrẽ non elegit. Et inimicis ita pcussis / & ad cõpũctione reductis: repulit tabernaculũ ioseph .i. eos q̄ ĩ tenebris uitioꝝ semp remanere uoluerũt: sicut ioseph: q̄ diũ ĩ egypto habitauit / a se prorsus remouit: nec eis ueniã cõtulit. Hoc loco ioseph s3 nouã interptatione non accipit. Quia ei ioseph interpretatur

adauctus: eos q ī uirtutibꝫ crescūt / p sui
interp̄tationē designat. P hoc aūt q Jo
seph ī egyptū ē uendit⁹: ac semp ibi mo
ratus: accipim⁹ eos: q se ipos ī peccatis di
abolo uendūt: & ī tenebris uitioꝝ semper
cōsistūt: quos utiq3 ds̄ repellit: q2 nullo
mō talibꝫ p mīaꝫ s̄buenit. Nec & tribū
effrem elegit. Effrē & hoc loco non s̄ꝫ in
terp̄tationē accipim⁹. Sꝫ qm̄ Jeroboam
q cū .x. tribubus a hirlm̄ discessit: de tri
bu fuit effrē: p effrem hoc loco eos / acci
pim⁹: q ab ecclīa recedūt p heresim. Tri
bū ergo effrem ds̄ nō elegit: q2 eoꝝ ser
uitiuꝫ q ab ecclīa p scisma discedūt / non
recipit. Tabernaculū Joseph & tribum
effrem repudiauit: Sꝫ tribū iuda .i. il
los q sibi fide & ope confitent̄: elegit. Tri
bū iuda dico: q ē mons ī uirtutibꝫ emi
nens: & syon .i. semp celestia speculans:
quē dilexit .i. quos confessores nō suis me
ritis s̄ꝫ sola grā de massa alioꝝ elegit.
Et de his talibus quos elegit / edificauit
& composuit sātificiū suū .i. ecclīaꝫ suā / quā
ipē sātificauit: Que ecclīa ē sicut unicor
nis .i. comparabilis ē unicorni: q2 sicut
hoc aīal unū tm̄ hꝫ cornu: ita ecclīa unū
hꝫ dnm̄. unā fidē. unā ētnē btitudinis
expectatione. Quā ecclīaꝫ ipē fūdauit
& firmauit ī tēra .i. ī stabili & ī mobili fi
de / duratura ī s̄cla hoꝝ s̄cloꝝ s̄bsecutiua.

Sed elegit tribū iuda: mōtē syon
quē dilexit. Spūale pxīē exposit⁹ ē
hic uersiculus. Jux⁹ uō historiā / elegit ds̄
mōtē syon: quē de oībꝫ aliys elegit: ut sum
ibi poneret templū.

Et edificauit sicut unicornis sci
ficiū suū ī tēra: quā fundauit ī se
cula. Et ī mōte illo edificauit templuꝫ
sc̄m suū: positum in terra: quē durabit
donec hec s̄cula fuerint.

Et elegit dauid s̄uū suū: ~~& israel~~
~~hereditatē suā.~~ & sustulit euꝫ
de gregibus ouiuꝫ: de post foe
tantes accepit eū. Ad regēdū pplm̄
suū ds̄ elegit dauid sibi obedientē / nec re
bellē / ut Saul. Et sursū ad regni fastigiū
p̄mouit eū / s̄blatū de gregibꝫ ouiuꝫ. Alr̄.
Et ad hāc ecclīaꝫ suā regendā elegit ds̄
dauid .i. chr̄istū filiū suuꝫ re uera manu
forte & uisu desiderabilē s̄uū suū .i. sibi
ī omībꝫ fidelē obedientē. Et sustulit eū de
gregibus ouiuꝫ .i. sursuꝫ tulit & magni
ficauit eū de p̄mitiua ecclīa: quā de iu
deis elegit s̄b aplīs. Qđ ē dicere. De iude
is conuersis notificauit eū in gentibus.
Et accepit eū de post foetantes .i. de eo
q2 p̄us ibat p⁹ foetantes .i. p⁹ aplos: qui
alios p̄dicando ī fide gn̄abant: ad cētū
notitiaꝫ p̄mouit eū. Qđ ē breuit⁹ dicere.
Euꝫ q prius notus erat ī p̄mitiua tm̄
ecclīa iudeoꝝ: notū fecit ī ecclīa ge
tiuꝫ. Et eū q prius tm̄ regebat aplos &
uiros aplicos / alios ī fide gn̄antes. rege
re postea fecit cūctos credētes de gētibꝫ.

Pascere iacob s̄uū suū: & israel
hēditatē suā. Dico qm̄ ds̄ elegit
dauid .i. chr̄istū / ad hoc: pascere .i. ut
pascat .i. ad pastua ētnē uitē p̄ducat, ia
cob s̄uū suū .i. fideles de iudeis / q uitys
reluctant̄: & iō fidelē s̄uūt. Et ut &
pascat israel .i. credentes de gentibꝫ: q
eū fide & deuotione uidebūt: Qui cū ta
les fuerit: erit hēditas ei⁹: q2 eos hēdita
rio iure possidebit.

Et pauit eos ī īnocētia cordis sui.
& ī intellectibꝫ manuū suaruꝫ
deduxit eos. Deus pr̄ filio cōmisit
ecclīaꝫ suā: & ipē eā fidelē rexit. Naꝫ pa
uit eos .s. fideles q s̄t ī ecclīa / donis spūa
libꝫ adimpleuit: ponēdo illos ī īnocētia

cordis sui .i. faciens illos innocentes cor
de. Et deduxit eos in intellectibus ma
nuum suarum .i. de uirtute in uirtutem pro
uit eos. Et hoc in intellectibus manuum sua
rum .i. in intelligibilibus miraculis suis: quorum
aliud fuit in signo: et aliud in mysterio.
Vel deduxit eos in intellectibus manuum
suarum .i. in singulari intellectu operum
suorum: quia cum quidam carnales pro suis operibus
lucrum terrenum expectent: illi pro suis labori
bus eternam mercedem attendunt.

P psalmus dauid.

Salmus Asaph. In hoc psalmo uox est
primitiue ecclesie de gentibus congregate.
Primitiui quippe martyres qui fuerunt in ec
clesia congregata de gentibus: uidentes se
et suos posteros pro nomine christi multa
passuros: de immanitate tormentorum et ni
mietate cruciatuum posteris suis loquuntur.
ostendentes patientiam et humilitatem et charita
tem quam in sua passione seruauerunt. Fuerunt in
terram martyres in ecclesia. huius est psalmi materia:
quos ipsi primitiui martyres alloquuntur. Inten
dunt autem eos hortari: ut patientiam et humi
litatem et charitatem in passionibus seruent.
Ut igitur ad hec tria suo eos hortentur exemplo
suorum tormentorum immanitatem exponunt. et
se in omnibus patientiam seruasse ostendunt. Est quedam
lamentationis apostropha ad deum hoc modo
facta.

78.

Deus uenerunt gentes in heredi
tatem tuam: polluerunt templum sanctum
tuum: posuerunt hierusalem in pomorum
custodiam. Quasi gentes .i. christia
ne fidei persecutores, gentiles et inmunde ui
uentes: uenerunt in .i. contra hereditatem tuam .i.
contra sanctos martyres tuos: quos tibi in he
reditatem elegisti delendos destruendos et con
culcandos. Et non tantum in hereditatem tuam ue
nerunt: sed et templum sanctum tuum polluerunt .i. quos
dam qui templum tuum erant: in quibus per fidem et de
uotionem inhabitabas: tum minis, tum blan
ditiis sibi conformauerunt: et ad sue idola
trie immunditiam deduxerunt. Quidam autem uo
lunt dauid hoc prophetasse, de eo quod in diebus
Mathathie et filiorum eius uenit Antiochus
in hierusalem. et cepit ciuitatem: et multos iu
deorum interfecit: et templum domini contamina
tionibus idolorum polluit. Quod quidem secundum hanc
historiam ualet intelligi. Illa tamen iudeorum
interfectio, et templi pollutio, et antiochi
persecutio specialiter presignabat gentilium per
secutionem in fideles seuiendam: quorum quidem
alii usque ad mortem dimicarent: alii tormen
tis uicti, uel blanditiis illecti retrocede
rent. Sequitur. Posuerunt hierusalem in pomorum cu
stodiam .i. sanctam ecclesiam, pomorum custodie fe
cere similem. Sicut enim adhuc custodiuntur
poma in uiridariis: ut non custodientibus co
medantur. ita ipsi hac intentione custodiebant
fideles ecclesie: ut eos sibi incorporarent
et modo minis, modo blanditiis in corpus suum
eos traiceret. Et sicut tuguria in quibus
manet ad custodiendum: pomis collectis
uacua relinquuntur. ita gentes occisis mar
tyribus, qui sunt poma ecclesie: ipsam ecclesiam fe
cere desertam. Et in his omnibus martyrum
notatur patientia.

Posuerunt morticina seruorum tuorum
escas uolatilibus celi: carnes san
ctorum tuorum bestiis terre. Et non so
lum martyres tuos occiderunt: sed et ut spem
eis resurrectionis auferret: morticina ser
uorum tuorum posuerunt escas uolatilibus celi:
i. mortua corpora martyrum tuorum inhu
mata exposuerunt auibus laceranda. Et non
solum auibus, sed et bestiis terre .i. leonibus
ursis et feris aliis exposuerunt carnes
sanctorum tuorum.

Effuderūt sanguinē ipoꝝ tāq̄ aq̄ ī circuitu hirlm: & nō erat qui se peliret. Et pusq̄ corpora scoꝝ auibus & bestijs exponeret lacerāda: effuderūt sanguinē eoꝝ sicut aquā .i. ita uiliter & sn̄ reputatiōe damni: sicut uilit̄ & sine damni reputatione aqua effundit̄. Et hoc nō fecerūt i una tm̄ pte eccl̄ie: s; ī circuitu hirlm .i. ī oī loco / in quo erat ecclia circūquaq; diffusa. Et nō erat q eos sepelire auderet. Vel tot erat occisi: q̄ sepeliri nō poterant.

Facti sumus opprobriū uicinis nr̄is: sb̄sanatio & delusio ijs q ī circuitu nr̄o sunt. Et ī tm̄ īsaniuit contra nos psecutio. q̄ uicinis nr̄is facti sum̄ opprobriū .i. ijs q iā cogitabāt nob.s adherere p fidē / facti sum̄ ignominia. Nam glīa eoꝝ apd̄ se reputabat. Malo christianus nō eē: q̄ mori tā turpissima morte. Et ijs q sūt in circuitu nr̄o .i. gentiles & īfideles: ī quoꝝ medio hitabam̄: facti sum̄ sb̄sanatio .i. xpia cū derisione uehemēs īcrepatio. Subsanatio ēī narium est actio: qua qlibet p nimia increpatione ondit̄. Et facti sum̄ illusio .i. illusionis spectaculū. Jlludebāt ēī nobis ponendo nos carceribꝫ & uinculis. flagellando & collaphyzando / & uarijs affligendo tormētis.

Vsq; quo dn̄e irasceris ī finē: accendet̄ uelut ignis zelus tuus. Ostensa nimietate cruciatuū: quandā cōquestione ad deū faciūt: nō q̄ ipsi dubitent: s; ut dubitatione liberent̄. Ac si dicant. Ecce psecutores his nos modis afficiūt: s; tu dn̄e nō eripiēdo nos de tormētis / usq; quo irasceris .i. q̄ diu iratus uideberis. Jn eo qppe iratus appares / q̄ nos a tormētis non eripis. S; facies hoc ī finē .i. eris nobis semp iratus. Vt aiq̄ nūq̄ sic male tractet̄. ut nūc corpora laniant̄. Sciri q̄ nō facies. Sciri qua intētione hoc mō nobis iratus appareas. Naꝫ zelus tuus .i. ira tua quā ī nos uideris hr̄e: dū nos affligi pmittis: accendet̄ uelut ignis .i. comparabilis erit igni q purgat metalla. Jgs qppe excoquens auꝝ / si qd ī eo ē sordiū purgat. Si nihil ē ibi admixtū: limpidius reddit. Jta & nos p hec tormēta / ab oī mūdam̄ offensa: & clariores efficimur p exercitia tormētoꝝ.

Effunde irā tuā in gentes que te nō nouerūt: & ī regna que nomen tuū nō inuocauerunt. Modo charitatē quā erga psecutores hn̄t / ondūt. Oēs psecutores hoc modo nos affligūt. S; ut ppea nō damnent̄: effunde irā tuā .i. nota fac uindictam tuā futurā .i. contra gētes / que te non nouerūt p fidē & deuotionē: ut cognita uindicta / que sup ipos ē uētura / nisi poeniteat. conuertant̄ & resipiscant. Et bn̄ effundere p manifestare posuit. q̄ liquor qlibet ī aliquo uase positus & clausus. dū effundit̄ manifestat̄. Pōt & hoc ī mala ptēz accipi: ut dicat̄ hoc concessiue / nō ꝯ optatiue. Nota ig̃ fac uindictā tuā futurā contra gētes: Que q̄uis cognoscāt te p potentiā: non tn̄ te nouerūt p fideꝫ. Et ne uideat̄ q̄ in duas gētes tm̄ uindicta sit illa futura. sb̄dit. Et uindicta illa futura erit cōtra oīa illa regna: que fide deuotiōe & opē nomē tuū ītus ī se nō uocauerūt.

Quia comederūt iacob: & locū eius desolauerūt. Et iustū est / ut ipi conuertant̄: & nobis īcorporēt̄: q̄z ipi comederūt .i. comedere & sibi īcorporare

uoluerit iacob. i. luctatores & martyres tuos. Et locum ei desolauerunt: qa prius acciderat uel sibi incorporauerat aliquem: qui habet ecclesiastice dignitatis officia: alios in eorum loco succedere non permittebant.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum: cito anticipent nos misericordie tue: qa pauperes facti sumus nimis. Dixi. o. dne qui ignis tuus ad purgationem nostram contra nos accendit: Et ut nos perfecte mundes: ne reminiscaris iniquitatum nostrarum quantum ad uindictam. Iniquitatum dico antiquarum. i. quas nos diu & in consuetudine longa habuimus. i. ista peccata nostra per hec tormenta puni: ut in futuro non reminiscaris ut punias. Et ne nos in futuro damnes: misericordie tue cito nos anticipent. i. uenia que nobis danda est per misericordiam tuam in dilatione preueniat poenas quas meremur per culpam nostram. Et hic notat sanctorum humilitas.

Adiuua nos deus salutaris noster: & propter gloriam nominis tui dne libera nos. & propicius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Et quia pauperes & insufficientes sumus: ideo. o. deus qui es saluator noster adiuua nos. i. coopare nobis in tribulationibus ne deficiamus. Et libera nos: ne nimium conformemur. Et hoc fac propter gloriam nominis tui dilatandam & augendam. Et ut nos adiuues & liberes: propicius esto peccatis meis preteritis uel presentibus. Et hoc fac propter nomen tuum dilatandum

Ne forte dicant in gentibus ubi est deus eorum: & innotescat in nationibus coram oculis nostris. Nos quidem ab eorum conformitate libera: Sed de illis hanc quam petimus sume uindictam: ut ultio sanguinis seruorum tuorum. i. nec qui effusus est innotescat in nationibus. i. hanc de inimicis meis sume uindictam: ut quod uoluerunt ipsi de nobis: de illis fiat: ut sicut nos sibi incorporare uoluerunt: ita ipsi nobis incorporentur. Et hoc fiat in oculis nostris. i. nobis uidentibus. Et ut hoc facias gemitus compeditorum. i. gemitus mei qui tibi sum charitatis compede coniuncti: introeat in conspectu tuo. i. effectum habeat in beneplacito tuo. Vel dicat gemitus dictum est per hoc quod apostolus ait galathis. Filioli mei quos iterum parturio. Et illos factos filios & imitatores mortificatorum. i. qui propter te mortificamur possidere eternaliter. Et fac eos possessionem tuam: ut per quos illos in fide genuerimus: a te non decidant per apostasiam. Et hoc fac secundum magnitudinem brachij tui. i. secundum potentiam fortitudinis tue. Quod est dicere. Bene potes hoc facere: quia magnus & fortis & potens es. Igitur & nos liberare in gentibus. i. de gentibus aliqui dicunt ubi est deus eorum: quem sibi permittebant affuturum: qui eos a tormentis non eripit. Quod est forte. hic se ad utrumque: quia si nos liberaueris: non dicent. Si non liberaueris: dicent.

Vltio sanguinis seruorum tuorum qui effusus est: introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum. Versus hic supra proxime est expositus cum sequenti.

Secundum magnitudinem brachij tui: posside filios mortificatorum.

Et redde uicinis nostris septuplum in sinu eorum: improperium ipsorum quod exprobrauerunt tibi dne. Et ut illos possideas: redde illis factis nostris uicinis septuplum. i. factis nostris uicinis per fidem exhibe plenariam conuersionem in sinu eorum. i. in corde eorum: Et redde eis improperium ipsorum. i. fac eos uidere quod ad sempiternum eis uertetur opprobrium nisi conuersi fuerint illud improperium. quod exprobrauerunt tibi expro

brando nobis.

Nos autē ppls tuus & oues pascu
e tue: cōfitebim̄ tibi ī seculum.
De illis ita fac. Sz nos confitebim̄ tibi .i.
multos confessores & laudatores tibi
īueniemus: q te laudabūt ī sclm .i. do
nec pus seculū fuerit. hoc .s. mō tibi ɔ
fitebim̄: qz ānūciabim̄ laudē tuā .i.
opa tua: ī qbus laudabilis es ā gnātiōe
pnti ī gnātione seqtē. Et merito hoc fa
ciemus: qz sum̄ oues pascue tue: qz hic
nos spūalibz reficis sacramētis: & ī futu
ro ad pascua eterne sanctitatis pduces: si
tn̄ fuerimus mites & inocentes ut oues.

In gnātione & gnātione ānun
ciabimus laudem tuā. hic uers9
pxime expositus est.

Psalmus dauid.

IN fine p ys q cōmutabūt testimoniū
asaph / ps p assyrijs. Hoc loco p asaph
ītelligimus pmitiuā ecclīā de patriar
chis & pphis & de oībz spūalibz uiris sb
lege congregatā. Preuidēs nāqz pmiti
ua ecclīa que an̄ christi fuit aduentuz /
se ab originali peccato & a morte / que
p pmū hoīez intrauit ī orbē. uidens &
signa christi īcarnatione pcedentia iā
esse completa: orat deū prez: ut filij sui
aduētuz ɔtoti9 acceleret: q se & a pec
catis liberet: & btitudini pristine resti
tuat. Testificat̄ & oībus iudeis & gētib9
christo cōtemporalibus / ut christus ue
nisse nō dubitent: cū oīa signa que ei9
aduentū debebāt pcedere: & ī ei9 aduen
tu compleri: iā completa ēē cognoscāt.
Ista uero spūalis opatio ē asaph .i. ecclīe
de patriarchis & pphis an̄ christi aduen
tuz congregate. Quā opatione agit p
ys q de gentilibz comutabūt de infide
litate ad fide: de uitijs ad uirtutes: ita
q transeat ī fine .i. ī christi conformitate
Agit & p assyrijs .i. p iudeis ɔtēdis:
q in hoc se dirigere putant / q suā iustitiā
statuūt: & iustitie dei subijci nolūt. Ad hoc
s. p eis agit: ut legis iustitiā ī qua direi
gi quērūt / dimittat: & ad fidei iustitiaz
transeat. Est & psalmus iste testimoi
uz: qz in hoc ipo testificat̄ ecclīa aduen
tū christi pfecto ēē completū: cū utrqz
signa eius aduētū pcedentia uideant̄
ēē completa. Hui9 aūt psalmi materia
ipi st̄ comutādi de iudeis & gentibz: qs
alloqt̄ ecclīa. Intendit aūt p hec omia
hortari iudeos & gentiles christo cōte
porales: ut cū uideāt signa completa
que ī hoc psalmo ondet: christū uenisse
nō dubitent: sz eū gratant̄ suscipiāt: &
ī eū credāt quēadmodū audiut spūales ī
lege uiros / eius aduētū gratant̄ pdicas
se: & eū credidisse uēturū. Credens g9
pmitiua ecclīa christū īcarnādū: &
considerās signa que ei aduētū pcessu
ra erāt / iā esse pacta: orat deū prez:
ut filiū suū ɔtotius mittat: sic dicens.

79.

Qui regis israel intēde: q dedu
cis uelut ouem ioseph. O ds pe
q regis israel .i. q regimine tuo guber
nas omēs q st̄ israel: & q tales eos tua
dispositione facis / ut sint israeles .i. te
fide & deuotione uidentes. intēde .i. ut
filiū tuū ɔtotius īcarnari mittas: te in
tensuz ondē. Et tu q deducis ioseph tāq̄
ouē .i. q de uirtute ī uirtutē pmoues eos:
q ī bonis opibz & de bono ī meli9 ɔtidie
multiplicant̄ & crescūt: quos iō deducis /
qz sicut oues .i. mites & inocētes st̄. Vel
deducis eos eo affectu: q9 bonus pastor
oues suas deducit. Tu q hec facis: ītēde.

Qui sedes sup cherubin: manife

stare corā ephraim beniamin
& manasse. Et bn̄ hoc potes efficere:
ut filiū tuū icarnari mittas: ac p ipsuz
nos a uinculo mortis absoluas. quia tu
sedes sup cherubin. i. dn̄aris nō solū ter
restribꝫ ꝟ & celestibus creaturis: ut per
ptē intelligamus totū. Cū g̊ sis tante
potentie, manifestare. i. p filij tui icar
nationē uisibile appare ephraim. i. fru
ctificantibꝫ: ijs. s. q̄ i iusticie fructu p
ficiūt: & beniamin. i. ijs q̄ filij futuri sūt
dextere. i. q̄ p bonā opatione merebunt
cū agni poni ad dexterā. & manasse. i.
obliuiosis ijs, q̄ ut celestia hēant: oīuz
terrenoꝝ obliuiscūt. Et hoc fac corā. i.
i manifesto.

Excita dn̄e potētiā tuā. & ueni:
ut saluos facias nos. Et ut his oīb'
manifesteris: & notus fias: excita potē
tiā tuā. i. nō solū nasci facias filiū tuuz:
q2 nihil nobis nasci pderit: nisi redi
mi profuit. Et sic illo excitato, ueni i cū
ctoꝝ noticiā. Et hoc iō fac: ut nos per
illū saluos facias, & hic a peccatis oibꝫ,
& illuc ab ira uentura.

Deus conuerte nos: & ostende faci
ē tuā, & salui erimus. Et ut nos
saluos facias. o. d̄s conuerte nos. i. nos
q̄ a te sum' p originale pcc̄m auersi: fac
ut sim' p grātie iustificatiōēz conuersi.
Et ut conuertam': ostende nobis faciem
tuā. i. filiū tuū: q̄ facies tua dr̄, eo q̄ ipo
cognito, tu q̄q3 cognosceris: sicut ipe dic̄.
Qui me uidet: uidet & prēm meū. Et cū
nobis illū ostēderis: salui erimus. Iste
aūt uersus iō ter in hoc psalmo repetit'.
ut tota trinitas christi icarnationem
opatā ēē ostendat'.

Domine deus uirtutū: quousq3
irasceris sup orōnes serui tui.

Et ut nos saluos facias. o. deus cōuerte nos.
Orat q̄dez (ut dictū est) pmitiua ecclia: ut
christi acceleret' aduentus. Sz q2 uidet
illū ultra optatū differri: querimoniaz
contra deū facit dicens. O dn̄e q̄ es deus
i. creator nō solū hoīs ꝟ & uirtutū. i. an
gelicoꝝ ordinū. quousq3 irasceris' i. q̄diu
iratus apparebis sup orōnē ꝟui tui. i. ppli
tui quotidie pstolantis filij tui aduentū: quē
ut cupim' nō acceleras: ꝟ (q̄d dolemus)
protelas.

Cibabis nos pane lacrymaꝝ: &
potū dabis nob lacrymis i men
sura. Tu q̄de dn̄e filij tui differēdo ad
uentū: uota nr̄a suspendis. Sz intīz dū
filius tuus adueniat: cybabis nos pane la
crymaꝝ. i. reficies nos tribulationibus:
que erūt nobis cā lacrymaꝝ. Effectuz ei
p causa posuit. Et dabis nobis potū in la
crymis. Q̄d ē dicere. Eędem lacrymae
erūt nobis cybus & potus. i. oīmoda refe
ctio. Quas tribulationes nobis i m̄sura
dabis: q2 nos nō pmittes affligi ultra q̄
sustinere possimus. Imo facies cū tentatio
ne puētuz: ut sufferre ualeam'. Dū eniz
nos p ānūciatione aduētus filij tui ab
aduersarijs affligemur: spes tn̄ saluatoris
quā credimus nos p ei' aduētū alleq: nob
i ipīs tribulationibꝫ erit consolatio. Vel
dabis nobis tribulationes i mesura: q̄a
de dilatione aduētus filij tui dolebimus:
donec ipse adueniat.

Posuisti nos i cōtradictione uici
nis nr̄is: & inimici nr̄i subsana
uerūt nos. Ipās exponit tribulatiōēs
qbꝫ scybari dixit. Tu posuisti nos uicinis
nr̄is i contradictione. Vicini q̄ppe nr̄i. i.
iudei dū filij tui nūciamus aduentū: no
bis contradicūt & scandalizant'. Et ini
mici nr̄i. i. gentiles, q̄ nobis p idolatriaz

inimicat̃ s̃bsanauer̃ nos .i. stultos nos deputauer̃ / eo q̃ filij tui nũciaremus aduetũ. hoc ẽ qd dicit apls. Nos p̃dicamus christũ crucifixũ / iudeis q̃dẽ scandalũ / gentibꝫ aũt stultitiã.

Deus uirtutũ conuerte nos: & ostende faciẽ tuã & salui erimus. Et q̃a q̃des .o. christe inimici nr̃i p̃ tui nos aduentus nũciatione s̃bsanat̃. ergo tu q̃ es deus uirtutũ .i. celestiũ ordinuꝫ conuerte nos .i. nos p̃ originale peccatũ a te auersos p̃ tuã incarnatione fac tibi conuersos. Et ut nos conuertas: ostende faciẽ tuã .i. manifeste nobis exhibe p̃ntiaꝫ tuã: & sic tãdẽ p̃ te salui erimus.

Vineã de egypto transtulisti: eiecisti gentes: & plantasti eam. Et .o. deus p̃e iustuꝫ ẽ ut filij tui aduentũ acceleres: qm̃ signa eĩ aduentũ p̃cedentia iã s̃t completa. Tu eĩ de egypto transtulisti uineaꝫ tuã .i. isrealiticuꝫ p̃plm̃. q̃ tu eo excolebas affectu: quo alius suaꝫ uineã excolit. Et eiecisti gentes h̃itantes in t̃ra p̃missionis: Et illis eiectis / ibi plantasti eã uineã: ut ĩ filijs & nepotibꝫ p̃pagaretur. Et & ĩ ɔspectu & ĩ p̃ntia eiusdẽ uineę dux fuisti itineris. p̃ diẽ colũna nubis & p̃ noctẽ colũna ignis eos deducens. Et ibi plantasti radices eius .i. p̃triarchas & p̃phetas: de q̃bus alij processeruit. Et illa uinea adeo creuit: q̃ tota terrã p̃missionis impleuit. P̃ hoc aũt qd iaꝫ completũ ẽ / significat̃: q̃ p̃ filij tui ĩcarnatione / ecclĩaꝫ de iudeis & gentibꝫ congregatã de tenebris uitiorũ ad possessione sup̃nę h̃editatis p̃duces: Et eiectis ab eã turmis uitiorũ / plãtabis eã ĩ p̃pagatione uirtutũ: Et p̃ filij tui humanitateꝫ eius deductor ĩ p̃ntia ecclię: q̃ filij tui humanitas ĩ p̃sp̃itate ab ĩcentiuis uitiorũ / more nubis eã defẽdet. & ĩ aduersitate ne deficiat / ad diuinũ amore uelut ignis accendet. Et p̃ filij tui humanitateꝫ radices eius plantasti .i. ap̃los & ap̃licos uiros ĩ fide firmasti. Et ip̃a impleuit terrã: q̃ ip̃a ecclesia p̃ totũ terre orbẽ diffusa.

Dux itineris fuisti ĩ conspectu eĩ: & plantasti radices eius: & impleuit terram. Iste uersus supra proxime expositus ẽ.

Operuit montes umbra eĩ: & arbusta eius cedros dei. Op̃uit mõtes umbra eĩ. Q̃m hoc historialit̃ accipi nõ põt de isrealitico p̃p̃lo: sp̃ualit̃ de ecclĩa intelligat̃. Vmbra eĩ op̃uit mõtes .i. obũbratio sp̃ualis / quę ecclĩaꝫ ab ẽstu uitiorũ defendit: p̃tegit & ip̃os maiores & ĩ uirtutibus preditos: q̃ nullus ẽ tãtę meritorũ excellentię: q̃ sp̃uali defensione & illustratione nõ egeat. Vel umbra eius op̃uit mõtes .i. cura pastoralis qua minores regunt̃. occupauit ip̃os maiores. Illi eĩ q̃ sapiẽtiores & digniores s̃t ĩ ecclĩa / ad regendos minores constituunt̃. Et arbusta eĩ op̃uer̃ cedros dei .i. minores q̃ s̃t ĩ ecclĩa: q̃ simplices uident̃ & debiles: quietis exemplũ p̃buer̃ p̃ncipibus & potentibꝫ huius sęculi: q̃ cũ p̃us essent alti ĩ rebꝫ secularibꝫ: fiũt postea dei .i. humiles p̃p̃ deũ. Beata eĩ agnes cũ fragilis eẽt sexu: suo exemplo / Constãtinĩ imperatoris filiaꝫ ad uirginitatis p̃uocauit gr̃e. Sic & multi alii minoris ualitudinis ap̃parentes: sup̃bos ĩ hoc s̃clo / ad religionis gr̃e suo ducunt exemplo. Arbusta ergo cedros dei op̃iut: dũ minores ĩ ecclĩa sup̃bos huiꝰ sęculi a uitijs cessare faciunt: & in uirtutibus quietos reddut.

Extendit palmites suos usq̃ ad mare: & usq̃ ad flumen p̃pagi

nes eius. Et illa uinea quā de egy pto duxisti: & ī terra pmissionis plātasti: i. tribus & familias ab ipā procedentes: extendit usq3 ad mare: & ppagines ei9 i. filios ppagatos ab ipa / extendit usq3 ad flumen iordanis. pp̄ls isrl̄ totā terraz p missionis impleuit: que a mari usq3 ad flumē iordanis extendebat᷑. Sic̄ ecc̄lia ī spe eterne h̄editatis consolidata / filios suos a se pcedentes / sicut ex uite palmites: usq3 ad gentilitatē conuertēdaz extēdit. P mare qppe pncipes & reges couenient᷑ accipimus: quos p p̄dicatores suos ad fi dem conuertit ecc̄lia. Et ppagines suos. i. ppagatos ab ipā usq3 ad pp̄los cōuertendos transmisit. P mare qppe pncipes: per flum̄ pp̄los ītelligimus. Vn̄ Salomon di cit. Om̄ia flumina īt̄at mare: & mare nō redundat. Flumina qppe ī mare īt̄at: dū omēs pp̄li regū & pncipu3 sbdut᷑ dn̄io. Mare nō redundat: q2 pncipes p sbiectio ne pp̄loꝝ meta suā transire nō debent: ut inde supbiat: & se plus q̄3 hoīes putet.

Vt qd destruxisti maceriā ei9: & uindemiāt eā oēs q ptgrediūt᷑ uiam. Non solū ex hoc q̄ uineā ex egy pto eduxisti: patet q̄ filij tui aduētus īmi neat. s3 & ex hoc alio / q̄ uinee illi angelicā sb traxisti custodiā. quā solebat hostib3 pualēr & ī bellis uictoriose ꝯsistere. Et hoc ē qd sb interrogatione dicit. Vt qd destruxisti ma ceria eius. i. pp qd aliud angelicā ei sbtra xisti custodiā & tutelā: nisi ut ondas illū ī pximo uēturo: cui custodia semp sit ī ec clesia. Angelicā custodiā que pp̄lm iudai cū muniebat: io uocat maceriā. qa non semp / s3 ad tp̄s duratura erat. Et nimiꝝ oīn christi facti fuerat aduētū: q̄m iudei tributarij erant romanis: & reges aliene stirpis habebant. Et q̄m eius maceriam destruxisti: ideo omēs q gradiūt᷑ pt uiam i. q s͡t idolatre: & q te cognoscūt uinde miāt eā: q2 bona ei9 diripiūt: & filios eius ī captiuitatē ducūt.

Exterminauit eā aper de silua: & singularis ferus depastus ē ea3. Et non solū impij hoīes eā deuastāt: s3 & aper de silua. i. dīa q semp morat᷑ in maloꝝ turba / exterminauit eā. i. ext̄ sue li bertatis terminos ī captiuitatē duxit ea3. Et ipē diabolus q ē singularis ferus. i. q singularē feritatē ī cūctos exercet: ē depa stus eā. i. oīo eā consūpsit: sicut aīal / quod oīo depascit᷑ herbā. Alr̄. Aper de silua ex t̄minauit eā. i. Vespasianus de gētilitate egrediēs: ext̄ terminos sue puincie & sui regni p diuersas nationes captiuā duxit ea3. & singularis ferus. i. Titus Vespasi ani filius: q singularē feritatē ꝯtra eam exercuit: depastus ē eā. i. oīo destruxit ea3: q2 si qd min9 pr̄ fecerat: iste suppleuit. Hoc aūt totū nō io dicit pmittiua ecc̄lia q̄ iā in suo tp̄e eē̄ impletū: s3 q̄ ī spū pfe cto uidebat implēdū. & ut iudeos christo ꝯtēporales p hanc testificationē ad credē du3 horter᷑. christū pculdubio uenisse sciē tes: cū signa que eū / erāt pcessura & se cutura aduētu3 / uideāt ēē completa.

Deus uirtutū conuertere: respice de celo & uide: & uisita uineā istam. Et q̄m. o. d̄s uineā hac. i. iudai cū pp̄lm adō pmisisti affligi: ideirco con uertere. i. q nūc es illis auersis auersus: esto illis conuersis couersus: & respice de celo. i. miserere nobis p filiū tuū. & uide. i. fac nos te uidere & cognoscere. & sic tā dem uisita uineā istā. i. grā tue uisitatiō nis illustra. Iudeos q futuri s͡t ī ecc̄lia tua. hoc. s. mō uisita: ut facias eos pertin gere ad notiām tuam. Sequitur.

+ Hon. 118

Et pfice eā quā plantauit dextera tua: & sup filiū hōis quē cōfirmasti tibi.
Et tu, q'a ei legē dedisti: que nihil pfectum adduxit. pfice eā .i. fac eā pfectā: dando ei nouā legē. Et merito hoc facere debes: qr hāc uineā dextera tua plantauit .i. potentia tua i patriarchis & pphis i fide firmauit. Illi eñ antiq hoc crediderūt implendū qd nos credimus impletū. In patrib3 atq3 hāc uineā in fide plantasti. Nūc aūt pfice eā .i. fac eā pfectā: ponēdo eā sup filiū hōis .i. tuū .i. i fide filii tui: quē tu firmasti tibi .i. ad honorē tuū a peccatis oībus imune fecisti.

Incensa igni & suffossa: ab icrepatione uultus tui peribūt. Et si eā hoc mō pfeceris: incensa igni & suffossa pibūt .i. omia peccata eorū que fiunt tū ex cupiditate male eleuante, tum ex timore male inclinante, oīo i eis destruent̃. Et hoc totū fiet ab increpatōe uultus tui .i. a filio tuo: q ē uultus tuus: qa q eū uidet, te uidet: increpante & redarguente illos. P incensa igni, cupiditatis eleuationē accipim': qr ignis semp tēdit i altū. P suffossa, timoris humiliationē. qr ubi terra suffodit': ibi deprimit'. Omē eñ peccatū qd agim': aut io agim' qr qd non hēmus, habere cupim': aut qa timemus pdere qd habemus. Et illa cupiditas, nos male eleuat: & ille timor nos male humiliat, qn nos ad peccatū inducunt.

Fiat manus tua sup uirū dextere tue: & sup filiū hominis quem confirmasti tibi. Et ut hoc fiat .i. ut illi q tu futuri st pficiant' & oīa peccata i eis p filiū tuū destruant'. fiat man' tua sup uirū dextere tue .i. fiat potētia tua sup filiū tuū. q i diuinitatis potētia ē tibi equalis. P hoc eñ qr uir dextere dr: qr tibi sit i diuinitatis potētia equalis agitat'. Q.d. ē dicere. Da ei potestatē oīs creature: ut ecclia construat' de iudeis & gentib3 de suis & liberis. Dico fiat manus tua sup uirū dextere tue .i. sup filiū hōis .i. uirginis: qr ipe filius tuus deus ē & homo quē confirmasti tibi .i. ad honorē tuū imunē a peccato fecisti.

Et nō discedimus a te: uiuificabis nos: & nomē tuū inuocabimus.
Et postq conuersi fuerim' nō discedem' a te amplius .i. a fide tua nō recedemus. Et merito semp tecū erimus: qr tu uiuificabis nos, p baptismū, liberādo nos a peccatis: & dando uirtutes. Vel uiuificabis nos in futuro: dando imortalitatem & ipassibilitatem. Et tūc ad tantā pfectionē ueniemus: qd nomē tuū inuocabimus .i. i nobis uocabimus: qr dii erimus pticipatione diuinitatis.

Dñe deus uirtutū conuerte nos: & ostende faciē tuā: & salui erim'.
Et ut hoc totū compleat' in nobis: fac nos p originale peccatū auersos, ad te cōuersos. Et ostende nobis manifesta filii tui pntiā: & p illū saluabim'. Tercio eūdē uersū ponit: ut p hoc ostendat i christi icarnatione totius fuisse trinitatis opatione.

In fine psalmus dauid

IN fine p torcularib3 ps asaph qnta sabbti.
Ista spūalis opatio pponit' Asaph .i. congregationi fideliū: & hec opatio hortat' q'sq3 fideles i fine .i. i christi conformitate. Et hec opatio hīta ē p torcularib3 .i. eo respectu qd ecclia torcularib3 ē comparanda: hoc qd continet uinū & oleū, uinatiā & amurcā .i. malos bonis hīt imixtos sicut torcular. Et qd ob hoc sit ecclia torcularib3 comparanda, patet ex eo negotio, qd factū fuit i qnta sabbati. In qnta naq3 die

Torcular ... solus ... De passione in cruce Cristi ... intelligitur

creauit ds oē uolatile ex aquis: & omē
reptile qd mouet in eis; Quoz quedā
in ipis aquis remāserūt: quedā uolādo
i aere suspensa fuerūt. Hoc idē & fit in
ecclia: qz eoz q aqs baptismi renascūt:
qdā i luto remanent: & terrenis inheret.
qdā uō cor sursū eleuāt. & que sursū
sūt sapere laborāt: & p contemptū terrenoz
ad appetitū celestiū surgūt. Huius itaqz psal
mi materia / ipā ē ecclia / malos & bonos
pmixtos retinens: Qua hac intentione
in hoc psalmo christus alloqt: ut uinū
& oleū .i. quosqz pfectos / i bono pseuerare
moneat: & uinatiū & amurcā .i. ma-
los a malo desistere / & ad bonū operare
doceat; Ostendens qd boni consequentur:
si a malo defecerint. & qd detrimenti in
currāt / si i malo pmanserūt. Primitus
ergo bonos seorsū alloqt: monēs illos
ut semp i bono pmaneant: sic dicens.

80.

Exultate deo adiutori nrō: iubilate deo iacob. O uos fideles
q p urā fidei pfectione / ad maloz com
paratione oleū & uinū uocari potestis:
exultate deo adiutori nrō .i. tale uitā
instituite: ut exultatione exinde faci
atis; nō uentri uro uel diabolo sedu
ctori uro. sz deo. Et merito: qz ipe ē ad
iutor nr̄ i ope bono: Et i tm exultate /
ut iubiletis deo iacob .i. tātā interius 9
cipite letitiā mētis: que nō ualeat expmi
uerbis. Et pfecto illi ē iubilādū: qz ipe
ē ds iacob .i. illoz rector & auctor: q
contra uitia pugnāt: & illa supplātant.

Sumite psalmū: & date tympanū: psalteriū iocundū cū cythara.
Et ut deo exultare & iubilare digne pos
sitis: sumite psalmū .i. ab illo a quo bo
nū oē pcedit: accipite sps uiuificatione.
& ut spm uiuificetis: date tympanū .i.
exhibete uos ipos tympanatos .i. p exti
ctione carnaliū concupiscentiaz mor
tificatos. Quia eī tympanū ex corio te
git aīaliū mortuoz: apte p typanū
mortificatio carnis expmit. Et quum
hoc feceritis: deo pfecto iubilare potitis.
qz psalteriū cū cythara ē dō iocundū .i.
sps uiuificatio cū carnis maceratione
deo suauis ē & accepta.

Buccinate i neomenia tuba: in insigni die sollēnitatis nostre.
Et qm nō ē pfectoz tm sue tm pcudere
saluti: qm uos tales p grām dei fueritis:
buccinate tuba .i. palā & manifeste aliis
pdicate. Quia eī tuba aptū sonitū pfert.
recte p tubā manifesta pdicatio demōstrat.
Et hoc facite i neomenia .i. i illa inoua
tione: qua de defectu corruptois antique
restaurati estis / i pfectionē reparationis
moderne. Neon qppe grece / latine nouū.
menia uō luna dicit. Vn neomenia no
ua luna itepretat. Luna aūt menstruis ho
ris crescit & decrescit. Ad instar q̄ lune
pmus homo defectū habuit: quū de im
mortalitate ad mortalitatē cecidit. Tūc uō
creuit & ē inouatus: quū p christi rede
ptionē / humanū genus a morte ē liberatū
Buccinare ergo i neomenia est qsiqz fideles
suā inouationē aliis nūciare: ut eoz
exemplo / alii qqz credentes inouet. Et qa
fortisse uideret obscuz / q neomenia po
suit. adhuc planius expmit. Buccinate
i die insigni .i. hoc aliis nūciate: qa per
christi grām / cū prius essetis nox & tenebre:
nūc facti estis uobis dies & lux i dño: Que
dies .i. que illuminatio dz uobis eē insignis .i.
ualde notabilis: Et dz uobis eē dies solem
nitatis: qz postqz estis tenebris peccatoz
exuti: & lumine scītatis induti: debetis—

abstinere a uitiis · & herere uirtutibus . Sol
lenizare ẽ nihil aliud ẽ : q̃ cauere a uitiis .
& studere uirtutibus.

**Quia pceptũ in israel ẽ : & iudiciũ
deo iacob.** Ego uos moneo : ut in neo
menia buccinetis . Et hoc pfecto uobis ẽ
faciẽdũ : qz hoc ẽ in isrl. i. ĩ iudaico pplo
pceptũ : qđ ĩ ueritate ẽ ĩ nobis implendũ.
Hoc nãq; ĩ lege papiebat : ut p septẽ me
ses ĩ innouatione lune pplo israel tuba ca
neret . Quo pcepto pfigurabat / qđ quilibz
fidelis ĩ certa · post septẽ menses translactos /
deficere . s. ab eo uitiorũ plenitudine / per
grãm baptismi · sue corrupte nature in
nouatione ad aliorũ ĩformatione nũciare
debeat. Et cũ hoc sit pceptũ : nisi obseruare
tis : iudiciũ uobis erit a dõ iacob . i. gra
uem uindictã incurretis / illatã uobis ab illo
q dš ẽ luctatorũ.

**Testimoniũ ĩ ioseph posuit illđ :
quũ exiret de terra egypti : lin
guã quã nouerat / audiuit.**
Hoc qđez iudaico pplo ĩ umbra ẽ pceptũ
& illud pceptũ posuit testimoniũ ĩ ioseph.
i. firmã testificatione ẽe statuit ĩ gentili
pplo credenti : cui hoc nomẽ p interptatione
conuenit : qm ĩ uirtutibus augetur & crescit.
Q đ ẽ iudaico pplo ĩ typo pcepit : hoc gen
tili pplo credenti ĩ ueritate complẽdũ in
iunxit. Tũc at hoc testimoniũ illi impo
suit · quũ de terra egypti exiret . i. quũ de
tenebris infidelitatis · ad fidei lumen ac
cederet . Et uere tũc illi testimoniũ hoc
imposuit : qz tũc linguã quã nõ nouerat
audiuit . i. euangelii pcepta q̃ nõdũ no
uerat · didicit. Sicut ei pplo israel cũ de
egypto exisset : accepit legẽ · quã nõdũ hũe
rat : ita q baptizant · in ipa abrenũciatõe
uitiorũ · euangelii legẽ pcipiũt · quã nõdũ
cognouerat. Dico qđ pplo ille cũ baptiza
ret · aliã linguã audiuit : & ita audiuit ·
qđ obediuit.

**Diuertit ab onerib; dorsũ ei⁹ :
manus ei⁹ ĩ cophino seruierũt.**
Dico qđ pplo ille cũ baptizaret · aliã lin
guã audiuit : & ita audiuit / qđ obediuit :
Et merito obediuit : qz dš diuertit dorsũ
eius ab oneribz . i. consciam illius pectus
onustã a iugo diaboli sepauit . Et bñ dico
dorsũ eius fuisse onustũ : qz man⁹ eius /
seruiert ĩ cophino . i. opationes ei⁹ diabolo
seruierũt / portando stercora & puluere . i.
ĩherendo carnalitati : que ĩ puluerẽ re
digetur & uermes : insectando mũdi flu
xa desideria : que cito consumetur ut palea.

**In tribulatione ĩuocasti me : &
liberaui te : & exaudiui te ĩ abs
condito tempestatis : probaui te
apud aquas cõtradictionis.**
Sicut ei filii isrl pharaoni seruiebat / ster
cora ferẽdo & paleas / ad lateres faciẽdos.
qbus ciuitates edificaret egyptus : ita
gentiles prius qj baptizarent : uitia &
peccata sectando · diabolo seruiebant · faci
endo illi ciuitatẽ : ĩ qua sibi militarent /
atqz seruiret. Sz qadmodũ dš a iugo pha
raonis isrl liberauit : ita & de potestate
diaboli gentiles credentes eripuit. Cophi
nũ aũt illud unis dr̃ : quo filii israel sterco
ra cũ paleis deferebant . Postqz ũg bonos
admonuit / ut ĩ bono pmaneãt : ad aliã
pte sue intentionis accedit . i. ut moneat
malos a malo desistere . Alloqr q̃ illos
sic . Pplo m̃s audi me . i. tu q fide & opa
tione m̃s ẽe deberes : sz dimisso uini oleiqz
sapõre · uersus es ĩ uinaciũ & amurcaz :
& sic es nõ meus effectus . audi me . i. pre
ceptis meis obedi . Et si me audieris . i.
si pceptis meis obedieris : testificabor te
esse israel . i. multis ronibz attestabor te

fore deu uidente & deu contemplantem.
Et recte rō ē ut me audias: qz multa t
bn̄ficia contuli. Nam tu inuocasti me in
tribulatione .i. cū tu positus ēēs ī angu
stia ignorantie: & ad mei noticia quere
res peruenire: nom meū ī cathecismo in
uocatū ē sup te: & ego liberaui te .s. per
baptismuz ab omībz te peccatis absolui. &
cū positus esses ī abscondito tempestatis
.i. cū diaƀ p originale peccatū occulta pse
cutione te depopularet atqz uastaret:
ego te exaudiui: qz te ab illius psecutōe
p ut cupiebas protexi. Et pbaui te ad aqs
cōtradictionis .i. te ab oībz uitiis emūda
ui p aquā baptismi: cui nc male uiuēdo
contradicis. Quemadmodū eī ds filios isrl
a pharaone afflictos liberauit: & ab illa
egyptiorū s̄uitute eripuit: quī ds per
mittebat eos occulto iudicio depmi: ut si
gna sua ī pharaone ōnderet. Et sicut p
bauit illos/ quī aquā de petra pduxit/ ui
contra moysen sꝰ obmurmurati. ita ds gētiles
& diabolica dnatione depssos: & occul
ta tentatione uastatos: a diaboli iugo ab
soluit: & p aquā baptismi a peccato mū
dauit: cui tn̄ qda illoꝝ male uiuendo
contradixerunt. Et nō solū eius isrl.

Audi ppls mš / & contestabor te:
isrl si audieris me: nō erit ī te
ds recens: neqz adorabis deuz
alienum. Et nō solū eius isrl: si me
audieris: sz & hāc alia consequeris uti
litatē: qz ds recens nō erit ī te .i. nulla
uitia in te erit: quoꝝ p eā alicui demonꝝ
dnio s̄bdaris. Quia eī unicuiqz uitio
qlibet malignus sps psidet/ q alicui uitio
subdit/ ipi qz demoni pncipanti supponit.
Et si m obedieris: deū alienū nō adora
bis .i. diabolo q nil iuris ht ī humana
creatione/ nō exolues cultū diuinitatis.

Ego eī sū dn̄s ds tuus: q eduxi
te de terra egypti: dilata os tu
um: & implebo illud. Vere deū
alienū nō adorabis: qz me tm̄. Sz ego
nō suz alienus: Et uere nō suz alienus:
qz suz ds uerus. Et hoc ē qd dicit. Ego sū
dn̄s ds tuus: cui te debes recognoscere ser
uū: Et suz deus tuus: cui te debes recogno
scere creaturā. Et ego ē suz ille nobilis
q te de terra egypti eduxi .i. q te de uitio
rū tenebris liberaui. Et qz sū dn̄s & cre
ator tuus/ & tot tibi bn̄ficia ōtuli: ideo
dilata os tuū .i. ppara ad me audiēduz
tui cordis affectuz: Et cū tuū cor ppa
raueris: ego illud implebo .i. spūali do
ctrinā saciabo.

Et nō audiuit ppls meus uocē
meā: & isrl n̄ intendit mihi.
Ego qdez ppl'm malignatū ita suz allo
cutus: sz nihil pfeci: qz ppls ille q meꝰ
ēē deberet/ factus male uiuēdo nō meus.
uocē meā nō audiuit .i. admonitioni meę
obedire ōtēpsit. Et ppls q debebat ēē
isrl: ut me fide & opatione uideret:
mihi nō intendit .i. ut mea pcepta s̄ua
ret/ se intensiuz pbere noluit.

Et dimisi eos s̄m desideria cor
dis eoꝝ: ibūt ī adīuētiōib suis.
Et qm reprobi me audire cōtempserūt:
ideo dimisi eos s̄m desideria cordis eoꝝ.
.i. liberū eos feci/ & libertatē eis dedi: ut
male opando pficeret qd prius cogitādo
desideraret. Et ipi hāc libertatē adepti:
ibūt ī adinuētionibz suis .i. pseuerabūt
ī malis opibus: que a se ipis adinuenerāt.

Si ppls meus audissz me: isrl si
ī uiys meis ambulasset. Et nemo
me de eoꝝ malignitate accuset: p eo q
dixi me eos dimisisse ut desideria sua
pficeret: qz hoc eis ideo contigit: quia

me ɔtemplerũt audire. Sȝ si audissent: no
hoc eis accidisset. Nam si ppls meus me
audissȝ. i. uoluntati me obtempassȝ: & si
is q̄ deberet ēē isrl / ambulassȝ in uỹs
meis. i. pseuerassȝ ĩ adimplẽdis pceptis
meis: inimicos eoꝝ forsitan humiliasse.
i. malignos sps q̄ eoꝝ saluti inimicant̃ /
eis subiugassez: ita q̄ eis nocere nõ posset.
& misisse manũ mea. i. exercuissez potẽte
uindictã mea sup tribulantes eos. i. ad su
pandos demones: q̄ eos uarỹs suggestioĩ
bus affligũt: Et in tm̃ illos expugnassez
q̄ facere eos hrĩ pro nihilo. Vel hoc fa
cere / ẽet mihi p nihilo. i. oĩo facillimũ.
Si me audissent: hoc eis fecissez.

Pro nihilo forsitan inimicos e
orũ humiliasse: & sup tribulã
tes eos misisse manuȝ meam.
Hic uersus pxime expositus ẽ.

Inimici dñi mentiti sũt ei: & erit
tps eoꝝ in secula. Si me audissent.
hec eis fecissez. Sed qm̃ mihi inimica
ti sũt atq; mẽtiti ẽterna dãnatione icur
rerũt. Et hoc ẽ qd̃ dicit. Ipi facti inimi
ci dñi male uiuendo. sũt mẽtiti ei. i. pro
missione abrenũciandi diabolo & pom
pis eius / quã ĩ baptismo fecerũt / p̃uis
opibus uiolauerũt. Et qm̃ hoc mẽdaciuȝ
icurrerũt. io tps eoꝝ. i. tmĩn9 & modus
pspitatis & glie eoꝝ erit sc̃lo. i. durabit
ĩ hac tm̃ uita pñti. Vel tps punitionis
eoꝝ erit ĩ sc̃la. i. sine fine.

Et cibauit illos ex adipe frumẽti:
& de petra melle saturauit eos.
Et iuste hoc eis contigit, ut ẽt̃na dãna
tione icurrat: q2 cũ ecclesiastica sacramẽta
pcepissent male uiuẽdo ea ɔculcauerũt.
Nam ds cibauit illos ex adipe frumenti.
i. plenarie saciauit eos pceptione corpis
& sanguinis dñi: que mẽtẽ digne per
cipientis impinguat atq; saginat. Et sa
turauit eos & melle pdeunte de terra. i.
abundant' illos refecit nectare diuine
& spũalis doctrine: que de petra. i. de
christo manauit. Repit̃ naq; ĩ histõia
iudicũ: q̄ pgens sanson ut uxorẽ duce
ret: ĩ uia leonẽ ĩuenit: quẽ iñfecit:
ĩ cui9 gutture fauũ mellis repperit: de
quo & comedit. Sanson uõ q̄ sol iterptat̃
significat christũ. q̄ uerus ẽ sol iusticie:
Qui tũc iuit ut uxorẽ duceret: quãq; p
humanitatẽ ad hoc ĩ mũdũ uenit. ut sibi
ecclesiã copularet. In quo uincere leonẽ
iterfecit: q2 gentiliũ feritatẽ cõminuit.
In quoꝝ gutture mel repperit: q2 ĩ eoꝝ
cordib; dulcedinẽ doctrine spũalis ĩfu
dit. De quo comedit. q2 dũ fideles ĩ spũ
ali doctrina pficiũt. christ9 q̄ ẽ eoꝝ ca
put / ĩ ys pfectõ reficit̃.

Psalmus dauid.

PSalmus asaph. Ista spũalis opatio pp̃e
nit̃ congregationi ĩfideliũ iudeoꝝ. christo
cõtemporaliũ: q̄ eũ recipere noluerũt: si
puꝝ hoĩeȝ crediderũt: & deũ ẽẽ negauerũt:
& morte eũ turpissima ɔdemnauerũt.
Vox ḡdeȝ pphete ẽ ĩ hoc psalmo / ĩfideles
iudeos arguentis: & eos ut christũ uerũ
deuȝ & hoĩeȝ credãt arguens admonen
tis. Vnde ipoꝝ iudeoꝝ ĩcreduli sũt hui9
psalmi materia. Preuidens naq; pp̃ha
christũ nasciturũ passuꝝ & moriturũ
psciens & iudeos futuros ĩcredulos. iten
dit ipos iudeos de eoꝝ ĩfidelitate arguẽre:
& christũ uerũ deũ & uerũ hoĩeȝ ondere.
& ut ita credãt firmiter / intẽdit eos in
struere. Alloq̄t̃ ergo illos dicens.

81.

Deus stetit ĩ synagoga deoꝝ: in
medio autẽ deos diiudicat.
Q̄ ḡdeȝ. o. iudei / puideo uos ĩ spiritu

christu no ee recepturos: & eu deu esse
negaturos. Vnde uobis eu uerant hoiez
& deu fore. Nam ille q i humilitatis for
ma uisibilis apparens: stetit p stabit i
synagoga deoz .i. i congregatioe aploz
ab ipo deificatoz: uerus erit ds. i assu
pto hoie latens. Et e notandu q poit
stetit. Stare nanq pugnatis e. Et christus
stetit: qz ad hoc humanitate suscepit:
ut contra diabolu pugnaret, & uinceret.
& uasa illi captiuitatis auferret. Qd e
dicere. Vos eu puz hoiez reputabitis:
sz illi q ab ipo deificati erut: eu deuz esse
ueraciter credet. Et no solu hic cognosce
tur deus ab illis: sz & i futuro iudicio.
Nam ille q hic i medio uri fuit .i. q inter
uos conspicabilis & palpabilis apparu
it. i futuro diiudicat p diiudicabit de
os .i. sepabit atq discernet deificatos a
no deificatis: segregabit .s. agnos ab hedis.

Vsqz q iudicatis iniqtate: & faci es peccatoz sumitis.

Et qm qdez
hic deus a deificatis habebit: & i futuro
iudicio deus uerus ee mostrabit. uos ig
maiores i iudaico pplo, quousqz iudica
tis iniqtate .i. qdiu de christo sentitis
qd iniquu e, diuinitate sibi negando
& eu dignu morte clamado. Et uos mi
nores i uulgo quousqz sumitis facies
peccatoz .i. qdiu conformes eritis
pncipibz & maioribz uris: politi i eade
snia, i qua illi pseuerat. Diapsalma.

Iudicate egeno & pupillo: humile & paupere iustificate.

Nolite de eo iudicare qd est iniquuz:
sz iudicate egeno & pupillo .i. rectuz
date iudiciu: concedentes ei qd e ad ho
nore eius. q pp uos factus e egenus, uraz
salute mendicans. Et factus e pupillus,
qa ado miser e uos apparuit. uelut
aliqs q e utroqz parete orbatus, & omni
solatio destitutus. Et nolite eu morti
condemnare: sz iustificate humile &
pauperez .i. iustu & piu reputate eum:
Qui cu sit altus i suis: humilis i uris ap
paruit. Et cu esset diues i suis: factus e
pauper i nostris.

Eripite pauperez: & egenu de manu peccatoris liberate.

Dixi uob
o. minores, ut uris pncipibz i morte chri
sti no consentiatis. imo qtu ad itetioez
uraz, eripite pauperez & egenu .i. quadaz
uiolentia rapite illuz: q pp uos factus
e egenus & paup. Et liberate eu de manu
peccatoris .i. de potestate illi maligni
pncipis: q eu damnare laborat: ut a
nas & cayphas seu pilatus.

Nescierut neq itellexerut: itenebris ambulant: mouebunt oia fundamenta terre.

Vertit se ppha ad
auditores. Ego icredulos iudeoz redar
gui: & ut i christu crederet monui, sz no
pfeci: qz maiores clauez scie hntes nesci
erut .i. illu sibi i lege & pphis pmissuz
itelligere noluert: & minores scriptur
sciaz non habentes, aliqtulu st excusabile,
qa no intellexerut illu i lege sibi pmissu.
Et q nescierut & q no intellexerut conting
e .s. qz ambulat i tenebris .i. semp pseu
rant i carnali itellectu legis. Ipsi quidez
i tenebris positi. deu noluert cognoscere.
Sz no erut impuniti. Nam oia fundam
ta terre mouebunt. oia que hebat, pp que
sibi firmi uidebant, ab eis auferent: qz lo
cu & gente, regnu & sacerdotiuz pdent.
Alr. Ipi ambulat in tenebris .i. dati st in
reprobu sensuz, ad hoc ut gentiles conu
terent. Cecitas ei data e isrl ex pte donec
plenitudo gentiu intraret. Et hoc e qd dic.
Illis i reprobu sensuz datis, fundamenta

mouebunt .i. gentiles ad fidem peruenient: que respectu iudeorum fundamenta terre dicuntur / eo quod totam terram excolebant & inhabitabant. Vel fundamenta terre mouebunt .i. reges & principes qui sunt sustentatio populorum / ad fidem credendo pertinget

Ego dixi: dii estis: & filii excelsi omnes. Hic ipsos iudeos propheta alloquitur ostendens eis, quid remunerationis haberent si christum uerum deum & hominem crederent. Et hoc facit sub quadam testificatione diuina, dicens. O uos iudei / scire ne uultis / quid uobis credere in christum prodesset: Audite ipsum dei filium uobis promittentem. Ego dixi. dii estis. i. per prophetas meos promisi & statui quod si credideritis: eritis illud per adoptionem & gratiam quod ego sum per naturam. Et hoc de maioribus specialiter debet intelligi. Et uos omnes tam maiores quam minores / si credideritis: filii excelsi eritis .i. illius filios adoptabimini: qui antonomasice excelsus dicitur.

Vos autem sicut homines moriemini: & sicut unus de principibus cadetis. Si crederetis: tantam obtineretis gloriam. Sed quoniam non credetis: moriemini / sicut homines. i. per ueram inobedientiam eternam mortem incurretis. sicut primi homines per suam inobedientiam damnationis accepere sententiam. Et cadetis sicut unus de principibus .i. a celesti beatitudine deficietis & separabimini sicut aliquis de malignis spiritibus: qui in suo ordine antequam apostataret / fuerit excellentiores aliis. Sicut enim illi per suam ceciderunt superbiam: ita uos per ueram damnationem incurretis eternam.

Surge domine iudica terram: quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus. Postquam propheta iudeos admonuit / ut in christum crederent ostendens quid boni si crederent / quid ue mali si non crediderint sint consecuturi: preuidens eos in sua perfidia permansuros: uertit se ad ipsum deum / dicens. Ipsi quidem .o deus in te non credunt. Sed tu fac quod facturus es: nascere: patere: morere: & tandem a mortuis surge: Et iudica terras .i. damna illos terrena sapientes & terrenis adherentes / prout merentur. Et noli propter illorum perfidiam dimittere quin opus restaurationis humane perficias / quia & si illi non credent tu tamen hereditabis in omnibus gentibus .i. omnes credentes de gentibus tibi in hereditatem acquires.

psalmus dauid.

Psalmus asaph canticum. Hec spiritualis operatio que debet nobis generare canticum .i. maximam mentis iocunditatem atque letitiam est asaph .i. ecclesie fidelium. loquentis de bonorum retributione / & damnatione malorum. et preuidentis malorum persecutionem in posteros suos futuram / & usque ad tempus antichristi duraturam. Et monentis successores suos illata sibi tormenta firmiter & patienter sufferre: scientes se propterea eternam beatitudinem obtinere. Successores quippe ecclesie sunt in hoc psalmo materia: quos hac intentione alloquitur ecclesia. ut in passionibus firmi sint & constantes. & se posse per hoc ad beatitudinem peruenire sperantes. Orat & in hoc psalmo ecclesia / ut sicut israelitici populi persecutores perierunt. ita & qui conueniunt ad destructionem sanctorum male depereant / & eterna damnatione intereant. Ut ergo successores suos fortes esse in passionibus doceat: sic illos affatur.

82.

Deus quis similis erit tibi: ne taceas: neque compescaris deus. O uos fideles qui estis pro christi nomine contra reprobos dimicaturi. firmiter & patienter illata

uobis tolerate tormta: qr laborum uerorum
remuneratorem habebitis talem: q nec similem
ht nec parem. Et q nullu similes heat
sb quada interrogatione & apostropha
ad deu facta demonstrat. O deus q futur
es p te certantiu remunerator: qs erit
tibi similis? Certe nemo. In pmo eni tuo
aduentu i quo aduenisti humilis & iu
dicandus/ nullu simile huisti: qr & si la
tro tecu crucifixus/ silis tibi fuit i poena:
no tn similis fuit i culpa. Ipe eni est p pprio
peccato damnatus; tu uo nullo tuo s;
p oium es peccatis oblatus. In scdo qo ad
uentu quo potens & iudicaturus ad
uenies: nullus tibi similis erit: qr tibi to
tus orbis iudicandus astabit. Et qm es
adeo potens: ne taceas. i. mutus pro te
patientiu respondeas. Tunc eni illis tace
res: si qd merent no redderes. Bonis
redde qd debes: & ut malos punias,
no compescaris. i. ut scorum psecutoribz
p ut meret retribuas nulla occasione
phibearis. Vel malis no taceas: qn eis
dicas/ Discedite a me maledicti i igne
etnu. Nec bonis taceas qn eis dicas. Ve
nite/ pcipite regnu. Nec aliqo obstricto
cpescaris: qn bonis bona reddas, malis
mala restituas.

Qm ecce inimici tui sonuerut:
& q oderut te extulerut caput.
Et merito no debes compesci a uindicta
malorum: qm ipi inimici tui. i. illi q tue
fidei inimicant sonuert. i. irronabili
more bestiarum cotra tuos fideles seuiert.
Sonare eni ppe e uel rei insensibilis ul
irronabilis. Et illi q te oderut. i. qui sa
cramta tua exosa habuerut: extulerut
caput. i. diabolu cui doctrina sequunt
quesierut extollere: & te uoluert depri
mere. Qui eni tibi tuos auferre: & diabolo
icorporare uolebat; pfecto te depmere
& illu exaltare querebat.

Sup pplm tuu malignauert co
siliu: & cogitauert adusus scos
tuos. Et uere caput suu extollere uo
luerut. Na ut id posset efficere. malig
uerut consiliu. i. malignu iniert consi
liu: et hoc sup pplm tuu. i. ad supados
sibiqz icorporandos eos q st ppls tuus
Et no solu illud consiliu iniert: s; & co
gitauert. s. qualit ipm osiliu ad effectu
duceret exqsierut. Et hoc fecert adul
scos tuos. i. ad destruedos illos q pcepta
& ope tenuert sacramta tua.

Dixerut: uenite & dispdamus
eos de gente: & no memoretur
nomen israel ultra. Et cu hoc co
cogitassent dixert. i. sese alterutrum hor
tati fuerut. Venite. i. congregamini/ no
utiqz passibz pedu s; affectibz aiorum &
dispdam eos de gente. i. illos q de genti
litate & idolatria transiert ad christi
cultu diuso mo pdamus: alios nobis i
corporando alios no consentietes peri
mendo: et ita illos pdam. qr nom israel
ultra no memoret. i. illud nom quo se
dicut israelitas deu uidentes no ultius
sonet uel audiat.

Qm cogitauert unanimiter sil
aduersu te testm disposuerut
tabernacula idumeorum & isma
elite. Et si nosse uis qua freti fiducia
hoc agere psumebat. hac utiqz qr multi
nuo & unanimes uolutate erat. Nam
ipi simul. i. multi nuo & unanimiter. i.
i eade mali uolutate concordes cogita
uerut. i. quali scos lederet adinuenerut.
Et disposuerut testm. i. firma pactione
inuice statuert. Et hoc aduersu te. i. q
scos tuos/ & contra sacramta tua. Et

sicuis audire q fuerit q hoc fecerit/accipe.
Tabernacula idumeorum & ismaelite illud
testamentu disposuerit. Idumei interptant
sanguinei uel terreni. Ismaelite uo sibi
obedientes. Tabernacula g idumeorum
& ismaelite testim contra deu disponit.
q i eade uoluntate concordes & multa nuo
pactione int se firmauert illi q diabolo
tabernaculant dediti uitys & inhiantes
terrenis & uentri & gule sue & no deo
obediut. i sctorum psecutionez couirant.
Qui bn tabernacula uocat: qm p uitia
qbus inherent: diabolo suiut & taberna
culant.

Moab & agareni: gebal & amon &
amalech alienigene cu hitatib
tyru. Illi eni & cui hoc nom qd e moab
p interptatione conuenit: hoc testim dispo
suerut. Moab ei interptat ex pre. ul abu
tens lege. P huc illi intelliguur: q st ex pre
diabolo/ & ei opa faciut: qualibus salua
tor ait. Vos ex pre diabolo estis. Qui &
lege abutut: du prepta dei despiut: & iu
xta suas uoluptates uiuut: Contra quos
& dicit ds. Vos transgredimini madatu
dei pp traditiones uestra. Agareni & in
hoc fuere couetu. Agareni at aduene
uel alienigene itpretant. P hos designat
heretici & scismatici. q cu fuisset i ecclia
p participatione sacramenti: p scisma ul
heresim a catholica st alienati: de qlib
Joanes dicit. Ex nobis exierut: s no erat
ex nobis. Amon interptat turbidus pplus.
P amon illi figurat. q dissidys uacat &
litibus: & dissensiones ac discordias i ecclia
seminat. Amalech iterptat ambiens &
lingens terra. P amalech itelligunt si
moniaci. qui p ambitione dignitatis
dona spualia pcio interueniete mercat.
Vel y e p amalech figurat. q imodera

te terrenis inhiantes/tanta auiditate
tpalia congregat quanta canis sitiens
aqua lingit/ut sitim extinguat. Alieni
gene & i eode fuere consilio. hoc loco
alienigenas philisteos uel alophilos itel
ligimus. Sic ei in hebreo habet. Phili
stei aut uel alophili intpretat potio cade
tes. Designat eos q p hoc q a diabolo po
tatione delectationu tpaliu iebriant: i
dampnatione eterna pcipitant. Et hi oes
pdicti conuenere cu habitantib tyru.
Tyrus intpretat angustia. hitatores at
tyri dicut: q semp excogitat quali sctis
dei angustias & pressuras ingerere ua
leant: Qui qm hoc desiderat: ecclie pse
cutorib se libent associat.

Et ei assur uenit cu illis: facti st
i adiutoriu filys loth. Et siuis nosse quis horu oium dux extiterit: accipe. Assur
uenit cu illis. Assur intpretat elatus: & de
signat diabolu: q fuit inuetor supbie: &
caput e oim supborum: & oim illorum ductor
existit/ q sctis nocere desiderat. Et isti tales
cu diabolo uenietes: filys loth facti sut in
adiutoriu. Loth quippe declinatio itpre
tat. fily at loth. i. fily declinationis/ ma
ligni sps intelliguut: qa p mordio a dno
declinauert. & i ueritate no steterut: &
electorum pplo semp insidiant. Quorum i
tentione adiuuant qcuq scos dei tribula
ri laborant. Diapsalma.

Fac illis sicut madian & sisare:
& sic iabin in torrente cison. Oes
pdicti isti inuiabiles & unanimes ad ele
ctorum pditione couenerut. S tu dne fac il
lis sicut madian. i. i futuro redde eis hoc
qd meret. pro eo q st madian. i. tuu iudiciu
declinates. Madian qppe interptat de
clinans iudiciu. Designat eos: q dni futu
ru iudiciu no credut: ac p hoc se pro suis

peccatis

[illegible] torrente [illegible] corona [illegible] Madian [illegible] Oreb [illegible] Zeb [illegible] Zebee [illegible] Salmana [illegible]

Disperierunt in Endor: facti sunt ut stercus terræ.

Pone principes eorum sicut Oreb & Zeb, & Zebee, & Salmana; omnes principes eorum: qui dixerunt: Hereditate possideamus Sanctuariū Dei.

Deus meus pone illos ut rotam: & sicut stipulam ante faciem venti.

Sicut ignis, qui comburit silvam: & sicut flamma comburens montes: ita persequeris illos in tempestate tua. & in ira tua turbabis eos.

Imple facies eorum ignominiā: & quærent nomen tuū, Dn̄e.

Erubescant, & conturbentur ī sæculum sæculi: & confundantur, & pereant.

Et cognoscant, quia nomen tibi Dn̄us: tu solus Altissimus in omni terra.

[illegible]

Deus pone principes eorum scilicet infidelium Machometanorum, Arrianorum, [illegible] tartarorum, &c. qui statuerunt subvertere Ecclesiam, & Christianam religionem, ut rotam, cujus pars alta cadit. & sit infirma rotando: sic cadant [illegible] potestate, & [illegible]

Sicut ignis [illegible] ad [illegible] & consolentur Deum. [illegible] Antichristi, & in [illegible] Impleat facies eorum ignominia [illegible] Ideo dicit: Imple facies eorum ignominia [illegible] faciem tuam. [illegible] te Deum [illegible] Potest etiam intelligi de Antichristo & sectatoribus [illegible] quem [illegible] Si [illegible] sectatores [illegible] nomen Domini, & præcipue Judæi [illegible]

Hic [illegible]

[illegible] Deo [illegible] usque Messiæ, Reparatoris nostri nativitatem itidem bis mille; sicque bis mille tempus Christi erunt; idest Evangelii felicia tempora, [illegible] & Sanctissima.

Interim oportet hæreses esse ut qui probati sunt manifesti fiant [illegible] 1277 [illegible] 1277 [illegible]

Anni [illegible] durerà il [illegible] Anticristo, [illegible] 1277 [illegible] San [illegible] 302 = Hora nel 1687 sono [illegible] restano anni = 308. = Anni 1277.½

[illegible] pallarā. 96½

Anni 2000.
1687
Restan fin al fin del mondo anni 313.

La Pontefici [illegible] S. Malachia [illegible] Regno [illegible] Pontefici [illegible] XI

75. [illegible] XI

76. [illegible]
77. [illegible]
78. [illegible]
79. [illegible]
80. [illegible]
81. [illegible]
82. [illegible]
83. [illegible]
84. [illegible]
85. [illegible]
86. [illegible]
87. [illegible]
88. [illegible]
89. [illegible]
90. [illegible]
91. [illegible]
92. [illegible]
93. [illegible]
94. [illegible]
95. [illegible]
96. [illegible]
97. [illegible]
98. [illegible]

[illegible] 2002
[illegible] et [illegible]
[illegible] 60.
[illegible] 1000.
[illegible] Romanum [illegible] 2000

99. [illegible]
100. [illegible]
101. [illegible] Romanus reget Ecclesiam [illegible] hunc [illegible] Anima. [illegible] Jesus Dominus noster.

La [illegible] Roma, della qual [illegible] Palatino, Aventino, [illegible] Viminale [illegible] pro [illegible] mondo, [illegible] cunctis arcana patebunt

psal. LXXXIII.

Titulus hujus est. Ad victoriam [illegible] in Finem [illegible] Idest [illegible] Christe [illegible] Torcular calcavit [illegible] Passus pro [illegible] Sed Jacobus de Valentia Christopolitanus Episcopus [illegible] Secundum autem Auctorem Petrum [illegible] Edo [illegible] hujus

Huius aut psalmi materia minores
sunt in ecclesia: quos ipsi maiores hac intentio
ne alloquuntur: ut tormenta a deo vel ab a
liis deo permittente sibi illata, patienter
et equanimiter eos sufferre hortentur: scien
tes se per hoc ad eternam gloriam perventuros:
cum predecessores suos equanimiter omnia tole
rantes, videant eterna felicitate ditatos.
Hortantur et illos in castris domini et in eius militia
fideliter militare: ut digne percurrentes huius
certaminis stadium: pervenire valeant ad eter
ne beatitudinis bravium. Alloquuntur ergo illos sic.

83.

Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum: concupiscit et deficit anima mea in atria domini.
O vos minores
ecclesie, cum quidem mee intentionis est vos hortari,
ut in castris domini militetis, ut hoc devotius et
fidelius faciatis: ipsam vobis christi mili
tiam quam suavis sit et iocunda ostendamus
sub quadam apostropha facta ad deum. O
domine quem in hoc videris ab infidelibus impotens
quia sanctos tuos tribulari permittis, cum tamen
sis omnipotens: quia deus es virtutum, id est angelorum
spirituum, dignum est ut quisque fidelis in castris
tuis devote permaneat: quia tabernacula
tua quam sunt dilecta. Admirative dictum. Quasi
est dicere. Militia tua qua tibi fideles quique
deserviunt: adeo suavis est et iocunda: quod ver
bis explicari non valet. Vel si hoc loco ta
bernacula, patriam celestem intelligamus:
hoc modo ad literam veniemus. Cum quidem mee
intentionis est: ut vos pro adipiscenda eterna
beatitudine omnia adversa equanimiter pati hor
temur. ipsa beatitudo celestis quanti quid
sit ostendemus apostropha facta ad deum.
O domine virtutum, dignum est ut quisque fidelis pro
superna beatitudine assequenda, pressuras et tri
bulationes sustineat: quia tabernacula tua
quam sunt dilecta? id est beatitudo superna ubi est
una omnium merces: et tamen mansiones multe
pro diversorum qualitate meritorum: adeo suavis
est et iocunda: quod huius temporis passiones non sunt
condigne, ad illam relate. Merito autem
tribulationes torcularibus comparantur
quia sicut in torculari vinum ab acinis tollitur:
et in apotheca reponitur. ita electi per has
tribulationes separantur a reprobis. et in
celesti horreo reconduntur. Acini vero foras
eiciuntur et putrescere dimittuntur quia et repro
bi de bonorum societate tolluntur: et in fetore
sue nequitie vitam finire sinuntur. Et quoniam pa
tria celestis adeo est desiderabilis: ideo anima
mea concupiscit, et omnibus votis exoptat perve
nire in atria domini, id est in amplitudine beatitu
dinis eterne. Et ut illuc possit pertingere:
ab omnibus temporalibus deficit: et omnia que sunt in
hoc mundo contemnit. Nemo enim ad id quod est
ultra se appropinquat: nisi prius a seipso
deficiat. Unde ipsa veritas dicit. Qui vult
venire post me: abneget semetipsum sibi.

Cor meum et caro mea exultaverunt in deum vivum.
Et dum ego ab amore pre
sentium omnium defeci: cor meum id est anima mea et ca
ro mea id est totus homo interior et exterior
exultaverunt in deum vivum, id est exultanter venire
quesierunt in participatione illius dei: qui ad
mortuorum deorum differentiam dicitur deus vivus,
in se vitam naturaliter habens et aliis tribuens.

Etenim passer invenit sibi domum: et turtur nidum: ubi reponat pullos suos.
Et si querat aliquis qua
spe qua fiducia, illuc pervenire confidam.
dico me ideo illuc perventurum: quia sum compa
rabilis passeri. Nam quicumque est passer: il
luc pervenit. Sed ego ero passer, ergo illuc
perveniam. Et hoc est quod dicit. Quicumque est
passer id est passeri comparabilis: invenit
sibi illam domum id est patriam celestem. Passer enim
quamquam nidos habet: quia ima despicit: alta petit: et

Ex [illegible] B. Petri Epi Civis Portuensis
An. 1493.

tuto nidificat. semp ē querula: & cauens
insidias. Hec aūt omia moralr̄ d; iplere,
q eťnā btitudinē cupit hr̄e. Debet enī
ima desere .i. cūcta tpalia mēte cōtemnere.
& alta petere .i. ad appetēda celestia tota
mēte conscendere. & ī tuto nidificare .i.
ī celo thesaurizare: ubi nō erugo demo
litur: nec fures effodiūt. Semp & debēt
ēē queruli: qz iugit̄ debēt cū psalmista
clamare. heu me, qz īcolat᷒ m̄s plōgat᷒ ē.
Cauere & debent insidias: qz sēp debēt
ēē soliciti: ne eos diabolus p temptatione
īuadat. Et quiq; talis extiterit: ad cele
stē domū puenire ualebit. S; tn̄ quiq;
q̄sq; fidelis fuerit passꝰ: oportet ut sit
& turtur. Turtur qppe castitatē adeo
diligit, qꝫ compare suo defūcto: ad aliū
comparē nō accedit. Gemitū eqꝫ p catu
emittit. Sic & quisq; fidelis uni uiro
christo legitima suaꝫ copulaꝫ d; suā
re. nec ab illius castis amplexib; adul
terinos amplexus transire diaboli. Pro
tanto eqꝫ gemere d;: qz unūquēq; p le
ticia quā ī tpalib; hūit: flere oportet:
ut p pntē tristiciā ad eťnā possit puēi
re leticiā. Turtur itaq; nidū inuenit:
qa quisq; fidelis atq; catholicus opa sua
in ecclīa facit: & ondit ad qd turtur ni
dū inueniat. Ad hoc certe: ut ibi pullos
suos reponat. Ad hoc eī q̄sq; fidelis d;
ī catholica fide manere: ut opa bona q
agit, mercat̄ utilitatē habere. Qui eī in
scismate uel hēsi uirtutū agit opa: non
ea salua reponit: s; dissipata dispgit.

Altaria tua dn̄e uirtutū: rex m̄s
& deus meus. Ille qdē q turturi ē cō
parabilis: nidū sibi īuenit. Et quē īueniat
nidū ondo. O dn̄e uirtutū ipse īuenit al
taria tua nidū .i. eoꝝ ī bn̄ opando for
mā & magisterīu sequit̄ q ī ecclesia
fuerūt altaria .i. alte are. Alti qppe fu
erūt ī uirtutib; .s. eminētes. Et are fuerūt:
qa seipos tibi ī ara cordis sacrificiū obtu
lerūt. Et cū hoc mō fuissēt altaria: fue
rūt tua .i. tibi accepta. Et hoꝝ q tales
extiterūt seqt̄ur turtur comparādus
exemplū: qa sicut ipi semp ī catholica
pmāserūt. ita ipe a catholica nūqͣ dissētit.
S; dicat forsitan aliqs. Quare tantope de
siderē ad btitudinē & ad domū illaꝫ p
tingere? Ideo certe illuc uenire desidero:
qz quicūq; illuc peruenient. beati erūt. Et
hoc dicit. O dn̄e uirtutū q es rex m̄s: in
recto me iusticie tramite dirigens: ut
nec a dextris nec a sinistris uergā: s; re
gia uia incedā: Et q es ds̄ .i. creator m̄s.
q me pma creatione creasti: & secunda
generatione recreasti. illi q ī domo tua fu
erint: & q ad celestē patriā īnroducent̄.
erūt beati. ut sequitur.

Beati q habitant ī domo tua:
ī scl̄a seculoꝝ laudabūt te. Et
uere beati: qz eťni: Et in pz. qꝫ eťni:
qz laudabūt te ea laude: que duratura
erit ī scl̄a hoꝝ seculoꝝ. sbsecutiua. Diaps.

Beatus uir cui ē auxiliū abs te:
ascensiones ī corde suo dispo
suit. ī ualle lacrymaꝝ ī loco q
posuit. S; qm̄ ad btitudinē illaꝫ nemo
ualet nisi te ducēte ptingere: ille tantū
beatus erit .i. ille hāc beatitudinē obti
nebit: cui auxiliū ē abs te .i. cui tu ipse
pbes auxiliū grē: ut illuc ptingere possit.
Et multū ei pdest, qꝫ a te auxiliū accipit.
Nam p tuū auxiliū disponit ipe ascēsiones
ī corde suo .i. ordinat uirtutū gradus ī in
teriori hoīe suo: Quib; gradibus illuc cō
scendere ualeat. Et necesse ē, ut grad᷒
ascensionis sibi constituat: qz ē positus
ī ualle lacrymaꝝ .i. p pmi hoīs culpā

i exilio hac tribulationum est positus q
sit ca lacrymarum. Et cum sit i hac valle mi
serie: culpam qua positus est i auctorem re
torquere non debet. Qui ipse homo huc locum
sibi posuit .i. per culpam propriam ad hoc exilium
deyci meruit.

Et enim benedictionem dabit legis lator:
ibunt de virtute in virtutem: vide
bitur deus deorum in syon. Et bene
poterit per divinum auxilium ascensiones
i corde suo disponere: quia lator legis .i.
deus qui dedit legem que peccatum ondebat:
sed non poterat tollere. dabit benedictionem .i.
gratiam adiutricem: que per baptismum peccata
diluet: et legem impleri faciet. Et sic per
adiutorium gratie ibunt atque proficiet de vir
tute i virtutem: donec ille qui est deus deorum
i syon videat. Quod est dicere. Ad i
virtutibus augebitur: quod i celesti hierusalem
presentialiter deum speculari merebitur: ubi erit
plena divine claritatis visio: quia non tunc
per speculum: sed sicut est videbimus. Aliter. Legis
lator dabit benedictionem .i. ille qui legis dedit
precepta: et evangelii documenta suis fidelibus:
virtutum dabit augmenta. Qui eis precepit ut
bonum fiat. qualiter id fieri possit inspirat.
Cetera non mutantur.

Domine deus virtutum exaudi orationem meam:
auribus percipe deus iacob. Et quia tan
to tempore ad illam tui visionem .o. domine pervenire
desidero. tu qui es deus virtutum qui angelicis
spiritibus dominaris. exaudi .i. ex toto orationem
meam audi. quam nunc facio: quia illuc perveni
re desidero. Et quod sit orationem exaudire
demonstro. Auribus percipe orationem meam .i.
ex toto eam cape i exauditionis effectum: et
fiducialiter petentem exaudias: quia tu es deus
iacob .i. illorum es adiutor et auctor qui
vitia expugnant atque supplantant. Sed
ego nunc sum iacob. Diapsalma.

Protector noster aspice deus: et respice
i faciem christi tui. Et quoniam positi su
mus in lucta ut ad visionem tuam me
ream pervenire o deus aspice nos .i. tuere
nos ne inter ipsa deficiamus adversa.
Et respice .i. misericordie respectum nobis exhi
be producendo nos i faciem christi tui .i. ad
manifestam visionem filii tui. Et hoc ideo
a te petimus: quia tu solus es protector noster
qui nos a malo defendis: et i bono conservas.

Quia melior est dies una i atriis
tuis: super milia. Ideo vero tantopere ad
beatitudinem illam pervenire desidero: quia dies
una que una erit i atriis tuis .i. illa dies
eterne foelicitatis que erit una .i. continua
et prolixa: quam nulla nox interpollabit: que
dabitur in amplitudine perpetue beatitudinis
est melior .i. charior mihi est et acceptior
super milia et milia dierum presentium: quoniam pre
sentes isti dies et breviter finiuntur et innumeris
calamitatibus replentur. Dies autem illa nunquam
finietur. et omni prorsus incommoditate carebit.

Elegi abiectus esse i domo dei mei:
magis quam habitare i tabernaculis
peccatorum. Et quoniam dies illa melior est
presentibus diebus istis: iccirco elegi .i. pre omnibus
aliis hoc magis et precipue elegi et potissi
mum duxi ut possim esse i domo dei mei .i.
i celesti beatitudine saltem abiectus .i. pan
nosus et pauper si non valerem ibi esse potior.
hoc magis inquam elegi quam ego vellem ha
bitare dives et potens dux vel princeps
i tabernaculis peccatorum .i. in hac mundi
peregrinatione: i qua nemo sine peccato vi
vit. Non autem ideo dicit velle se esse i domo dei
abiectum quod aliquis sit ibi abiectus: sed ut osten
dat defectum quem habet illuc pertingendi: optat
ut si aliter fieri non possit: sit ibi saltem abiectus.

Quia misericordiam et veritatem diligit deus:
gratiam et gloriam dabit dominus. Reddere

Forsitan illi minores: quos iste uir pfectus alloqt̃ atq3 diceret. Tu nos ad illaz capessendã supnã domũ hortaris. & q̄ p illa patiamur suades: Sz qua spe? q̄o auxilio illuc puẽiemus? R̃ndet. Ego uobis ondã. Nolite diffidere: q2 d̃s diligit miãz & ueritatẽ. i. se diligentib3 cõfert peccatoꝝ ouiz remissionez. Exhibet & se diligentib3 ueritate: qm̃ eis q̄cq̄d pmittit adimplet. Et nõ solũ dat misicordiã. i. peccatoꝝ remissione: s3 & dat grã3. i. uirtutũ pmotionẽ. Et & plus facit q̄a p uirtutib3 quas p grã3 inspirat & adiuuat / ut homo uelit atq3 pficiat. dabit gliã. i. gliosaz remuneratione. Ita eñi bonũ q̄d hoi inspirat remunerat: ac si ipse homo illud obtineret.

Non priuabit bonis eos q ambulant ĩ innocentia: dñe uirtutũ beatus homo qui sperat ĩ te. Vere d̃s diligit ueritate: q2 eos q positi ĩ innocẽtia ambulat & pseuerat in ea: nõ puabit neq3 fraudabit bonis. i. gaudijs patrie celestis. Et q2. o. d̃s nemine tuis bonis defraudas: q ĩ innocẽtia pseuerat. ideo beat9 erit q̄uisq3 spe3 suã in te ponit: q2 nullũ ĩ te sperantẽ decipies.

psalmus dauid.

In fine filijs chore psalm9. Hec spualis opatio ppõit ab ipo ppha filijs chore. i. imitatorib3 crucifixi: ut p bñficia que eis d̃s concessit: quoꝝ ĩ hoc psalmo ppheta comemorationẽ agit discat tẽdere ĩ fine. i. ĩ christi conformitatẽ. Preuidẽs naq3 ppha p spm bñficia que d̃s pr̃ p filij sui ĩcarnationẽ erat oĩ humano collatur9: ipa bñficia ĩ hoc psalmo cõmemorat: ad hoc intendens. ut q̄q3 fideles illa bñficia sibi ĩ memoriã reuocãdo. ĩ christi cõformitatẽ tendere discat: & diuinis bñficijs ingrati nõ existat: imo deuote graꝝ actiones deo exhibeat. Hui9 at psalmi matia ipi s̃t filij chore. i. imitatores christi: quos ppha alloqt̃. Intendit at illos hortari: ut bñficia sibi collata diuinit9 ĩ iugi memoria hẽant: atq3 p ipis deo grãs offerat. Vt g̃o illos ad graꝝ actiones psoluẽdas p bñficijs acceptis hortet̃. s̃b apostropha ad prẽ3 facta: bñficia ipa cõmemorat dicens.

84.

Benedixisti dñe terrã tuã: auertisti captiuitatẽ iacob. O d̃s pat̃ dignũ ẽ ut q̄q3 fideles oĩmodas t̃ laudes psoluãt: q2 plurima eis bñficia contulisti. Nam p filij tui ĩcarnatione: auertisti captiuitatez. i. iugũ diabolice dñationis abstulisti ab ijs q p pmi hoĩs culpã tenebant̃ s̃b peccato captiui. Et ad hoc illos ab illo s̃uitio liberasti: ut ad tuũ honorẽ fierẽt iacob. i. uitioꝝ supplãtatores & expugnatores. Et si querat̃ quo illaz captiuitatẽ abstuleris: ondã3. Tu remisisti / ut seqt̃.

Remisisti iniqtatẽ plebis tue: opeuisti oĩa peccata eoꝝ. Omĩa peccata tã originalia q̄ actualia p baptismũ pepcisti plebi future tue p fidẽ & opationez. Et ita remisisti iniqtatẽ. q̄ omia peccata eoꝝ opeuisti. i. peccata hoĩz abscondisti: & te q̄i nesciẽ dissimulasti q̄tũ ad uindictaz & poenã: quã p illis nõ intulisti. Ita ei peccata ĩ baptismo relaxas: q̄ si nõ redeat̃ ad eadẽ: nõ ulterius puniãs. Hoc at totũ / q̄ captiuitas ẽ auersa: & iniqtas remissa: & peccã q̄tũ ad uindictaz opta: inde pcessit / q̄ terrã tuã bñdixisti. i. humanitatẽ susptã a filio tuo ĩmunẽ a pecto fecisti: & uirtutibus omib9 implesti. Sicut ei t̃rã ĩ adã3 maledixisti: ut spinas & tribulos uitioꝝ ei pferret.

ita i christo b[e]n[e]dixisti: ut semet[ipsum] iustitie
& sanctitatis emitteret. Diapsalma.
**Mitigasti om[n]e[m] iram tuã: auertisti
ab ira indignatio[n]is tue.** S[ed] for
sitan querit aliquis: quõ oĩa peccata h[ominum]
tu ad uindicta[m] dicat[ur] op[er]ta: cũ mors cor
poris .i. poena originalis delicti adhuc
supesse cernat[ur]. Huic at[ue] r[espo]ndeo: q[uod] nõ est
poena peccati oĩo deleta: s[ed] ẽ mitigata.
Causa ẽi illius delicti & morte corporis te[m]
poralẽ & ai[ae] merebat[ur] damnatio[n]e[m] et[er]na[m].
S[ed] t[ame]n hec uindicta ẽ mitigata: q[uia] & hec
t[em]p[or]alis mors qua[m] s[ub]imus: ab et[er]na imorta
litate absorbebit[ur]: & p[er]petua foelicitas ai[ae]
corp[or]isq[ue] succedet. Et hoc ẽ q[uo]d dicit. Dixi
o. d[omi]ne q[uod] oĩa peccata op[er]uisti: nõ q[uod] oĩo nõ
punias: s[ed] q[uod] ira[m] tua[m] om[n]e[m] mitigasti. i. uĩ
dicta[m] tua[m] qua[m] n[ost]ra culpa exigebat oĩmo
de[us] tempasti s. hoc m[od]o ira[m] tua[m] mitigasti:
q[uia] auertisti te ab ira indignatio[n]is tue. i.
aspicere & attendere noluisti: ut nobis
iferres illa[m] graue[m] uindicta[m] qua[m] merebam[ur]
Que uindicta pendebat ex indignatione
tua: ad qua[m] te homo peccando commouerat.
**Conuerte nos deus salutaris n[oste]r:
& auerte ira[m] tua[m] a nobis.** Et q[uonia]m q[ui]d[em]
o. deus p[er] filii tui aduentu[m] nos a peccato &
a peccati poena saluasti: ne q[uando] it[er]u[m] pec
cando tua[m] iteraram uindicta[m]: conuerte nos.
i. fac nos ita ẽe i n[ost]ra conuersione p[er]fectos:
ut nu[m]q[uam] nos amplius patiaris ẽe auersos.
Et sic faciendo nos tales: ira[m] tua[m] a nobis
auerte. i. tue uindicte nobis inferende
nos securos redde. Ubi ẽi nulla culpa p[re]
cesserit: nulla poena sequet[ur]. Et io peti
mus ut hoc nobis facias: q[uia] tu es salutaris
n[oste]r. i. mittendo filiu[m] tuu[m] incarnandu[m]. uoluisti
auctor ẽe n[ost]re salutis.
**Numq[ui]d i et[er]nu[m] irasceris nobis: aut
extendes ira[m] tua[m] a g[e]n[er]atione i ge
neratione[m].** Ideo & fiducialit[er] petim[us]
ut nos conuertas: & ira[m] tua[m] a nobis au[er]tas.
q[uia] scim[us] te p[er]fecto ita facturo. Nu[m]q[ui]d ẽi ira
sceris i et[er]nu[m]. i. tu q[ui] semel iratus es hoi in
obedienti: hac ira sine fine tenebis: & mi[sericordi]e
nõ recordaberis? Certe nõ facies. Imo
ira[m] illa[m] dimittes & mi[sericordi]a[m] [con]feres. Aut
extendes ira[m] tua[m] a g[e]n[er]atione i g[e]n[er]atione[m]?
Aut ita exercebis uindicta[m] tua[m] i g[e]n[er]atione:
que credet s[ub] filii tui aduentu: sicut exer
cuisti i g[e]n[er]atione infideliu[m] que an[te] ei[us] fuit
aduentu[m]? Non facies. Vel. nu[m]q[ui]d ita ex
tendes ira[m] tua[m] i g[e]n[er]atione[m] futura[m] p[ost] ista[m]:
sicut extendis i ista[m]? Non: q[uia] cu[m] hic sim[us]
corruptibiles & mortales. ibi erim[us] icor
ruptibiles & imortales.
**Deus tu conuersus uiuificabis
nos: & plebs tua letabit[ur] in te.** Et
q[uonia]m q[ui]de[m] nõ semp[er] eris iratus: s[ed] q[uonia]m mi[sericordi]e
recordaberis. io. o. deus scimus q[uod] tunc
[con]uersus ab ira ad mi[sericordi]a[m]: a poena ad me
dicina[m]: uiuificabis nos. i. ad imortalita
te[m] & et[er]nitate[m] p[er]duces nos. Et q[uia] hic certi
sum[us]: plebs tua in te posita: letabit[ur] hic
it[er]u[m] in spe: donec letet[ur] in re.
**Ostende nobis d[omi]ne mi[sericordi]a[m] tua[m]: &
salutare tuu[m] da nobis.** Et q[uia] tot
nobis b[e]n[e]ficia. o. d[omi]ne es collaturus: nec t[ame]n
nobis exhiberi post[ea] n[isi] p[er] filii tui icarnatio[n]e[m].
Unde nobis mi[sericordi]a[m] tua[m]. i. uisibile[m] p[er] carnem
assumpta[m] nobis mitte misericordissimu[m]
filiu[m] tuu[m]. Et da nobis salutare tuu[m]. i. pre
be nobis illu[m]: q[ui] nobis erit saluatio: Et q[uia]
erit saluatio: nõ erit nostra. i. p[er] merita
n[ost]ra: s[ed] erit tua. i. p[er] gra[tiam] tua[m].
**Audia[m] q[ui]d loquat[ur] i[n] me d[omi]n[u]s d[eu]s: quo
nia[m] loquet[ur] pace[m] i plebem sua[m].
Et sup[er] s[an]c[t]os suos: & i eos q[ui] conu[er]
tunt[ur] ad cor.** S[ed] forsitan dicit aliq[ui]s.
Qua fiducia hoc. o. p[ro]pheta postulas: q[uod] d[eu]s

pr̄ filiū suū incarnāri mittat / hac certe:
q̄z p internā inspirationē ita futuꝛo ēē m
ē reuelatū. Nam ego audiui & uero au
diā / qd do deus ī me loquat̃. hoc ē. p in
nam inspiratione iā cognoui: & uero co
gnoscā / qd dō ds pr̄ p spm̄ scm̄ & magi
strā ueritate ī me p̄sidente de filij sui in
carnatione mihi reuelet. Sȝ tandē cogno
scere uultis qd mihi sit locuturus. Scio
certe qm̄ ip̄e dn̄s loquet̃. i. reuelabit mi
hi p internā inspirationē pacē ēē uētura
ī plebē iudaicā futurā suā p īcarnatioēȝ
filij sui. Ip̄e eī adueniēs mediator dei & ho
minū parietē inimicitiaꝝ destruet. quē
adāȝ int̃ se & deū constituit. Et qm̄ plebs
iudaica spāl̃r sua dr̄ ꝓp dilectionē patꝝ
ne hoc loco ī omibȝ iudeis pacē uenturā
ītelligas: determino de q̄bȝ hec dixeri. Pax
illa in scōs suos ueniet. i. ī illos. quos ip̄e
ī uirtutibȝ confirmauerit. Et illa pax ue
niet eis sup. i. de supnis p miāȝ dei. Et nō
tm̄ in solos iudeos pax illa pueniet: sȝ & ī
eos. i. ī gentiles / q conuertunt̃ ad cor. i.
ad aī rōne. Extra cor eī est: q creaturaȝ p
creatore colit. & uero deo neglecto / idolū
qd fecit adorat. Ille aūt ad aī rōne redit. q
relicta idoloꝝ supstitione: uerū deū adorat
& credit. In eos ergo q ad cor reuertunt̃ /
pax illa pueniet: q quotqt gentiliū con
uertentur: ad dei amiciciā introducent̃.

Verūtn̄ ꝓp timentes eū salutare
ipsius: ut inhitet gl̃ia ī terra nr̄a.
Quis dicā eū locutuꝝ pacē sup plebē suā
& sup scōs suos: uerūtn̄ salutare ip̄i erit
tm̄ ꝓpe timētes eū. i. saluatio eī erga illos
erit tm̄ q eū caste & filial̃r timet / & ab eo
nō apostatant. Hoc aūt ideo dicit: qm̄ & si
sint alij sacramētoꝝ eī ptīcipes: nō tn̄ sal
uationis erūt consortes: si ab eo p aposta
siam recesserit. Ad hoc. s. erit saluatio

ī timētibȝ eū: ut gl̃ia hitet ī t̄ra nr̄a. i. ut
īmortalitas & impassibilitas & eternitas
conferat̃ corporibus nr̄is.

Miā & ueritas obuiauerūt sibi: iu
sticia & pax osculate sunt. Sed
discere forsitan uultis / q̄bȝ bn̄ficijs p̄cede
tibȝ īmortalitas & impassibilitas seu etez
nitas nobis reddat̃. Ecce q̄bus bn̄ficijs.
P mediatorē qppe dei & hoīuȝ miā. i. oī
uȝ peccatoꝝ remissio & ueritas. i. oīuȝ
pmissionū impletio / obuiauerūt sibi. i. sūt
ī humano gn̄e conuenerūt. P christū naqȝ
peccata credentibȝ p miāȝ dimittūt̃: & oīa
adimplent̃ que fidelibus de uita ꝑpetua
pmittūt̃. Et nō solū hec bn̄ficia sūt hoībȝ
collata p illū: sȝ & iusticia & pax oscu
late sūt se ī gn̄e humano p illuȝ. In gn̄e
qppe humano an̄ christi aduētuȝ nec
pax nec iusticia fuerat: q̄z p̄mus hō sup
biendo peccauit: & peccando inimiciā
arꝝ pietē int̃ se & deū erexit. Et hoc pec
catuȝ & hās inimiciciā / cunctis posteris
suis iniecit. Christus aūt patri p oīa obedi
endo / iusticiā attulit: pacēȝ int̃ deuȝ &
hoīes fecit: & hāc pacē atqȝ iusticiā oīb
suis imitatoribȝ dedit. Que pax atqȝ iu
sticia bn̄ osculari sese dicūt̃: q̄z sic ītimi
amici q se p longa tp̄a nō uiderūt: qui
tandeȝ sese uiderint. ī dilectionis oscula
tendūt. ita pax & iusticia ad humanuȝ
genus reducte: sūmo tripudio exultaue
rūt: q̄z ab eo diuti remote fuerūt.

Ueritas de terra orta ē: & iusticia
de celo prospexit. Dixit miāȝ &
ueritatē / iusticiā & pacē ī humano ge
nere conuenisse. Sȝ qm̄ nōdū dixit q
liter uenerit: hoc mō ondit. Ut hoīes
iusticiā & pacē possent hr̄e: ueritas est
orta de terra. i. uera peccatoꝝ confessio
egressa ē ex hoīuȝ consciā: Et sic p uerā

confessione p̄cedente/ iusticia .i. a peccatis iustificatio p̄cedens de celo .i. de christo. q̄ ip̄e nos a peccatis iustificat p̄spexit .i. hoīes ad p̄ficuū eorum saluationis aspexit. Quid aūt uera peccatorum cōfessio ē orta de terra nō ē imputādū hoīb3: imo ipi deo. Et ei pro quia: q̄ dn̄s dabit beni gnitatē .i. benignū inspirabit hominibus uere confessionis affectū: Et sic nobis eo inspirante ut confiteam̄: terra nr̄a dabit fructū suū .i. nos q̄ terreni sumus: meā3 effundemus confessionē. Ac p̄ hoc .i. p̄ uerā confessionē p̄cedētē nobis a deo inspiratā/ iusticia .i. quisq3 factus iustus ambulabit .i. ī uirtutib3 p̄mouebit̄ & p̄seuerabit positus an̄ eū .i. ī bn̄placito eius. Alr. Ondit hec oīa bn̄ficia qm̄ humano puenisse. S3 q̄s eorum fuisse auctor nō dixit. Q̄d hoc mō declarat. Ueritas .i. christus q̄ se ueritatē ēē asserat: ortus ē de terra .i. de incorrupto utero uirginali: Et p̄ ip̄m natū ī mūdo/ iusticia que ē ex fide/ p̄cedens de ip̄o q̄ ē de celo celestis: p̄spexit .i. ad p̄ficuū saluationis hoīes aspexit.

Et eñ dn̄s dabit benignitatē: & t̄ra nr̄a dabit fructum suum. Et ne dubites q̄ ueritas sit orta de t̄ra: q̄ p̄fecto dn̄s dabit benignitatē .i. benignū filiū suū ī carnari mādabit. Et qm̄ ip̄e ad hoc eū mittet: t̄ra nr̄a .i. uterus marie uirginis de nr̄a terrenitate p̄pagate/ dabit fructū suū .i. p̄feret sn̄ uirili semine filium suum.

Iusticia an̄ eū ambulabit: & ponet in uia gressus suos. Et ip̄se dei filius homo factus: q̄ ē iusticia .i. auctor iusticie ambulabit an̄ eū .i. an̄ p̄rē3 uice legati. Q̄ ī ei legatione factus fuit: dū3 carnē assūpsit. Et gressus suos ponet ī uia .i. opationes suorum diriget imitatiōe sui: q̄ ē uia oīb3 ad p̄rē3 ire uolentibus.

psalmus dauid.

Iste psalm̄ oro dauid sp̄alr̄ dr̄: q̄ q̄cq̄d ī hoc psalmo ɔtinet̄: uel oro ē: uel certe cause apposite s̄t/ quare debeat orare. Que orō attribuit̄ dauid .i. christo. Orat ēī ī hoc psalmo christ̄ p̄ constātia & p̄seuerantia ī passione/ p̄ resurrectione & p̄ gentiū uocatione. & & p̄ iudeorum ɔūsiōe. Intendit aūt christus p̄ponere se nobis exēplū orādi: ut cū eū3 q̄ p̄sciuis erat & oīa nouerat: & cui nulla necessitas inerat orasse uideamus: multo magis nos q̄b3 īcumbit necessitas: orare studeamus. Ut sicut ip̄e orādo meruit obtinere passionis uictoriā/ & resurrectionis gl̄iā3. ita nos orando p̄ntes euadam̄ angustias: & ad eternā gaudia p̄tingamus. Ut g̊ nobis se ip̄m orādi p̄ponat exēplū: suā3 orōnē3 sic incipit/ dicens.

85.

Inclina dn̄e aurē tuā/ & exaudi me: qm̄ īops & paup̄ sū ego. O dn̄e cui me famulū & creaturā p̄ assūpta3 humanitatē ēē cognosco: inclina aurē tuā ad me. Dictū ē ad similitudinē egri: q̄ medicū orat/ ut aurē suā sibi accōmodet: ut eū familiarius audiat: & magis ītente s̄bueniat. Q̄d ergo dicit. inclina aurē/ tale ē ac si diceret: O dn̄e pat̄ s̄blimitas tue diuinitatis nō despiciat uilitatē mee assūpte humanitatis. Imo p̄be auditū tue s̄blimitatis ad p̄ces mee infirmitatis: Et exaudi me/ dando mihi ī passione constantiā/ ut nō succūbā. Et merito debes me exaudire: q̄ te uolēte fact̄ sū3 inops .i. humana ope oīmō destitut̄ & sū paup̄ .i. mee saluti p̄ me īsufficiens.

Custodi aīā3 meā/ qm̄ sanctus sū3. saluū me fac̄ suū tuū d̄s m̄s sp̄antē3 + fac

in te. Hanc meã orõnē uolo ut exaudias. Custodi aĩaʒ meã dando m̃ pseuerantiã: ut constant᷑ cũcta tormĩta peurraʒ. Et facere debes. qz suʒ sanct᷒.i. ab oĩbʒ peccatis imunis. Et hoc ꝙ uniqsqʒ fidelis dicere pot᷑: scĩs sũ.i. p tua sacramẽta sctĩficat᷒. In passione da mihi pseuerantiaʒ: ꝙ saluũ me fac de morte p resurrectiõeʒ. Et hoc io qz suʒ s̃uus tuus.i. tibi obediuĩ in omibʒ: tũ ꝙ io qz sũm te sperans: ꝙ a nullo alio auxiliũ imploras.

Misere mei dñe: qm̃ ad te clamaui tota die: letifica aĩaʒ s̃ui tui: qm̃ ad te dñe aĩaʒ meã leuaui. Et ne uideat᷑ meritis meis exigentibz ĩplorare ut me exaudias. dico.o dñe misere: ut si merita mea hoc implorare nõ ualet ut me exaudias. saltẽ p miãʒ tuã me exaudi. Et dignũ ẽ ut saltẽ p miãʒ mihi s̃ueniaꝯ: qm̃ ego tota die.i. ĩ oĩ tpr̃e uite mee q̃ fuit dies ꝙ illuminatio ꝙ exemplũ bñ uiuẽdi fidelibus: clamaui.i. ĩtense oraui ad te p merẽdũ mihi ꝙ concilĩadũ. Et io letifica p resurrectionẽ aĩaʒ s̃ui tui.i. mei t᷑ fidelr̃ obedientis Et merito letificabis. qa.o. domine leuaui eã ad te.i. meã delectationis affẽctũ nõ ad terrena depsũ: s̃ʒ ad te leuaui: ut semp de celestibus cogitare.

Qm̃ tu dñe suauis ꝙ mitis: ꝙ mlte miẽ oĩbus ĩuocantibus te. Ideo aũt ad te aĩaʒ meã leuaui: qm̃ tu dñe es mihi suauis ꝙ dulcis: qz iugũ tuũ sufferre suaue ẽ ꝙ iocũdũ. Et es mitis aliis: qa hoĩuʒ peccata dissimulas: ꝙ nõ statiʒ uindicas: imo ad pniãʒ diu patient᷑ expectas: ꝙ es multe miẽ. uel qz multas misericordias tuã impendis: uel qz maior est miã tua ad parcẽdũ qm̃ culpa pcedens. Et qbus es multũ misericors? Profecto inuocantibz te.i. his q te fidelr̃ inuocãt: ut eis

peccata dimittas.

Auribꝯ pcipe dñe orõnē meã: ꝙ ĩtende uoci depcationis mee. Et qm̃ miãʒ tuã te ĩuocantibz p̃r ĩpendis. io ego q̃ʒ te ĩuoco. O dñe pcipe auribus orõnuʒ meã.i. ex toto ĩ exauditiois affectu cape orõnē meã cordi consonã. Et ĩtende uoci depcationis mee.i. te intensius orãde ut exaudias uocẽ meã te depcante humilr̃.

In die tribulationis mee clamaui ad te: quia exaudisti me. Et debes intendere: qa ĩ die tribulatõis mee.i. ĩ tpr̃e mee passionis ad te solũ mihi conciliandũ ppitiãdũ ꝙ pmerẽdũ intense oraui. Ideo aũt ĩ passione ad te confident᷑ orabaʒ: quia tu me p̃us exaudisti tũ qn̄ aquã ĩ uinuʒ uerti tũ qn̄ cecos illuminaui. tũ qn̄ lazarũ suscitaui.

Non ẽ similis tui ĩ diis dñe: ꝙ nõ est s̃m opa tua. Et merito ad te clamaui: qa.o. dñe ĩ diis.i. ĩ deificatis null᷒ ẽ tibi similis neqʒ p essentiã neqʒ ꝙ p potẽtiã: qz nullus ẽ s̃m opa tua.i. nullus pot᷑ ea facere que tu facis. Deificat᷒ ẽ petr᷒ deificatus ẽ Ioãnes: ꝙ magna s̃t opati. Sʒ nõ tibi s̃t similes: qa tu p te: illi aũt non per se s̃ʒ p te.

Omẽs gentes quascũqʒ fecisti: uenient ꝙ adorabũt corã te dñe: ꝙ glorificabũt nomen tuũ. Et si me exaudieris. iste fructus inde sequet᷑ qz omẽs gentes quascũqʒ fecisti.i. ĩ bonis opibz ĩ tua pfinitione creasti: uenient passibz fidei: ꝙ adorabũt te.i. cultũ tibi diuinitatis exoluẽt: ꝙ bñ uiuẽdo ꝙ bñ opãdo glorificabũt nom̃ tuũ.i. gliosũ ꝙ honorabile facient nom̃ tuũ. Sicut eñ p mala uitaʒ ds̃ inhonorat᷑. ita p bona laudat᷑. Et hoc totuʒ facient corã te.i. ĩ beneplacito tuo nõ ꝙ in beneplacito hominuʒ.

Qm̃ magnus es tu: & facies mira
bilia. tu es deus solus. Et merito te
adorabunt & glificabunt: q2 tu es magnus. i.
icomphensibilis: & tu solus es ds. i. oipotes
& tu solus es faciens mirabilia p te ipsu:
q2 & si apli & sci tui mirabilia faciebant
nõ a se s3 a te hoc hebãt. Vel pbat / q
nullus. o. dñe tibi similis sit: q2 magnus
es / & solus oipotens.

Deduc me dñe in uia tua: & igre
diar i ueritate tua: letet cor me
u3: ut timeat nom tuu. Onso fructu
q de sua exauditõe puenit. uerso ad orõni
redit. O dñe pr / ut omes gẽtes ad te cre
dendo ueniat: me positu i uia tua deduc.
i. me paratu ad explenda obedientia3
qua mihi iposuisti: pseuerare fac / donec
explea. Et si me deduxeris: ego igrediar
i ueritate tua. i. te uerace ondã in ys q
de me pmisisti. Veritas ei dei i hoc erat:
q christu pati p pphas pmiserat: Qd
ut uerax appareret: oportebat iplezi.
Et q2 ad hoc ingrediar & accedã: ut
ueritate tua complea: letet itaq3 cor me
u3 de resurrectione. Letet qdẽ: ita tn ut
timeat nom tuu: & nõ de se presumat:
sicut pmus homo: q timore3 tuu pposuit
ac p hoc pcepta tua contempsit.

Confitebor tibi dñe ds ms in toto
corde meo: & glificabo nom tuu
in eternu. Et merito d3 cor meu3 de
resurrectione letari: q2 si resurrexero
o dñe ds meus: cu me creatura & suu3
cognosco: confitebor tibi i toto corde meo.
i. inueniã tibi cofessores & laudatores
q te toto corde laudabut / nullo angulo
cordis eo2 a laude tua uacante. Et gli
ficabo nom tuu in etnu. i. adinueniã tibi
fideles: q bn uiuendo nom tuu honorabi
le exhibebut: donec psens seculum fuerit.

Hos & duos uersus pcedentes de mẽbris
christi legere possum9. O dñe deduc me i
ueritate tua. i. meos positos i pceptis tuis
de uirtute i uirtute fac conscendere. Et
si tu eos deduxeris: ipi ingredient in ueri
tate tua. i. pparabut te ut adimpleant
pcepta tua: que uera sut / & uere obsuan
da. Et pq deduxerit eos: & ipi igressi
fuerit. cor eo2 ita letet: ut timeat nom
tuu: Ds ei timere / ne cadat. Et si eos de
duxeris: nõ frustra facies: q2 ipi confite
buntr tibi i toto corde suo. i. laudabut te nl
lo agulo cordis sui uacante a laude tua.
Et glificabo nom tuu in etnu. i. apd alios
bn opando honorabile reddet: donec pns
seculu3 fuerit, & pose eternal in celo.

Quia mia tua magna e sup me: &
eruisti aia3 mea3 ex iferno iferi
ori. Ideo i me uel i meis glificabo nome
tuu: qm mia tua e magna sup me. i. bn
ficia collata m p mia3 tua3 / magna sut &
excelsa sup me. i. uires & merita mea
excedentia. Et si quera_t que sit illa mia.
ista e pfecto: q tu eripuisti aia3 mea ex in
ferno inferiori. Locus qda d e ee tenebra2
sine lesione poena2: ubi an christi aduen
tu detinebant aie iusto2. Qui3 hoc satis
erat ad poena: q dei uisione carebant.
Aliud at locus inferior ee d: ubi iniq2
aie sn remedio cruciant. Vel iste mudus
ifernus d ad coparatione etne mansionis
s3 celestis. Ille uo locus q aie malo2 ad
torquẽdu descendut: inferior ifernus
uocat. Vel dicit se christus de inferiori
iferno liberatu. i. de pfuditate uitio2 ereptu.

Deus iniq isurrexerut sup me: &
synagoga potentiu quesierunt
aia3 mea: & nõ pposuerut te in
conspectu suo. Et ita oportuit / ut aia3
mea de inferno liberares: q2 iudei ad hor

contra me insurrexerūt: ut me ī infernū
precipitarent. Et hoc dicit: Odeus iniq iudei
innocentē condemnātes: qđ ē contra equitatē:
contra me surrexerūt/sup me. i. ad supā
dū me: Et synagoga potētiū. i. congre
gatio iudeorū: q ī reputatiōe sua poten
tes sibi uidebant: quesierūt aīaz meā in
morte detinere. Hoc io fecerūt: q: deuz
ī conspectu suo nō pposuerūt. i. diuinitatē
ī me latentē cognoscere noluerūt: uel te
ultorē nō timuerūt.

Et tu dñe ds ms misator & mise
ricors: patiēs & multe mīe & ue
rax. Ipi qdez aīaz meā pdere quesierūt
s3 tu dñe cui me famulū recognosco: &
q es ds ms/cui me creaturā recognito: q
misator es ī exhibitione/misericors ī nā:
q patiens es/hoīū peccata dissimulans.
& diu eos ad pniaz expectans: q multe es
mīe/eo q mīaz tuā multis impendis: uel
q: mīa tua culpā excellit. Et q uerax es
ī adimplēdis pmissionib3 tuis. Cum modo
ī passione a me uideris auersus: respice
ī me/dando m̄ constātiā: & miserere mei
resuscitando me. Et sic da iperiū puero
tuo. s. tibi obedienti p omia: ut regnet ī
iudeis & gentib3. Et ut imperiū istud ob
tineā: saluū fac p resurrectionē filiū
ancille tue. i. filiū uirginis marie: que
angelo rndit: Ecce ancilla dñi sū ego. fi
at mihi sm uerbū tuū.

Respice ī me & miserere mei: da im
periū tuū puero tuo: & saluū fac
filiū ancille tue. Iste uersiculus cum
precedenti expositus est.

Fac mecū signū ī bono: ut uideāt
q oderūt me & confundant: qm̄
tu dñe adiuuisti me: & cōsolatus
es me. Et qm̄ ego puer tuus sū/p oīa
tibi obediens: io fac mecū signū ī bono. i.
fac mihi bonū signū: qđ ī Jona pdixisti.
ut sicut ipē de uentre ceti illesus exiuit
post triduū: ita ego de sepulcro icolu
mis surgā post diē tertiū: ut illi q me
oderūt. i. iudei q ex odio me ī mortez
dederūt: uideāt & intelligāt: qm̄ tu ad
iuuisti me ī passione: & consolatus es me
ī resurrectione. Confundant & erubescāt
p peccatis suis/conuertant & credāt. Nota
q in hoc uersu/iudeorū cōuersio designat.

Psalmus dauid.

Psalmus cantici filiis chore. Iste psalmus
q ē cantici. i. q maxiaz cunctis fidelib3 d3
generare leticiā: eo q agit de gloriosa constitu
tione ecclie: pponit filiis chore. i. oīb3
imitatorib3 christi. Preuidens naq3
ppha ecclie constitutionē gloriosaz eē futu
rā: ipaz nobis constitutionē ecclie expo
nit: ut nos attēdentes q̄ mirabilē de pu
blicanis & peccatorib3 eaz ds gloriose consti
tuerit: exultem̄ & iocūdem̄: & diuinis bn̄
ficiis grās rependam̄. P hoc eī q sumus
ī corpore ecclie positi: de iugo & captiui
tate diaboli sum̄ liberati: & de corpore
diaboli in corpus christi translati. Qua
pp ē nobis de gloriosa ecclie constitutione gau
dendū: q: dūz eī mēbra efficim̄: a diabo
li potestate eripim̄. Materia h9 psalmi st̄
filii chore: quos ppha alloqt̄. Intendit
āt illos hortari: ut p gloriosa ecclie consti
tutione spualē iocundent̄ & gaudeāt &
graz̄ actiones deo psoluāt. Et ut hoc di
gnius atq3 deuotius faciat: ipaz ecclie
constitutionē exponit sb quadā apostro
pha/ad ipaz eccliaz facta: quasi dicat. Me
rito ecclia de constitutiōe tua/cunctis fideli
bus ē exultandū: q: o. ciuitas dei. i. scā
ecclia/ī qua fideles uiuūt coī uite celi: sic
ī terrena ciuitate uiuūt coī uite fori/glo
riosa mihi dicta st̄ de te. i. admirāda &

laude digna sunt mihi a domino per internam inspi
rationem reuelata de constitutione tua.

86.

Fundamenta eius in montibus sanctis: diligit dominus portas syon super omnia tabernacula iacob. Quasi inquireret a propheta: que sibi sit reuelata: ad audito
res uersus ostendit. Ecce que gloriosa sint
mihi de ecclesie constitutione reuelata.
Fundamenta eius sunt in montibus sanctis. i. fundatores
eius s. patriarche & prophete & apostoli eorumque suc
cessores sunt montes sancti. i. eminentes meritis
& confirmati in uirtutibus. Patriarche quippe
& apostoli fundamenta dicuntur ecclesie: eo quod studu
erunt alios ad eius societatem perducere. Sed
cum dicat apostolus: fundamentum aliud ponere
nemo potest preter id quod est positum: quod est christus
iesus: queritur quomodo & patriarche uel apostoli fu
damenta dicuntur ecclesie. Ad quod respondendum: quod est
christus principale: hoc illi sunt secundario.
Principale enim fundamentum ecclesie christus
extitit: quia eius sacramenta de se ipso protulit.
& illis & ut secundario fundamenta essent
prebuit. Vel fundamenta ecclesie fidem intelli
ge: que fides in sanctis montibus. i. in patriar
chis & apostolis primitus: & ab illis peruenit
ad alios. Aliud quod est mihi de constitutione
ecclesie reuelatum. Istud. s. quod deus diligit por
tas syon super omnia tabernacula iacob. hoc
est. chariores & acceptiores habet deus apostolos
qui sunt porte syon: quia predicatione sua aditum con
ferunt auditoribus ad ingressum societatis
ecclesie: que semper speculatur celestia & con
temnit terrestria. Illos inquam chariores
habet deus quam omnes tabernaculantes & militan
tes sibi in patrum populo secundum umbraticam legum
instituta. Hoc autem loco datur intelligi quod
noui testamenti patres sunt patribus ueteris testamenti
digniores. quia quod illi in umbra. hoc isti
in ueritate perceperunt: & quia pro fidei constantia
usque ad effusionem sanguinis dimicauerunt.

Gloriosa dicta sunt de te: ciuitas dei. Hic uersiculus cum superiore proxime
expositus est. Diapsalma.

Memor ero raab & babylonis scientium me. Hoc etiam mihi reuelauit deus
de constitutione ecclesie. Nam ipsemet ore
suo sic dixit. Ego in constitutione ecclesie me
mor ero raab & babylonis. i. gentilitatem
per latam uiam mortis incedentem: & cum uanis
idolis fornicantem: & mihi per superbiam inobe
dientie contradicentem: & in peccatorum mo
le confusam a peccatis emundabo: & in ec
clesie consortium aggregabo. Ideo autem
raab & babylonis memor ero: quia scien
tium me: i. quia fide & operatione cognoscent.
Vel quoniam quedam libri habent scientibus me. me
mor ero raab & babylonis scientibus me. i.
apostolis. Quod est dicere. Per apostolos me scientes
ad fidem conuertam gentiles: & de ipsis edi
ficabo ecclesiam. Raab quidem interpretatur
latitudo uel superbia. Babylon uero confusio.
Per que duo gentilitas apte signatur: que
per spaciosam uiam mortis incedebat: & contra
dominum per inobedientiam superbiebat: & in peccatorum
confusione manebat. Raab quippe mere
trix fuit: que in hierico nuncios Iosue susce
pit: & eos a ciuibus suis abscondit: & in co
lumes ire permisit: Et signum querens quo
posset domus eius euadere quum urbs uastaretur.
ut uittam cocco tinctam in fenestra domus liga
ret audiuit. Et sic tandem urbe capta: illa
hoc signo euasit. Sic et gentilitas predica
tores a iudeis repulsos credendo suscepit:
& ab insidiis inimicorum defendit: & ad
alios conuertendos securos ire permisit: &
uittam coccineam. i. crucifixi fidem in
signum saluationis accipiens. Qui enim fene
stram sui corporis crucis signaculo mu
nit: a spiritualibus inimicis euadit.

Ecce alienigene & tyrus & pplus ethyopu͡z: hi fuerũt illic. Vere memor ero raab & babylonis: qȝ ecce .i. palã & ĩ manifesto ẽ: q̃ alienigene .i. alo phili preuis potione cadentes: q eo q̃ pota tione tpaliũ implebant̃ ĩ pfundũ mortis pcipitabant̃. & tyrus .i. illi q erat ĩ an gustia peccatoꝝ positi: uel q pdicatoribȝ & sitis prius ingerebat tribulationũ an gustias. & ppls ethyopũ .i. ij q ĩ peccatis denigrati erat. hi omẽs p fidez & opera tionez fuerũt illic .i. ĩ constitutõe eccl̃ie. Qđ ẽ dicere. Hos omẽs a peccatis absolui: & ĩ corpore eccl̃ie posui.

Nunqd syon dicet hõ: & hõ nat̃ ẽ in ea: & ipe fũdauit eã altissi͡z. Ecce ondi q̃ gl̃iosaz constitutionez hẽat eccl̃ia. nc̃ uo ipm uobis fundatorẽ ondaz: q (qđ est mirabile) & fundator fuit & fũ dam͡ẽtu .i. homo singularis natus ẽ in ea eccl̃ia. Qui cũ sit homo p hoc q̃ natus est, est tñ altissim̃ qȝ ds̃ ẽ. Et ipe q hõ & ds̃ ẽ, fundauit eã .s. eccl̃iaz. Et q̃ ipse sit ds̃: & ita hoiẽ assumpsit, q̃ accipiẽs qđ nõ erat mãsit qđ erat. qualr̃ fieri potuit nunqd homo dicet.̃ .i. mortalis aliqs poterit ex plicare.̃ Certe nõ poterit. Vñ Joãnes baptista dicit. Non suz dignus corrigiaz cal ciamti eius soluere .i. incarnationis ei᷒ mysteriũ nequeo explicare. Alr̃. Ego di co q̃ qui natus ẽ ĩ eccl̃ia, ds̃ & homo ẽ. Et ita procuIdubio ẽ credendũ: qȝ nũqd syon .i. eccl̃ia deũ deuote speculans, dicet alr̃.̃ Certe nõ dicet. Qđ ẽ dicere. Q̃ ipse deus & homo sit uerus: hoc catholica sẽ tit eccl̃ia.

Dñs narrabit ĩ scripturis pploꝝ: & principũ hoꝝ q fuerũt in ea. Et si forte queris unde hoc sciat eccl̃ia, q̃ ipse ds̃ sit & homo: Jnde certe scit, qȝ ds̃ & dñs hoc narrabit .p. narrauit ĩ scri pturis pploꝝ .i. ĩ lege & pph̃is & psalmis datis iudaico pplo: & & narrauit hoc ĩ scripturis pncipũ hoꝝ .i. aploꝝ: q q̃uis apud alios pncipes nõ fuissent: ĩ ea tñ eccl̃ia pncipes extiterũt. Qđ ẽ breuiter dicere. Scripta pphaꝝ & aploꝝ hoc te stant̃, q̃ ipse deus sit & homo. Diapsalma.

Sicut letantiũ oĩuz habitatio ĩ te. Hec & gl̃iosa s̃t mihi de te reuelata: qȝ habitatio in te erit sicut letantiũ oĩuz no strũ. Qualitatẽ p quali ponit .i. illi qui h̃itant ĩ te, h̃ebũt adeo plenaria letitiã ĩ futuro, quã ad imortalitatẽ pducent̃, sicut esset letitia oĩuz hoĩuz: q ĩ hoc mũ do uariis p causis letant̃. sicut si ille oĩmodã in hoc mũdo uideret̃ h̃ere leti tiaz, q oĩuz hoĩuz h̃c letitia haberet: ita tũc illi q hic in te pmãserint: oĩmodaz le titiaz consequet̃. Alr̃. habitatio ĩ te ẽ, sicut oĩuz letantiũ .i. illi q ĩ te h̃itant, nõ s̃t uere letantes. s̃ q̃i letantes. Hic eñ letant̃ tm̃ ĩ spe. tũc aũt letabunt̃ in re.

psalmus Dauid.

Canticũ psalmi filys chore ĩ finẽ p melech, ad respondendũ intellectus eman iezra dite uel israelite. Jsta iocũditas & exulta tio quã nobis designat, uel spũalr̃ opato pponit̃ filys chore .i. imitatoribȝ christi quos ipse sibi patiẽdo acqsiuit. Proposit̃ aũt eis ad rñdendũ .i. ad hoc ut qq̃ fide les christo respondeãt & concordent. et ei᷒ uitaz atqȝ passionẽ imitent̃. Vt ei te stat̃ apls. Pro nobis passus ẽ christus: re linquẽs nobis exemplũ: ut sequamur ue stigia eius. Que imitatio nõ ẽ momta nea & horarie s̃uanda: s̃ usqȝ ĩ finez .i. usqȝ ad ultimũ uite diem. Non eñ salua bitur, nisi q usqȝ ĩ finẽ pseuerauerit. Et hãc imitationẽ nõ inuiti debet obs̃uare

fideles : s. p melech .i. concordit. Melech
eni interptat concordia. Concordit g. chri
sto respondere debemus : ut sicut ipse p
nobis aiaz posuit : ita nos si necesse fuerit
aiaz pro illo ponam. Et sicut ille no in
uite s. sponte e passus ; ita nos no ex tristi
cia / s. cu cordis alacritate patiam. Intel
lectus aut iste / q ita sit christus concordit
& pseuerant imitandus : est Eman israe
lite ul iezraelite. Eman s. interpretat. Iez
raelita / aduena orientalis. Israelita / uir
deu uidens. Q. d. e dicere. Illi tm huc hnt
itellectu : q se fres & cohered es christi p
adoptione ee cognoscut : & q se p primi
hois culpaz / ab illo aduenas & alienatos
aspicuit : De quo ppha dicat. Oriens e no
men ei. Et q semp ad hoc nitut : ad dei
uisione puenia. Qui at oia ista no curat.
uitaz & passione christi negligut imitari.
Huius at psalmi materia ipi st fily cho
re : quos ipe christus allogt. Ponit aut
i hoc psalmo christus sue passiois gstan
tia / & oronis instantiaz / qua prez ora
uit / ut eu i passione ptegeret : & de mor
te ad uitaz reduceret : necessarias cas
appones / quare resurgere debeat : q
gnis humani no compleret saluatio : n
ipe moreret atqz resurgeret. Intedit at
p hec oia fideles hortari : ut sua uitaz
ac passione pseuerant & concorditer
imitent : q p ut testat apls : Qui dic se
i christo manere : dz quo christ ambula
uit : ita & ipe ambulare. Ut g nobis mo
du sue passionis ondat : p ut mos est i
omib psalmis. ubi de passione loquit : ab
orone sic incipit dicens.

87.

Domine ds salutis mee : in die
clamaui & nocte coram te. O
dne sr / cui me creatura p assumptam
humanitate cognosco. oro mea .s. cor
dis consona itret in conspectu tuo .i. no
tm ingrediat tue curie porta : s. usqz
ad conspectu .i. ad pntiaz tue sblimita
tis ascendat. sicut fidelis legat : cui no
sufficit / ~~ut ea que sibi st iniuncta dep~~
~~mat~~ aula pncipis tm itrare : n ipsuz
pncipe adeat : & ea que sibi st iniuncta
depmat. Alr. Oro mea facta i gspectu
tuo .i. i bnplacito tuo : l. i interiori meo :
ubi tu solus uides : uel que te no latet. in
tret .i. sacrariu tue exauditois itroeat. Et
qd sit orone ad te intrare / planius onda.
Inclina aure tua ad prece mea .i. onde
p exauditionis effectu / pce mea ad tuuz
puenisse conspectu. Et io ad te tm clamo :
q tu es ds auctor salutis mee .i. resurre
ctionis ipe. uel es auctor mee salutis :
q p te sui ab oi peccato imunis. Ideo e
debes me exaudire : q clamaui .i. itesso
clamore cordis oraui i die & nocte .i.
assidue / uel i psps & i adusis : ut i itre
qd fuit an passione : qd fuit mihi qi dies.
& i tpe passionis / qd fuit mihi qi nox.
Et hoc qd dico / cora te e .i. te no latet :
Imo scis ita esse.

Intret i conspectu tuo oro mea :
inclina aurez tua ad pcem mea.
Hic uersus sup pxime expositus est.

Quia repleta e malis aia mea : & ui
ta mea i inferno appropiquauit.
Et opus e / ut orone mea exaudias : q
aia mea .i. aialitas & sensualitas mea
repleta e malis .i. uariis anxietatibus.
Vn & i euagelio dicit : Sps qde pmptus est :
caro aut infirma. Et uita mea appropi
auit i inferno .i. conuersatio mea digna
iudicata e descendere i infernu. Vel ui
ta mea .i. aia mea qua uixi / appropia
uit inferno .i. ad iferos spoliados accessit.

P hoc aũt qđ ponit appropinquauit / ẽ sciẽ
dũ: q̃ ad hoc ĩ infernũ descendit / nõ
ut ibi teneret̃: ß inde tentos educeret.
**Estimatus sũ cũ descẽdentibꝫ ĩ
lacũ: factus sũ sicut homo sine
adiutorio ĩter mortuos liber.**
Exponit anxietates / qbꝫ se dixerat esse
repletũ. Tanta fuit ꝑsecutio mihi illata.
q̃ estimatꝰ sũ cũ descendentibꝫ in lacuꝫ .i.
dignũ me reputauerit ĩ infernũ cũ aliis
iniqs descendere. Et cũ possẽ me de illis
ulcisci: factus sũ tñ sine adiutorio .i. nul
lũ me omĩ adiutorẽ hrẽ: Et iõ reputatꝰ
sũ ab eis sicut purus hõ: cũ tñ purus hõ nõ
essem: quia erã liber intˢ mortuos .i. intˢ
alios mortales quãdã libertatẽ habebã.
Alii ẽ hões q̃ qñ nolũt moriũtᵘ: nec ꝑ
sua uoluntate resurgũt. Ego aũt ⁊ qñ uolui
aĩaꝫ posui: ⁊ iterũ ꝑ uelle resũpsi. Aliter.
Ego uiuens / ĩter eos q erãt mortui ĩ pec
catis / fui liber: q̃ nullũ ĩ me ẽ inuentũ
peccatuꝫ.
**Sicut uulnerati dormientes ĩ se
pulcris: quoꝝ nõ es memor am
plius: ⁊ ipi de manu tua repulsi
sũt.** Et qm̃ uisus sũ ab eis sicut purus
homo: iõ reputatus sũ ab eis talis / q̃les
illi sũt / q a diabolo ꝑ originale peccatuꝫ /
⁊ ẽ ꝑ actualia sũt uulnerati: ⁊ ꝑ hoc q̃
sũt a diabolo uulnerati: sũt dormiẽtes .i.
ĩ pestifera peccati consuetudine q̃escẽtes:
⁊ iõ sũt in sepulcris fetentes: q̃ ꝑ diutinã
peccati consuetudinẽ / famę turpis odo
rẽ exhalãt. Quorũ ita ĩ pecto fetentiũ
tu ampliꝰ nõ es memor / ut eos a sua ma
licia reuoces. Ideo aũt illoꝝ nõ recordaris:
q̃ peccatis eoꝝ exigentibꝫ / de manu .i. de
auxilio tuę ꝓtectionis uel deductionis
expulsi sũt ⁊ abiecti.
**Posuerũt me ĩ lacu inferiori: in
tenebrosis ⁊ ĩ umbra mortis.**
Et qm̃ uulneratis similẽ me reputa
uerũt: iõ posuerũt me ĩ lacu ĩferiori .i.
ideo iudicauerũt me dignũ poni ĩ illo
ĩferiori ĩferno: ubi impii cruciantˢ:
nõ ĩ eo ubi iusti sñ poenaꝝ lesione mo
rantᵘ. Et iudicauerũt me dignũ poni
intˢ illos / q obsiti sũt tenebris peccatoꝝ:
Vñ ⁊ alibi dr̃. Et cũ iniqs deputatus ẽ.
Et posuerũt me ĩ umbra .i. ĩ ignorantia:
q̃ dicebãt me ignorare patrẽ: ⁊ q̃ q̃d
de eo ãnũciabaꝫ / ꝑ ignorãtiaꝫ dicere.
Que ignorãtia ĩ me / esset mihi cũ mor
tis: q̃ q ignorat deũ / ignorabitᵘ ab illo.
Vel posuerũt me ĩ umbra mortis .i. dixe
rũt me quãdã hr̃e silitudinẽ cũ morte
corpis. Sicut ẽĩ mors aĩaꝫ a corpore di
uidit: ita ipi dicebãt / q̃ eoꝝ aĩas a cor
poribus separabã. Vñ ⁊ aiebant.
Quousq; aĩaꝫ nr̃aꝫ tollis.
**Sup me confirmatus ẽ furor tuꝰ:
⁊ oẽs fluctus tuos ĩduxisti sr̃ m.**
Et ut breuiꝰ concludã / oĩa mala mihi
illata: furor tuus confirmatꝰ ẽ sr̃ me:
.i. furibũda ira tua que ĩ gñi humano
debebatᵘ: quãdã uiolentia mihi ĩcubuit,
ad depmendũ me. Dictũ ẽ hoc ad silitu
dinẽ alicuiꝰ ꝑmentis ⁊ confirmãtis ma
nũ suã sup aliquẽ: quẽ uelit ex toto com
primere. Et induxisti oẽs fluctus tuos
sup me .i. omes cõminationes tuas / quas
humano gñi feceras ꝑ peccatis ꝓmi
pentis / ĩdua pmisisti sup me: q̃ ego pecca
ppli delenda ĩ corpore meo portaui: ⁊
poenas lui: quas ipi luere debuere.
**Longe fecisti notos meos a me:
posuerũt me abominatõeꝫ sibi.**
Et in tm̃ ĩualuit sup me ꝑsecutio: q̃ no
tos meos longe a me fecisti .i. ap̃los qui
mihi ꝑ fideꝫ adheserãt: longe a me fieri

pmisisti: qz omēs me relicto fugerunt:
ideo aūt me dimiserūt: qz me abominati
onē sibi posuerūt .i. nomē meū abominabi
le & execrabile putauerūt: sicut petrus
q uerare & testari cepit / q nō nouisset ho
minē. Diapsalma.

Traditus sū & nō egrediebar: ocu
li mei languerūt p̄re īopia. Et nō
solū noti mei me dimiserūt · B & traditus
sū a meo discipulo: Et licet uindicare me
possem: nō tn̄ egrediebar .s. ad uindictā
faciendā nō me pparabā. Et qm̄ omia
que mihi inferebant: equanimiter patie
bar: iō oculi mei languerūt .i. apli qui
me oculo fidei uidere debebāt / de diui
nitate ī me latente dubitauerūt. Et
hoc contigit p̄ inopia .i. eo qd nullā ha
bere opem alicui auxiliantis. Vel ipi du
bitauerūt p̄ inopia .i. p penuria ueri
luminis sps sci / quē nōdū perceperant.

Clamaui ad te dn̄e: tota die expā
di ad te manus meas. Et qm̄ ab
omibz amicis relictus erā: iō .o. dn̄e cla
maui ad te .i. intense ad te pmerēdū
oraui: & manus meas ad te expandi
tota die .i. oī tpē uite mee: que fuit dies
& illuminatio aliorū: opatiōes meas
ad te glificandū cūctis ostendi. Vel toto
tpē passionis manus meas ī cruce extendi /
ad te gn̄i humano ppiciandū.

Nunqd mortuis facies mirabilia:
aut medici suscitabūt / & confi
tebunt tibi. Ego ad te clamaui / ut me
resuscitares. & oportet / ut ita facias. Si
ēi ego nō resurrexero: nūqd mirabilia
facies mortuis .i. nūqd ī peccatis mortuos
mirabilr̄ ī aīa suscitabis. Non. Et nisi
resurgā: nūqd apli & pdicatores me
dici aīarū / suscitabūt pdicatione sua mor
tuos ī peccatis. Et si nō resurrexero: nū
qd hoīes conuersi ad fidē / confitebunt
tibi .i. laudabūt te. Non. Quod ē breuit
dicere. Oportet ut resurgā: qz nisi resur
rexero: hec oīa nō fient. Diapsalma.

Nunqd narrabit aliqs ī sepulcro
mīam tuā: & ueritatē tuā ī pditiōe.
Et si ego nō resurrexero: nūqd aliqs nar
rabit .i. pdicabit mīam tuā .i. remissione
peccatorū quā tibi positus ī sepulcro & ī
fetore uitiorū. Vel me remanēte ī se
pulcro: nūqd aliqs misericordiā tuā nar
rabit. Et nisi resurrexero: nūqd aliqs
ānūciabit ueritatē tuā .i. me / q sum ue
ritas tua / ī pditione .i. ī pplo iudaico posi
to ī pditione. Vel ueritatē intellige pre
cepta euangelii.

Nunqd cognoscent in tenebris
mirabilia tua: & iusticia tua in
terra obliuionis. Et si ego nō resur
rexero: nūqd mirabilia tua cognoscent
ī tenebris .i. nūqd uirginis partus &
mea ascensio / & gn̄is humani reparatio / q
p me mirabilr̄ es opatus: cognita erit in
tenebris .i. in iis q positi st̄ ī tenebris ui
tiorū. Et iusticia tua que ē ex fide / nūqd
erit cognita ī terra obliuionis .i. ī illis
q obliti st̄ tui: & quorū tu oblitus es.

Et ego ad te dn̄e clamaui: & ma
ne orō mea preueniet te. Et qm̄ hec
oīa que p meā resurrectionē debēt cō
pleri / non fiēt: nisi fuero suscitatus. ideo
o dn̄e ego clamaui ad te .i. intense oraui
ad te pmerēdū / ut me resurgere facias: &
p resurrectione consequēda / orō mea .s. cor
di consona pueniet te mane .i. poccupabit
te ī mediate. Prius ēi orōne mea pmouebo:
quā tu remuneres / me resuscitando. Vel
orō mea pueniet te / facta p mane .i. pro
matutina resurrectione.

Vt qd dn̄e repellis orōnē meam:

auertis faciem tuam a me. Christus quidem hoc modo orabat ad patrem: et sciebat procul dubio se exaudiendum: sed quia quantum ad interiorum reputationem exaudiri non uidebatur: quandam proponit questionem, quam post soluet: sic dicens. O domine ut quid .i. qua causa quod uelut intentione orationem meam uideris repellere: pro eo quod permittis me uariis affligi tormentis. Aliud est quare hoc facis. Et qua de causa uideris auertere faciem tuam .i. prius auxilium tuum a me. Ad similitudinem dictum est alicuius: qui in eum quem non diligit: ne oculum quidem curat flectere. Diapsalma.

Pauper sum ego: et in laboribus a iuuentute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. Vere uideris orationem meam repellere: et a me faciem tuam auertere. Propter hunc enim declarat effectum, quia ego sum pauper .i. humilis et mee saluti per me insufficiens: et a iuuentute mea sum in laboribus .i. ex quo predicare coepi et miracula facere, quod fuit in tricesimo anno: semper fui in tribulationibus: et in tot tribulationibus, quod exaltatus sum in cruce: humiliatus sum .i. depositus in sepulcro: et conturbatus sum et afflictus in passione. Ordo iste preposterus est.

In me transierunt ire tue: et terrores tui conturbauerunt me. Accedit ut questionem quam proposuit soluat hac utilitate. o. pater uisus es me repulisse, at pati permisisse: quia ire tue transierunt in me .i. per me uindicte tue, quas humano generi pro peccatum originale debebas, per meam passionem et mortuum ablate sunt et delete. Et terrores tui .i. comminationes ille quas homini primo fecisti: quia cum terra esset in terram ires: conturbauerunt me. Secundum sensualitatem me conturbatum in passione fecerunt: iuxta illud. Tristis est anima mea usque ad mortem.

Circumdederunt me sicut aqua tota die: circumdederunt me simul. Et quoniam tu uoluisti uindictas generi humano obnoxias per meam passionem esse deletas: ideo te permittente, iudei me insidiantes circumdederunt me sicut aqua .i. undique me uallauerunt: ne de eorum manibus euadere possem. Et hoc fecerunt ad instar aque: que aliquem in se periclitantem circumdat atque [illegible] fluit. Et hoc fecerunt tota die .i. toto tempore passionis. Et ne intelligas uel maiores tantum seorsum uel minores tantum me circumdedisse dico: quia simul .i. maiores et minores me circumdederunt.

Elongasti a me amicum et proximum: et notos meos a miseria. Et in tantum multiplicati sunt inimici: quod elongasti .i. elongari a me permisisti amicum .i. ordinem apostolicum: et proximum .i. populum iudaicum mihi cognatione propinquum: et notos meos .i. eos qui iam fide appropinquauerant. Et quidem inimici creuerunt et deserunt amici, exclamo. Ah quanta miseria illi incubuit, quem deserunt amici: puniunt inimici. Vel illi qui me dimiserunt a miseria .i. propter miseriam quam patiebar, a me recesserunt.

Intellectus dauid.

Intellectus ethan israelite. Ethan interpretatur robustus. Israelita uero uir deum uidens. Intellectus igitur iste qui ex uerbis huius psalmi concipitur, est ethan .i. alicuius robusti. Et quoniam robustus quilibet esse ualet et in malo: qui hoc intellectu caret. illius inquam robusti est hic intellectus, qui est israelita: qui per spiritualem robur mentis ad celsitudinem diuine contemplationis ascendit. Propheta quippe in hoc psalmo introducit quemdam uirorum in fide robustum atque perfectum loquentem et exponentem generis humani reparationem, et cetera beneficia generi humano a deo prestita per aduentum christi collata: et conglorificationem capitis et membrorum.

psal. David 88.

Misericordias Dñi in æternum cantabo.

In generationē, & generationē annuntiabo ueritatē tuā in ore meo.

Mirabilis [illegible] promissio [illegible] misericordia: sed mirabilior adimpletio, [illegible] ueritas. [illegible] promissionē Deus [illegible] completionē uerus & iustus. David ergo eruditus de promissione incarnationis eius, certus de completione [illegible] laudes, & loquitur Propheta [illegible] Misericordias &c. [illegible] Christo [illegible]

Quoniā dixisti: In æternū misericordia ædificabitur in cœlis: preparabitur ueritas tua in eis.

Disposui testamentū electis meis, juraui David seruo meo: usque in æternum preparabo semē tuū.

Et edificabo in generationē & generationē sedē tuā.

Ideò cantabo, quia [illegible] euangeli [illegible] Deus [illegible] misericordia [illegible] testamento [illegible] preparauit ueritate [illegible] nouo, ideò

Cōfitebūtur cœli mirabilia tua Dñe: etenim ueritatē tuā in ecclesia sanctorum.

Quoniā quis in nubibus æquabitur Dño? Similis erit Deo in filiis Dei.

Deus qui glorificatur ĩ cōsilio sanctorū: magnus, & terribilis sup omnes, qui ĩ circuitu ejus sunt.

Homines nō possūt credere [illegible] misteria incarnationis, natiuitatis [illegible] resurrectionis, [illegible] gloria Dei [illegible] Ecclesia Sanctorū [illegible] ĩ cœlesti superna [illegible] gloriā. Jesus qui glorificatur ĩ [illegible] Sanctorū nō e Angelus, nec purus homo, sed Deus, & Homo magnus potētia, terribilis potestate [illegible] Ideò conuersus Propheta [illegible]

Domine Deus uirtutū quis similis tibi? Potens es Dñe, & ueritas tua ĩ circuitu tuo.

Omnia promissa ĩ te cōplebūtur [illegible]

Tu dominaris potestati maris: motum autē fluctuum ejus [illegible]

Tu [illegible] In brachio uirtutis tuæ [illegible] inimicos tuos.

[illegible] supra mare. Tu Petrū [illegible] Dispersisti Judeos inimicos, nec [illegible]

Tui sunt Cœli, & tua est terra, orbē terræ, & plenitudinē ejus tu fūdasti: Aquilonem, & mare tu creasti.

[illegible] fideles, & [illegible] Aquilone populū infidele uelut mare [illegible]

Thabor, & Hermō in nomine tuo exultabūt: tuū brachiū cū potentia.

[illegible] mons [illegible] Hermo [illegible] Iordanē [illegible] transierat Israelite ad terrā promissionis. [illegible] monte Thabor transfiguratus Christus ostēdit [illegible] sed fuit gutta ad cōparationē gloriæ Diuinitatis [illegible]

Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua: justitia, & judiciū preparatio sedis tuæ.

Misericordia, & ueritas præcedēt faciē tuā: beatus populus, qui scit jubilationem.

Dñe ĩ lumine uultus tui ambulabūt, & ĩ nomine tuo exultabūt tota die, & ĩ justitia tua exaltabuntur.

Q[illegible] gloria uirtutis eorū tu es: & ĩ beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrum.

[illegible] erat aduētū Christi, ut expediret rede-
ptionē nostrā. Ante aduētu erat promissio, & punito
ideò expectabat misericordiā, & ueritatē & [illegible]
p misericordiā tēperadā: post aūetū Christi, miseri-
cordia, & ueritas [illegible] præcedat iustitiā. Beatus
populus [illegible] intelligimus, qui scit iubilationē, [illegible] gaudio pro
beneficio redemptionis. [illegible]
[illegible]
ne Iesū [illegible]

Quia Dñi est assumptio nostra, & sancti
Israel [illegible] nostri.

[illegible] nostra,
[illegible]

Tunc locutus es [illegible] tuis, &
dixisti, posui adiutorium i potentē: & exalta-
ui electum de plebe mea.

I[illegible] sancto meo
[illegible]

M[illegible] auxiliabitur ei: & bra-
chium [illegible] eum.

Nihil proficiet inimicus [illegible] & filius i-
niquitatis [illegible] nocere ei.

Et [illegible] eius: &
[illegible] conuertam.

Et [illegible] mea, & misericordia mea cu
ipso: & i nōine meo exaltabitur [illegible] eius.

Et [illegible] in mari manum [illegible]
[illegible] eius.

Tu Dñe locutus es Sā
ctis tuis quando præcepisti Samueli David ūgi i Regem
qui fuit figura Christi uenturi Regis: i uisione, Natā
locutus esde ppetuitate regni ejus: ultimo promissionē
[illegible]
te [illegible] potentē filio meo Christo, quē exaltaui d
[illegible]
[illegible] David [illegible]
[illegible]
[illegible] naturalit
procedit a Patre, sicut manus, & brachiū a corpore
Nihil proficiet &c. hoc dicit quia nihil [illegible] potuit
[illegible]
[illegible] Abierūt retrorsū, & ceciderūt
[illegible] exaltaui
[illegible]

[illegible]
[illegible]

Ipse inuocabit me: Pater meus es tu:
Deus meus, & susceptor salutis meæ.

Et ego primogenitū ponā illū excel
sum præ regibus terræ.

Filius naturalis Dei Patris, & cōsubstātia
lis [illegible] Ipse [illegible] me &c. Et
[illegible] nullū [illegible]
habet i terris. Nā [illegible]
[illegible] formatus ē ex puris sanguinib; quam unitus ē
[illegible]
tec. Et ē Christus primogenitus [illegible]
diuinitate, & humanitate, [illegible]
quā adeptus ē usq; ad terminos terræ: & positus ē
excelsus præ Regib; terræ sedens ad dextera Dei Patri.

In æternū seruabo illi misericordiā meā:
& testamētū meū fidele ipsi.

Et ponā i sæculū sæculi semen ejus: &
tronū ejus sicut dies Cœli.

In æternū [illegible] misericordiā [illegible]
fidelē, [illegible] a potestate diaboli, & [illegible]
lex euāgelica semp fidelē, quia omnes iustificās, ne
mine decepit, sicut superstitiones hæreticorū & [illegible]
[illegible] Ponā semen ejus, populū christianū i
æternum [illegible]. Thronus [illegible] Ecclesia æternus
erit ratione [illegible]

Si autē dereliquerint filii ejus legē meā:
& i judiciis meis nō ambulauerint.

Si justitias meas profanauerint: & man
[illegible]

V[illegible] iniquitates eorum:
& [illegible] peccata eorum.

Misericordiā autē meā nō dispergam
ab eo: neque nocebo i ueritate mea:
Neque profanabo testamentū meū:
& quæ procedunt de labiis meis
non faciam irrita.

Semel juraui i Sāto meo: si David men
tiar: [illegible] ejus in æternū [illegible]

Et thronus ejus sicut sol in conspectu
meo, & sicut luna pfecta in æternū:
& testis in cœlo fidelis.

Supra dixit. Seruabo illi misericordiā

meā ī ęternū, posset dubitari ꝓp peccatū filiorū impediret, promissio de Christo, sed abfit, licet enim Salomon, & similiores de liquerint, insi puniti sunt & nō ablata est misericordia a David, ideò semen ejus ī ęternum manet p Christū. & erit testis fidelis in die Judicii. Et potest exponi de pœnitentibus Ecclesię filiis, quibus Deus promittit ueniam, quandocunque conuerti uoluerint. Omne igitur peccatum remittit, quem semel jurauit in Sancto suo.

Tu uero repulisti, & despexisti: distulisti Christum tuum.

Euertisti testamentū serui tui: profanasti ī terra sanctuarium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: posuisti firmamentū ejus formidinē.

Diripuerunt eū omnes transeuntes uiā: factus est opprobriū uicinis suis.

Exaltasti dexterā deprimentiū eū: lætificasti omnes inimicos ejus.

Auertisti adiutoriū gladii ejus: & non es auxiliatus ei in bello.

Destruxisti eū ab emūdatione: & sede ejus in terrā collisisti.

Minorasti dies temporis ejus: perfudisti eum confusione.

David prænuncians ī Sedechia defectum Reges dicit, repulisti Christū tuū, idest Regem unctū ex regno: & despexisti, quia Sedechias despectus, & Judæi ab omnibus gentibus. Distulisti Christū tuū, dum auertisti tribulatione ejus. Auertisti testamentū serui tui David, & prophanari permisisti templū a Caldæis. & ciuitas diruta, facta ī formidinē, quia dū reedificabatur, una manu redificabant, alia tenebant gladiū ob formidinē finitimorū. Exaltasti dexterā deprimentiū, dando illis uictoriā, &c. Destruxisti eum ab emundatione, tunc enī cessaverūt sacrificia

purgationū, quę fiebant ī templo. Et sedē regni eius ī terrā colisisti, destruxisti omnium temporæ. Similiter aliter autē intelligi p̄t de dissolutione Corporis Christi, morte, & passione ejus: cujus figura fuit destructio regni Judæorū facta p Caldæos. Deus auertisti Christum ī Sancto Sanctoru, & ī Arca testamenti, ī qua erant tabulę decalogue, uirga Aaron &c. Ita Christus erat clausus, uelatus ī lege ueteri, tanquā in Sanctuario. Ideò Judæi dicunt, profanare Sanctuariū, quia terrenè, ad litterā ītelligūt: & ideò profanarūt Sanctuariū Christi quū eū percusserūt, & usq ad mortē, & post uiderūt sunt.

Vsquequo Dñe auertis in fine: exardescet sicut ignis ira tua.

Memorare quæ mea substantia: nū quid enim uane constituisti omnes filios hominum?

Quis est homo qui uiuet, & non uidebit mortem: eruet animā suā de manu inferi?

Deus creauit hominē, ut Deū cognosceret, amaret, diligeret, & ut remunerandū ut supina glorificaret, ī patria, talis finis & beatitudo fuit nob, impedita p peccatū, quod Christus abstulit p suā passionē, usquequo differs misericordiā tuā. In die judicii exardescet ira tua Deus. Memento nostrū: ad te omnis caro ueniet: tu erues animas credentiū, aliòquin uane creasses genus humanū, quod nec cogitare licet.

Vbi sunt misericordiæ tuæ antiquæ Dñe, sicut jurasti David in ueritate tua?

Memor esto Dñe opprobrii seruorū tuorū (quod continui in sinu meo) multarum gentium.

Quod exprobrauerunt inimici tui Dñe, quod exprobrauerunt commutationē Christi tui.

Si Deus nō resuscitasset nō un...

tuisset promissio facta per Prophetas, [illegible] que [illegible] sepulcro [illegible] commutatione [illegible] per [illegible] commutatione de uita mortali in immortalem. Christi [illegible].

Benedictus [illegible] in æternum: fiat, fiat.

Concludit certitudinem suę prophetię [illegible] ueritate totius promissionis benedicenda Dňo talia completura misericordia.

psal. LXXXIX.

Domine, refugium factus es nobis: a generatione in generationem.

Pr[illegible] montes fierent, aut formaretur terra, & orbis: a sæculo, & usque in sæculum tu es Deus.

Ne auertas hominem in humilitatem, & dixisti: conuertimini filii hominum.

Titulus [illegible] Oratio Moisi [illegible] Dei. Et quidā aliqui dicunt usque ad XCIX. psalmū [illegible] Moisē cātasse, sed Judeorum [illegible] hoc [illegible]. Preuidens Dauid [illegible] ne [illegible] & incarnationem [illegible] suo aduentu, & quod debebat ponere nos [illegible] petre [illegible] cū tota [illegible] refugium factus es nobis. [illegible] tempore [illegible] ad Dñum Deū tuū, & audies uocē eius, [illegible] in afflictione positū, tūque dixisti. Conuertimini &c.

Quoniam [illegible] ante oculos tuos, tamquam dies hesterna, quę præteriit, & custodia in nocte, quæ pro nihilo habentur, eorum anni erunt.

[illegible] respectu æternitatis sunt [illegible] præteriit [illegible] nihilo habentur & transiit ut sequitur.

Mane sicut herba transeat, mane floreat, & transeat: uespere decidat, induret, & arescat.

[illegible] per ętates uitæ mortaliū, ut trāseat [illegible] [illegible] nunc, [illegible].

Quia defecimus in ira tua, & in furore tuo turbati sumus.

Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo, sæculum nostrum in illuminatione uultus tui.

Quoniam omnes dies nostri defecerunt: & in ira tua defecimus.

[illegible] breuitatis uitæ ex sententia diuina data Adæ. In sudore uultus tui uesceris pane tuo, quia de terra, in terrā ibis [illegible] corpus [illegible] anima immortalis [illegible] Dei. [illegible] filii iræ [illegible] passione Vnigeniti Filii [illegible] in illuminatione Euangelicę ueritatis.

Anni nostri sicut aranea meditabuntur: dies annorū nostrorū in ipsis, septuaginta anni.

Si autē in potentatibus octoginta anni, & amplius eorū, labor & dolor.

Sicut araneorum [illegible] momento destruuntur, sic anni nostri. Laborat homo ad dignitates, ex quibus citò moriēs cadit. Ideò 70. uel 80. [illegible] anni, sin ultra labor, & dolor, ideò [illegible] Dauid.

Quoniā superuenit mansuetudo, & corripiemur.

Quis nouit potestatē iræ tuæ, & præ timore iram tuam dinumerare?

Quis [illegible] ire, uel [illegible], aut dinumerare judicia tua, quare facilis hominem [illegible], & post talia pęna plectare: & postea dū

redimere. O altitudo divitiarum Sapientiae, & Scientiae Dei, quam incomprehensibilia sunt judicia ejus.

Dexteram tuam sic notam fac, & eruditos corde in sapientia.

Non nostram [illegible], sed qua [illegible], & [illegible] Christum [illegible] & erudit omnes nostros in Sapientia [illegible].

Convertere Dne usquequo? & deprecabilis esto super servos tuos.

Repleti sumus mane misericordia tua: & exultavimus, & delectati sumus omnibus diebus nostris.

[illegible] Deum convertere ad nos [illegible] per misericordiam, & passionem suam, ut fiat deprecabilis. Adventum, pro adventum videns Redemptoris, exultat David, & nos exultamus ex ejus [illegible] in omnibus diebus [illegible] redemptionis nostrae.

Laetati sumus pro diebus, quibus nos humiliasti: annis quibus vidimus mala.

Majus gaudium suscepimus quam annis adversitatis, diebus reparationis, quos dies praevidebat Propheta: & etiam in figura Ecclesiae, quae [illegible] ex urbe, Roma, [illegible] terreno, ac [illegible] tumultus. Et sic [illegible] prosperare in servis [illegible] annis, ideo [illegible].

Respice in servos tuos, & in opera tua: & dirige filios eorum.

Et sit splendor Dni Dei nostri super nos, & opera manuum nostrarum dirige super nos: & opus manuum nostrarum dirige.

Dignetur gratuitam gratiam, quam Deus dat Ecclesiae ad totius utilitatem dare, quae dicatur splendor, & gratiam gratificantem dirigentem ad benegerendum hominem. In primo est gratia sermonum, ordinis, & jurisdictionis. In 2° est gratia ad implendum praecepta charitatis, quae [illegible] nos, & ad cultum [illegible].

psal. David. XC.

Qui habitat in adjutorio Altissimi, in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino: susceptor meus es tu, & refugium meum: Deus meus sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium: & a verbo aspero.

Non potest perire, qui se Domino committit auxilio. Ideo Moyses in digito Dei liberavit Ebreos ab hostibus multiplicibus. Postquam in superiori psalmo David invitavit Christum, ut fieret refugium nostrum, in hoc [illegible] hortatur [illegible] humanum ad illam Petram, & Domum refugii, quae est Christus, quo auspice [illegible] contagientes liberantur a captivitate [illegible], & tandem ab omni humana miseria, tam corporali, quam spirituali in quam inciderant ex [illegible] data in Adam. Omnis igitur, qui habitat in adjutorio Christi Filii Dei Altissimi, fiducialiter, relicto humano auxilio [illegible] Deo [illegible] tempore [illegible].

Scapulis suis obumbrabit tibi: & sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: non timebis a timore nocturno.

A sagitta volante in die, a negotio perambulante in tenebris, ab incursu, & demonio meridiano.

[illegible] Christus omnia peccata nostra post tergum [illegible] mortem, & mortem nostram moriendo destruxit, & vitam resurgendo reparavit, ideo [illegible] Jesus est confitendum. Non timebis &c. Secundum cogitatione, 2° proposito, 3° actu peccare [illegible]. Cogitatio comparatur nocti,

qua ex cogitatione propositum, & ex illo actus opus consummatum, quasi sagitta volante in die, quę mortale ostentat peccatum. Suggestio, delectatio, & consensus, tribus his prenotatur gradibus. qui autem taliter Deo fidit, vel nunquam peccavit; [illegible] Dei amore [illegible].

Cadent a latere tuo mille, & decē millia a dextris tuis: ad te autem non appropinquabit.

Ostendit [illegible] ex merito passionis, virtute Sacramentorum [illegible]. & sicut in bello cadunt mille a latere justi, ita mala peccata nequeunt appropinquare ei, qui taliter in Deo confidit. [illegible], quod Apostoli, & Martyres quos [illegible] [illegible] & alii cadebant a dexteris ipsorum. Et [illegible] [illegible] Deo. [illegible] Judeos [illegible] [illegible] regenerator [illegible]

Verumtamen oculis tuis considerabis: & retributionem peccatorum videbis.

[illegible] in die judicii quisque [illegible], videbit tunc punitos impios peccatores, ideo sequitur

Quoniam tu es Domine spes mea: Altissimū posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Qui in tabernaculo Fidei [illegible] [illegible] [illegible] eternalis, [illegible] refugium ad Deum

Quoniam Angelis suis mandavit de te: ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem, & basiliscū ambulabis: & conculcabis leonem, & draconem.

Auxilium temporale [illegible] & hic spirituale [illegible] [illegible] angelicam ostendit. Nam idem est facere, & [illegible] Angelus [illegible] Deus dedit custodem homini, ne ledatur quoad corpus, [illegible] pedem, idest corpus ne [illegible]. Nam si Angelus non prohiberet, diabolus hominem perderet. In manibus portabunt cogitationibus bonis, ac inspirationibus [illegible] animam. [illegible] voluit [illegible] decipere Christum, & falso [illegible] Angelis [illegible] hominem in omnibus viis suis, cui respondit. Non tentabis Dominum Deum tuum [illegible]

Quoniam in me speravit, liberabo eum: protegam eum, quoniā cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum: & ostendam illi Salutare meum.

[illegible] in persona [illegible] [illegible], & exauditurum orationes fidelium. & [illegible] eternitatis [illegible] credentes in Salutari Salvatore, quem

[illegible] videlicet [illegible] David ventu rum, & [illegible] [illegible] pe rem contra [illegible] pro nobis [illegible].

psal. David. XCI.

Bonum est confiteri Domino, & psallere nomini tuo Altissi me; Ad annuntiandum ma ne misericordiam tuam: & ve ritatem tuam per noctem
In decachordo, psalterio: cum cantico, in cithara.

Psalmus in die Sabbati, idest, requiei, vel Solemnita tis. Dicitur canticum psalmus, quia canta [illegible] voce, & musicis instrumentis, psal terio, & cithara. Qui non est plantatus in Domo Domini per [illegible], non potest florere in vera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Domini est, & [illegible] [illegible] in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est confiteri [illegible] [illegible] Ad annuntiandum mane misericordiam in die gratiae misericordiam: per noctem intelligitur totum tempus ab ad ventu Christi usque ad Judicium, quod di es dicitur quoad fideles, nox ad [illegible]. Ideo nobis bonum est confiteri Domino, con fiteri Domino.

Quia delectasti me Domine in fa ctura tua: & in operibus manu um tuarum exultabo.

Ex creatis [c]ognoscitur Creator: in quibus omnipotentia perhibetur Creatoris, sicut ab electu [illegible] [illegible] [illegible], vel pictura [illegible] [illegible]. Summa igitur bonitas, & [illegible] [illegible] movent ad laudandum Deum [illegible] [illegible] Domino, etenim

Quam magnificata sunt opera tua Domine! nimis profundae factae sunt cogitationes tuae.

Vir insipiens non cognoscet: & stul tus non intelliget haec.

Cum exorti fuerint peccatores si cut foenum: & apparuerint om nes, qui operantur iniquitatem: Ut intereant in saeculum saecu li: tu autem Altissimus in aeter num Domine.

Opera Divina sunt in triplici genere. Creationis, permissionis, & re demptionis. Opera creationis Celorum, ele mentorum &c. magnifica Dei ostendunt om nipotentiam. Opera permissionis, cur Deus permittat prosperari malos, bonos affligi in hac vita, pertinent ad profundissimam sapientiam Dei. Permissionis opera ad iustitiam. [illegible] bonorum ad Dei misericordiam. Cogitationes, permissiones profundae adeo ut insipiens non in telligat miseria, cur multiplicati, ac prospe rati peccatores in hac vita velut foenum, quod modico tempore durat: & postea pereant, ac damnentur. Tu autem Altissimus non [illegible] [illegible] [illegible]

Quoniam ecce inimici tui Domine. quoniam ecce inimici tui peribunt & dispergentur omnes, qui ope rantur iniquitatem.

Dicebat ecce, qui temporaliter, & eternaliter peribunt: & dispergentur in anima, & corpore iniqui

Et exaltabitur sicut unicornis cor

nu meum: & senectus mea in misericordia uberi.

In persona Ecclesie, exaltabitur, que habet unum cornu, unum caput Christum Regem. Sicut Ecclesia totum diffusa per orbem una est, ita habet unum summum Romanum Pontificem, cuius pedibus Cesar, ac Reges tere annuerent, sed & eius representantibus, Prelatibus, ac Sacerdotibus. Et senectus mea in misericordia uberi, & abhundanti: in ultima etate senectus, sic & in fine, in tertia etate Messias uenit ut alet [illegible]. Bis mille anni sine lege, bis sub lege: bis mille tempus Christi [illegible] etate igitur Ecclesia in ubertate sacramentorum propter ubertatem bonorum [illegible] donorum, & gratiarum

Et despexit oculus meus inimicos meos: & in insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Iustus ut palma florebit: sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantatus in domo Domini: in atriis domus Dei nostri florebūt.

In persona Ecclesie, loquitur Despexit pro despiciet omnes aduersarios e[illegible] meos, tirannos, ereticos, diabolos. Iustus Christus florebit in fidelibus, sicut cedrus [illegible] non coruptioni subiecta, & odore [illegible]. Quanti Martires, Confessores, Virgines, Vidue, & alii innumerabiles floruerunt Christiani in atriis Ecclesie ille scit, qui cuncta scit. Et

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi: & bene patientes erunt, ut annuntient.

Quoniam rectus Dominus Deus noster: & non est iniquitas in eo.

In senecta, nouissimo tempore Antichristo deiecto agnoscent ueritatem Euangelii superstites omnes. Non desperent Christiani, nec letentur infideles: nam filii Ecclesie adhuc multiplicabuntur in senecta uberi, in fine ultime etatis: & bene patientes erunt ut annuntient euangelicam ueritatem.

psal. Dauid XCII.

Dominus regnauit, decorem indutus est: indutus est Dominus fortitudinem, & precinxit se [illegible]

Etenim firmauit orbem terræ, qui non commouebitur.

Parata sedes tua ex tunc: a sæculo tu es.

[illegible] resurrectionem Christi, David fecit hunc psalmu, Ecclesiam uidens in eo, ac per eum regnantem. Quatuor in resurrectione adeptus est Christus, nempe immortalitatem, impassibilitatem, & omnes glorioni corporis perfectiones. 2° [illegible] [illegible] 3. [illegible] totam [illegible] adeptus est [illegible] iudicium, ac iudiciariam potestatem super omnes homines, Angelos, ac demones, [illegible] Propheta canit. Dominus Iesus Christus regnum obtinuit [illegible] decorem, & fortitudinem [illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible] secundum humanitatem ex tunc idest ante [illegible] Deus secundum Diuinitatem.

Eleuauerunt flumina Domine: eleuauerunt flumina uocem suam.

Eleuauerunt flumina fluctus suos, a uocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris, mirabilis in altis Dominus.

Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: Domum tuam decet sanctitudo Domine in longitudinem dierum.

Cantat dotes Ecclesiæ, ac decorem. Quatuor sunt eius dotes a Christo collatæ in resurrectione. P.ª flumina gratiarum, dona septem Sancti Spiritus eleuauerunt uocem suam predicantibus Apostolis. 2.ª Sacramentorum fluctus septem Sacramentorum [illegible] redundantium. 3.ª [illegible] coram persecutoribus [illegible]. nam licet uehementes fuerint elationes maris persecutorum, mirabilior Dominus in Sanctis suis per signa, & mirabilia idola deiiciendo, diabolum eiiciendo, sanando, [illegible]. 4.ª Dos ueritatis testimoniorum doctrinæ, & legis Euangelicæ [illegible] ueram, & credibile testimonium de Christo, & Ecclesia, ideo Testimonia tua credibilia facta sunt nimis.

Hymnus in Verbi
Filii Excelsi Dei nativitate.

Infinitę Bonitatis, & immensę charitatis
Secreta recludit presepium.
Hic ignis friget: hic amor riget.
Hic Deus jacet: hic Verbum tacet
Hic immortalis nascitur mortalis.

Pennis venti, qui portatur
Hic a vento flagellatur.
Lux vera nocte obruitur.
Soles gemelli pluunt ocelli,
Et rore plenę defluunt genę.
Artus tenelli tremunt Puelli.
Quem nec tota terrę caltra,
Nec Cęlorum capiunt astra
Paruis tegitur fasciolis
Pro Cęli Aula vilis est caula.
Illustre tectum vix tegit lectum,
Patens rigori, peruium furori.
Orbem terrę qui fundavit,
Cęli molem qui libravit
Non habet locum in diuersorio.
Cui Cęlum sedes, non habet ędes
Qui nos amenat. Lux nos [illegible]
Flet [illegible] [illegible] notes procedit.
Videte [illegible] regem Puellum
Cui [illegible] [illegible]. Cui thorus stramen.
Cujus misellus bos, & asellus
Stupet hic mundus, & lętabundus
Mundus orat, Christum adorat

psal. David XCIII.
[illegible]

Deus ultionum Dominus: Deus ultionum libere egit.
Exaltare qui judicas terram: redde retributionem superbis.

Psalmus David quarta Sabbati, contra negantes Divinam providentiam. Cantat altiorem, quem Christus facturus erat de persequentibus Ecclesię, & fidelium. Ne desperent Justi dicit tempore perfecto quod faciendum in die judicii. Libere egit, pro [illegible]: sed & egit in Cain, in Saule, in Pharaone, &c.

Usquequo peccatores Domine: usquequo peccatores gloriabuntur: effabuntur, & loquentur iniquitatem: loquentur omnes, qui operantur injustitiam?
Populum tuum Domine humiliauerunt: & hereditatem tuam uexauerunt.
Viduam & aduenam interfecerunt: & pupillos occiderunt.

Usquequo durabunt impii? qui

Et dixerunt: non uidebit Dominus, nec intelliget Deus Jacob.

Falso credunt impii, & quę supra canunt, sed mentiuntur. Persecutores Ecclesię, & Fidelium dicunt, scelera nostra, nec Deus videt, nec terrena curat, nec habet providentiam, ideò possumus ad libitum vita frui.

Intelligite insipientes in populo: & stulti aliquando sapite.

Invehit contra pravos homines. Deponite stultitiam terrenam agnoscitis scientiam,

tis sciaȝ / deũ tñ nõ cognoscitis. ad hoc uestru accomodate itellectu ut deuȝ cre datis urã peccata uidere & punire. Vos uõ stulti q nullã prorsus habetis sciã: co gnoscite deũ: qꝛ urorꝝ peccatorꝝ cognitor est & punitor.

Qui plantauit aurẽ nõ audiet: aut q finxit oculũ nõ cõside rat. Ipi apud se reputat / qꝛ ds eorꝝ ini quitatẽ non uideat: sȝ pfecto fallunt. Nũqd ẽi deus q plantauit aurẽ .i. q dedit hoĩ interiorẽ & exteriorẽ auditũ / non au diet & intelliget peccata istorꝝ? Procul dubio audiet. Aut q finxit oculuȝ .i. deus q pbuit hoĩ interiorẽ & exteriorẽ uisuȝ / non considerat .i. iniquorꝝ poenã non attendet. Attendet utiqȝ. Ipi dicũt deũ nõ eos punire: sȝ mẽtiũt. Nũqd ẽi ille q ĩ hac uita corripit gẽtes p sacras scrip turas / dicens. Quiescite agere puerse: di scite bñfacere. & sibi nõ acqescentes etiã hic flagellat nõ in ultimo iudicio argu et & damnabit iniquos. Dicũt deuȝ ne scire qd agũt. Sȝ nũqd ille q docet hoĩeȝ sciã .i. q dedit hoĩ discretionis rõne: ca ret ipe sciã. Hoc loco aposiopesis ẽ .i. u borꝝ defectio.

Qui corripit gentes / nõ arguet: q docet hoĩem sciaȝ. Hic uersus pꝛimo expositꝰ ẽ. Et tñ & sic exponi pot. Ipi dicũt qꝛ ds eorꝝ peccata nõ puniet. Sȝ nũqd ille q corripit gentes .i. q flagellat eos q st sua gens. nõ damnabit illos. Q. d. est dicere. Si nõ pcit hic filijs ad cor rectionẽ: parcet ne inimicis ad combu stionẽ.

Dñs scit cogitationes hoĩuȝ: qm uane st. Vos & dicitis / qꝛ ipe peccta urã nõ intelliget. Sȝ dicite. Ille qd eȝ ho mine .s. peccata urã ignorabit. Certe nõ ignorabit: imo cognoscet. Et nõ solũ peccata que iã puenerũt ad actũ cogno scet: sȝ & (qd maius ẽ.) ipe scit cogita tiones hoĩuȝ .i. ĩ hoc etiã cognoscit / qm uane st: qꝛ putãt deũ peccata sua uel nescire uel nõ punire.

Beatus hõ qu[illegible] tu erudieris dñe: & de lege tua docueris eũ.

Vt mitiges ei a diebus malis: do nec fodiat peccatori fouea. Bea tus hõ. Diceret aliqs. Et si ds eorꝝ pccta & cogitationes agnoscit: quare eos diu uiuere sinit. Ideo certe / qꝛ expectat eos ut corrigant: Et tã diu quẽqȝ peccato rẽ expectat: donec ipi peccatori icorrigi bili pmaricanti fouea fodiat .i. pcipitiuȝ damnatõis ẽtne paret. Quãto ẽi diuti expectat / si icõuertibiles fuerit: tanto durius iuste damnat. In quã foueã cũ peccator deciderit: miꝫũ sibi erit ac misabile. Et qꝛ misꝫ ẽ ille / q nũq corri git. beatus ẽ erit homo ille: quẽ tu dñe p flagella tua erudieris & correxeris: & de ruditate uitiorꝝ ad honestatẽ uirtu tũ adduxeris. Et ille beatus erit: queȝ tu de lege tua docueris .i. quẽ p doctrinã tuorꝝ preceptorꝝ istrues: ut tua flagel la patient sustineat. sicut tibi dẽ. Beatꝰ uir / q suffert temptationẽ / qm cũ pbatus fuerit / accipiet coronã uitę. Et uere be atus est quẽ tu ita doces & erudis: quia hoc pꝑea facis / ut mitiges ei a diebus malis .i. ut te mitẽ & placidũ & suauẽ ei exhibeas / ĩ tpe futuri iudicij: qd im pijs apparebit malũ. eo qꝛ eis asper se uerus & durus uideberis.

Quia nõ repellet dñs plebẽ suaȝ: & hereditatẽ suã nõ derelinquet. Vere quẽ dñs erudierit beatꝰ erit: qm dñs plebẽ sua flagellando nõ repellet.

Jmo mundabit & colliget. Vn dat intelligi
q si y qui corripiunt / no repelluntur. y q cor
rigi no merentur: proculdubio repellentur. Et
hereditatem suam .i. electos suos quos uice here
ditatis amat & excolit: i tentatione no
derelinquet: qz no patietur eos temptari su
pra id qd ualeat sustinere. Jmo facit cu
temptatione prouentum. ut bonum habeant exitum.

Quousque iusticia uertatur in iudicium: & qui iuxta illam omnes q recto sunt corde.

Dico qz deus plebem suam no dereli
quet. immo adiuuabit eam tandiu / quousque
i. donec iusticia conuertatur in iudicium .i.
ad tante perfectionis arcem promouebit e
lectos suos: q iusticia .i. electi merebuntur
fieri iudices impiorum i futuro iudicio.
Jbi enim sancti iudicabunt impios. Et ut ondat
q sint illi futuri iudices impiorum: quandam
sibi proponit questionem / quam & soluet: &
q sunt iuxta illam iusticiam. Q.d. e dicere. Qui
sunt adeo adherentes illi iusticie: ut me
reantur iudices malorum fieri. Omnes illi
utique: qui sunt recto corde: q i nullo a uo
luntate dei deuiant. Alr. Deus semper
adiuuabit suos: quoadusque iusticia .i. ipse
deus q iustus e / conuertatur in iudicium .i.
ueniat ad damnandum malos. Et no solus
ipse iudicabit: sz & illi q sunt iuxta illam iusti
ciam .i. q sunt adherentes illi iusto. Et si q
ras qui illi adhereant. accipe. Omnes
q recto sunt corde adherent illi. Diapsalma.

Quis consurget mihi aduersus malignantes: aut quis stabit mecum aduersus operantes iniquitatem.

Postquam uir iustus ondit eum fore beatum /
q a dno corripitur: ad maiorem audientium
exhortationem de se ipso dicit. Q.n. quidem qui
patientes sunt in flagellis / i tm sublimantur:
ut iudices constituantur. quis ig consurget
mihi .i. i simul surget mecum aduersus mali
gnantes .i. contra eos / q nos modo minis
modo blandicijs a bono proposito deuocare
opinantur. Et quis stabit .i. pugnabit
mecum: (Stare enim pugnantis e.) contra ope
rantes iniquitatem .i. contra eos / q quod
prius maligne cogitant: i actu crudeliter
exercent. Q.d. e breuiter dicere. Q.n. quidem
omnia equanimiter tolerantes / sublimandi sunt
a dno. ueniant ergo persecutores: & quantum uelint
seuiant. nos enim parati sumus sufferre omnia.

Nisi quia dns adiuuit me: paulominus habitauit i inferno anima mea.

Ego quidem uos ad patientiam hortor: no tamen de
uiribus meis presumo. Neque uos presumatis
de uobis: Sz solummodo in deo speremus. Et
merito e i ipso sperandum: qz nisi me deus ad
iuuit .i. nisi deus gre sue auxilium m i ten
tationibus tribuisset: anima mea i inferno
habitauit paulominus .i. fere. Q.d. e dicere.
properaui ut i infernum caderem: nisi me dns
adiuuisset. Alr. Nisi deus suum m prestitisset
auxilium: anima mea habitasset i inferno. Q.d.
ut i inferno anima mea habitaret: esset m
minus paulo .i. no esset m parum: ut minus
accipiatur pro no: & paulo pro parum. Et hoc q
deus suum mihi auxilium prebuit: fuit m pau
lominus .i. no paruum beneficium.

Si dicebam motus e pes meus: misericordia tua dne adiuuabat me.

Dico q m
deus adiuuit: Et ecce quo: qz si peccabam:
statim ad penitentiam & confessionem currebam.
Q.d. dicens: exemplum omnibus proponit fidelibus:
ut si quis dei uult auxilium obtinere: peccata
sua non differat confiteri. Quia enim ille q
confitetur alleuiatur: q confiteri negligit / non
obtinebit. Et hoc dicat. O dne misericordia
tua tunc adiuuabat me .i. tunc offerebas
mihi munus tue auxilium: si ego dicebam t.
motus e pes meus .i. si confitebar tibi
peccata mea / dicens. O dne affectio mea

mota ē & distorta a recto statu inno
centie: ī quo prius fuerat.

Secūdū multitudinē doloꝝ me
oꝝ ī corde meo: consolationes
tue letificauerūt aīam meam.
Vere mīa tua me adiuuabat: qꝛ ſm tri
sticiā compūctionis, erat letitia conso
lationis. Et hoc ē qđ dicit. O dnē consola
tiones tue qbꝫ m̄ ſouenieбas, letificauerūt
aīaꝫ meā ſꝫ multiplicē compūctionē do
loꝝ entiuꝫ ī corde meo. Qđ ē dicere. ſꝫ
hoc qꝫ doleбā de pecto ꝯpūcti): secuta est
misericordia dei.

Nunqd adheret tibi sedes iniqta
tis: q fingis laborē in precepto?
Ideo statī cū peccabā ad confessionē cur
rebā: qꝛ sciebā qꝫ alr̄ tibi adherere non
poterā: ut tua sedes eēꝫ. Et uere alr̄ tua
sedes eē nō possēꝫ: qꝛ illi q ī iniqtate pſe
uerat: tua sedes eē nō poss̄. Et hoc ꝯpelle
ter ſi īterrogatiuē dicit. Nūqd sedes iniq
tatis tibi adheret? i. nūqd sedes tua illi
ſt q ī iniqtate pseuerant? Absit. Vt ḡo
sedes tua esse possim? pecta mea confitebi
mur. Et oportet ut ita faciam: qꝛ tu ita
fieri pcipis. Nam ī pcepto fingis dolorē.
i. īt̄ cetera que pcipis, istud & īuiolabilr̄
mandas: ut q peccat, p suis peccatis do
leat. Alr̄. Diceret aliqs. Si illi q ī iniqta
te pseuerat, nūq̄ deo adherebūt: quare
ds̄ illos eē sinit? Rndet. Ido. o. dnē illos
eē pmittis: qꝛ ī pcepto laborē fingis. i. io
malos eē sinis: ut bonos affligat & labora
re faciat. & bonos aduersitates ab illis il
latas equanimiter sufferre pcipis. Et
hoc facis ī pcepto. i. ī quodā tue uoluntatis
iudicio. qđ pceptū inde dederis. Ad bonuꝫ
ēi usuꝫ electoꝝ, malos creas: qꝛ p hoc p
bati reddūt. Vn̄ dr̄. Impi⁹ uiuit pio: Et
uasa figuli pbat fornax: & iustos hoīes

hora tentationis.

Captabūt ī aīaꝫ iusti: & sāguineꝫ
īnocentē condēnabūt. Et quidēꝫ
malos ad hoc eē pmittit, ut p eos exceat
electi. ḡo ipi reprobi captabūt aīaꝫ iusti. a.
qtū ī eis erit, cape & ad consensū suuꝫ de
clinare desiderabūt aīaꝫ iusti: tedentes
ī eā. i. contra eā. s. ad destructionē eī.
Et si iustos p sua intentione a bono pposito
deuocare nō poterūt: tūc condēnabūt sā
guinē īnocētē. i. īnocentes & iustos digos
morte iudicabūt.

Et factus ē mihi dn̄s ī refugium:
& ds̄ m̄s ī adiutoriū spei mee. Illi
qdē condēnabūt iustos: ſꝫ nil curo: qꝛ do⁹
est m̄ fact⁹ ī refugiū. i. ī certā & īexpugna
bile securitatē: nē deficiā in passionibus
& ds̄ m̄s ī adiutoriū spei mee. i. ipē deus
speꝫ meā adiuuit: ut p his laboribꝫ remu
nerationē sperarē eternā.

Et reddet illis iniqtatē ipoꝝ: & in
malicia eoꝝ dispdet eos: dispdet
illos dn̄s deus noster. Mihi quidēꝫ
factus ē dn̄s refugiū: Illis aūt iniqtatēꝫ eoꝝ
reddet. Diceret aliqs. Nō reddet eis ma
la: qꝛ eoꝝ iniqtas satis pfuit. Rndet. Nō
reddet eis ſm hoc: ſꝫ ſm eoꝝ malā inten
tionē. Et hoc ē qđ dicit. In malicia eoꝝ di
spdet eos. i. ſꝫ malignā intentionē eoꝝ dā
nabit eos. Et quis hoc faciet? Do⁹ ds̄ m̄s, q
potens ē. Et ipē dispdet eos. i. segregabit eos
ab agnis: & tormītis tradet eternis.

In finē psalmus dauid.

Laus cantici dauid. Laus ista que exponit⁹ ī
hoc psalmo ascribit⁹ dauid. i. christo soli. nā
de alio aliq⁹ ista laus neqt hēri: Que laus ē
nobis cā cantici. i. delectationis & deuotio
nis: ut audita tanta laude illius, cū cūꝫ de
uotione ī nobis suscipiam⁹. Vox ē christi in
hoc psalmo: omes īfideles & papue iudeos

ad fidē inuitantis: ne ipi filij inducati in
currāt hic poenā interiorē: quemadmodū
idurati pres eorum icurrerūt in deserto corpo
ralē: qz sicut legit in historia / una die
mortua sunt uiginti tria milia. Et ne ipsi
peruenīāt ad terrā pmissionis inuentum:
pmissam oībz christianis: sic pres eorum nō
peruenerūt ad trā pmissionis. Et hoc fac
ipm caput nostrum commēdādo semp sz hu
manitatē & diuinitatē: dicens.

94.

Venite exultemus dño: iubilemus
deo salutari nrō. Psalm⁹ iste inuitato
riū uocat. qz hic oēs fideles inuitant ad
fidē. qui dicit. O uos iudei q p infidelita
tē i longinquā regionē abijstis dissimili
tudinis. uenite passibz fidei. q. pijs affe
ctibz ad fidē: & q exultastis mūdo de
ceptori. & oblati estis usq mō i terenis.
modo exultātē i dño: ut q gliat / i dño
gliet. Hoc q psonā suā adiungit: eā
facit: ut familiari exhortet. Exulta
te dico / & iubilate m̄ dō salutari nrō. i.
Tantā dei letitiā i mēte concipite: que
nō possit exp̄mi uoce. Et hoc ad honorē
mei / q sum saluator uīr. Vel nō possum
dicere qz diuinitas & totū mūdus sal
uauit & humanitatē christi.

Preoccupemus faciē eius i cōfessi
one: & i psalmis iubilemus ei. Et
ut ei digne sit iubilare possim⁹. pueniam⁹
pñtiā eius quā nobis iudicaturus ostēdet:
confitendo peccata nrā prius q ipē nos pu
niat: & nos i bonis opibz positi: ineffabi
lē ei exultationē offeram⁹.

Qm̄ deus magnus dñs: & rex ma
gnus sup omēs deos. Et merito ei
iubilare & exultare debem⁹: qm̄ ds fact⁹
hō ē magnus. i. excellens ops sz diuinita
tē. Et & sz assūptā humanitatē ē rex ma
gnus: qz bñ regit fideles suos. Et nota
eum ita de se loq q̄ de alio. Et ē magn⁹
sup oēs deificatos: qz qd illi p grām / hic
iste p naturā.

Quia i manu ei⁹ fines tre: & altitu
dines mōtiū ipsius sūt. Vere deus
fact⁹ homo magnus ē: qz i potestate ei⁹
sūt omēs hoīes / q sue terrenitati finē im
ponūt. Cuicūqz ei hoc facuīt: ab illo in
spirante pcipuit. & eodē adiuuāte pfi
ciūt. Et hoc q alij sunt i uirtutibz inminē
tes: ipius sunt: qz p ipm sunt: & ab ei⁹ munere
hoc habent.

Qm̄ ipius ē mare: & ipē fecit illud:
& siccā man⁹ ei⁹ formauerunt.
Ex hoc & pbat / q uere sit magnus: qz
amaricantes & psecutores ei⁹ sunt. i. eo per
mittente seuiūt. nec plus nec alias seui
re post / nisi qn & qtum ille pmiserit. Et
ipē fecit illos / ad bonū. s. usus illos esse p
misit: ut p eos electi probent. Et q alij sunt
imbrem spūalis doctrine sitientes & desi
derantes / ab ipo habent.

Venite adoremus: & procidamus
& ploremus anī dnm q fecit nos.
quia ipse ē ds nr. Quia ig tā potens
& magnus ē: accedite passibz fidei & pijs
affectibz cordis: & singulari illū uenera
tione colam⁹: & sūmum bonū illū ēē de
putem⁹: & humiliemus nos i conspectu
nrīs cinerē & puluerē nos ēē cognoscē
tes: Et ploremus p peccatis nrīs / nō i
oculis hoīm sicut hypocrite: sz ante
dnm q fecit nos pma creatione: & refor
mauit nos secūda creatione. Et merito
debemus eū adorare & corā illo pcidere
atqz plorare: qz ē dns / & nos sui. Ipse est
ds. i. creator / & nos creature. Et ē nr. i.
assumptor humanitatis nre.

Et nos ppls pascue eius: & oues

manus eius. hodie si uocē eius audieritis: nolite obdurare corda uestra. Ideo & nū adorare debemus: qr sumus ppls pascue eius: quos xpistus cotidie corpore & sanguine suo: & spirituali doctrina pascit. Et qd nos fideles sumus oues .i. inocētes manus eius sumus: qr per ipsum sumus qd sumus. Et nos ppls pascue eius: quos in patribz pauit in deserto: Et oues manus eius .i. quos p desertū i patribz uelut oues duxit. Hodie si uocē &c.
Modo separat psonā suā ab alijs: & eos seorsum alloquitur. Et quīquidē ipe tā potēs ē: & uos estis ppls eius. si hodie .i. i hac sexta etate i qua p se locutus ē / nō sicut olim p pphas. audieritis uocē & pdicationē euangelij eius: nolite obdurare corda ura. sicut factū est i irritatione facta i deserto: Que irritatio facta ē sm diē tentationis .i. i die tētatorum. Que tentatio fuit cā irritatōis quare dr ad iracūdiā puocatus ē. Est aūt tentatio cū dubitatione petitio. Et a qbus facta ē: illa tentatio & illa petitio. A patribz uēis. Et hoc ē qd seqr. Vbi .i. i quo deserto tentauerūt me patres uri dubitanter petendo. Et tūc pbauerūt me eē deus: qr uiderūt opa mea .i. quia plui illis mānna / & multa alia feci.

Sicut i irritatione sm diē tentationis i deserto.

Vbi tētauerūt me prēs uri: probauerūt me & uiderūt opa mea.

Hi duo uersus sup pxiē expositi sunt.

Quadraginta ānis offensus fui generationi illi: & dixi semp errāt corde. Et qr ipi me tentauerūt: ideo p .xl.ta ānos qbz i deserto morati sūt: fui illis offensus & iratus. Et tūc dixi moysi & aaron & ceteris electis: Isti semp errat i corde suo: Et uere errāt: qr isti nō cognouerūt uias meas: & nō approbauerūt pcepta mea. Et pp hoc: si ipi intrabūt in requiē meā .i. i terrā pmissionis psignātē illā meā celestē requiē. si inquā isti intrabūt. nunq amplius ero ds. Vel alr aliqs nō intrabit. Est ēi aposiopesis. Et hoc dico / sicut iuraui i ira mea .i. sicut iuiolabilr statui qd nō intraret: ut pote ille q ē iratus. Et hoc ē qd sequitur.

Et isti nō cognouerūt uias meas: ut iuraui in ira mea: si itrabunt i requiem meā. Hic uersus supra pxime expositus est.

In fine psalmus dauid.

Canticū dauid: qñ edificata ē domus post captiuitatē. Vox hui psalmi: que sit canticū .i. que debet nobis magnam generare leticiā / pro eo qd nos ad fūdationē edificij celestis inuitant. attribuitur dauid .i. ipi pphe. dauid dico respicienti ad eū statum .i. ad sextā etatē: qñ p passionē christi ecclia ē edificata .i. liberata ab illa captiuitate / i qua a diabolo tenebatur. Templū quippe qd hierosolymis Salomon fecerat: a babylonijs fuit destructū. ppls quoq iudaicus fuit i captiuitatē ductus. Sz postea sub Esdra ē reuersus ad pp'a. Teplū & reedificatū fuit. Sic ēi nimirū hoiez q dei teplū eē debuerat: diabolus seducendo destruxit: & de btā sede ad poenas iferi secū traxit. & diu eū captiuū huit. Sz christus i sexta etate mūdi adueniēs: de diaboli iugo hoiez abstulit: & i pristinā dignitatē restituit: ac sic domū suā .i. ecclesiā que i primo hoīe destructa fuerat / reedificauit: dragmāq decimā quā pdiderat recupauit. Et qr gaudiū dei angelis obtulit: merito ps iste q de ecclie reedificatione loqr / canticū dr. Est ēi uox

pphē in hoc psalmo: q puidens uiuos lapides & quadratos de uniuersis regionibus uenturos ad edificatione ecclie. hortat omnes christo ctēpaneos tā de iudeis q̄ de gentibus, ut unusquisq; p suo modulo, ad hoc edificiū p fidei unitatē. se lapidē uiuū exhibeat. q2 q hic fuerit i edificio: illic erit i regno. & hic i militia: illic i patria. Omēs aūt ij qui st sub tpe gr̄e, quos pph̄a alloqt̄: st huius psalmi materia. Intendit aūt illos hortari: ut ad ecclie edificiū certatim ueniāt: & se uiuos lapides: ut ibi locari mereant exhibeant. Cū ergo deberet dicere: Vos quicq3 uultis ēē i edificio ecclie lapides uiuos uos exhibete. nō hoc plane ponit: s3 quō tales fieri ualeat ondit. dicens.

95.

CAntate dn̄o canticū nouū: cantate dn̄o omnis terra. q. d. Vos q hactenus cantauistis uetus canticū. i. q iuxta ueteris legis instituta, deo timore poene & amore tpalis lucri suistis: cantate nc̄ canticū nouū dn̄o. i. suite dō solo amore iustitie. Alr̄. Nolite amplius uetustatē considerare leg̃: s3 renouamini spū mentis ur̄e. i. legē nolite obsuare carnalr̄. s3 spūaliter. Alr̄. Veterē homīē cū actibus suis exuite: & nouū homīē cū iustitia & scītate induite. Et ne forte putet aliqs, qd tm̄ uel de iudeis uel de gentibus dicā: addo. Omīs terra cantate dn̄o. i. omēs terre hītatores siue iudei siue gentiles cantate domino. i. suite dn̄o cū letitia. Et ut sciatis qualr̄ canere debeatis: attendite. Dico

Cantate dn̄o: & bn̄dicite nōi eius: ānūciate de die ī diē salutare eius. Cantate dn̄o. & bn̄dicite nōi eius. i. ita digne uiuite, & scīte opamini: ut sitis causa quare bn̄dicat̄ & honoret̄ nom̄ eius: ut uidentes alij opa ur̄a bona: glificēt patrem uestrū, q ī celis ē. Et qm̄ pximorū & decet puidere saluti: ānūciate & salutare eius: dicentes eū diē de die. i. alijs pdicate dn̄m ihesū saluatorē nostrū: qd ipē est de lumine lumē: de die dies: de dō ds. Vel uos pficientes de die ī diē. i. succrescentes de uirtute ī uirtutē: alijs nūciate, qd ipse misit filiū suū saluare nos. Ideo aūt ter cantate posuit: ut sciam̄ toti trinitati ēē canendū & suiendū.

Annūciate inter gentes gliā eius: ī oibus ppl̄is mirabilia eius. Dixi: ānūciate. S3 qm̄ nō determinaui ubi ānūciare debeatis: repeto ut ondā. Annūciate gliā eius. i. alijs nūciate resurrectionē eius, & humani gn̄is repatione: un ipē est glificandus. Effectū p cā posuit. Annūciate inquā gliā ei' int gētes. i. gētilibus. Et nō solū gentilibus: s3 & oibus pplis. i. iudeis & gentibus.

Qm̄ magnus dn̄s: & laudabilis nimis: terribilis ē sup omēs deos. Et merito debetis ei' gliā ānūciare: qm̄ ipē potens ē ad remunerādū bonos. Ac p hoc ē laudari dignus ultra q̄ dici ualeat. Et ē timeri dignus ī puniēdis malis sr̄ omēs deificatos: q2 & si peccatis ē terribilis & minat̄: nō tn̄ ex se minat̄.

Qm̄ omēs dij gentiū demonia: dn̄s aūt celos fecit. Dico eū terribilē sr̄ omēs deos. Non aūt hoc dico de dijs gentiū: q2 dij gētiū nō st dij. Et uere dij nō st: q2 demonia st que r̄ndēt ī simulacris. De dijs g° gentiū que st demonia nō dico: s3 de ijs deificatis dico: quos dn̄s fecit celos. i. ī uirtutibus excelsos.

Confessio & pulchritudo ī cōspectu eius: scīmonia & magnificentia ī scīficatione eius. Dixi, ānūciate. Et quid? Id. s. q2 illi q pecca

confitent᷑/ ac ꝑ hoc pulchri & decori fiūt: bñ placent ei. Q̄d ē dicere. Annūciate/ ut hoīes pecc̄a sua ꝯfiteant᷑/ & uirtutibꝫ ornēt᷑. sicq; placebunt deo. Illud q̄q; nūciate/ ꝙ oīs sc̄itas quā habetis ī p̄nti: & oīs magnificētia quā hituri eritis ī futuro: est uobis ab eo uos sc̄tificante & magnificante.

Afferte dño patrię gentiū: afferte dño gl̄iā & honorē: afferte dō gl̄iā nōi eius. Predicatores quidē hortatus suꝫ/ ut anūcient. Et .o. uos patrię gentiū .i. uos auditores de diuersis patriys adunati: afferte uos ip̄os deo/ ut ī edificatione dom᷒ sue ponamini. Et quales uos offerre debeatis/ ostendo. Afferte uos dño gl̄iosos ī consc̄ia: iux̄ illud ap̄li. Gl̄ia n̄ra ē hec testimoniū conscīe n̄rę. Et offerte uos honorabile/ ī bona fama apd̄ p̄ximos/ h̄ntes honestate uitę. Et q̄z posset se offerre dō ad honorē eius/ ita tn̄ ꝙ nom̄ ei᷒ inde non amplificaret᷑. addit. Afferte gl̄iā nōi eius .i. exhibete uos ip̄os ī consc̄ia gloriosos: ita demū/ ut ꝑ uos ip̄os amplificet᷑ nomen dñi. Ideo afferte ter apposuit. ut sacramēta trinitatis ī christiana religione semꝑ agnoscas.

Tollite hostias: & introite ī atria eius: adorate dñm ī atrio sc̄o ei᷒. Hoc mō afferte dño gl̄iā: ut uos q̄ iā fecistis uos ip̄os ~~gl̄iā~~ hostias dō: h̄ndo sp̄m contribulatū & charitatis operā: tollite .i. quotidie ī uobis ip̄is āplificate. & ascendendo ꝓficite. & sic introite ꝑ sp̄em ī amplitudine celestis patrię: ubi nullus angustat᷑ alterius habitatione. Et p̄ri᷒ adorate dñm .i. singulari ueneratione illū colite: positi ī atrio sc̄o eius .i. dilatato ī corde/ ab eo sanctificato.

Notat᷑ aūt ī hoc u᷑su charitas: ubi dicit. Tollite hostias. spes/ ubi dicit/ ītrate ī at̄ria. Fides/ ubi dicit. adorate dñm.

Cōmoueat᷑ a facie eius uniuersa terra: dicite ī gētibꝫ q̄a dñs regnauit. Dixi ut patrię gentiū se se deo offerat. Et hoc nō de paucis dico: ſꝫ hortor ut omēs tā iudei q̄ gentiles h̄itātes ī uniuersa terra cōmoueat᷑ & ꝯpūgat᷑ ad p̄niāq; a facie ei᷒ .i. pp̄ cognitionē ei᷒. Et uos iā cōmoti/ dicite & nūciate in alys gentibꝫ nōdū cōmotis/ q̄z dō reḡuit .i. q̄z fortior armatus fortē armatū deuicit: & sic humanū gen᷒ repauit. Vel ſꝫ aliā editionē. regnauit a ligno .i. ecclię regnū obtinuit/ postq̄ positus ē in ligno.

Et ei correxit orbē terrę q̄ nō commouebit᷑: iudicabit populos in equitate. Vere dō regnauit: q̄d in̄ patet. q̄z orbis q̄ prius erat distortus factus ē rectus. Et hoc dū dicit. Ip̄e correxit orbē terrę .i. ecclīā ī fide stabilē & ī uirtutibꝫ ꝑfectā/ de uitioꝝ tortitudine ad iustitię rectitudinē ꝑduxit. Qui orbis nō cōmouebit᷑. q̄z & si q̄ñq; pectet ecclia: ī fide tn̄ radicata nō eradicabit᷑. Istud quoq; nūciate ī gentibus: q̄a dō iudicabit p̄p̄los in equitate/ bona ꝑ bonis reddēdo/ & mala pro malis.

Letēt᷑ celi & exultet terra: cōmoueatur & plenitudo eius: gaudebūt campi: & oīa que ī eis sunt. Et q̄nq̄dē dō iudicabit p̄p̄los ī equitate: letent᷑ celi .i. p̄lati alios compluentes: & terra .i. minores compluti exultēt. Sz dicet aliq̄s. Non poss᷑ letari: q̄z quotidie tribulant᷑. Ad hoc r̄ndet. q̄z nō ē curādū: Naꝫ lꝫ mare cōmoueat᷑ & plenitudo ei᷒ .i. ꝯ̄uis ꝑsecutores cū omībꝫ suis

fautoribus atq; complicibus, eorum uoluntatem supplentibus, intendunt in sanctos ad inferenda flagella: tunc campi gaudebunt. i. quique fideles & humiles & fructificantes gaudebunt de purgatione facta sibi per illos: & omnia spiritualia dona uirtutum, que sunt in eis gaudebunt: quoniam per tentationum exercitamen, augmentantur & crescunt in eis.

Tunc exultabunt omnia ligna siluarum a facie domini quia uenit: quoniam uenit iudicare terram. Et tunc. i. in isto iusto dei iudicio reddenti unicuique quod meretur, gentiles prius siluestres & inculti & idolatri modo domestici culti & dolati, & ad celestre edificium apti exultabunt ob cognitionem domini: quem facie ad faciem cernent. Et ideo exultabunt: quia uenit in primo aduentu reparare genus humanum. Et ueniet in secundo iudicare omnes habitantes in terra. Et quo iudicabit. Orbem terre. i. ecclesiam perfectam atque completam in equitate iudicabit: reddendo ei bona que meruit: Et populos. i. malos iudicabit in ueritate, iuste reddendo eis mala que meruerunt.

Iudicabit orbem terre in equitate: & populos in ueritate sua. hic uersus supra proxime expositus est.

In fine psalmus dauid.

Psalmus dauid quando terra eius restituta est. hoc est. Opus istud quod in hoc psalmo exponitur, attribuitur dauid. i. christo: non quod ipse christus loquatur: sed quia opus quod hic ostenditur, nulli alii ualet ascribi. Opus dico factum atque completum tunc quando terra est restituta. i. ecclesia que erat in primo homine perdita per christi passionem est recuperata. Quod est breuiter dicere. Restitutio ecclesie facta per christum, est opus illud, quod in hoc psalmo ostenditur. Ecclesia quippe in primo homine edificata fuerat: que tamen est eo peccante destructa: Quam postea christus patiendo & moriendo restituit: & duos populos iudeorum & gentium per fidei unitatem in ea coniunxit. Hoc itaque propheta futurorum spiritu reuelante cognoscens: quando & quomodo christus ecclesiam sibi restituit, in hoc psalmo depromit. Materia autem huius psalmi est in ecclesia per christum restitui: quos hac intentione propheta alloquitur: ut eos hortetur & moneat ab omni malo cessare, quo deus irritatur: & omne bonum peragere, quo deus delectatur: & ut glorioso regno christi glorioso acquisito, se subiici gaudeant: Et hoc facit ipsum regnum commendando, & ostendendo quam gloriosum sit, & quam gloriose acquisitum: ita dicens.

96.

Dominus regnauit, exultet terra: letentur insule multe. O uos fideles, ab omni malo cessate: & omni bono uacate, & glorioso regno christi uos ipsos subiicite. Et si queratis, utrum ipse regnum habeat: dico, quia habet. Nam dominus regnauit. i. per mortem suam deuicto diabolo regnum obtinuit: & de iudeis & gentibus ecclesiam suam constituit: Et quia ipse regnum diabolo abstulit, sibique reconciliauit, ergo terra. i. uniuersalis ecclesia in fide stabilis, & in uirtutum operatione foecunda exultet. i. eximia exultatione habeat pro eo quod est a diabolo excepta, & proprio domino restituta. Et ne intelligeret ecclesia tantum una. i. in una tantum terrarum parte constituta & constructa: ideo addit & insule. i. particulares ecclesie: que sunt multe. i. ubique terrarum diffuse letentur: & quod a christo restitute sunt, iocundentur. Et congrue insulas uocat ecclesias. Quemadmodum enim insule inter maria posite fluctibus feriuntur: nec minuuntur. ita ecclesie licet persecutorum turbines patiantur: a proposito tamen fidei non deuocantur.

Nubes & caligo in circuitu eius: iusticia & iudicium correctio sedis eius. Ecce ostendit, quia tunc dominus regnum

acq̄sivit: cū ipe p morte suā diabolum superavit: & vasa sibi captivitatis abstulit. Hic ōndere vult/ q̄ omēs fideles s̄ militāt: eiq̄ regno se sbdūt. Nam nubes. i. spūales doctrine complutores. & caligo i. caliginosi & ī snys suis obscuri: sicut pphe de qbȝ alibi. tenebrosa aqua ī nubibus aeris. Isti inquā tales sᵗ ī circuitu eiᵘ/ & militant ei. Ex hoc & apparet eū regere q̄ iusticia & iudiciū correctio sedis eiᵘ. i. y qui iusti sᵗ & iudices morū/ alios īstruentes ad honestate vite/ corrigunt eos q futuri sᵗ sedes eius.

Ignis ān ipm̄ precedet: & īflāmabit ī circuitu inimicos eiᵘ. Et hoc mō fient correctio sedis eiᵘ: quia grā sps scī. i. ignis divini timoris & amoris p̄cedet ī eis. i. prius erit ī eis q̄ fiat sedes dn̄i. Et ille ignis p̄cedens p̄us inimicos/ factos demū amicos ad amorē charitatis incendet. Et hoc erit ī circuitu. i. usq̄ terrarū/ ubicumq̄ fuerit.

Alluxerūt fulgura eius orbi tre: vidit & cōmota ē terra. hoc autē modo ille ignis eos īvadet: q̄m miracula facta p p̄dicatores admodū fulguris fidei lucē/ charitatis ardorē/ divine ultionis terrorē mostrantia/ evidenter apparuerūt hītantibȝ ī universa terra. Et hoc attendentes quiq̄ terreni ad poenitentiā sunt compuncti.

Montes sicut cera fluxerūt a facie dn̄i: a facie dn̄i oīs terra. Vere terra cōmota ē: q̄ mōtes. i. maiores de gentibus veritati cesserūt: & suā duritiā deposuerūt a cognitiōe dn̄i: sicut cera fluit a facie ignis. Et oēs minores & ob cognitionē dn̄i suā duritiā deposuerūt.

Annūciaverūt celi iusticiā eius: & viderūt oēs ppl̄i gloriam eius. Dixi supius fulgura illuxisse. Et hoc q̄ ordine sit factuȝ ōndaȝ. Celi q̄ppe. i. iusti & scī p̄dicatores ānūciaverūt iusticiā eius/ que ē ex fide: & neminē posse iustificari nisi p illū/ & remissionē peccatorū/ & obsuantia bonorū operū: & sic istis nūciantibus/ ppl̄i. i. auditores cognoverūt resurrectionē & ascensionē eius & cet. p quę ē gloriosus.

Confūdantur oēs q adorāt sculptilia: & q gloriant in simulacris suis. Et q̄ ingdē mōtes & terra fluxerūt ob cognitionē dn̄i: eorū itaq̄ exēplo. omēs q adorāt sculptas imagines: & q gl̄iaȝ suā deputāt simulacra/ quę ipi fecerūt vel fieri iusserūt: bona confusione confundantᵘʳ: & se peccasse cognoscant: & sic convertantur.

Adorate eū omēs angeli eius: audivit & letata ē syon. Vere simulacra non sᵗ adoranda: q̄ nec & angeli sᵗ adorandi/ q̄d maius ē: q̄ nō sᵗ summū bonū: imo hn̄t p se maius/ q̄d & ipi adorāt. Et ut ōndaȝ anglos nō adorandos/ s̄ adorātes: inde ē q̄ eos sic alloquor. Omēs angeli adorate eū: Et merito/ q̄ estis eius. Terra q̄dē. i. gentilitas ad p̄māȝ ē cōmota: & syon. i. primitiva ecclia de iudeis. i. apl̄i/ letata est.

Et exultaverūt filię iudę: ppter iudicia tua domine. Filię quoq̄ iudę. i. filii confessionis. i. minores in primitiva ecclia de iudeis sb apl̄is/ de gentiliū conversione exultaverūt: iux̄ illd̄. Cū audissent apl̄i/ q̄ recepit samaria vbū dei: miserūt petrū & ioānē. Exultaverūt dico: & hoc pp iudicia tua dn̄e: q̄ gentes iudicasti fieri concorporales iudeis: & neminē respuis: iux̄ illud. Nō est personarum acceptio apud deum.

m̄ tu dn̄s altissimus sup oēz terrā: nimis exaltatus es sup omēs deos. Et merito p tuis exultauit iudicys: qz tu es altissim⁹ & potentissimus ad omēz terrenitatez ī tuis fidelibus supandaz. Vel altissim⁹ es super omēs minores iudeoꝝ atqꝫ gentiliuz. Et plusqꝫ dici pōt eleuatus es sup omēs deificatos.

Qui diligitis dn̄m: odite malū: custodit dn̄s aīas scōꝝ suorū: de manu peccatoris liberabit eos. Et qnqdē dō regnauit: & tā gloriose suū regnuz acqsiuit. ergo uos q diligitis dn̄z in iusticia uera pseuerate: & malū odite .i. oē peccatū a uobis excludite. Et si ob hoc uobis aliqua tribulatio in grueret: ne timeatis: qz dō custodit animas sctoꝝ suoꝝ a psecutoribꝫ: qa & si corpus occidūt: nō hn̄t qd ampli⁹ faciant. Hic qdē aīas eoꝝ custodit: & ī futuro aīas & corpora de potestate peccatoris .i. diaboli & ministroꝝ ei⁹ liberabit.

Lux orta ē iusto: & rectis corde leticia. Diceret aliqs. Graue ē occidi: qz cū occidim⁹. hac luce amittim⁹. Ad hoc R. Non ē curandū: qz p hac luce transitoria lux ēt̄na orietur iusto: & rectis corde dabit leticia .i. manifesta christi cognitio que erit eis cā pennis leticię.

Letamini iusti in dn̄o: & confitemini memorię scificatiōis eius. Et qnqdē lux orietur iusto atqꝫ leticia: ergo uos iusti letamini non ī uobis, sꝫ ī dn̄o: & laudate eū q memor fuit ut scificaret uos.

psalmus ipi dauid.

Psalmus ipi dauid. Hec spualis opatio attribuit ipi christo. De eo eī loquit ppha in hoc psalmo. Videns naqꝫ ppha dauid totū humanū genus p filij dei īcarnatione fore saluatū: intendit hortari oēs hoīes & fideles pcipue: ut deū prez laudet oībꝫ modis qbuscūqꝫ ~~poss~~ pōt ab humana creatura laudari: tū qz eos p filiū suū misericorditer redemit. tuz qz eūdez filiū sꝫ fidē & ~~deu~~ cognitionez eis reuelauit: tū qz ī futuro eos glificabit: qz quos hic iustificabit ī futuro glificabit. Quapp oēs hoīes tam fideles qꝫ infideles huius st̄ psalmi materia. Est aūt sua intentio cunctos monere: ut bn̄ uiuēdo christo cōformes existat. hoc fructu. vꝫ. ut firmi⁹ speret ī futō eū hr̄e remuneratorē & glificatorē: quē hic habuerūt redēptorē & saluatorē. Hortat⁹ itaqꝫ omēs fideles ad laudādū deuz: sic dicens.

psalmus dauid. 97.

Cantate dn̄m: canticū nouū: quia mirabilia fecit. Cantate dn̄o .i. suite dn̄o: nō sicut antiq pres sb ueteri lege. s. ex timore: q uetus canticū cantauere: Sꝫ cantate canticū nouuz .i. suite ī charitate ī tpe grē. Et debetis dn̄o cantare: qz mirabilia fecit. Non eī ppřio filio pepcit: sꝫ p nobis oībꝫ tradidit illū: qd fuit mirabile. Vel mirabilia fecit .i. cecis uisuz: claudis gressuz: surdis donauit auditū.

Saluauit sibi dextera eius: & brachiū sanctū eius. Hec naqꝫ mirabilia fecit: qz dextera ei⁹ .i. filius ei⁹ p quē oīa opat⁹: & brachiū sctm ei⁹ .i. idez filius q est fortitudo ei⁹: p quē oīa fortiter facit: & diabolū uicit. sibi .i. ad suū honorē gen⁹ humanū saluauit: iuxta illud. Vt qui uiuit: iā nō sibi uiuat.

sed ei qui pro hominibus mortuus est.

Notum fecit dominus salutare suum: in conspectu gentium revelavit iusticiam suam. Hoc nunc ordine salvavit sibi humanum genus. Nam deus pater filium suum quem nobis esse voluit salvatorem: notificavit hominibus per assumptam humanitatem. Et ubi notum fecit: Iusticiam suam revelavit ante conspectum gentium. id est eundem filium, per quem omnes iustificantur, manifestavit in conspectu gentium: ut omnes gentes eum cognoscerent.

Recordatus est misericordie sue et veritatis sue: domui israel. Et unde sibi devoti est cantandum: quod nobis suum filium notificavit, non ex nostris provenit meritis, sed ex eius gratia. Nam deus post iram quam habuit contra genus humanum recordatus est misericordie sue complende in gentibus: et recordatus est veritatis promissionis sue complende in iudeis.

Viderunt omnes termini terre: salutare dei nostri. Et quia deus in conspectu gentium filium suum revelavit: inde factum est, quod habitantes in remotis partibus terre: vel terminantes et finientes in se omnem terrenitatem, cognoverunt et intellexerunt deum filium missum nobis salvatorem a patre.

Iubilate deo omnis terra: cantate et exultate et psallite. Et quia deus misericordie sue est recordatus: ac per hoc omnes gentes cognoverunt eum. ideo omnis terra. id est cuncti fideles congregati in ecclesia tanta mentis leticia interius concepta: que non possit exprimi voce. Cantate sibi voce aliis predicando. et exultate et psallite. id est exultando bene operamini. Est enim hic endiadis. id est cursum vel laborum extensio.

Psallite domino in cithara: in cithara et voce psalmi: in tubis ductilibus: et voce tube cornee. Dico psallite: Et hoc facite in carnis mortificatione. Et quia posses bene operari: et alios non docere. ideo addit. Ita bene operamini: ut vestra operatio omnis sit vobis ipsis in cithara. id est in carnis mortificatione: sit et in voce psalmi. ut alios benefacere doceatis: et vox concordet operi. Hoc verbis geminat in cithara, figura est: que vocatur dymas: quando illud quod dicitur, repetitur: ut illud. Tribulatio patientiam operatur: patientia probationem: probatio spem. Psallite et in tubis ductilibus et voce tube cornee. hoc est. ita bene operamini: ut numquam in tribulationibus deficiatis. et omnia terrena et temporalia postponatis. Tube quippe ductiles ex auro vel argento fiebant: et malleis extense atque percusse non crepabat: sed in longum et latum crescebant. Et tales esse oportet sanctos predicatores: ut sint longanimes perseverando: dilatati in diligendo indeficientes et insuperabiles patiendo. Per tubam vero corneam contemptus terrenorum et celestium appetitus signatur: quia cornu ex carne oriens, ipsam carnem excedit. Ita quisque electus suam carnalitatem transcendens robur invenit, ut terrena contempnat et celestia diligat.

Iubilate in conspectu regis domini: moveatur mare et plenitudo eius orbis terrarum et qui habitant in eo. Dixi superius ut iubilaretis: et non ostendi quare. Nunc autem ostendam. Ideo inquam iubilate: quia conspicitis et cognoscitis illum esse regem et dominum. Sed forte dicitis. Iubilare non possumus: quia ob hoc tribulabimur. Ad quod respondeo. Ne timeatis. Immo mare et plenitudo eius moveatur. id est peccatores ubicumque sint moveantur et seviant. Et quia dixi mare, ne intelligeres hoc de aquis dixisse, addo. orbis terrarum et qui in eo habitant moveantur. id est principes terre et eorum satellites: qui eos ad persequendum instigant.

seuiant quantu uoluit in electos. licet eis mare moueat & orbis terre seuiat. tu flumina .i. predicatores a quibus flumina aque uiue emanant: uidentes sibi purgatione pro eorum parari seuitia. plaudent manu simul .i. cu delectatione bona operabuntur unanimiter ad unu .i. ad charitate tendentes. Et montes .i. illi qui prius erant superbi exultabunt obedientione dni. Et merito exultabunt: quoniam in ipse per perfinitione uenit iudicare terram .i. secundum merita reddere quibusque terrenis.

Flumina plaudent manu simul: montes exultabunt a conspectu dni: quoniam uenit iudicare terram.

hic uersus supra proxime exponitur.

Iudicabit orbem terrarum in iusticia: & populos in equitate. Et quomodo bene sit iudicaturus ostendit. Orbem namque terrarum .i. perfectorum ecclesiam iudicabit in iusticia: dando pro bono bonum quod est iustum: & malos iudicabit in equitate: reddendo eis malum pro malo: quod est equum.

psalmus dauid.

Psalmus dauid. In hoc psalmo ipse propheta loquitur commendans regnum christi & potentiam eius: quia & celestibus dnatur creaturis: que & patriarche & prophete deuote & fideliter coluerunt. Huius autem psalmi materia sunt infideles omnes & precipue iudeorum increduli. quos propheta hac intentione alloquitur: ut eos a perfidia ad fidem reuocet: eisque christum deum esse fideliter credere suadeat: proponendo eis moysen & aaron atque samuele ceterosque patriarchas & prophetas ac uiros perfectos in lege: qui id crediderunt futurum & complendum: quod nos credimus iam uenisse & completum esse: ut cum uideant suos maiores atque magistros christum credidisse uenturum: ipsi quoque eum uenisse iam credant. Prouocans itaque eos ad credendum: christi primitus commendat regnum: sic dicens.

98

Dns regnauit: irascantur populi: qui sedet super cherubim. moueatur terra. Dns ergo regnauit .i. forte armatum ipse fortior armatus deuicit: spolia ei captiuitatis abstulit: & de illis regnum suum constituit. Et noli mirari si de hominibus fecit quod uoluit: quia & super cherubim sedet .i. celestibus creaturis presidet & dnatur. ut per cherubim que sunt excellentia tam maiora quam minora intelligas. Et quoniam ipse regnauit & creaturis celestibus dnatur. populi itaque iudeorum nunc usque increduli irascantur peccatis suis preteritis: & relicta perfidia accedant ad fidem. Et terra .i. gentilitas terrenis intenta moueatur .i. ad penitentiam compungatur. Aliter. Propterea quia dominus regnauit: populi iudeorum irascantur: & terra .i. gentilitas moueatur: quia iuxta apostolum predicatio regni dei est iudeis quidem scandalum: gentibus autem stulticia. Quod quidem non exoptando dicit: sed concedendo predicit.

Dns in syon magnus: & excelsus super omnes populos. Et merito debent populi peccatis suis irasci: & ad deum conuerti: quia ipse est magnus in syon .i. magnus reputabitur ab iis qui de iudeis crediderint: & reputabitur excelsus habitaturus super omnes populos gentium qui in eum crediderint.

Confiteantur nomini tuo magno: quoniam terribile & sanctum est: & honor regis iudicium diligit. Quia ergo deus magnus reputatur deo ab iis qui iam crediderunt. exemplo itaque conuersorum illi qui in sua perfidia perseuerant confiteantur & laudent nomen tuum magnum. Et oportet illos confiteri: quoniam terribile est in puniendis malis. sanctum & suaue est in remunerandis bonis. Et rouera terribile est: quia honor regis di-

liget iudiciu͂. .i. illi q diligu͂t honorare
christu͂ rege͂: diligu͂t ascribere illi iudi
ciu͂: in q paleas repellet: grana assumet.
Tu parasti directiones: iudiciu͂
& iusticiã i iacob tu fecisti. Di
ceret aliqs. Si q̃ndez d's terribilis e &
iudex: nemo q euz euitare potu͂: quin
damnet'. Rn̄deo. Poterit q̃de. Naz .o.
diu͂. Si q̃n hoies deuiant: & p uicioz
tortitudine a iusticia tua declinãt. tu pa
rasti eis directiones tu͂ doctrina tum
exemplo: quo ualeat dirigi: & rursus i
iusticiã statui. Tu & fecisti iudiciu͂: q̃ra
eis inspirasti ut uitia odẽnaret. Et
iusticia: ut uirtutes eligeret. Et hoc fe
cisti i iacob .i. i ys q͂ ꝯ uitia pugnat.
Exaltate dn̄m deu͂ nostruz. & a
dorate scabellu͂ pedu͂ ei': qm̄ sã
ctum ẽ. Et q̃nq̃de d's ẽ magnus in
syon atq3 terribilis: q uos iudei remo
uete pfidia: & exaltate christu͂ .i. altuz
& potente͂ illu͂ p omib3 reputate. Et
merito: q2 ẽ d's d's, factus hõ p assu͂p
taz humanitate͂. Et adorate scabellu͂
pedu͂ eius .i. singulari ueneratiõe colite
humanitate͂ eius: cui diuinitas p̃sidet.
P pedes christi diuinitate͂ intellige: q2
sicut pedes opiu͂t calciamtis. ita humani
tate assu͂pta q̃i calciata ad nos diuinitas
uenit. P scabellu humanitate͂ accipe: q2
sicut scabellu͂ sbest alicui: ita sbest huma
nitas diuinitati. Et merito ẽ adorandu͂
ei' scabellu͂ .i. ueneranda ei' humanitas
q2 ẽ sancta .i. a peccato imunis.
Moyses & aaron i sacerdotib3 eius:
& samuel i͂t eos q inuocat nomẽ
eius. Et debetis adorare christu͂: q2
moyses & aaron adorauer͂t. Et ex hoc
apparet: q no͂ est recens d's. Et hoc dicit:
Moyses & aaron fuer͂t i sacerdotib' ei'

merito famulantes ei: & & samuel p
pheta uir q reges uẽos ungebat, fuit i͂t
eos q inuocabant nom dn̄i .i. christi.
q.d. est dicere. Ipe inuocauit christum
cu͂ alys inuocantibus.
Inuocabant dn̄m: & ipe exau
diebat eos: i colu͂na nubis loq
batur ad eos. Samuel q̃de inuocabat
nom eius: & no͂ solu͂ samuel, s3 & moyses
& aaron inuocabãt nom ei'. Et ipe eos
exaudiebat: q2 eoz petitiones iplebat.
Et i colu͂na nubis que racne suaz p̃fi
gurauit, & an̄ & post trãsitu͂ maris ru
bri loquebat' ad eos p angelu͂: p̃dicẽdo
futura: & p̃cepta bn̄uiuẽdi eos docẽdo.
Custodiebãt testimonia eius: &
p̃ceptu͂ qd' dedit illis. Ipe ad eos
loquebat': & p̃cepta uiuẽdi illis ꝯferebat:
At ipi custodiebãt testimonia eius .i. ma
data eius uolu͂tate͂ testantia: Et obs'ua
bant p̃ceptu͂ .i. lege͂ quã dederat illis.
Dn̄e d's n̄r tu exaudiebas eos: d's
tu ppicius fuisti eis: & ulciscẽs
i omẽs adinuẽtiones eorum.
Nu͂c apostrophaz facit ad christu͂. O chri
ste dn̄e d's n̄e: illi te inuocabãt: & tu eos
exaudiebas. & fuisti eis sepenuo͂ ppicius,
condonans eis peccata. Et uere fuisti p
picius: q2 no͂ fuisti ulciscẽs i omẽs adin
uentiones eoz .i. ultione͂ no͂ sup̃sisti
contra eia, que male opando adinuene
rut: sicut q̃n aaron uitulu͂ conflatilez fe
cit. Notandu͂ q dicit. Moyses & aaron
i sacerdotib3 eius: cu͂ moyses sacerdos
no͂ fuerit. S3 tñ multotiens id moyses
faciebat q͂d ppe sacerdotu͂ erat: sicut
orare p peccante populo: & placare d'm.
Exaltate dn̄m deu͂ nostru͂: & ado
rate i monte s͂co eius: qm̄ sanct'
est dn̄s deus n̄r. Et q̃nq̃dez moyses

& aaron christũ exaltauit: & qa ipse magnꝰ & excelsus est. uos quoque exaltate eũ & singulari honore ueneramini: adorate eũ in monte sco eius .i. in humanitate eius uirtutibꝫ eminẽte & ab omni peccato immuni. Et merito adorare debetis: qm̃ sanctus est in cunctos sctificatos sanctificãs & dñs est: & nos famuli. & deus est: & nos creature: & est assumptor humanitatis nostre.

psalmus dauid.

PSalmus in confessione. Hic psalmus habitus est a ppha in confessione .i. in consideratione confessionis .i. laudis christi. Hic psalmꝰ est admonẽs gentes omnes esse in confessione .i. in christi laude. hoc est ppha in hoc psalmo inuitat hoĩes de uniuersa terra ad confessionẽ .i. ad dei laudes: ut oẽs deũ laudent: & oĩa sua bona opa ei ascribat: sic dicens.

IUbilate dño oĩs terra: seruite dño in leticia. Iubilate inquã dño omnis terra .i. omnes de uniuersa terra iubilate .i. tantã leticiã in mẽte concipite: que non possit exprimi uoce. Et hoc deo .i. ad honorẽ dei. Et uos minores qui ad hoc nõ sufficiatis ut iubiletis: seruite dõ .i. bene opamini nõ ex tristicia aut ex necessitate: sed in leticia cordis uestri.

Introite in conspectu eius in exultatione. Deo seruite. Et quo ondo quo. Introite & ingredimini ad pscrutãdas conscias urãs ubi ipse inspicit: & hoc facite in exultatione. quod est dicere. Ita seruite: ut urã nõ solũ opa sed conscias emũdate: ut cũ eas mũdas inueneritis: inmo dõce exultetis.

Scitote qm̃ dñs ipse est ds: ipse fecit nos: & non ipsi nos. Et postqꝫ ad conscias urãs intraueritis: & tales eas inueneritis. scitote & cognoscite qm̃ dñs ipse est deus .i. creator bonorũ operũ in uobis .q. Nolite uobis mũdiciã conscientiarũ urãrũ ascribere: sed ei omnia imputate. Et merito illi oĩa imputare debetis: quia ipse dono gr̃e sue fecit nos tales. Et uere ipse nos fecit: quia nos ipsi nõ fecimus nos .i. eius dono iustificamur nõ uiribus nostris.

Populus eius & oues pascue eius: introite portas eius in cõfessiõe: atria eius in hymnis: confitemini illi. Vere ipse fecit nos & nõ ipsi nos: quia nos sumꝰ ppls eius: quẽ secũdu creatõe creauit & sanguine suo redemit. Et sumus oues .i. p ipm̃ efficim̃ innocentes. Et sumus pascue eiꝰ: quia doctrine pabulo & sui corporis refectione nos reparat. Et quia ab ipso & p ipm̃ sumꝰ quod sumus. introite ergo portas eiꝰ in confessiõe .i. ingredimini & accipite uirtutes uobis ab illo concessas: ascribentes eas illi nõ uobis. Et p has uirtutes que ad uitã pandũt ingressũ intrabitis in atria eiꝰ .i. peruenietis ad amplitudinẽ patrie celestis. Et cũ ibi fueritis. cõfitemini illi in hymnis .i. ppetuis eius laudibꝫ uacate

Laudate nomẽ eius: qm̃ suauis est dñs: in eternũ mĩa eius: & usqꝫ in gñatione & gñatione ueritas eius. Ut autẽ possitis ad atria supne ciuitatis ascendere: hic interĩ laudate nomẽ dñi .i. ipm̃ dñm aliis laudabilẽ nunciate. Illud .s. de eo dicite: qm̃ est suauis .i. ad miserendũ paratꝰ. Et ne eiꝰ benignitas aliquẽ nimis securũ efficiat: quamuis ei sit tm̃ in sclm̃ mĩa sua cognoscat. & sciat quia ueritas & iusticia puniendi

malos durat ĩ gnatione p̄nti / & in
gnatione sequenti. Alr̄. Dn̄s qui d̄s
misericors e & suauis / & nō ad tp̄s: q̄
ei᷒ suauitas & mīa manet ĩ et̄nū .i.
sine fine. Quib; ei fuerit hic misi᷒ /
ĩ futuro nō irascit᷑. Et ueritas reddi
tionis iusticie siue ĩ bonis siue ĩ malis
& hic & ĩ futuro manet.

Psalm᷒ dauid. Vox christi uel pphete
ē in hoc psalmo agentis ꝯ illos / q de di
mīa p̄sumūtes: nimis libere peccant: &
ita futurā damnatione ĩcurrūt. & ꝯ
illos q futurū iudiciū abhorrentes / de
dei misericordia diffidūt: & sic ĩ despa
tionē cadūt. Sz q: hoc utrūq ē rep
hensibile. ondit ĩ hoc psalmo christ᷒
uel ppha deū ee hic misericordē peccatis
sua confiteri uolentib;: & ĩ futuro iudi
cē & punitorē / confiteri recusantib;.
Quapp nimiū de mīa p̄sumētes: & iu
diciū nimiū exhorrentes / sūt huius
psalmi materia. Intēdit aūt ppha uel
christus nimiū iudiciū metuentes
ĩuitare ad mīaꝫ consequēdā: ut futurū
iudiciū qd̄ timēt euadat. Et hortari
nimiū de mīa p̄sumētes: ut futurū iu
diciū metuat: & bonis ĩsudare semp
opibus & a malis oīo cauere ꝯtēdant:
ne illud ĩcurrat. Hoc aūt dicit p̄ quā
dā apostropha facta ad deū.

100.

Misericordiā & iudiciū cantabo
tibi dn̄e. O dn̄e multi mortaliū de
tua mīa p̄sumētes: te fore iudicē nō attē
dunt. Nonnulli & iudiciū nimis timē
tes / de mīa diffidūt. At ego longe alr̄
sentiens: cantabo tibi mīaꝫ & iudiciū.
i. cū alacritate cordis / ad honorē tuū
aliis nūciabo te hic ee misericordē nō de
sperantib;: uel nimiū de mīa p̄sumētib;:
& ĩ futuro iudicē & punitorē illoꝝ /
q uel de mīa p̄sumūt: uel p̄ iudicii asp̄i
tate diffidunt.

Psallā & intelligā ĩ uia ĩmacula
ta: qn̄ uenies ad me. Ego quidem
aliis nūciabo te ee misericordē & iudicē.
Et ut possīs mīaꝫ conseq / & iudiciū eua
dere: nō uacabo a bonis opib; / uelut illi
q de mīa p̄sumūt. Imo psallā .i. bn̄ opa
bor: & bn̄ opando intelligā .i. maluꝫ a
bono discernā. Ille ei psallit & ĩtelligit:
q cū bn̄ opet᷑ / nihil mali bone opationi
admiscet. Alioqn si bono maluꝫ addit.
psallit qd̄e sꝫ nō intelligit. Vn̄ d̄s ad Cain
dixit. Nunqd si recte offers / & nō recte
diuidas / nō peccasti? Recte qd̄e offert / q
de suo offert qd̄ offert. Sz non recte di
uidit: q cū sua dat deo / dat seipm̄ diabo
lo. Ego quidē psallā & ĩtelligā. Et hoc fa
ciā positus in uia .i. ĩ uita carēte crimi
nalibus: cū ee nō ualeat uenialib; penit᷒
uacua. Q̄ꝫ aūt bn̄ opabor / & ĩ uia ĩmacu
lata ero: nō mihi imputo: q̄a tūc tm̄
hoc faciā / qn̄ tu ad me uenies / ut mihi
uelle bonū inspires: & p̄ficere p bona
uoluntate adiicias.

Perambulabā ĩ innocentia cor
dis mei: ĩ medio domus mee.
Et qm̄ se psallere & intelligere dixit:
qualr̄ id fecit & faciat / ondit. Ideo ei p̄titū
ĩpfectū ponit: ut ondat se ĩ eo adhuc p̄se
uerare / qd̄ coepit. Ecce quo intellexi. Per
ambulabā ĩ innocētia cordis mei .i. p̄seue
raui & p̄seuerabo ĩ innocentia: ut nullo
mō pximū ledā. Et nō tm̄ p̄seuerabo ĩ
ĩnocentia opis: sꝫ & ĩ innocentia cordis
q: nec & ut eū ledā ĩ mēte ꝯcupia. Et qm̄ q
bonū agit: non d; ĩ ppatulo agere / ut aliq
p̄sit ad edificationē / iuxᷓ illud: Videant

opa ura bona: & glificet prē; uestru/ q in celis ē. hec bona faciebā nō ī secreto: imo ī medio domus meę. i. ī coītate me oꝝ domesticoꝝ & familiariū.

Non pponebam an̄ oculos meos rē iniustā: faciētes p̄uaricatio nes odiui. Et nō solū mihi cauebaꝫ ut īnocens esseꝫ: ſꝫ & rē iniustā alterius an̄ oculos meos nō pponebā. i. si qs pro ximū leserat/uel alienū abstulerat/ qd̄ ē iniustū: nō mihi placebat. Et uere ma le opantes nō mihi placebāt: qꝛ illos o deram. Naꝫ odiui faciētes p̄uaricatiōes. i. odio illos habui: q male opantes/ dei mandata transgrediūt.

Non adhesit mihi cor prauuꝫ: de clināte a me malignū nō cogno scebam. Et qm̄ p̄uaricatores oderaꝫ: nō solū mala opatio eoꝝ mihi displicebat: ſꝫ & praua uolūtas. Et hoc dicit. Cor p̄uuꝫ & distortū qd̄ dirigi & complanari ſꝫ re gula christi recusat: mihi nō adhęsit: n̄ mihi placuit. Malignū qꝫ a me declina teꝫ. i. malignitati semp intentū: mihi dissi milē & a meis moribus discordantē non cognoscebā: qꝛ si esset mihi affinis uel frē: erat mihi tn̄ quasi ignotus.

Detrahentē secreto proximo suo: hūc psequebar. Et hūc aliū ī occulto pximo suo detrahētē: qd̄ nō nulli existimāt uel nullū uel leue peccatū: psequebar duris uerbis & mordacibꝫ increpationibꝫ. Est aūt detrahere/ bonū qd̄ in pximo est/ tr.ui dlis manibꝫ/ uel penitus cōsumere/ uel aliquo mō minuere.

Supbo oculo & insaciabili corde: cum hoc non edebam. Et si quē uiderā supbo oculo. i. supbū & arrogātē: qm̄ supbia notat̄ in oculis. & corde insa ciabili: q nūq̄ terrenis questibꝫ saciari pot. cū hoc nō edebā. i. mense meę ptīcipē illū eē nō patiebar: q̄d nō ē ī detérmi nate ītelligēdū. Sꝫ si in hoc uitio ādo no tabilis erat. qꝛ pp hoc excoīcaret ab ali quo: cū illo cibū nō sumebat. Vn̄ aplš. Si qs noiat̄ auarus aut rapax. &c. cū eodē nō comedatis. ut pfecto demon straret & ab his eē cauendū q pro famo sitate scelerꝫ ab ecclia separantur.

Oculi mei ad fideles terrę: ut se deant mecū: ambulans ī uia īmaculata: hic mihi ministra bat. Hoc mō ut osn̄su ē/ mihi a malo ca ui: qꝛ & ī me īnocens extiti: & nocentes a me sepaui. Sꝫ nūc ondaꝫ bonū qd̄ feci: Oculi mei sr̄ ad fideles teę. i. benignitas mea & interior mei amoris affectus ē ad fideles teę. i. ad eos q firmi sr̄ ī fide & opibꝫ/ ad modū teę: quę stabilis & solida est p̄ omībꝫ elemētis. Ad hoc. vꝫ. ē benigni tas mea ad illos. ut mecū sedeāt. i. ut eos mihi in regno meo assidere faciā: & hono rabiles reddaꝫ. Eos eī honoram̄: quos no bis assidere facimus. Et alius ambulās ī uia īmaculata. i. pscurrans ī uita sine criminalibꝫ existente. hic talis mihi minstra bat nō utiqꝫ fercula parabat uētu: ſꝫ de bono suo quādā mihi sps refectione p̄stabat.

Non habitabit ī medio domus meę: qui facit supbiā: q loquit̄ iniqua: nō direxit ī conspectu oculoꝝ meoꝝ. Supius q̄dēꝫ supbi mentionē fecit: Sꝫ qm̄ ibi intelligi potest ille q ē in se tm̄ supbus. iō nūc ponit illū/ q ē ī actu supbus. Ille utiqꝫ q supbiā nō solū cogitat: ſꝫ & facit & ducit ad actū/ nō hā bitabit ī coīone meoꝝ domesticoꝝ. Et ille q ūba adulatoria profert qd̄ ē iniquū. nō potuit se mōstrare directuꝫ ī reputatoē mea: & si sibi & aliis uideret̄ directus: mihi

tn nuq̄ uisus ē rectus.

In matutino īterficiebā oēs pec catores terre: ut disp̄derē de ciuitate dn̄i oēs opantes iniq tatem. Et nō solū non placebat ī omi tp̄e: uerū & ī matutino .i. indilate & stu diose ad similitudinē opariꝫ q̄ ad opus suū sūmo mane surgit: interficiebā omēs pec catores terre .i. omēs ī peccato imobiles. Non utiqꝫ illos interficiebā morte corpo rali: sꝫ increpando & arguēdo occide bā eorū uitā: ut uiueret in eis iustitia. Hoc aūt ideo faciebā: ut omēs opantes iniquitatē/ ī eo q̄ mali sūt/ de ciuitate dn̄i .i. de congregatione sctōꝝ auferre: & ipos iustificatos ī sctōꝝ collegio collocare.

psalmus ci orō dauid.

Oratio pauperis cū anxiatus fuerit: & corā dn̄o effuderit p̄cē suā. Psalm⁹ iste uocat̄ orō: uel q2 ī p̄ncipio ab orōne incipit: uel q2 p totū psalmū/ cause sūt apposite quare sit orādu. Est aūt hec orō pauperis. Illius inquā pauperis: q̄ cū eēt diues ī suis: factus ē paup ī nostris. Orat deniqꝫ ī hoc psalmo christ⁹ ad pa trē p gn̄is humani repatione. assumēs ī se suoꝝ mēbroꝝ defectū. Et si queratur quare paup iste hāc orōnē fecerit. ideo certe q2 qū anxiatus fuerit .i. p pditiōe humani gn̄is qd̄ cupiebat redimere: an xietatē & solicitudinē habuit. Ideō & hāc orōnē fecit: qa & eā corā dn̄o effu dit: exaudiēdā a deo/ & ei placiturā eē ītellexit. Quatuor ei causas ī hoc psalmo ponit: qb3 se exaudiēdū confidit. P̄mo qdē se postulat exaudiri pp gn̄is huāni defectū. Sc̄o pp suū meritū. Tertio q2 scit a p̄re ita p̄ordinatū & p̄finitū: ut p eū redimat̄ genus humanū: Quarto loco demū: q2 scit illos nō igratos dō exister: quos reparabit. Quatuor g̅ gn̄is humani defectus & cetere cause apposite/ sūt huius psalmi materia. Intēdit aūt christ⁹ ī hoc psalmo patrē orare: ut p se genus humanū recupet. ut sicut ī p̄mo hoīe ē pditū: ita sit ī scd̄o reparatū. O rat aūt ad p̄rē/ sic.

101.

Domine exaudi orōnē meam: & clamor meus ad te ueniat. O dn̄e cui me famulū p assūpta huā nitate recognosco: qm̄ scio humanū genus p culpā p̄mi hoīs pditū/ p me sꝫ tuā uolūtatē eē restaurandū. ideo ad te clamo. exaudi orōnē meā cordi consonā/ p repatione humani gn̄is habitā .i. orōni mee p̄be effectū: ut eā compleas: Et clamor meus .i. clamosa & intensa mei cordis orō ad te ueniat .i. p exauditōis effectū appareat/ q̄ ī conspe ctu tue maiestatis aduenerit. Quidā aūt orōnē hāc fidelis poenitentis eē dicūt/ q̄ considerās se paupē factū uirtutibus/ anxiat̄ & solicitus est/ eo q̄ sctitatis defe ctū/ uitijs inherendo patit̄. qm̄ ɔfidit se a dō exaudiendū: dū p peccatis dimitte dis/ uirtutibꝫqꝫ īueniēdis deū p̄cat̄. Orat eū/ ut se a pctō liberet. & ī iustitie pfecti one restauret. Sꝫ qm̄ oīa que ī psalmo sequūt̄: recte poenitēti accomodari nō possūt. potiꝰ christo orō ista tribuit̄. Cui sensui beatus Augustinus opitulat̄.

Ne auertas faciē tuā a me: in q̄ cūqꝫ die tribulor/ inclina ad me aurem tuam. Et ut me exau dias: faciē tuā a me nō auertas. Ad similitudinē dictū ē dn̄i alicui⁹: q̄ cū seruo suo irascit̄: eū rogātē ne aūtere qdē di gnat̄. Tale ē g̅ ac si diceret. Bone uo luntatis p̄ntiā a me nō exaudiēdo re

moueas. Et nō solū p̄roz ut me exaudi as: s̄ & ut i quacūq; die tribulor. i. i quocūq; tp̄e mei tribulant: & tētatiōi bus aliqbꝫ agitant. inclina ad me. i. ad meos aurez tuā: ut sup̄ id qd̄ suf ferre possit eos tentari nō p̄mittas. Ad silitudinē egroti dictū est: q̄ cū ca put suū ad medicū nō possit erigere: o rat eū ut se ille ad se inclinet: & sue in firmitati condescendat. Cū g° dicat. in clina aurē tuā ad meos: tale ē ac si di ceret. Cū meoꝝ ifirmitas. o. p̄r. ad te se se nō possit erigere: tua clemēs be nignitas ad eos saluādos descendat.

In quacūq; die iuocauero te: ue lociter exaudi me. Et rectū est ut meos exaudias: q2 te nō iuocabūt nisi i quadā luce uirtutū positi fuerit. Et io i quacūq; die iuocauero te. i. mei i qua cūq; luce uirtutū positi tuū auxiliū im plorauerit: uelocit & ididate eos exaudi.

Quia defecerūt sicut fumus dies mei: & ossa mea sicut cremiū a ruerunt. Hic p̄ma cāꝫ ponit: q̄re de beat exaudiri. q. d. necesse ē ut me exaudias: q2 dies mei q̄ erāt ɔtinui & eterni. i. imortalitas & ipassibilitas & ētnitas meoꝝ i p̄mis pentibꝫ defecit ut fumus. Sicut ei fum̄ q̄to magis asce dit: eo magis euanescit & deficit. ita pri mi pentes q̄to plus p supbiā contra cre atorē suū se extollere uoluerūt: tāto ma gis a sua dignitate i qua conditi fuerat ceciderūt: & dies eoꝝ q̄ cōtinui fuerat & eterni: facti s̄t breues & transitorij. Et isup ossa mea. i. intellectus & rō meoꝝ uel status p̄stine dignitatis i p̄mis hoībꝫ ut cremiūꝫ aruit. Sicut ei cremiūꝫ in sartagine igne admoto totā amittit pi guedinē & fit aridū. ita itellectus & rō meoꝝ admoto igne tentationis. i. q̄n a diabolo tentati s̄t: uigorē & ro bur pristinū pdit. Cremiūꝫ at lardūꝫ d̄r a cremādo sic uocatū: p̄q̄ sicū & exustū in sartagine dimittit.

Percussus sū ut foenū: & aruit cor meū: q2 oblitus sū come dere panēꝫ meū. Q2 aūt dies mei defecerūt: & ossa mea aruerūt io mihi contigit: q2 iudiciaria snīa qua dictūꝫ fuit. terra es & iterrā ibis. pcussus suꝫ ad foeni similitudinē. Foenū ei pus falce succidit: succisū cadit: p̄q̄ ceciderit a sua sede aufert & exiccat. Ita & huma nū genus i p̄mo hoīe iudiciaria snīa p cussūꝫ a statu b̄titudinis cecidit: & a sua sede translatū aruit: q2 ab amoenita te paradisi abiectū: & i hac ualle lacri maꝝ & misie positū: a pori memoria & intellectu diuine cognitionis aruit. & uiriditatē quā prius habuerat pdi dit. Et q̄m ita sū pcussus: cor meūꝫ a ruit. i. rō meoꝝ a p̄stino uigore defe cit. Non aūt culpā i auctorez reflecto: q2 hoc io mihi contigit: q2 oblit⁹ suꝫ pa nē meū comedere. i. p̄mi parētes p̄ce ptū tuū cū delectatione adimplere negle xerūt. Non dicit nō potuerit comederē: s̄ obliti s̄t. i. negligentes fuerūt ut adim plerēt. q. d. obedientiā oīs a d̄o iunctā nō obsuauerīt. Et b̄n illud p̄ceptū panē uocat: q2 sicut pane reficit hō: ita diui no p̄cepto obsuato i ēt̄nū uiueret hō.

A uoce gemitus mei: adhesit os meū carni meę. Ideo dt oblitus sūꝫ obsuare iūctā mihi obedientiā: q2 os meū adhesit carni. i. adāꝫ consensit euę. s. r̄onalitas meoꝝ sensualitati suc cubuit. paratiōr fuit ad audiēdā sug gestionē deceptoris q̄ p̄ceptū creatoris.

Et q̄ os adhesit carni: hoc processit a
uoce .i. a s̄pentis sibilo / effectae gemi
tus mei. Vox eī diaboli / qua dixit. In
qua hora comederitis / eritis sic dij:
fuit cā quare deceptus ē hō. Et quia
huic uoci cōsentiens: diuinū preceptū
p̄uaricatus est: poenā meruit. pro qua
omēs eī posteri gemūt.

Similis factus sū pelicano solitu
dinis: factus sū sicut nicticorax
ī domicilio. Unā causā posuit / q̄re
se exaudiri postulet .s. defectū humāi
gn̄is. nūc ponit aliā .s. meritū suū: di
cens. Similis fact⁹ sū pelicano solitu
dinis .i. p̄ gn̄is humani salute, latus
meū ī cruce p̄fodi p̄misi: ex q° sanguis
& aqua p̄cessit: quo hoīes / ut uiuifica
rent⁹/ asp̄si. Pelicanus q̄ppe auis ē q̄dā
ī solitudine ab alijs auib; semota ī cedēs.
que (ut physici tradūt) pullis suis irasci⁹:
& illos occidit. Sz p° diē tertiū illis com
patiens: rostro suū lat⁹ p̄fodit: & sāgui
nē elicit: quo pullos asp̄git: sicq; tādē
ad uitā; illos reducit. Sic & deus ōps
filios edidit: dū hoīs ad imaginē suā
creauit: Quos iratus occidit: dū eis ro
nalitatis uigorē p̄ p̄uaricatiōe; mādati
diuinę uisionis claritatē abstulit: &
mortalitatē ac t̄palitatē eis tribuit: &
dū eos de sede leta p̄iecit: & ī lacry
marū conualle constituit. Sz tādē eis
compatiens: carnē assumēs: ī hoc so
litarius factus ē: q̄z humanā nāt; sin
semine uirili suscepit: & latus suū in
cruce p̄dens / lancea p̄forari p̄misit.
unī sanguis & aqua p̄cessit: q̄b; genus
humanū resp̄sit: sicq; ei uitā; quā p̄
diderat reddidit. Jdō & me debes exau
dire: q̄z fact⁹ sū sicut nicticorax ī do
micilio .i. factus sū mortis amator: hi
tans ī p̄plo iudaico semiruto & deuasta
to. Nicticorax noctua dr̄. auis ē quędā
que a nocte nom̄ accepit / eo q̄ ī nocte
uolitans: ī die aut raro aut nūq̄ appa
ret. Que & q̄m lugubres cātus emittit
luctus funerei designatiuos (ut aiūt) est
cunctis inuisa. Sic & christus hitans ī
p̄plo iudaico: fuit noctis .i. mortis ama
tor: q̄z sibi ip̄e p̄cere noluit. Jmo mori p̄
nrā salute dilexit: Qui q̄m iudeorū ui
tia rep̄hēdebat: illis odibilis erat: & eū
execranda p̄dicare clamabat. Bn̄ āt
iudaic⁹ p̄pls domiciliū dr̄. Domiciliū
eī domus dr̄ alta ruinā minitās. p̄pls
igr̄ iudaic⁹ p̄ regnū & sacerdotiū & pro
phetias & legē sup̄biebat: ruinę & pate
bat: q̄z de ueritate ī mēdaciū ceciderat /
eo q̄ mādatū dei p̄ suas traditiones
irritū fecerat. Ego quidē mortē dilexi:
& ad illā; gustandā accessi. Attamen

Vigilaui: & factus sū sicut pass̄
solitarius in tecto. Vigilaui .i. p°
triduū de morte surrexi: & factus sū si
cut pass̄ .i. alta petens: celos .s. ascēdēs.
Et tū omēs fideles q̄ s̄t mēbra mea illuc
debeāt s̄bsequi: quo ego q̄ sū caput p̄ .
cessi. ero tn̄ solitarius ī tecto: q̄z solus
ego ero p̄matū tenens ī multis f̄ribus.
Mihi eī solidabit⁹ nom̄: quod est super
omne nomen.

Tota die exprobrabāt mihi inimi
ci mei: & q laudabāt me adu̸
sū me iurabāt. Adhuc cā; sue passi
onis exequit⁹ .q.d. Merito me debes ex
audire / q̄z p̄ gn̄is humani salute m̄lta
passus sū. Illi eī q̄ capto mihi erāt ini
mici: multa opp̄robria & conuicia m̄
īferebāt: dicendo me samaritē & uini
potatorē. Et illi q̄ ī occulto m̄ insidia
bant⁹: me laudabāt dicentes. Magist̄

sum qz uerax es & qz contra me coniu
ratione faciebat: ut me pderent.

Quia cinerem tanquam panem manducabam: & poculum meum cum fletu miscebam. Hoc autem ideo faciebat: qz cine
rosos & peccatores: q p peccatis suis i ci
nere & cilicio psterni debebat. tanta auidi
tate mihi icorporaba: quanta panis a fa
melico sumitur. Inde ei me redarguebat
qz peccatores a meo conuictu no repelleba.
Dicebat ei. Ecce cum peccatoribz & publica
nis manducat iste. Ideo & cibisu me iura
bant: qz fletos q meu erat: ubi delectabar
uelut aliqs sitiens delectat in poculo: mi
sceba & coniungeba cu ys q erat i fletu
& i amaritudine p suis peccatis positi.

A facie ire indignationis tue: quia eleuans allisisti me. Non solu p hac
exprobratione qua mihi faciebat inimi
ci eram anxius: sz & pp hoc qz tu me .i. me
os i pmo parente eleuas: imortales & et
nos constituens allisisti .i. i quada modi
citate & indignitate redegisti: du eos pas
sibiles & mortales fecisti. Hec at allisio
pcessit a facie .i. a manifesta exhibitoe
ire tue .i. minoris uindicte: qua excussisti
i morte corporis: Et indignatois .i. maioris
uindicte qua excussisti i danatoe anime.

Dies mei sicut umbra declinauerunt: & ego sicut foenum arui. Et qm tu
meos allisisti: io dies meorum q erat etnui
& eterni: quos nulla nox interpollabat.
ad quada modicitate redacti sunt: facti in
stabiles & transitorii sic umbra. Ac p h
uiriditate .i. etnitatem qua prius hueram p
didi ad foeni silitudine: qd de uiridi pto
abscisum subito arescit. Hoc idem supius dix.
Sz hic ad aliud dicit: qz mea allisione on
dit: sz in supius pncipales causas fecit.

Tu autem domine in eternum pmanes: & memoriale tuum i gnationem & gnationem. Posuit duabus causis p qbus
se exaudiri petijt. tertia qz subiungit. q. d.
Non solu io debes me exaudire qz hu
manu genus i oimodu defectu tendit.
& qa ego exaudiri pmerui: sz & pp hoc
qa statuisti imutabile genus humanu p
me redimi. Et ita hoc pfinisti: qz nuqua
mutari pot qn ita fiat. Tu ei i eternum
pmanes .i. eternus es: & uolutas tua
etna & icomutabilis e. Et io qd tu pfi
nis & statuis: etnu & icomutabile est.
Et qz tu etnus es: io memoriale tuum .i.
bnficiu qd humano gnri tribuere decre
uisti: pp qd eris memoratu dignus: erit
i gnatioe iudeorum & gnatoe gentiliu.
uel i gnatioe que mo e: & gnatione que
uentura e.

Tu exurgens misereberis syon: quia tempus miserendi eius: quia uenit tempus. Vere
bnficiu qd es gnri humano pollicitus ipplebis.
qz tu q usqz modo uisus es sopitus & auxi
liu negans: exurgens .i. te ad adiuuandum
pparans: misereberis syon .i. pmitiue iude
orum ecclie: que i patriarchis fuit & pphis:
& tuu speculabat aduentu. Et inde sacio
qz profecto misereberis syon: qz tps mise
rendi ei a te pfinitu a sclo appropinquat
ut compleat in fine seculorum. Vocu repe
titio e sue assertio. Verborum geminatio
e sensuu firmatio.

Quoniam placuerunt seruis tuis lapides eius: & terre eius miserebuntur. Vere
tu misereberis syon .i. pmitiue ecclie: qm
lapides eius .i. pphe q fuerunt pmi lapides
& fundamenta ecclie placuerunt seruis tuis .i.
aplis. Quia ei uiderunt apli: & p scripta
cognouerunt: q pphice deum coluerunt: & ead
qua ipi fidem habuerunt: placuerunt eis: ut
illos imitarent: & alios quos possent illis

p̃dicãdo adiungeret: & sic ecc̃lia ab eis
coepta dilataretur. Q̃d totũ fuit ex miã.
Et q̃m antiquorum uita ap̃lis placuit: io
ipi miserebũt eius terre. i. p̃dicãdo p̃ dñi
miãz augebũt ecc̃liaz ab illis incoeptã/
ĩ fide stabilẽ: & ĩ uirtutũ p̃pagatiõe fe
cundam.

**Et timebũt gentes nom̃ tuũ dñe:
& omẽs reges terre gloriã tuam.**
Et ex hoc q̃ & ap̃li ecc̃lie p̃dicando mise
rebunt̃: q̃z pp̃ hoc gentes conu̾se nom̃
dñi filialr̃ & caste timebũt: recogno
scentes se debere famulariũ: cũ audie
rit illũ h̃re dñiũz. Et nõ solũ minores
te dñe timebũt: s; & reges terre: ut ĩ
telligat̃ ad litterã. i. maiores & p̃nci
pes / uel regentes ĩ se illicitos motus:
timebũt te factũ gloriosũz p̃ me.

**Quia edificauit dñs syon: & ui
debit in gl̃ia sua.** Et merito gen
tes deũ timebũt: q̃z d̃s p̃ ap̃lorum p̃di
catione / de iudeis & gentibz edifica
bit ecc̃liã. & ĩ uirtutibz hic eã p̃moue
bit. & tandẽ ĩ futuro uidebit̃ ab illa ĩ
gl̃ia sua / nõ p̃ speculũ & ĩ enigmate
sicut nũc: s; oculo ad oculũ / & facie
ad faciẽ / sicuti est.

**Respexit ĩ orõnẽ humiliũ: & ñ
spreuit p̃cem eorum.** In futuro ad
sui uisionẽ eã p̃mouebo: & hic interiz
respexit p̃ respiciet. i. exaudiet orõnez
humiliũ. Et uere exaudiet orõnẽ: q̃a
nõ spernet p̃cem a pau[p]eris.

**Scribãt̃ hec ĩ gñatione altera:
& pp̃ls q̃ creabit̃ laudabit dñz.**
Et q̃nq̃dez omẽs illi siue de iudeis siue
de gentibz / q̃ hic ĩ ecc̃lie edificio fuerit /
deũ ĩ sua maiestate uidebũt. oĩa ig̃ hec
a p̃phis scripta / complẽda scribant̃ &
ãnũcient̃. Ubi scribant̃: In gñatiõe
altera. i. ĩ gentilitate alt̃ata / & de ĩfi
delitate ad fidẽ conu̾sa. Non aũt sine
fructu hec eis nũciabũt̃: q̃z pp̃ls ille
q̃ creabitur. i. pp̃ls gẽtilis q̃ p̃ creatiõe
baptismi nascet̃ laudabit dñz. i. laudes
& grãs dño p̃ bñficijs acceptis exoluet.
vel bñ uiuendo / deũz ĩ suis moribus
laudabilẽ reddet. Et nota hac ẽẽ q̃rtã
cãm: quare se postulet exaudiri: q̃z. s.
illi q̃ fuerit g̃ũsi. nõ existent ingrati.

**Quia prospexit de excelso sancto
suo: dñs de celo in terrã aspexit.**
Et merito dñz pp̃ls iste laudabit: quiã
ip̃e d̃s p̃spexit de excelso s̃cõ suo: i. miẽ
respectũ in hoĩes h̃uit p̃ filiũ suũ & de
ip̃o filio. hoc ẽ. p̃ ip̃m filiũ: q̃ ẽ cęlũ ei:
ĩ quo p̃r inh̃itat: aspexit ĩ terrã. i. miẽ
suę effectũ terrenis exhibuit.

**Ut audiret gemitus compeditorum:
ut solueret filios interẽptorum.**
Hoc aũt iõ facere uoluit: ut audiret. i.
ut se audisse onderet gemitũ & plora
tũ compeditorum. i. eorum q̃ se mortis cõ
pede pp̃ originale peccatũ teneri ge
mebant. Et ut solueret filios ĩterem
ptorum. i. ab originalis pecc̃i uinculo libe
raret imitatores illorum: q̃ p̃ ãnũciati
one aduentus iusti / ab incredulis p̃i
mebant̃. Vel q̃ se ĩterimi pp̃ p̃mi hoĩs
culpam lamentabant̃.

**Ut ãnũcient in syon nom̃ dñi:
& laudẽ eius in hierusalem.**
Ideo aũt uoluit eorum gemitũ tollere &
uincula soluere: ut ip̃i positi ĩ syon. i.
ĩ p̃nti ecc̃lia / quę speculat̃ cęlestia: an
nuncient. i. alijs nũciãt nom̃ dñi. Ac p̃ hoc
ĩ futuro ĩ hierl̃m. i. ĩ cęlesti p̃ria constitu
ti / nũcient & decantẽt laudẽ ei᷒ p̃enni
ne. Illi naq; beati q̃ ĩ domo dñi habi
tabũt: eum in perpetuũ collaudabũt.

In co̅ueniēdo p̄plos ī unu̅: & reges ut ſuiat̄ dn̄o. Ad hoc aut̄ debent nom̄ dn̄i nu̅ciare, ī co̅ueniēdo p̄plos in unu̅. i. ad hoc, ut p̄pli multi in fidei unitate conueniat̄: & ad co̅gregandos reges. i. hoīes ſe bn̄ regētes: qui dn̄o ſuiant. i. ſe famulos, & illu̅ dn̄m ēē cognoſcant.

Reſpondit ei ī uia uirtutis ſue: paucitatē dieru̅ meoꝝ nu̅cia mihi. Nu̅c qual̄r p̄pl's ille q creabit̄, dn̄m ſit laudaturus o̅ndit. hoc. ſ. modo. q2 r̄ndit ei. i. mihi ūo deus p̄re, ī uia uirtutis ei̅. i. ī imitatione uite mee, q ſua uirtus ei̅: p q̄uē ip̄e om̄ia uirtuoſe operat̄. Sicut ei̅ ego p̄ eis ſu̅ paſſus: ita ipi p̄ me pati, ſi ingruerit neceſſitas, no̅ recuſabu̅t. Nota aut̄ r̄ndere hic p̄ ſilitudine poſitu̅. Sicut ei̅ arbor uel uinea dicit̄ r̄ndere uotis agricole, cu̅ bn̄ fructificat: ita fideles dn̄o reſpondere dicu̅t̄: cu̅ bona p̄ bonis dn̄o reddu̅t̄: ip̄m q̄ fideliter imitant̄. Et ideo p̄pl's dn̄o r̄ndens: & meā uitā imitās, dn̄o dicet. O dn̄e nu̅cia m̄ paucitatē dieꝝ meoꝝ. i. fac me attendere & m̄te papere, q̄ȝ pauciſſimi ſint & breues dies iſti p̄ntes: ut eoꝝ breuitatē & finē conſiderans: ad dies et̄nos ſn̄ fine manſuros anhelem.

Ne reuoces me ī dimidio dieru̅ meoꝝ: ī gn̄atione & gn̄atione ān̄i tui. Ideo p̄cor ut paucitatē & breuiſſimu̅ curſu̅ dieꝝ p̄ntiu̅ me attendere facias: ne reuoces me poſitu̅ ī dimidio dieꝝ meoꝝ. i. ne me retrahi & reuocari p̄mittas ab appetitu et̄rnoꝝ: cu̅ ſi̅ poſitus ī imp̄fectio̅e dieꝝ p̄ntiu̅. Dimidiu̅ q̄ppe ſepenu̅o p̄ ip̄fectione ponit̄. Res ei̅ aliqua cu̅ ſit tm̄ dimidia: no̅ pōt dici p̄fecta: ut plene pacta. Dimidiu̅ q̄ hic dieꝝ habem̄: q̄a dies n̄ri ſt̄ imp̄fecti: tu̅ q2 miſias̄ conferu̅t: tu̅ q2 citiſſime tranſeu̅t. Mei q̄dē dies dimidij ſt̄ & imp̄fecti: ſȝ ān̄i tui ad q̄s p̄uenire deſidero: quos oīb3 uotis appeto: durāt ī gn̄atione p̄nti: duraturi & ī gn̄atione uentura. Q̄d ē dicere. Et̄rnitas tua ē ſine fine manſura.

Initio tu dn̄e t̄ra̅ fundaſti: & opera manuu̅ tuaru̅ ſunt celi. Popul' q̄dē ille laudabit te: & ad tua̅ et̄nitatē p̄tingere deſiderabit. Et merito: q2 ab ip̄o p̄mo iuſto abel īcipiens: ī fide & uirtutu̅ opib3 ſolidaſti eccl̄ia̅. Et q̄ alij ſt̄ ī ea celi: magni ī uirtutib3: excelſi ī meritis: op̄a manuu̅ tuaꝝ ſt̄: q2 tu eos tales ēē feciſti.

Ipi p̄ibu̅t, tu aut̄ p̄manes: & om̄es ſicut ueſtimentu̅ ueteraſcent. Populus ille q̄dē & ſua̅ t̄p̄alitatē cognoſcere: & cognoſcendo c̄temnere: & co̅tēnēdo illa̅, tua̅ et̄nitatē appetere p̄ſtabit̄. Et merito, q2 ipi p̄ibu̅t. i. ī breui ab hac uita tranſibu̅t. ſȝ tu p̄manes. i. et̄nus & īco̅mutabilis es. Dico p̄ibu̅t: Et o̅ndo q̄uo: q2 oēs nullo excepto ueteraſcet. i. de iuuentute ueniēt ī ſeniu̅: & ſic poſtea morient̄: ac demu̅ ī puluerē reſoluent̄, ad inſtar ueſtimenti: q̄d de nouo fit uetus.

Et ſicut opertoriu̅ mutabis eos, & mutabu̅nt̄: tu aut̄ idē ip̄ſe es: & anni tui non deficient. Ipi q̄dē ueteraſcēt & corru̅pent̄. Sȝ tu̅ demu̅ reſurrectione mutabis eos. i. ī melius reformabis: ſicut opertoriu̅ pelliu̅, cu̅ fuerit conſciſſu̅ poſtea reformat̄ in melius. Et q2 tu eos mutabis: ipi mutabu̅t̄ no̅ ex ſe, ſȝ ex te. Ipi q̄dē mutabu̅t̄: ſȝ tu ip̄e no̅: qui quenda̅ ſemp̄ es idē. i. īco̅mutabilis. Et uere es īco̅mutabilis: q2 ān̄i tui no̅ deficient. i. tua et̄nitas & identitas ſic initio

caruit: ita fine carebit.

Filij seruorum tuorum habitabũt: & semen eorum in seculũ dirigetur. Tu qđ ĩ dẽitate habes ĩcõmutabilẽ & ĩ deficientẽ. Et filij seruorum tuorum .i. imitatores aplorum tuorum, q tibi ĩ eãtiõ edificio seruierũt, pseuerabũt ĩ ea: qz facies eos ẽtnos. Et ut ipi possint & mereãt ad tuã eternitatem ptingere: semẽ eorum ĩ seculũ diriget .i. fructus iustitie & operationis eorum de tuo reget donec ĩ psenti sclo fuerit. Qđ est dicere. Dũ uixerit eos ĩ bono diriges: ut pmodũ eos ad eternitatẽ perducas.

P psalm⁹ ipi dauid.

Psalmus ipi dauid. Non io psalm⁹ ipi dauid dr̃ q christus ĩ hoc psalmo loqt᷑: s io ita intitulat᷑: qz laudes que ptinet᷑ ĩ hoc psalmo, ei ascribũt᷑. De nullo ei alio dici poss᷑, que hic de eo dñt᷑. Est aũt hec uox fidelis aĩe. Soliloquiũ dr̃ psalmus iste: qz fidelis aĩa sibi ipi loqt᷑: & se ipam ad dei laudes & gratiarum actiones hortat᷑: ut tantis bñficijs sibi a dõ collatis ĩ hac uita, & ĩ futuro cõferẽdis nõ existat ingrata: Sz ad hoc cõmemorat, ut semp sit ĩ bñficiorum cõmemoratiõe deuota. Hortat᷑ aũt ceteros fideles, ut bñficiorum sibi collatorum & ĩ futuro conferẽdorum ingrati nõ existant: s suo exemplo laudes dõ & gratiarum actiones referãt. Inqt ergo ad se ipsam.

102.

Benedic aĩa mea dñõ: & oĩa q̃ ĩtra me sũt nõi scõ eius. O tu aĩa mea attendẽs bñficia, que tibi ds̃ obtulit ĩ hac uita, & que collaturus ẽ ĩ futuro: noli existere ingrata. s bñdic dño .i. lauda dñz: & semp ei esto deuota. Et si queris, unde materia h̃eas: qua dñz bñdicere debeas. habes ĩnquã. Spũalia qppe tibi dona concessit. Et hoc ẽ quod seqt᷑. Oĩa que ĩtra me sũt, bñdicãt nõi sãcto eius. Ac si diceret. Oĩa spũalia dona mihi ab eo ccessa, sint materia laudãdi potentiã ei⁹ designatã p nõm: que est forma ab oĩ peccato aliena: & scõs efficiẽs.

Benedic aĩa mea dñõ: & noli obliuisci oẽs retributiones eius. Et qm̃ ds̃ ẽ ĩrremisse laudandus: io repeto. bñdic dño .i. semp pseuera ĩ laudibz ei⁹. & ut eũ semp bñdicas: noli obliuioni tradere: s semp p oculis memorie habe oĩa que ipẽ tibi retribuit. In pmo naqz hoĩe tibi tribuit ĩmortalitatẽ, ĩcorruptionez ĩpassibilitatẽ. tu aũt ĩ eodẽ hoĩe, deo retribuisti inobedientiã, ctemptũ & supbiaz. Ipẽ uõ tandẽ tibi p mĩaz suã retribuit peccatorum indulgentiã: scti sps graz. demũ mortalitatez abstulit: eternã uitã redonauit.

Qui ppiciat᷑ oĩbz iniqtatibz tuis: q sanat oẽs infirmitates tuas. Et ipas retributiones quas obliuisci nõ debes, ondo. Ipẽ qppe in baptismo ppiciat᷑ tuis iniqtatibz. qz originalia & actualia tibi peccata dimittit. Et nõ ẽ ctẽt⁹ hoc bñficio: qz & omẽs ĩfirmitates tuas sanat .i. te p pmi parẽtis uuln⁹ ĩualidũ & ĩfirmũ, & diabolicis suggestionibz resistere nõ ualẽtez roborat & confirmat: ut resistere ualeas: nec amodo facile diabolice suggestionis piculo succũbas.

Qui redimit de interitu uitã tuã: q coronat te ĩ mĩa & mĩsatio nibus. Et nõ solũ pdicta dona tribuit, uerum & uitã tuã de interitu redemit .i. illã uitã mĩsaz quã tibi peccando acqsieras, ut eternalitẽ in inferno uiueres: ubi pennez sufferres interitũ, pennit᷑ uiuendo ĩ penis: suĩ sanguinis effusione redemit. Vel

uitā tuā redemit de interitu. i. uitā i p̄mo
hoīe p̄dita tibi p̄ mortē suā restituit. Ecce
p̄ his iā concessis b̄nficijs deū laudare de
bes: & itez p̄ cōcedendis i futuro. Ipē q̄ppe
coronat p̄ coronabit te. i. labores h̄ uite
remunerabit ite: Et hoc faciet i miserc
dia sibi nālr̄ insita: & i miśatione p̄ rei
exhibitione ōnsa. P̄ miās n̄aq3 d̄s i futu
ro coronabit electos: q2 nūq̄ tam bn̄ q̄s
opat̄ in uita p̄nti: q̄ ei labor q ē ai q̄das
fine: tanta remuneratiōe sit dignus que
caret penitus fine. Hoc & q̄d bn̄ operat̄,
unde coronari meret̄: ex gr̄a puenit: q2
neq3 uolentis ē uolūtas: neq3 currētis ē
cursus: s3 dei miserentis.

Qui replet in bonis desideriū tuū: renouabit̄ ut aq̄le iuuētus tua.

Vere i futuro te coronabit: q2 desideriu3
tuū i bonis & de bonis h̄itū replet p̄ reple
bit. i. desideriū tuū q̄d posuisti i celestibus
& et̄nis implebit. dū tibi q̄d desiderauas
conferet. uel te desiderātez bona agere,
donec hic uiuis p̄ficere adiuuabit. Et si
querās q̄d sis adepturus p̄ illā coronā:
ōndā. Iuuētus tua renouabit̄ ut aquila. i.
i mortalitas & i passibilitas tua. que te d3
exhibere uegetū sicut iuuētus, quā i p̄mo
hoīe p̄didisti, tibi restituet̄. Tradūt physi
ci aq̄lā hāc h̄re nāz: ut ea uergēte i seniū,
rostrū ei⁹ nimiu3 i crescat, ādo ut carnib⁹
uesci nō ualeat. S3 tandē ipm̄ rostrū pe
tre allidens minuit: sicq3 iuuētā resumit
Sup̄fluitas rostri sup̄fluitatē designat pec
cati: q̄d nos senes efficit: dū uitaz ueteris
hoīs i nobis adducit. Carnib3 uesci p̄hibet:
q2 i criminalia lapsis corpus dn̄i gustare
non licet. S3 tū demū petre rostru3 alli
dimus: cū ad christi imitatione, q iuxta
ap̄lm petra ē, peccatū a nobis excludim⁹.
& i nouitate uite quā docuit ambulātes,
ei conformes existimus.

Faciens miās dn̄s: & iudiciu3 oīb3 iniuriā patientib3. Faciēs
miās dn̄s. i. peccā dimittens: iudicat iu-
ste i futuro remunerādos, hic iniurias
patientes.

Notas fecit uiās suas moysi: filijs isrl̄ uolūtates suas. Notas fecit ui
as suas moysi. i. p̄cepta sua notificauit
p̄latis: & filijs isrl̄. i. s̄bditis q̄3 p̄cepta
sua reuelauit.

Miserator & misericors dn̄s: longanimis & mltū misericors.
Miśator ē i exhibitiōe dō: & misicors
i rā: longanimis. i. dū peccatores
expectans. & multū misicors. i. ult̄
q̄ dici ualeat.

Non i p̄petuu3 irascet̄: neq3 i et̄nū cōminabit̄. Vere desideriu3
tuū hic i bonis h̄itū: i futuro complebit.
Nā nō irascet̄ in p̄petuū. i. licet hic ui-
deat̄ irasci: cū suos flagellat, uel flagel
lari p̄mittit. nō irascet̄ in futuro. imo
quos hic flagellauerit: illic remunera
bit. Et ille q hic cōminat̄ p̄ sc̄ipturas.
nisi conuersi fueritis, gladiu3 suū uibra
bit. illic nō cōminabit̄. uel ille q quōdā
irat⁹ fuit hoī peccati nō irascet̄ hoī
ōfitenti & bn̄ opanti. Et q olī3 cōmi
natus ē hoī. terra es, & i terrā ibis: a
modo nō cōminabit̄: imo demulcet,
dicēs. terra es. & i celū ibis. S3 forte
tibi p̄bari cupis, utrū irasci nō debeat
semp̄. neq3 denuo cōminari. Attēde
q̄ b̄nficia que p̄tendit: unī tibi liq̄do
constabit eū deinceps nō cōminaturū.
Ipē ei est faciens miās. peccā dimittēs:
& facit iudiciū oīb3 iniuriā patientib3.
i. iudicat eos iustū: q hic iniuriā & oppro
bria ab infidelibus patiunt̄: i futuro

coronet. Qui & uias suas .i. precepta sua p que uenit ad ipm: notificauit moysi .i. quibusq platis ecclie: & uolūtates suas .i. eadē precepta uolūtatis ei9 sciri faciētia notificauit filijs israel .i. minoribz ī ecclia: vt p moysen maiores & platos ecclie: p filios israel subditos & minores intelligas. Q͡r & miserator ī exhibitoē: misericors ī nãa q longanimis, diu peccatores expectās & nō statī puniens: Et nō quolibz mō uel paꝝ misericors ē: sz multū .i. īestimabiliter. Ecce p hec bnficia que pretendit, sciri pculdubio pot, q neq irascat9 in ppetuū: neq cōminet9 ī etrnū.

Non secundū peccata nr̃a fecit nobis: neq̃ sm iniqtates nr̃as retribuas nobis. Probat dn̄z nobis fecisse mias: q̃z ondit eū nō fecisse nob sz qd merebam9. Non ēi fecit nobis sm peccata nr̃a .i. nō puniuit nos sicut merebam9 originalia delicta nr̃a. imo ea ī baptismo dimisit: & ī futuro & non retribuet nobis sz iniqtates nr̃as .i. sz peccata actualia, q̃z si ea attēderet, nos pfecto damnaret. Vel & hic nō retribuet nobis sz iniqtates nr̃as: q̃z de uitio ī uitiū cadere nos nō pmittet, sicut nr̃a meret iniqtas: sz ad poenitentiā nos surgere faciet.

Qm̄ sm altitudinē celi a terra: corroborauit miaz suā sup timētes se. Vere nō fecit nobis sz peccata nr̃a: q̃z corroborauit miaz suā .i. firmā & stabilem fecit miaz suā sup timētes se: q̃z de supnis descendit mia. Et quō corroborauit? Secūdū altitudinē celi a tra. Q͡d ē dicere. Quantū celū distat a tra: tm̄ status iste a pristino: Et sicut celū dignius ē terra: ita uita ista priori ē dignior. q. d. Nos q prius fuim9 terra: tm̄ appetētes terrena. fecit celos .i. celestia appetentes:

Quantū distat ortus ab occidēte: longe fecit a nobis iniqtates nr̃as. Idez pbat itez: sz diuersa metaphora. Vere nō fecit nobis sm iniqtates nr̃as: q̃z qntū distat oriens ab occidente, & lux a tenebris: tm̄ uita ista a priori. Nos ēi qui prius eram9 occidens, de uitio ī uicium ruētes. mō sum9 oriens, de uirtute ī uirtute surgentes.

Qm̄o miseret9 pat9 filioꝝ: misertus ē dn̄s timentibz se: qm̄ ipe cognouit figmentū nostrū. Et p͡q nos do9 tales fecit: & criminalia nobis dimisit: & si alin correuim9 ī aliqd peccatū: do9 misert9 ē nobis timtibz se, eo mō quo pr̃ filijs miseret9 .i. sicut pr̃ misericordit9 corripit & castigat filiū suū, quē diligit: & quez uult suaz hereditatē possidere. ita nos si alin correuim9: ipe misericordit9 corripit. Et hoc ido facit: q̃z ipe scit figmtū nostꝝ .i. cognoscit ex q̃ fragili matia condita sum9. Angloꝝ qppe nō est misert9 ds̄: q̃z ex bona fuere materia, & nō ex fragili: nec habuere exemplū peccandi, nec hortatorē. Nos at̄ & fragilē materiā & peccandi exemplū, & hortatorē habuimus.

Recordatus ē qm̄ puluis sumus: homo sicut foenū: dies ei9 tanq̃ flos agri sic efflorebit. Modo exponit qd sit illud figmtū nostꝝ. Ac si dicet. Ideo nos do9 pieno affectu ac misericordit9 corripit: q̃z recordat9 ē qm̄ puluis sum9: q̃z sicut puluis nō pot resistere, sz īpellit9 huc & illuc a uētis. ita nos ībecilles & fragiles sum9: q̃z nō possum9 ex toto p nos resistere tentatioibz: sz facile huc & illuc impellim9. Et nō solū fragiles sum9 sm corpus: sz & sz aiaz: q̃z hō ē sic foenū

ĩ aĩa: q̃ȝ sicut foenũ ad ęstũ solis arescit, & uiriditatẽ suã amittit: ita aĩa ĩ ęstu tentatoũ deficit & arescit: q̃ȝ p se non pot resistere. Et dies ei⁹ .i. uirtus ei⁹ si aliq̃ efflorebit / & succreuerit / & q̃si floruerit. marcescet & destruet᷑ / sicut flos agri marcescit atq̃ȝ destruit᷑. In agro q̃ppe nullũ obstaculũ est / q̃d flores ab ęstu defendat: & ĩo cito deficiunt. Ita & aĩe uirtus cũ p̃cesserit: & q̃i extra florẽ exierit. deficiet & arescet: nisi diuinã protectionem habuerit.

Qm̃ sp̃s ptransibit ĩ illo: & nõ sb̃sistet: & nõ cognoscet amplius locũ suũ. Vere hõ ẽ sicut foenũ: & dies ei⁹ efflorẽt ut flos agri: q̃ȝ sp̃s q̃ ẽ ĩ illo / ut ei⁹ uegetet & uiuificet corp⁹: cito ex toto trãsibit ab illo: & transeũte spũ nõ sb̃sistet: q̃ȝ ĩ morte decidet: & locum suũ ampli⁹ nõ cognoscet: q̃ȝ amplius nõ redibit ad corpus / nisi p̃mittente deo atq̃ȝ uolente & iubente. Alr̃. Sp̃s ptransibit ab eo .i. aĩa q̃ ẽ ĩ illo cito & leuit᷑ de bono ad malũ / de uirtute ad uitiũ corruet: nisi: & nõ sb̃sistet ĩ uno uitio tm̃: sȝ de uitio ĩ uitiũ cadet: & amplius locũ suũ nõ cognoscet: q̃ȝ p se amplius ad p̃stinũ statũ inocẽtię nõ redibit.

Misĩcordia aũt dñi ab ęterno & usq̃ ĩ ęternũ: sr̃ timentes eum. Sp̃s quidẽ hoĩs p se ad p̃stinã nõ redit inocentiã: sȝ p diuinã miãȝ: Q̃ mĩa ab ęterno .i. a mũdi initio p̃fixa est & p̃finita: & usq̃ȝ ĩ ętnũ ẽ duratura sup timẽtes eũ caste & filialit᷑: ut eos faciat suũ locũ agnoscere: & ad priorem statũ inocentię redire.

Et iusticia illius ĩ filios filiorũ: his q̃ s̃uãt testm̃ eius. Et nõ solũ mĩa dei est sup timẽtes eũ: ut eos a malo reuocet ad bonũ: sȝ & iusticia .i. ĩ bonis opibus p̃seuerãtia / quę ẽ illius .i. ab illo data / extendet᷑ in filios filiorũ .i. ĩ remunerationes opũ bonorũ: Et hoc fiet his qui s̃uant & implẽt testm̃ ei⁹ .i. p̃ceptũ eius. Filios filiorũ uocat opa bona ex p̃cedẽtibus opibȝ bonis p̃deuntia. Bona eĩ quę p̃cesserũt ĩ illis / hoc merent᷑: ut alia ĩ eis bona sequant᷑. Q̃d ẽ dicere. Dñs fideles suos a malo reuocatos / & ĩ bono p̃stino restitutos facit p̃seuerare ĩ bonis opibȝ concessis eis p p̃cedentibȝ bonis. His q̃dẽ q̃ dñi p̃ceptũ obs̃uãt. ut infra

Et memores sr̃ mandatorũ ipius: ad faciendũ ea. His q̃dẽ q̃ dñi p̃ceptũ obs̃uãt / labit᷑ in bono p̃seuerantia. His inquã q̃ mãdata ei⁹ ad hoc ĩ memoria s̃uant / ut ea opere compleãt.

Dñs ĩ cęlo parauit sedẽ suã: & regnũ ipius oĩbus dñabit᷑. In p̃nti q̃dẽ conferet d̃s b̃nficia p̃dicta fidelibȝ: Sȝ ĩ futuro parauit .p. parabit sedẽ suaȝ ĩ cęlo .i. ętnalr̃ sedebit / & hitabit ĩ illis q̃s ipe fecerit ĩ uirtutibȝ ẽẽ sublimes. Et regnũ ipi⁹ .i. fideles ĩ q̃bȝ ipe regnabit / & q̃ cũ eo regnabũt / oĩũ dñabũt᷑ malorũ: iux̃ illd̃ salomonis. Iudicabũt sc̃i gentes.

B̃ndicite dño oẽs angeli eius: potentes uirtute: Facientes u̾buȝ illius: ad audiendã uocẽ s̃monũ eius. Omia q̃dẽ p̃dicta sint m̃ materia laudandi dñũ. Et uos & angli .i. p̃dicatores / q̃ uolũtatis ei⁹ estis nuncij: estote m̃ materia laudandi eũ. In hoc .s. estote materia: q̃ȝ q̃ potẽtes estis & efficaces ĩ p̃dicatiõe / ab eo estis / q̃ ẽ uirtus. Vel estis potẽtes uirtute / ad facienda miracula. Et ĩ hoc esto m̃ b̃ndicẽdi matia: q̃ facitis u̾buẽ ei⁹ .i. id q̃d p̃dicatis uoce / impletis ope. Et hoc facitis ad audiẽdã

uore s̃monũ eius. i. ut idonei sitis ad p̃dicandũ & ut uox p̃dicationis illius p̃cedens ab ore uro / digna sit audiri: cũ opa respondeřint uoci.

Benedicite dño oẽs uirtutes ei: ministri dñi: q facitis uoluntatem eius. Et & uos celestes uirtutes: q ministratis atq̃ s̃uitis ei s̃m uolũtatẽ ei.

Bn̄dicite dño oĩa opa eius / i oĩ loco dñationis eius / bn̄dic aĩa mea dño. Et ut breuit̃ ap̃hẽdã oĩa. uniuersalit̃ dicit. Omĩa opa ei sit materia laudandi deũ. Et. o. aĩa mea bn̄dic dño / n̄ solũ bonorum creaturarum respectu: s̃ & bn̄dic ei i oĩ loco dñationis ei. i. earum & creaturarum respectu: quibus ipse dñat̃ / uelint / nolint: ut mali hoĩes & mali angeli.

Ipsi dauid.

Psalm⁹ dauid ipi. Querit̃ aũt hi duo psalmi eundẽ h̃ntes titulum: eandẽq̃ fere materiã ponat̃ ɔtiqui. Ad qd̃ h̃r Augustinus dicit. Ideo hi duo psalmi i qbus p acceptis uel accipiẽdis bn̄ficiis grãs agit de fidelis aĩa: ponũt̃ ɔiũcti: ut sciam deum iugit̃ & irremisse nobis eẽ laudandũ: ut qm̃ continuata & quotidiana nobis bn̄ficia tribuit: assidua q̃q̃ & cõtinuata laus nr̃a referat̃ ad illum. Vel certe ideo psalmi diuine laudis geminat̃: ut nobis insinuet illam geminam aĩe corpisq̃ foelicitate: quã p̃ q̃ erim̃ i uniuersali resurrectione adepti: deũ iugiter & sine fine laudabimus. Attribuit̃ aũt psalmus iste dauid ipi. i. christo: nõ q ipse i hoc psalmo loquat̃: s̃ q fidelis aĩa ab ipo inspirata eo docente hic loq̃t̃. Cõia uõ b̃nficia fidelibus cunctis a deo concessa / de qbus hic agit fidelis aĩa: s̃t hui⁹ psalmi materia. In hoc aũt a supiori differt: q ibi agit de p̃piis bn̄ficiis maioĩe & p̃ncipalr̃: hic uõ de cõib3. Intendit aũt fidelis aĩa p acceptis uel accipiẽdis cõib3 bn̄ficiis / deo laudes & grãs agere: nobisq̃ exẽplũ p̃ponit ut laudem⁹ & assidue glorificemus deum. Vir ergo fidelis q loquens introducit̃: aĩam suam sic dicens alloquit̃.

103.

Benedic aĩa mea dño: dñe deus meus magnificatus es uehemẽt̃. O aĩa mea benedic dño. i. gr̃arum & laudũ actiones exhibe iugiter dño. Et q̃a aliqs quereret / unde sit deus laudãdus. ad ipm̃ deũ facit apostropham: & ũn sit laudari dignus ondit. O dñe cuius me famulũ scio: & deus cui⁹ me creaturã cognosco: tu es reuera laudandus: q̃a es magnificatus. Cũ ẽi mirabilis ẽẽs in tuis: fact⁹ es magnus i meis: tũ p uirtutes miraculorum quas i assũpto homine es opatus: tum q̃ p assũptam carnẽ / deo p̃ri reconciliasti genus humanũ. Et quolibz mõ es magnificatus: s̃ uehemẽt̃. i. ultra q̃ dici uel cogitari potest.

Confessionem & decorẽ induisti: amictus lumine sicut uestimẽto. Et si quis quærat / ubi ũ sis magnificat⁹ i aliquo. ecce pona / i quo tu ondaris magnificus. In hoc certe: q tu induisti cõfessionẽ & decorẽ. i. applicuisti & coaptasti tibi hoĩes sua peccata cõfitentes & se accusantes: ac p hoc factos decoros & uirtutib3 ornatos. In hoc q̃q̃ es laudabilis q es amictus lumine. i. circũdat⁹ es illis p confessionẽ factis luminosis: uelut aliquis amicit̃ & circũdat̃ uestimẽto. Vn̄ & p̃pha dicit. Viuo ego dicit dñs: q his oĩbus ut uestimento indueris.

Extendens celũ sicut pellem: qui tegis aquis superiora eius. Inde &

laudabilis es, q extendis celū sicut pelle.
Ante creationē quippe mūdi elemēta cōfusa
iacuere, ab inuicē discerni nō poterat, eo
q alterū lateret ī altero. S3 sicut librarius pellē extendit ī circulo: ita tu posuisti celū extensū ab elemētis aliisq3 separatū
Aliudq3 fecisti mirabile: qr superiora eius .i.
ethereū celū tegis aquis. Procul dubio enim
aque sup celos sūt. Vn̄ dr̄. Benedicite aque
oēs que sup celos sūt dn̄o. Alr̄. Extendens
celū sicut pellē .i. diuinā scripturā, que
archana mysteriorū celat ōndis & aperis
& nota facis, ita q patet qd̄ prius ī ea latuerat: sicut ī pelle postq̄ explicata ē & extensa: nihil in se retinet qd̄ nō ostendat.
Et oportet ut eā reueles: qr tegis superiora
eius aquis .i. profundiora & secreta mysteria claudis & opis quibusdā sacramētorū
inuoluēris. Alr̄. Scripturā qdē fidelibꝫ &
electis apis & ostendis: s3 superiora eius aquis
tegis .i. ꝓfunda & altiora mysteria ꝑscrutantiosis & ad uitā ꝑnis, & semp ī instabilitate positis celas & claudis: nec eos
aduertere sinis.

Qui ponis nubē ascēsū tuū: q ambulas sup pēnas uentorū. In his
& opibꝫ es magnificatus: qr nubē tuā
ponis ascensū .i. ꝑdicatores uirtutibꝫ
eminentes, miraculis coruscātes, uerbis pluentes: huc & illuc more nubium
discurrentes tales efficis: ut ꝑ illos ascēdat ad te: Et ꝑ illorū ꝑdicationē ad tuā
notitiā ꝑueniat. Aliꝗ qdē ad te ꝑ nubes ascendūt: nemo tn̄ te pōt plene cognoscere:
qr tu ambulas sup pēnas uētorū .i. excedit agilitatē aīarū. Non enim plenariā tui
cognitionē possꝫ hēre. Vel ambulas sup
pēnas uētorū; qr uelocior es uētis. Quāuis enim ī momēto de loco ad locū transeat:
tu tn̄ sine quolibꝫ tpis interstitio simul ī oībꝫ
es locis. Vel in hoc sup pēnas uētorū
ambulas: qr ad sūma celorū cōscēdis,
quo uenti aspirare nō ualēt: q tm̄ ī
aere seuiūt. Vel ascendis sup pēnas
uentorū .i. supas pēnas nře charitatis.
Tu enim prior nos dilexisti, q̄ nos te diligeremus. Hoc aūt qd̄ dicit: ponis nubē ascēsum tuū, pōt ad lrāz de ascensione eius intelligi. Vn̄ ī actibꝫ aplorū legit̄. Et nubes
suscepit eū ab oculis eorū.

Qui facis angelos tuos sp̄s: & ministros tuos ignē urentē. Ideo
& magnificatus es: qr sp̄s .i. spūales
uiros facis tuos angelos .i. tuos ꝑdicatores & nūcios: Et ministros tuos .i. ꝑdicatores tuos comparabiles facis igni
urenti: qr & ipi in se ardēt: & alios ardere faciūt. Vel sicut ignis comburit
si qd rubiginis ē ī aliquo metallo: ita
ipi consumūt quicqd uitiorū ē ī fidelibꝫ
audientibꝫ. Vel celestes creaturas q
in sui nā sūt sp̄s: tuos facis anglos & legatos: & quocunq3 uis dirigis.

Qui fūdasti terrā sup stabilitatē suā: nō inclinabit ī sclm̄ scli.
Tu qdē nubē .i. ꝑdicatores tuū ponis ascensū: & ī hoc magnificus es: Et ī eo
& magnificus es, q ꝑ eos fūdasti terrā
sup stabilitatē suā .i. in fide solidasti
ecclīaz, collocādo eā sup stabile fundamētū, q ē christus. Et nō ita fūdasti,
ut duraret ad horā: s3 ita, q ī seculū
hꝰ seculi subsecutiuū nō inclinabit̄ .i.
nūq de suo fūdamēto uiolabit̄ aut
destruetur.

Abyssus sicut uestimentum amictus eius: sup montes stabunt aque. Dico ecclīaz stabilit̄ fūdatā: nūq inclinādā. S3 forte
qs hec nō miret̄, dicens nil ecclesie

i[n]minere, quare i[n]clina[n]di habeat necessitate[m]. Sed profecto q[ui] sic reputat, fallitur. Nam abyssus e[st] amictus e[ius]. i. persecutores p[ro]fundissimi in uicijs, circundant ea[m] undiq[ue] suis persecutionibus, sicut uestime[n]tu[m] circu[n]dat aliquem. Et no[n] solu[m] minores q[ui] su[n]t i[n] ecclesia circu[n]dat abyssus: sed et aq[ue] stabu[n]t sup[er] mo[n]tes. i. ipsi persecutores et illos aggredient[ur] ad impugna[n]du[m], qui su[n]t maiores eccl[esi]e mo[n]tes, uirtutibus emine[n]tes. Aquas persecutores uocat: q[uonia]m sicut aqua, sordes diluit: ita persecutores, l[icet] ad hoc no[n] tendant: sanctos nitidiores et probatiores reddunt.

Ab increpatione tua fugie[n]t: a uoce tonitrui tui formidabunt. Abyssus q[ui]de[m] circu[n]dat eccl[esi]a[m], et aque sup[er] mo[n]tes ascendu[n]t: Sed quare cura[n]t? Aque ille ab increpatione tua fugient. i. persecutores ab impugnatio[n]e eccl[esi]e, te illos increpante desistent. Et no[n] miru[m]: q[ui]a formidabu[n]t a uoce tonitrui tui. i. formido illos i[n]uadet: cu[m] uoce[m] p[re]dicatoru[m] tuoru[m] terribile[m] i[n]tonante[m] et eterna eis supplicia cominante[m] audierit.

Ascendu[n]t montes: et desce[n]du[n]t campi: i[n] locu[m] que[m] fundasti eis.

Terminu[m] posuisti que[m] no[n] tra[n]sgredient[ur]: neq[ue] co[n]uertent[ur] operire terram. Et p[ost]q[uam] persecutores a persecutione desistent: montes asce[n]du[n]t. i. p[er]fecti eminent, et pala[m] p[re]dicabu[n]t: et persecutores facti campi. i. humiles, cultibiles et arabiles, descendu[n]t: et sua[m] crudelitate[m] deponu[n]t. Et quo ascendu[n]t mo[n]tes? Quo descendu[n]t campi? In locu[m] in qua[m] que[m] fundasti eis. i. usq[ue] ad illu[m] locu[m]: ad que[m] p[er]misisti istos ascendere, et illos descendere. Aliter. Ipsi persecutores sese mo[n]tes existima[n]tes, et s[an]c[t]i tui campi. i. se humiles reputa[n]tes, ascendu[n]t et descendu[n]t usq[ue] ad locu[m] q[uem] fundasti eis. Et q[ui]a et illi q[uan]tu[m] sinis seuiu[n]t et isti q[uan]tu[m] sinis dep[ri]mu[n]t[ur]. Et uere persecutores q[uan]tu[m] sinis seuiu[n]t: q[ui]a tu posuisti eis terminu[m], et certu[m] seuiendi modu[m] et fine[m], que[m] no[n] transgredient[ur]. i. ultra que[m] ire no[n] poteru[n]t. Et uere no[n] transgredient[ur]: q[ui]a te non sinente, no[n] conu[er]tent[ur] operire t[er]ra[m]. i. ad hoc no[n] redibu[n]t, ut suis oppugnatio[n]ibus circu[n]det et angustent eccl[esi]a[m]. Aliter s[ecundu]m aliu[m] sensum. Vere p[ro] tuo libito asce[n]du[n]t et descendu[n]t: q[ui]a tu i[m]posuisti eis t[er]minu[m] asce[n]de[n]di et descendendi: que[m] transire no[n] poteru[n]t: neq[ue] redibu[n]t ut suis p[er]secutores angustent ecclesia[m].

Qui emittis fontes in conuallibus: i[n]t[er] mediu[m] mo[n]tiu[m] p[er]transibunt aque. Dico mo[n]tes. i. p[re]dicatores ascendere: et ca[m]pos. i. persecutores descendere. Q[uo]d u[er]o fiet hoc ordine: q[ui]a tu i[n] conuallibus emittis fontes. i. i[n] ap[osto]lis tuis q[ui] su[n]t conualles et humiles. emanare facis sp[irit]uales doctrinas. Et aq[ue] ille. i. doctrine ab ap[osto]lis mana[n]tes p[er]transibu[n]t. i. corda penetrabu[n]t auditoru[m], curre[n]tes i[n]t[er] mediu[m] mo[n]tiu[m]. i. i[n] co[mmun]i concordia apostoloru[m]: q[ui]a i[n] p[re]dicatio[n]e sua no[n] discordabunt ap[osto]li: sed erit eoru[m] p[re]dicatio concors. Et i[n] his omnibus magnificatus es uehementer.

Potabu[n]t om[n]es bestie agri: expectabu[n]t onagri in siti sua. Tu q[ui]de[m] fontes emittis: Et de his fontibus om[n]es bestie agri potabu[n]t. i. ho[min]es de o[mn]i gen[er]e bestiale[m] uiue[n]tes. i. minores de ip[s]is aquis p[er]cipie[n]t. Et onagri. i. maiores expectabu[n]t satiari illis aquis i[n] siti sua. i. desiderant satiabu[n]t sitim sua[m], qua[m] maxima[m] habebu[n]t. Quanto e[nim] su[n]t maiores, et maiore[m] h[abe]nt discretione[m]: ta[n]to maiorem sitim h[abe]nt. Magis e[nim] sitit doctrina[m] dei aliq[ui]s discretus: q[ua]m idiota uel simplex. Et i[de]o dicit in siti sua. i. sibi conuenienti. Vel sic.

Doctrine penetrabut corda hoiu; Vel
ex hoc pz: qz de doctrine illis potabunt
omes bestie agri .i. omes minores: qui
agri dicut / quasi cultales .i. uni dei noti
cia hntes: & bestie tn / fide sce trinitatis
ignorates. Et onagri .i. maiores in stti
sua positi .i. i desiderio h doctrine sibi com
mode & necessarie / expectabut .i. p illud
desideriu spez etne glie habebut. Est aut
onager siluestris asinus: & hic p maiori
animali ponitur.

Sup ea uolucres celi habitabut: de medio petraz dabut uoces. Et no solu bestie agri & onager potabut
fluenta de pdictis conuallibz emanantia:
sz & uolucres celi hitabut sup ea .i. illi q
ad alta tendut: quoz e i celis gulatio. su
dabut & pseuerabut sup eadez fluenta.
Volucres qde ibi fundabut: & cu funda
ti fuerit: dabut uoce de medio petraz
pdicatione alys pferet pcedentez de co
concordia pcedentiu apostoloz.

Rigans montes de supioribz suis: de fructu operu tuoz saciabitur terra. Dixi supius fontes emanare a co
ualibz: sz ne qs hoc eis imputet tanq a se
ipis huerit: dico qz tu fuisti rigans mon
tes de supioribz .i. ipos implesti aplos su
pnis donis sci sps: & illis rigatis & plenis
sco spu: terra saciabit de fructu opez tu
oz .i. ecclia dilatabit & implebit fructu
osa doctrina pcedente ab ys aplis / quos
tu opatus es. Nota aplos uocari conualles /
pp humilitate: petras pp fidei soliditate:
montes pp uirtutu sblimitatem.

Producens foenu iumtis: & hba suituti hoiu; . Terra qde saciabitur.
Terra dico, pducens foenu iumtis .i. tpale
sustentatione mistrans pdicatoribz / que
iumta dicut eo qz nos uomere pdicatoy
arat. Et eadez tra pducit herba suitun
hoiu; .i. tpale sustentatione administrat
pdicatoribz / q pdicando hoibz coferut.
Idem & dicit / sz diuisa metaphora. Vn
dicit apls. Si seminauim uobis spualia
magnu e / si metam ura carnalia?

Vt educas pane de tra: & uinu letificet cor hois. Ideo at de ecclia
pparas tpale uictu pdicatoribz: ut de t
ra educas pane .i. ut de uasis fictilibus
ipoz pdicatoz spuales pferas doctri
na ad sustentatione ecclie. Vn qda eoz
aiebat. Habem thesauz i uasis fictili
bus. Que doctrina no solu sit panis: sz
& uinu & oleu sz diuersos effectus.
Ideo qppe educas de terra pane: ut ille
panis uite confirmet no corpus sz cor
hois i fide. Vinu educas: ut eade do
ctrina auditores inebrias: faciat obli
uisci terrenoz: & letificet spe etnoz.
Ideo & doctrina illa adducas: ut ipsa
doctrina p queda suu effectu i oleo co
uersa exhilaret facie hois .i. mete au
ditoris hilare reddat i aliqua p spuia
& manifesta gra / p dilatione faciat opai.
Possum hic deniqz tres noiare uirtutes.
p pane fide p uinu spem: p oleu chari
tate. Oleu qdez scabie & sordes aufert
a corio / & nitidu facit. Sic charitas
uitioz turpitudine fugat: & nitorez
uirtutu adducit.

Vt exhilaret facie i oleo: & pais cor hominis confirmet. Vz.
ut illa doctrina p queda sui effectu co
uersa in oleo / letificet mte audientis:
& corroboret no corpus sz anima.

Saturabut ligna campi & cedri libani quas plantauit: illic passeres nidificabut. Tu qdez de tra .i.
de aplis pane & uinu & oleuz educis:

& illo pane & uino & oleo saturabunt
ligna campi .i. spūali refectiōe iplebunt
minores & ignobiles ī ꝓp̄to dei. & non
solū minores ß & cedri libani .i. maio
res & sblimes ī sc̄o candētes & florēte/
nobilitate & diuitijs saturabunt. Libanꝰ
naq; candidatio intꝑretat. Sciēdū tn̄/
qa nō oēs cedri saturabunt: ß ille tm̄
quas plantauit .i. omēs diuites nō sal
uabunt: ß illi quos ds̄ ad uitā ꝑdestina
uit. Difficilius ē est camelū p foramē
acus ingredi: q̄ diuitē regnū intrare
celorū: nisi dei mīa sit adiut. Et uere
cedri plantate .i. diuites ad uitā ꝑdesti
nati saturabunt. Nam ex hoc claret ef
fectu: qz illic ī ramis. s3. cedrorū nidifi
cabunt passeres .i. ī facultatib3 diuitū spi
rituales uiri ad alta uolātes: & ī tuto
nidificantes: suas locabunt ecclīas: qz
eorū facultatib3 sustentabunt.

Herodij domus dux ē eorū: mō
tes excelsi ceruis: petra refugiū
erinacijs. Et ne putaret aliqs/ qꝫ illi
passeres aliū nō hñent ducē/ & suorū mo
rū instructorē pt̄ illos diuites: addit.
Et illi passeres nidificāt ī petris: Et hoc
ē, qd̄ eq̄pollens dicit. Domꝰ herodij ducꝰ
ē eorū. Herodius auis ē marina: que
nidificat ī petra: cuꝰ domꝰ & conūsatio
ī petra ē. Domꝰ itaq; herodij que petra ē:
que petra christus est: ē dux eorū: quia
christus īstitutor ē morū eorū. Et uere
dux illorū christus ē: qd̄ apparet ex cō
pletione maximorū p̄ceptorū: que utiq;
nō implerēt: nisi christū ducē haberet.
Montes ēi excelsi dabunt ceruis .i. maxi
ma p̄cepta ad hoc ut impleant/ dabunt sa
ctis huiꝰ mūdi impedimēta transilientib3/
sicut cerui obstantia sibi dumeta transi
liunt. Illi naq; ydē q̄ dn̄t passeres: alia si
militudine dicunt cerui. Maxīa āt p̄cepta
que a talib3 implent/ intelligit/ sicut ab
renūciare sc̄lo: & cūcta sua dare paupi
bus. Et eadē petra .i. christus q̄ ē dux pas
serū .i. institutor sc̄torū. ē refugiū erina
cijs .i. certa fugiendi securitas spinis pec
catorū repletis. Peccatores āt nullū
tutū post hēe refugiū aliud: nisi a deo
irato confugiāt ad ipsū placatū.

Fecit lunā in tpā: sol cognouit oc
casū suū. Inde āt p3 christū spūaliū
uirorū eē ducē/ & peccatorū securitatem
atq; refugiū: qz fecit lunā ī tpā .i. ecclīā
suā constituit multos defectus ī hac uita
patiētē. ecclīā, dico duraturā ī tpā .i.
q̄ diu durabūt tpā. Ecclīā; qppe uocauit
lunā: qz mō patit defectū/ mō icremētū.
Que ī ipīs defectib3 ex toto deficeret: nisi
christus dux spūaliū refugiū eēt peccatorū.
Dictū qppe ē supius, montes .i. aplos de
supnis eē rigatos. mō & dicit/ christum
lunā fecisse: Et ideo ingredit ondere/ qͦ
ordine quo ue p̄ncipio/ & mōtes sint ri
gati: & luna sit facta. q.d. Uis nosse. qͥn
montiū rigatio & lune factura p̄cessit.
Audi ergͦ. Sol cognouit occasū suū .i. chri
stus q̄ uerus ē sol iustitie. sua sponte p redi
mendis hoīb3 accessit ad mortē: & postea
resurrexit: & sic p̄dicatores acq̄siuit: qbꝰ
ascendens ad celos/ spm̄ scm̄ misit: Et ita
rrigati a supiorib3 p̄dicauerūt: ac sic
luna .i. ecclīa constituta ē. Bn̄ dico/ cogno
uit occasū suū: qz iudei ipō ignorante eū
putauerūt occidere: ß ipē nō ignorauit.

Posuisti tenebras/ & facta ē nox: ī
ipā ptrāsibunt oēs bestie silue. Sed
forte querat aliqs. Cū signis euidentib3 qꝫ
ipē deus eēt appareret: quō ausi fuerūt
iudei ī eū manū mittere. Ad hoc rn̄det.
O dn̄e posuisti tenebras .i. cecitatē ī iudeorū

cordibus eē pmisisti: & sic facta ē nox.i.
cecitas ex pte contigit i isrl: & dati sūt i
reprobū sensū. Et nō solū in isrl fuit ista
cecitas: uerū & omēs bestie silue transibūt
i ipā nocte.i. omēs bestiale uiuētes i gēti
litate: eadē cecitate iuoluēt. Sicut ēī iu
dei psecuti st̄ christū: ita & gentiles eū
suis psecuti st̄ i mēbris.

Catuli leonū rugientes ut rapiāt: & querant a deo escam sibi. Et que
st̄ ille bestie in illa transeūtes? Catuli le
onū.i. filii & imitatores diabolorū ad
sctorū aīas deuorandas frem̄tes: Quibz
i euangelio dr̄. Vos ex pr̄e diabolo estis.
Catulos dico rugiētes.i. beluinā & leoni
nā feritate i sanctos exertes. rugientes
inquā ad hoc/ ut querāt sibi a deo escam.
i. ut aliquos de fidelibz sibi icorporare pos
sint/ deo pmittente. Non ēī quos uolūt/
de consortio sctorū auferūt: sꝫ quos deus
auferri pmiserit.

Ortus ē sol & congregati sūt: & in cubilibus suis collocabunt. Sol
qdē (ut supius dictū ē.) ad occasū tendit:
qz christus i morte carnis occubuit: sꝫ
sol ortus ē: qz die tertia resurrexit chri
stus: Et sic catuli leonū de iudeis & genti
bus pmo seuientes st̄ congregati.i. i unita
tē fidei coadunati. Et si queras quō con
gregent: ostēdā. hoc mō inquā: qz collo
cabunt in cubilibus suis.i. redibūt ad cor
da sua. Dū ēī i infidelitate erāt: qī excor
des erāt. Cū uō ad fidē uenerūt: qī ad
cor redierūt. Corda eorū io uocat cubilia:
ut leonū metaphorā plenius exequat. Alr̄.
Tu i iudeorū cordibz posuisti tenebras:
sꝫ postea qbusdā eorū sol ortus ē: qz chri
stū cognouerūt & receperūt: & sic i cubili
bus suis st̄ congregati: Et illi ad fidē uo
cati: leones.i. diaboli insectantes illos/
recedentes ab eis/ collocabūt i cubilibz
suis: qz ad nō pdestinatos redibūt: &
ibi cubabūt iuxᵃ illud. Cū imūdus sps
exierit ab hoīe: & c.

Exibit hō ad opus suū & ad operationē suā usqꝫ ad uesperam. Et postqᵃ
congregati fuerīt exibit hō ad opus suū.i.
quinqꝫ electus & rōnalis uoluerit: ma
nifeste ad pdicandū ibit: Qd pri facere
nō audebat. Et ut pdicatio sua sit effi
cax/ & digna auditu: exibit ad opera
tionē suā.i. prius bn̄ opabit: & ope cō
plebit qd uoce pdicabit: iuxᵃ illud. Coe
pit iesus facere & docere. Et hoc faciet
usqꝫ ad uespā.i. usqꝫ i finē sc̄li p successiões.

Quā magnificata sūt opa tua dn̄e: oīa in sapiā fecisti: impleta est terra possessione tua. Quia qdem
oīa supradicta que fecisti dn̄e: magna
st̄ & mirabilia. libet ergo exclamare.
O dn̄e opa tua qᵃ pspectū st̄ magnifica
ta: & qᵃtū tu magnificatus es in eis. so
alr̄ st̄ magnificata: qz oīa fecisti i sapiā.
i. sapienter & caute & consulte. Et uere
i sapiā: qd ex hoc apparet qz t̄ra.i. iu
dea impleta ē possessione tua.i. fidelibz/
quos tu possides. hoc ē. multi ex iudeis
conuersi st̄ ad fidem.

Hoc mare magnū & spaciosū manibus: illic reptilia quorū nō ē nūs. Et nō solū multi ex iudeis sꝫ & ex gentibz.
Et hoc ē qd dicit. hoc mare magnū & spa
ciosū ipletū est possessione tua.i. gētilitas
magna qᵃtū ad nūm: spaciosa qᵃtū ad am
plitudinē terrarū: repleta ē fidelibz: qui
st̄ possessio tua. Gentilitas dico ampla
manibz.i. bonis opationibz. Iudea qdē
& gentilitas repleta ē fidelibz. Tamen

reptilia sunt illic quorum non est numerus. id est innumerabiles sunt ibi. eos latent heretici: qui eos devorare querunt. Vel reptilia diabolicas suggestiones accipere possumus.

Animalia pusilla cum magnis: illic naves pertransibunt. Et non solum sunt ibi reptilia: verum etiam animalia pusilla cum magnis, habitant inter eos. id est multi philosophi qui tamen sunt animales, dei sapientiam ignorantes, cum suis discipulis morantur inter illos qui falsis argumentationibus a via veritatis devocare conantur. Vel per animalia pusilla et magna intelligere possumus demones parvos et magnos, vel peccata minora et maxima. Et licet ibi sint reptilia et animalia pusilla cum magnis: tamen illic. id est inter tot pericula pertransibunt naves. id est incolumes in statu suo perseverabunt ecclesie. Ideo navibus comparantur ecclesie: quia sicut naves fluctibus impelluntur, et non demerguntur: ita ecclesie licet huius seculi tempestatibus impellantur: tamen a suo statu non dimovetur.

Draco iste quem formasti ad illudendum ei: omnia a te expectant ut des illis escam in tempore. Et non solum innumera reptilia et animalia pusilla cum magnis habitant inter naves: sed et draco iste. id est maximus et notabilis. scilicet belzebub demoniorum princeps, vel leviathan tortuosus serpens habitat ibi: Quem draconem tu formasti. scilicet prima creatione in bono creasti: Sed postea lapsum formasti et constituisti ad temptandum. Et hoc fecisti non ut vincat et glorietur: sed ad illudendum ei. id est ut vincatur et derideatur: dum quia in suis temptationibus victus ab ecclesia illudatur. Isti quidem omnes versantur inter naves. Sed que cura: ipsi per se nihil nocere possunt. sed omnia. scilicet reptilia animalia et draco expectant te, ut des illis escam. id est ut permittas eis incorporari aliquos de non salvandis in tempore quo tibi placuerit.

Dante te illis, colligent: aperiente te manum tuam omnia replebuntur bonitate. Et vere nihil ex se possunt: quia nec etiam paleas ad comburendum colligere, potestate sua, sed permissione tua possunt. Sunt ventilatores quippe aree tue, dante te illis paleas. id est peccatores ad comburendum, colligent te permittente. Mali quidem (ut ostensum est) non nisi te permittente pereunt. Et item e contrario boni non nisi te adiuvante salvantur. Nam te aperiente manum tuam: omnia replebuntur bonitate. id est te tue gratie beneficium impendente, omnes electi bonis replebuntur virtutibus.

Avertente autem te faciem turbabuntur: auferes spiritum eorum et deficient: et in pulverem suum revertentur. Boni quidem te auxiliante, virtutibus implebuntur: Sed te avertente faciem tuam turbabuntur. id est te tui auxilii presentiam ab eis removente, in temptationibus turbabuntur: Et sic dum eos in temptationibus turbari permiseris: auferes spiritum eorum qui erat in eis ab eis. id est spiritum presumptionis: ut cum cognoverit se per se non posse resistere: de se non presumat. Et te auferente ab eis presumptionis spiritum: deficient. scilicet quod prius fuerat esse desistet. id est de se presumere desinet. Quod totum ideo fiet quia in pulverem suum revertentur. id est quia recognoscent se fragiles, et pulveri comparabiles: et ut a vento temptationis tollantur faciles: et se suis viribus resistere non valentes.

Emitte spiritum tuum et creabuntur: et renovabis faciem terre. Presumptionis quidem et superbie spiritum qui erat in eis, auferes: sicque denique spiritum tuum in eos emittes. id est sancti spiritus gratiam eis tribues: que eis auxiliabitur, ut valeant resistere. Et creabuntur. id est misso in eis de rursus spiritu sancto in bonis operibus reformabuntur: et sic faciem terre renovabis. id est mentem eorum que prius erat terrenis dedita, in quandam sanctitatis et virtutis novitatem adduces.

Sit glīa dn̄i ī sclm̄: letabit dn̄s in
operibus suis. Pposit̄ & on̄sis mi
rabilib3 in qb3 deus mirifice magnificat̄
ē: intentionē suā uir fidelis agit: & oēs
auditores ad laudādū deū p bn̄ficijs p̄
dictis hortat̄: ac si dicat. Qn̄ qdē dn̄i mi
rabilia audistis: p qb3 merito ē glīficādus
sit ĝ glīa dn̄i ī seculū. i. uos auditores
laudate dn̄ꝫ q̄ diu durabit hoc sclm̄. Et si
dn̄ꝫ rememisse glīficaueritis: ipē ī opib' suis
letabit̄. i. letant̄ & gratulabūde suscipiet
laudē urāꝫ: quia ipē met ī uobis operabit̄.

Qui respicit terrā: & facit eā tre
mere: q̄ tāgit mōtes & fumigāt.
Et merito debetis eū laudare & glīficare:
q̄ ipē terrā rēspicit: & eā tremere facit. i.
terrenos mīs suę ītuitu aspicit: & eos
p suis peccatis tremere cogit. Et nō tātū
minores & paupes ad pn̄iā incitat. ue
rū & montes tangit & fumigat. i. maio
res & diuites ad poenitendū interi' ispi
rat. & ipi de se lacrymosas compūctiōes
proferunt.

Cantabo dn̄o in uita mea: psal
lā deo meo q̄ diu sum. Ego quidē
hortor uos ad glorificādū deū. Et ad qd̄
uos hortor, me ipm̄ q̄ afficio. Ego nāqꝫ cā
taui & cantabo dn̄o ī uita mea. i. talē ui
tam institui & semp ipō dante instituā:
que dn̄o canticū grābit atqꝫ leticiā. Et qd̄
sit ī uita cantare dn̄o: planius ostendā
Nam psallā deo meo q̄ diu fuero. i. bn̄
opabor ad honorē & amplificatioēꝫ noīs
dei mihi q̄ diu uixero.

Iocundū sit eloqū ~~dn̄i~~ meum:
ego uō delectabor in dn̄o. Ego q
dē cantabo & psallā dn̄o. Et utinā elo
quiū meū sit ei iocūdū. i. ista mea laus &
cantatio suauis ei sit & accepta. Qd̄ si
fuerit: nō ꝯ inde ī me glīabor: s̄ ī dn̄o
delectabor: iuxᵒ illud. Qui glīat̄: ī do
mino glorietur.

Deficiant peccatores a tra ~~ita ut~~
~~nō sit~~: & iniqui: ita ut nō sit:
benedic aīa mea dn̄o. Ego qdē
cantabo & psallā dn̄o: & exemplo meī
peccatores & iniq a terra deficiant. i.
maiorib3 ~~atqꝫ~~ minorib3 irretiti crimi
nib3, a sua terrenitate ac a terrenorū
appetitu desistāt. s. q̄ ampli' nō sint
peccatores. Tu aūt aīa mea p his oīb3
supradictis bn̄dic dn̄o.

Alleluia.

Alleluia. Vox designatiua laudis atqꝫ le
ticie ī hoc titulo ponit̄. Ac p hoc nobis
īnuit: q̄ ad diuinā laudeꝫ redundat
qcqd in hoc psalmo dr̄. Alleluia ~~qppe~~
hebraicū canticū, iux̄ btm̄ hieronymū
apud nos sonat laudate dn̄ꝫ. Ex hoc
itaqꝫ titulo pphe denotat̄ intentio: qr. s.
nos hortari intendit ad oīmodā lau
dē deo iugit̄ exhibendā. Agit aūt in hoc
psalmo ppheta de bn̄ficijs materialiter
& ī significatione patrib3 antiqs a deo
concessis: & nobis spūalr̄ & ī significa
to a deo exhibitis. Materia aūt sut oēs
fideles de iudeis & gentibus credentes:
Intendit aūt hortari de iudeis credētes
pcipue & pncipalr̄. Secūdario quoqꝫ
gentiles conuersos: ut p commemoratiōe
bn̄ficiorū historialr̄ & significatiue pa
tribus concessorū: nobis uō realr̄ & si
gnificate exhibitorū: laudes & grās
deo incessant' exsoluat. Hac itaqꝫ ītētiōe
alloquit̄ pmitiuē ecclie: sic dicens, ~~O uos~~
~~q estis semen abrahas seu ei'. i. q̄ filij estis~~
~~abrahe nō solū affinitate sanguinis, s;~~
~~imitatione sctitatis & fidei. Qui abrahā~~
~~fuit seruus dei: q̄ sibi p oīa obediuit ī tm̄~~
~~ut & unicū filiū quē ī senectute genu~~

104.

COnfitemini dn̄o: & inuocate
nom̄ eius: an̄nūciate inter gētes
opera eius. O uos q̄ estis sem̄ abra-
ham ſerui ei⁹. i. q̄ filij estis abrahe nō solū
affinitate sanguinis/ ſ; imitatione ſtita
tis & fidei: Qui abraham fuit ſuus dei:
q̄r sibi p oīa obediuit: ītm̄ ut unicū &
filiuz quē ī senectute genuerat/ ei offer
ret. Et uos q̄ estis iacob filij: q̄ ad imita-
tionē iacob contra uitia luctamini: qui
Jacob fuit electus dei: sicut ip̄e testat᷑. Jacob
dilexi: esau aūt odio habui. Vos q̄ tales e-
stis: confitemī dn̄o. i. p acceptis ab eo bn̄
ficijs laudate dn̄z. Et ut eū digne lauda
re possitis: inuocate nom̄ ei⁹. i. cognoscite
hoc nom̄ ei⁹/ q̄r ip̄e d̄s est: ut uos ſuos ēē
sciatis. Et q̄r nō debetis ura tm̄ salute ēē
ɔtenti: an̄nūciate opa ei⁹ int̄ gētes. i. hoc
alijs ignoratib; nūciate/ q̄d hic ip̄se d̄s
operat᷑: ut laudet᷑ & d̄s esse sciat᷑: cui
timor & obedientia debeat᷑. Hoc aūt q̄t
ponit semen abrahā/ nō solū iudeos ſ;
& gentiles credentes complectit᷑. Eorū
eī q̄ semē s̄t abrahe/ alij sanguine & fide
ut de iudeis credentes: alij sanguine &
nō fide/ ut iudeorū icreduli: alij fide &
non sanguine/ ut de gētilitate fideles.

Cantate ei: & psallite ei: narra-
te oīa mirabilia eius. Dixi ut cōfi-
teamini dn̄o/ & laudetis eū. S; ut scia
tis qualr̄ id faciēdū sit/ ondā. Cantate
ei. i. laudē ad honorē ei⁹ ore dicite. S;
q̄r laus oris sola nō sufficit: psallite ei.
i. bn̄ opamini ad honorē ei⁹: Et ut alios
uobiscū ad salutē ducatis: narrate & a
nūciate alijs oīa mirabilia ei⁹. i. partū
uirginis & oīa que ī assūpto hoīe mira-
biliter est operatus.

Laudamini ī noīe scō ei⁹: letetur
cor querentiū dn̄m. Et q̄m sunt
nō nulli/ q̄ cū bn̄ opant᷑: nō ī dn̄o/ ſ; in se
ɔliant᷑. uidete ut cū tales fueritis: nō ī uo
bis ɔliemini: ſ; laudami ī noīe scō ei⁹. i.
si ī bono ope laudabiles eritis: uidete ut
laudē ipsā nō uobis ſ; dn̄o & nōi scō ei⁹
ascribatis. Nom̄ dn̄i ideo scm̄ dicit: q̄a
nom̄ ē scificatū rei. Quicūq; aūt querit
dn̄z: ex cordis alacritate querat.

Querite dn̄m & confirmamini:
querite faciē eius semp. Et q̄m mul
ti s̄t/ q̄ p eo q̄d agūt/ nō ēternā ſ; tpālem
mercedē querunt: uidete ne p bono uro
lucrū tpāle queratis. S; querite dn̄z. i.
hac intentione bonū agite: ut mercede
mereamini ip̄m dn̄z. Et confirmamini. i.
ī bono ꝓposito estote firmi. ut neq; mors
neq; uita separet nos a charitate christi.
Et cū nōdū possitis deū p̄ntialr̄ cernere
donec estis hic ī corpore. faciē tn̄ ei⁹ que
rite. i. ut ad eius possitis puenire p̄ntiā/ &
facie ad faciē cernere: bn̄uidēdo ītendite.
Et hoc semp. i. sine intermissione pagite.
S; q̄r s̄t nōnulli q̄ deū ex tristicia uel ne-
cessitate querūt. moneo ut letet᷑ cor que
rentiū dn̄z. i. q̄cūq; querūt dn̄z: ex mētis
alacritate/ nō ex tristicia uel necessitate
cordis hoc faciant.

Memētote mirabiliū ei⁹ que fecit:
prodigia ei⁹ & iudicia oris eius.
Et q̄a dū in hac uita estis: manifesta ui
sione dei consolari nō ualetis: mirabilia
que patrib; antiq̄s ondīsa s̄t historialr̄: & uo
bis spūalr̄: reuocate ī memoria: ut eorū
recordatione ɔsolemini. Et hoc dicit. Me
mētote mirabiliū ei⁹/ que fecit. i. bn̄ficia
que patrib; nr̄is atq; nobis mirabilr̄ con
tulit: ad memoriā reducite. Mirabilia
dico: que fuere pdigia. i. aliud portēdē-
tia. i. aliud ī historia/ aliud in typo ostē
dentia. Oīa eī in figura ɔtigebat patrib;:

que mirabilia fuere iudicia .i. pcepta peccata ī nos damnātia: & uirtutes ꝯmēdantia. Que pcepta erāt oris eī .i. da da nobis erāt p filiū eī: q recte os patris dr̄: qr p ipm̄ deus p̄r nos est allocutus.

Semen abraham serui eī: filij iacob electi eius. Hic uersus sup̄ ī pricipio psalmi .i. ī pmo ūsiculo expositus est.

Ipē dn̄s ds̄ nr̄: ī uniuersa terra iudicia eius. Alia qꝫ causa ē: quare eū laudare debeatis: qr ipē ē dn̄s: cui uos debetis recognoscere famulos: Et ē deus .i. creator: cui uos debetis recognitare creaturas: Et est nr̄: qr dij gentiū sūt demonia: iste aūt q̄ ds̄ uerus ē, noster est: & adeo oīpotens ē, q unīusa terra regit & gubernat iudicio & dispositione eī: ita sn̄ eius nutu nec passer nec foliū arboris cadit ī terra.

Memor fuit ī seculū testamēti sui: uerbi qd̄ mādauit ī mille gn̄ationes. Alia qꝫ causa ē quare sit laudandus: quia memor fuit & erit testamēti & pmissionis sue durature ī etm̄, ut cōpleat illā. Promisit naqꝫ abrahe qꝫ daret sibi trā pmissionis & semini eī. Et memor fuit, ut hoc adimpleret: qr ei & posteris suis eā pbuit. Dico memor fuit testamēti .i. memor fuit illius uerbi: qd̄ mādauit & constituit fore complēdū ī mille .i. ī infinitas gn̄ationes ab abrahā pgenitas. Et qr nō dixit, cui testamētū illud fecerit. addit. Quod testm̄ disposuit .i. ordinauit, & statuit fieri ad abrahā. Et qr eādē pmissionē fecit isaac & iacob: subiungit. Et memor fuit iuramēti sui .i. incōmutabilis pmissionis sue facte ad isaac. Tūc ei ds̄ iurare dr̄: qn̄ aliqd īcōmutabile & firmū fieri statuit. Et nō solū ...

Quod disposuit ad abrahā: & iuramenti sui ad isaac. Hic uersiculus supra proxime expositus est.

Et statuit illud iacob ī preceptū: & israel ī testm̄ eternum. Et nō solū abrahā & isaac hāc dn̄s pmissionē fecit: sꝫ & statuit illud iacob .i. testm̄ illud statoriū & īcōmutabile fecit iacob. dicens illū p hoc ī pceptū .i. ī suorū pceptorū adimpletionē. Et eidē iacob postea uocato israel, firmauit illud, adhoc ut esset testamētū duraturū ī etnū. Sꝫ qm̄ bn̄ficia historialr̄ pribꝫ concessa, designāt ea, q nobis sūt spualr̄ pstita: uideamꝰ qd̄ nob̄ sit p hanc pmissionē intelligēdū. Per hos itaqꝫ patriarchas qbus facta est pmissio: pmitiuos ī ecclia accipimꝰ: qbus ipē christꝰ terrā uiuentiū .i. etnā btītudinē repmisit: & memor fuit, ut eā illis daret: Et nō solū illis q pmitiui fuert: sꝫ & mille generationibꝫ .i. infinite scorꝫ multitudini q ad eorū imitationē crediderūt. Quod etne btītudinis testm̄ disposuit ad abrahā .i. maioribꝫ ī ecclia: & isaac .i. cūctis christi imitatoribꝫ: q bn̄ uiuēdo, risū & gaudiū deo faciūt. & iacob .i. luctatoribꝫ contra uitia: Qui p hoc qꝫ contra uitia pugnat: demū fiūt isrl̄ .i. deū ꝯtemplātes. Per uictorū eī uictoriā puenit ad uisionē dei.

Dicens tibi dabo terrā canaan: funiculū hereditatis uestre. Dixi qm̄ ds̄ pmitiuis ī ecclia etnā uitā repmisit. Et si uis scire, qualr̄ pmisit, accipe. Dicens ita. Vobis inquā meis imitatoribus dabo terrā chanaan .i. terrā amore dignā. Chanaan eī zelus interpretat̄. hoc aūt dictū fuit abrahe, cū esset ī mesopotamia syrie. Mesopotamia aūt dr̄ elata uocatio. Illi aūt q ī pmitiua fuert ecclia, anteqꝫ uocarentꝰ, ī elatione erāt & contra auctorē suū peccando supbiebāt: sic paulꝰ & multi alij. Illis itaqꝫ de hac elatione uocatis pmissio facta ē etne btītudinis. Terrā

dico funiculu hreditatis ure .i. que terra
nobis dabit hereditario iure ad possidedu
funiculo & quida certa mensura : qa p
qualitate meritoꝝ / qualitas erit retri /
butionu . Vn & i euagelio ipa dicit ueri /
tas . In domo pris mei mansiones multe st.

Cu essent nuo breui : paucissimi
& incole eius. Hec aut pmissio e
patrib3 facta : cu essent puo nuo : & adeo
puo : qz erat paucissimi . Et cu esset in
terra chan aduene : facti st tn illi terre
dni . Et q magis ig e mirādu : tuc facta
fuit hec pmissio : cu ipi pmitiue icctia
esset breui nuo / & ado breui q paucis /
simi / qtu ad coparatione fideliu3 : q &
erant icole : cognoscetes se hic no habere
manetez ciuitate : s3 futura inquirere :

Et ptrasierut de gente in gente :
& de regno ad pplm alterum.
Et hi tales qbus facta e pmissio hec : cu
ptransierut .i. sn impedimto accesserut
de una gente uitioꝝ supata ad aliam
gente uitioꝝ supandaz . Nemo ei simł
ualet uitia cucta in se ipo deuincere : s3
uno deuicto accedit ad supandu aliud.
Vel de una gente conuisa ad altā conu /
tenda . Et de regno iudeoꝝ q pdicatioe3
nolebant suscipe : transierut ad gentilez
populu conuertendu .

Non reliqt hoies nocere eis : & cor /
ripuit pro eis reges. Secure ei ire
& redire potat : qz deus nemine pmisit
illis ee molestu . Et p eoꝝ defensioe reges
castigauit : qz pharaone p sara : & abime /
lec pro rebecca flagellauit . Et bn potat
de gente i gete / & de regno ad alteꝝ tra /
sire pplm : qz no pmisit aliquē tm hoiem
i discretu & irronale nocere eis : non q
eis no noceret qtu ad corpus : s3 i hoc eis
no nocebat qz a suo eos pposito deuocare
nequibat . Et corripuit p flagella reges
& pncipes eos psequentes . Corripuit ei
p laurentio deciu3 : p petro nerone : p
andrea egeam .

Nolite tangere christos meos : &
i pphis meis nolite malignari.
Dicens eis . Nolite molestia inferre illis
quos oleo spuali unxi : & nolite malu age
contra pphas meos . Quo ig reges p eis
corripuerit : ondit . Hoc mo eos corripuit :
dicēs illis . Nolite tangere christos meos .i.
cu eos p sctoꝝ psecutione punit : pala eis
ondit / q pdicatores sci inuisibili & spu
ali oleo uncti no fuisset tangedi neq3 oc
cidendi . Dixit eis & . nolite malignari i
pphis meis .i. p ea expietia fecit eos se
tire i tormtis / q contra pdicatores sctos
q dnt pphe : tu qz scripturas exponut . tu
qz futuꝝ christi aduentu nūciāt . no sit
maligne agendum.

Et uocauit fame sup trā : & ome
firmamētu panis contriuit. Quar
aut de gente i gente migrauerit : & de re
gno ad alteꝝ pplm uenerit : io contigit / qz
fames ualida e in tra chanaan : & ois abu
dantia panis abijt . Ipi qde pdicatores
de gente i getez iuert pdicando : s3 audi
torib3 existentib3 icredulis : deus uocauit
famē sup terra .i. pmisit ee refectionis
iterioris penuria pp auditoꝝ iobedietia .
Et hoc fecit sup terra .i. sup eos q terrenis
solumo adherebat . Et contriuit oe firma
mtu panis .i. ome robur spualis doctrine
pmisit ab eis deficere.

Misit an eos uiru : in suu uenudat
est ioseph. Vt aut ipi possent uiuere : p
uida sibi dispensatione do an eos misit io
seph uiꝝ prudete & oi repletu scia . Hoc at
mo misit : qz a frib3 suis qi suus uēdit e
hismaelitis : & ab hismaelitis eunucho pha /

racionis tenditur. Sed quoniam audisti istos predica
tores per mundum predicando discurrisse: uis
forsitan cognoscere quo duce quo ue ma
gistro hoc fecerit. Ergo accipe. Deus pater
misit ante eos uirum .s. ioseph. hoc est. antequam
isti predicarent: misit deus filium suum in mundum
omnibus uirtutibus auctum, et ab omni peccato im
munem. Qui et fuit uir .i. robustus et for
tis: ut uitiis resisteret: uirtutesque teneret.
Et iste cum ex propria uoluntate uenisset: ue
nundatus est iudeis a suo discipulo in seruum.
Reuera in seruum. Sicut enim dominus seruum suum quomodo
uult tractat. ita iudei fecerunt in christum
quecumque uoluerunt. Hoc autem declarat sequen
tia: quia humiliauerunt eum et cetera.

**Humiliauerunt in compedibus pe
des eius: ferrum pertransiuit animam eius:
donec ueniret uerbum eius.** Et io
seph dominam suam respuentem, que cum eo dormi
re uoluit: et eum uiro suo accusauit. Egyptii
eum afflixerunt: uincientes pedes eius compedibus:
Dura tribulatio iniustę uenditorum et carceris,
mentem eius turbauit. Tamdiu autem fuit in uinculis
quousque ad interpretatio somniorum in qua prudens
ualebat, in propatulo appareret. Sic et chri
stum iudei humiliauerunt in compedibus .i. liga
uerunt eum. Et ferrum .i. dura passionis tri
bulatione animam eius pertransiuit .i. eius men
tem acri dolore percussit. Unde et dicebat. Tri
stis est anima mea usque ad mortem. Et tamdiu
uisus est humiliatus sub iudeorum manibus
christus: donec uerbum eius ueniret .i. donec
eius resurrectionis promissio compleretur. Predi
xerat enim antequam pateretur. Soluite templum hoc:
et in tribus diebus excitabo illud: Et iterum. Post tres
dies resurgam.

**Eloquium domini inflammauit eum: misit
rex et soluit eum: princeps populorum: et
dimisit eum.** Non autem mirandum, si somnia
regis coniicere ualuit: quia spiritus domini eum ut ille

preparet edocuit. Et quoniam somnia regis pru
denter discussit: ideo rex pharao ministros suos
mandauit: et eum soluere fecit. Et ille qui prin
ceps erat populorum, de carceris custodia eum
dimitti precepit. Noli autem mirari quod christus
sua resurrectione preire et predicere nouit.
quia eloquium domini eum inflammauit .i. spiritus sanctus, qui
in eo plenarie habitabat, omni scientia illum repleuit.
Nec et de hoc dubites, utrum resurgere posset:
quia rex .i. deus pater, qui est rex regum et dominus domin
antium, misit potentiam suam: et soluit eum a
uinculis mortis. Et idem pater qui princeps est
et creator omnium populorum dimisit eum .i. mor
talitatem et passibilitatem sibi abstulit: et
immortalitati ac impassibilitati restituit.

**Constituit eum dominum domus sue:
et principem omnis possessionis sue.**
Pharao quoniam ioseph dominum familie sue prefecit,
et principem ac dispensatorem omnium que possi
debat constituit. Similiter deus pater iesum ab in
feris resuscitatum, dominum domus sue constituit:
quia eum in celesti patria omnibus ordinibus angelicis
cunctisque electis prefecit: et in presenti ecclesia eum
quoque dominum esse uoluit: quia hanc et supernam regit.
Et fecit eum principem omnis possessionis sue .i.
omnia que possidebat pater: filio secundum humanita
tem subiecit.

**Ut erudiret principes eius sicut se
metipsum: et senes eius prudentiam
doceret.** Constituit pharao ioseph di
spensatorem suum ob hoc, ut principes regnique
sui prepositos de tempore et euasione uenture fa
mis instrueret, sicut et ipse sciebat: et ut
senes moribusque maturos, prudentes et
cautos ad uenturam famem euadendam redde
ret. Similiter deus pater ad hoc christum cunctis fide
libus preesse uoluit: ut principes suos .i. prelatos
et maiores in ecclesia erudiret sicut se ipsum .i.
doceret eos diuinitatis perfecte noticiam:
sicut et ipse cognouerat: Et ut doceret

senes eius prudentia .i. ut fidelibus maturis in moribus & canis in sensibus intimaret cognitionis diuine noticiam.

Et intrauit israel in egyptum: & iacob accola fuit in terra cham. Et hoc modo Ioseph premisso ac domino terre constituto: fame in chanaan inualescente: israel cum filiis & nepotibus in animabus .lxxvi. intrauit egyptum: Et iacob habitator fuit terre egypti: que dicitur terra cham, eo quod cham noe filius illam possedit in sorte. Et similiter quando ipse dei filius per assumptum hominem predicatores suos in hoc mundo tenebroso precessit. eo illo duce & preuio israel .i. predicatorum ordo intrauit in egyptum .i. uenit ad gentilitatem peccatorum tenebris obsitam: ut eam predicando conuerteret. Et iacob accola fuit in terra cham .i. illi idem predicatores diu habitauerunt in terra quam possidebat diabolus: qui merito cham dicitur: quia est callidus, mille habens artes nocendi.

Et auxit populum suum uehementer: & firmauit eum super inimicos eius. Israel autem in terram egypti ingresso: deus populum suum sibi peculiarem dilectum numero infinito auxit, & crescere fecit. & consolidauit eum in diuitiis plus quam uellent inimici eius: Et similiter apostolis predicantibus in gentilitate, deus populum suum .i. turbam fidelium auxit & multiplicauit uehementer .i. infinite: Et firmauit eum super inimicos eius .i. in uirtutibus & in omni bono constituit, & solidauit eum plus quam uellent inimici eius.

Conuertit cor eorum: ut odiret populum eius: & dolum faceret in seruos eius. Egyptiis autem de eorum felicitate dolentibus: conuerti permisit deus corda eorum, ut populum eius odio haberet: & ut insidias contra suos eius excogitaret: qualiter eos duceret affligendo, in tantum multiplicari non sineret. Similiter ecclesiis in tantum multiplicatis, conuertit cor eorum, ut odiret populum eius .i. uoluntatem inimicorum ad hoc inuerti permisit: ut suos odio haberent: & ut faceret dolum .i. ut poneret & excogitaret insidias contra suos eius sibi obedientes.

Misit moysen seruum suum: aaron quem elegit ipsum. Videns autem deus populi sui afflictiones: & eorum clamorem audiens: misit moysen de terra madian, quo aufugerat pro interfecto egyptio in terram egypti: ut in populum suum liberaret. Cui socium dedit aaron ipsum .i. notabilem: quem ad hoc elegit ut sacerdotem faceret. Similiter inimici quidem suis ponebant insidias: modo blanditiis, modo tormentis: ut eos a bono deuocarent proposito. Sed ne deficerent, uel aduersariis consentirent: misit moysen & aaron .i. fidelium custodie deputauit predicatores & sacerdotes: qui & aduersarios comminando terrerent: & fideles exhortando in fide firmarent.

Posuit in eis uerba signorum suorum: & prodigiorum in terra cham. Deus in moyse & aaron posuit uerba potestatem signa faciendi habentia: & non solum signa sed & prodigia .i. miracula, aliud in historia monstrantia: aliud in typo portendentia. Sed ut isti predicatores & sacerdotes aduersarios confundere & suos defendere possent: posuit in eis uerba signorum .i. contulit eis predicationis uerba: que confirmaret sequentia signa. Et non solum dedit potestatem faciendi signa: sed & prodigia .i. maiora miracula: ut in suscitationibus mortuorum. Et ubi hoc eis concessit? In terra cham .i. in gentilitate a diabolo possessa.

Misit tenebras & obscurauit: & non exacerbauit sermones suos. Et si uis audire que signa fuerit: accipe. Ad illorum iussionem permisit uenire deus densas tenebras: quod alter alterum uidere non poterat. Et licet pharao multa dedecora illis inferret:

deus tamen non permisit sermones suos illis uideri asperos, ut per acceptam iniuriam a pharaonis increpatione desisteret. Sed quoniam auditores rebelles erant: neque uerbis, neque signis acquiescentes: deus misit tenebras .i. permisit eos dari in reprobum sensum: ut ueritatis lucem non possent aduertere: Et sic obscurauit .i. in infidelitatis cecitatem eos cadere siuit. Et licet ipsi rebelles existerent: tamen sermones suos non exacerbauit .i. uerba predicationis sue in posita aspera illis et acerba uideri non permisit. Quamuis enim acerba tormenta per predicatione sufferret: nolebat tamen ab illa desistere.

Conuertit aquas eorum in sanguinem: et occidit pisces eorum. Qualem autem christiane fidei contemptores in reprobum sensum dati sint, ostendit. Conuertit aquas eorum in sanguinem .i. philosophicas eorum sententias quibus saluari deberent, si recte sentirent: conuertit eis in damnationem et mortem eternam: eo quod per ipsas argumentando, ad fidei destructionem niterentur. Et pisces eorum occidit .i. curiosos doctrinarum inuestigatores, circumquaque pro adinuenienda scientia discurrentes, eterna morte damnauit: eo quod fidei ueritatem euacuare contenderent.

Edidit terra eorum ranas: in penetrabilibus regum ipsorum. Propterea sunt ista morte damnati: quia terra eorum ranas edidit .i. conscientia eorum terrenis tantum intenta, uanam garrulitatem et loquacitatem contra fidei ueritatem emisit: Que uana garrulitas atque loquacitas erat in penetrabilibus regum ipsorum .i. in ipsis profundis et obscuris sententiis magistrorum suorum. Quia enim a suis magistris in errore fuerant docti: in eum errorem contra electos uane garriebat.

Dixit: et uenit cinomia et ciniphes in omnibus finibus eorum. Dixit .i. mandauit ut ita fieret: Et uenit super eos musca canina, et culices .i. musce minute diuersi generis. Non solum autem predictis modis eos deus puniuit: sed et dixit .i. ita fieri iudicio suo iusto permisit, Et uenit in eos cynomia .i. accesserunt ad eos canini mores: ut et ad uomitum suum redirent: et contra fidem indiscrete latrarent. Ciniphes et .i. culices uel musce minute, .i. praue concupiscentie uenerunt ad eos: que ita eorum concupiscentiam occuparent, sicut culices hominis faciem occupant. Et non solum in eis hec plaga processit, sed in omnibus finibus eorum .i. in omnibus eorum similibus.

Posuit pluuias eorum grandinem: ignem comburentem in terra ipsorum. Pro salubribus pluuiis depopulatricem eis grandinem tribuit: et cum grandine misit ignem fulminis: qui terram eorum combureret. Hanc quoque eis plagam adduxit: quod pluuias eorum in grandinem posuit .i. decurrentes doctrinas eorum in confusionem et destructionem eis esse permisit: et in terra ipsorum .i. in ipsis terrenis posuit ignem comburentem .i. ardorem iracundie, si quid boni in eis fuerat penitus consumentem.

Et percussit uineas eorum et ficulneas eorum: et contriuit lignum finium eorum. Et illa grando uastauit uineas et ficulneas: et contriuit .i. omnino destruxit lignum finium eorum. Metaphoram exequitur grandinis. Grando quidem in ipsis est facta: que uineas et ficulneas eorum percussit .i. charitatem que erga deum et proximum haberi debet, omnino destruxit. Per uineam namque atque ficulneam charitatem accipimus: quoniam sicut uinum homines facit calescere: ita charitas amore diuino homines fideles facit ardescere. Quando autem ficulnea lac gerit: recte per ipsam dilectionis affectus exprimitur. quo proximus fouet atque nutritur. Et illa grando omne lignum finium eorum contriuit.

.i. omne robur boni.

.i. omne robur boni: quod in eis uel in suis similibus fuerat, omnino consumpsit.

Dixit: et uenit locusta et bruchus: cuius non erat numerus. Et non solum predictis eos modis puniuit: sed et dixit. scilicet ut his aliis plagis perciterent, mandauit. Et uenit locusta et brucus. Locusta et brucus paruula sunt animalia: que arboribus et herbis ore nocent. per que detractio apte signatur: que bonum quod est in proximo manibus inuidie quantum ualet diminuit.

Et comedit omne foenum in terra eorum: et comedit omnem fructum terre eorum. Et illa detractio comedit omne foenum terre eorum. i. ipsi per detractionem suam incorporauerunt sibi omnes simplices et minores ecclesie: qui dicuntur foenum eo quod rerum terrenarum amori sunt dediti: que cito transeunt ad instar foeni. Vel detractio illa comedit foenum. i. omnino consumpsit in eis si quid boni in illis erat. quod eis esse deberet interna refectio: sicut foenum cybus est iumentorum. Et comedit. i. consumpsit atque uastauit omnem fructum terre eorum. i. omnem fertilitatem uirtutum: ut quoniam alienum bonum euacuare uolebat: ipsi a bono uacui penitus remaneret.

Et percussit omne primogenitum in terra eorum: primitias omnis laboris eorum. Et percussit omne primogenitum in terra eorum. i. in ipsis terrenis destruxit omnia primitiua opera, ut fidem spem et charitatem. Percussit et primitias omnis laboris eorum: quia perdidit omnes maiores uirtutes, que in eis fuerant, ut castitatem et abstinentiam, et his similia: in quibus obtinendis laborauerant. Sed quoniam quicquid ex fide non est, peccatum est. quicquid boni sine fide fecerit: in ipsis est euacuatum.

Et eduxit eos cum argento et auro: et non erat in tribubus eorum infirmus. Inimicis autem ita percussis: eduxit dominus electos suos. i. liberauit eos de inimicorum consortio, locupletatos argento et auro. i. fulgentes diuini nitore eloquii: et splendentes omni sapientia. Et in tribubus ipsorum non erat infirmus. i. in omni multitudine eorum non erat aliquis in fide titubans et inualidus.

Letata est egyptus in profectione eorum: quia incubuit timor eorum super eos. Egyptii audito quod populus israel recesserat: letati sunt de eorum recessu. Ideo autem sunt letati: quia timor plagarum quas deus per illos illis ingerebat, grauiter eis iminebat. Ipsi quidem de medio inimicorum abierunt. At egyptus est in eorum profectione letata. i. illi peccatorum tenebris obsiti: de electorum sunt recessione gauisi. Sed quare? Quia timor eorum super eos incubuit. i. terror quem eis ingerebant de passione poenarum, grauis et durus eorum mentibus iminebat.

Expandit nubem in protectione eorum: et ignem ut luceret eis per noctem. Iudeis autem ex egypto eductis extendit deus super eos nubem: ut eos ab estu solis in die defenderet: et in nocte ignem eis obtulit ut eis uiam ostenderet. Sanctis quoque de egypto eductis, ut istius uite deserta sine impedimento transirent: expandit nubem in eorum protectione. i. spiritum sanctum in eos misit: qui eos in die. i. in prosperitate ab estu uitiorum obumbrando protegeret. Et dedit eis ignem: ut luceret per noctem: quia in aduersitate per eundem spiritum eos inflammauit: ut nunquam a suo amore deficerent.

Petierunt: et uenit coturnix: et pane celi saturauit eos. Petierunt et in deserto carnes: et coturnix uenit. Petierunt panem: et acceperunt de celo manna ad saturitatem. Non solum autem hoc eis fecit: uerum et petitiones impleuit. Petierunt enim carnes: et coturnix uenit. i. rogauerunt dominum,

ut panẽ matiale/ p sacrã bñdictionẽ & ĩuisibilẽ sc̃i sp̃s opationẽ/ ĩ sbale filij sui corpus ĩ sacramẽto mutaret. Et pfecto ita contigit/ ut petierũt. Naz saturauit eos pane celi. i. repleuit eos sacro corpore filij sui.

Dirupit petrã: & fluxerũt aq̃: abierũt ĩ sicco flumina. Petrã & p uirgę pcussionẽ apuit: & ex inde aquę exierunt. Et nõ soluz eis hec bñficia p̃stitit: sʒ & dirupit petrã. i. corpus filij sui ĩ cruce lancea apiri pmisit: & inde aquę fluxerũt. i. sacramenta ecclię manauerũt. & flumina abierũt ĩ sicco. i. spũalia dona ac sacramẽta ad eos fluxerũt/ q prius positi fuerãt ĩ squalore uitiorũ & ĩ ariditate uirtutum.

Qm̃ memor fuit u͛bi sc̃i sui: qd̃ habuit ad abrahã puerũ suum. Jdõ aũt hec eis bñficia ɔtulit: q2 memor fuit illius pmissionis quã ad abrahã fecerat. i. recordat᷑ fuit/ ut adimpleret ĩ imitatoribus abrahę id qd̃ ei promiserat.

Et eduxit pplm̃ suũ ĩ exultatiõe: & electos suos in lęticia. Et qm̃ memor fuit/ ut hec adimpleret. iõ ppl̃z suũ eduxit. i. de corporeo hitaculo ĩ ętnũ uinculos absoluit/ ponẽdo eos ĩ exultatiõe/ p stola aĩę: quã statĩ ut a corpore recedũt accipiũt. Et electos suos. i. sc̃tos quos hic de massa pdendorũ elegit/ in gl̃ia sempiťna constituit: ponẽdo eos in leticia/ p stola duplici aĩę & corporis: quã ĩ resurrectione uniu͛sali pcipient.

Et dedit illis regiones gentiuz: & labores poplo͛rũ possederũt. Et sic de egipto pplm̃ suũ eduxit ĩ exultatione hita p deuictis inimicis: & ĩ lęticia hita de t͛ra pmissiõis adepta. Sʒ p̃ qm̃ electos suos ds̃ de ergastulo carnis educeret: dedit illis gentiũ regiones. i. ɔcessit p gratiã suã obtinere uirtutes: ad q̃s phi gentiũ ptingere cupierũt p sapiãz suaz. Et ipi possederũt labores pplorũ. i. p fidẽ christi obtinuerũt uirtutes: p q̃bz adipiscendis ppli phorũ diu laborauerũt.

Vt custodiat iustificationes eı᷑: & legem eius requirant. Jdeo aũt eis tot bona ɔcessit: ut custodiant & obs͛uent iustificatões eı᷑. i. pcepta illius obs͛uatores suos iustificantia. Et exqrat legẽ eius: nõ solũ ut eã sciã teneãt: sʒ ut eaz ope compleãt: quia cognoscere legẽ & nõ adimplere/ excusationẽz tollit: dãnationẽ adauget.

Alleluia.

Cum ĩ titulo & ĩ materia similis uideat᷑ psalm⁹ iste priori: ĩ hoc tñ ẽ differẽtia; q2 ĩ pt͛ito psalmo de iudeis ɔu͛sos pncipalr̃ ẽ allocutus: secũdario uero conuersos de gentibʒ: quos ad hoc genus laudis fuit hortatus: ut deuz p acceptis bñficijs deuote collaudent. Jn hoc u͛o psalmo cõu͛sos de iudeis. & postea au͛sos/ & ad uomitũ ɔu͛sos alloq̃t᷑. quos ut sua peccata ɔfitẽdo deuz collaudẽt/ hortat᷑. Nulla eĩ maior & acceptior laus pot̃ fieri dõ: q̃ cũ peccator sua ɔfitẽdo flagitia/ gaudiũ dõ & eius angelis exhibet. Vt eĩ ipi͛ uox u͛itatis testat᷑. gaudiũ ẽ anglis dei sup uno peccatore pniãz agente: q̃ sup nonaginta noue iustis/ q nõ indigẽt pniã. Huius itaq3 psalmi materia ipi sũt iudei prius conu͛si/ & deinde ad uomitũ reu͛si: Quos hac intẽtione pph̃a alloq̃t᷑. ut considerãtes se peccasse: sua peccata confiteant᷑: & ɔfitẽdo ueniãz ɔseq̃t᷑. sicq3 ab ętnis poenis euadere mereant᷑. Hoc aũt facit: pponens eis suorũ maiorũ

exemplu : q bn̄ficiorꝝ dn̄i que sibi i egy
pto concesserat / existentes imemores :
diuersis modis eu ad iracudiā puocaue
rut : Quapp uarijs poenis pstrati fue
rut : terā qꝫ sibi pmissā ingredi non
potuerut . Quaobrē & isti cauere debet
ne p'aȝ de egypto . i . de tenebris ignatię
sūt egressi : deuȝ peccādo exaspēt : sicqꝫ
poenas ętnas mereāt incurrere : & ęter
na hereditate carere . Ne g' i peccatis
pseuerādo . damnatione assequāt ętnā .
ad peccatorꝝ confessione / & ueniȩ ade
ptione hortat' : sic dicens .

105.

Confitemini dn̄o / qm̄ bonus : qm̄ i seculū mīsicordia eius.

O uos q pmū conuersi fuistis : & denuo ad
peccatuȝ redijstis : confitemini dn̄o . i . c̄
fitendo peccata ur̄a / laudē & leticiā
faciate dn̄o . Et confident' ac secure cō
fiteri sibi potestis : qm̄ ipe ē bon' . i . ad ue
niā dandā paratus : cu peccator c̄fitē
do fuit humiliat' . Et oportet / ut hanc
c̄fessione mature & sb quadā festina
tione faciatis : neqꝫ de crastino i crasti
nū differatis : qm̄ mīa ei' tm̄ erit i se
culū . i . uenia quā p mīā pstat peccatib'
tm̄ erit / dū hęc uita durauerit . Quibꝫ
eī hic misertus nō fuerit : i futuro nō mi
serebit' . Hic eī tps ē pietatis : ibi seueritatis.
hic mīę . illic ueritatis .

Quis loqt' potentias dn̄i : auditas faciet om̄es laudes eius.

Hortor qdē uos / ut ur̄a peccata confi
teamini . Videte at / ut meis monitis
acqescatis . Alioqn puniemini . Et ne
dubitetis / utrū ne d's potēs sit ad puniē
dū . In tm̄ eī ē potēs : qꝫ nemo ualet expli
care smone . Et hoc sb interrogatiōe dico :
Quis loquet' potentias dn̄i ? i . Cuius ung' d'i

cere ualeat / q̄ potens sit d's ad puniēdū
quoscūqꝫ peccantes ? Nemo . Sꝫ qa for
tasse uos terrui de potētia : quā hȝ i pu
niendo . letificabo de magnificētia quā
hȝ i remunerādo . Quis faciet om̄s lau
des ei' auditas ? i . qs poterit enūciare
q̄ laudabilis sit i remunerādo ? Null' .
Hoc aūt ideo dico : ut a pectō uos aufe
rat terror poenarꝝ : & ad iusticiā [illegible]
iuitet leticia beatitudinū ętnarꝝ .

Beati q custodiūt iudiciuȝ : & faciunt iusticiā i oī tp̄r.

Ideo at
uos ad cōfessione peccatorꝝ hortor : qꝛ si pec
cata ur̄a confessi fueritis : beati eritis . Nā
q custodiūt iudiciū : beati sūt . i . illi q hęc obs
uat : ut i se ipis peccata damnet : & sic i se
ipis & i consciā sua peccata damnādo : ac
cedūt p'ea ad sacerdotes : ut ab illis iudicij
sniā confitēdo pcipiat : bt̄i sūt . Sꝫ qm̄ nihil
prodest mala relinquere : nisi bona seqt' .
ideo addit . Illi erūt beati : q iusticia faciūt .
i . q p'aȝ a peccato recedūt : i iusticię execu
tione pdurat . Et qm̄ nō coronat' nisi q
semp i bono pposito pmanet . addit . Illi
inquā sūt beati : q i oī tp̄e iusticiā faciūt :
& qui usqꝫ i finē uitę i bona opatione p
seuerant .

Memēto nr̄i dn̄e i bn̄placito ppl'i tui : uisita nos i salutari tuo.

Sꝫ
forsitan uultis doceri / q i ipā confessione
dn̄o dicere debeatis . Hoc g' dicite . O dn̄e
cui' creatura sum' : q nostrꝝ nosti figmētū .
memēto nr̄i . i . recordare fragilitatis nr̄ę .
Subeat t' i memoriā / qꝫ cinis sum' & pul
uis . Et qa nemo exigente fragilitate / ualet
ēē liber a culpa : nemo tua mīā concedē
te / sit alienus a uenia . Et si nō uis memi
nisse nr̄i pp nos : fac saltē hoc i bn̄placito
ppl'i tui . i . memēto nr̄i p filiū / q tibi bene
placuit p omib' illis / q sūt populus tu' .

sicut tu i euagelio testaris. Et i salutari tuo .i. p filiu tuu que pposuisti nobis fore saluatore, uisita nos .i. sana nos ad silitudine medici q egrotu uisitat. ut ei medicamina tribuat. Alr. Memento nri i bnplacito ppli tui .i. p illa bona uolunta tez tua qua pollicitus es peccatoribz: dices. Nolo morte peccatoris: sz ut magis suertat & uiuat. Et i salutari tuo .i. in hac salua tione tua: qua peccatoribz pmisisti: uisita nos: & sana nos.

A d uidendu in bonitate electoru tuoru: ad letandu in leticia gen tis tue: ut lauderis cu hereditate tua. Ad hoc nos sana .s. ad uidendu te .i. ut digni simus uidere te: ponendo in btitudine illa. que danda e electis tuis p bonitate tua. Ad hoc & uisita nos. ut nos i sempiterna letari facias: qz nos ponedo i illa leticia foelicitatis eterne: ad qua illi itroducut: que tua gens ee merentur. Ad hoc at nos i leticia illa constitue: ut cu ibi fuerimus, lauderis a nobis cu illis q st hereditas tua: q te assidue laudat. Illi eni bti q i domo tua habitabut: te i secula seculoru laudabunt.

P eccauimus cu pribus nris: in iuste egim: iniqtatem fecimus. Et no solu hec pducta confitedo dicatis: sz & hoc aliud. Peccauim cu pribz nostris. i. nos positi i lumbis patru: peccatibus illis cu eis peccauim. Vel ad silitudine patru nroru peccauim: qz eadez que ipi peccata comisimus: Et no uno tm mo peccauim: qz iniuste egim peccado in pximu. huic i gerendo quod nobis fieri nolebam: qd est i iustu. Et (qd fuit grauius) iniqtate & fecim: qz contra te ipm supbiendo peccauimus. Duobz eni modis homo peccat: cu aut pxi mo malu iniuste irrogat: aut cu se contra creatore suu p supbia eleuat: & d utruq i detrimtu peccatoris redundat.

P atres nri i egypto no itellexe rut mirabilia tua: no fuerunt memores multitudinis mie tue. Et qm cu pribz uestris peccasse uos accusastis: ipa denotate peccata uroru pa rentu: i qbus illos imitati fuistis. Patres nri i egypto positi: mirabilia tua no itel lexerunt. i. maiores nri quoru exemplo peccauim: q nos i peccato genuerut: cu essent i tenebris peccatoru positi: & te du cente: transirent i luce uirtutu: no atten derunt uim sacramti: q mirabilr eos a pec catis i baptismo mundasti. i. no itelle xerut peccata sibi i baptismo dimitti: & d ex hoc claret effectu: qz p baptismu suscep tu, multitudinis mie tue memores non fuerut. i. quo p multiplice mia tua eos a peccatis i baptismo mudasti ad memo ria no reuocarut.

E t irritauerut ascendetes in mare: mare rubru. Et qz a pctis se mudatos ee nescierut: in fuit qp asce dentes de egypto, i mari deu irritauerut. i. ipi recedentes de tenebris peccatoru p mare. i. p baptismu & d mare fuit mare rubru: qz & baptismus e sanguie dnice passionis intinctus. ipi inqua p baptismu acceptu, male uiuedo, deu ad iracudia puocauerut. Et tn ds saluauit eos. i. p lamita prius eos a pectis absoluit, no qdez eoru meritis hoc exigentibus: sz pp nom suu glificandu hoc mo. i. ut no tu faceret eis potetia sua. i. ut eis notifica ret, qp ita fuit potens eis i baptismo peccata dimittere: sicut eos ualuit p prima a peccatis absoluere.

E t saluauit eos pp nom suu: ut no tam faceret potentia sua. Et qui,

deū illi peccando puocauerit: tñ ab ini-
micis eos defendit ꝓpter nomē suū i gētib⁹
glificandū: ut oībꝫ hoc audiētibꝫ notuꝫ
faceret: q̄ sit potēs ad saluādū q̄s uult:
& pdendū quos uult. Spūalis itelligen-
tia ꝓ primo uersiculo explicata est.

Et increpuit mare rubrū: & exic-
catū ē: & deduxit eos ī abyssis
sicut in deserto. Dixi q2 nō intelle-
xerūt mirabilia: Et si forte quęrere uis
quę mirabilia ds̄ fecerit, quę ipi nō in-
tellexerint. ista utiq3: q2 īcrepando pcepit
mari rubro, ut se de loco suo auferret: &
siccatū est. Et fecit eos p loca ubi pius
fuerat aquaꝝ pfūditas, sicut p loca des-
ta & sicca deduxit. Spūalē uo itelligē-
do Increpuit mare rubrū: & īcrepādo
diuisit. Maris diuisio diuisionē signat
baptismi. nō q baptism⁹ sit i sacramēto
diuersus. S3 q2 uarios parit effectus. Aliis
ei ī ruinā: aliis ī salutē: aliis ī sacramēti p-
ceptionē. aliis ī uitę sctificationē dat᷑. Fi-
ctę ei accedentes, ut simon magus: ī rui-
naꝫ illū accipiūt. Qui uo fidelr̄ accedunt:
ad salutē .i. ad remissionē peccatoꝝ acci-
piūt. S3 tñ sane accipiētibꝫ aliis, aliis dat᷑
ad pceptionē sacramēti tm̄: sicut his q male
p⁹ baptismū opant᷑. Aliis dat᷑ ī sctificatioēꝫ
uitę. sicut his q īnocentiā quā ī baptismo
pcepit, semp bn̄ opando post baptismuꝫ
retinet. Hoc ē ḡ qd̄ dicit. increpuit mare
rubrū .i. diuisit baptismū. & ē exiccatuꝫ.
Hiis ei q baptismū ad solā sacramēti pceptioēꝫ
suscipiūt, exiccat᷑: q2 dū humectatione ī-
tutu aridi remanet: nullā eis utilitatem
opat᷑. Et eos .i. quosdā baptizatoꝝ preius
ī abyssis .i. ī uitioꝝ pfūditate positos de-
duxit .i. p spaciū uitę pn̄tis duxit & rexit
sicut in dēsto .i. uelut eos q erāt a uitiis desti-
tuti ac penitus derelicti.

Et saluauit eos de manu odiē-
tiū: & redemit eos de manu ini-
mici. Et hoc mō eripuit eos de potestate
egyptioꝝ eos insequētiuꝫ: & liberauit eos
de manu pharaonis. Spūalr̄ uo. licet q-
busdā baptizatoꝝ p malā opationē exic-
cet᷑ baptism⁹ ī ipā pceptione. tñ sane acce-
dentes saluauit .i. ab oī peccato mūdauit:
& eos a peccatis mūdando: de manu odien-
tiū .i. de potestate uitioꝝ eripuit. Priūs aūt
q̄ hoc faceret: de manu inimici .i. de seruitu-
te diaboli: sanguinē suū fūdēdo redemit.
Et uere eos de potestate oīuꝫ uitioꝝ absol-
uit: q2 aqua baptismi tribulantes eos .i.
demones uel uitia atq3 peccata operuit &
absorpsit: ita q nec unū qdē peccatoꝝ ori-
ginaliuꝫ uel actualiū ī eis remansit.

Et operuit aqua tribulātes eos:
unus ex eis nō remansit. Aqua
rubri maris īuoluit egyptios psequētes:
& nemo ex eis supfuit: q factū posteris
nūciaret. Spūalis intelligentia ī uersiculo
pxime pcedenti exposita est.

Et crediderūt in ūbis eius: & lau-
dauerūt laudē eius. hoc itaq3 uiso
miraculo, fidē fecerūt uerbis ei⁹ ad tps: & lau-
dabilr̄ hāc ei⁹ laudē celebrauerūt. Spūalis
ītelligentia. Ipi aūt uidentes se a uitiis &
aspitibꝫ malignis liberatos. crediderūt ūbis ei⁹.
.i. fidē adhibuerūt euāgelio & pceptis eius:
& ad tps laudauerūt laudes eius .i. lauda-
bilia pdicauerūt opa ei⁹: ꝓpter quę ē laudari
dignus. S3 hoc solū ad tps fecerūt: ut seqt᷑.

Cito fecerūt: obliti sūt operū eius:
non sustinuerūt cōsilium eius.
Attn̄ a pdicta laude ī breui tpe defecerūt.
Cito ei fecerūt .i. breui tpe deū laudare, eiusq3
pceptis obedire desierūt. Et opuꝫ ei⁹ sūt obliti.
.i. qadmodū eos ab hostibꝫ .i. a peccatis eripuit
obliuioni tradiderūt. Et consiliū ei⁹ nō susti-

nuerūt .i. malū uel iniquorū / & bonū opari
sicq3 salutē conseq pro ut erat uolūtas dō /
penitus renuerūt.

**Et cōcupierūt cōcupiscētiā ī de-
sto : & temptauerūt deū ī inaq̄so.**

Et nulla eos necessitate cogente : sʒ sola
carnis ɔcupiscentia ipellente ; ɔcupierūt
ī desto mana : nō hoc cū fide petentes : sʒ
utrū deus dare possʒ expiri uolentes.
Spūalr. Concupierūt concupiscētia in de-
sto .i. a cūctis uirtutibʒ derelicti : ac a ui-
tys possessi · concupierūt ɔcupiscētiā .i. de-
siderauerūt expiri utrū dš possʒ panē ī
corpus suū & uinū in sanguinē p sacraȝ
bndictionē conuertere. Et hoc nō fecerūt
aliqua necessitate coacti : sʒ p ɔcupiscētiā .i.
p prauā uolūtatē tentādo deū. Et hoc est
quod subsequēter ponit. Et hoc mō tentauerunt
deū .i. utrū potens uel impotens eēt ad hoc
faciēdū / pbare uoluerūt. Hoc aūt ideo eis
contigit : qz erāt ī inaquoso positi .i. hu-
mectatione scī sps remanserant aridi.

**Et dedit eis petitionē ipoȝ : & mi-
sit saturitatē ī aīas eoȝ.** Et ipse
dš mana qd petierat / eis tribuit : carni-
bʒ & ad eoȝ uolūtatē ipos / satiauit. Alr.
Ipi qdē hoc utrū dš possʒ facere / scire uo-
luerunt : & deus eoȝ uolūtati annuit : qz
petitiones eoȝ eis dedit .i. panē ī carnē :
& uinū ī sanguinē p sacrā bndictionē
uertit. & qz non crediderūt eū potentē :
nō ī deo sʒ ī ipis remansit. Et cū ipi debe-
rēt corpore & sanguine dnī spūalr refici :
ī aīas eoȝ saturitatē misit .i. sacramētū
sui corpis qd eis eē deberet spūalis refectio
eoȝ animalitati & sensualitati attribuit.
Panē eñ illū in corpus dnīcū uersū a cibis
cōibʒ intus core nō discreuerūt : Sʒ sicut
docebat eos sensualitas uel aīalitas : alys
cibis similem iudicauerunt. *

* odor panis, sapor, color
uini, ac
accidētia restant.
Sed panis in Deū trā-
substātiatur diuini-
tus platione uerborū.

**Et irritauerūt moysen ī castris :
aaron sanctum domini.**

**Apta ē terra : & deglutiuit dathā :
& opuit sup cōgregatiōeȝ abirō.**

Et tamen adhuc qdāȝ illoȝ p suբbiā sa-
cerdoty dignitateȝ usurpare uolentes : cū
de ea tribu nō essent / quā solā ad hoc ele-
gerat dō : ad iracūdiā sua seditiōne pro-
uocauerūt Moysen & Aaron. Sʒ in his
uisibilis uindicta apparuit : qz tra apta
est : & dathan & abiron hʼ auctores sce-
leris cū oībʒ fautoribʒ eoȝ absorbuit.
Alr. Et qm uitiū ē cā uitij : in hoc & ma-
lū ceciderūt / qz moysen ī castris irrita-
uerūt : & & aaron scm dnī .i. ordineȝ
doctoȝ & sacerdotū ī dnī militia .i.
pnti ecclīa constitutū / p hereses suas
atqʒ scismata ad iracūdiā puocauerūt.
Dathan quippe & Abiron seditionē ɔtra
moysen & aaron excitauerūt : dicētes
se uelle fungi sacerdotio : cū a stirpe le-
uitica essent alieni : de qua tm / iubēte
dnō / sacerdotes debebāt constitui. Unde
factū ē qz diuino iudicio / a tra sūt ab
sorpti / & ab ethēo igne sūt cōsūpti cum
fautoribʒ suis oībus. Dathan itaqʒ &
Abiron hereticos & scismaticos designat
ī ecclīa : q contra dnī uolūtatē ea que
sibi nō attinet / appetūt : & alienas digni-
tates iniuste p usurpationeȝ īuadunt.
Unde dr qz terra eis apit : & eos deglutit :
omesqʒ eoȝ congregationē opit : qz eoȝ
terrena glīa ad oē turpe desideriū appe-
tendū pandit : ac p hoc a uoragine mor-
tis eterne degluti unt. Et nō soluȝ ipi p-
lati peut sʒ oēs & eoȝ imitatores eis-
dem poenis inuoluūt. Merito aūt poenas
eternas patiūt : qz ignis ī synagoga eoȝ
exarsit .i. ardor male cōcupiscentie ī ipis
& ī imitatoribʒ eoȝ īualuit : sicqʒ factū

ē/ꝗ flāma peccatores combussit. i. ęt nū incēdiū ab eorꝫ perdens uitys peccatores. i. hereticos & scismaticos ęterna morte consūpsit.

Et exarsit ignis in synagoga eorꝫ: flāma cōbussit peccatores. Ignis de t'ra exiens/ omēs socios eorꝫ īuoluit. De q° p'xime dc̄ē dictum.

Et fecerūt uitulū ī oreb: & adorauerūt sculptile. Nec his cōtēti cū peruenissent ad mōtē oreb: & moyses ī monte p. xl dies p lege accipiēda moraret'. fecerūt uitulū conflatile: & adorauerūt eū. Oreb aūt siccitas īterpretat'. Vn̄ ipi positi ī siccitate/ rore grę diuine carentes: fecerūt se ipos uitulū. i. sup'bos & luxuriosos. Et facto uitulō adorauerūt sculptile: q̄z p'q' facti st' ceruicosi & rebelles: contempto d̄o/ inhiauerūt auaritię: quę iux' ap̄lm ē idolorꝫ suitus. Et adorādo sculptile/ fecerūt ut sequitur. &c.

Et mutauerūt gl'iaꝫ suā ī similitudinē uituli comedentis foenū. Et gl'iosuꝫ cultū dei oīpotētis mutauerūt nedū ī uerꝫ uitulū & uiuū: qd̄ tn̄ sūmū scelus ēēt: s; ī uitulū falsū hn̄tē similitudinē ueri uituli: qd̄ detestabilius fuit. Et sic adorādo sculptile. mutauerūt gl'iaꝫ suā ī similitudinē uituli comedentis foenu. i. gl'iosuꝫ cultū dei sui mutauerūt ī se ipis factis simillimis uitulo trib; modis: tū pp ceruicositatē. & luxuriā: tū pp appetitū rerꝫ t'paliū: que designat' p foenū.

Obliti sunt deū: q saluauit eos: q fecit magnalia in egypto: mirabilia ī t'ra cham: terribilia ī mari rubro. Et dicentes illi uitulo Isti st' dy tui isr'l: q te eduxūt de egypto: deū q eos saluauerat/ obliuioni tradiderūt: q p eorꝫ salute magna & mirāda atq; timenda fecerat. Vn̄ hec mala oīa iō fecerūt: q̄z st' obliti deū: q saluauit eos. i. obliuioni tradiderūt bona/ quę d̄s eis ɔtulit/ saluādo eos a uicys & a potestate diaboli. Et male fecerūt: q̄z ei' obliti st': q̄z ipse p eis saluādis ī egypto. i. ī tenebras h' mūdi ueniens: fecit magnalia. i. magna miracula/ ī suscitatōib; mortuorꝫ. ī mūdatōib; leprosorꝫ: & in cęteris. Et uere ī egypto fecit magnalia: q̄z ī t'ra cham fecit mirabilia. i. positus ī hoc s'clō possesso a diabolo q uere uocat' cham. i. callidus: fecit signa admiratione digna: Et ī mari rubro pro eis saluandis fecit terribilia. i. ī baptismo sanguine suę passionis intincto/ terribiliter eos de potestate absoluit diaboli: & ab oīb; peccatis eripuit. Et q̄z d̄s tot eis p'stitit b'n'ficia: nō debeeret illo dimisso adorare sculptilia.

Et dixit ut disperderet eos: si nō moyses electus ei' stetiss; ī cōfractione ī cōspectu eius. Vides itaq; eorꝫ duritiā: dixit moysi/ q̄z eos pderet: & p' ea eū ī gentē magnā faceret. At ipe moyses orando obstitit: & eū ab hac sn̄ia reuocauit. Aliē s; sp'm. Si q̄m tot modis deuꝫ ad iracūdiā puocauerūt: dixit. i. decreuit d̄s ut eos p suis peccatis disperderet. Et stetiss; nisi moyses electus ei' stetiss;. i. nisi doctorꝫ ordo ab his peccatis īmunis fuiss;. Qui aūt doctorꝫ ordo ab eorꝫ peccatis īmunis fuerit: ī confractione apparuit. i. ī eo q' illorꝫ ceruicositatē atq; duritiā acriꝰ increpando confregit. Qui q̄m hoc fecit: ī ɔspectu ei' fuit: q̄z p hoc oīpotenti d̄o bn̄ placuit. Ad hoc p̄dicatorꝫ ordo illorꝫ sup'biā diminuit: ut irā eius. i. uindictā dei quā merueriat/ ab eis auerteret & nō eos disperderet.

Et licet doctoribz ītuenientibz windictaz euasissent: tn̄ terrā desiderabilē hūerūt p nihilo. i. supnā hēditatē uotis omibz desiderari digna p nichilo pēderūt / & nihili dupserūt: qz p illa obtinēda laborare ne dixerūt.

Vt auerteret irā eius: ne disp̄deret eos: & pro nihilo habuerūt terrā desiderabilez. Ad hoc moyses deo obstitit: ut eī irā mitigaret: & cū eis trā fluctē lac & mel pmitteret / p nihilo dupserūt: nec se eā hituros crediderūt. Spūalē itellectu ī pcedenti uersiculo exposuimus.

Non crediderūt ūbo eī: & murmurauerūt ī tabernaculis suis. nō exaudierūt uocem dnī. Imo & murmurauerūt / quare de egypto eos ad duxerat: ubi sedebāt ad ollas carniū: & audire nolebāt pcepta dnī. Et inde patet q terrā illā habuerūt p nihilo: qz uerbo eī. i. pmissionibz christi uel pceptis eius nō crediderūt. i. credere noluerūt: & adhuc positi ī tabernaculis suis. i. uiuētes ī corporibus suis. ī qbus cū deberēt tabernaculari christo: ŝ fuerūt diabolo. murmurauerūt. i. si qn̄ flagellati sūt / ut castigarent̄: cōtra deū ī murmur prupuerūt: Et sic uocē dnī nō exaudierūt. i. flagellū illatū illis a dnō qd erat eis uice admonitionis p uocē factē patienter nō sustulerūt.

Et leuauit manū suā sup eos: ut prosterneret eos in desto. Et tūc windictā suā ad eos supandos potent̄ exercuit: & multos eorū ī desto prostrauit. Spūalr̄. Et licet tot modis deū ad irām undiqz puocassēt. tn̄ de manū suaz super eos eleuauit. i. windictā suā ab eis distulit: nec eos stati pcussit: ut si pea semp ī desto & ī squalore uitiorū morarēt: durius eos psterneret: & ī damnationē ētnā sumergeret. Et ut deiceret. &c. ut sequitur.

Et ut deiceret semen eorū ī nationibz: & dispgeret eos ī regionibus. Et cū bella cōtra alias gentes cōmitterēt: multos eorū occidi pmisit: & p diūsas regiones eos dispdidit. Et ut deiceret. i. deici pmitteret nō soluz ipos: ŝ & semen. i. imitatores eorū, in nationibz. i. apd diuersa gnā hoīuz: Et ut eos dispderet. i. diūso mō pderet ī regionibz. i. p diuersa loca.

Et initiati sūt beelphegor: & comederūt sacrificia mortuorū. Et pea consecrauerūt papi statuā: & manducauerūt sacrificia dedicata mortuis. Alr̄. Non solū pdicta mala fecerūt: ŝ & initiati sūt beelphegor. i. dedicauerūt se ipos diabolo. Beel qppe dīmo dr̄. phegor tentigo itepstat̄. Solebant aūt gentiles idoluz uirilez hn̄s formā q priapus uocabat̄ / q recte tentigo dr̄ a tendo & ago / eo q tensus agit: p hoc aūt q se huic idolo dedicasse dicūt̄. carnis lasciuie nimiū uacasse itelligūt̄. Et sacrificia mortuorū comederūt. i. illos q se ipos malignis spiritibz morte īgeretibz sacrificabāt / sibi icorporauerūt.

Et irritauerūt eū ī adīuētionibus suis: & multiplicata ē in eis ruina. i. ad iracūdiā deū puocauerūt ī suis iniqtatibz / quas adinuenerūt. & iō ruina & psecutio ī eis aucta est. Exeqt̄ iā adhuc illorū demōstrare nequitiā. Et ī adinuētionibz suis irritauerūt eū. i. in his pdictis peccatis & alijs que a se adinuenerūt / deū ad iracūdiā puocauerūt: Et sic ruina uitiorū in eis ē multiplicata: quia de malo in peius quotidie ceciderunt.

Et stetit finees & placauit: & cessauit quassatio.

Et reputatū ē ei ī iusticiā: ī gnātionē & gnātionē usq ī sempiternum. Et cū eoꝝ qdā cū madianite muliere comixtus esset: phinees utrosq confixit gladio: & sic ira dei cessauit. Et qz finees ī adulteros uindictā fecit. reputatū est ei ad iusticiā ingternuz. Spūalr. Et cū p suis sceleribz poenā mererent: finees stetit. i. ordo sacerdotuz ab illoꝝ culpis īmunis fuit: & deū exorando placauit. Et excoīcando & degradando flagiciosos ira dei sedauit. Et sic quassatio. i. diuine ultionis cōminatio cessauit & requeuit. Aug. Finees sacerdos adulteros simul inuētos ferro ultore confixit. Quod significabat de excoīcationibz & degradationibz ī ecclesia faciendū: in qua uisibilis erat gladius cessaturus. Et qm sacerdotū ordo ī munis ab alioꝝ delicto fuit: & reprobos excoīcando & degradādo correxit. reputatū est illi ad iusticiā. i. ob hoc recōpensata ē illi merces iusticie: que merces ei dabit in gnātione futura post hanc gnātionē: & durabit illi usq in sempiternū.

Et irritauerūt eū ad aquā contradictionis: & uexatus ē moyses pp eos: qa exacerbauerūt spiritum eius. Et q̄ iterū puocauerūt eū ad iracūdiā ad aquā que de petra exijt: ubi dn̄o contradixerūt. Et moyses & turbatus ē pp eoꝝ murmur eo q̄ acerbū sibi reddiderūt spm eius. Et nō solū in pdictis deū ad iracūdiā puocauerūt: sꝫ q̄ ad aquā contradictionis eū irritauerūt. i. male uiuēdo cōtradicēdo sacramēto baptismi asperū & iratū eū sibi reddiderūt. Et moyses. i. ordo pdicatoꝝ uidens eos tā pdite uiuere: uexatus & conturbatus ē pp eos. i. pp malos mores eoꝝ. Et nō est mirū si ē cturbatus: qz peccādo ī deū: spm & q̄ rōnalitate pdicatoꝝ asperū sibi & acerbū cohibuerūt.

Et distinxit ī labijs suis. nō dispdiderūt gētes: q̄s dixit dn̄s illis. Et ideo nō tā secure p illis deinceps orauit sicut prius consueuerat. Gentes q̄ de qbz dominus iusserat ut deleret pseruerūt. Alr. Et ideo qz tm̄ peccauerūt. sacerdos distinxit orōnē suā in labijs suis. i. nō ita cfidenter p eis orauit sicut prius. hoc ē. pene de eoꝝ salute desperauit. Et nō mirū: qz nō dispdiderūt gentes quas deus dixit illis. i. uitia non ī se destruxerūt sicut preceperat dn̄s.

Et cōmixti sūt int gentes: & didicerūt opa eoꝝ: & seruierūt sculptilibz eoꝝ: & factū ē illis ī scādalū. Et habitauerūt simul cū illis: & relicto dei cultu eoꝝ idola adorauerūt. & hoc cessit eis ī offendiculū. Alr. Et nō solū nō dispdiderūt gentes. sꝫ q̄ cōmixti sūt int gentiles & inmūde uiuentes: imitantes opa eoꝝ. Et pē seruierūt sculptilibz eoꝝ. i. ueneri & baccho. ebrietati. s. & luxurie ac uitijs ceteris. Et hoc factū ē illis ī scandalū: qz per hec offenderunt deum.

Et imolauerūt filios suos & filias suas demonijs. Et sꝫ morē gentiluz filios suos sacrificabant demonibz. i. minora & maiora opa sua malignis obtulere spiritibus. Quod ē dicere. In opibz suis maioribz atq minoribz seruiere diabolo.

Et effuderūt sanguinē inocētē: sāguinē filioꝝ suoꝝ & filiaꝝ suaꝝ: quas sacrificauerūt sculptilibus chanaam. Et effuderūt sāguinē inocen-

re. i. illos q prius erant inocentes occidedo
malo suo exemplo, sibi icorporauerunt. i. ad
malum opus illos attraxerunt. sanguinem dico
filiorum suorum & filiarum suarum. i. eorum q fa
cti sunt eorum imitatores i maribus & mulieri
bus: quos imitatores & quas imitatrices
malo suo exemplo obtulerunt sculptilibus cha
naan.

Et infecta e tra in sanguinibus: & co
taminata e i opibus eorum: & forni
cati st in adiuuetionibus suis. Et
tra ifecta e. i. sterilis facta e ob multitu
dine effusi sanguinis: & comaculata e pp
eorum opa. & fornicati st. i. a deo alienati
pp iniusticias suas. Quia ergo fuderunt san
guine inocetem: & qa illos ad peccandum
traxerunt. io terra eorum e infecta. i. ipi ter
reni iterfecti st iterius: & i ipo actu & in
ipa cogitatione gtaminati st: & pp adiue
tiones suas st fornicati. i. a do alienati.

Et iratus e furore dns i pplo suo: &
abominatus e hereditate suam.
Et qa tot peccata comiserunt io ualde iratus
e dns i pplo prius suo: & e abominatus he
reditatem sua. i. exheredauit illos q prius
fuerant uel ee debuerant hereditas sua.

Et tradidit eos i manus gentium: &
dnati st eorum q oderunt eos. Hoc si
mo illos exheredauit qr tradit illos pmisit
i manus gentium. i. i potestate spuum malignorum.
& ipi demones q eos oderant, dnati st eorum:
qa eis suggesserunt quicquid uoluerunt.

Et tribulauerunt eos inimici eorum:
& humiliati st sb manibus eorum: se
pe liberauit eos. At ipi inimici i quorum
potestates st traditi. i. pecta ut spus maligni:
tribulauerunt & afflixerunt eos: & sb eorum
potestate atque dnio humiliati st & attri
ti: Et tn ds multotiens libauit eos p pniam.

Ipsi aut exacerbauerunt eum i consili
o suo: & humiliati st i iniqui
tatibus suis. Sz qm illos liberauit:
ipi tn in consilio suo. i. consulte & pme
ditate asperum eum & acerbum sibi reddide
runt. Et tande ispirate dno i suis iniq
tatibus st humiliati. i. sua recognoscetes
peccata, ad pniam st afflicti.

Et uidit cum tribularentur: & audi
uit oratione eorum. Et cum tribularentur
ac p suis iniqtatibus affligerentur: dns uidit.
& eorum compuctione intellexit. & oro
nes eorum audiuit: Sz quare? Quia

Et memor fuit testi sui: & poe
nituit eum sm multitudinem
mie sue. Et hoc io: qr memor fuit
testamenti sui. i. pmissionis sue: qa pmi
serat eis uitam eterna. Et io eum poeni
tuit. i. consilium & sniam sua mutauit.
Sz id qr misericors e.

Et dedit eos i mias: i conspectu
oium qui ceperant eos. Et hoc no
fecit pp eorum merita: sz qr multum e mi
sericors: impedit eis miam, dando eis per
catorum ueniam, uidentibus hiis q eos prius
cepat & sibi icorporauerant.

Saluos nos fac dne ds nr: & con
grega nos de nationibus.

Ut confiteamur noi sco tuo: &
gloriemur i laude tua. Ondit quo
patres eorum puaricati st: & quo miam
consecuti: ut ipi ad quos smo dirigitur,
de uenia no despet. imo ut deus eis mi
sericordiam tribuat, depcetur, ita dicentes.
O dne ds nr, saluos nos fac dimittendo
peccata nobis: & congrega nos ad fide:
separando de nationibus. i. de imitatione ge
tilium. Et hoc io fac. ut nos confiteamur
noi scto tuo. i. laudemus & amplificemus
nomen tuum qd e sctm: & i futuro gloriemur
positi i assidua laude tua: qr bti q hitant

i domo tua dne: i. scz scli laudabut te.
Benedictus dns ds israel a sclo & usq; i sclm: & dicet ois ppls fiat fiat.
Et no solu ita p uobis ... domi-
nu: uroz & bndicite dnz, ita dicentes.
Bndictus dns ds isrl a sclo. i. ab etno
& usqz i sclm. i. usqz i etnu. Et ois ppls
q uos audierit sic dicentes dicet fiat
fiat. i. utroqz paries iudeoz atqz ge-
tiliu laudabit ad uri exemplu dnm:
& dicet fiat fiat. i. bndictus do & c.

Alleluia.

Licet in hiis psalmis idez titulus apponat:
diusa tn intentio i unoqq notat. In p°
sigde psalmo pncipale de iudeis crede-
tes, seclidario conusos de gentibz est
allocutus: eosqz e ad laudes diuinaz p
bnficijs acceptis hortatus. In sc̃do u°
egit de iudeis couersis, sz denuo ad uo-
mitu reusis: qbz deu laudare sua pec-
cata confitendo suasit. In hoc demuz
gnale omes fideles ad deu laudanduz i-
uitat: certas eis causas ppones, quare
sit ab eis deuote laudandus. Ondit eñ
q a quatuor tetationibz uel tribulati-
onibz eos eripuit, qbz grauit impugna-
bant: & a qbus suis uiribz expediri ne-
qbant. Prima sigde erat tentatio, q
i ignorantia positi erat, & nulla de do
cognitione habebat: & fame ubi dei
patientes, spuali doctrina carebat.
Alia qz in eis tentatio ierat. s. difficul-
tas puaz cocupiscentiaz cosuetudies
deuincendi. Tertia qz illis tribulatio
grauis angebat: qz tediu & acidia ope-
randi bonu habebat. Quarta uo teta-
tio platos tn impugnabat: qz de suoz
pmotione sbditoz i tm psumebat, q
eos celestes ee credebat: & de sbditoz
ruina ... tristabat, q eos resurgere

posse n uitijs arbitrabat. Pret hoc pon
& aliud bnficiu: quo solz getes collaudet
dnz. i. sui uocatione & iudeoz reprobatio-
ne. Aliud qz bnficiu addit: q oes catholi-
ci debet letari, & laudibz diuinis isistere:
eo q hereticis & scismaticis ab eccla rece-
dentibz: ipi i unitate fidei remanserunt,
& pbati iusti fuerut. Pro consideratioe
itaqz oiuz istoz bnficioz, intedit pphã
oes fideles ad dei laude hortari. Qua pp
sic dicens allogt.

106

Confitemini dño qm bonus: qº-
niã in sclm mia el. O uos oes crede-
tes, diuinoz bnficioz memores: cofite-
mini dño. i. laudez sibi dicite p eo q uos
a tentationibz i qbus eratis eripuit: &
plura uobis bnficia tribuit. Et merito dz
ipe laudari: qm e bonus. i. ad uenia dada
pmptus. Nemo tn nimiuz de el bonitate
psumat, & hic sua peccata no corrigat: qº
niã mia el erit i sclm. i. donec pns uita du-
rauerit.

Dicãt q redempti st a dño: qs rede-
mit de manu inimici: & de re-
gionibus cõgregauit eos. Ego uos
hortor, ut cofiteamini dño. Et no solu ego
hoc dico: sz illi & q st a dño redempti hoc
dicat: & sese mutuo ad deu laudandu in-
uitet. Et uere st ab ipo redempti: qz ipsos
sanguine suo fuso i cruce de diaboli potate
redemit: & eos redemptos de diuersis p-
tibus orbis adunauit atqz collegit: & in
unione sue fidei & charitatis, i ecclesia
catholica posuit.

A solis ortu & occasu: ab aqlone &
mari. Vere de diusis eos regionibz cogre-
gauit, qz ab oriente & occidente, a septe-
trione & a mari australi.

Errauerũt i solitudine i inaquoso:

uiã ciuitatis habitaculi nõ inuenerũt. Dixit q eos redemit; & unde eos redemit, ondit. Ipi positi i solitudine & in inaquoso errauerũt. Effectũ p cã ponit. Error nãq; effectus ẽ ignorantię. Quia eñ deũ ignorabat, inde errabat. Hoc ẽ ergo qd dicit. Errauerũt. i. deũ ignorãdo i errorẽ ceciderũt; ita q creaturã p creatore coluerũt. Et hoc io eis contigit, q erat in solitudine. i. soli sñ deo positi. Et erãt i inaquoso. i. imbre spũalis doctrinę carẽtes. Et qm errauerũt: uiã ciuitatis hitaculi ñ inuenerũt. i. christũ q ẽ uia ad patrẽ, uł fidẽ inuenire nõ potuerũt: quę uia ducit credẽtes ad ciuitatẽ illã supnã: ubi cõtĩe habitabunt omẽs electi.

Esurientes & sitientes: aĩã eorũ in ipsis defecit. Licet aũt deũ ignorãdo erraret: erãt tñ esuriẽtes & sitientes. i. doctrinã dei p sapiaz suã quęrẽtes: quę ẽẽt plenaria refectio spũs: sicut cybus & potus oĩmoda ẽ saturatio uẽtris. Sz qm p suã sapiaz mũdus deũ nõ cognouit: anima eorũ i ipis defecit. i. ipe eorũ itellectus & rõ, quã nitebant̃ i sua sapia deũ cognoscere: i ipã sua inqsitioẽ succubuit, q hoc mõ dei noticiaz inuenire nõ potuit.

Et clamauerũt ad dñm cũ tribularent̃: & de necessitatib; eorũ eripuit eos. Et cũ uideret se hoc modo nõ posse proficere: intense orauerũt ad dñz sibi ppiciandũ: cũ p his necessitatib; s. ignorãtia & fame doctrinę cruciarent̃, ex quibus eos eripuit.

Et deduxit eos in uiã rectã: ut iret i ciuitatem habitationis. Ostẽdit qualr eos a necessitatib; liberauerit: q de errore & ignorãtia pduxit eos ad christi noticiã & ad fidei pceptione: ut i ipã uia positi puenirẽt i pñtẽ ecctiaz p unitatem fidei & sic pcea ad hitationẽ supnę ciuitatis accederent.

Confiteant̃ dñõ mię eius: & mirabilia eius filiis homĩz. Et qm ds de eorũ necessitatib; eos absoluit. mię eius. i. bñficia hoĩb; p miaz concessa, sunt materia bndicẽdi dñz: quę bñficia fuere mirabilia. i. mirabilr concessa filiis hoĩz. i. imitatorib; eius & adam: ut scias nihil eos ex meritis accepisse. Sz hęc oĩa eis ex dei mĩa prouenisse.

Quia saciauit aĩaz inanẽ: & aĩam esurientẽ saciauit bonis. Et merito dz laudari ds: q aĩaz prius inanez & dei noticia uacuã, diuinitatis adimpleuit sciã. & aĩaz spũali doctrina indigẽtez refecit spũalibus donis.

Sedentes in tenebris & umbra mortis: uinctos i mẽdicitate & ferro. Et nõ solũ hęc fecit: pp quę est laudabilis: sz & sedentes i tenebris & umbra mortis adiuuit. i. diu cõmorantes i prauis concupiscentiis, quę igerebãt eis umbrã mortis & captiuitatẽ ęternę dãnationis, a malo q̃ tenebant̃ absoluit. Illos dico uinctos i mẽdicitate & ferro. Ideo erãt prauis concupiscentiis retẽti: q erãt mendici. i. auxilio liberationis egentes, & ppã uirtute carẽtes. & erãt uincti ferro. i. graui & difficili consuetudine i illis cõcupiscentiis habita.

Quia exacerbauerũt eloqa dei: & consiliũ altissimi irritauerũt. Ideo aũt longa & difficili consuetudine tenebant̃: q eloqa dei exacerbauerũt. i. pcepta & monita dei, quę eis consulebãt a uiciis cessandũ & uirtutib; insudãduz, acerba illis & onerosa uisa fuerũt. Nã graue eis uidebat̃ & durũ: si qs eos ad religiosã uitã pperare monebat: atq;

peccata p̄terita emendare docebat. Et hoc mō ē consiliū dn̄i: ut peccata dimitteret: & ad bonū pagendū accederet, irritauerūt. i. uanū & inutile reputauerunt.

Et humiliatū ē in laborib; cor eorū: infirmati sᷓt: nec fuit q̄ adiuuaret. Et tandē ī laborib; positi: dum quererēt prauarum concupiscentiarum consuetudinē uincere: q̄ p se nō poterāt pficere. cor eorum ē humiliatū. i. p pn̄iaʒ ꝯtritū: q̄z nō fuit aliq̄s q̄ eos adiuuaret & a peccatis absolueret, nisi deus.

Et clamauerūt ad dn̄m cū tribularent̄: & de necessitatibus eorum liberauit eos. Et q̄m aliū nō potuerūt īuenire adiutorē, nisi deū: intēse orauerūt ad dn̄ʒ sibi ꝑpiciandū: cū ipsi pro difficultate p̄uas ꝯcupiscentias deuincendi, grauiter angerent̄. Nō āt frustra clamauerūt ad illū: q̄z de necessitatib;. i. de illa difficultate q̄ tenebant̄ absoluit.

Et eduxit eos de tenebris & umbra mortis: & uincula eorum dirupit. Et uerè liberauit eos: q̄z extraxit eos de prauis ꝯcupiscentijs, īgerentib; illis umbraʒ mortis: & nodos peccati quib; detinebant̄, confregit.

Confiteant̄ dn̄o mīe eius: & mirabilia eius filijs hoīuʒ. i. bn̄ficia a dn̄o p mīaʒ ꝯcessa, sīt materia laudādi dn̄ʒ.

Quia cōtriuit portas ereas: & uectes ferreos cōfregit. Et merito dꝫ laudari: q̄ prauas ꝯcupiscentias, graues & intolerabiles, introitū ad mortē pandentes, contriuit atq; deleuit. Et malā ꝯsuetudinē que eas firmabat, sicut uectis portas confirmat: ferreā. i. difficilē ad deuincendū confregit, & redegit ad nihilū.

Suscepit eos de uia iniquitatis eorum: ꝑp īiusticias ēi suas humiliati sūt. Et p̄q̄ eos a peccatis absoluit: suscepit. i. sursuʒ ad bn̄ operandū eos cepit: eos duro errores de uia iniquitatis eorum, & de prauis concupiscentijs q̄bus erāt irretiti. Et dignū fuit, ut deus eos a peccatis absolueret: q̄z ꝑp peccata sᷓt humiliati. i. ad pn̄iaʒ ꝯpuncti.

Omēʒ escā abominata ē aīa eorum: & appropiquauerūt usq; ad portas mortis. Sꝫ cū eos ds̄ de prauis ꝯcupiscētijs liberasset: alia his tentatio grauis īcubuit: q̄z .s. abominati sᷓt oēʒ escā. i. hūerūt accidiā atq; fastidiū operandi bonū: Sicq; factū ē, q̄ p bone operationis tediū, ferè redierūt ad p̄stina peccata, mortis introituʒ eis pandentia.

Et clamauerūt ad dn̄ʒ cū tribularent̄: & de necessitatib; liberauit eos. Intense orauerūt ad dn̄ʒ sibi ꝑpiciandū, cū tedio & fastidio bn̄ operandi affligerent̄. q̄ de his necessitatib;. i. de accidia & tedio liberauit eos.

Misit uerbū suū & sanauit eos: & eripuit eos de interitionib; eorum. Et uerè liberauit eos: q̄z hoc mō. Misit preceptū suū: & īfirmitatē qua tenebant̄ abstulit illis. Et liberauit eos de tedio: q̄d erat eis causa mortis eterne.

VERBVM

Confiteant̄ dn̄o mīe eius: & mirabilia eius filijs hoīuʒ. Et q̄n eos & ab hac tentatione eripuit: iō mīe eius sint materia laudandi dn̄m.

Et sacrificēt ei sacrificiū laudis: & annūciēt opa eius ī exultatione. Et nō soluʒ laudēt eū uoce: sꝫ & sacrificēt ei sacrificiū laudis. i. se ipos, bn̄ operando deo sacrificēt: ut eorum q̄ʒ uita laudabilis causa sit deū laudandi. Et cū deū bn̄ uiuēdo laudauerīt. opa eius. i. liberationē suā, qua eos deus ab ignorātia, a fame doctrine, a prauis concupiscentijs, a tedio bonū operādi

erūpūt ī exultatioē alÿs nūciet. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ .

Qui descendūt mare ī nauibus: fa
cientes opatione ī aquis multis.
Expedite iā3 tribȝ tentationibȝ / ac q̄rtā cō
petent' accedit / sic dicens. Non solū illi q ab
his p̄dictis tētationibȝ liberati st' / bn̄ficia
dei expim̄to nouert. Sȝ & illi q descendunt
mare ī nauibus / uiderūt opa dn̄i. i. plati ī
ecclia q sibi s̄bditos regūt: cognouerūt se
a dn̄o liberatos de ī moderata letitia quā
hn̄t de sibi cōmissoꝝ pfectu / & de ī mode
rata tristicia quā de lapsu s̄bditoꝝ ī currūt.
Et ē nōndū q̄ de bonis hic ppositis agit':
q & s̄bditoꝝ lapsui condolent: & eoꝝ in
cremīto congauderūt. Alr̄. prelati ī ecclia
q de cōtemplationis arce ad s̄cdm p actuā
uitā3 descendūt. Et hoc faciūt ī nauibȝ. i.
p gubernādis ecclÿs sibi cōmissis. q sunt
st' gubernationū3 exercētes ī pplis multis.

Ipsi uiderūt opa dn̄i: & mirabilia
eius ī pfundo. Hi tales expim̄to cog'
uerūt mirabilē liberationē dn̄i / factā eis
ī pfundo. i. ī estuanti & fluctuanti ōsciā:
qr sicut pfundū agit fluctus. ita eoꝝ ōsciā
ī moderate letitie siue tristicie agebat mot'.

Dixit: & stetit sp̄s procelle: & exalta
ti sūt fluctus eius. Et si quęras quare
eoꝝ ōscīā pfūdū dixeri: accipe. Deus di
xit. i. ita fieri pmisit. & pcellosus sp̄s stetit.
i. inhorruit: qr eoꝝ mens tentationē pa
tiens / se ipā tempore nequit: Et in ōtīgit
q̄ fluctus ei' sūt exaltati: qr. s. uel ī nimiā
tristiciā uł ī moderatā letitiā3 prorupit.

Ascendūt usq3 ad celos: & descēdūt
usq3 ad abyssos: aīa eoꝝ ī malis ta
bescebat. Qualr̄ aūt fluct' sint exaltati
ōndit. Nam ascēdūt usq3 ad celos. i. ī tātā
p pfectu s̄bditoꝝ erumpūt letitiā: q̄ cre
dūt eos ēē celestes: Et p ruina s̄bditoꝝ ī
tantā labunt' tristiciā. q̄ credūt se ceci
disse ī ima uitioꝝ & ī ultimā despationē.
Et aīa eoꝝ. i. ītellectus & rō eoꝝ deficiebat
& anhelabat: & a statu sue rectitudinis
cadebat pp mala opa subditoꝝ.

Turbati sūt & moti st' sicut ebrius.
& oīs sapiētia eoꝝ deuorata est.
Et ipi uidentes sibi s̄bditos ruere: turba
ti st' & contristati st' p eoꝝ ruina. Sȝ ādo
ī moderatē st' ōturbati: q̄ a sensu suo st'
moti / sicut ebrius: & oīs sapiā eoꝝ deuo
rata ē. q oīū3 quę sciūt obliuiscūt'. Et
uere ebrio st' comparabiles: qr oīs ītelle
ctus & ~~[illegible]~~ eoꝝ distractio ē a tristi
cia ī moderata cōsumptus.

Et clamauerūt ad dn̄m cū tribu
larent': & de necessitatibus eoꝝ
eduxit eos. Et cū uiderēt se ī tanto
turbine positos. clamauerūt ad dn̄ȝ. ꝛc.

Et statuit pcellā eius ī aurā: & si
luerunt fluctus eius. Verè libauit
eos: qr tēpestatē illoꝝ uertit ī trāqllitatē.
i. ascensiones psūptionis / & descensiones
despationis cessauerūt ī eis.

Et letati sūt qa siluerūt: & deduxit
eos ī portū uolūtatis eoꝝ. Et ipi pla
ti letati st', eo q̄ h'mōi turbationes cessa
uerūt. Et p'q̄ procella cessauit / & fluct'
quieuit: eduxit eos ī securitatē quā ipi
uolebat.

Confiteant' dn̄o mīę eius: & mira
bilia eius filÿs hominū. Et qa eos
de tot pturbationibȝ liberauit: confite
antur dn̄o. ꝛc.

Et exaltent eū ī ecclia plebis: & in
cathedra senioꝝ laudēt eum.
Et nō solū confiteant': uerū ēt altū & ma
gnificū eū reputēt p religione sibi s̄bditę
plebis. i. hoc q̄ s̄bditi bn̄ se habet / dn̄o iputet.

Et in eo quod qui ipsi quasi seniores et domini in cathedra et magisterio aliorum regimini praesident, laudent: hoc scilicet quod bonum sibi subditos regunt, non sibi sed domino ascribat.

Posuit flumina in desertum: et exitus aquarum in sitim. Ostensis quattuor temptationibus, a quibus deus liberavit electos, illis congruenti loco bis fusis subsequenter apponit: quomodo gentes pro sui vocatione et iudaeorum repulsione deum debent laudare. Ac si diceret: O vos gentes confitemini domino: quia ipse flumina posuit in desertum, id est iudaeam, in qua abundare solebat fluenta gratiae spiritualis, penitus dereliquit: et scilicet ipsius irrigatione destituit. Et exitus aquarum posuit in sitim, id est eandem iudaeam de qua exire et emanare solebat doctrina prophetarum: reddidit aridam, sitique patentem. Licet enim scripturas habeant, quibus valerent potari: quia tamen eas male intelligunt, potius merentur siccari quam irrigari.

Terram fructiferam in salsuginem: a malicia inhabitantium in ea. Idem repetit diversa metaphora. Iudaeam prius terram et in unius dei cultu stabilem, atque in bonis operibus fructificantem, sterilem esse permisit et amaricantem. Dicunt enim physici: quod si salsugo, id est aqua sale confecta, aspergatur in terram: omnino sterilis fiet. Et hoc fecit propter maliciam eorum, qui iudaismo abutebantur.

Posuit desertum in stagna aquarum: et terram sine aqua in exitus aquarum. Sed et gentes deum laudent: quia gentilitatem prius derelictam spiritualibus implevit doctrinis, adeo ut ibi stagnum, id est maneat et perseverent. Et eandem gentilitatem prius terrenis intentam, et sine doctrina spirituali manentem, fecit emanare doctrinas spirituales: quia de ea multi processere doctores: ut hieronymus Augustinus Gregorius Ambrosius.

Et collocavit illic esurientes: et constituerunt civitatem habitationis. Et non solum praedicatores in gentilitate fuerunt: sed et boni auditores. Nam ibi esse fecit esurientes, id est panem ubi dei sumno ___ desiderio saturari cupientes. Et de huiusmodi auditoribus esurientibus praedicatores ___ aedificaverunt collectiones fidelium mente in caelo habitantium.

Et seminaverunt agros: et plantaverunt vineas: et fecerunt fructum nativitatis. Et civitate constituta ex talibus, seminaverunt agros, id est illos quos prius vomere praedicationis exarando domuerat in institutione praeceptorum domini ut fructificaret, imbuerunt. Et plantaverunt in eis vineas: quia similiter in eis radicare fecerunt charitatem: et fecerunt illum bonae operationis fructum ad quem fuerant in baptismo renati. vel fecerunt fructum convenientem natali semini, id est sanctae praedicationi.

Et benedixit eis: et multiplicati sunt nimis: et iumenta eorum non minoravit. Et quia haec fecerunt: deus eos in virtutibus auxit: et tamen crevit numerus credentium super numerum salvandorum et ideo factum est: quia iumenta eorum non minoravit, id est simplices et idiotas seductibiles minorari non permisit. immo auxit: qui cito seduci potuere ab haereticis.

Et pauci facti sunt: et vexati sunt a tribulatione malorum et dolore. Et simplicibus per haereticorum deceptionem ab ecclesia recedentibus, electi qui remansere, pauci sunt facti: quia multi sunt vocati: pauci vero electi. Et conturbati sunt: et quasi quodam dolore compassionis affecti propter tribulationem, quam eis faciebant haeretici: ducentes quosdam suorum ad mala, id est ad peccata et ad dolorem aeternarum poenarum.

Effusa est contentio super principes: et errare fecit eos in invio et non in via.

Inde & uexati sunt & tribulati electi: quod deus suo iusto iudicio contempsit illos. & exterminauit heresiarchas & magistros deceptionis eorum & permisit eos errare: Eos dico positos in inuio. & non in uia. i. in non uernali statu: & non in uia qua possint redire ad ueritatem. fideles & si peccent: in uia peccant: quia in fide remanent.

Et adiuuit pauperem de inopia: & posuit sicut oues familias. Et hoc quod ipsi recesserunt ab ecclesia priorum adiuuit pauperem, nempe qui uidebatur derelictus quo ad eos: exemit enim eum a malignitate hereticali; i. minoratum in recessione aliorum adiuuit de inopia. i. de hoc ipso quod ipsi recesserunt. unde alibi. Oportet hereses esse: ut qui probati sunt manifesti fiant. Et alibi. Impius uiuit pio. Et familias. i. ecclesias suas posuit sicut oues: quia sicut oues recognoscunt uocem sui pastoris. ita ipsi audiunt & recognoscunt uocem pii pastoris: & sequuntur eum. Unde in euangelio dicitur. Oues mee uocem meam audiunt. Igitur fidelium populum probatum reddidit per hereticorum recessionem. & ecclesias suas fecit obedientes & sequentes:

Videbunt recti & letabuntur: & omnis iniquitas oppilabit os suum. Et hoc quod impius uiuit pio: & quod mali sunt necessarii sanctis: sicut palee granis: quia ibi nutriuntur. & per inopiam & hereticorum recessionem sunt adiuti. hec inquam omnia recti uidebunt & intelliget. & inde letabuntur. Non quidem letabuntur de illorum perditione: sed de sua utilitate consentientes diuine prouidentie. Et omnis iniquitas. i. omnis hereticus & iniquus uidens quod suum officium utilitati sanctorum cesserit: licet non poeniteat. os tamen suum oppilabit. i. claudet & obstruet: nec habebit quid contradicere possit. nec mutire audebit.

Quis sapiens & custodiet hec: & intelliget misericordias domini. Modo se ad auditores uertit dicens. Quis sapiens: quasi dicat. Si aliquis uestrum est sapiens: memorie commendabit: & intelliget per omnia esse misericordias domini. Misericordia quippe domini fuit: quod de filiis tenebrarum filios lucis fecit. & de difficultate praue consuetudinis eos eripuit. & quod fastidiosos a tedio liberauit: & quod piratos nimis de siccitate plurimes ut desperantes in portum uoluntatis eorum adduxit. & quia superbos contempsit: & humilibus gratiam dedit: & quod suos in bono perseuerare fecit: & ab hereticis deuorari non permisit. Ergo pro his omnibus omnes fideles, confitemini domino.

Canticum psalmi dd.

Psalmus dd canticum. Hec spiritualis operatio in qua patientia declaratur & deuotio: quam in adimplenda obedientia a patre sibi iniuncta christus seruauit & tenuit: attribuitur christo: Sue operationem dicitur canticum: quia christus cum alacritate & letitia mentis obedientiam sibi iniunctam a patre peregit. Introducit namque propheta christum in hoc psalmo loquentem & agentem de deuotione & patientia quam in perficienda obedientia patri exhibuit: & de glorificatione quam per perfecta obedientia meruit. Huius autem psalmi materia omnes sunt auditores: quos hac intentione christus alloquitur: ut eos suo exemplo hortetur & instruat in diuinis adimplendis preceptis esse patientes atque deuotos: ut diuinam perficientes obedientiam eternam mereantur consequi gloriam: sicut & ipse patri obediens glorificari promeruit. Consuetur itaque in hoc psalmo christus deuotionem & patientiam quam in sua passione seruauit: patrem alloquitur: & se toto corde paratum ad patris preceptum implendum ondit sic dicens.

107.

Paratum cor meum deus: paratum cor meum: cantabo & psallam in gloria mea. O deus pater qui me in humanitate creasti: caro quidem mea ad passionem subeundam debilis est & infirma; sed cor meum est paratum. i. spiritus meus est promptus.

Q̄ aut ingeminat: affectū eximie de
uotionis exaggerat: & ipā deuotione p
seueratiā monstrat. Et qm̄ sp̄s ad obe
dientiā pficiēda est pmptus: io psallā
& cantabo .i. ī alacritate & letitia mētis.
Et hoc faciā ī gl'ia mea .i. ī cōsidera
tione glificatiōis illius, quā p h' obediētie
impletione ī spo me habiturū.

Exurge psalteriū & cithara: exur
gam diluculo. Vere gl'iā p hāc obe
dientiā pactā obtinebo: qr diluculo exurgā
.i. ualde mane: cū adhuc erit tenebr' iā tn̄
dissoluete de sepulcro resurgā. Et quia
procul dubio ita credo futurū: ideo. o. psal
teriū & cithara surge. Carne suā christ'
psalteriū uocat & citharā. Sicut ei psal
teriū a supioribz ad inferiora reddit so
nū: ita christi humanitas diuinitate
iferiore, p supiore diuinitate opabat' uir
tutes. Q' m̄ uō p citharā mortificatio car
nis exprimit': io carne suā citharā uocat:
ut eā infirmā & mortalē ondat. Tale g'
est, ac si dicat: Caro mea p supioris diui
nitatis illustrata uirtutē quē adhuc
mortalis es atq3 passibilis: de sepulcro sur
ge. & de mortalitate ad imortalitatē trāsi.

Confitebor tibi ī pplis dn̄e: & psal
lam tibi ī natiōibus. Hanc q̄dē glo
riā p te. o. p̄r credo me habiturū. Vide
aūt ut q̄d opto, mihi concedas. Si ei con
cesseris: hec inde sequet' utilitas: qa cō
fitebor tibi ī pplis .i. multos laudatores
ī pplo iudeorū tibi īueniā, & multos psal
tās & bonos opatores acq'rā tibi de po
pulo gentiū.

Quia magna sup celos mīa tua: &
usq3 ad nubes ueritas tua. Et me
rito iudei atq3 gentiles credentes te col
laudabūt: qr mīa tua .i. repatio gn̄is
humani p tuā mīā facta: magna est
sup celos .i. ipos trāsiuit ap'los: qr nō
solū ipi st' repati: uerū & alij īnūabiles
st' p mīā tuā saluati. Et ueritas tua .i.
uerax atq3 fidelis tuarū pmissionū im
pletio pcessit usq3 ad illos saluādos: q
merito nubes dicunt': tū qr pluūt ūbis
tū qr coruscāt miraculis. Alr. Merito
iudei & gentiles te collaudabūt: qr mīa
tua magna ē sup celos .i. magnitudo mīe
tue excedit īgeniū & facultatē illorū
& qui p merito uite possēt dici celestes:
Nullus ei ē, q excellentiā tue mīe cogi
tare sufficiat. Vel mīa tua .i. misericor
dissimus filius tuus exaltatus ē sup oēs
angelicos ordines. Et ueritas tua .i. idē
filius tuus, p quē ī tuis pmissionibz uerax
apparuisti: exaltatus ē usq3 ad nubes:
qr nubes eū ab oculis discipulorū leuauit
& ī celū portauit.

Exaltare sup celos deus: & super
omē terram gl'ia tua: ut liberē
tur dilecti tui. Q' n' q̄dē de mea resur
rectione utilitas istā pueniet. Exaltare
ig' sup celos. o. deus. Fac ig' p̄r, ut me
sup omēs angelicos ordines exaltato, tu
q3 exalteris .i. gentibz oībz notificeris.
Et fac ut gl'ia tua hita p glificationem
meā sit sup omē terrā: ut nō solū a terre
stribz s3 & a celestibz honoreris creaturis.
Vel sit sup omē t'rā .i. notificet' omibus
ī terra habitantibz ī supiori eorū .i. in
mente. Hoc ēt illud ē, q̄d ipe idē ī euan
gelio dixit: Pat' clarifica filiū tuū: ut
ipse clarificet te.

Saluū fac dextera tua: & exaudi
me: deus locutus ē ī scō suo.
S3 qm̄ hec glificatio nō pōt fieri, n' tu
me resuscitaueris: pcor, saluū me fac
de morte p resurrectionē: Et hoc de
xtera tua .i. p potentiā tuā: Et exaudi

me p resurrectiōe mea & p salute gnīs
humani oratē: ut dilecti tui liberent .i.
ut illi quos diligēs & a qbus diligeris/
a potestate diaboli eruant.
~~aluū fac dextera tua: & exaudi~~
~~me. deus locutus ē i scō suo.~~
Exultabo: & diuidā sicimam:
& cōuallē tabernaculoꝝ dime
tiar. Sȝ forsitam querit aliqs: utrū p mea
resurrectione aliq liberent/ qꝛ pr̄ dili/
gat/ & q diligāt patre. Profecto ac alic
ro ita futuꝝ. Nam ds̄ i scō suo locut9
ē .i. ds̄ pr̄ p me filiū suū ita promisit.
Exultabo .i. cūctis gētib3 notificabor: &
diuidā sicimā .i. eos q st̄ humerosi &
fortes ad sufferēdū iugū meū: qd̄ ē sua
ue/ & onus meū: qd̄ est leue. mihi ipē
assumā: & cōualles tabernacloꝝ dime
tiar .i. humiles & masuetos mihi taber
naculantes cū quadā mēsura pcipiā.
Ad silitudinē factū ē dictū: Qui hēdita
tē pr̄ia int se certa mēsura ptiūt. Ita
qppe dō determinate nouit/ q st̄ ei9: q q3
ad diaboli sortē ptineat.
Meus ē galaad: & m̄s ē manasses:
& ephraim susceptio capitis mei.
Et nō solū hos mihi assumā: s3 & galaad
ē meus .i. ordo martyꝝ mea passione sua
morte testificatū meus erit. & ad meā
hēditatē ptinebit. Manasses & erit meus.
.i. illi q ea que retro st̄ obliuiscūt: & ad ea
que ante st̄ appetenda extendūt: mei erūt.
Ephraim qꝫ susceptio capitis erit .i. illi q
mea passione imitādo fructificat. & q
cunq post se suo exemplo ad fidē adducūt.
suscipient in btitudine gl̄ia ab illo q est
caput meū sc̄dm diuinitatē.
Iuda rex meus: moab lebes spei meę.
Iuda & rex/ erit meus .i. qlq3 fidelis 9fes
sor/ q motus illatos i se ipō recipit. mē erit.

Moab qꝫ lebes spei meę/ erit meus .i.
gentilis ppl̄s/ q ita excruciabat & excoq
bat martyres/ quos me habituꝝ sperabā:
quēadmodū i lebete cibus excoquit: similr
erit meus. Aliter. Moab spei meę lebes
erit. Qd̄ ē dicere. Spō gentilē pplm̄ ego
prīe diabolo natū/ & s̄n lege degentē/ ee
mihi id qd̄ ē corpori illud qd̄ in lebete
parat. Sicut ei corpus reficit9 cybo i le
bete decocto: ita reficiar ego gentilibus
ad fidem currentibus.
In idumeā extēdā calciamentū
meū: mihi alienigenę amici fa
cti sūt. Et si queratur quo ordine
gentilē pplm̄ in assumēdo conuerta. sse
quent ostendā. Ego qppe calciamētū
meū in idumeā extendā .i. humanita
tē meā p quā mea diuinitas i mūdū
calciata uenit: p aplos & pdicatores
notificari & extendi faciā i gentilitatē
prius terrenis itentā/ & sanguinib9 .i.
peccatis deditā. Et dū mea humanitas
apud illos notificata fuerit: prius alie
nigenę mihi & icogniti: facti st̄ mihi
amici p fidē & opatione.
Quis deducet me i ciuitatē mu
nitā: qs deducet me usqꝫ in
idumeam. Dico qꝫ calciamētū meū
i idumeā extendā. S3 .o. pr̄ hoc s̄n tuo
auxilio facere nequeo. Quis ei deducet
me i ciuitatē munitā .i. qs me ↄstituet
i ecclīa de gentib3 congregata. Que
nimiꝝ ciuitas munita erit: qꝛ fidē
habebit portas: spē & charitatē turres.
Et qs deducet me usqꝫ i idumeā .i. usqꝫ
ad gentilitatē conuertēdā. Seqt.
Non ne tu deus: q repulisti nos:
& nō exibis ds̄ in uirtutib9 nr̄is.
q.d. Tu certe deduces: Qui licet me
illuc p pdicatores sis deducturus: tamē

repulisti nos. i. pmittis nos uideri repulsos, nō liberando nos de instantibꝫ poenis. Hic sup se cū humilitatis admiscet. In hoc qppe nos uideris repellere: qꝛ nō exibis ī uirtutibꝫ nr̄is. i. palā ad defensionē nr̄aꝫ nō apparebis ī exercitibꝫ angelicis: sicut quondā faciebas patribꝫ antiqs: ut facias nos hr̄e uirtutē contra inimicos nostros.

Da nobis auxiliū de tribulatiōe: qa uana salus hōis. Tu qdē nos ad tps tribulari pmittis: nec manifesta liberatione nos eripis. Unū tm̄ nobis ꝯcede. Da nobis de tribulatiōe auxiliū. i. fac p hac tribulatione quā patimur, ut ab oī peccato mūdem̄: ut si qd ī nob̄ ē sordiduꝫ: tribulationis igne purget̄. Ideo a te solo hoc auxiliū petim̄: qꝛ ab hoīe nō ē petendū. Et uere nō ē petenduꝫ ab hoīe: qꝛ salus hōis ē uana. i. spes salutis ī hoīe posita, uacua ē & inanis.

In deo faciemus uirtutē: & ipse ad nihilū deducet inimicos nostros. Et qꝛ a solo deo ē salus sperāda: iō faciem̄ uirtutē. i. patiāꝫ & animi fortitudine sruabim̄ ī passione: & hoc ideo. i. deo reputabim̄, qꝛ constātes erimus. Et si ei nr̄aꝫ ascripsim̄ fortitudīeꝫ ipē inimicos nr̄os deducet ad nihiluꝫ. i. faciet nos nihili ducere & oīo ꝯtemnere aduersarios nr̄os: ita qꝛ nec eis conformabim̄: & fortit̄ p ei noīe usqꝫ ad morteꝫ certabimus.

In finē ps̄ dauid.

Ista spūalis opatio attribuit̄ christo spectāti ī finē. i. ī exitū sue passionis. i. ī glorificatione quā assecuturus erat p resurrectiōeꝫ. Hui᷒ psalmi intentio ab antecedentis psalmi intentiōe parū differt. Sicut eī ibi christus egit de patiā & deuotione, quā ī passione suauit: & de glificatione quā p ipsā passione pmeruit. ita & hic. Istud uō addit: qꝛ de iudeoꝝ uel iude traditōis tpāli & etnā damnatiōe agit. Per hoc aūt qꝛ ī pntī psalmo de sua passione & glificatione: & de iude uel iudeoꝝ damnatiōe loqt̄: nos instruere & hortari intendit: ut eius passionis imitatores sim̄: ut glificationis eꝫ pticipes ēē possim̄: & ut a iude & iudeoꝝ pfidia & pditione caueam̄, ne p silē culpa poenā similē incurram̄. Quia itaqꝫ ī finē sue passionis. i. ī glificatione resurrectionis spectat christus ī hoc psalmo: p ipā glificatiōe assequēda ī psalmi initio ad pr̄eꝫ orat, sic dicens:

108

Deus laudē meā ne tacueris: qa os peccatoris & os dolosi sup me aptū ē. Deus ne tacueris laudeꝫ meā. Ac si dicat. O pat̄ inimici qdeꝫ mei conat̄ nom̄ meū eradere: & memoriā meā penit᷒ de mūdo delere. Sꝫ tu laudē meā. i. laudabileꝫ gliāꝫ quā p resurrectione sū habiturus, ne tacere pmittas: imo omibus ondi & notificari facias. Et oportet ut hoc mihi concedas: qꝛ os peccatoris & dolosi sup me aptū ē. i. os iude: q singlare peccatū exercuit, eo qꝛ dn̄ꝫ & magistrū suuꝫ pdidit. Quia & dolosus fuit: cū dixit. Aue rabbi. & osculū impressit: aptū ē ad me supandū. Vel os peccatoris & dolosi. os iudaici ppli itellige: q peccator fuit, eo qꝛ ī nocēteꝫ sanguinē fudit. Et dolosus extitit: qꝛ cū christo ī dolo loquebat̄: dicēs ei. Magist̄ scim᷒ qꝛ uerax es. & uiāꝫ dei ī ueritate doces. & c̄.

Locuti st̄ aduēsū me ligua dolosa: & s̄monibꝫ odij circūdederūt me: & expugnauert̄ me gratis. Et digne iudeos uocaui dolosos: quod p

effectu dolositatis ondo. Nam locuti sunt
aduersum me. i. aduersum doctrina mea & de
siderium meum: quo illos mihi incorporare
uolebam: lingua dolosa: que aliud quod ostendebat
debat in labiis exterius: aliud in intentione
interius. Et circumdederunt me sermonibus
odij. i. uallauerunt me, ut me tenerent in
morte suis malignis consilijs ex odio non
ex aliqua ratione precedentibus: dum inter se dice
rent. Si dimittimus eum sic: omnes credunt in
eum. Et expugnauerunt me. i. quantum in eis fuit
omnino me deuicerunt in morte. Et hoc fecerunt
gratis. i. sine causa.

Pro eo ut me diligerent detrahebant
mihi: ego autem orabam. Vere me gra
tis & sine causa oderant: quia pro eare. i. pro
salute eorum quam optabam: pro qua me deberent
diligere: conabantur mihi diuinitatem detra
here. & me hominem tantum asserere, dum dicerent:
hic non est a deo: Et tu homo cum sis: facis te
ipsum deum. Ipsi quidem mihi detrahebant: sed ego
pro eorum salute orabam: dicens. Pater ignosce il
lis: quia nesciunt quod faciunt.

Et posuerunt aduersum me mala pro
bonis: & odium pro dilectione mea.
Probat quod uere dilectionis dabat eis retro
pelationem detractionis. Nam posuerunt
mihi mala pro bonis: quia offerenti salutem
obtulerunt mortem. Danti salutifera moni
ta, turpia inddederunt opprobria.

Constitue super eum peccatorem: & dia
bolus stet a dextris eius. Et quoniam pro
ditor iudas uel iudaicus populus me deum &
dominum habere noluit. constitue peccatorem super eum.
i. diabolum peccati auctorem, & omnium uitiorum
inuentorem prepone illi: Et faciat in illum quicquid
uoluerit. Et diabolus stet a dextris eius
i. si quid boni fecerit: si quid laudabile: quod
notatur per dexteram. diabolus illi bono assi
stat, ut illud destruat. Vel peccatorem anti
christum intelligere possumus, hominem peccati
& filium perditionis: quem iudei quandoque in nomine
christi suscipient: sicut ipse christus in euan
gelio illis testatur. Ego ueni in nomine patris
mei: & me non suscepistis. Alius in suo
nomine ueniet: & illum recipietis. Omnia autem
hec non imperatiue, sed predictiue dicuntur.

Cum iudicatur exeat condemnatus:
& oratio eius fiat in peccatum. Et
non solum diaboli subdatur dominio iudas uel
iudaicus populus: sed & cum iudicatur. i. cum in ul
timo iudicio fuerit examinatus: exeat con
demnatus. i. de sanctorum consortio recedat
perpetuo condemnatus. Et oratio eius que non
erit in christo: fiat in peccatum. i. uertatur ei
in damnationem. teste beato Augustino. Omnis
oratio que in christo non est, peccatum est. Ille
autem sine christo orat. qui christum uerum deum
& uerum hominem non credit. Quia ergo iudaicus
populus christum deum non credit: eius oratio sine
christo est: Et quia sine christo est, peccatum est.
Et quia peccatum est: causa damnationis est. Peccatum
enim damnatio sequitur. Vel ut accipiatur de
iuda, oratio eius fiat in peccatum. i. sermo ille quem
cum iudeis de mei proditione habuit: cum diceret
Quid uultis mihi dare: & ego eum uobis
tradam: uertatur ei in eternam poenam.

Fiat dies eius pauci: & episcopatum eius
accipiat alter. Adhuc multiplices
poenas iudeorum uel iude exequitur.
Iudaicus populus apud se reputauit, quod si me
interficeret locum & gentem, sacerdotium &
regnum nunquam amitteret. Sed aliter eis contin
gat. Dies regni eius fiant pauci: quia paucis
annorum curriculis post passionem meam euo
lutis, uenient romani: & hierusalem destruent,
& funditus euertent: & ciues illius ca
ptiuos ducent: & episcopatum eius alter accipiet.
i. dignitatem sacerdotij & legis quam prius
habuerat: populus gentilis altarius possidebit.

Alias de iuda.

Aliaꝯ de iuda. Dĩos uitẽ abbreuiẽt:
qꝛ eo die quo ĩ cruce figen: ipẽ ĩ pati
bulo se suspendet: & laqueo suffocatꝰ
interibit: & dignitatẽ aplatꝰ eiꝰ accipi
et alter .i. matthias.

Fiat filij eius orphani: & uxor eius uidua. Judaicus qđẽ ppls in
captiuitatẽ ducet. & filij ei .i. posteri
eoꝝ fiat orphani/ deũ prẽs nõ hñtes.
& uxor eiꝰ .i. synagoga fiat uidua deo
marito carens. Vel imitatores iude q
suos dños uel magros pdũt/ fiat a deo
pře derelicti: Et plebs aliqua eũ imitãs
deũ maritũ nõ habeat/ ꝫ ad diaboli am
plexus transeat.

Nutãtes transferãt filij eiꝰ & mendicẽt: & eiciãt de habitationibus suis. Filij .i. posteri &
imitatores eius ppli nutantes .i. ĩ christi
fide dubitãtes: & eũ deũ eẽ negãtes: trã
ferãt inde .i. de suo loco ad alia loca ca
ptiui deducãt: & mẽdicẽt .i. aliena ope
ĩdigeãt: & q̃ cũ aliò ducti fuerit: de suis
hitationibꝫ eiciant: & nũq̃ redire si
nant.

Scrutet fenerator oẽs sbãs eiꝰ: & diripiat alieni labores eius.
Foenerator .i. diabolus q eis p malas
suggestiones pstat/ qđ ab eis pea p usura
tormtoꝝ exigat. scrutet .i. diligent ĩqrat
oẽs sbãs eiꝰ .i. oẽs supellectilẽ opationũ eiꝰ:
& cũ in eis nihil nisi malũ inuenerit: si
cut meret puniat. Alieni q̃ .i. maligni
spũs ab eis p nũs & malã uolũtatẽ extra
nei diripiat .i. ad puniẽdũ diuise rapi
ant oĩa illoꝝ opa ĩ qbus laborauerunt.
Alr. Foenerator .i. deus q eis decẽ talẽta
i. decẽ aĩe & corporis p sensus pstitit: sb
tiliter ĩuestiget: si de acceptis talẽtis aliqd
lucrifecerit. Et cũ nihil ĩ eis boni repperẽ
rit: alieni diripiat oẽs labores eiꝰ: ut supra.

Non sit illi adiutor: nec sit q misereat pupillis eius. Et cũ iudaicus ppls
ĩ tot mala deuenerit: nõ sit ulli adiutor.
i. nullus sctoꝝ sibi orãdo sbueniat. Et
nõ sit q pupillis eiꝰ .i. misis & a deo dere
lictis filijs suis nõ sit aliqs q miseat. nõ
q p alijs orari phibeat: ꝫ nemo pot mi
sereri alicui sibi nõ miserenti. Primũ eĩ est
ut hõ miseat sui: & sic ali illi misereri potẽt.

Fiat nati eiꝰ ĩ interitũ: ĩ gñatiõe una deleat nomen eius. Nati eiꝰ fiãt in
interitũ .i. ad hoc nascãt/ ut ĩ etnã damna
tionẽ pcipitent. Nomẽ eiꝰ atq memoria de
leat & dispeat ĩ una gñatione .i. ĩ gñatiõe
pñti. Q đ est dicere. Sint tm ĩ hac uita: ꝫ
p hanc uitã nulla de eis sit mẽtio. Alr. No
men eiꝰ deleat/ nõ ponẽdũ ĩ gñatione illa
que ẽ una .i. ĩ gñatione spũali. Carnalis eĩ
gñatio nõ pot una dici: ꝫ multiplex: qz a di
uersis patribꝫ diuersi gñant filij. Spũalis
aũt gñatio que fit ĩ baptismo/ una dĩ: qz iuxta
aplm: Vnus ẽ dñs: una fides. unũ baptisma.

In memoriã redeat iniqtas patrũ eiꝰ in cõspectu dñi: & peccatum matris eius non deleatur. Et nõ so
lũ hec mala eis eueniat: ꝫ & iniqtas patrũ
eius .i. originalia peccata ab adã ɔtracta
redeat deo ĩ memoriã: ut nõ solũ actualia
ꝫ & criminalia ĩ illos puniat. Vel qm si fi
lij imitatores sĩt maloꝝ pentũ: redũdat
iniqtas patrũ in filios: iniqtatẽ patꝝ ĩ me
moriã redire dicit: ut iudeoꝝ posteri p eo
q puniant flagitio: qđ ĩ christi crucifixiõe
cõmiserẽt. Et hoc ẽ qđ seqt. Pectm mris eiꝰ .i.
hirlm in qua nati fuerant/ ubi crucifixus
est dñs: non deleatur.

Fiat cõtra dñm semp: & dispeat de terra memoria eoꝝ: p eo q nõ ẽ recordatus facere misericordiã.

Et ut eorum iniquitas dño semp sit ī memoriā
fiat semp cōtra dñm .i. sēp sint ī conspectu
dñi : sicut aliqs : q cū e regione sedet / nūq̄
pōt nō uideri ab altō . Et sic eorum peccatis
exigentib; / memoria eorum de terra uiuētiū
peat . Et merito hoc totū illi pplo otinget . Hā
pro eo sibi eueniat : q2 nō ē recordatus . i. illud
ad cor nō reduxit nec cogitauit / ut faceret
miām mihi offerēti ei miām .

Et psecutus ē hoīem īopē & mēdicū : & cōpūctū corde mortificare. Ve
re nō fecit m̄ miām : q2 psecutus ē me : quē
reputabat purum hoīem & inopē . i. oī ope de
stitutū : & medicū . i. eorum salutē mēdicantē
Quesiuit & mortificare . i. morti tradere
me compūctū corde : q inde compūgebar
& ī corde doleba' qđ eos m̄ īcorporare negba .

Et dilexit maledictionē : & ueniet ei : & noluit bñdictioēm : & elongabit' ab eo. Q2 aūt me mortificare quesi
uit : nō transitorie uoluit : s; dilexit me in
mortē tradere . qđ cū credentib; sit ī bñdicti
onē : illis ultiq; ē ī maledictionē . Et qm̄ me
ī mortē dilexit tradere maledictio . i. etna
damnatio , inde pueniēs / ei ueniet . Me qđ
occidere dilexit . un̄ mors illi etna puenit .
Bñdictionē uō noluit : q2 ī me credere ōtēp
sit : un̄ bñdictio eis etna daret' . Et q2 ī me
credere noluit : bñdictio que de mei cre
dulitate procedit : ab eo elongabitur .

Et induit maledictionē sicut uestimētū : & ītrauit sicut aqua in interiora eius : & sicut oleū ī ossib; eius. Et qm̄ maledictionē dilexit : īduit
illā sicut uestimētū : q2 sicut uestis utrūq;
circūtegit corpus : ita ipsi maledictoē illa
corpore & aīa s' circūamicti . Et qđ hac dā
natione corpore & aīa puniunt' : inde eis
contigit : q2 consiliū mee occisionis ītrauit
ī interiora eī sicut aqua . Quemadmodū
ēī aqua ad hoc scissaz nauē ingreditur /
ut eā submergat : ita consiliū mee iterfe
ctionis pcordia illorum īuasit : ut p hoc ī
damnationē etnā submergerent' . Et
illud consiliū fiat ī ossib; eius / sic oleū .
Oleū qppe tumorē tollit : & īualida mē
bra consolidat . Ita iudei cogitauerūt me
a; mortē sibi fore firmamētū : ut que
fortiora habuerat / me extincto / firmius
& ualidius retineret .

Fiat ei sicut uestimētū / q̄ operit' : & sicut zona / qua sēp pcingit'. Et illud mee mortis ōsiliū fiat ei sic
uestimētū / quo opit' . Preciosū qppe uesti
mētū ad hoc sumit' : ut ornamētū & decus
cōferat . Consiliū ergo mee mortis sicut
uestimētū illi fiat : ut credat se uenustio
res & honorabiliores exsistere / cū me it'
fecerit . Et fiat ei sicut zona qua semp
pcingit' . Opari ei qlibet opus qđlibet
facere cupiens / se zona pcingit : sicq; ad
opandū se expeditū reddit . Mors itaq;
mea sit iudeis tanq̄ zona expediens : q2
si me iterfecerit : putabūt se expeditiores
ēē ad facienda queq; uoluerīt : cū nō sit
aliqs q eos redarguat .

Hoc opus eorum qui detrahūt mihi apud dñm : & q loquūt' mala aduersus aīaz meam. Oīa quidē
pdicta mala iudeis eueniet . Et merito il
lis contigent : q2 opus eorum meret' hoc
totū īcurrere . Et si queras qđ sit illud
opus : quare hoc mereant' . accipe . Ipi m̄
diuinitatē detrahūt : & purum hominē
asserūt : cū tñ ego sim apud dñm . i. cū sī
pri equalis ī diuinitatis eentia : Et ma
le loquūt' contra aīaz meā tollēdaz : sic
tūc qñ pilato dixerūt . Si hūc dimittis :
nō es amicus cesaris .

Et tu dñe dñe fac mecū pp nomē

tuũ: q̃a suauis ẽ mĩa tua. Ipi q̃d ad hoc loquũt̃ ut aĩaʒ meã tollat: Sʒ tu dñe q̃ me ex tua diuinitate genuisti: dñe q̃ me ß humanitate creasti: fac .i. meã resurrectionẽ opare. Sʒ q̃m nihil ſn̄ me i diuinitate facis: hoc fac mecũ .i. coopate tibi diuinitate mea. Et si me suscitaueris: inde glificaberis. Fac ĝ ꝑpter nomĩ tuũ glorificãdũ. Aliud q̃ꝫ ẽ: q̃re me resuscitare debeas: q̃z mĩa tua .i. reparatio humani gñis hoc ordine futa. p mĩaʒ tuã / ẽ tibi suauis & accepta: q̃ placet tibi ut p me gen̄ humanũ redimat̃. Ergo me resuscita: ut illd̃ ɔpleat̃.

Libera me: q̃a egenus & pauper ego sũ: & cor meũ conturbatũ ẽ intra me. Et q̃m me resuscitato / nomen tuũ .o. pater exultabit̃: ĝ libera me de morte p resurrectionẽ. Et merito debes hoc mihi facere: q̃z p adimplenda quã mihi iniunxisti obedientia / ego fact̃ sũ egens .i. aliena ope indigens: & paup .i. saluti meę p me insufficiens. Et cor meũ ẽ conturbatũ .i. dolore passioĩs afflictũ: nõ contra meũ uelle / ß intra meã .i. mea sponte: q̃ nõ inuitus / ß ultroneus ad passionẽ sufferẽdã accessi. Vel cor meũ ɔturbatũ ẽ .i. aĩa mea tedio passionis ẽ ɔtristata. Q̃d fuit intra me .i. me tm̃ conscio. Nemo ẽi p̃t̃ me sciuit / q̃ caro mea dolorẽ passionis fastidiuit. Vel cor meũ ẽ ɔturbatũ p eo q̃ aliquos illoꝝ m̃ icorporare negba: q̃d erat intra me tm̃: q̃z dolor m̃s iste i ɔsciã mea erat reposit̃.

Sicut ũbra cũ declinat ablatus sũ: & excussus sũ sic locusta. Et & ꝑ hoc aliud .o. p̃r oportet ut me resuscites: q̃z ablat̃ sũʒ a discipulis meis / sicut umbra cũ declinat .i. cõpabilis umbrę declinãti. Sicut umbra que p᷒ occasũ solis remanet / declinat ĩ noctẽʒ. ita ego declinaui ĩ mortẽ. Vel ꝑ hoc ald̃ sũ umbrę declinãti similis. Umbra q̃ppe ad hoc declinat ĩ noctẽ: ut p̃modũ uergat ĩ diẽ. Ita & ego ad mortẽ q̃deʒ accessi: Sʒ p᷒ triduũ ad supos redy. Et hoc ẽ q̃d sbseq̃t̃ declarat. Excussus sũʒ .i. de sepulcro eductus sicut locusta .i. comparabilis locustę. Locusta ẽi ĩ eodẽ loco nõ requiescit: & semp ĩ alta saliendo tendit. Ita nec ego intra sepulcri septa diu quieui: q̃n & saltũ ad celos ascendendo dedi.

Genua mea infirmata sũt a ieiunio: & caro mea ĩmutata ẽ ꝑ oleum. Et q̃m a discipulis meis sũ sepatus: & ad mortẽ accessi: iõ genua mea .i. fortiores q̃ uidebant̃ ẽẽ sustentatores: infirmati st̃: & debiles facti / a ieiunio .i. p eo q̃ uidebãt nullos m̃ icorporare. Vel ab hoc ieiunio st̃ infirmati: q̃z me nõ habebãt: q̃ celesti eos pane reficerẽ. Ipi quidẽ fortiores ĩ mea passione ĩfirmati fuerũt: ß tñ p᷒ resurrectionẽ caro mea ẽ ĩmutata ꝑ oleũ .i. ii q̃ prius carnales erãt & fragiles. fortes sũt & ualidi facti ꝑ sc̃i sp̃s unctionẽ / quã eis infudi. Vel caro mea p̃us mortalis ẽ immutata: q̃z ẽ ĩmortalis effecta: Et hoc ꝑp̃t oleũ .i. ꝑ sp̃m sc̃m ĩ ap̃los mittenduʒ.

Et ego factus sũ opprobriũ illis: uiderũt me: & mouerũt capita sua. Ap̃li q̃dẽ mei sc̃m sp̃m acceput: ß tñ factus sũʒ illis opprobriũ: q̃z illis impperabat̃ q̃ essent discipuli crucifixi. Hoc aũt erat illud opprobriũ / q̃d eis ingerebãt. q̃z uiderũt me ĩ cruce pendẽteʒ: & mouerũt capita sua / dicẽtes: Vah q̃ destruis templũ dei: & c̃.

Adiuua me dñe d̃s m̃s: saluũ me fac ßm mĩaʒ tuã. Ipi q̃dẽ me ĩ cruce pẽdẽteʒ ita deriserũt: ß tu dñe d̃s m̃s adiuua me: ne illis conformer: saluũ me fac de morte

p resurrectione: & si nō pp merita mea, fac saltē s̄m mīaȝ tuā.

Et sciant qa manus tua hec: & tu dn̄e fecisti oa. Ideo pr̄ saluum me p re surrectione: ut ipi uidentes me resurre xisse: sciat & cognoscat q̄ man⁹ hec .i. ego p que oīa es opatus: tua ē. Et uere tua: qr tu fecisti .i. ī utero genitricis tu creasti.

Maledicent illi: & tu benedices: q īsurgūt ī me confundātr̄: s'uus aut̄ tuus letabitur. Et qm̄ tuus sū & a te creatus: illi qd̄ē maledicēt: & me ī morte tradēt: Sȝ tu bn̄dices: qr ad uitā reduces. & cū me ad uitā reduxeris. illi q contra me irronabilr̄ surgūt: confūdātr̄ & erubescāt, cū se uictos aspexerīt. Sȝ ille q tibi p oīa obeduit .i. ego. letabit̄r de re surrectione sibi concessa: vel de gn̄is hu mani reparatione facta p te ipsūȝ.

Induātr̄ q detrahūt mihi pudore: et opiant̄r sic diploide cōfusiōe suā. Ego qd̄ē letabor: sȝ illi qui quert diuinitatez m̄ detrahere: induātr̄, & un diqȝ circūdent̄r pudore. P diploidez que uestis ē duplex, duplicē intelligit dānatō nē .s. tpālē & ętnaȝ: uel dampnationez corporis & anime.

Cōfitebor dn̄o nimis ī ore meo: & ī medio multoꝝ laudabo eū. Illi qd̄ē confūdent̄r. sȝ ego multos dn̄o pr̄i confessores & laudatores īueniā: q confi tebūt̄r ei ī ore .i. palā. Et hoc nimis .i. īcre dibilr̄. Et faciā eū laudari ī cōione mul toꝝ credentiū.

Qui astitit a dextris paupis: ut sal uā faceret a psequtibȝ aīaȝ meaȝ. Et merito hoc sibi faciā. qa ipē mihi pau peri semp p̄ns fuit: & oīa que m̄ ꝯtigerūt, ꝑspa ee fecit. Et hoc iō, ut aīaȝ meā a con formitate psecutoꝝ & a morte saluaret.

Psalm⁹ dauid.

Vox pphe ē in hoc psalmo, cōmendātis no bis oīpotētiā christi sȝ utraqȝ n̄aȝ .s. diui nā & humanā: qa nobis & illā cōmēdat oīpotētiā: quā sȝ diuinitatē an̄ oīa sc̄la habuit: & illā quā s̄m humanitatē p assūp sionē adeptus fuit. Ondit & q̄ s̄m huā nitatē uerus sit rex & sacerdos. Hac aut̄ ītentione de his omībȝ agit ppha: ut fidē n̄raȝ corroboret de ei⁹ oīpotētia sȝ utranqȝ n̄aȝ hn̄dā: & ut nos christi imitatiōe sa cerdotes & reges fieri doceat. Reges qd̄ē: ut illicitos motus ī nobis ipi regamus: Sacerdotes aūt, ut p carnis mortificatiōez nos ipos deo ī cordis ara macterem⁹. Et congrue psalm⁹ iste post supponit̄r: qr cū ibi de infirmitate passionis agat̄r. hic de su blimitate quā p expletā obedientiā est a deptus, tractat̄r. Ostēsurus itaqȝ ppha oīpo tentiā christi s̄m utraqȝ n̄aȝ. prius eā que sȝ diuinitatē ē: & que an̄ oīa secula extat: ītroducta psona pr̄is ad filiū loqntis, ondit. q.d. Inde scio dn̄s christū s̄m diui nitatē pr̄i cooīpotentē existere: qr dō pre dixit .i. īmutabilr̄ pmisit & statuit dn̄o meo .i. dn̄o sibi: qr p hoc qd creator cū pre est, dō est: Et qr s̄m carnē de mea stirpe natus ē, meus filius. Sȝ qd dixit ei pat̄r: hoc .s. Tecū pncipiū, ego sū tecū pncipiū. q.d. Tu pncipiū & ego pncipiū: nō tn̄ duo pn cipia: qr unū tm̄ ē pncipiū. Et ne ab hac diuinitatis equalitate sp̄s sc̄s uideat̄r exclu di. sū pncipiū tecū ī splendoribȝ sc̄toꝝ. .i. simul cū illo, q oēs sc̄tos splendificat. Sȝ cū sit un⁹ sp̄s: splendoribȝ tn̄ pluralr̄ posuit pp dona grāꝝ: que dat diuersē diuersis. Et inde apparet o fili: q̄ tu sis mihi equalis: qr genui te ex utero .i. inef fabili genitura ptuli te ex secreta mee di uinitatis essentia. Et hoc fuit an̄ luciferū.

i. an̄ oēs angelicā creaturā. Anglica qp pe creatura an̄ oēs alias extitit. Si ergo fil' an̄ anglica creaturā ē: patet qz an̄ oīa est. Alr̄. Do' pr̄ dn̄o filio dixit. O fili pncipiū in die uirtutis tue es mecū. i. ī die iudicij, cū uirtus & potentia tua ī bonis remunerandis & malis puniēdis apparuerit: mee diuinitatis potētia te comitabit'. Et ī splendorib3 sctoꝝ. i. cū tu remunerādo sctos, ī splendore eos et'ne foelicitatis īduces, tecū ero. Cetera nō mutat'. Et qz. o. fili coequalis es mihi p diuinitate: pq̄ fidelē pegisti obediētia quā tibi iniunxi. Sede. i. a labore gesto posit' a dextris meis: i. ita factus mihi p humanitate equalis: sicut es compar p eentia diuinitatis.

109

Dixit dn̄s dn̄o meo: sede a dextris meis. Hic uersus prime expositus ē.

Donec ponā inimicos tuos: scabellū pedum tuoꝝ. Et hāc equalitatē nō hēbis ad tps, s3 duratura donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ. i. donec eos q sr̄ inimici tui, factos amicos sbijci & supponi faciā regimini stabilitatis & eternitatis tue. Q'd qz semp erit: tua qq3 oīpotentia quā mecū habes: sēp durabit. P pedes aūt recte notat' stabilitas: qa qui pedib3 innixus, pfecto stabilit'. P scabellū u' qd pedibus sbijcit': sbiectio qua ipi inimici facti amici christo sbdūt', exprimitur. Vel & inimici scabello pedū ei' sbijciūt': qa mali uelint nolint, ei' ditioni sbdūt'. Boni ei' sibi supponūt' bona uoluntate. Mali uō ineuitabili necessitate.

Virgam uirtutis tue emittet do' ex syon: dn̄are ī medio inimicorum tuoꝝ. Q'n q'dē. o. fili fact' es mihi s3 humanitatē equalis. q' dn̄are ī medio inimicoꝝ tuoꝝ. i. tuū exercē dn̄iū ī plenitudine iudeoꝝ & gētiu3. Et q'n quereret filius, quō ī iudeis & gētib3 possit obtinere dn̄iu3: pp̄ha r̄ndēs īsinuat. Hoc mō christe iudeoꝝ dn̄aberis atq3 gētiū: qz do' emittet uirgā uirtutis tue. incipiens ex syon. i. sceptrū potētie tue ds pr̄ extendi & dilatari faciet p oēs gentes: incipiens a iudaico pplo. Primū ei' christ' aplīs q ex iudeis fuerūt, innotuit. deīn gētib'. Alr̄. O fili dn̄are inimicoꝝ tuoꝝ. i. fac tibi de inimicis amicos: Et hoc fac posit' ī medio. i. factus medius & lapis angularis int' utrūq3 pariete: ut eos ī fidei unitate coniungas. Et bn̄ utrūq3 pietē3 poteris unire: qz do' pr̄ emittet uirgā3 uirtutis tue. i. pdicatores circūquaq3 discurrere faciet. q nūciabūt uirtute3 tuā3: quāli diabolū deuicisti & captiuitatis ei' uasa tulisti: Q'ui pdicatores pus ex syon. i. ex iudaico pplo incipiet: & deinde ad oēs gentes puenient.

Tecū principiū ī die uirtutis die: in splendoribus scōꝝ ex utero an̄ luciferū genui te. O fili pncipiū, ego sic tibi pncipiū s3 claritatē tue diuinitatis: sic & tecū & cū illo pncipiu3 q omēs ex secreta mee diuinitatis eentia sctos splendificat: i. cū spū scto. Te an̄ oē3 angelicā creaturā ineffabili genitura p tuli. Alr̄. O fili pncipiū ego ero tecū ī die iudicij: cū uirtus & potētia tua apparuerit.

Iurauit dn̄s & nō poenitebit eū: tu es sacerdos in eternū: secundū ordinē melchisedech. Diceret aliqs. Pater q'dē hoc q'd dicis pp̄ha, christo pmittit: S3 forsitan nō q'd pmittit, iplebit. Absit. Dn̄s pr̄ iurauit: i. irreuocabilit' promisit & statuit filio suo: Et ādo firmiter

in to[...] est Patre. Aug' Ad quod Deus [...] equalis quo ad [...]itatem.

In medio

Principiū Deus ipse. In principio [...] Et post principiū [...] prius. Principiū sine principio esse. A Principio isto Principio [...] omnia principiū.

pmisit / qz eu no poenitebit .i. h' pmissionis sniaz nuq mutabit. Sz qd iuravit? hoc O fili tu sz humanitate es sacerdos i eternu .i. effectus tui sacerdotij .s. peccatorum remissio & generis humane redemptio durabit sin fine. Sacerdos qde es. & hoc sz ordine melchisedech. Bn eu sz ordinez melchisedech sacerdote dicit: qz sicut melchisedech pane & uinu deo obtulit. ita christus qd de pane & uino fit i altari / deo patri offert. Et sicut ille sin pre & mre describit. ita christus sin patre e natus i terra. & sine mre genitus e in celis: Et sicut ille rex pacis & iustitie dr: ita christus rex pacis e. qz pace fecit it deu & homines / & inter angelos & homines: & it iudeos & gentes: Et rex e iustitie: qz oes iustificatos iustificat. & oes i equitate diiudicat.

Dns a dextris tuis: confregit i die ire sue reges. Tu qdez .o. pater hoc filio tuo dixisti: ut a dextris tuis sederet: & sacerdos i eternu eet. Et merito hec ei pmisisti: qz ipe dns filius positus a dextris tuis .i. factus tibi equalis: i die ire sue reges confringet .i. i tpe sue iudicie / .i. i iudicij die / eterna danatoe dispget supbos quosqz atqz rebelles: q du nimiu de potentia sua psumut: christi regimini subdi contemnut.

Iudicabit i nationibus: iplebit ruinas: cōquassabit capita in terra multorum. Et merito du ad illd iudiciu ueniat: iudicabit i nationibz .i. occulta iudicia exercebit i iudeis & gentibz: filios hic flagellando: ut eos i fine coronet. & impios hic psprando / ut eos i futuro adempnet. Cu at i iudeis & gentibus iudiciu illud exerceat / io nationes tm posuit: qz plures saluadi st de gentibz qj de iudeis. Et qd sit illud iudiciu / qd e facturus / ondit. Et implebit ruinas multorum .i. qcqd i multis ruerit uitiorum supplebit istauratione uirtutu. Vel ruinas .i. ruinosos & p suis peccatis humiliatos implebit: qz ablatis uitijs uirtutes illis pstabit: & capita multorum oquassabit .i. supbia impiorum q supbiut in terra .i. i terrenis & p terrenis: destruet atqz damnabit.

De torrente i uia bibet: ppea exaltauit caput. Et merito hec sublimitas dabitur christo: qz ipe positus i uia .i. i pris explenda obedietia ad solicti uiatoris modu: qz nulla eu illecebra carnalis a pposito obedientie cursu retraxit. bibit de torrente .i. cu delectatione gustauit morte. Et bene dicit / bibit de torrete: & no bibit torrente: qz no solus sz cu multis subiuit mortez. Et congrue mors christi torrens dr. Du ei torrens pluuijs iplet: cu impetu gradit: sz cito siccat. Ita & mors christi cu impetu qdem ad eu accessit: sz i triduo (ut ita dica) exiccata recessit. Et qz morte ex pris uolutate gustauit: io pr q est caput ei: ut dicit aplus. Caput mulieris uir. caput uiri christus: caput uo christi ds. exaltauit eu .i. dedit ei nom / qd e sup oe nomen .i. qm patri usqz ad morte fuit obediens: ideo exaltauit caput .i. pncipatu suuz sm humanitate extulit: qz sicut i diuinitate ei equalis erat: ita & i humanitate equalis exstat.

Alleluia.

Vox tituli intentione indicat psalmi. Alleluia naqz laudate dnz interpretat. Unde ligdo colligit: q ad laudandu deu nos in hoc psalmo ppha hortat. Introducit naqz in hoc psalmo ppha uirum

iustū loquēte / & ī consideratōe & cō
memoratione bñficioꝝ / que ds̄ miseri
corditer gñi humano cōcessit / deū ipꝫ
laudanteꝫ : hac intētione qdeꝫ / ut suo
exemplo nos incitet / bñficia nobis a
deo cōcessa ī memoriā reuocare : &
reuocando ī memoriā ꝑ eisdē deuoto
deū corde laudare. Hortaturus itaqꝫ
nos suo exemplo uir iustus ad deū lau
dandū : se ipē nobis ꝓponit : & quō ac
qbus de causis laudauerit deū : ondit /
ita dicens.

110.

Confitebor tibi dn̄e ī toto corde meo : in consilio iustorum & congregatione. O dn̄e

Confitebor tibi . i. considerās & ad me
moriā reuocans bñficia que humano
gñi contulisti : laudabo te ī toto corde
meo . i. toto affectu & desiderio cordis
mei : uel nulla pte cordis mei rema
nēte uacua a laude. Et qr te laudabo / nō
faciā temere uel īconsulte : s; ī consilio iu
storꝫ. Consiliū qppe iustoꝝ ē / deū toto
corde laudare. Et hoc ipi faciūt : & aliꝫ
faciēdū consulūt. Illoꝝ ḡ sequēs ↄsiliūꝫ,
te toto corde laudabo. S; qm̄ laus facta
ī heresi uł scismate / deo nō est accepta :
laudabo deū ī congregatione . i. ī cōi
tate multoꝝ : ut aliꝫ qs̄ ad te laudādū
meo exemplo exhortent᷑. Modo se ad
auditores uertit / sic dicens.

Magna opa dn̄i : exqsita ī oēs uoluntates eius. Et si querat ali
qs unde sit deus laudandus : multas &
rōnabiles causas ondā. In hoc qppe lau
dandus ē ds̄ : qr opa eius st̄ magna . i.
occulta iudicia ei᷒ : qbus hic filios flagel
lat : ut eos ī futuro remuneret. Non fi
lios āt hic ꝓspat : ut eos ī ętnū puniat.

sūt mirabilr̄ & magnifice facta. Et ī hoc
ondit᷑ qꝛ sint magna : qr st̄ exquisita . i. al
to & pfundo ei᷒ consilio tractata : & st̄ ten
dentia ī oēs uolūtates ei᷒ . i. ī finē & effectū
uolūtatis ei᷒. Ad hoc eñ suos flagellat : nō
suos ꝓspat : qr in illoꝝ salute : in hoꝝ dā
natione tēdit. Et sicut ipē uult : ita euēit.
Alr̄. Opa dn̄i . i. ei᷒ iudicia st̄ magna. Et
si fuerint exqsita . i. diligent᷑ īuestigata.
suos exqsitores ꝑducēt ī omēs uolūtates dō
explendas.

Confessio & magnificentia operis eius : & iusticia ei᷒ manet ī sclm̄ scli. Alia qꝫ causa ē / quare sit
ipē laudabilis : qr cōfessio & magnificētia
opus ei᷒ ē . i. ipē hoc opat᷑ in hoībꝫ : ut seipos
accusent ī peccatis . ac ꝑ hoc fiāt magfici . i.
īnocētes. In hoc qꝫ ē laudabilis : qꝛ iusticia
ei᷒ manet ī sclm̄ scli . i. qꝛ merces iusticię /
quā confessoribꝫ & īnocētibꝫ tribuit : per
manet ī illud sclm̄ qd̄ ē subsecutiuū hui᷒
seculi . i. ī ętnū. Alr̄. Istud etiā ē opus ei᷒ :
qꝛ iusticia ei᷒ manet ī sclm̄ scli . i. hoc ipē ope
rat᷑ in hoīe : ut usqꝫ ī finē in iusticia quā
ei ab ipō inspirat᷑ ꝑmaneat.

Memoriā fecit mirabiliū suoꝝ misericors & miserator dn̄s : escaꝫ dedit timentibus se. Aliāꝫ quoqꝫ
cām pono : quare sit laudandus ds̄ : qꝛ
mirabiliūꝫ suoꝝ fecit memoriāꝫ . i. mira
bilia historice & tpālr̄ antiqs pr̄ibꝫ exhi
bita : fere iā ꝑ uetustatē abolita : ad postōs
reducit ī memoriā : mystice & spūaliter
exhibendo eis eadeꝫ mirabilia. Et si que
ras qd̄ mirabile materialr̄ ↄcessū pr̄ibus :
modernis concedat᷑ spūalr̄ . accipe. Dn̄s q
misericors ē natr̄ : & miserator ī exhibitione :
dedit escā . i. spūalē doctrīna uel corp᷒ dn̄i
cū figuratū ī māna uel coturnicibꝫ. Et
qꝛ oībꝫ ista esca nō tribuit᷑ : qb᷒ eñ dederit /

intellige. timētib; se .i. ys tm̄ / q eū caste
& filialr̄ metuūt. Qui eū aū nō metuūt:
& si esca illā pcipiat: nō eis salutē ꝫ de-
trimentū exhibet.

Memor erit ī seculū testamenti
sui: uirtutē opū suoꝝ / ānūcia-
bit ppl̄o suo. Non solū pp hec supdicta
ē laudandus deus: ꝫ & pp hoc / q̄ erit
memor testi sui .i. pmissionis quā fecit a-
brahe: ut cōpleat illā ī omib; imitatorib;
ei᷒: Que pmissio duratura ē in sclm̄ .i. in
eternū. Vel ī sclm̄ memor erit testi sui .i.
semp recordabit᷑. ut pmissionē abrahe
factam ī ei᷒ imitatoribꝫ cōpleat. Et ut ista
pmissio ī credentib; possit impleri: ānūci-
abit .p. ānūciari faciet ppl̄o futuro suo uir-
tuosū filiū suū: p quē oīa ē opat᷒. Vel ānū-
ciari faciet uirtute opū .i. opa christi &
effectū opū ei᷒. Opa ei᷒ fuerūt / natiuitas
ei᷒ & baptism᷒: passio & resurrectio: & ī ce-
los ascensio. Effectus aūt hoꝝ opū est pec-
catoꝝ remissio. & gn̄is humani redemptio.
hec aūt opa & hos effectus opū ds̄ nūciari
faciet. Sꝫ ad qd̄ faciet nūciari? Ad hoc scilicet:
ut det illis audientib; atq; credentib; opa
& effectū opa .i. hereditatē pmissā gentib;
ī semine abrahe .i. ī christo / ut seqt᷑.

Vt det illis hereditatē gentium:
opa manuū ei᷒ ueritas & iudici-
um. Ad hoc aūt pdicari faciet uirtuosū
filiū suū: ut illis q audierīt & crediderint /
det hereditatē pmissā gentib; ī semine abra-
he. Et uis audire / quales illi erūt: p quos
ista nūciabit᷑? Opa manuū ei᷒ erūt ueritas
& iudiciū .i. apl̄i qui ei᷒ opatores erūt p̄-
dicando: docebūt suos auditores ueracit᷑
implere qd̄ ī baptismo pmittūt: & dānare
ī se uitia: & uirtutes assumere. Alr̄. Iterū
aliā ondo cām: quare ds̄ sit laudabilis: qa
opa manuū ei᷒ sūt ueritas & iudiciū .i. op᷒
adiutricis grē ei᷒ hoc opat᷑: ut hō uera-
citer impleat qd̄ ī baptismo promisit: &
ut iudicet atq; discernat inter uirtutes
& uitia: inter bonū & malū: int᷑ creatu-
rā & creatorē. Et pea ī eo pcedit ista
discretio / sequat᷑ ī eo bonoꝝ electio / &
maloꝝ condemnatio.

Fidelia oīa mandata eius: con-
firmata ī sclm̄ scl̄i: facta ī ueri-
tate & equitate. In hoc qͦꝫ ē ds̄ lau-
dandus: qa oīa mādata ei᷒ sūt fidelia .i. p̄-
cepta ei᷒ eternā uitā testantia. ueracia
sūt & fidelia: & ea que pmittūt / iplentia.
Vera qdē sūt / que hic pmittūt: ꝫ tn̄ in se-
culū sbseruturū h᷒ seculi erūt confirmata.
qa tūc ī re exhibebūt / qd̄ nūc ī spe pmit-
tunt. Veracia qdē sūt eius mādata: & qd̄
pmittūt / adimplent: si tn̄ fuerit facta .i.
obsuata & adimpleta ī ueritate .i. ī uera
fide / & ī eqtate .i. intentione retributionis
eterne: Quod iustū ē & equū. Alr̄. Dico
mādata dei ēē fidelia: hoc tn̄ pacto: si fu-
erit confirmata ī sclm̄ scl̄i .i. si fuerint
custodita & obsuata ab aliq᷒ usq; ī finē
uite: qa q ī pceptis dn̄i pseuerauerit:
fructū quē pmittūt pcipiet.

Redemptionē misit ppl̄o suo:
mādauit in eternū testm̄ suū.
Mandata dn̄i io chara ēē debēt & acce-
pta: qa fidelia sūt & ueracia. Et ēt ppter
aliud: qa nō sūt data p suū / sicut lex: ꝫ
p ipm̄ dei filiū. Nam deus misit redep-
tionē .i. incarnari constituit filiū suū: quē
uoluit ēē redemptorē ppl̄o suo futuro.
Et ipē dei filius cū p passione assūptā
humanitatē uenisset: mādauit .i. pdica-
ri fecit testm̄ suū .i. euāgeliū suū duratu-
rū in etnū: uel pducturū obsuatores
suos ad eternitatem.

Sanctū & terribile nomē ei᷒:

initiũ sapiẽtię timor dñi. Et pfecto magni habẽdũ est: q p se-ipm dei filius dedit euãgeliũ: qz nom ei qd ẽ dõ. i. potentia ei que signat in hoc noĩe, scũ & humilib3 ẽ scim. i. dele ctabile & iocũdũ: supbis uõ & repbis ẽ terribile. i. durũ & asperũ. S3 hec ipsa aspitas & terribilitas que repbis de dñi potentia icutit: sepenũo utilitate opat. qz timor dñi. s. poenalis & fiu lis ẽ initiũ sapię. i. ĩchoatio bonę uitę. Metuens ẽi peccator p suis ętnalẽ dã nari flagitijs: poenarũ timore ɔpũgit & bonę uitę initiũ aggredit. Dico ti more dñi hac utilitatẽ opari. Aliter. Timor dñi castus & filialis ẽ initiũ sapię i. pparatio bonę uitę. Qui ẽi filialẽ time dnm. bonã statĩ uitã aggredit. Vñ Salo mon ait. Qui timet dñz: nihil negligit.

I ntellectus bonus oĩb3 facien tibus eũ: laudatio ei manet ĩ sęculũ sęculi. Dico timorẽ domini hac utilitatẽ opari. Et iste ĩtellectus. i. ĩtelligere q de timore ad bonã uitaz sit puenĩendũ e bonus. i. salubris & utilis omib3 eũ facientib3. i. oĩb3 de poenali timore ad filialẽ timorẽ accedentib3. Et uere talis intellectus salubris ẽ & utilis qz laudatiõ ei. i. laudabilis remuneratõ eius manet & pseuerat ĩ sęculũ huius sę culi subsecutiuũ.

Alleluia.

R euersionis Aggei & Zacharię. Aggeus & Zacharias duo pphę fuerũt: qui ĩ capti uitate babylonię cũ pplo israelitico positi reuersionẽ de exilio ad patriã p diuinã re uelationẽ cognouerũt: ac tãdẽ cũ oĩ pplo ĩ hierlm redire meruert. Quapp & de reue latione & de ipa reũsione deũ laudauerũt. Interptat aũt Aggeus festiuus: Zacharias uõ sublimis uel bñdictus dñi. Illorũ qz reũsio de babylone ĩ hierosolymã, reũsionẽ illã significat: qua redituri sum de hac ɔfusiõe ad ętnę pacis uisionẽ: & de peregrinatiõe ad priaz: & de exilio ad regnũ. P Aggeũ itaqz & Zachariã pfecti quiqz ĩtelligunt: q uirtutũ decore festiui st & honorabiles, & morũ uenustate sublimes: Ac p hoc bñdi cti dñi: qz eos dñs ĩ uirtutũ foecũditate multiplicat. Qui b3 inspirat a dño: ut se de hoc exilio ad priaz redituros spent. Qui qz tandẽ deposito carnis onere, ad cęlestẽ hierlm ĩtroducent. Qui & spe reuertẽdi gau dent interi: & deũ laudant: & cũ ĩ re ade pti fuerit: deũ ppetuo laudabũt. Beati ẽi q ĩ domo dñi habitabũt: qz sẽp eius lau dibus uacabũt. Considerans itaqz ppha nrã reuersionẽ in illorũ reuersione figu rari: illorũ exemplo nos hortat ad laudã dũ deũ: dicens: Alla. Ac si dicat: O uos fideles omẽs, laudate ĩ consideratiõe reũ sionis illius: qua redituri estis de pegrina tione ad patriã, & de exilio ad regnũ. Quę reũsio figurata fuit, ĩ reũsione Aggei & Zacharię: qui de babylone reuersi sũt hie rosolymã. Huius aũt psalmi materia oẽs st fideles: quos ppha alloqt. Intendit aũt illos hortari, ut deũ laudent, p eo q reũ suri st de labore ad requiẽ: de stadio ad bra uiũ. S3 qm nõ nulli st: q dũ ad sũmũ bonũ ptingere cupiũt: illuc puenire neqũ unt, eo q uiã qua illuc ueniat nesciunt. uiã qz qua redire ad priã possimꝰ ondit: Ac si sb interrogatione aliquẽ alloqueret fideliũ: sic dicens.

CXI.

B eatus uir q timet dnm: ĩ mã datis eius uolet nimis. Vis nosse uiã: qua ad sũmũ bonũ tendit. Time deũ. & mandata ei obsũa. Si ẽi hoc feceris: p

Timor duplex

cui dubio beatus erit. Qd a toto assero.
Nam ois uir no mollis & lasciuus. sz fortis
& robustus q timet dnz: beatus erit. Sz q
nia duo st timores: alter poenalis: alter
filialis: quoru alter remuneratioe caret.
determinat de quo timore agat. Ille utiqz ti
mes dnz beatus erit/ q nimis uolet i ma
datis eius. i. q abudante & oimoda uolu
tate ht i obseruandis pceptis eius. Et qp talis
uir beatus sit ondit dicens.

Potens in terra erit semen eius: gnatio rectoz benedicetur.

Vere q deu timuerit: & madata ei uolu
tarie impleuerit: beatus erit: qz no solu
ipe sz & semen ei. i. omes imitatores eius
erut potentes. i. gliosi & honorabiles i tra
uiuentiu. Et uere iusti uiri imitatores in
terra uiuetui potentes erut: qz ois iustoz
gnatio bndicet. i. omes q a iustis uiris p
imitatione i uirtutibz gnant: ad etnaz
btitudine itroducet. Alr. In etna qppe
uita uir iustus beatus erit. Sz hic intereaz
semen ei potens erit i tra. i. pdicatio eius
hoc ualebit efficere: ut de terrenis celestes
faciat. Et bn hoc efficere poterit: quia ois
gnatio rectoz bndicet. i. oes q p pdica
t one a iustis uiris i fide gnant: a deo uir
tutibz ditant. Alr. Semen ei potes erit i
terra. i. cu ipe sit i terra posit: sem tn ei. i.
opus ei potens erit/ ut regno celoz uim
faciat: & uiolent illud rapiat: du sibi ipi
uiz faciens: & carnis desideria opmes:
ad sola celestia mte dirigit. Vel semen
ei. i. desideriu & affectus ei potens erit i
terra. i. ualebit i se ipo edomare & uince
re omez trenitate. Cetera no mutant.

Gloria & diuitie i domo eius: & iusticia eius manet i sclz scli.

Item ondit qp q dnz timet: reuera beat
erit: Na glia & diuitie erut i domo eius.
i. gliosa inocetia & copiosa uirtutu a
bundantia i ei erit consciia: sicut ait
apls. Glia nostra hec e testimoniu oscie
ntie. Et iusticia ei manet i sclm seculi. i.
ipe in iusticia sua pseuerabit qz diu ui
xerit. Vel qm talis erit. iusticia ei ma
net i sclm scli. i. merces iusticie eius ma
nebit i eternu.

Exortu e in tenebris lumen rectis: misericors & miserator & iustus.

Ille qde uir q dnz timuerit.
& eius madata fecerit/ p ut onsuz est.
beatus erit/ si tn hoc caueat: ut qd fu
erit/ no sibi sz dno iputet. Ab illo eni est
quicqd est. Et uere ab illo: Na do mi
sericors nale/ & miserator in exhibitioe
& iustus/ qz ab oi pecto imunis e. est
exortu. i. ex utero uirginis ortus. Et
ad qd e ortus. Vt sit lum i tenebris:
& sit lumen rectis. i. tenebrosos reddat
lucidos: & distortos i uitiis rectos faciat
i uirtutibz.

Iocundus ho q miseret & commodat: disponet smones suos i iudicio: qa in eternu no commouebitur.

Et qm ipe lum fact
e aliis: oportet ut q rectus ee uoluerit:
eu imitet. Quia ig ipe miseret misericors
& miserator extitit. quicuq eu i hoc imita
tus fuerit: ei charus erit. Et hoc e quod
dicit. Homo q miseret. i. q idulget i se pec
cantibz: & comodat. i. pximis necessita
te patientibz sua largiendo subuenit. erit
iocudus. i. deo acceptus & amabilis. Io
aut miserebit uir iustus: atqz sua erogabit
necessitate patientibz: qz disponet smoes
suos i iudicio. i. i mete sua tractabit &
smones sibi facturos a dno i iu
dicio uniuersali: qbz eu de mia aliis exhibita
comendabit. Ac p hoc ad etm regni pceptoez

inuitabit. Vel disponet s̄mones suos ī iudicio. i. quādā disputatione ī mte sua faciet q̄i sb iudice. Conscendet ē tribunal mtis: adhibebit cogitatiōes accusātes: & defendentes: consciaꝫ teste: mentis uō rone iudice. Et sb tali examine rueri et uerū sit i se qd sibi displiceat. Quod si fuerit: a se pcul eliminat: & mētem tm̄ ī bonis firmat. Vel s̄mones suos disponet ī iudicio: q2 iudicabit fore rectū. ut qd alios faciēdū docuerit: ipe q̄ faciat. Et nō solū ex miā & largitate do placebit uir iustus: ß & ex hoc / q̄a ī etnū nō cōmouebit. i. nūq̄ a boni ꝓposito deuocabitur.

In memoria etna erit iustus: ab auditione mala nō timebit. Et uere iustus beatus erit: q2 in memoria etna erit: i. scribet in libro uite: nūq̄ amplius inde delendus. Et q̄a ī libro uite scriptus erit: iō ab auditiōe mala nō timebit. i. uocē illā que hodie dicet in iudicio / audire nō metuet. Aliē. Merito iustus ī diuina memoria semp erit: q̄a ab auditione mala nō timebit. i. si q̄n eū peccator aliqs a bono ꝓposito deuocare dissuadēdo uoluerit: illū conformare formidabit.

Paratū cor eius spare ī dn̄o: cōfirmatū ē cor eius: nō cōmouebit / donec despiciat inimicos suos. Ideo ait uir iustus nec uocē audiē qua impii cōfundet: nec malo psuasori credere metuet: q2 cor ei' ē paratū et promptū spare tm̄ ī dn̄o. Et nō ē hora ue paratus / ß confirmatū. i. ut in dn̄o speret consolidatū. Et ādo confirmatū ē cor eius / ꝙ nō cōmouebit. i. nūq̄ ab ea spe que ī dn̄o est separabit. S3 tādiu ī ea spe pseuerabit / donec ipe positus in eterna beatitudine / dū carnis onus deposuerit: deorsū aspiciat inimicos suos / eū deuocare querētes / ī poenis īfernalibꝫ positos.

Dispsit dedit paupibꝫ: iusticia ei' manet ī sclm̄ sclī: cornu eius exaltabit in gloria. Dixi sup' uirū iustū misitū fuisse / & aliis sua cōmodasse. S3 ne uideret hec īconsulte fecisse: ondo qualr̄ egerit: Dispsit. i. sua diuersis dado spars̄it. Et q̄bus dedit? Paupibꝫ spū & rebus. Non ei elemosyna eroganda ē: qbꝫ necessaria nō est. Et q̄m paupibꝫ misereri studuit. iō merces iusticie eius sibi pmanebit ī etnū: Et cornu ei'. i. sublimitas eius exaltabit & promouebit ī gloria & ī eterna beatitudine.

Peccator uidebit & irascet: dētibꝫ suis fremet & tabescet: desideriū peccatorū peribit. Iustus qd' ī gl'ia eterna sublimabit'. At peccator ī poenis positus. iustū ī gl'ia etna conspiciet: & sibi ipi irascet' eo q̄ iustū imitatus nō fuit ut poenas euaderet. Et nō mirū si irascet'. q2 fremet dentibꝫ. i. ī loco illo erit positus ubi erit fletus & stridor dentiū. Et gl'iaꝫ iusti uidendo tabescet. i. inuidendo semper. sn̄ defectu deficiet: Et uere semp deficiet: q2 desideriū peccatorū / quo desiderat iusto interesse btitudini: pibit & ī cassū ibit. Vel desideriū eorū quod ī terrenis posuerant. ī ipsis destruet'.

Alleluia.

Cum eūdeꝫ titulū habeat psalm' iste cū duobus suprioribꝫ: intentione tn̄ ab illis diuersa ħt. In pmo naqꝫ ꝓpha intētione ħuit omnes hortari fideles. ut deū ī cōmemoratiōe acceptorū bn̄ficiorū laudent. In secūdo: ut deū p reuisione ad patriā / laudare studeat: & uiaꝫ qua illuc redire ualeat / discāt. In hoc at oēs fideles gn̄alr̄ ꝓpha ad deū laudandū hortat'

intendit: nullam supdictarum racionem ponens. Sz tm ronabiles causas quare ds laudandus sit declarans. Quia qo sue itentionis e ad laude diuinam cunctos fideles inuitare: allo quitur illos sic dicens.

112

LAudate pueri dnm: laudate nomen dni. O pueri laudate dnz. Pueros electos uocat: uel qm i baptismo effecti st pueri .i. ab oi peccato mundi. uel qr st pueri .i. serui regis eterni: sic ipe dicit i euangelio. Pueri mei meam st i cubili. vel qm st pfecti in sensibz: & i malicia puuli: sicut monet apls. Estote pfecti sensibus: sz malicia puuli estote. Tales ergo pueros .i. electos quosqz ad deu laudandu monet uoce & ope: & ob hoc bis laudate ponit. Et e notandu qr laudate nomen dni posuit. Hoc ei qr dns dr qr suos nos omes heat ondit. Et qr potens sit ad puniedos malos / & remunerados bonos liquido mostrat. Hoc ergo nom qd dns e laudamus: cu nos suos ee obediendo cognoscimus: cu eu p eo qr bonos remunerat diligimus: & p eo qr malos punit timemus: & hoc timedo malu oio dimittimus.

Sit nomen dni bndictu: ex hoc nuc & usqz in seculu. Et qm no est deus laudandus horarie: imo sic ipe nobis ptinua exhibet bnficia: ita a nobis e irremisse laudandus. addit. nom dni sit bndictu. Ac si dicat. Ita semp uiuite: & digne conusamini: ut uita ura cona sit laudandi & bndicendi deu. Et qm illi tm bti st: q i laude dni usqz i fine pseuerant. laudate dnz incipientes ex nuc .i. ex hoc pnti tpr: & pseuerantes usqz i seculu .i. usqz in huius uite terminu.

A solis ortu usqz ad occasu: laudabile nomen domini. Et qa non a paucis laudandus e dns / sz ab omibz: addit. Nomen dni laudabile sit ab yis q st ab ortu solis usqz ad occasu: & ab aqlone usqz ad austru. P duas ei ptes quas ponit: alias intelligit.

Excelsus sup omes gentes dns: & sup celos gla eius. Et merito dz laudari ab omibz: qm oes gentes credentes reputat illu superiore se: & credut illu caput suu. Vel ipe excelsus e sr omes gentes: qm ei sblimitas inuestigabilis cu ctos excedit. Et gliosa maiestas ei est sup celos .i. ipos excellit aplos. Gloriosi qppe st apli & omes sci: sz no sicut ipe: qr ipe p se: illi uo p istu. Vel magnitudo glie ei facultates & igeniu oiuz excedit & sblimiu: qr nemo de eo cogitare suffi cit qd est / uel quomodo est.

Quis sicut dns ds nr: q i altis hitat: & humilia respicit i celo & in terra. Probat sb interrogatoe qr ds e sup oes: qr nemo sitis illi e. Quis ei sicut ille q dns e / suos nos omes habes / & ad remunerandu bonos. & ad puniendu malos potens: Qui est ds .i. creator. et est noster: cu demonia sit dij gentiu: qui & in iis quos altos facit i uirtutibz hitat / ut i eis & conseruet qd dedit: & ad maiora pmoueat. q.d. nullus ei similis e. Humilia uo .i. humiles respicit: qr eos sue mie respectu intuet: q se humiles i cospectu dni ondut. Et hoc facit i celo & in terra .i. in anglis & hoibus. Illos qppe q se contra illu i supbia no erexerut / ita confirmauit: ut ia cadere no possit. Et quiqz i hoibz st humiles: gre illius merent ee pticipes. Vel i celo & i tra .i. i prelatis & sbditis. Si ei plati dno humiliant atqz sbditi: deo erut accepti. Vel in celo & i terra .i. i corpore & aia. Cu ei

ma diuinis preceptis subditur: atque a domino auxilium quo temptationes et carnis desideria superet expostulat: illico super egenum illi auxilium prestat. Cumque et caro spiritus regimini se humiliando subdiderit. mirumque consequitur domini, ut tam nullum intestinum bellum contra spiritum moueat: sed omnino se spiritus moderatori subiciat.

Suscitans a terra inopem: et de stercore erigens pauperem. Inde et apparet, quod nullus est domino similis: quia ipse inopem a terra suscitat. id est gentilitatem omni ope spiritualis doctrine carentem ab appetitu terrenorum ad appetitum celestium eleuat. Et pauperem de stercore erigit. id est eundem gentilem populum sue saluti insufficientem, et uirtutum penuriam patientem, de idolatrie fetore, qua nihil est turpius, eripuit. et ad fidem christiane religionis erexit. Ad hoc autem gentilem populum ab idolatria liberauit: ut eum in eterna beatitudine cum principibus. id est cum spiritibus angelicis collocet: et cum principibus populi sui. id est cum apostolis eorumque successoribus. plebis christiane rectoribus eum in celesti patria statuat. Et uere gentilitatem conuersam cum principibus celestis patrie collocabit: quia ipse sterilem in domo habitare facit. id est gentilitatem prius infecundam et fructu bonorum operum uacuam per fidem et operationem in patria ponit ecclesia, gentilitatem dico letantem. Et unde letantem? Quia uera facta est mater, filiorum. id est quia multos de ea ad fidem adduxit. multique de ea filii in ecclesia oriuntur.

Ut collocet eum cum principibus: cum principibus populi sui. Animam peccatricem aliena ope indigentem, ab appetitu terrenorum ad appetitum celestium eleuat deus: Et eandem animam factam pauperem et uirtutibus uacuam de turpibus et inmundis cogitationibus eripit: et ad sola celestia cogitanda illam erigit. Et ideo de uitiorum stercore subleuat: ut eandem iustificatam cum angelicis spiritibus in eterna gloria statuat: et cum apostolis eorumque sequacibus qui plebem dei rexerunt, in sempiterna beatitudine componat.

Qui habitare facit sterilem in domo: matrem filiorum letantem. Et ipsam animam prius infecundam, nec uirtutum germina proferentem habitare facit in celesti patria, hic in terra spe: donec illuc perueniat in re. animam dico inde letantem quod est mater filiorum. id est que de se producit fructus uirtutum. *

Alleluia.

In hoc psalmo propheta loquitur: huius materia primos de iudeis conuersos: qui in primitiua fuerunt ecclesia. Quos hac intentione alloquitur: ut eos laudare deum hortetur, pro eo quod gentes eos credidisse cernentes: eorum exemplo baptizate sunt, et ad fidem conuerse. Quia igitur sue intentionis est, primores iudeorum pro conuersione gentilium, ad deum laudandum hortari: alloquitur illos. sic dicens.

In exitu israel de egypto: domus iacob de populo barbaro. O primitiui de iudeis credentes: laudate dominum pro conuersione gentilium uestro exemplo completa. Et uere sunt gentes uestro exemplo conuerse. Nam mare uidit. id est gentilitas que prius deum amaricabat, iudeos conuersos aspexit: et fugit. id est infidelitate relicta, ad fidem accessit: Et iordanis. id est eadem ipsa gentilitas uisa iudeorum conuersione est retro conuersa. Iordanis quippe interpretatur descensio uel retro fluens. Per hoc igitur quod descensio dicitur, gentilitatem designat: que ad ima uitiorum descenderat. dum creaturam pro creatore colluerat. Que tandem est retro conuersa. dum est ab appetitu terrenorum ad celestium appetitum erecta. Per hoc uero quod retro fluens dicitur: quosdam de gentibus iam credentes designat: qui retro fluxerat: et a fide fere

*Vel dic sterilem in domo sinagogam [illegible] : matrem filiorum Ecclesiam [illegible] letantem Cristianorum [illegible]

Dicit [illegible]
+ Non [illegible] sed ego elegi eos [illegible] exemplo [illegible] uestrorum sed [illegible] placito [illegible] ad [illegible]

[illegible] * [illegible] consider[e] [illegible] Petrum [illegible]

apostatauerāt: Qui tn̄ considerātes con
uersoꝝ iudeoꝝ constātiā: sꝫ retro ɔu̇si: ⁊
iteꝝ ī fide firmati. Dixi mare uidisse atq̄
fugisse. Sꝫ qd uidit? quare fugit? In exitu
israel de egypto. i. ī consideratione exit⁹
illius: quē habuit iudaicus pp̄ls p̄us nō
israel / sꝫ credendo factus israel: cū de egy
pto. i. de tenebris infidelitatis exiuit: ⁊ ad
fidei lumen accessit. Fugit ⁊ mare ī exitu
domus iacob de pp̄lo barbaro. i. ī conside
ratione exitus illius tūc facti: cū familia
contra uitia luctantiū / exiuit de dn̄io ma
lignoꝝ sp̄uū: q̄ more barbarico seuiētes /
qcq̄d boni ē in hoīe uastat: ac demū corp⁹
⁊ aīaꝫ pimūt. Vel de pp̄lo barbaro. i.
de turba uitioꝝ: Que uitia bn̄ dicūt̃ bar
bara. A nr̄a ēi sꝫ nr̄a extranea. Sꝫ dicat̃
hoc breuius. Gentilitas p̄us idolatrie cul
tu amāra: ⁊ ī imis uitioꝝ posita: de īfi
delitate fugit ad fidē: cōsiderās iudeos
rebelles ⁊ ceruicosos de tenebris īfideli
tatis exisse: ⁊ dn̄iū malignoꝝ sp̄uū ⁊
uitioꝝ turmas dimisisse. Sꝫ forsitā sci
re desideras / quō isrl̄ de egypto exierit.
Accipe. p confessionē pectoꝝ ⁊ uere fidi
pceptionē: Et hoc ē qd̄ sequit̃.

Facta ē iudea scificatio ei⁹: israel potestas eius. Judea quippe cōfessio īt̃pre
tat̃. Judea ḡo iudaici pp̄li scificatio ē facta:
q̄ p hoc qđ sua peccata confessi sꝫ: scifica
ri ⁊ iustificari meruerūt. Et israel facta ē
potestas ei⁹. Effectū hic p causa ponit. Fi
des nāq̄ ē causa / quare q̄s fiat isrl̄ / ⁊ de
uꝫ uidens. Israel ḡo fuit potestas ei⁹: q̄a p
fidē que cā ē uidendi deū / potestatē hue
rūt filios dei fieri: sicut testat̃ euangeliū.
Quotq̄t crediderūt ī eū: dedit eis potestatē
filios dei fieri. Vel fides facta ē eoꝝ pote
stas: q̄ p fidē meruerūt transire de potesta
te diaboli ad potestatē dei.

Mare uidit ⁊ fugit: iordanis ɔuersus ē retrorsum. Hic uersus s̄ sꝫ p̄mo uersu expositus ē.

Montes exultauerūt ut arietes: ⁊ colles sicut agni ouium.
Gentilitas q̄dē ē conuersa. At mōtes. i.
ap̄li uirtutibꝫ eminētes hoc uiso exultaue
rūt: ⁊ maximā leticiā in mēte conceperūt.
Et merito exultauerūt: q̄ sꝫ ut arietes. i.
duces ⁊ rectores gregis. Et nō solū ap̄li
sꝫ letati: uerū ⁊ colles. i. minores. ut
ap̄loꝝ discip̄li exultauerūt. Et merito: q̄ sꝫ
sicut agni ouiū. i. filii sꝫ ap̄loꝝ letantiū.
Ap̄li quippe arietes sꝫ ⁊ oues. Arietes q̄
dē / q̄ gregē regūt. Oues uō / q̄ alios ī fide
pariūt / ⁊ lacte doctrine nutriūt.

Quid ē tibi mare q̄ fugisti: ⁊ tu iordanis / q̄a cōuersus es retrorsū.
Postq̄ ondit gentiles iudeoꝝ exēplo ɔu̇sos:
atq̄ ap̄los de illoꝝ conuersione letatos:
quādā questionē facit. querēs a gētilib⁹ /
uerū sibi attribuat q̄ sꝫ conu̇si: et ab ap̄lis
utrū sibi attribuat / q̄ de illoꝝ sꝫ ɔu̇sione
letati: Quā postea soluet. Inq̄t ḡo. O mare
qd̄ ē tibi / q̄ fugisti? ⁊c̄. Ac si dicat. Dic
mihi conuersa gentilitas olim amara:
ascribis ne meritis tuis / q̄ de infidelita
te ad fidē fugisti? Et tu eadē gentilitas
quōdā ī uitioꝝ imo posita / dicis ne ēe tuū
q̄ ab appetitu terrenoꝝ conuersa es ad
appetitū celestiū.

Montes exultastis sicut arietes: ⁊ colles sicut agni ouium. Et
uos ap̄li ascribitis ne uobis / q̄ de ɔu̇sioē
gentiū exultastis: sicut boni duces de
gregū suoꝝ gaudent pu̇entu.

A facie dn̄i mota ē terra: a facie dei iacob. Soluit questionē quā sup⁹
pposuit. Non debes dicere tuū gētilitas /
q̄ es conuersa: q̄ dn̄i tm̄ ē. Terra ēi a

facie dñi ē mota .i. gentilitas prius terrenis intenta / a cognitõe dñi ul eius inspiratione ē ad pñiaz ɔpūcta: & nō a facie tuiuslibet dñi: ß utiqȝ a facie illius: q nō ē recens ds: qz ē deus iacob. An ei pp iacob fieret / est.

Qui conuītit petrā in stagna aqru: & rupē in fōtes aquarum. Et bn̄ potuit deus gētilitatē ad pñiaz ɔmouere: qz ipē conuītit petrā in stagna aquaz .i. iudeos duricordes atqȝ lapideos spūali doctrina repleuit / ita abūdanter / qp stagnaret ī eis spūalis doctrina. Et tandē illoz exemplo gētilitatē siccā & aridā conuītit ī fontes aquaz. ut nō solū ipi doctrinā spūales haberēt: uez ab ipis ad alios emanaret.

Non nobis dñe nō nobis: sed nōi tuo da gloriā. Et qñqđ totū a deo ē: & qr gentiles conuīsi st̄ / & qp apli st̄ de eoz conuīsione letati. io. o. dñe non nobis de gentilibȝ conuersis: nec nobis de iudeis credentibȝ des gloriā / ß nōi tuo. Qđ ē dicere. nō nos per uirtutas nobis ascribere / qp conuīsi sunt. ß nom̄ & potentia tua tm̄ glificet / sup .i. de mīa tua concessa gentilibȝ: & ueritate tua concessa iudeis / qbȝ pmiseras qp de eoz stirpe nascereris. Vel sup misericordia & ueritate tua: qz qp nos ad fidē uocamur / & ī baptismo a peccatis mūdam̄ / mīa ē: Et ī hoc ueritatē ondis qz ī futuro nobis implebis quod pmittis. Qui gentes io uoluisti ɔuertere. ne qn dicant / ubi ē ds eoz .i. ne ampli sicut erat solite / dicere possit de iudeis te adorantibus / ubi ē ds eoz? Postqȝ eni eū adorant cum illis: non ubi sit querent, nā ipse utrorumqȝ deus.

Sup mīaz tuā & ueritatē tuā: nequādo dicāt gētes: ubi ē ds eoz? Hic ūsus sup̄ prime expositus est.

Deus aūt nr̄ in celo: oīa quecūqȝ uoluit fecit. Gentes qdē postqȝ credunt: ubi sit deus / nō quererēt. Si qs tn̄ quereret: nos dicim̄ / qz ds nr̄ ī celo ē. In celo qppe ē p diuinitatē. ī celo & ē p assūpta humanitatē. p fidē aūt & opatione ī eoz metibȝ ē: quos ipē celū facit. Inde aūt apparet / qp sit ī celo: qz fecit oīa / quecūqȝ uoluit. Hic aūt querit̄. Si omia quecūqȝ uult / facit: cū utiqȝ ei uoce pphēa dicat̄ / qp nemineȝ perire uelet: qđ ē qp multos pire sinit? Sȝ ē sciendū / qz queda ita uult ds: ut ea fieri disponat. Queda sic uult: ut fieri nō disponat. Sm̄ itaqȝ hāc uolūtatē / qua fieri disponit / qđ uult. hic dictū ē. omia quecūqȝ uoluit fecit. Dicim̄ & alr̄. Oīa quecūqȝ dñs fecit / uoluit: vel de omibȝ q̄ dā fecit / ut uoluit. Vel quicqđ uolēdo disposuit: ad effectū pduxit. Diapsalma.

Simulacra gentiū argētū & aurū: opa manuū hoīū. Ds nr̄ quecūqȝ uult facit. Sȝ simulacra gentiū nil possūt: qz argētū st̄ & auz quātū ad materiā: & opa hoīū: quātū ad formā imposita.

Os hn̄t / & non loquēt: oculos habēt & non uidebūt.

Aures habēt / & nō audiēt: nares habent / & nō odorabunt.

Manus hn̄t / & nō palpabūt: pedes hn̄t & nō ambulabūt: nō clamabūt ī gutture suo. Et uere nihil possūt: qz oī caret sensū: Et nō soluȝ nō loquūt̄ / qđ ē hoīū: ß nec & clamābt / qđ ē irrationabiliū aīaliū. Sȝ si qs opponat qp nō bn̄ dixeri ea nō loqui: cū utiqȝ dent responsa. dico qz hoc nō fit ī gutture suo: sed per guttur demonioz.

Deus mali [illegible] de malis [illegible] nulla ma[illegible] Malo igitur permis siue [illegible] diquet ab [illegible]

Similes illis fiãt q faciũt ea: & omẽs qui confidũt ĩ eis. Q̃nq̃dem gentiũ simulacra exteriori & ĩteriori sẽsu sᷓt uacua: illi ergo qui faciũt ea, ad hoc ut adorent ea: & q confidũt ĩ eis .i. q spẽ suę salutis ĩ eis posuit. fiant illis similes .i. ita ĩteriori sensu uacui remaneãt: sicut omĩ sensu eoꝝ caret simulacra. Vel ut hoc in bono accipiamus: illi q faciũt ea, fiãt illis similes .i. cognoscãt se mutos & cecos & surdos oĩq; intellectu uacuos: sicut illa sunt, ꝑ eo qꝫ suũ creatorẽ ꝯtempnũt: & ea que ipi faciũt uenerãt. Et hoc cognoscendo, simulacra deserãt. & suũ creatorẽ honorent

Domus isrl̃ sperauit ĩ dño: adiutor eoꝝ & ꝓtector eoꝝ ẽ.

Domus aaron sperauit ĩ dño: adiutor eoꝝ & protector eoꝝ ẽ.

Qui timẽt dñm, sꝑauerũt in dño: adiutor eoꝝ & protector eoꝝ est. Illi q̃dem q simulacra faciũt: ĩ eis confidũt. Sꝫ domus israel sꝑauit ĩ dño .i. minores credentes de iudaico ꝑplo, spẽ suã posuerũt ĩ dño. Et merito ĩ eo spãt: qꝛ ẽ adiutor & coopator eoꝝ ĩ bono: & ẽ ꝓtector & defensor a malo. Et nõ solũ minores ĩ eo sꝑauerũt. sꝫ & domus aaron .i. familia robustoꝝ .s. maiores credentes de iudeis sꝑauerũt ĩ eo. Et nõ solũ minores & maiores de iudeis: sꝫ & (ut uniu̾salĩt dicã.) oẽs q caste & filialĩt deũ timẽt tã de iudeis q̃ de gentibꝫ sꝑauerũt ĩ eo: ita ut nullũ sit oĩo scisma in fidelibus.

* Dñs memor fuit nr̃i: & bñdixit nobis. Et merito omẽs credentes in eũ spãt: qꝛ ipe nullis nr̃is ꝑcedentibꝫ meritis ꝑ miãꝫ suã memor fuit nr̃i: ut nos ad fidẽ uocaret: atq; ꝑ baptismũ a peccatis absolueret. Et postq̃ nos uocauit, & a peccato mũdauit: bñdixit nobis .i. ĩ ꝓmotione uirtutũ adauxit. Diapsalma.

Benedixĩ domui israel: bñdixĩ domui aaron.

Benedixit oĩbꝫ q timẽt dñm: pusillis cũ maioribus. Vere nobis omĩbꝫ credentibꝫ bñdixit: qꝛ bñdixit domui isrl̃ & domui aaron .i. minoribꝫ & maioribꝫ de iudeis credẽtibꝫ: & bñdixit oĩbꝫ de gentilibꝫ deũ caste timẽtibꝫ: Et uere oĩbus: qꝛ pusillis atq; maioribus.

Adiciat dñs sup uos: sup uos & sup filios uestros. Dõ q̃dem bñdixĩ uobis omĩbꝫ de gentibꝫ & iudeis credẽtibus. Et ut iste spũales gñationis successus duret ĩ posteꝝ: dñs sup uos credentes de iudeis, alios credentes adiciat: & sup uos credentes de gentibꝫ, alios addat. Et nõ solũ sup uos, sꝫ & sup filios ur̃os. ut successus credentiũ ĩ ecclĩa duret in ęternum.

Benedicti uos dño: q fecit celũ & terram. Et cũ deus alios sup uos addiderit: uidete ut uos addita ĩt addendi, hoc qꝫ bñdicti eritis & ĩ uirtutibus aucti: nõ uobis ascribatis: qꝛ nõ ẽ uobis a uobis, sꝫ a dño. Et uere a dño ẽ: qꝛ ipẽ fecit celũ & terrã .i. ꝑlatos & subditos .i. ad hoc constituit ꝑlatos, ut subditos regant: ad hoc ãt subditos, ut ꝑlatis obediant.

Celũ celi dño: terrã aũt dedit filijs hoĩũ. Regimen q̃dem subditoꝝ cõmisit deus ꝑlatis: sꝫ celũ celi dño .i. regimen ipoꝝ ꝑlatoꝝ sibi ipi reseruauit. Ipẽ quidẽ regit ꝑlatos: Sꝫ terrã dedit filijs hoĩũ .i. subditos regẽdos cõmisit scĩs patribꝫ pastoribꝫ: q sᷓt filij hoĩũ .i. imitatores aꝑloꝝ rõnabilĩt uiuentiũ.

Non mortui laudabũt te dñe:

neq; oēs q descēdūt ī infernū.
Rogaui ī supiorib; dn̄s: ut alios cedē
tes sup iā cedētes adyciat. Et oportet
o dn̄e ut ita facias: si uis bn̄dici ab hōi
bus & honorari. Et uere oportet: ut q
te sīt laudaturi, uitę iusticia uiuāt: q̄z
illi q sīt mortui ī peccatis, & positi ī mor
te infidelitatis. & oēs illi q descendūt ī
infernū. i. ī ultimū desperationis locum,
uel ī ultima & pfundissima uicia, nō
te laudabunt.

Sed nos q uiuimus bn̄dicim⁹ dn̄o: ex hoc nūc & usq; ī sclm.
Illi qdē q mortui sīt, deū nō laudabūt.
Sz nos credentes q uita iusticię uiui
mus, dn̄o bn̄dicimus: i. deū bn̄ uiuē
do laudam⁹. Quę bn̄dictio incipiēs ex
hoc nūc. i. ex hoc pn̄ti tp̄e, durabit usq;
ī sclm̄. i. usq; ī hui⁹ mūdi terminū. Do
nec ei pn̄s manebit sclm: semp fideles
erūt: q bn̄ uiuēdo laudabūt dn̄s.

Alleluia.

IN hoc psalmo ipe pph̄a loqt̄: & nos ad
deū laudandū hortat̄. Se ipm̄ q̄z no
bis exemplū pponit. & qualr̄ ipe deum
laudauit, ondit: ut nobis modū & ordi
nē laudandi deū insinuet. Quasi ei ali
qs nostrū ab eo quęreret, qualr̄ ipe deū
laudauit nobisq; laudādū pponat, qp
deū p dilectionē spem & fidē deū lauda
uerit, mōstrat: ut nos & p hęc eadē lau
dare deū instituat. Non ei est accepta dō
laus: quā nō charitas spes fidesq; cōmē
dat. Hoc est ergo qd̄ dicit.

114

DIlexi: qm̄ exaudiet dn̄s uocē orōnis meę. Ac si diceret. Vultis
deū meo exemplo laudare? Audite ergo
qd̄ fecerī: & qualr̄ eū laudauerī. Dile
xi. i. dilectionē habui: q̄z deū tota mēte,
toto corde & totis uirib; dilexi: amicos &
ī eū, & inimicos pp eū amaui. Sz qm̄ cha
ritas de spe pcedit: iō eū dilexi: qm̄ dō exau
diet uocē orōnis meę. i. q̄z spero uotū meū
de pn̄ti & de futuro statu, p meā orōnē de
signatū, ab illo exaudiēdū. De pn̄ti q ppe
desidero, ut me ab oī malo eripiat: & in
oī iustificatione constituat. De futuro uō
ut me ad btitudinē ętnā pducat. Et qm̄
sicut de spe charitas, ita spes de fide pcedit.
iō spero meū desideriū exaudiēdū ab ipo:
q̄z credo ī eū. Et hoc est quod dicit subsegt̄.

Quia inclinauit aurē suā mihi: & ī dieb; meis inuocabo. Inclina
uit aurē suā mihi. i. credo ei⁹ diuinitatis
sublimitatē inclinatā & humiliatā eē p as
suptā humanitatē ad exaudiēdā meā
īfirmitatē: ad silitudinē medici, q ęgro
nō se ualenti erigere, compatiēdo suū au
ditū inclinat: & ei medicamina pręstat.
Et q̄z ī eū credidi, speraui, dilexi: iō inuoca
bo. i. fide deuotione & ope intus ī me eū
uocabo. Et hoc & dieb; meis. i. ī uita pn̄ti.
Dn̄ huius uitę dies suos uocat. Dies ei sua
ues & ęternos deus hōi dedit. Dies aūt h⁹
tp̄is breues & amaros hō peccādo acquisiuit.

Circūdederūt me dolores mortis: & picula inferni īuenerūt me:
Tribulationē & dolorē inueni: & nom̄ dn̄i inuocaui. Et ualde ne
cesse ē ut deū in his dieb; īuocē: q̄z dolores
mortis. i. tentationes & suggestiones dia
boli portendentes mortē, me circūdederūt. i.
mētē meā undiq; īpugnauerūt: et picula
īferni. i. peccata criminalia quę pcipitāt
hoīes ī infernū: nisi correcta fuerit p pniā,
īuenerūt me. i. nō sīt insecuta me reluctātē
& fugientē: sz īuenerūt me paratū & ōsen
tientē. Et isti dolores & hęc picula ualde
me terruerūt: q̄z īueni tribulationē & dolorē.

.i. ĩ mēte mea cognoui atq; pcepi me tribu
lationē & damnationē eternā p his pctis
īcurrere .i. dolorē q seqt̃ de nimietate poe
naꝝ. Et qꝛ me cognoui p his peccatis
damnādū: iō inuocaui nomē dñi / cognoscē
do me famulū / & illū dñz: ut me de pc̄to
mūdaret: & sic a poena saluaret. quia
ubi pcedens cā nō fuerit: nec sbsequens
effectus erit

O dñe libera aīaz meā: misericors
dñs & iustus: & ds nr̄ miseret̃.
Ondo at̃ qualr̃ īuocauerī. sitn vz. O dñe
libera aīaz meā .i. absolue eā a prauis suꝫ
gestionibz & a peccatis criminalibz. Et
facere debes: qꝛ misericors es .i. miā tibi ē
nālr̃ insita: & es mihi dñs: & ego tuus s
uus: Et es iustus .i. omēs q iustificat̃ iu
stificans. Sz qm̃ dixi deū misericordē: que
ret forsitan aliqs / utrū misericors sit: quod
probo. Vere misericors ē: qꝛ miseret̃ .i. miāz
quā nālr̃ hẽt / ī effectu pbet.

C ustodiens puulos dñs: humi
liatus sū: & liberauit me. Et uerē
miāz suā p effectu exhibet: qꝛ p miāz custo
dit dō puulos .i. humiles & de se nō plu
mētes dō custodit: qꝛ conseruat ī eis qd̃ ha
bent: & ad maiora pmouet. Et qꝛ ipse par
uulos & humiles custodiat: p me ipz ostē
do: Quia ē sū humiliatus .i. humiliat̃ p
peccatis compūctus. Et ipse uidēs me hu
miliatū. liberauit me & ab oīb; pctīs absoluit.

C onuertere aīa mea ī reqez tuā:
qa dñs benefecit tibi. Postq se a
peccatis liberatū ondit: exhortationē ad
se ipm facit / dicens. O aīa mea qñqdē ds
ab oī pc̄to te liberat: cōuertere ī requiē
tuaz .i. dimitte terrena: ī qbz ē labor &
solicitudo continua: & que uitā auferūt.
& mortē adducūt: Et toto affectu quere
celestia: ī qbz ē ōīmoda reqes / & plena
sufficientia: que quidē a morte liberat /
& uitā concedūt. Qd̃ ē breuiter dicere.
Separa te ab amore terrenoꝝ: ī quibz
labor ē & anxietas: Et iunge te deo /
q reqes ē oīuz electoꝝ. Et merito de
bes ad deū conuerti: qꝛ bn̄ fecit mihi
pus ad fidē uocādo: deinde peccata la
xando & iustificando. Et uere mihi
bonū fecit: qꝛ aīaz meā de morte infide
litatis uł peccatoꝝ eripuit: & oculos
meos eripuit a criminalibz: p quibus
oporteret me lacrymari: & affectiōēs
meas a lapsu & praue cogitationꝭ eripuit.

P lacebo dño: in regioē uiuoꝝ.
Et quia tot mihi bona ꝯcessit: placebo ei
hic bn̄ uiuēdo: & ī futuro & / positus ī
regione uiuoꝝ.

Alleluia.

I N hoc psalmo psalmista ītroducit uocē
martyrū: dicens qualr̃ illi deū p eo pa
tiendo & ei passionē imitādo laudauerīt.
hac intentione qdē: ut nos suo exēplo
moneat p christo pati: eū ei passionē
imitādo collaudare: qꝛ maior ei laus
nō redditur. qȝ cū hō ad ei imitatioēz patit̃.
Introducit̃ itaq; aliqs martyrū / modū
sue passionis ostendens: utilitatez quoq;
quā de passione meret̃ addens: sic dicēs.

115.

C Redidi: pp qd̃ locutus sū: ego
aūt humiliatus sū nimis. Cre
didi .i. uitā pfectā habui: pp qd̃ locut9 sūz.
Et qꝛ ī me pcessit fides christi: iō illū corā
regibz & pncipibz pdicaui. Fides eī fūda
mētū ē uirtutū oīuz. Et iō necesse ē ut p9
ī deū qs pfecte credat: deinde ad eū pdi
candū accedat. Vn̄ paulus ait. Corde
credit̃ ad iusticiā. ore at̃ confessio fit ad
salutē. Ego quidē locutus sū: & deum
publice pdicaui: Sz ob hoc sūz humiliat9 .i.

uariis tribulationibus afflictus: Et hoc ni
mis .i. ultra humanas uires. Vel nimis .i.
usque ad martyrii defectum & timorem pas
sionis. Adeo enim mihi grauia ingerebantur
tormenta quod uix sufferre poteram: & ideo
fere deficiebam & tormentorum asperitatem metuebam.

Ego dixi in excessu meo: omnis homo mendax.

Quid retribuam domino: pro omnibus que retribuit mihi? Ego quidem fere de
feci: & passionem timui. Attamen positus in meo
excessu .i. in hoc martyrii defectu: dixi .i.
in mente mea reputaui: omnis homo mendax est.
.i. in eo quod carnalis & animalis est mendax est.
Et quod promittit per se implere nequit: Quod
ego percipiens & cognoscens: ad mentis
uigorem redii: & sic apud me cogitare
coepi. Quid retribuam domino pro omnibus que re
tribuit mihi? Aliter. Ego quidem humiliatus
sum nimis .i. super humanas uires. Sed for
sitan dicit aliquis. Si adeo grauiter pro eo quod
loquebaris affligebaris: quare ergo non
tacebas? Ideo certe non tacebam: quia in ex
cessu meo dixi .i. animalitatem que impediebat
me ad martyrium excedens secundum spiritualita
te apud me reputaui sic. licet mihi grauia
tormenta immineant: non tamen pati desistam:
quia quid retribuam domino pro omnibus que retri
buit mihi? .i. quid gratum & acceptum domino red
dam pro tot beneficiis que mihi contulit.
Ideo autem dico me secundum spiritualitatem pro domino pa
ti deliberasse: quia omnis homo in quantum homo &
animal est & mendax: & per se quod promittit
non adimplet. Et ideo oportet ut qui pro deo
pati uoluerit: non animalitati consentiat.
sed spiritualitati obediat.

Calicem salutaris accipiam: & nomen domini inuocabo. Ego quidem cogitare coepi
quid domini beneficiis digne recompensare possem.
Et tandem sensi quod si pro eo paterer: sibi
gratum esset. Et ideo accipiam calicem .i. passio
nem domini: que cunctis salutis extitit imitando.
charam & acceptam habebo. Sed quia hoc uiri
bus meis perficere nequeo: nomen domini inuocabo.
.i. uoce & corde ad adiutorium meum uocabo
dominum: recognoscendo me eius famulum: ut mihi in
passione cooperetur.

Vota mea domino reddam coram omni populo eius: preciosa in conspectu domini mors sanctorum eius. Confidens itaque & securus
existens quod ipse mihi cooperabitur: reddam uo
ta mea domino .i. offeram me sibi per martyrium:
sicut promisi. Et hoc faciam coram omni populo eius .i.
multis uidentibus: ut meo exemplo pati discant.
Et hoc ideo faciam: quia mors sanctorum eius in conspe
ctu domini .i. beneplacens domino est preciosa .i. mul
tum ei chara & accepta. Vel est preciosa .i. ma
gno precio comparata: quia christus sua mor
te nostram mortem emit. Ad hoc enim mortuus est
ut nos pro illo moriamur. Vel est preciosa: quia preci
osam remunerationem expectat.

O domine quia ego seruus tuus: ego seruus tuus: & filius ancille tue. Nunc
apostropham ad ipsum deum facit. O domine non
solum ideo patiar quia mors sanctorum tibi est precio
sa: sed & propter hoc quia sum seruus tuus .i. tibi obe
dire paratus: & non horarie. Sed sum seruus
.i. in hac obediendi uoluntate perseuerans. Et ue
re sum seruus tuus quia filius sum ancille tue .i. ecclesie
que tuis semper est intenta seruitiis. Vel que an
cilla dei eo quod hec presens ecclesia que tibi taberna
culum & seruit designata est per agar ancillam.
Illa que sursum tecum in angelis & hominibus
regnat: figurata est per Saram liberam.

Dirupisti uincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis: & nomen domini inuocabo. Et quia sum ancille tue filius: ideo
sacrificabo tibi hostiam laudis .i. me ipsum tibi per
martyrium offeram laudabilem hostiam. Et quia hoc
uiribus meis non potero: nomen domini inuocabo.

Et nihil erit, qđ me a martyrio suffere͞ndo ꝑpediat: qꝛ tu uincula mea dirupisti .i. carnales affectus pentu uel filioꝝ, amicoꝝ & coiugū me impedientes absoluisti. Et qꝛ nihil erit qđ deo donare me impediat: iō reddā uota mea dn̄o .i. sacrificabo ei meipm̄, sicut deuoui: Et hoc nō secreto: sꝫ ī cōspectu oīs ppli eiꝰ: ut sequitur.

Vota mea dn̄o reddā ī cōspectu ōnis ppli eius: ī atrijs domꝰ dn̄i in medio tui hiˡrlm̄. Vota mea dn̄o reddā .i. sacrificabo ei meipm̄. Hoc aūt iō repetit: ut cuꝰ fructus spe pati uelit ostendat. Ideo patiar: & me dn̄o ꝑ martyriū imolabo: qꝛ ꝑ hoc ponar ī atrijs domꝰ dn̄i .i. ī amplitudine ęterne btitudinis. Et nō ī qlibet loco ponar: sꝫ .o. hierusalē, ī medio tui .i. ī ciuitate martyrū electoꝝ.

Alleluia.

Psalmus iste, seu ꝓpha in hoc psalmo hortatꝰ omēs credentes de iudeis & gentibꝫ laudare deū ꝑ bn̄ficijs diuinitꝰ eis collatis. Inuitat itaqꝫ illos ad laudes dei. sic dicens.

116

Laudate dn̄m oēs gentes: laudate eū omēs ppli. O omēs gētes .i. credētes de iudeis & gentibꝫ, laudate dn̄m: ita bn̄ uiuite, & bn̄ opamini: ut uita ur̄a sit materia & causa laudādi dn̄m. Et .o. oēs ppli .i. omēs conuersi de iudaico ꝑplo collaudate eū .i. simul cū alijs laudate eum.

Quoniā cōfirmata ē sup nos mīa eius: & ueritas dn̄i manet ī ętnū. Et merito uos credentes de gentibꝫ eū laudare debetis: qꝛ mīa eiꝰ sup nos ē cōfirmata: i. bn̄ficia nobis ab eo ꝑ misericordiā concessa nullis nr̄is ꝑcedentibꝫ meritis, de prescientia ad iustificationē sūt adimpleta. Prescit eī deus q sūt saluādi: Et hāc prescientiā ꝑdestinādo, uocando, iustificando confirmat.

Et hoc totū ē ex mīa. Vos qꝫ de iudeis credentes, merito eū laudare debetis: qꝛ ueritas dn̄i manet uobis .i. adimpletio ꝑmissoꝝ eiꝰ, quę uobis fecit de christo: impleta ē ī uobis; duratura ī ętnū.

Alleluia

In hoc psalmo ītroducit ꝓpha ꝑmores martyres: q ī ꝑmitiua fuerūt ecclīa loquentes: & nos ad deū laudandū suo exemplo exhortantes: rōnabiles cās quare eū laudare debeamꝰ, ostēdentes. Dicūt eī se ī tribulationibꝫ positos dn̄m īuocasse: ac ꝑ hoc ab illo liberatos esse: Intendentes ꝑ hoc nos instruere ut ī tribulationibꝫ positi, deū īuocemus: atqꝫ ī ipm̄ solū speremus: Et cū nos de tribulatione liberauerit, deū fidelr̄ & deuote laudemus. Ad hās itaqꝫ laudes dō exhibendā, ꝑmitiuoꝝ ordo martyrū omēs fideles inuitat: sic dicens.

117

Confitemini dn̄o qm̄ bonꝰ: qm̄ ī sclm̄ mīa eius. Confitemini dn̄o .i. laudate deū. Et merito: qm̄ bonꝰ ē .i. ad ueniā dādā paratus ē. Nemo tn̄ ita de mīa ꝑsumat: ut se īpune peccare credat: qm̄ mīa eiꝰ tm̄ ē duratura ꝑ hoc sclm̄. Quibꝫ eī hic misertus nō fuerit: his in futuro nō miserebitur.

Dicat nūc isrl̄ qm̄ bonus: qm̄ ī sęculū misericordia eius.

Dicat nūc domus aaron: qm̄ ī sęculū misericordia eius.

Dicat nūc q timēt dn̄m: qm̄ ī sęculū misericordia eius. Ego uos hortor ut deū laudetis: & israel & nūc .i. ī ciuitate dicat hoc idē .i. minores int iudeos conuersos ī uicē se ad hoc exhortent: & dicāt. Cōfitemini dn̄o. etc. Ideo nō recusaui totū repetere uersū:

ne fastidiū

ne fastidiũ gñaret. Et nõ solũ minores hoc dicãt: sȝ & domus aaron .i. maiores & plati int᷑ iudeos credentes hoc suis sbditis dicãt: & & int᷑ se alterutrũ exhortent᷑. Non solũ aũt maiores & minores de iudeis credentes hoc dicãt: sȝ ut uniuersalit᷑ dicã: omẽs ꝙ filialit᷑ & caste timẽt dñm siue de iudeis seu de gentibus dicant hoc iuicẽ.

De tribulatione iuocaui dñm: & exaudiuit me ĩ latitudine dñs.

Sui ipsi᷑ exemplo cãȝ ondit quare eũ debeat cuncti laudare fideles: Ac si diceret: Non uos pigeat deũ ꝑ ut exhortor laudare: qm̃ ipẽ uos ab oĩ tribulatione eripiet. Et ꝙ ita sit facturus: ꝑ me ipsũ ondo. Ego eñi inuocaui dñm .i. recognoscendo me eĩ famulũ: ore & corde ĩ interiori meo uocaui dñm. Et unde iuocaui: De tribulatione .i. ꝑ eo ꝙ positus erã ĩ tribulatione iuocaui eũ: Et nõ frustra. Nã ipẽ exaudiuit me ponẽdo me ĩ latitudine .i. dando mihi cor altũ: ut maiora possẽ adhuc sufferre tormẽta. Vl᷑ me ĩ latitudine posuit: qa me ĩ lato charitatis mãdato constituit: ut & usqȝ ad inimicos diligendos extenderer.

Dñs mihi adiutor: nõ timebo qd faciat mihi homo.

Dñs mihi adiutor: & ego despiciã inimicos meos. Probo qa me dñs exaudiuit. Adiutor eñi mihi fuit. Et qr m̃ fuit adiutor: & ĩ tribulatione cooꝑator. iõ nõ timebo & nihili ducã ꝙcqd hõ aliqs carnalis & aĩalis tormẽtorũ irrogauerit. Et nõ solũ nõ timebo: uerũ & qm̃ mihi adiutor ẽ dñs: inimicos meos despiciã .i. deorsũ & subtus me uictos & supatos aspiciã: & ego uictor exultam

Bonũ ẽ cõfidere ĩ dño: q̃ confidere in hoĩe. Et qm̃ qdẽ dñs me de tribulatiõe eripuit: & inimicos meos mihi supponet: bonũ qᵒ ẽ confidere ĩ dño .i. multo meli᷑ ẽ ponẽ spẽ ĩ dño q̃ confidere ĩ hoĩe .i. q̃ ut aliquis speret ĩ se ipo. Si eñi ĩ se ipo spauerit: qd ꝑmittit implere negbit. Qui aũt spẽ suã ĩ dño ponit: ꝙcqd boni ꝑmittit: iplebit.

Bonũ ẽ spare ĩ dño: q̃ sperare in principibus. Et hoc non de quolibet hoĩe tm̃ intellige: sȝ & de pncipibȝ & maioribȝ sicut sũt reges & duces ac ceteri principes & potentes.

Omẽs gentes circuierũt me: & in noĩe dñi: qa ultus sũ ĩ eos. Et ꝙ bonũ sit ĩ dño confidere: mihi experto credẽdũ est. Nam oẽs gentes circũdederũt me .i. apud oẽs gẽtes circũdatus sũ tribulationibȝ atqȝ ꝑssuris. Et hoc ĩ noĩe dñi. qr ultus sũ in eis. Dũ eñi ipi quererẽt me sibi icorporare: hac eis uicissitudinẽ reddidi ꝙ m̃ eos ĩcorporaui: Et eos m̃ icorporando ultionẽ in illis feci. Nota uero omniũ martyrũ collectione hoc dicere. q̃ apud diũsa loca oĩuȝ gentiũ passi sũt. Non eñi unꝰ hõ cũ gẽtibȝ oĩbȝ posset circũdari.

Circũdantes circũdederũt me: & ĩ noĩe dñi: qa ultus sũ in eos.

Circũdederũt me sicut apes: & exarserũt sicut ignis ĩ spinis: & in noĩe dñi: quia ultus sũ in eos.

Gentes circũdederũt me: & hoc fecerũt cũ ꝑseuerantia: & iõ ingeminat Circũdãtes circũdederũt me. Et addo aceri᷑ sicut apes circũdãt aliquẽ: quẽ suis aculeis pungũt: Et sicut illud uulnus apibȝ mortale ẽ: qa ibi suos dimittũt aculeos: & sic pẽa uel moriũt᷑ uel nullius utilitatis sũt. ita ꝑsecutio mea ꝑsecutoribȝ mortalis erit sȝ quosdã: qr interi᷑ excecati ĩ aĩa moriebãt᷑: uel ad bonũ ĩ uitijs moriebant᷑ & conuertebant᷑.

Vel circūdederūt me / sicut apes circūdant
fauū. Ad hoc eū illū circūdant: ut ibi mel
īfundant & augeant. Ita ipi me circūdātes
auxerūt me ī uirtutibꝫ: ꝫ hoc nō ītēderūt.
Et exarserūt / sicut ignis ardet / q̄ ē ī spinis.
Ignis ī spinis posit⁹ / ꝓuas spinas cito ꝯbu
rit: tecnicus uō integer ꝑmanet. ita ipi
īferēdo ꝑsecutionē: spinas: i. uitia ī me
si qua fuerūt / cōsūpsere: ast uō nihil fa-
cere potuerūt. Et hoc totū ī noīe dn̄i: ut
supra dictū est.

Impulsus euẽrsus sū / ut caderem:
& dn̄s suscepit me. Jn̄ & ꝓbat / bonū
ēē spare ī dn̄o: qa dū me inimici nimis
acriter affligerēt. illoꝝ ꝑsecutōē ipuls⁹
& coactus / ad hoc ferē inclinat⁹ fuī / ut
deficerē: Sꝫ ī ipo defectu dn̄s me suscepit:
firmū tenuit: constātē reddidit & solidauit.
sicut de Marcelliano & Marco factū le-
gimus: Quos mulierū blandicię ferē sedu
xerāt: ꝫ eos deus ꝑ beatū sebastianū ro
borauit.

Fortitudo mea & laus mea dn̄s:
& factus ē mihi in salutem. Ille
inquā dn̄s me suscepit: q̄ ē fortitudo me
a. i. q̄ me forte & constante fecit: & ipē
ē laus mea. i. ob hoc erit mihi cā laudis
quare ipē laudet̄ ī me / & ego ī illo. Et q̄m
me suscepit / & forte reddidit. ē factus m̄
uia ꝑducens me ad eternā salutem.

Vox exultationis & salutis: in ta-
bernaculis iustoꝝ. Et uere fact⁹ ē
mihi uia ad salutē. q̄d ex isto pꝫ effectu:
qꝛ uox designatiua eťnę exultatiōis & eť
nę salutis. est ī cordibꝫ iustoꝝ: quę sūt
tabernacula: ī q̄bꝫ ds̄ habitat: sicut de btō
laurētio leg̃. Qui cū assaret̃ alacriter.
decio allocutus fuit ut eū giraret / & alterā
coqueret.

Dextera dn̄i fecit uirtutē: dexte-
ra dn̄i exaltauit me: dextera
dn̄i fecit uirtutē. Et q̄ uox exulta-
tionis ē in iustoꝝ cordibꝫ? Ista utiqꝫ.
Dextera. i. potentia dn̄i fecit me uir-
tuosū & constante: Et eadē dn̄i pote-
tia altiorē & fortiorē oībꝫ inimicis
me reddidit. Dextera & dn̄i opata est ī
me hāc uirtutē: qꝛ ī hac morte m̄ illa
ta a ꝑsecutoribꝫ / nō moriar ī aīa / sic putat.

Non moriar: ꝫ uiuā: & narrabo
opera dn̄i. Non moriar īquā ī aīa /
sicut inimici putāt: ꝫ uiuā eťna uita:
Et ero alijs materia & causa narrādi
opa dn̄i / & mirabilia ei⁹ quę ī mea pas
sione opat⁹ ē.

Castigās castigauit me dn̄s: &
morti nō tradidit me. Ista in-
illis opa dn̄i erga me facta narrabūt:
qꝛ ipse me ꝑfecta castigatione ab oībus
uitijs purgauit: ac ꝑ hoc morti me nō
tradidit ꝑpetuę: ꝫ uitę donauit eťnę.

Apiite mihi portas iusticię: ingres-
sus ī eas confitebor dn̄o: hęc
porta dn̄i: iusti ītrabūt ī eam.
Et q̄nq̄dē ꝑ has tribulatiōes nō moriar:
imo uiuā. Vos itaqꝫ ꝑsecutores apite
mihi portas iusticię. i. ꝑparate m̄ tor
menta: ꝑ quę plenarie iustificabor.
Et ego ingressus ī eas. i. sufferens ipa
tormenta: nō murmurabo / ꝫ ꝯfitebor
dn̄o. i. laudabo dn̄m. Et quare? Quia
hęc porta fuit dn̄i. i. christus ꝑ hanc
portā intrauit. qꝛ crucifixus fuit / & mt
tas tribulationes sustinuit. Et q̄nq̄dē
hęc porta fuit dn̄i: iusti ītrabūt ꝑ eā. i.
si necesse fuerit / nō recusabūt pati pro
christo. Vel ꝑ eā. i. ꝑ christi imitatiōē
ītrabūt ī gloriā sempiternā.

Confitebor tibi q̄m exaudisti me:
& factus es mihi in salutem.

Non solũ ego supdictus laudate dñm ad imitatione meã: sed & ex hoc qđ dicturus sũ/ confitemini dño. Et hoc mõ exemplo/ quod est. O dñe confitebor tibi/ nõ solũ qa exaudisti me: dando mi ĩ tribulatõibꝫ cõstãtiã: sꝫ & qr factus es mihi ĩ salutẽ/ uocando me ad fidem.

Lapidẽ quẽ reprobauerũt edificantes: hic factus ẽ ĩ caput anguli. Modo uertit se ad auditores/ dicẽs. Item certe salutẽ dedit mihi dñs: qa hic lapis .i. christus dictus lapis ꝑꝑ suã suorũq firmitatẽ & ꝑ nrã salute ĩcarnat⁹ quẽ reprobauerũt pharisei & saducei/ in carnatione ei⁹ credere nolẽtes: edificantes .i. ꝑponẽtes suas traditiones & carnales obseruantias: & mãdatũ dei irritũ facientes. factus & constitut⁹ ẽ a seipso ĩ caput anguli .i. factus ẽ lapis angularis: ad quẽ cõuenerũt duo parietes/ de iudeis & gentibꝫ ĩ unũ .i. ĩ fidei unitatẽ: Qui fecit utraq́ꝫ unũ. Et ita ẽ lapis angularis. q ẽ ĩ caput eoꝝ .i. omnes excellit ĩ sctitate. Nullus ẽi eqparari ei pot.

A dño factũ ẽ istud: & est mirabile in oculis nrĩs. Et bñ dico illũ factũ eẽ ĩ caput anguli. Non ẽi hoc iudei fecerũt. Imo a dño factũ ẽ istud .i. hec coniũctio duoꝝ parietũ a dño facta est. Mors itaq́ꝫ christi nõ fuit ĩ iudeoꝝ potestate: sꝫ ĩ eius uolũtate. Et istud ẽ mirabile ĩ oculis nrĩs: qr nũq̃ aplius huic rei aliqd simile uidimus: qr cũ iudei eũ interficiendo/ putauerũt famã ei⁹ extinguere: & nomẽ ei⁹ de terra delere. ipi poti⁹ exaltauerũt: qr p⁹ resurrectiõeꝫ iudei & gentes ad eũ sicut ad lapidem angularem conuenerũt.

Hec dies quã fecit dñs: exultemus & letemur in ea. Et uere a dño factũ ẽ istud: qr hec dies .i. claritas & illuminatio fidei: ꝑ quã mẽtes nrẽ sũt illuminate: ẽ illa dies/ quã specialr fecit dñs: qr & si alias dies & illuminationes fecit: & si alias uirtutes nobis cõtulit. tñ hanc specialr fecit: qr ꝑ nob̃ dignatus ẽ mori & resurgere. Et ita uocando ad fidẽ/ nos illuminauit: & ꝑ resurrectionẽ suã. spẽꝫ nobis resurgendi dedit. Ergo qr hãc fecit dñs: exultem⁹ exterius: & letemur ĩterius ĩ ea .i. ĩ cõsideratione istius claritatis .i. nostre uocationis ad fidẽ ꝑ suã resurrectiõeꝫ.

O dñe saluũ me fac. o dñe bene prosperare: bñdictus q uẽtur⁹ ẽ ĩ noĩe dñi. Et quõ exultem⁹: quõ letem⁹: Dicem⁹ uniusq̃sq́ꝫ ꝑ se. O dñe saluũ me fac .i. fac me hui⁹ saluationis pticipem. Et o dñe bñ ꝑspare .i. nobis de tam longa peregrinatione redeũtibꝫ ad patriã/ da ꝑsperũ iter ĩ bonis: ut bñ operando reuerti possimus. Et gras referamus ei/ ita dicentes. Bñdictus q uẽturus ẽ ĩ noĩe dñi. Hoc dixit ꝓpha suo tpr̃: qr christus adhuc uenturus erat. Venturus ẽ dico ĩ noĩe dñi .i. ad honorẽ & exaltationẽ noĩs dei pris. Vel uenit ĩ alia translatione hẽt⁹ uel q uẽturus ẽ in secundo aduẽtu .i. ĩ iudicij die iudicare uiuos & mortuos.

Benediximus uobis de domo dñi: d̃s dñs: et illuxit nobis. O auditores/ nos q sum⁹ de domo & familia dñi: bñ ãnũciauimus uobis de domo dñi .i. de christo/ que ãnũcianda fuerũt: & unde eũ laudare debeatis. uidete ig̃ ut obediatis. Et bñ de eo que digna sũt/ ãnũciare potuimus. qm̃ ipe q dñs est & d̃s. manifestauit se nobis/ tum per assumptam carnem: tum per scripturarum doctrinam.

Constituite diẽ sollẽnẽ ĩ cõden
sis: usq; ad cornu altaris. Et q̃
nos bñ amicauim⁹ uobis: que ãnũciãn
da fuerũt. agite g̊ die festiuũ: ab omi
s uili ope feriatũ. pseuerãtes ĩ ↄdẽsis.
i. ĩ confrequtatione uirtutũ. Et hoc ita fa
cite: ut conscendatis ad sblimitate pure
mentis: uel pueniatis ad conformita
tẽ christi: q est cornu pp robur: & q in
ara crucis se ipm obtulit. Et cũ ad hãc
sblimitatẽ ueneritis: oculo fidei ↄtem
plantes uerbũ apud prẽ: dicite ut seqt̃.
Deus meus es tu: & confitebor t̃:
ds m̃s es tu: & exaltabo te. Deus
m̃s es tu: & ideo laudabo te. Deus m̃s
es tu: & iõ alijs pdicãdo nom̃ tuũ magni
ficabo.
Confitebor tibi: qm̃ exaudisti
me: & factus es mihi ĩ salutem.
Istud & dicite. Ideo confitebor tibi: qm̃
exaudisti me orantẽ: & fecisti ĩ tribulati
one constãtẽ. Et & hac te ĩtentione
laudabo: q2 p assũptã humanitatẽ es
mihi factus auctor salutis.
Confitemini dño qm̃ bonus: q̊
niã ĩ sclm misericordia eius. Et
qa .o. auditores uidetis me cõfiteri dño:
q2 coniunxit utrũq3 pariete ĩ unitatẽ fi
dei: & quia adiuuat & ptegit tribulatiõẽ
patientes: meo g̊ exẽplo ↄfitemini dño.

Alleluia.

Usq3 mõ ĩ supiorib3 psalmis de diũsis ma
terieb3 ẽ ppha locutus. Modo ẽi de christi
ĩcarnatione: passione: resurrectione: &
ascensione: atq3 de ei⁹ oĩpotẽtia s3 utrãq3
naturã tractauit. Alñ uõ de edificatione
ecclẽe: & de glificatione mẽbroꝝ ei⁹ egit.
Alñ uõ quõ laudari debeat ds: ostendit.
S3 qm̃ oĩs diuine scripture ĩtentio ad huc
finẽ tendit: ut oẽs fideles ad sũmũ bonũ
adducat. Postq̃ de pdictis oĩb3 tractauit: ne
tandẽ uiã: qua ad sũmũ bonũ ueniat̃ ondit:
ut hec sũmi boni pceptio: totius opis finis
sit & clausula. Et cũ oĩũ alioꝝ psalmoꝝ
intentio ad sũmũ bonũ spectet: ĩ hoc tamẽ
psalmo de uia qua ad illud puenit̃: pnci
palius & specialius tractat̃. Via aũt qua
puenit̃ ad sũmũ bonũ: ẽ uera fides & ho
nestas moꝝ: Quã uiã nobis ĩ hoc psalmo
ppha intendit ondere: ut & uerã fidem
teneamus: & moꝝ honestatẽ suemus:
utq3 postmodũ sicut ipẽ suo docet exẽplo
deuote deũ oremus: ut ad sũmũ bonũ
qd ipsẽ ẽ puenire possimus. Est aũt notã
dũ: q psalmus iste titulo caret: Hebraica
tñ elemẽta singulis octonis h⁹ psalmi u̇sib3
sũt pposita: Que qdẽ tituli nõ sũt dicenda:
s3 tituloꝝ uice fungentia. Sicut ẽi ĩ titu
lo materia & ĩtentio psalmi notat̃: ita
ĩ hoꝝ interptatione elemẽtoꝝ h⁹ psalmi
materia & intentio designat̃: Quoꝝ
ĩtpretatione qm̃ sue ĩtentiõi conuenire
ppha puidit. iõ h⁹ psalmi uersib3 elemẽtoꝝ
noĩa adhibere curauit. Et apud hebreos
ĩdeo singuli uersus singulis elemẽtoꝝ
hebraicoꝝ noĩb3 pnotant̃. Apd nos aũt
solis uersiũ octonoꝝ pncipijs noĩa ele
mẽtoꝝ aptant̃. Non ẽi pp lingue uarie
tate congruã oĩb3 lrĩs hebraicis ĩterp
tationẽ nr̃ interpres potuit ĩuenire. Et
qm̃ hic de sctoꝝ beatitudine logt̃: que p
nũ3 octonariũ designat̃: recte octo uer
sib3 una lrã tm̃ pponit̃. Quia uõ sancti
p diuersitate meritoꝝ diũsa dona reci
piũt: (In domo ẽi pr̃is ei⁹ diũse sũt man
siones) & stella a stella differt ĩ claritate.
& unus tm̃ denarius oĩb3 dat̃. iõ & octonis
uersib3 psalmus iste distinguit̃: q2 p octo
nariũ nũ3 eťna btitudo signat̃. Octaua
q ẽi die dñs resurrexit: & sex sũt ĩ hoc sclo

etates viuentium: septima morientium: octaua resurgentium: que eterne beatitudinis erit initium. Ut igitur ad summum bonum quod in octaua etate percipitur peruenire possimus: viam nobis qua illuc perueniamus in opere presenti propheta sanctus ostendit. Et quia nobis intendit dare doctrinam cognoscendi viam: qua ad summum bonum peruenitur. ideo huius psalmi principio Aleph hebraicum elementum quod doctrina interpretatur apposuit: ut ex ipsa elementi interpretatione huius psalmi nobis intentionem ostenderet: quasi diceret. Multi quidem diuerso tramite ad beatitudinem venire conantur: tum per carnis nobilitatem: tum per mundi gloriam: tum per humanam scientiam. Sed quia nulla istarum viarum ad beatitudinem ducit. vobis ad beatitudinem venire volentibus aleph. id est doctrinam propono: atque viam que vos ad beatitudinem ducat ostendo.

Aleph. * 118.

1. Beati immaculati in via: qui ambulant in lege domini. Si igitur vultis esse beati: habete veram fidem et morum honestatem. Illi enim qui sunt in via. id est in christo, qui est via ad patrem: vel in fide christi: et qui sunt immaculati. id est a peccatis criminalibus alieni: et qui in lege domini ambulant. id est in adimpletione preceptorum domini quotidie crescunt atque proficiunt. hi tales procul dubio sunt beati: quia et hic bene in virtutibus augentur: et in futuro ad eternam beatitudinem introducentur.

Testimonia

Iudicia

Iustificationes

via

2. Beati qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt eum. Sed quoniam sunt non nulli: qui cum in fide sint, et criminalibus careant, et domini legem adimpleant. quoniam tamen semper in hoc bono non manent. ad beatitudinem non admittuntur. Ut igitur sufficientem beatorum descriptionem faciat: addit. Illi denique sunt beati: qui testimonia eius scrutantur. id est qui subtiliter considerant et meditantur, ut precepta dei voluntatem eius testificantia perseueranter et sine defectu adimpleant. Est autem notandum quod in hoc psalmo precepta dei vocat testimonia eo quod voluntatem eius ostendant. Et cum bonorum remunerationem et malorum punitionem promittant, vocat iudicia: quia discretionem homini prestant: ut virtutes approbet: et vitia damnet. Vocat iustificationes: quia suos obseruatores iustificant. Vocat et vias: quia viam qua ad deum veniatur ostendunt. Et quia multi sunt: qui mandata dei perseueranter operando scrutantur, non ut eternam retributionem sed temporalem promereantur: ac per hoc a beatitudine alienantur. addit. Illi procul dubio sunt beati: qui exquirunt eum in toto corde. id est qui per obseruationem preceptorum eius nihil aliud querunt ab eo preter eum. Et hoc in toto corde. id est nullo angulo cordis eorum ab hac inquisitione vacante.

3. Non enim qui operantur iniquitatem: in viis eius ambulauerunt. Supra dixit quod illi sunt beati. qui et in fide sunt, et sunt immaculati. Et hoc probat a contrariis. Vere qui sunt immaculati, sunt beati. quia qui iniquitatem operantur, ac per hoc maculantur: in viis domini non ambulant: sicque demum sequitur, quod beati non sunt. Aliter. Vere qui sunt in intromissione precepta dei operando scrutando sunt beati: quia illi qui iniquitatem operantur. id est ab obseruatione mandatorum dei omnino desistunt: quod est iniquum: non ambulauerunt in viis eius. id est non perseuerauerunt in preceptis eius: et ideo ad beatitudinem non admittentur.

4. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis. Et quod illi qui iniquitatem operantur in viis dei non ambulent: ipsi dei auctoritate probat. Vere qui iniquitatem agunt: et ab impletione preceptorum dei deficiunt: in viis eius non ambulant: quia. o. domine tu mandasti mandata tua custodiri nimis. id est iussisti precepta tua manu data. scilicet per filium tuum

custodires nimis .i. obseruari & impleri sine admixtione mali & intermissione boni: quod facere est nimis .i. vires humane fragilitatis excedit. In quantum enim homo fragilis est, diuina precepta sine admixtione mali, & sine defectu adimplere non ualet: nisi dei auxilium ei subueniat.

5. **Vtinā dirigātur uie mee ad custodiendas iustificationes tuas:** Postquam ondit mādata dei quō sit iplēda: orat deū, ut ea sicut ondit, possit iplere: nobisque pponit exēplū: ut cū mādata dei qualr̄ sint obseruanda nouerimus: deū ut obseruare possimus, oremus. Inquit ergo. Quia .o. dn̄e uolūtatis tue ē, ut mādata tua sine mali admixtione seruet̄. utinā tibi placeat, quod uie .i. operationes mee per mali operationem distorte, ad rectū iusticie tramitem dirigant̄. Et ad quod dirigant̄. Ad iustificationes tuas custodiendas .i. ad hoc ut precepta tua suos obseruatores iustificātia, ita pure sicut mādasti possim implere.

6. **Tūc nō confūdar: cū pspexero in oibus mandatis tuis.** Et multum mihi proderit: si precepta tua impleuero: quia tunc nō confundar: cū in oibus mādatis tuis pspexero .i. cū cognouero & inuenero me obseruatorē oium preceptorum tuorum, nullam erubescendi habebo materiā: quia nihil in me turpe uel deforme conspiciā: uel uocē illā confusionis audire nō metuā: quam dicet iniquis. Discedite a me. nescio uos.

7. **Confitebor tibi in directiōe cordis: in eo quod didici iudicia iusticie tue.** Ego quidē precor dn̄e: ut uie mee dirigant̄. Et profecto debes annuere: quia cū positus fuero in directione cordis .i. dū cor meū prius distortū in uitiis, directum fuerit ad iusticie regulā; confitebor tibi. i. nō meū esse hoc asserā. sed tuū esse fatebor. quia sum te dirigente directus. Et nō solum in hoc tibi confitebor: sed & in eo, quod te donante didici cognitione & operatiōe iudicia iusticie tue .i. precepta tua: que quia in hoie uitia damnat, & uirtutes edificāt: in iusticie perfectione suos obseruatores constituūt. Prius ē enim, ut in se ipso homo uitia damnet: sicque ad iustificationem accedat.

8. **Iustificationes tuas custodiā: nō me dereliquas usquequaque.** Et quoniam si mādata tua impleuero: nō confundar: ideo custodiā iustificatiōes tuas. hoc pacto tamen: si usquequaque me nō dereliquas .i. si omnino me in peccatū cadere non sinas.

Beth.

In premisso octono ondit propheta illos esse beatos qui sunt immaculati .i. qui criminalibus carent. Sed quia nemo potest immaculatus existere: nisi pro preteritis culpis nouerit confundi & erubescere: in his aliis octonis intendit de cōfusiōe preteritorum agere. Et quia de confusiōe hic loquitur: ideo Beth hebraicū elemētū quod confusio interpretatur, huic octono preponit̄. Ad literam uero talis ē continuatio. Dixi me custodire iustificationes tuas. Et si eas custodiero: hunc fructū habebo: quia ob hoc uias meas corrigā. Et uere custodiendo tua precepta, corrigā uias meas: quia quicumque uiam suā corrigit, tua precepta custodiendo corrigit. Et hoc ē, quod sub interrogatione dicit. Adolescentior &c.

9. **In quo corrigit adolescentior uiam suā: in custodiēdo sermones tuos.** Adolescentior in quo corrigit uiam suā .i. aliquis leuis & incōsultus quemadmodū indiscreti adolescentes im-

matute se hr̃: quo ordine ꝑfcã uitã in
uitys distortã ad rectitudinẽ iusticie re
uocat.' facta inqsitione sibi ipe rñdet.
In custodiendo ſmones tuos. Ac si dicat.
Quicunq; tua pcepta custodit & obſuat.
de tortitudine uitioꝝ ad iusticie recti
tudinẽ transit.

In toto corde meo exqsiui te:
ne repellas me a mãdatis tuis.
Et qm̃ quiq; uiaꝫ suã corrigit: tua pce
pta custodiendo corrigit: iõ ego obſ
uado pcepta tua: te solũ ꝯ̃ alia omia
quesiui ĩ toto corde meo .i. nulla mei
cordis pte ab hac inqsitione cessante.
Et qꝛ te solũ quesiui. iõ tu nõ me repel
li & separi pmittas a mãdatoꝝ tuoꝝ.
obſuatione: ſꝫ ĩ eoꝝ adimpletione sẽ
per ĩmorari concedas.

In corde meo abscondi eloqa
tua: ut nõ peccem tibi. Et iustũ ẽ.
ut nũqͣ me ab obſuatione tuoꝝ mã
datoꝝ diuelli pmittas: qꝛ ĩ eis ſuãdis
discretus fui. Et inde ondit' qꝛ eloqa
tua absconði .s. iniqs & indignis pcepta
tua nõ manifestaui. Et qͥ uis illis ab
scondeũ: ĩ corde tñ meo reſuaui & te
nui. Ideo aut absconði: ne peccez tibi.
i. ne si manifestare: contra tuũ pce
ptũ agerẽ. Tu ẽi dixisti. Nolite sctũ
dare canib; : Et nolite ãn porcos ponere
margaritas. Iniqs qdẽ & indignis tua
pcepta absconði: ſꝫ audire uolentib; ꝯ̃
gente utilitate oĩa iudicia oris tui enũ
ciaui .i. cuncta pcepta tua uitia dãnatia
& uirtutes approbantia / que locut' es
ore tuo / palã pdicaui ĩ labys meis .i. ma
nifesta & apta uoce. Hoc aũt pphã du
dicit: nobis pfecto ĩsinuat / cuiꝰ Salomo
nis sniaꝫ: qꝛ tps sit tacendi. cũ doctrina
dꝫ ẽe inutilis. Et tps sit loqndi: cũ ad
utilitatẽ auide doctrina percipitur.

4 Bñdictus es dñe: doce me iusti
ficationes tuas. Et ga. o. dñe fecisti
me ita discretũ: ut qb; tua pcepta abscõ
denda fuerit absconderẽ: & qb; maifestã
da pnũciare. inde sis bñdictus & oĩ
laude dignus. Et qꝛ ĩ tuis pceptis obser
uandis ita discrete me habui: iõ doce me
iustificationes tuas. i. ĩsinua m̃i p cogni
tionẽ & opationẽ pcepta tua: quibus
ualeam iustificari.

5 In labys mei pnũciaui oĩa iudi
cia oris tui. In laby meis pnũciaui .i.
manifesta uoce ptuli oĩa iudicia oris
tui. i. omiã pcepta que locutus es.

In uia testimonioꝝ tuoꝝ delec
tatus sũ: sic ĩ oĩb; diuitys. Et re
ctũ ẽ / ut iustificatiões tuas me doceas: qꝛ
ego ĩ uia. i. ĩ obſuatione & execucione te
stimonioꝝ & pceptoꝝ tuoꝝ tuã uolũ
tatẽ ondentiũ: & te remuneratorẽ &
punitorẽ fuisse testantiũ. sũ delectatus:
sicut aliqs ĩ omib; delectat' diuitys.

7 In mandatis tuis exercebor: &
considerabo uias tuas.

8 In iustificationib; tuis medita
bor: nõ obliuiscar ſmones tuos.
Et quia ĩ tuis pceptis delector: iõ exce
bor & studebo in illis faciẽdis atq; docẽdis.
Et si p me digne adimplere nesciero: uias
tuas considerabo. i. uitã aplꝫoꝝ alioꝝq;
scõꝝ / q multis ad te ueniẽdi uia fuerit
aspiciaꝫ: & qualr̃ ipi tua pcepta ſuaue
rut agnoscaꝫ. Et illoꝝ uitaꝫ inuestigã
do ad eoꝝ imitationẽ meditabor & as
siduus ero ĩ tuis iustificationib; cognoscẽ
dis / docendis / implendis. Et uere assiduus
ero ĩ tuoꝝ meditatione mãdatoꝝ: qꝛ
ſmones tuos nõ obliuiscar. i. pcepta tua
que es p te ipm locutus: nũq̃ obliuioĩ tradã.

Gimel .i. [illegible]

Gimel.

IN octono pmisso, pmisit ppha mādata dō se fidelr impleturo: Et qm̄ adimplēdo di- uina pcepta, ad retributionē ɔsequēdā spe ctat. Subsequēt in hoc illo octono, deū pre- cat', ut sibi qd bonū ē opat9 retribuat. Et qz ad retributionē querēda intendit. ideo Gimel hebraicū elemtū, qd retributio int' pretat', huic octono pposuit. Retribui g' sibi sic expostulat: dicens —

RETRIBUE suo tuo: uiuifica me: & custodiā smones tuos. O dne qn qdē i mandatis tuis implēdis sū delecta tus: & i tuis iustificatiōibz sū meditat9. re tribue ergo mihi .i. bonū mihi redde pro eo q bn̄ sīz opat9: mihi dico suo tuo .i. q sīz i oībz tibi obedire parat9. Et quā retri butionē a te conseq uelim, ondaz. hac .s. Viuifica me .i. de uirtute i uirtutē fac cō scendere me. Sicut eī de uitio i uitiuz ca- dere, ē ad mortē currere. ita de uirtute in uirtutē pficere: ad uitā ē tendere. Et si me iustificaueris: smones tuos custodi- az .i. cūcta que iubes sn̄ defectu pficiaz.

Reuela oculos meos: & considera bo mirabilia de lege tua. Et ut ego possiz mādata tua pficere: reuela oculos meos .i. ab oculis meis interiorībz uelamē qd me ipedit remoue .s. carnales affectus parētū uel filioz uel coniugū a me penit9 tolle. Et cū uelamen illud de mēte mea re moueris. considerabo mirabilia de lege tua .i. opando aspera & nigrā illa q̄ ar dua pcepta, que mira sū ad faciēdū: sic omībz renūciare que possideo: & crucem tollere: & inimicos diligere: & me odiē tibus benefacere.

Incola ego sū i terra: nō abscōdas a me mandata tua. Et inde patet q pcepta tua complebo: qz positus in terra .i. i hac pegrinatiōe terrena: sūz icola .i. scio me nūq hic manētē ciui tatē: sz futurā ingrere. Et qz spez meā nō in terrenis, sz i celestibz pono: io mā data tua nō pmittas fore mihi abscon sa & ignota: Sz apī m ea atq notifica: ut ea cognoscā: & cognoscēdo pficiaz:

Concupiuit aīa mea desiderare iustificatiōes tuas i oī tpr. Et iustū ē, ut mandata tua a me nō abscōdas: qz aīa mea .i. rō anime mee qua scio atz discerno: concupiuit desiderat' iplere pcepta tua peccatores iustificantia in oī tpe .i. semp dū uixero: uel i prosperis & in aduersis.

Increpasti supbos: maledicti q declinat a mandatis tuis. Non solū aūt ideo mādata tua obsuo: qz inde tuā retributionē expecto: sz & pp hoc qz si nō obsuauero: tue ultionis sniaz timeo. Nam tu supbos increpasti .i. adā & euā supbos & rebelles, psuasioni de ceptoris magis q̄ creatoris pcepto obe dientes uel ɔsentiētes, mortis snia uire damnasti. Et qd i illos fecisti: timedū ē omībz: q quiqz ad eoz imitationez a mandatis tuis declināt, & ea imple re recusant: erūt maledicti .i. eidez me damnationis snie erūt addicti.

Aufer a me opprobriū & contē ptū qa testimoniū tua exqsiui. Et qm illi q a mādatis tuis declināt, ma ledicto subiacebūt. aufer ug a me oppro briū. Effectū p cā ponit .i. ne patiaris me i aliqd labi peccatū: nec tuū puari- cari mādatū: unde ɔtinū mihi iferat' opprobriū. Atqz de opprobrio cōtēpt9 pcedet. Ne g' sim dignus opprobrio atz cōtemptu: aufer a me oē peccatū. Et

iustū ē, ut hoc m̄ cōcedas: quia ego ex̄ omnia alia que sunt ī mūdo, elegi atq3 quesiui p̄cepta tua uoluntatē tuā ondētia.

Et eī sederūt principes: & aduersū me loquebāt̄: s̄uus aūt tuus exercebat̄ in iustificationib3 tuis. Et si queratur utrū mādata tua extra alia cūcta quesierī: ex hoc p̄bo effectu: q2 p̄ncipes sederūt. i. tyrāni potentes in seculo mora diutina mihi restiterunt: & adūsū me loquebant̄. i. mee p̄dicationi contraria p̄ferre conabāt̄. S3 ego q̄ sū3 s̄uus tuus tibi fidelr̄ obedire paratus: p̄ agonē certaminis exercebar ī tuis p̄ceptis docēdis & faciendis.

Nam & testimonia tua meditatio mea ē: & consiliū meū3 iustificationes tue. Vere ī ipo agone certaminis ī tuis exercebar mādatis: Nam positus int̄ ipa tormēta & acres corporis cruciatus: testimōia tua erāt meditatio mea. i. semp meditabar p̄cepta & monita tua: qb3 & nos fideles instruxisti, dicēs. Beati q̄ p̄secutionē p̄f patiūt̄ pp̄ iustitiā: qm̄ ipoȝ est regnū celoȝ. Et tue iustificationes erant consiliū meū. i. illud imitando tenebā: qd̄ tua p̄cepta monebāt: Et illud respuebā: qd̄ illi m̄ dissuadendo consulebāt. Tu eī dixisti. Nolite timere eos q̄ corpus occidūt: aīa3 ledere non possūt. Et ego hoc sequēdo consiliū: illoȝ dissuasionē oīo q̄tempsi.

Deleth.

Ostendit se p̄pha ad tāta uirtutū arcē p̄motū: ut & p̄secutorib3 & tyrannis constant̄ resistat. S3 q2 nemo ī tanta uirtutū arce ualet ēē p̄motus: qn̄ debeat timere de lapsu ut ait ap̄ls. Qui putat se stare, uideat ne cadat. ītēdit ī hoc octono deū orare: ut se a lapsu custodiat: Et quare de lapsu timet, ondēt. Et q2 hic de lapsus timore loq̄t̄. iō Deleth hebraicū elemētū, qd̄ timor īnp̄retat̄, huic octono ꝯponit̄. Oraturus itaq3 deū p̄pha, ne se cadere sinat: p̄us quare lapsu3 timet demōstrat. q. d.

Dalech. i. dare. timor.

Adhesit pauimēto aīa mea: uiuifica me s̄m uerbū tuum. Ideo timeo de lapsu: q2 aīa mea pauimēto adhesit. Pauimētū terra uocat̄ strata deorsū3 respectu celi desup extensi. P̄ terrā aūt terrenoȝ amorē intelligit. Qui ḡ aīa3 suā pauimēto adhesisse dicit, tale ē ac si dicat. Aīalitas mea uel sensualitas terrenas cupiditates ē amplexata: & iō timeo lapsu3. S3 tu uiuifica me. i. nō patiaris cadere. Imo fac me de uirtute ī uirtutē ascendere: me dico uiuēte uel uiuere uolentē s̄3 uerbū3 tuū. i. s̄3 institutionē precepti tui.

Vias meas enūciaui: & exaudisti me: doce me iustificatiōes tuas. Ideo aūt fiducialr̄ oro. ut hoc decetero mihi concedas: q̄ tā mihi in p̄terito s̄bueniisti. Ego eī enūciaui tibi uias meas. i. si qd̄ ī meis p̄teritis actionibus displicebat: tibi p̄ confessionē aperui. & tu exaudisti. Nā omē qd̄ ī me sordidū erat, mūdasti: & peccata mihi relaxasti. S3 qm̄ p̄ij malus ēē desij: ut bonus fiā3 indigeo: doce me iustificationes tuas. i. fac me p̄cepta tua cognoscere: & cognoscēdo p̄ficere: & p̄ficiendo semp ad maiora p̄tingere.

Viam iustificationū tuaȝ instrue me: & exercebor ī mirabilib9 tuis. Et ut tua p̄cepta me doceas: instrue me uiā iustificationū tuaȝ. i.

ĩsinua m̃ initiũ & pcessũ & finẽ suã
duz atqz tenẽdũ ĩ pceptis tuis ĩplẽdis.
Et si me uia ĩstruxeris: ego docendo &
opando exercebor nõ ĩ qbuslibet tuis
mandatis / s; in ijs arduis: que mira
uident ad pficiẽduz.

Dormitauit aĩa mea pre tedio: confirma me ĩ uerbis tuis. Dixi ut iustificationes tuas me doceas:
& ordinẽ quo sũt tua pcepta obsuanda
ĩsinues. Et oportet ut hoc m̃ facias. Nã
aĩa mea .i. rõ mẽtis mee deuicta a se
sualitate dormitauit .i. a bono ope tor
puit. Et hoc p tedio .i. pp fastidiuz &
acidiaz: quã ĩ pceptis tuis implendis
habuerã. S; tu auferẽdo illud teduz.
confirma me ĩ uerbis tuis cognoscẽdis
& faciendis.

Viam iniqtatis amoue a me: & de lege tua miserere mei. Ut ergo
illud a me tediũ auferas: & me ĩ ubis
tuis confirmes: amoue .i. separa a me
uiaz .i. opa iniqtatis .i. pone me ĩ uia
ueritatis. Et si totũ qd tua lex iubet / nõ
impleuero: & eã ĩ qbusdaz uiolauero:
cũ ideo utiqz magnaz poenã pmerear:
miserere mei .i. mitiga p miãz tuã poe
nã que mihi debet de lege tua uiolata.
Vel miserere mei de lege tua .i. sicut scis
& cognoscis ẽẽ utile mihi.

Viã ueritatis elegi: iudicia tua nõ sũ oblitus. Et dignũ ẽ ut mihi misereris. qr elegi uiaz ueritatis .i. extra alia
oĩa quesiui precepta tua implere: que
uiaz ondut / qua ad te ueniat. Et uera
sut. qr qcqd pmittũt adimplẽt. Et si p
eorũ adimpletione aduersitatẽ ĩcurri: li
benter sustinui: qr iudicia tua nõ sũ obli
tus .i. dispositiones tuas memorie com
mendaui: qbz electos tuos hic flagellãs
disponis: ut cumulati eos ĩ futo corones.

Adhesi testimonijs dñe tuis: noli me confundere. Et inde patet qr
uiaz ueritatis elegeri: qr testimonijs tu
is adhesi .i. ad pcepta tua obsuãda m
nio amore suz amplexatus: Et qr tantũ
tua testimonia diligo: noli me ɔfundere .i.
nõ me pmittas labendo deficere;
nec deficiendo erubescere: ne de me di
cant. hic homo coepit edificare: & non
potuit consumare.

Viam mandatorũ tuorũ cucurri: dũ dilatares cor meum. Et
ĩõ nõ debes pmittere: ut corruaz. qr
uiã mãdatorũ tuorũ cucurri .i. mãdata
tua iã pseuerant pfeci. Qd ia m̃ nõ im
puto: qr hoc m̃ contigit dũ dilatares cor
meũ .i. dũ uolũtatẽ meã ĩ amplitudine
tue dilectionis / & latitudine obsuatõis
tuorũ pceptorũ statueres.

He.

Orauit pp̃ha supius / ut uiuificaret: & in
uerbis dñi confirmaret. S; qr nulla pot
hri melior uiuificatio ul confirmatio /
q̃ uite christi imitatio & cõformatio:
ideo ĩ hoc octono dñũ orare intendit:
ut sibi uite christi conformationẽ exhi
beat: ipmqz christũ suũ conformato
rẽ efficiat. Et hãc intẽtionẽ. he. he
braicũ elemtũ huic octono ppositũ de
clarat. Interptat ei uiuificatio: uel
uia salutis. Vita naqz christi uiuifica
tio ẽ: qr qcuqz eã imitando tenuerit
a peccati morte saluabit: & iustitie uita
donabit. Est & uia salutis. Vita ei illi
nihil aliud in hoc mũdo fuit / m̃ magi
sterium atqz doctrina: qua hõ ad salu
tẽ uera uia ualeat puenire. Quasi ergo
a pp̃ha quereret / quaz uiuificationẽ
quãue confirmationẽ exoptet. se cõ

formitatē uite christi desiderare ondit:
& eā a deo sic orans requirit.

Legē pone mihi dñe uiā iusti-
ficationū tuaꝝ: & exqrā eam
semp. O dñe uiā iustificationū tua
rū pone mihi legē .i. uitā christi. p quā
genā eā imitant' iustificant'. fac m̄ eē
conformationē. Et pñā m̄ ut semp &
oī meę uitę tpē eā ex alia omiā reqrā.

Da mihi intellectū: & scrutabor
legē tuā: & custodiā illā ī toto
corde meo. Et qm̄ qualē christus ui-
xerit scripta diuina testant': ut ei' uitę
conformitatē possiz hrē: da m̄ itelle-
ctū .i. prebe m̄ facultatē itelligēdi ui-
tā christi ex diuinis scripturis. Ibi ei
docem' qualr uixerit: q2 nec uita a doct'-
na: nec doctrina ab ei' uita dissensit.
Et si huc m̄ intellectū concesseris: ego
scrutabor legē tuā .i. sbtilr inuestiga-
do pquirā: ut cognoscā euangelium
tuū: Et cū illud cognouero: custodiā
.i. pseuerantr iplebo ī toto corde meo.
i. nulla cordis mei pte a tuę legis im-
pletione uacante.

Deduc me ī semitā mādatoꝝ
tuoꝝ: qa ipām uolui. Dico me
legē tuā custodire: Sz q2 nō ē opis hu-
manę, nec hō p se sufficit eā adiplere:
tuū ad hoc pagendū imploro auxiliū
o deus: me positū ī semitā mādatoꝝ
tuoꝝ deduc .i. me pseuerātē ī obsuā-
tione actioꝝ pceptoꝝ tuoꝝ que p
semitā itelligunt'. de uno ī aliud me
promoue: Et cū unū pfecero: ut ali-
ud q̄ꝗ pficiā tribue. Et merito hoc m̄
debes ānuere: ut uitę christi imitator
existam: q2 ridō decora ē & honesta:
q2 uolui ipsā pp ipā: & si nulla mer-

ces de ei' obsuātione sequat'. Et tñ nō
erit: q2 ī custodiendis mandatis dei ē
retributio multa.

Inclina cor meū ī testimonia
tua: & nō ī auaritiam. Et qm̄ ui-
tę christi conformitatē sup oīa uolui: ideo
cor meū ī testimonia tua inclina .i. uolū-
tatē meā ī oīmodā obsuātia pceptoꝝ tu-
oꝝ flecte & humilia: Et cū me tua p-
cepta implere feceris: nō me pmittas fle-
cti & declinare ī auaritiā: ut p tuoꝝ ob-
suatione mādatoꝝ spere me consequi
tpālē pecunia.

Auerte oculos meos: ne uideam
uanitatem: ī uia tua uiuifica
me. Et ut ī auaritiā nō declinem: ocu-
los meos auerte, ne uideat uanitatē .i.
iteriores mei cordis affectus remoue ac
phibe: ne implendo tua pcepta: expecter
inde conseq uanagliā uel popularē
fauorē. Et ut oculi mei ab hac uanitate
penit' auertant': uiuifica me .i. libera
me de morte peccati: & fac me uiuere
uita iustitię: ponēdo me ī uia tua .i. in
obsuatione mandatoꝝ tuoꝝ.

Statue suo tuo eloquū tuū in ti-
more tuo. Et ut uiuificari possiz: elo-
quū tuū statue suo tuo .i. pceptū tuū sta-
torū mihi fac & firmū: ut constanter
pseuerē in adimplēdo illud. Mihi dico
suo tuo .i. tibi fidelr obedienti & posito ī
timore tuo casto & filiali: q timor ē sc̄s.
nō & ī suili seu poenali: qui nō est tuus:

Amputa opprobriū meū: quod
suspicatus sū: qa iudicia tua io-
cunda. Et qm̄ bonū dz ēē puꝝ & sine
admixtione mali: cū omia mihi supdi-
cta bona feceris: amputa opprobriū me-
ū qd suspicatus suz .i. si qd ē ī me pctz
unde m̄ sequat' opprobriū: aufer illud

a me, corrigēdo, urendo, secando, flagellando. Et nō hoc tm̄ de manifestis oro delictis: sȝ & de illo peccato qd̄ sū suspicatus. i. qd̄ mihi ē occultū: & qd̄ ī me ēē suspicor & opinor. Et si me ꝑ peccatis meis corrigendo flagellaueris: gratū erit mihi. Nam iudicia tua sᵗ mihi iocūda. i. flagella tua qbȝ electos tuos hic castigare decreuisti: accepta m̄ sᵗ & delectabilia. Alr̄. Rogaui superius, ut uitā christi legē mihi & īformationē ponas: & ut ī nullo ab ea deuieȝ: opprobriū meū qd̄ suspicatus sū amputa. i. iudiciū qd̄ de occultis alieni cordis ꝑ suspitionē feci: qd̄ m̄ gn̄abat opprobriū: flagellando corrige. Et uere illud iudiciū qd̄ temerarie fit ex occultis ꝑ suspitionē, peobrosiȝ ē & reꝑhensibile: q̄ tm̄ tua iudicia que sȝ te fiūt, ex manifestis, iuxta canonū īstituta laudabilia sᵗ & honesta.

Ecce concupiui mādata tua: & ī eq̄tate tua uiuifica me. Et dignuȝ ē, ut si qd̄ ī me ē reꝑhensibile corrigas: q̄ ɔcupiui & desideraui mādata tua adimplere: qd̄ tibi ē ecce. i. manifestū & notū, q̄ hoc concupisco. Et q̄a mādata tua adimplere desidero. uiuifica me. i. fac me uiuere uitā iustitie: ponēdo me ī equitate tua. i. ꝑ modulo meo faciendo me tibi conformē: & ī innocentia & puritate equaliȝ

Vau.

ORauit ꝑpha ut uiuificet & confirmet: & ut christo & possit ēē conformis. Sȝ q̄ hoc nō nisi ꝑ spm̄ scm̄ ꝑ̄ceȝ se ꝑcipe posse cognoscit, ut spūs scs̄ sup se descendat, ī hoc octono ꝑ̄cat. Quo adueniēte plenaȝ peccatoȝ remissionē atq̄ plenariā iustificationē ꝑcipiat. Quapp & Vau hebreū elementū, qd̄ iustificatio uel ipē īꝑ̄tatᵘʳ huic octono ꝑponitᵘʳ. Ut q̄ ꝑpha christi conformitatē ꝑ ut orauit, obtineat: spm̄ scm̄ sup se uenire deposcit, dicēs.

Vau

ET ueniat sup me mīa tua dn̄e: salutare tuū sȝ eloquiū tuū. O dn̄e peto, ut tibi conformis existaȝ. Et ut hoc conseq ualeā: mīa tua sᵗ me ueniat. i. sp̄s sanctus: ꝑ quē peccatoȝ remissionē opatis: ī superiori meo. i. in mēte mea descendat. i. ipē notabilis & desiderabilis sp̄s: q̄ ē uera iustificatio: q̄ quicq̄ iustificantᵘʳ a p̄re & filio: ꝑ ipm̄ oī ꝑ cancellariū iustificatᵘʳ. Unde ī euangelio dr̄. Si qs peccat ī p̄reȝ & filiū: remittetᵘʳ ei. Si qs aūt ī spm̄ sc̄m peccat: neq̄ hic neq̄ ī futuro dimittetur ei. Et salutare tuū. i. ideȝ sp̄s scs̄ ꝑ quē om̄es salutē consequn̄: ueniat sup me. Qui cū uenerit: faciat me uiuere sm̄ eloquiū & preceptū tuū.

Et rn̄debo exprobrātibȝ mihi uerbū: q̄a speraui ī smonibȝ tuis. Et cū ego scti sp̄s igne caluero: exprobrantibȝ mihi q̄ sim discipulus crucifixi: constanter rn̄debo p̄dicatōis uerbū. Vel exprobrantibȝ m̄ me adorare christū puȝ hoīeȝ: rn̄debo & ɔtestabor illū fore uerbū. i. dei filiū. Et ido constanter pseuerabo ī p̄dicatōis ūbo: q̄ speraui ī smonibȝ tuis: i. q̄ confido me etnā conseq remunerationē: si ī tuoȝ pseuerauero ipletiōe smonuȝ.

Et ne auferas de ore meo ūbū ueritatis usq̄quaq̄: q̄a ī iudiciis tuis sup speraui. Et q̄m ꝑ sermonibȝ tuis docendis atq̄ cōplēdis eterna spo salutē: uide ne auferas uerbū ueritatis de ore meo usq̄quaq̄. i. ne ꝑmittas cessare & auferri p̄dica

tionẽ ueri euãgelij uel fidei ab ore meo cordi consono: neqȝ minis neqȝ blanditijs. Et si contigerit: q̄ p̄ u̾bo ueritatis poenas incurrero: nõ curabo: q̄ speraui in iudicijs tuis sup̄. i. quia spero me p̄ flagella q̄bus finis tuos affligi: conseq̄ illud bonũ: qđ est sup̄ õe bonũ. s. te.

Et custodiã legẽ tuã semp̄ in seculũ & i seculũ sc̃li. Et q̄m p̄ flagella equanimiter tolerata: credo me assecuturũ id qđ ẽ sup̄ oĩa: iõ semp̄ & sine itermissione & p̄seuerant̃ obs̾uabo charitatẽ: que p̄cipit̃ in lege tua: & ẽ impletio legis tue: Que charitas & durat i hoc seculũ & durabit i sc̃lz huiꝰ seculi subsecutiuũ: q̄ siue linguę cessabunt/ siue sc̃ia destruet̃: charitas nũq̄ excidet.

Et ambulabã in latitudine: q̄ mãdata tua exq̄siui. Ego q̄dem p̄mitto me decreto charitatẽ custodire: & & i p̄tito custodiui. Naȝ ego positꝰ in latitudine. i. i lato charitatis mãdato ambulabã. i. de bono i meliꝰ proficiebã. Et hoc ideo mihi contingebat: q̄ ex alia oĩa quesiui & elegi s̾uare omia p̄cepta tua.

Et loq̄bar de testimonijs tuis in cõspectu regũ: & ñ cõfundebar. P̄recatus sum supius/ ut u̾bũ ueritatis de ore meo nunq̄ auferri p̄mittas. At forte q̄reret aliqs: utrũ u̾bũ ueritatis i ore meo habuerim. Ondo q̄ habui. Naȝ ego positus in testimonijs tuis. i. i p̄ceptis tuis docendis & faciendis: loquebar. i. palã illa p̄dicabã & p̄ & in cõspectu regũ. i. i p̄ntia tyrannorũ & p̄ncipũ. Et nõ cõfundebar. i. nunq̄ p̄ tormentis mihi illatis erubescendo a p̄dicatiõe desistebã. Et inde apparet q̄ nunq̄ destiti: q̄ i mãdatis tuis docendis & faciẽdis assiduo meditabar: Et nõ mirũ si meditabar i illis: q̄ dilexi ea.

Et meditabor i mãdatis tuis: que dilexi. Hic u̾sꝰ sup̄ p̄xime expositꝰ est.

Et leuabo manus meas ad mãdata tua q̄ dilexi: & exercebor in iustificationibꝫ tuis. Et q̄m mandata tua dilexi: iõ leuaui manꝰ meas ad mãdata tua. i. ampliaui op̾atiões meas ad oĩa mãdata tua implenda: que dilexi. Et q̄ illa dilexi: iõ in iustificatiõibꝫ tuis. i. i obs̾uandis atqȝ docendis p̄ceptis tuis: q̄ suos obs̾uatores iustificãt: p̄ uarias tribulationes exercebor & laborabo.

ZAI.

Quoniaȝ p̄ sc̃i sp̄s aduẽtũ se adeo roboratũ p̄pha confidit (ut sic iustificatꝰ): & christo (sicut sup̄ rogauerat) conformatꝰ & i tanta constantia positus: ut corã regibꝫ & p̄ncipibꝰ u̾bũ p̄dicationis locuturũ se fateret̃: iaȝ p̄ spem certus de p̄missione celesti: orat deũ: ut qđ p̄ se certantibꝫ & sua mãdata s̾uantibus p̄misit: sibi q̄q̄ retribuat. Et ad hanc retributionẽ petendã: alios q̄q̄ sibi similes iuitat. Quap̄p̄ zai qđ interp̄tat̃ duc te huc. huic octauo p̄ponit̃. Illos eĩ q̄ sc̃o sp̄u sc̃o repleti: ac p̄ hoc christo conformati: u̾buq̄ dei cũ fiducia p̄dicantes: ad hac orõne secũ faciendã hortat̃: ac si aliquẽ illorũ sic alloq̄ret̃: O q̄cũqȝ es p̄ sp̄s sc̃i aduẽtũ corroboratꝰ/ ut ego: & i p̄dicatione fidei constãs/ ut ego: accede huc: & de spe certus/ hanc mecuȝ fac orõnẽ ad dominũ.

ZAI.

Memor esto uerbi tui s̾uo tuo: i quo mihi spem dedisti. O domine q̄ q̄dez me uides ad omia mãdata tua complenda paratũ: memor esto u̾bi tui s̾uo t.o i. recordare p̄missionis tue facte mihi fideli obedienti tibi. Non ita dico recordare

q̃i obliuioni tradideris: Sȝ ĩ hoc recordare, ut sicut ꝓmisisti concedas. Et io ꝓr ut illa compleas: qr ĩ hac ꝓmissione dedisti m̃ spem ⁊ fiduciã percipiendi.

Hec me cõsolata ẽ in humilitate mea: qa eloquiũ tuũ uiuificauit me. Et spes illa quã de tua ꝓmissiõe cõcepi: multũ m̃ ualuit: qr hec spes consolata est me positũ in humilitate mea. Dũ ẽ. Diuersis tribulationibȝ affligerer ⁊ humiliarer. Spes ista me consolabat᷑: qr mihi ꝓmittebat eterna: qb᷑ passiones iste non sũt condigne. Et uere me consolata ẽ hec spes: qr eloquiũ tuũ uiuificat me. i. ꝓmissio tua quã me spabã assecuturũ / de morte ad quã me ꝑsecutores conabant᷑ deuorãdo ꝑducere / liberauit me.

Supbi iniq̃ agebãt usq̃quaq̃: a lege aũt tua nõ declinaui. Dixisti hanc spem fuisse te consolatã. Consolari nõ pot / nisi q̃ ĩ tribulatione posit᷑ ẽ. Unde ergo qd tribulationis sustinueris: ubi ꝑ spem consolationẽ habueris. Rndeo. hec fuit tribulatio. Supbi. i. h᷑ mũdi ꝑncipes ⁊ potentes / mãdatis dei subdi nolẽtes: iniq̃ agebant: qr se ipos ꝑdite uiuẽdo corrũpebant: ⁊ me ⁊ corrumpe uolebãt: qd erat usq̃quaq̃. i. nimium. Ipi q̃dẽ iniq̃ contra me agebãt: Sȝ ego a lege tua non declinaui. i. ab obſuatione ꝑceptorũ tuorũ nullo mõ ĩt̃ ipa flagella cessaui.

Memor fui iudicio᷑ tuo᷑ a seculo dñe: ⁊ consolatus sum. Ideo aũt semp ĩ tuorũ ꝑseueraui obſuatione mandatorũ: atq̃ flagella ꝑ eis obſuãdis patienter sustinui: qr memor fui iudiciorũ tuorũ a sclo. i. ad memoriã reduxi qł ab ipo ꝑmo sclo decreuisti tuos hic flagellare: quos ĩ futuro uoluisti remunerare. Et recordando qr hoc mõ electos tuos iustificas: consolat᷑ sũ ĩ tormẽtis: sperãs me illorũ btitudinis ẽẽ ꝑticipẽ: quorũ uite imitator extitero.

Defectio tenuit me ꝑ peccatoribȝ derelinquentibus legem tuam. Ego q̃dẽ ob spem btitudinis ĩ tormẽtis sũ consolatus: Sȝ tñ quedã defectio ⁊ quidã dolor mẽtis tenuit ꝑ peccatoribȝ. i. ꝑ ꝑditione peccatorũ me ꝑseq̃ntiũ: Qui utiq̃ ideo ꝑdunt᷑: quia legẽ tuã contempnũt ⁊ dereliquũt.

Cantabiles mihi erãt iustificationes tue: ĩ loco ꝑegrinatiõis mee. Pro illorũ q̃dẽ ꝑditiõe dolebã. Sȝ iustificationes tue. i. flagella tua electos iustificantia / erãt mihi cantabiles. i. iocũde ⁊ delectabiles. Ideo aũt cũ iocũditate flagella sufferebã: qr cognosco me positũ in loco peregrinationis mee. i. meis culpis exigentibȝ habite. Desiderabã ẽi ꝑ hec flagella dissolui: ⁊ de ꝑegrinatiõe exire: ⁊ ẽẽ tecũ ĩ pãtria.

Memor fui nocte nõis tui dñe: ⁊ custodiui legem tuã. Et quia sciebã me ĩ loco ꝑegrinatõis positũ: ac ꝑ hoc resolui cupiebam: ⁊ ẽẽ tecũ. ideo ĩ nocte nõis tui memor fui. i. imminẽte mihi grauis tribulationis articulo: ad memoriã deduxi / qr tu dñs es / ⁊ ego suus: Et io iustũ ẽẽ / ut suus flagella dñi patient᷑ sustineat. Et qr hoc fore iustũ cognoui: ido legẽ tuã custodiui. i. patiẽtiã que ĩ lege tua ꝑcipit᷑ / inter ipa flagella seruaui.

Hec facta ẽ mihi: qa iustificationes tuas exquisiui. Grauis q̃dẽ tribulatio (ut sup̃ retuli) m̃ imminuit: Sȝ tu dñe nosti / qr hec tribulatio ẽ mihi facta ⁊ illata / nulla alia exigẽte cã / nisi qr oĩ desiderio ex alia cũcta ꝯsilui

pcepta tua: que suos obseruatores iusti
ficat/ cognoscere & adimplere.

Eth.

OStendit i pmisso octono ppha p bono
qd egit/ se spare salutē · & q̄ ut eā co
sequat' orauit: aliosq3 sibi similes ad
sperandū & orandū suo exēplo uocauit.
S3 q2 nōdū qd speret ondit: i hoc octo
no narrare intendit. Vn̄ Eth qd nar
ratio interpretat'/ huic octono preponit.
Narrat ei qd se consecuturū spet: qd ue
orādo dari sibi quesierit: tamq̄ aliquis
eū interrogaret. Dic nobis sperās ppheta/
& determinate qd speres pcipe narra.
Ipē aut̄ sb̄ quadā apostropha ad deū
facta r̄ndet. Ecce qd spere.

Eth

POrtio mea dnē: dixi custodi
re legem tuā. O dnē alij petūt aurū
& argentū: fundos & uineas: uxorē &
filios: s3 ego nil aliud a te pt' te peto.
Tu eī es portio mea. i. ps mea & posses
sio mea. Te spo me habiturū. Et q2 te
solū quero: ideo dixi. i. i corde meo
statui custodire. i. pseuerant' obseruare le
gē tuā. i. pcepta tua. Quidā uō hoc ele
mētū qd est Eth/ pauorē interpretant'.
Itaq3 s̄m hanc ītpretationē sic cōtinuat'.
Inuitauit sēcū ppha alios ad sperandū: S3
ne nimiū de spe psumat: ondit se pa
uidū fuisse & timidū ne laberet'/ Sicq3
eos instruit ne sperando psumat: ne p
sumēdo labant': ne labendo bonū de q°
spabat amittat. Et qi ab eo quereret
qd sit illud tm̄ bonū qd timet amittere:
sb̄ apostropha ad deū facta ondit/ sicut
expositū est supra.

DEpcatus sū faciē tuā i toto cor
de meo: miserere mei s̄m eloq
uium tuū. Et quia nihil aliud a te spo:
ꝓp te: io i toto corde meo depcat' sū faciē
tuā. i. tota itentione cordis mei oraui: ut
q̄nq3 me ad manifestā uisionē tui pducas.
Et si hoc nō uis mihi meritis meis que sūt
nulla/ ↄcedere: mīs mei. i. concede mihi
saltē p mīaz tuā. Et hoc fac s3 eloquū tu
ū. i. s3 pmissionē tuā. Tu eī pmisisti ꝗ
te fidelibus tuis ondēres: & ꝗ esses illo
omnib3 merces.

COgitaui uias meas: & conuerti
pedes meos i testimonia tua. Ego
qdē rogaui: ut ad manifestā uisionē3 tuī
uenirē: S3 q2 illuc nullus intrabit: nisi q
se ab oī peccato mūdabit. io ego ꝗ ut tua
uisione fieri dignus existerem: uias meas
cogitaui. i. oēs opationes meas ad me
moriā reuocaui: & examinādo discussi.
utrū i eis aliqd sordidū esset: qd m̄ ad te ui
dendū obesset. Et p'q̄ uias meas inuestiga
ui: pedes meos i testimonia tua conuerti. i.
affectiones meas ad pcepta tua suanda
direxi.

PAratus sū: & nō sū turbatus: ut
custodiā mandata tua. Et non
solū cordis affectū ad testimonia tua di
rexi: s3 & paratus & psto sū i actu: ut
mādata tua custodiā: & sn̄ itermissiōe
pficiā: Et si qd m̄ aduersi p eorū obseruatio
ne contigerit: nō sū turbatus: nec io
obseruare desistam.

FUnes peccatorū circūplexi sūt me: &
legem tuā nō sū oblitus. Dixi me nō
fuisse turbatū. S3 dicit forsitan aliqs
nihil m̄ contigisse: qd ei3 turbationē
iferret. Hoc aut̄ refello: dū psecutiōes
m̄ instantes ondo. Funes eī peccatorū cir
cūplexi sūt me. i. lamēta matrū ↄ blādim̄ta
mulierū: ploratus filiorū: tribulationes
& flagella psecutorū undiq3 me uallaue
rūt: ut me deuocarent. S3 ego i'st hec oīa

nõ sũ oblitus legẽ tuã .i. nõ dimisi suare patiaꝫ: que ꝑcipit in lege tua.

Media surgebã ad confitendũ tibi: sup iudicia iustificationis tue. Et ab hoc effectu patet, q lege tuã non suꝫ oblitus: qꝛ media nocte surgebã ad cõfitendũ tibi .i. iminẽte in grauiori tribulationis articulo, ꝓmptũ & uelocẽ me ꝓhibebã ad te laudandũ. Hoc aũt ideo faciebã: qꝛ attẽdebã iudicia iustificatõis tue .i. qꝛ considerabã flagella que mihi te uolẽte ingerebant, causaꝫ in iustificatõis ꝯsistere. Et ita attendebã illa iudicia, ꝯsurgẽs sup illa .i. alacri corde ꝑcurrens illa.

Particeps ego sũ oĩuꝫ timentiũ te: & custodientiũ mandata tua. Et qm legẽ tuã int̃ ipã & flagella nõ sũ oblitus, & laudaui te it̃ ipãs graues ꝑssuras: iõ spo me accepturũ ęterne btitudinis participiũ cũ ys q te timẽt. Sꝫ qꝛ multi te ſuiliter metuentes, btitudinis nõ merent̃ eẽ participes. illoꝝ uтиqꝫ timẽtiũ te dico me fore consortẽ: q mandata tua filialiter timendo ꝑficiunt.

Misericordia dñi plena ẽ tra: iustificationes tuas doce me. Sꝫ dicat aliqs. Si illoꝝ eris particeps q deũ filiale timẽt. soci⁹ eris paucoꝝ. Sꝫ hoc q dicis: profecto mentiris. Terra naqꝫ .o. dñe mĩa tua plena ẽ .i. orbis tre ẽ ys repletus q tua cõsecuti sũt mĩaꝫ. Et qꝛ ceteroꝝ te caste timẽtiũ spo me fore participẽ: ideo doce me iustificationes tuas .i. ĩtinua in tua flagella patient̃ sufferre: que mihi cã iustificatõis existũt. uel doce me obsuare ꝑcepta tua. Alr. Ego q deꝫ confido me electoꝝ tuoꝝ fore cõsortẽ Sꝫ hoc meis meritis nõ ascribo: ſꝫ tibi .o. dñe Nã terra mea plena ẽ mĩa tua .i. terrenitas mea que me quodã impediebat: ꝑ tuã misericordiã ẽ mitigata: ut iã spũs uoluntati consentiat. Cetera nõ mutantur.

Theth.

**Quoniaꝫ ĩ ꝑmisso octono dixit ꝓpha se fuisse patũ ad sufferẽda flagella: & nõ cõturbatũ dixit se iminẽtibꝫ grauioribꝫ flagellis, & deũ laudasse. obyceret aliqs hoc uerũ nõ eẽ, q int̃ tot flagella sic constãs existeret. eã obiectionẽ ipe expellit atqꝫ excludit: Et quare ĩ tribulatõibꝫ ꝯstãt̃ egerit ĩ hoc octono ondit. Vñ hebraicũ elemtũ Theth qd̃ interpretat̃ exclusio, huic octono ꝑponit̃. Obiectionẽ naqꝫ illius q eũ nõ turbatũ fuisse nõ credit: sic excludit.

Theth.

Bonitatẽ fecisti cũ suo tuo dñe: sm uerbũ tuũ. Dixi sup⁹ me fuisse paratũ, & inter flagella constãtẽ. Sꝫ si qs querat, quare constãt̃ ea ꝑtulerim: sũ apostropha facta ad deũ ondã. O dñe iõ fui patus ut alacrit̃ oĩa tormẽta sufferre: qꝛ te loquẽte ꝑ internã inspiratiões cũ suo tuo tibi fidelr̃ obediente .i. meãi fecisti bonitatẽ .i. flagella m̃ illata, suauia & iocũda uideri m̃ fecisti. Mihi dico uiuenti uel uiuere uolenti sꝫ ĩbũ tuũ & iuxta ꝑcepta tua.

Bonitatẽ & disciplinã & sciam doce me: qa mãdatis tuis credidi. Et qm delectabilia & accepta uident̃ mihi tua flagella: ideo doce me disciplinã .i. fac me suare ĩ passione tolerãtiã & doce me bonitatẽ & sciãꝫ .i. fac me cognoscere quã utilitatẽ in pnti, & ĩ futuro flagella mihi conferat. Bonitatẽ qppe hic confert: qꝛ palmitẽ purgat. ut fructũ plus afferat. In futuro sciãꝫ prestat. qꝛ dũ etnã btitudine sci ꝑcipiũt: ꝯtũ qd sit deus ꝑ quo hic laborauerũt: plene facie ad faciẽ uidendo cognoscũt. Dico doce me: & nõ frustra docebis: qa credidi

mãdatis tuis .i. paratus sũ credere & obedire preceptis tuis. Alr̃ s3 aug. Doce me disciplinã / ĩspirãdo patiã3. doce me bonitatẽ / inspirãdo charitatẽ: doce sciã3 dando mĩ cordis intelligentiã.

Priusq̃ humiliarer ego deliq̃: ppea eloquũ tuũ custodiui. Rogaui ut me doceres qd utilitatis flagella mĩ spũali conferãt: s3 te donãte q̃ purgationẽ q̃ ĩ me operãe agnoui. Ego qdẽ deliq̃ & contra te peccaui priusq̃ humiliarer .i. anteq̃ tormẽtis attererer. Et nũc cognosco iõ me flagellis humiliatũ: ut mũdarer qd ĩ te peccãdo cõmiserã. Et qa scio me p flagella purgandũ: ppea custodiui eloqu3 tuũ .i. suaui patiã3: quã suadẽ monet preceptũ tuũ.

Bonus es tu: & ĩ bonitate tua doce me iustificationes tuas. Et q2 scio me p flagella tua purgari: cognosco q̃ & ĩ flagellando es bonus .i. piũs & benignus: q2 ad hoc flagellas. ut cũcta pctã repellas: & purgatos ĩ celesti btĩtudine colloces. Et q2 hac intentiõe flagellas: doce me .i. ĩsinua mihi patient' sufferre flagella tua. peccatorẽ iustificãtiã3 ponendo me p illo2 tolerãtiã ĩ bonitate tua .i. faciendo me similẽ p modulo meo tue bonitati ueq3 inocentie.

Multiplicata ẽ sup me iniqtas superbo2: ego aũt ĩ toto corde scrutabor mandata tua. Dixi me humiliatũ p eo q̃ deliqui. Et si qs illa3 humiliationẽ querat: ondo. Iniqtas superbo2 multiplicata ẽ sup me .i. iniqua flagella tyrãno2 iugo christi sbdi nolentiũ tã quadã multiplici nuõlitate coadunata st̃ ad superandũ me. S3 ego ĩ toto corde mõ scrutabor mãdata tua.

Coagulatũ ẽ sicut lac cor eo2: ego uõ legẽ tuã meditatus sũ. Et dicet forsitan aliqs / illo2 psecutionẽ leuẽ fuisse & transitoriã. S3 pfecto grauis fuit & pseuerãs. Cor ẽ eo2 coagulatũ est sicut lac .i. praua eo2 uolũtas ĩduruit ad me psequẽdũ ad modũ lactis: qd durescit / dũ coagulat' in caseũ. Ipi quidẽ obstinati erãt ad me psequẽdu3: s3 ego meditat' sũ suauẽ patiã3: de qua ĩ lege tua dixisti. In patiã uñã possidebitis aĩas uñas.

Bonũ mihi qa humiliasti me: ut discã iustificationes tuas. Io aũt patiã3 inter flagella suare uolui: qa q̃ humiliasti me .i. q̃ flagellis me cõteri pmisisti: ẽ mihi bonũ & utile. Ad hoc eni3 utile ẽ / ut discam iustificatões tuas .i. ut sciã me iustificari & mũdari p illa.

Bonũ mihi lex oris tui: sup milia auri & argenti. Et qa si patiens fuero scio me p tormẽta purgari. io lex oris tui ẽ mihi bonũ .i. patiã p lege tuã onsa: quã lege ille docuit / q os tuũ dr̃: ẽ mihi suauis & delectabilis sup milia auri & argenti. finitũ pro infinito ponit.

Ioth.

Promisit pphã oĩmodã se suaturũ ĩt' flagella constantiã. Dixit & ipa tormẽta suauia sibi uideri & dulcia. Nũc ondit quam utilitatẽ .i. purgationẽ ĩ pñti pstent flagella. S3 q2 nõ ĩ cassu3 erat passurus: intendit ĩ hoc octono ondere. qd p retributione patie concupiscat habere. Quapp' hebraicã lrã Ioth sue intentionis designatiuã / huic octono aptat'. Ioth qppe pncipiũ interptat'. Recte hic ig' lrã ista pponit: q2 & pphã ad hoc se pati & mãdata dñi custodire uelle demõstrat: ut illud pncipiũ & conditionis pme dignitatẽ recipiat: qd pmus homo ĩ sua conditione habuit: s3 peccando amisit. Et iuxta hanc ĩtentionẽ

tate hūc octonū pcedenti ītexuit. Ego qdē dn̄e me uelle pati pmitto: & correctionē flagellorꝫ tuorꝫ sup omīa mihi charā esse confiteor: hac intētione tn̄: ut me ad pncipiū illud reducas: ad qd me ī homine pmo creasti. Man̄ ei tue ut seqt̄.

MAnus tue fecerūt me: & plasmauerūt me: da mihi ītellectū ut discā mandata tua. Man̄ tue .i. opationes tue ī pmo hoīe fecerūt me ī aīa: & plasmauerūt ī corpore: s; utrūqꝫ īmortalē & īnocentē: ad silitudinē tuā creatū. S; qm̄ pmus hō te nō itelligēdo mādata tua contempsit: cōtemnēdo peccauit: peccando sue conditionis dignitatē amisit. da mihi ītellectū .i. fac me cognoscere & ītelligere te: ut te intelligēdo tua mādata diligā: diligēdo pficiā pficiēdo ad pncipiū qd amisit ille ptingam.

Qui timent te: uidebūt me & letabūt: qa ī ūba tua sup speraui. Et si tu mihi hūc ītellectū dederis: multū pderit. qr illi q timēt te s; uictr eo qd te nō cognoscūt uidebūt me pcepta tua implēte: & me imitabunt: & imitando letabunt. Et qd ī me imitabūt: Istud .s. qr spatiū me gsecuturꝫ p tuorꝫ obsuationē mandatorꝫ illd bonū quod ē sup omē bonū.

Cognoui dn̄e: qa eqtas iudicia tua: & ī ueritate tua humiliasti me. Precor ut mihi pncipiū illud restituas: qd ī pmo hoīe pdidi. Et facere debes: qa nō tibi s; mihi imputo qd amisi. Cognoui eī qd iudicia tua st̄ equitas: .i. istud pcepi: qd iudicaria tua snīa qua hoīem mortalitati & corruptioni addixisti: oīo ē equa & iusta. Et ī pmo hoīe ī ueritate tua .i. ī uero iudicio tuo humiliasti me .i. uarijs pmisisti tribulationibus conteri.

Fiat mīa tua ut consolet̄ me: s; eloquū tuū s̄uo tuo. Equitatis qdē & iustitie fuit qd hoīem sua exigēte culpa punisti: S; tn̄ mīa tua fiat s̄uo tuo tibi fideli obedienti: ut me consolet̄ .i. reddem̄ p mīaꝫ qd abstulisti p iustitiā. Et hoc fac s̄m uerbū tuū .i. pmissionē tuā. Promisisti eī humilib; & cōfitētib; misereri. Vel iō fac mihi istud: qa uiuo s; ūbū tuū.

Veniāt m̄ mīsationes tue & uiuā: qa lex tua meditatio mea ē. Donec ī hac uita pnti fuero: p spem consolet̄ me tua mīa: S; p̄ hanc uitam effect9 tue mīe ueniat & compleat̄ mihi ī re. Et cū hoc fuerit: ego uiuā ea uita q̄ tu. & qua pmus hō uicturus erat n̄ peccasset. Et merito debes hoc mihi cōcedere: qr legē tuā nō sicut adaꝫ negligo: imo assidue ut eā impleā meditor.

Confūdāt̄ supbi: qa īiuste iniqtatē fecerūt in me: ego aūt exercebor ī mādatis tuis. Et qm̄ nemo pfectus sue saluti tm̄ ēē d; intent9: pq̄ uir sanctus de suo orauit pfectu: pro aliorꝫ q̄ salute sic orat. O dn̄e illi q sūt supbi: tuis nolentes obedire pceptis: uidentes me tua mādata implentē utinaꝫ confundant̄ .i. p peccatis suis erubescāt. Qui in hoc apparent supbi: qa īiuste & sn̄ causa iniqtatē ī me fecerūt .i. iniqua flagella contra me irrogauerūt. Ipi qdē mihi irrogabāt tormēta: s; ego exercebor ī mādatis tuis implendis.

Conuertāt̄ mihi timētes te: & q nouerūt testimonia tua. Et qm̄ nihil ualet p̄ peccato cōfundi: nisi seqt̄ iustitia. p̄q̄ erubuerīt conuertant̄ m̄ .i. ad utilitatē meā meo exēplo ad bn̄ opādū accedāt: facti timētes te filialr: & facti sītes illis q testimonia tua nouerunt ad

hoc ut faciant ea.

Fiat cor meũ imaculatũ ĩ iustificationib; tuis: ut ñ cõfũdar. Dyoi ut me imitent̃ & meo exẽplo quertant̃. Et ut possint ĩ me iuenire quod sequant̃: cor meũ fiat imaculatu; ĩ iustificationib; tuis .i. uolũtas mea sñ macula & rephensione mãdata tua pficiat: ut cũ consideraưero qualiter illa compleuerı; nõ confundar .i. nullaz erubescendi materiã habeam.

Caph.

Vt ad pncipiũ in pmo hoĩe pditũ in pmisso octono ppha reduceret̃ orauit. causasq; quare illuc reduci mereat̃ ondit. Sz nũc digniorẽ & magis sufficientẽ causaz quare illuc reducat̃ demõstrare intendit. Se se ei p illius pncipij recupandi amore ab oĩ appetitu terrenoꝝ icuruatũ atq; contractũ dicit: & ad appetitũ celestiu; se erectũ esse testat̃. Et io ad h' sue intẽtionis expssionẽ Caph hebraicũ elemtũ qd curuatio ul otractio iterptat̃ huic octono ppõsuit. Quasi ñg ab eo ds inquireret qua fiducia quo uemerito ut ad pncipiũ conditionis fue reducaris exoras. Rñdet ut sequit̃.

Defecit ĩ salutare tuũ aĩa mea: & ĩ uerbũ tuũ sup speraui. hac certe pro fiducia: qz anima mea tendens ĩ salutare tuũ .i. ĩ comparticipatiõe filij tui quẽ nobis uoluisti saluatorẽ existere: a semetipã defecit ut ĩ te proficeret: & ita pncipiũ qd amisit recupet. Primꝰ naq; homo dũ ĩ se pfecit a te defecit: sicq; suã dignitatẽ amisit. At ego ut ĩ te pficiam: a me ipõ deficiaz. Nemo eĩ nisi pus a se ipõ deficiat. ad id qd sup se ẽ appropiquat. Ideo aũt aĩa mea defiat a se ipa: qz ego te dens ĩ ũbũ tuũ .i. ĩ conformitatẽ unigeniti tui: spaui illud consequ bonũ: qd est sup omẽ bonũ .i. te ipsu;.

Defecerũt oculi mei ĩ eloqũ tuũ: dicẽtes quãdo cõsolaberis me. Et merito aĩa mea a se ipa deficit: ut sũmũ illud bonũ habere possit quod qdẽ tm ẽ: ut id ne cogitatiõe qdẽ cõphẽdere possi;. Oculi naq; mei .i. rõ & itellectus aĩe mee tendẽtes ĩ eloqu; tuũ .i. ĩ cõphẽsionẽ & considerationez illius boni qd m̃ pmitti tur p eloqũ tuũ. defecert .i. illud dephẽdere & cognoscere nõ potuerũt. Oculi mei dico dicentes .i. mihi dicere ĩspirãtes qñ consolaberis me .i. qñ pduces me ad illud sũmũ bonũ: qd erit mihi plena sufficientia ac consolatio.

Quia factus sũ sicut uter ĩ pruina: iustificationes tuas ñ sũ oblitus. Et iustũ est ut me ad illud bonũ qm; pducas: qz p illo adipiscendo factus su; sic uter ĩ pruina .i. carnẽ meã p scti sps refrigeriũ a cunctis uitijs mortificaui: & ad usũ mũdanaꝝ concupiscentiaꝝ iutile; reddidi. Uter qppe mollis pruine appositus congelascit: contrahit̃: & iutilis redd it̃. Caro qq priꝰ ad peccatũ prona & fluida p scti sps refrigeriũ a uitijs deficit & a concupiscentijs terrenis contrahit̃: & ad celestiũ appetitũ erigit̃. Et ex hoc patet effectu: qp a uitijs oĩo defecerĩ: qz pcepta tua suos obsuatores iustificantia memorie cõmẽdaui: ut ea scirẽ. & cognoscẽdo proficerem.

Quot st̃ dies sui tui: qñ facies de psequentibus me iudiciũ. Ideo & desidero ad illius boni consolationẽ pingere: qz reminiscor & cogito horꝝ breuiu; dieꝝ miseriã. Dies eĩ breues & tpales quos suus tuꝰ in hac uita ducit: quot st̃ & qd sũt

ad comparationē diez̄ illoꝝ ęternoꝝ quos expecto. Et & ꝑ aliud cōsolatioē̄ illā̄ desidero: q̄ꝛ pro confessioē tui nois multa hic tormta suffero. Sꝫ q̄n tēpus illud adueniet: ī quo faacs iudicatos iudices. & iudices iudicatos: Jlloꝝ ei erim̄ te donātē iudices: q nos hic iudicāt & persequuntur.

Narrauerūt mihi iniq̄ fabulationes: ſꝫ non ut lex tua. Et si queratᷣ quā ꝑsecutionē mihi intulerit: ostendo. Iniq̄ ei fabulationes mihi narrauerūt. i. spē in his uanis & transitoriis rebꝫ secularibꝫ ponēdā ēē dixerūt. Inuisibilia uō & ęterna nullo mō spanda fore docuerūt. Sꝫ eorꝫ fabulę nec tenēdę erāt nec credendę: sicut lex tua ē credenda.

Omnia mandata tua ueritas: iniqui ꝑsecuti sṫ me: adiuua me. Vere illoꝝ doctrina nō sic ē tenēda ut lex tua: q̄ꝛ illoꝝ doctrina falsa ē. lex aūt tua uera. Et uere lex tua uera: q̄ꝛ oīa mādata tua sṫ ueritas. i. que ꝓmittūt adīplent. Ego q̄dē illoꝝ falsę doctrinę non credidi: At ipi ꝑ hoc ꝑsecuti sṫ me. Tu aūt me adiuua: ut & mādata tua ꝑficiam: & eoꝝ suasioni nō consentiā.

Paulominus cōsumauerūt me ī terra: ego aūt nō dereliq̄ mādata tua. Et oportet ut me adiuues. Nā illi paulomin̄ me ī terra cōsumauerūt. i. q̄tū ī sui reputatione me consumatū forent ī terrenis concupiscētiis ꝑditū credi derūt. Ipi q̄dē hoc reputauerūt: ſꝫ ego mādata tua nō dereliq̄: q̄n ea ꝑficerem.

Secūdū mīaꝫ tuā uiuifica me: & custodiā testimonia oris tui. Et q̄m tua mādata nūq̄ deserui: iō uiuifica me. i. constantē & uiuide fac me agere in tuoꝝ mādatoꝝ custodia: & si nō mereᷣ meritis: saltē hoc concede m̄i sꝫ mīaꝫ tuā. i. ad hoc redde me constantē & uiuidū: ut ꝑcepta tua tua uolūtate testificā data ꝑ filiū tuū: q ē os tuū: custodiā & ꝑseuerantē adimpleā.

Lamech.

Ostendit ꝓpha se oīo uelle deficere: ut possit ī deo ꝑficere: se seq̄ dn̄i mādata pollicitus ē custodire. Et debeat ad id oībꝫ modis ēē intentus: a maiori ostendit. Angelicas ei creaturas dn̄o semꝑ deseruire & obedire demōstrat. Qua ꝑꝑ iustū ēē comprobat. ut ipe q̄q̄ dn̄o s̄uiat. Et q̄ꝛ de dn̄i deuoto s̄uitio agit ī hoc octono: iō Lamech qd̄ cordis s̄uit͡ ītrepretat̄ ꝑposuit. Ad imitatione ei creaturaꝝ celestiū, dn̄o se toto corde s̄uire debere ostēdit: sic dicens.

IN ętnū dn̄e: uerbū tuū ꝑmanet in cęlo. O dn̄e iustū ē, ut tibi s̄uiaꝫ & testimonia oris tui custodiā: q̄ꝛ ī cęlo ꝑmanet ūbū tuū in ętnū. i. ī celestibꝫ & angelicis creaturis ꝑcepti tui īpletio ꝑmanet & ꝑmanebit sine fine.

In gn̄atione & gn̄atione ueritas tua: fūdasti terrā & ꝑmanet. Et q̄a celestes tibi obediūt creaturę: ideo ueritas tua ī gn̄atione & gn̄atioē ꝑmanet. i. ueraꝫ ꝑceptoꝝ tuoꝝ impletio ad creaturaꝝ celestiū imitatione ꝑseuerat ī bonꝫ gn̄atione ꝑnti, & ī ea gn̄atioē que ē futura. Q̄ꝛ aūt celestes & terrestres in tuoꝝ adimpletione ꝑceptoꝝ sṫ stabiles: sibi nō possṫ ascribere, ſꝫ tibi soli. Nā tu terrā fundasti. i. terrenos ī tuoꝝ ꝑceptoꝝ obedientia consolidasti: & te custodiente ī ipa ꝑmanet & ꝑseuerat. Et non solū terreni ex te hn̄t qd̄ hn̄t: ſꝫ & celestes. Nam q̄ꝛ angeli sṫ dies: & ętnaꝫ claritate

habent.

habet: tua ordinatione. i. tua cōstitutiōe
i sua claritate pseuerat. Et nō ē mirū / si
angeli & hoīes / q utiq3 sit rōnis capaces
tibi obediūt: & sz tuā constitutionē pma
net: qz omīa alia irrōnabilia & q̄ isēsata
tibi suiūt. & tue uolūtati obediūt.

Ordinatiōe tua pseuerāt dies: qm̄
oīa suiūt tibi. Hic u̇sus supra pxime
explicatus ē.

Nisi q lex tua meditatio mea est:
tū forte perisse3 i humilitate mā.
Dico me ideo tua debere p̄cepta pficere:
qz & angeli ea adimplent: Et & pp hoc a
liud: qz nisi illud ess3 / qp lex tua est mea me
ditatio: tūc cū esse3 i mea humilitate ac
tribulatione positus: forsitan pisse3. i. a
tua fide defecisse3: qd̄ ess3 mihi perire.

In ęternū nō obliuiscar iustificatō
nes tuas: qa i ipis uiuificasti me.
Et qm̄ legis tue meditatio fuit mihi cā /
ut nō pire3 i tribulatione positus: ideo p̄ce
pta tua obliuioni nō trada / donec uixero:
Et merito semp ea cōmēdabo memorię:
qz p eorū meditationē / cōstātē fecisti me /
& uiuidū: ut nō deficerē.

Tuus sū ego: saluū me fac: qm̄ iu
stificationes tuas exquisiui. Aliud
qp̄ ē quare tua p̄cepta obsuare debeā: qa
tuus sū suus / & tua sū creatura: Et iustū
ē: ut suus dn̄o & creatura creatori ser
uiat. Et qz tuus sū: saluū me fac / ne ini
micis conformer neq3 deficiā. Et facere de
bes: qm̄ ego oīa alia q̄siui iustificatio
nes tuas implere.

Me expectauerūt peccatores ut p
derent me: testimoīa tua itelle
xi. Dixi me i humilitate & tribulatiōe
positū: ubi m̄ suenit tue legis meditatio.
Et si qs querat / quenā fuerit illa humilitas:
ecce ondo. Peccatores nāq3. i. diuine le
gis puaricatores expectauerūt & conside
rauerūt me ut caderē: ut sic me pderent. i.
secū ad pditionē traherēt. Sz hoc nō potu
erūt facere: qz itellexi testimonia tua esse
obseruanda.

Omīs cōsumationis uidi finem:
latū mādatū tuū nimis. Ideo ac
semp pseueraui i mādatorū tuorū custodia
qz uidi finē oīs consumationis. i. pspexi
exitū & fructū oīs cōsumate opationis.
Consideraui denique utrū meā3 bonus ul'
malus finis ess3 secuturus. Vn̄ dicit qdā
sapiens. Prudentia rerū exitus metitur.
Vel i omib3 opib3 meis uidi & cognoui cha
ritatē: que est finis & pfectio oīs consu
mate uirtutis. Et hoc considerando mā
datū tuū: ut homo abrenūciet sc̄lo: & ini
micos diligat. est factū mihi latū nimis.
qz dilatato corde plusq̄ credi poss3 / per
illud cucurri.

Men.

Dicit pp̄ha se toto corde dn̄o suiturū. q̄ eī
mādata nūq̄ quo aduixerit obliturū. Sz
obiceret aliqs / eū nō adō dn̄i suitio fore
intentū. Vt ḡ hac obiectionē repellat.
dn̄i legē ex ipis uiscerib3 se dicit diligere.
Ac p hoc Men. qd̄ ex ipis uiscerib3 interpre
tat' / huic octono curauit apponere. q. d.
Inde patet / qp dn̄o semp suire desiderē: &
qp mādatorū eī nūq̄ obliuiscar. qz totis
uisceribus legem dn̄i diligo.

Quomodo dilexi legē tuā dn̄e to
ta die meditatio mea ē. Et hoc est
qd̄ p apostropha dicit ad deū. O dn̄e quo. i.
q̄ uehementer legē tuā dilexi & diligo. Et
qp eā uehemēt' & totis uirib3 diligā / ex hoc
apparet effectu: qz tota die ē meditatio
mea. i. oī tpe meditor / ut eā cognoscā: ac
cognoscendo perficiam.

Sup inimicos meos prudētem me fecisti mādato tuo: qa ī et̄nū mihi ē. Et nō ita meditabor ī lege tua, sicut inimici mei iudei: q quęrūt christianū nomē extinguere, meditant̄ in ueteri lege. Tu eī fecisti me prudente. i. prudenter & spūalr̄ intelligēte mādatū ueteris legis. qd cū nouo ē spūalr̄ unū, ad supandū oēs inimicos meos q iudeos & alios. Et qp me prudente ī tuo mādato feceris: ex hoc p3 effectu: qa ei9 obsuatio ē mihi ī etnū. i. nō obsuabo illd spe tpāliu, sicut iudei: s3 spe eternoꝝ.

Sup omēs docentes me ītellexi: qa testimoīa tua meditatio mea est. Et qa & gentiles christianis inimicantur: de qb3 inimicis agat determinat. Habui intellectū meliorē & supantē omēs iudeos: q se se legis doctores existimat. Vn̄ eos apostolus arguit. Dicis inqt te ducē cecoꝝ. &c. Et uere sup illos ītellexi: q2 ipi tātū attendūt lrā3 occidentē. ego uō considero spm̄ uiuificantē. Meditor ēi & excogito, qualiter ueterē legē quę nouę testificat: spūalr̄ & intelligam & impleam.

Sup senes intellexi: quia mādata tua quęsiui. Et nō sup quoslibet ītellexi doctores: uerꝰ & sup ipsos senes. i. sc̄ illos q sibi in sensu carnali uidebāt̄ maturiores. Et uere sup illos intellexi: qz ueteris legis mādata ex toto quęsiui in noua.

Ab oī uiā mala prohibui pedes meos: ut custodiā uerba tua. Et non solū exqsiui ut tua mādata spūalr̄ ītelligerē: s3 & ut ea digne custodire possē: ab oī prauo opere ɔtinui affectiones meas & hac ītentione qdē: ut tua precepta adimplerē.

A iudicijs tuis nō declinaui: qa tu legem posuisti mihi. Et si qd mihi tribulationis p tuoꝝ obsuatione mandatoꝝ ītubuit: nō tn̄ declinaui neq3 recessi a iudicijs tuis. i. a p̄ceptis tuis: quę iudicas & dignū censes obsuari. Et qꝫ nō declinaui: nō ascribo mihi, s3 tibi: q2 tu posuisti mihi legē & dedisti p̄ceptū ut constās ītēr tormēta manerē.

Quā dulcia faucib3 meis eloquia tua: sup mel ori meo. Et nō solū tua p̄cepta libent̄ obsuo: s3 & alijs libentissime p̄dico. Na3 eloqa tua ore meo alijs pnūciata, q̄ st̄ dulcia faucib3 meis. i. ineffabiliter suauia st̄ & iocūda īteriori hoīmeo. Et uere mihi st̄ iocūda ualde: quia dulciora st̄ gustu cordis, q̄ sit mel gustui oris.

A mandatis tuis ītellexi: propterea odiui omne3 uiā iniqtatis. Ideo at mihi st̄ tua p̄cepta adeo dulcia: qz a mādatis tuis. i. a tuoꝝ obsuatoē mādatoꝝ ītellexi. i. maiorē intellectū concepi. Nā qnto magis aliqs deo sruit: tanto magis de eo intelligit. Et qz maiorē ītellectū ex tuis mādatis pcepi: io odio hui cē opus iniqtatis, qd obuiat eqtati. Nemo ēi pfecte diligit equitatē: si nō odit iniquitatē.

Nun.

Dixi supius me ab oī uia mala pedes meos phibuisse: & uiā iniqtatis odisse: Qd in supbe & arrogant̄ nō imputo: s3 unico filio tuo: q p assuptā3 humanitatē factus ē mihi lucerna ī minorib3 p̄ceptis implendis: & ē factus mihi lumen ī maiorib3 p̄ceptis tuis obsuandis. Et qm̄ illuminatione istā unico filio dei ascribit. iccirco Nun. qd unicus īterpretat̄, huic octono pponit̄. Ac si diceret. Inde ē dn̄e, qp pedes meos ab oī uia mala phibui: qm̄ uerbū tuū. i. unicꝰ filius tuus p assuptā humanitatē fuit lucerna & illuminatio pedibus. i. affectioīb3 meis. Vita ēi illius doctrina fuit & magisteriū

ac quedã illuminatio eũ imitari uo-lentibus: & ipe uerus iustitie sol cun-ctis illuxit. ut pede inoffenso, ipo illustra-te ad uitã tendat. Et nõ solũ fuit mihi lucerna. s3 & mihi posito ĩ semitis tuis. i. ĩ obseruatione artiorũ preceptorũ tuorũ, ẽ factus lumen. i. plena illuminatio

Nun.

Lucerna pedibus meis uerbum tuũ. & lumen semitis meis. hic uersus sup̃ proxime expositus ẽ.

Iuraui & statui custodire iudicia iustitie tue. Et io quodã ĩuiolabilis ppositi iuramto firmaui & sanxi obseruare precepta tua: que suos obseruatores iustificat.

Humiliatus sũ usquequaq3 dñe: uiuifica me sc̃dm uerbũ tuũ. Et q2 hoc statui: a psecutorib3 usquequaq3 sũ humiliatus. i. õi genere passionum afflictus. S3 tu dñe fac me uiuidũ & cõstantẽ, ut pseuerẽ iuxta hoc qd̃ uerbũ. i. filiũ tuũ constantẽ fecisti: ut ego q̃3 meo mõ similẽ3 gloriã consequar.

Volũtaria oris mei bñplacita fac dñe: & iudicia tua doce me. Et ĩtm̃ fac me uiuidũ & cõstantẽ: ut p̃dicationis uba ore meo ex mea uolũtate prolata auditorib3 bñplaceat: ut ea obediẽdo pcipiant. Et ut mea p̃dicatio auditoribus sit bñplacita: doce me p̃dicare, sic censes & iudicas p̃dicãdũ. i. quo tpr̃e & loco: qd: q̃ntũ: quo: utrũ arguẽdo uel obsecrando: uel increpãdo: qbus sit loquendũ: qbus ue silendũ.

Anima mea ĩ manib3 meis sẽp: & legẽ tuã nõ sũ oblitus. Ideo at peto: ut me tanto ope illustres: q2 aĩa mea semp ẽ ĩ manib3 meis. i. qcqd facio ut sũ3 facturus, uolo ut spectet & tẽdat ad salutẽ aĩe mee. Et q2 ad hoc specto & intendo: nõ sũ oblit9 legẽ tuã ĩ opib9 meis.

Posuerũt peccatores laqueũ mihi: & de mãdatis tuis nõ erraui. Et certe necesse hũi eã obliuisci. q2 legis tue transgressores ut me deuocaret, posuerũt m̃ laqueos. i. blandimta mulierũ ploratus filiorũ: minas & blanditias psecutorũ. S3 p hec omia nõ erraui, recedendo de mandatis tuis.

Hereditate acq̃siui testimonia tua ĩ etnũ: q2 exultatio cordis mei sũt. Et ideo a tuis mãdatis nõ recessi: q2 eo iure illa m̃ uendicaui: quo aliqs sibi ppa3 uendicat hereditatẽ. Et merito: q2 sũt ducentia ad eternitatẽ. Et io & nõ recessi: q2 sũt exultatio cordis mei. i. cor meũ exultat ĩ adimpletione ipo2: & si tristet caro pp nimietatẽ tormtorũ.

Inclinaui cor meũ ad faciẽdas iustificationes tuas in eternũ: pp retributionẽ. Et quia cor meũ in eorũ adimpletione exultat: io cũ humilitate accomodaui cor meũ ad implendas iustificationes tuas. Hoc aũt totũ facio pp retributioẽ3 duraturam in eternum.

Samech.

Ostendit ppha se iustitiã dilexisse. & iniq̃tatẽ odio habuisse. S3 qm̃ q̃cũq3 iniq̃tates in se odit: d3 eã & ĩ aliis odisse: io ĩ hoc octono demonstrat se iniq̃tatẽ & ĩ aliis habuisse exosã: Et hoc suo exẽplo cũctis faciẽdũ ee pponit. Atq3 ideo Samech qd̃ interptat' firm9 uel firmamtũ. huic octono apposuit. ac si suos auditores alloqueret, sic dicens.

Samech.

Iniquos odio habui: & legem tuam dilexi. Ego iniq̃tates ĩ me

& ĩ aliys odio habui. Et uos omẽs fideles audite qd ego fecĩ. Et ĩ hoc me firmiť imitamini. Ego nãq3 iniquos odio hũi. Et nemo m̃ opponat/ q contra christi legem fecerĩ/ q inimicos diligẽdos pcepit. Nam .o. dñe iniquos pp suã iniqtates odiendo/ oñdi me legẽ tuã diligere: qa lex tua pcepit/ ut sic diligant hoĩes: q eoꝝ nõ diligant errores. Vel iniquos odiendo/ legẽ tuã dilexi: q iubet apls/ heretricum hominẽ p9 pmã & sc̃am correctionẽ ẽe uitandũ. Tu q3 ĩ euãgelio pcipis: ut frater singulariť primo conuictus: adhibitis q3 duob3 uel tribus correctus: ac demũ ecclię ppalatus: si nullos prsũs audierit/ sit uelut ethnicus & publicanus.

Adiutor & susceptor m̃s es tu: & ĩ uerbũ tuũ sup speraui. Q2 at iniquos odio habui/ & legẽ tuã dilexi: nõ uirib3 meis ascribo: ß tibi. Nã tu es adiutor & cooꝑator m̃s ĩ bono: & susceptor ad modũ medici: & defensor meus a malo: ne inimicis conformer. Et q2 tu es mihi adiutor: ego magis ac magis attendens ĩ ũbũ tuũ .i. ĩ tuoꝝ adimpletionẽ mãdatoꝝ: pori spei spẽ maiorẽ supra posui.

Declinate a me maligni: & scrutabor mandata dei mei. Et quia odio habui iniquos: alloqbar illos sic. Vos q maligne semp & puerse agitis: discedite a me: & m̃ impedimẽto ẽe nolite. Et recedentib3 uobis: liberius pcepta dei mei inuestigabo subtiliter.

Suscipe me s̃m eloquiũ tuũ: & uiuã: & ne cõfũdas me ab expectatione mea. Et qa de pñti fuisti meus susceptor: de reliq̃ & me suscipe atq3 defende. ne inimicis conformer. Suscipe me dico ex mea fragilitate labi uolentẽ: Et ut uiuã uera uita hic ĩ aĩa: & ĩ futuro s̃3 corpus & aĩã. Et ut hoc m̃o uiuere possĩ: fac me uiuere s̃3 eloquiũ tuũ. Et postq̃ me suscepis: fac me pseuerare: ita ut me confundi & erubescere nõ pmittas: subtrahẽdo m̃ pmiũ qd expecto.

Adiuua me & saluus ero: & meditabor ĩ iustificatiõib9 tuis sẽp. Et qa p me ipm̃ pseuerare nõ possũ: tu m̃ ĩ hoc ipsũ .i. ĩ pseuerãtia nitentẽ adiuua. Nam si me adiuueris: saluus ero & hic a peccatis/ & illic ab ira uẽtura. Et facere debes; q2 semp ĩ aduersitate & prospitate ĩ completione pceptoꝝ tuoꝝ meditabor.

Spreuisti oẽs discedentes a iudicys tuis: qa ĩiusta cogitatõ eoꝝ. Et merito in tuis iustificationib3 meditabor. & ab eis nũq̃ recedã. q2 omnes ab obsũuantia pceptoꝝ tuoꝝ declinãtes. ęterna hẽditate puasti. Et merito: qa eoꝝ cogitatio. qua iudicãt pñtia potiora futuris/ ẽ iniusta. Est eñ c̃ iustitiã: pponere terrena celestib3: ęt̃nis tpãlia: semp mansuris labentia.

Preuaricãtes reputaui oẽs peccatores t̃re: iõ dilexi testimõia tua. Diceret aliqs. si d̃s tm̃ eos peccatores sp̃nit q a lege discedũt. solos itaq3 iudeos reficiat: q acceptã legẽ s̃uare nõ curãt. Gentiles uõ nõ requet: q qm̃ legẽ nõ hñt/ nũq̃ a lege discedũt. Rñdet. Omẽs peccatores t̃re tã iudeos q̃ gentiles terrenis tm̃ adherentes. reputaui puaricantes: q2 oẽs s̃uarẽt chirographo maledictionis/ cã pme puaricationis. Sicut eñ testať apls. omẽs ĩ adã peccauerũt. Et qm̃ q tua pcepta cõtemnunt: tua hereditate puanť. ne q̃ ea priuer: testimonia .i. pcepta tua nõ ex timore s̃uili: ß ex filiali dilectione impleui.

Confige timore tuo carnes m̃as:

+ eradicus

+ re" iet

a iudicijs ẽi tuis timui. Rogaui suplr ut me adiuues: ut mādata tua ualeā meditari. Et hoc mō me adiuua. Clauis tui casti timoris q̄ ẽ ĩ charitate: mala s ĩ me concupiscentias destrue. Rẽ ideo peto: qz futuri iudicij poenas ĩcurrere timeo.

Ain.

ORauit pphā dic: ut carnes suas cōfigeret: atq; ab omib; cōcupiscētijs illicitis opesceret. Ut aūt dignū se ondat hoc a dño consequi. dicat se fuisse discretū .i. dānasse ĩ se uitia: & fecisse iusticiā: ac ꝑ hoc Ain, qd interpretat oculus, huic octono ꝑposuit: Ac si diceret. Ideo dñe clauis timoris tui me debes configere: qz hēo discretionis oculū: quo scio bonū a malo discernere. Et q huc oculū habeā: ex hoc effectu ꝑpendit: qz feci 2c.

FEci iudiciū & iusticiā: non tradas me calūniantibus me. Feci iudiciū .i. oīa ĩ me dāmnaui peccata & dānatis peccatis: feci iusticiā .i. adhesi uirtutibus. Et qz hāc ſuaui discretionē: iō nō tradas me calūniantib; me .i. nō pmittas me conformari ijs: q ĩgrēdo ĩn calūnias, & dicendo de me que falsa st: querūt me a meo deuocare ꝑposito.

Suscipe ſuū tuū ĩ bonū: non calūnient me supbi. Et ut me calūniantib; nō conformer: sursū cape me tī fideliṭ obediētē: & me quotidie de bono ad melius pmoue: & ĩtm me corrobora: ut ceruicosi & duri nullā me calūniandi materiā habeāt.

Oculi mei defecerūt ĩ salutar tuum: & ĩ eloqu; iusticie tue. Et merito me suscipere debes. q ĩtēctores oculi ĩtelligentie mee, tendentes ĩ saluationē eternā, defecerūt ab appetitu terrenoꝝ. Et ut ad illud salutare puenirā: tendo ĩ adĩpletionē ꝑcepti tui iustificātis suos obseruatores.

Fac cū ſuo tuo ſm miā; tuā domine, & iustificatiōes tuas doce me. Sz qm̄ meis uirib; tuū eloqū implere non ualeo: coopare m̄ tibi fideliṭ ſuienti: Et si nō p merita mea saltē p miā; tuā .i. istud mihi fac. magis ac magis doce me. ut ope compleā ꝑcepta tua iustificantiā.

Seruus tuus sū ego: da m̄ ĩtellectū. ut sciā testimonia tua. Et debes m̄ ānuere: qa tibi sū obedire parat9. Et iō da m̄ plenariū intellectū: quē cum habuero: ꝑcepta tua cognoscā. Rẽ ideo tantope peto: ut sequit.

Tempus faciendi dñe: dissipauerūt legem tuā. Ideo peto tantope: ut tua ꝑcepta me ĩtelligere facias: qz hic est tempus faciendi: & tua ꝑcepta ꝯplendi. Et pp hoc & oportet: ut tua ꝑcepta nos ĩstruas. qz heretici praue intelligendo: q̄ tuz ĩ eis est, dissipauerūt illa;

Ideo dilexi mādata tua: sup aurū & topazion. Et quia illi dissipare conant: ideo ego custodire & obſuare dilexi. Et hoc fuit mihi charꝰ sup omē qd ē ĩ terra potissimū.

Propterea ad oīa mādata tua dirigebar: oēs uiā iniquā odio habui. Et qa mādata tua dilexi: iō nō fui torpens: ſz ad oīa mādata tua implēda recta intentione consequi ꝯtīna tendebā. Q ꝫ ut cōmodius posse; implere: omē opꝰ iniquitatis odio habui.

Phe.

PEtij ut dares mihi intellectū: q̄ possi; testimonia tua ĩtelligere. Et huc intellectū iō ĩn lege tua hrē postulo: qz qbusdā iudeis maxime, sane eā nō intelligētib; error

nascit᷑. Et qꝛ deū in hoc octono ꝓxī in
tendit / ut se ab errore liberet: que q̄dā
male ītelligentes īcurrūt. ꝟ phe / q̄d ī
terp̄tat᷑ error / huic octono ꝓponit᷑. Ad
litterā aūt talis ē ꝯtinuatio. Oraui dn̄e
ut des mihi sanū & sp̄ualē̄ ītellectū ī
lege tua. Q̄d īō peto: qꝛ testimōīa tua
.i. p̄cepta tua tuā uolūtatē̄ testificantia
prauē & s̄m lr̄ē supficiē̄ intellecta / sūt
mirabilia .i. monstruosa apparēt / & rō
ne carentia: sicq̄ mirū uidet᷑ / quare
ea mādare uolueris. Cū ēī dr̄. Si quis
mustelā tetigerit īmūdus erit usq̄ ad
uesp̄az. Et si q̄s turturē̄ īmolauerit. re
torto collo illū offerat. Mirabile uidet᷑
ad lr̄āz / quare iubeat᷑: n̄ sp̄ualr̄ ītelligat᷑.
Mustelā uō tangit: q̄ longā ī peccato
consuetudinē̄ retinet. Qui usq̄ ad ue
sp̄ā īmūdus erit: qꝛ donec ī eō peccatū
p confessionē̄ occidat: sordidus reputa
bit᷑. Turturē̄ qͦꝫ īmolat: q̄ se se castū exhi
bet: cui᷒ collū tūc retorquet: cū oī̄ carnis
cosītate deposita / seipm̄ humiliat. Et
q̄m p̄cepta tua ad litterā̄ intellecta ui
dent᷑ mirabilia: īō aīa mea scrutata ē
ea .i. rō mētis mee s̄btilr̄ quesiuit sp̄ua
liter intelligere & implere ea.

M irabilia testimonia tua: īō scru
tata ē ea anima mea. hic u̾sicul᷒
supra ꝓxime explicatus est.

D eclaratio s̄monū tuoꝝ illumi
nat: & ītellectū dat paruulis.
Et q̄ ea sp̄ualr̄ scrutor: inde m̄ cōtingit /
q̄ s̄mones noui testi declarātes & di
lucidantes q̄d obscure ē dictū ī ueteri /
ignorātiā quā p̄us habuerā / claritatis
sue luce diuerberāt. Sꝫ tn̄ ista claritas
& intellectus nō oīb᷒ dat᷑: s̄ tm̄ puulis
.i. humilibus spiritu.

O s meū aperui & attraxi sp̄m:
q̄a mādata tua desiderabam.
Et ut hec declaratio me illuminare pos
set: dilataui & ampliaui orōnē̄ meāz.
ac sanctū attraxi & hausi sp̄m: ut p̄
eū intelligerē̄ / q̄d p me nō poterāz. hoc
aūt īō feci: qꝛ mandata tua spiritualr̄
intelligere cupiebam.

A spice in me & mis̄ mei: s̄ꝫ iudi
ciū diligentiū nomen tuum.
Et ut hoc meū desideriū magis ꝯpleat᷑:
aspice ī me .i. attende ītentionē̄ meāz:
et cū uotū meū aspexeris: miserere mei
suppeditando q̄d exopto. Et hoc mihi fac /
sicut iudicas ii̾s ēē̄ miserendū: q̄ se dn̄o
tuo nō ex timore s̄ ex amore s̄bijciūt.

G ressus meos dirige s̄ꝫ eloq̄ū tuū:
& nō dn̄et᷑ mei ōmis iniusticia.
hoc mō mihi miserere. s. affectū & ītentionē
meā de tuo rege / ut p̄ceptū tuū impleam:
& ut nō obtineat peccatū oī̄ mō sup me
dn̄iuz .i. ꝑuis sit ibi suggestio & delectatio
nō adsit consensus ul̄ opatio.

R edime a calūnijs hoīꝫ: ut custo
diā mādata tua. Et nō solū precor
ut me a meo peccato eripias. uerū & libera
me a conformitate carnalr̄ sapientiū: q̄
nostrū sanū intellectū p suū insanū calu
mant᷑. Et hoc īō fac: ut custodiā mādata t

F aciē tuā illumina sup s̄uū tuū:
& doce me iustificationes tuas.
Et ut pfecte mādata tua custodiā: no
titiā filij tui lucidā fac & eū dētē ī supe
riori meo. Et p illā illuminatiōē̄ doce
me precepta tua iustificantia.

E xitus aquaꝝ deduxerūt oculi
mei: quia nō custodierūt legē
tuā. Quod aūt supius dixi: ut me a cō
formitate iudeoꝝ redimeres: nō ad
eoꝝ insultationē̄ ptuli: Q̄d inde patet

qz oculi copiosos fletus emanauerunt.
p eoꝝ errore: qꝛ p̃cepta tua nõ ĩpleue
rũt / ea obs̃uatiõe qua debuit.

Sade.

EGo qdẽ p his q legẽ tuã nec spũale itel
legebant / nec spũale obs̃uabant ploraui.
Sz tu in hoc ploratu ob hoc me es ↄsolatus.
qꝛ charitatis affectu p illis fleui. Et qa
de consolatione quã p charitatẽ ẽ assecu
tus: in hoc octono elemtũ Sade. qđ con
solatio itpretat̃ pposuit. Ondit ẽi se ob
hoc defletu quẽ p illis habuit, consolatuz:
qꝛ charitatiue p illis fleuit. Qđ liquidõ
ostendit: sic dicens.

IUstus es dñe: & rectũ iudiciuz
tuũ.
Mandasti iusticiã testimoĩa tua:
& ueritatẽ tuã nimis.
Tabescere me fecit zelus meus: qa
obliti sũt ũba tua inimici mei.
Ego quidez pro illis errantibz fleui: Sed
hoc ideo feci: qꝛ zelus meus me tabescere
fecit. i. charitatiuus affectus p illis ĩ aĩa
mea dolendo / tabescere mihi ĩspirauit.
& tñ p illis fleui, ubiqz condolui: qa ini
mici mei obliti st̃ ũba mea spũalr̃ itelli
gere & spũalr̃ adimplere. Et rectũ fuit:
ut p illis affectũ charitatis tabescerẽ: qa
mandasti testimonia tua. i. iusticiã & ue
ritatẽ tuã custodiri nimis. i. tu p̃cepisti p̃
cepta ueteris legis tuã uolũtatẽ testifican
tia: & illius spũales obs̃uatores iustifican
tia: & p̃cepta euãgelij de qđ pmittit adĩ
plentia / adeo custodiri: ut charitas que in
eis p̃cipit̃ extendat̃ nõ solũ usqz ad amicos.
ꝟ & usqz ad inimicos. Et bñ dixi / te iuste
p̃cepta mãdasse: qꝛ tu iustus es nãliter.
Et qꝛ nãlr̃ iustus es: inde effectus iste
pcedit. qꝛ iudiciũ tuũ ẽ rectũ. i. iustũ &
equũ qcqđ fieri statuis.

IGnitũ eloquiũ tuũ uehementer:
& s̃uus tuus dilexit illud. Ini
mici qdẽ mei uerba tua st̃ obliti: qđ fa
cere non debuerũt: qꝛ eloquĩu tuũ ignitũ
ẽ. i. doctrina tua illud opat̃ in p̃prietes
qđ ignis ĩ aliqua materia. Ignis ẽi īcen
dit. illuminat: & consumit. Ita doctrina
tua hoĩez ad amorẽ dei incendit: tenebras
peccatoꝝ expellit: & lumen iusticie po
nit: & rubiginẽ peccatoꝝ consumit.
Et ẽ uehemter ignitũ: qꝛ p̃cipit charita
tez eẽ extendendaz & usqz ad inimicos.
Et qm tuũ eloquiũ ẽ ignituz: & tantaz uti
litatez opat̃: ideo s̃uus tuus dilexit illđ.
i. ego q tibi sũz obedire paratus / non ex
tristicia uel necessitate ꝟ ex dilectione
impleui illud.

ADolescentulus sũ ego. & cõtẽptus:
iustificatiões tuas nõ sũ oblitus.
Ego quidẽ p̃ceptũ tuũ ex dilectiõe ĩpleui:
ac p hoc factus sũ adolescentulus. i. ueterẽ
hominẽ cũ actibz suis exutus: & nouam
creaturã cũ iusticia & scitate indutus.
Sz qm nouã uitã noui hoĩs sũ imitatus:
inde sũz contemptꝰ. i. ab inimicis uilis
& cõtẽptibilis reputatꝰ. Attñ iustifica
tiones tuas nõ sũz oblitꝰ: quĩ eas spũalr̃
intelligerẽ atqz complerẽ.

IUsticia tua iusticia ineternuz:
& lex tua ueritas. Et merito iustifi
cationes tuas obliuioni nõ tradidi: quia
iusticia tua ẽ iusticia duces hoĩez ad et̃
nitatẽ: & euãgeliũ tuũ qcqđ pmittit adĩplet.

TRibulatio & angustia inuenerũt
me: mãdata tuã meditatio mea ẽ.
Dixi me fuisse cõtemptũ / eo qꝛ testimoĩa
tua s̃uabã. Et ecce quãlr̃ fui cõtemptꝰ.
Tribulatio poenaꝝ illataꝝ mĩ ĩ corpore:
& angustia. i. aĩ cruciatus ex poenis:

pcedens/ inuenerit me nō reluctantem
& sufferre nolentē: sȝ paratū & equa
nimit᷒ patentē. Sȝ tū ppea nō dimisi q̄
mādata tua essent meditatio mea.

Equitas testimonia tua ī etnū:
ītellectū da m̄: & uiuā. Et meri
to mādata tua meditabor: qȝ testimonia
tua sᵗ equitas .i. pcepta tua obsuatores
suos iustos & equos efficiūt: & ad etnī
tate tuā ducūt. Et qȝ tantā utilitatē ope
rantᵘ: iō da m̄ intellectū: ut ea spūalit᷒
impleā: & spūale impleō / uitā iusticie
uiuam.

Coph.

Clamaui ī toto corde/ exaudi
me dn̄e: iustificatiōes tuas req
ram. Tribulatio & angustia (ut dixi)
me inuenerē. Et qm̄ p tuoꝝ obsuatiōe
mādatoꝝ / ī tormītis conclusus sū & co
angustatus: cū p me nō possim euader
Clamaui .i. intense ad te oraui. Et hoc ī
toto corde: .i. nullo mei cordis angulo
cessante: ut me de hac cōclusione liberes
Et ut īnuat me de conclusione & angu
stia tormētoꝝ ad te clamare: Coph qđ ī
tᵉpᵉtat᷒ conclusio / huic octono ꝑposui. Et
qđ clamaui. Exaudi me .i. libera me de
tormītis / ne deficiā. Dico ut me de tormē
tis eripias: Sȝ qȝ semp eē desidero ī ago
ne certaminis: ut purgatior fiā: presta
mihi / ut iustificationes tuas requirā .i. ut
iteꝝ & iteꝝ flagella tua hoīes iustificātia
subeā. Qđ ē breuit᷒ dicere. Tuere me ī tor
mentis: ne deficiā / neq̄ conformer. Per
mitte me eē ī tormītis: ut clarior existā.

Clamaui ad te/ saluū me fac: ut
custodiā mandata tua. Et iustū
ē / ut me exaudias: qm̄ nō oraui / ut ali
qđ tpāle consequerer: Sȝ clamaui ad te
solū p meredū: Nec aliud uolui a te: n̄ te.
Et qȝ te solū pmereri uolui: iō fac me sal
uū: ne cōformer inimicis. Ad hoc .s. me
fac saluū: ut mādata tua custodiā: & p
seuerantᵉr adimpleā: uel ut intᵉ flagella
que mādasti equanimitᵉ tolerāda / con
stans existam.

Preueni ī maturitate & clama
ui: ī uerba tua sup speraui. Ideo
& debes me exaudire: qm̄ ī imaturitate
pueni .i. ego imaturus adhuc ad tolerā
da flagella / eo qȝ essē tener etate: p alijs
tn̄ sȝ etate maturioribȝ & senioribȝ me
ad custodiā mādatoꝝ accessi: ut p flagel
la iustificarer. Et tūc clamaui .i. itense
ad te / ut me ptegeres / oraui. Et hoc totū
ideo feci: qȝ tendens ī uerbū tuū .i. ī adī
pletione precepti tui: spaui me consecu
turū id qđ est sup oē bonū. + ouio

Preuenerūt oculi mei ad te di
luculo: ut meditarer eloqa tua.
Dixi pueni. & quāle puenerī ostēdo.
Oculi mei ī ipō diluculo puenert ad te.
.i. rō & intellectus aīe meę ī ipō illucesc̄
te uirtutū initio / ad te p meredū pre-
qȝ alios accessserūt. Et qȝ ad te ādo pue
ueni: iō feci: ut eloqa tua meditarer .i.
ut tua pcepta īplerē: uel flagella que
pcepisti sufferenda sufferrē.

Voceȝ meā audi sm̄ miāȝ tuā d̄:
secūdū iudiciū tuū uiuifica me.
Et qȝ adō fui solicitus: ut ad tuū obsequī
pperarē: iō audi uocē meā: ut me ab inimi
coꝝ conformitate defendas. Et si nō per
merita mea / fac sm̄ miāȝ tuā: Et uiuifica
me sȝ iudiciū tuū .i. fac me ea uita uiuer
qua iudicas eos eē uicturos: quos hic sinis
flagellari: ut mereant᷒ in futuro coronā.

Appropīquauerūt psequentes
iniqtati: a lege autē tua longe
facti sūt. Dicet aliqs. Tu ut eripiaris

& saluaris, exposcis. Quidnā tibi ē: ut e
reptione indigeas? Rndis. Ecce qd m
icumbat. Psequētes me appropinquaue
rūt iniqtati. i. illi q me psequunt, ad hoc te
dere uoluerūt: ut sicut ipi legē tuā ctene
bāt: ita ego q̄ cōtenerē: qd est iniquū.
Ipi qdē huic iniqtati appropinquauert.
Sz a lege tua longe st facti ac penitus a
lienati.

P rope esto dne: & oēs uię tuę ue ritas. Ipi qdē a lege tua st alienati: Sz
nō ualet hoc tibi imputari: qz tu es ppe.
i. presto es & paratus: ut eos recipias, si
utiqz uellent ad te conuti. Sz dicet aliqs.
Si ds psto ē, ut oēs recipiat: qd ē, qz cum
quosdā saluet: quosdā pire pmittit? Ad
hoc rndendū: qz oēs uię tuę st ueritas. i.
qcqd facis. i uero iudicio facis. Puero
ei feci iudiciū: qz qdā eligit: qdā uero
perire sinit.

Initio cognoui de testimoniis tuis: qa in etnū fundasti ea. Dixi
supius me eloqa tua meditari: & i eorū
impletione semp imorari. Qrē ido facio:
qz cognoui de testimoniis tuis. i. hoc co
ptū & notū habeo de pceptis tuis: qa fu
dasti ea. i. fixa & firmata eē uoluisti in
obsuatoribz suis; & qz st ductiua hoīes
ad etnitatē. Et hoc cognoui ab initio. i.
ab ipo pmo iusto: Qui qm semp tuis in
iustificationibz pseuerauit: ad etnitatē
pduci promeruit.

Res.

Rogaui ut me exaudias: & quasdā qre
exaudiri debeā causas apposui. Nūc at
eā aliā affero, qz sū humilis. Et quia
humilitatē meā hic comēdare intendo:
io Res qd interptat caput, huic octono
pposui: p qd elemtū designat humilitas:
que merito caput uirtutū dr: qz ut bea
tus ait Gregori. Qui uirtutes sn̄ humili
tate congregat: quasi puluerē i uentū
portat. Humilias te, De...
ad te. Erigis te, Deus dis...

V ide humilitatē meā: & eripe me: qa legē tuā nō sū oblitus.
Hanc itaqz humilitatē que aliarū uir
tutū caput ē, tibi ppono dne: & precor te
ut eā uideas. i. attendas: et eā attēdēdo
pces meas exaudias: Et sic me, ipā ma
implorante humilitate, libera, & eripe
a conformitate inimicorū, & a defectu.
Et debes hoc mihi concedere: qz nō sū
oblitus legē tuā. i. obliuioni nō tradidi
suare humilitatē: quā precepisti i lege tua,
dicens. Discite a me: qz mitis sū &
humilis corde. Prima Angali a

I udica iudiciū meū & redime me: pp eloqū tuū uiuifica me.
Dico qdē, ut me eripias: nō tn̄ tm̄ quin
flagella patiar. Ab inimicorū quidē
me conformitate tuere. Judica tn̄ iudi
ciū meū. i. exerce i me flagella: p que
purificer: Et redime me, p ipa flagella.
s. iustifica me. Vel redime me. i. ab inimi
corū conformitate libera me. Et uiuifi
ca me. i. uiriliter & constanter fac me agere.
Et si nō meis meritis, fac saltē hoc pp. p
missione tua. Tu eī dixisti. Nolite timere
eos q occidūt corpus: aīā at occidere nō
possunt.

L onge a peccatoribz salus: qa iusti ficationes tuas nō exquisierūt.
Ideo at precor, ut tuū iudiciū i me exerceas:
qz salus & iustificatio longe ē remota a
peccatoribus. Et hoc ideo, qz nō exqsie
rūt iustificationes tuas. i. iustificari nō
luerūt p flagella tua. Et si qn īcubuerūt
eis flagella, impatienter acceperūt.

M ię tuę multę dnē: sm iudicium

tuū uiuifica me. Et qm̄ ab illis e-
longat̄ salus, q p flagella iustificari no
lūt. adsit q̄ mihi mīe tue dn̄e: que mī
te sūt. i. ego mīa tua me flagellari per
mitte, ut iustificer. Viuifica me sḝ iudi
cīu tuū. i. fac me ea uita uiuere: qua uic
turi sṫ illi: quos ideo hic sinis tribulari:
ut mereant̄ ī futuro coronari.

**Multi q psequūt̄ me & tribulāt
me: a testimoniys tuis nō decli
naui.** Rogaui supius ut me eripias. nē
ondā qd tribulationis m̄ īmineat. Multi
sṫ & īnūabiles q me psequūt̄, de loco ad
locū expellendo: & tribulāt me, uaria cor
pori tormēta īgerendo. Verūtn̄ eorꝝ psslū
ris īminētibꝫ, nō recessi nec cessaui a pre
ceptis tuis implendis.

**Vidi puaricantes & tabescebaꝫ: qa
eloqa tua nō custodierūt.** Et non
soluꝫ ī me tua suaui testimonia: uerꝫ &
q aliȷ nō suabāt dolui. Vidi ēī puarican
tes. i. tua pcepta transgredietes: & tabesce
baꝫ. i. ī interiori meo dolebā. Et iō p eis do
lebā: qꝛ nō custodierūt pcepta tua.

**Vide qm̄ mādata tua dilexi dn̄e:
ī mīa tua uiuifica me.** Illi quideꝫ
mādata tua uolentes aut nolentes nō custo
dierūt. Tu aūt uide & considera: qm̄ ego mā
data tua dilexi. i. ex dilectione impleui. Et
iō tu uiuifica me ī mīa tua. i. ēternā uita
fac me uiuere p misericordiā tua.

**Principiū uerboꝝ tuoꝝ ueritas:
in ēternū oīa iudicia iustitie tue.**
Ego qdē mādata tua dilexi. Et merito qa
pncipiū uerboꝝ tuoꝝ fuit ueritas. i. pri
mū mādatū, qd̄ pmo hoī dedisti: ad uerūꝫ
esse eū pduxisset, si illud obsuasset. Et omia
iudicia iustitie tue ī ēt̄nū. i. oīa pcepta tua
cū sint iustificantia, ducūt suos obserua
tores ad ēternitatem.

Sin.

Rogaui supius, ut ds̄ ī me suū iudicaret
iudiciū. i. iudiciū suū ī me exerceret p fla
gella. Et quare hoc uelīꝫ, & flagellari de
siderē, nōdū sufficientē & plenariā causaꝫ
exposui: quā in hoc octono ītēdo ponere.
Et iō hic istud elemtū Sin qd̄ ītptat̄
sup uulnus uel iustitia apponit̄. Ideo naꝫ
flagella pati desidero. qꝛ istud ī me opā
bunt̄ qd̄ opat̄ medicamē suppositū uul
neri. Sicut ēī medicamen tumorē tollit
de uulnere: & salutē confert: ita & flagel
la, si qd̄ ē ī me tumidū & contagione ui
tioꝝ putridū deponēt & eiicient & mū
ditie sospitatē conferent. Vel ideo q̄ ea li
bent̄ suffero: qꝛ sṫ iustificātia, & ab oī
peccato purgantia. Quia igr̄ tantaꝫ uti
litateꝫ flagella conferūt. psequāt̄ me q
cunqꝫ uelint minores atqꝫ maiores, prin
cipes & subditi: qa equanimiter tolerabo.
Dixi qdeꝫ. qꝛ multi sṫ, q me psequūt̄. Et
hoc inde apparet: qꝛ ut sequit̄

**Principes psecuti me gratis: &
a ubis tuis formidauit cor meū.**
Dixi qdeꝫ qꝛ multi sṫ q me psequūt̄. Et hoc
inde apparet: qa pncipes psecuti sṫ me gra
tis. i. sine cā uel sine fructu: qꝛ ut uoluerūt,
me reuocare nō potuerūt. Et iō psequant̄
q̄tū uelint: qꝛ nūqꝫ proficient. Cor ēī meū nō
formidauit a ūbis & minis illoꝝ: sḝ for
midauit a pceptis tuis: qꝛ tu pcepisti ut p
te poneremus aīaꝫ: sicut tu p nobis aīam
posuisti.

**Letabor ego sup eloqa tua: sicut
q īuenit spolia multa.** Et ne uide
ar sola formidine tua pcepta implesse:
dico qꝛ letabor sup eloqa tua. i. cū letitia
& alacritate mētis complebo pcepta tua. Et
ita letabor ī tuoꝝ adimpletiōe mādatoꝝ.

sicut letat̃ ille / q̃ inuenit spolia multa. Q̃ĩ
cũ suos hostes supat : & aufert ab eis p̃
dã bellica : hilarescit & exultat. Similit̃
exulto / q̃ꝛ diabolũ uici : cũ ei⁹ membris
me psequẽtib; nõ consensi. Spolia sibi ab
stuli : cũ multos de ei⁹ satellitib; m̃i icorpaui.
Letant̃ i͛g tua p̃cepta pficia : extẽdens me
ad ea pagenda / que s̃t sup tua p̃cepta : que
q͛dẽ suasisti / ſ; nõ p̃cepisti : sic̃ de uirgini-
tate suanda.

Iniq̃tatẽ odio habui / & abomiatus sũ : legẽ aũt tuã dilexi. Princi-
pes quidẽ s̃ut me psecuti. At ego illoꝝ
uerba nõ timui : nec eis consensi. Et non
solũ nõ consensi : ſ; & iniq̃tatẽ .i. ipsos p
eo q̃ꝛ iniq̃ erãt / odio habui. Et ĩ tantũ
illos odiui : q̃ꝛ abominatus sũ eos .i. illos
abhorrui / tãq̃ essent nõ hoĩes : dũ me ab
eoꝝ conuictu & confabulatione s̃btraxi.
Illos q͛dẽ odio habui : ſ; legẽ tuã dilexi.

Septies in die laudẽ dixi tibi : sr̃ iudicia iusticie tue. Et in hoc effe-
ctu apparet / q̃ꝛ leges tuã dilexeri : q͛a po-
situs ĩ die .i. ĩ uirtutũ lumine / dixi t̃ lau-
des septies .i. ad honorẽ tuũ laudaui te
iugiter. P̃ septẽnariũ nãq; nũ; recte no-
tat̃ assiduitas : q͛a totũ hoc tp̃s septẽ die-
bus uoluit̃. Vel dixi tibi laudes septies
ĩ die .i. ĩ septẽplici claritate sp̃s sc̃i. Et
hoc feci attendens iudicia iusticie tue .i.
flagella tua : p̃ que iustificas hoĩes : ita
q̃ꝛ sum sup illa.

Pax multa diligentib; legẽ tuã : & nõ ẽ illis scandalum. Ideo aũt
tua flagella equanimiter sustuli : quia
multa pax dabit̃ legẽ tuã diligentibus .i.
oĩmoda quies & sufficiens dabit̃ ijs : q̃ ex
dilectione suãt patiã; / que ĩ lege tua ↄ-
tipit̃. Et illis dabit̃ illa pax multa q̃b;
nõ ẽ scandalũ .i. nulla a suo statu repulsio.

Expectabã salutare tuũ dñẽ : & mandata tua dilexi. Et q̃m multa
pax dabit̃ legẽ tuã s̃uãtib; : ideo ego int̃
flagella positus / expectabã salutare tuũ; .i.
spabã me ptingere ad ↄparticipationẽ; fi-
lij tui : quẽ; nobis saluatorẽ ẽẽ uoluisti. Et
ut illius posses fieri pticeps : dilexi mãdata
tua .i. noue legis instituta.

Custodiuit aĩa mea testimonia tua : & dilexit ea uehementer.
Et nõ solũ p̃cepta dilexi euãgelij : uerũ &
aĩa mea custodiuit & obs̃uauit ueteris
legis p̃cepta / noue legis mãdatis testimo-
niũ; conferẽtia. Et ita custodiuit : q̃ꝛ ue-
hem̃t̃ & ultra q̃ dici possit / ea dilexit.

Seruaui mãdata tua & testimoĩa tua : q͛a oẽs uie mee ĩ cõspectu tuo.
Dixi me noue & ueteris legis mãdata
dilexisse. S; q̃m multi diligunt ita q̃ꝛ nõ
obs̃uãt. dico me ita dilexisse q̃ꝛ s̃uaui &
adimpleui mãdata tua .i. euãgelij p̃cepta
& testimonia tua .i. ueteris legis ĩstituta
que euãgelij p̃ceptis attestant̃. Et q̃ꝛ ita fe-
ceri : tu bñ nosti : quia oẽs uie & opatiões
mee ĩ conspectu tuo s̃ut : & t̃ bñ s̃t cognite.

Thau.

Ostendit uir iustus ĩ supiorib; octonis / se
uotis omib; laborasse / ut diuina p̃cepta
impleret : & flagella equanimiter tole-
raret. S; q̃m p̃ his omib; remuneratiõe;
expectat : ĩ hoc octono p̃rari deũ itendit.
ut pro his laborib; quos sup̃ memorauit.
ac p̃ & q͛a cũ prius ĩ ueteris hoĩs uita er-
rauerit. ĩ noui hoĩs uita se correxit : atq;
ĩ uirtutib; consumatũ & pfectũ exhibuit.
sibi remunerationẽ restituat .i. ut hic imu-
nitatẽ a peccato & s̃ctitatis pfectionẽ; ei
tribuat : & ĩ futuro et̃nã; sibi gl͛iã; ↄferat.
Et q̃ꝛ prius se errasse & p̃modũ emẽdasse ĩ
hoc octono asserit : io Thau q̃d interp̃tat̃

errraui uel consonaui / huic octonio ꝑpo
suit. Ac si diceret.

Appropinquet depcatio mea ĩ
conspectu tuo dn̄e: iuxta elo
quiu̾ tuũ da m̄ intellectum. O
dn̄e qm̄ ĩ pceptis tuis me exrcui: & flagella
tua paciẽt tuli: & q̄ prius ĩ ueteri hoīe er
rauera / sꝫ nouũ hoīez ĩ uirtutibꝫ me
consumatũ reddidi: io depcatio mea
quã p hoꝝ laboꝝ remuneratoẽ facio:
tibi appropinquet. i. me tibi appropinq̃
re faciat. Et ut tibi appropinquet: sit ĩ
conspectu tuo. i. tibi bn̄ placeat. Et quid
ego precer / q̄d ue conseq uelĩ / ostendo.
Da mihi intellectũ iux̄ eloquiu̾ tuũ. i. fac
ut expimento ĩtelligã me hr̃e a peccatis
ĩmunitatẽ / & uite ꝑhẽtate: quã p tuũ
eloquiu̾ mihi promisisti.

Intret postulatio mea ĩ cõspectu
tuo: secũdũ eloquĩ tuũ eripe me.
Et nõ solũ depcatio p pn̄ti facta bn̄ficio
tibi appropiquet: sꝫ & postulatio mea.
quã p futuro facio / ĩtret ĩ cõspectu tuo.
i. ingredi me faciat ĩ tuã pn̄tiã. Et ut
ad manifestã tui uisionẽ qm̄ puenia̾:
eripe me de isto carnis ergastulo. Et hoc
fac sꝫ eloquiu̾ & pmissionẽ tuã. Pmi
sisti ei tua pcepta ꝑuantibꝫ: q̄p de pn̄tibꝫ
eos liberares calamitatibus. & ad gau
dia eterna pduceres.

Eructabũt labia mea hymnu̾:
cũ docueris me iustificationes
tuas. Et si me de ergastulo carnis erep
tũ ad uisionẽ tui pduxeris: nõ ĩmemor
exstã: q2 labia mea eructabũt hymnu̾.
i. cũ aliis tibi assistentibus te laudabo. Et
hoc / dũ me docueris iustificatiões tuas.
i. dũ me p expimetũ cognoscere feceris
beatitudinẽ illã / ad quã tui iustificati
puenient.

Pronũciabit lingua mea eloquĩ
tuũ: q2 oĩa mandata tua eq̃tas.
Ibi te laudabo: & hic interiũ donec ĩ hac ui
ta fuero / lingua mea cordi consona pro
nũciabit. i. palã aliis nũciabit eloquiu̾ &
pceptũ tuũ. Et quõ nũciabit: hoc. s. mõ:
q2 omniã mãdata & pcepta tua sꝫ equitas.
i. hoĩes ad eq̃tatẽ & iusticiã dirigentia.

Fiat manũs tua ut saluet me: qm̄
mandata tua elegi. Ego q̄dẽ rogaui:
ut me de mortali corpore liberes: & ad
gl̃iã et̃na pducas. Et q̄a hoc meis meri
tis impetrare nõ ualeo: manus tua fiat
ut saluet me. i. auxiliũ tuũ potentie mihi
adsit: ut me ad salutẽ illã pducat. Et iu
stũ est ut hoc mihi concedas q2 mãdata
tua elegi. i. ex̄ oĩa alia pcepta tua ĩplere
quesiui.

Concupiui salutare tuũ dn̄e: &
lex tua meditatio mea ē. Ideo illã
tantope peto salutẽ: q2 p tuoꝝ obsuatioẽ
mandatoꝝ cõcupiui solũmõ salutare tu
u̾. i. desideraui ptingere ad compartici
pationẽ filii tui: q̄ ꝑposuisti nobis fore
saluatorẽ. Et ut ad illius pticipationem
possẽ ptingere: lex tua meditatio mea est.

Viuet anima mã & laudabit te:
& iudicia tua adiuuabũt me.
Et q2 iugit̾ in lege tua meditor: inde spo
q̄ aĩa mea uiuet et̃na uita. & ppea cũ aliis
tibi assistentibꝫ laudabit te. Et ut dignus
sĩ eterna uita uiuere: iudicia tua me ad
iuuabũt. i. flagella tua purgatũ me & mũ
dũ exhibebunt.

Erraui sicut ouis que periit: quere
ꝑuũ tuũ: q̄a mãdata tua non sũ
oblitus. Propterea q2 tuã legẽ meditor:
& tua flagella suffero: me ad uitã pue
nire spero. Et pp hoc / q2 erraui ĩmitãdo

uitā p̄mi hoīs : sicut ouis / que socie
tatē sui gregis deserit. Sz ad te q̄ru
sus ī uirtutibus me cōsumatū reddidi.
Tu ergo q̄ me quesisti p̄ fidē uocando.
quere me p̄ assūptionē remunerando.
Et merito : q̄z mādata tua nō sū oblitꝰ.

Canticū graduū.

Ostendit p̄pha ī supiorib; psalmis uiā ,
qua ad sumū bonū p̄uenit̄ .s. ueā fide,
& moꝝ honestate. & q̄admodū ip̄e p̄
eā cucurrit , & p̄posse alijs mōstrauit /
ut suū p̄fecto cūctis p̄ illā currentib;
daret exemplū. Sz q̄m ī hac uia diuisi
st̄ gradus / qb; ad sumū bonū p̄uenit̄ :
in his q̄ndecī seq̄tib; psalmis / tractare
de ip̄is gradib; intēdit / & ondere q̄lr
p̄ eos ascēdit : ut nos p̄fecto suo īstru
at exemplo / p̄ ip̄os gradus uirtutibus
ornati : ut ad sūmū bonū ualeamus
ascendere. Jlle deniq; ī his psalmis lo
q̄t̄ uir p̄fectus : q̄ iā ē ad altiora uir
tutū merita p̄uectus. q̄ ī hac uita icun
tant̄ affligit̄ , p̄ eo q̄ inimici iniq̄s labijs
sibi loquūt̄ : uolentes eū a suo deuocare
p̄posito : tū q̄ amici eī dolosa lingua
eū seducere tentāt · tū & q̄z p̄p āgusti
as infirmitatis h̄ꝰ uite / cupit dissolui &
ēē cū christo. Cū itaq; ī tanta tribula
tione sit positus : ad dn̄z de hac tribu
latione clamat. & petit consiliū / q̄d ī
h̄moi tribulatione sibi sit agendū.
Quapp̄ diuinitꝰ sibi consulit̄. ut dn̄i
sententias ī euāgelio positas accipiat /
uirosq; sc̄os q̄ carbones mystice dicūt̄ ,
emulet̄ : A q̄b; docebit̄ q̄uo inimicoꝝ
iniqua uerba / & amicoꝝ dolositates
despiciat : & p̄ certitudine et̄ne h̄edita
tis , huiꝰ p̄ntis calamitatis tristiciā h̄e
at. Hoc itaq; accepto consilio / oculos
suos ad mōtes .i. ad sc̄os uiros ītuēdos
leuat : & q̄d ab eis discat expectat. At
illi mōtes tale q̄d sibi ṙndērūt / ut ī sibi
spes floreit̄ : & p̄ spe letitia. Audiuit ē̄i
ab illis , ī domū dn̄i ibimꝰ. Et inde se leta
tū asserit. Accepta itaq; hac spei certitu
dine : p̄ mōtiū intuitū / oculos iā leuat
ad dn̄z : eiusq; implorat m̄iāz : ut ad do
mū sibi p̄missā possit p̄tingere. Et p̄ huiꝰ
īplorationē m̄ie sp̄at se ereptū de laqueo
uenātiū. Et q̄a se de laqueis ereptū con
spicit : oēz confidētiā suā ī deo statuit /
dicens. Qui c̄fidūt &c. Tandēq; se cog
scens p̄ ip̄m dn̄z de p̄ntib; calamitatib;
liberandū , p̄ eo q̄ ad ip̄m ē conuersus · dic
it se ī consolatione positū : Facti sumꝰ
sicut consolati. Sz q̄z q̄ui; stat / dz uidere
ne cadat & ruat : se se ne labat̄ ostēdit
ēē solicitū : dicens. Nisi dn̄s ciuitatē custo
dierit : q̄ eā custodiūt / ī cassū uigilant.
Ostēsa demū solicitudine / illos beatos p̄e
dicat / q̄ timēt dn̄z. His uō ostēsis / q̄ ab eo
quereret / qua fiducia sp̄at se ad timētū
dn̄z p̄tinere : ondit se illuc p̄uēturū p̄ ini
micoꝝ uictoriā. Sepe eī inq̄t me expu
gnauerūt : & nihil potuerūt. Et p̄q̄ ondit
se obtinuisse uictoriā. clamat ad dn̄m /
ut se de p̄fundis istis eripiat : & ad q̄etē
et̄nā transferat. Et ut se hoc p̄meruisse
ondat : uitā suā cōmēdat : dicens. Dn̄e
nō ē exaltatū cor meū &c. Ostēso itaq; q̄
p̄ uite īnocētiā ad illā b̄titudinē p̄duci de
beat : letat̄ de edificatione celestis domus
sibi p̄parate : q̄d ī tertij decimi psalmi nōt̄
titulo : q̄ inscribit̄ de edificatiōe domus.
Ad quā domū q̄z se & oēs electos p̄uēire
sp̄at : iā congratulat̄ de sc̄oꝝ cōi cōsortio
dicens. Ecce q̄ bonū & q̄ iocūdū h̄itare
f̄res ī unū. Et q̄m illi beati q̄ ī domo dn̄i
habitabūt : eū ī et̄nū collaudabūt : io oēs
electos ad deū laudandū exhortat̄ / dicēs.

Ecce nūc bn̄dicite dn̄m omēs s͛ui dn̄i. Quia
ig͛ hoꝝ graduū in his psalmis ɔtinet᷑ do
ctrina: iure cantica graduū intitulant᷑.
Cantica qdē q: ad id nos ꝑtingere docēt
ubi nobis erit plena felicitas & plena
leticia. Graduū uō: q: de gradibꝫ qbus ad
sūmū bonū tendit᷑ tractat᷑. Quos grad᷒
illa scala designauit: quā Jacob ī somnijs
aspexit: ꝑ quā angeli descendebāt & ascen
debant: q: nimiꝝ ꝑ hos gradus electi
uiri ad celestia ɔtemplāda conscēdūt: &
ꝑ humilitatis amore ad ꝓximos confoue
dos descendūt. Vel certe ī his gradibus
ascensus ē & descensus: q: qdā ꝑ uirtutū
ꝓfectū ascendūt: qdā uō ꝑ defectū bonoꝝ
operū descēdūt & cadūt. Gradus & illi ꝑ
quos ab exteriori tabernaculo ad īterius
tabernaculū ascēdebāt᷑. hos uirtutū gra
dus designāt. Exterius qppe tabernaculū
p̄ntē signat ecclīaꝫ. Interius uō mōstrat
sup̄nā. Sꝫ ab exteriori ad interius nō ni
si gradibꝫ itur: q: de p̄nti ecclīa ad celestē
nō nisi uirtutū ꝓfectibꝫ scandit᷑. Quā ipo
& psalmoꝝ nūō apte mōstrat᷑. Sūt ēi qn
decim. Quindenarius ēi nūs septēnario
& octonario constat. Septēnari᷒ aūt qm
ꝑ illū p̄ns tp̄s uoluit᷑: obſuatione ueteris
testi designat: q: carnales qqꝫ ī lege sola
temporalia tẽporalia ſuabāt. Octonari᷒
uō q: octauo die resurrexit d᷒. euāgeliū
exp̄mit: ubi nobis beatitudo ꝓmittit᷑: q
nobis in p̄mio resurgētiuꝫ dabit᷑. Qui
ig͛ uirtutū gradibꝫ cupit ad alta ꝓficere:
qndenariuꝫ nūꝫ teneat: ut uetus & no
uuꝫ testm̄ sp̄ualr̄ impleat. Vn̄ & Salomō
dicit. Da ꝑtes septē: nec nō octo .i. da
opera ut ueteris & noui testi p̄cepta ꝑ
ficias. ¶ Ostensurus itaqꝫ uir iustus
cātica graduū: ab eo q ē clamor de tri
bulatione īcipit: atqꝫ hūc psalmū
ītitulat canticū graduū. Ac si diceret.
Iste est un᷒ illoꝝ graduū: ꝑ quos ꝑuenit᷑
ad canticū & cōsumati laboris brauiuꝫ.
Incēdens itaqꝫ iustus fideles qsqꝫ ad hos
gradus conscendēdos īuitare: alloquit᷑
eos sic. O uos q uultis uirtutū gradibus
ad sūmū bonū ascendere: me imitamini.
Et si uultis scire qualr̄ ꝑ illos īcesseri:
accipite.

Ps. Canticū graduū. 119.

AD dn̄m cū tribularer clamaui:
& exaudiuit me. Cūꝫ tribularer:
clamaui ad dn̄ꝫ. q. d. Clamor de tribu
latione p̄mū mihi ꝑ his extitit. Cū eīꝫ
diuersis affligerer tribulationibꝫ: tū q:
inimici mei iniqua loq̄ndo: & amici
dolosa suadendo seducere tentabāt:
tū q: me h᷒ incolatus & longe peregri
nationis tedebat: intense oraui ad
p̄merēdū dn̄m. Et ip̄e me exaudiuit:
q: neqꝫ ab inimicis ꝑ occupari: neqꝫ ab a
micis decipi ꝑmisit.

Dn̄e libera aīaꝫ meā a labijs ini
quis: & a lingua dolosa. Sꝫ p̄us
q dicā quō me d᷒ exaudiuerit: ondā
qualr̄ illū īuocauerī. Hoc mō qppe
clamaui. O dn̄e libera aīaꝫ meaꝫ a la
bijs iniqs. i. libera me ab inimicoꝝ
consilijs: q iniqua loq̄ndo: minis & tor
mētis a recto ꝓposito me deuocare q
rūt. Iniquū qppe ē qd̄ loquūt᷑. Illi
uolūt me sup̄na relinquere: & āplecti
terrena. Et libera me a lingua dolosa.
i. a fictoꝝ amicoꝝ dolositate: q cū
ficti amoris mihi suadēt ut nō ꝑ īui
sibilibꝫ laborē: ſꝫ ꝑ uisibilibus rebus:
q: dicūt hoc īcertū eē qd̄ expecto: &
ꝑpetā qd̄ certū est hic ꝑdo.

Quid det᷑ tibi: aut qd apponat᷑
tibi ad linguā dolosam:

Ecce in hac tribulatione illata mihi
ab inimicis & amicis positus oraui:
& excogitaui qd possem reperire consiliu:
ac p hoc mihi ipi aiebam sic. Quid detur
tibi? i. qd consilij tibi dari pot ab ini
micis iniqua loquentibz ut damneris?
Et qd apponatur tibi ad p contra lingua
dolosam? i. qd ad tui defensionem atqz
salutem pot opponi? Responde se
[illegible] docet. Et [illegible]
ne inimicis dolose opponentibus cedas?
hoc mo qdem intra me ipm querebam con
siliu. Sz ecce e mihi diuinitus reuelatu.
Sagitte potentis acute apponentur tibi cu
carbonibz desolatorijs. Ac si diceret in
responso diuino. Vis aduersarijs no ce
dere? vis fraudulentias amicoru euade
re? Illius sequere snias atqz doctrinam:
qui uere & absolute potens dr: qz oipo
tens e. Snias dico acutas. i. ad corda au
dientiu penetranda aptas: Que qdem
te doceat, quatr illos spnere possis. Et
si illius snie no tibi sufficiunt: considera
carbones desolatorios. i. hoies prius in
peccatis extinctos, sz prea p fidem & iusti
ciam uiuificatos: ac p hoc carbones uo
catos: q & sut desolatorij, qz sut peccati de
solationem eradicantes. Illoru itaqz imi
tare exempla: Et ibi te docebut, quatr
no illis consentias inimicis: sz eoru de
struas insidias.

Sagitte potentis acute: cu car bonibus desolatorijs. hic uersus supra proxime expositus e.

Heu mihi qa incolatus meus p lōgatus est: hitaui cu hitanti bus cedar: multu icola fuit a nima mea. Et no solu in tribulabar qz inimici iniqua, & amici dolosa mi loquebant: sz & ideo tribulabar, qd i colatus meus e prolongatus. i. qd pe
grinatio mea qua in hoc exilio suffe
ro, nimiu e prolata & extensa. & adeo
e plongata, qd exclamo heu mihi. Vellem
eni de hoc exilio redire ad patriam: & de
hoc supplicio ad regnu. Ideo aut iste in
colatus grauior mi uidetur & itolerabili
or: qz hitaui cu hitantibz cedar. i. inter
illos loco qdem no consensu su comoratus
q delectant & pseuerat i tenebris peccatoru
Cedar eni tenebre interptatur. Vn qz inter
peccatores & iniquos habitaba: io aia
mea multu fuit incola. i. plusqz eius uo
luntas eet, i hac pegrinatioe e imora
ta. Ille uo incola dr: q expulsus de pprio
habitat i alieno. Quia uo locus proprius
paradisus fuit: de ipo q eiecti: in hui9
ualle miserie facti sumus icole. Cuius
exilij multu sctos tedet: tu qz int pecca
tores, & sibi dissimiles hitant: tu qa re
solui & ee cu christo desiderat.

Cu ijs q oderut pacem era paci ficus: cu loquebar illis ipug nabant me gratis. Ego qdem int pec
catores hitabam: Et si nosse uis qualiter
inter eos uixeri: accipe. Ego eni quantu
i me erat: cu illis era pacificus: illoruqz
salutem sicut mea optaba. i. cu ijs eram
pacificus, q oderut pacem. i. christu: qui
uera pax est. Oderut aut pace: qz nolue
rut hre tranqllitatem uirtutu, remoto
strepitu uitioru. Et forsitan uis dicere
eos ideo pace odisse: qz nullus erat, qui
pace nunciaret. Sz hoc dicens no pcedis.
Nam cu ego loquebar illis. i. cu illos ad
moneba ut pace diligerent. no solu no re
cipiebat uera, & p eo qd anunciaba impu
gnabat & psequebant me gratis. i. sine
causa uel fructu: qz ut uolebat, me de
uocare non poterant. Canticu gradum.

Canticū graduū. 2.

Clamorē de tribulatione / p̄mū gradū posui: ī quo & accepi consiliū / ut sinas diuinas recipem. ac deinde ad montes ītuendos oculū mētis erigere. Quāobrē oculos meos ad mōtes leuaui: & p̄ corꝫ imitatione & consiliū adept⁹ sū uehe mente certitudīne fidei: ut nullo modo inimicis & amicis seductorib; consentiā. & me a dn̄o confirmādu & custodiendū firmit̄ credendo cognoscā. Quapp uehēnc certitudo fidei / quā in hoc psalmo ostēdi. est mihi secūdus gradus. Quia ig̃ m̄ fuit consultū ut exempla & doctrinā carbo nū aspicerē leuaui oculos meos ad mōtes. i. ītellectū & rōnē erigere. hoc ē. mētis oculos p̄us depssos ī terrenis ad ītuēdū ap̄los & uiros ap̄licos eorūq; imitatores erexi. Et cām pono quare illos aspexe rim. Unde. i. a qb; montib; p̄ doctrinā & exemplū ueniet mihi auxiliū: ne cō sentiā seductorib;.

psalmus. 120.

Leuaui oculos meos ad mon tes: un̄ ueniet auxiliū mihi. Intellectū & rōnē meā erexi ad spūales uiros: a qb; ueniet mihi adiutoriū: ut possiꝫ resistere seductorib; meis.

Auxiliū meū a dn̄o: q fecit cae lū & terrā. Dixo qdē me sperare au xiliū a mōtibus: S; ne uideār spē meā ī illis oīnō ponere: fateor q meū p̄n cipale auxiliū est p̄ doctrinā euāgely & p̄ grām mitā mihi ab eo q ē dn̄s: q & ipsis montib; dedit q sīt montes. Et bn̄ potuit suū mihi p̄bere auxiliū: q ipe fecit celū & terrā. i. complutores & complutos: ma gistros & discip̄los: p̄latos & subiectos.

Non det ī cōmotionē pedē tuū: neq; obdormiet q custodit te: Postq̄ ondi me hr̄e auxiliū a mōtib; / & p̄ncipalr̄ a dn̄o ad me ip̄m apostro pham facio: meq; ip̄m q̄ aliū alloq̄or: & me ī fide corroboro. sic dicens. Qm̄ qdē ē tibi auxiliū a dn̄o: p̄care eū / ut non det pedē tuū ī cōmotionē. i. ut nō pmit tat affectionē tuā labi ī criminalia. nq; dormitet. i. nec patiat̄ te torpore & te diu ī bonis opib; sustinere. Et p̄fecto hoc tibi faciet: q pro q ipe te custodit. i. suū est custodire te.

Ecce nō dormitabit neq; dor miet: q custodit israel. Admonui ut deū precareris. ne dormitet. i. ne te dor mitare sinat. Et confidenter hoc ab eo petere potes: q ecce q nō dormitabit: Sꝫ neq; dormiet qd̄ maius ē. i. ī euidentia res est. Et manifeste in p̄bari pot / q te torpore ī bonis opib; habere nō sinet: q nec & ī peccato diutinā consuetudinem hr̄e pmittet. Qui ei compmit qd̄ maius ē. p̄fecto cohibere ualet qd̄ ē minus. Et nota q hoc loco plus ē dormire q̄ dor mitare. Ille utiq; hoc tibi faciet: q cu stodit eos / qui digni sīt fieri israel. Alr̄. Uis forsitan dicere / q nō possit te dn̄s cu stodire qn̄ dormiat: cū utiq; ipe mortis somnū subierit. Reuera qdē semel est mortuus christus: S; ecce. i. manifestū ē. q amplius nō dormitabit. i. passibi litatis corruptionē in suo corpore non sustinebit. neq; dormiet. i. neq; ultra patiet̄ mortis dn̄iū: q mors illi ultra non dominabitur.

Dn̄s custodit te: dn̄s ptectio tua sup manū dexteram tuā. Inde q̄ probat̄ / q te nec dormitare nec dor mire pmittet: q ille q te custodit / dn̄s ē. i. ille cui est te custodire / ne ī bono opere patiaris torporē: ops̄ ē. Et ille q est tua

protectio, ne diutna i peccatis consuetudine habeas, dns e .i. ops e. Et quia ops e ita te custodiet q confirmabit te sup bona opatione tua: uel sup fide q opat p dilectione: causa cui fidei uel bone opationis i futuro iudicio ad dexteram dei locaberis.

Per die sol no uret te: neq luna p noctem. Et i tm te i fide & i opere bono firmabit: q sol no uret te p die: i. h mudi psptas no te nocebit p aliqd qd tibi ex ea oriri. Ex psptate naq gloria pcedit atq potentia, sblimitas & honorificentia: quas semp comitat supbia. Sz ipe p hec oia no te i psptate sinet extolli. Neq luna uret te p nocte .i. aduersitas no te nocebit p aliqd, qd tibi ex ea nascat. Alr. Sol no uret te p die .i. christus q uerus e sol iusticie, no pmittet te uri, & male sentire de na sue diuinitatis. sicq luna p nocte. Et christi huanitas ad modu lune passa defectu, no patiet te praue sentire de na sue humanitatis: ut p die diuinitate, p nocte itelligamus humanitate.

Dns custodit te ab oi malo: custodiat aia tua dns. Vere ab hoc te custodiet dns: ut neq i adusitate neq in psptate offendas. neq i diuinitate uel humilitate illius erres: q custodiet te ab oi malo. Et io deuote prare: ut ille q dns e & oipotens: custodiat aia tua.

Dns custodiat introitu tuu & exitu tuu: ex hoc nc & usq i seculu. Et ut tua aia oio custodiat: custodiet itroitu tuu .i. initiu & ingressu tuu ad fide, ut sane credas: & exitu tuu .i. ut fidei fine custodiat: ut i fide catholica firmus ab hoc corpore exeas. Vel introitu tuu ad tentatione custodiat: dando tibi pfectu, ut sustinere ualeas. Et exitu de tentatione custodiat, ut fide uictoria habeas. Vel itroitu tuu ad psptate custodiat: ne supbias. Et exitu i adusitate custodiat: ne frangaris. Et q forsitan coposiu introitu & exitu. de meditullio nil dicere uideor: addo. ut dns te custodiat ex hoc nuc .i. ab isto initio fidei tentatoy & psptatis, & p totu illud qd mediu e, usq in seculu .i. usq i fine ipi fidei uel tentationis uel psptatis.

Canticu graduu

PRo ut e i pmisso psalmo ostu: oculos meos 9 consiliu qd acceperaz erexi: sicq suz in fide firmatus: Et tale qd ab illis audiui montibz. unde su ualde letatus: & i firma certitudine spandi etna solidatus. Qua pp firma certitudo spandi etna, un i pnti psalmo ag. tertius erit gdus. Quia ig p ut mihi consultu fuerat ad mōtes oculos meos erexi.

psalmus 121. 3

Letatus su in ys que dicta sunt mihi: i domu dni ibimus. Qa ig p ut m consultu fuerat ad mōtes oculos meos erexi: letatus su. & interna leticia iocudatus i ys que dicta st mihi ab illis montibus. Et si uis nosse qd ab eis audieri, accipe. Dixerut ei. Esto firm i spe etnoz: q ibim in domu dni .i. in illa ciuitate supna: qua suis fidelibus pmisit dns. Effectu p ca ponit. Leticia ei e effectus spei. q. d. In ys que dicta st mihi a motibz, su letatus .i. oio i spe roboratus: un m puenit leticia.

Stantes erant pedes nri: i atrys tuis hierusalem. Qm hoc m motes dixerut, suz letatus. & i spe roboratus: Attn prius qm hoc ab illis audire: pedes nri. o. hierlm, erat stantes in atrys tuis .i.

affectiones nr̄e & desideriū nostrū iam
erat positū in tua amplitudine. ubi mi
te sunt mansiones.

**Hierusalē que edificat' ut ciui
tas: cui' pticipatio ei' ī idipsū.**
Dixi me p spem positū ī atrijs hirlm. Sz
ne hoc ītelligat' de hirlm terrestri / que
ancilla ē. de illa utiq dico hirlm: que
edificat' ut ciuitas. i. que de uiuis ī ce
lestib3 construit' lapidibus quadratis
& sectis. Quadratis: qz bn̄ concordat &
conueniūt. dū eādē hn̄t fidē. eandē
remunerationē. eūdē dn̄m. Sectis: qa
ab oīb3 sr̄ uitijs sepati. Et ita fundat'
illa supna ciuitas de uiuis lapidib3: q̄
modo terrena de materialib3. Cui' hie
rusalē pticipatio ē ei' tendentis ī idipsū. i.
cui' merces cōit' ī re pticipata a pluribz /
pus ē ei' p spem. eius dico tendētis ī idipsū.
i. ī comparatione illius rei que ds̄ ē: que
īdiuisibilis & īcōmutabilis & sepiterna ē.

**Illuc ei' ascenderūt tribus, trib'
dn̄i, testimoniū isrl̄: ad confi
tendū noī dn̄i.** Sz forte querit a
liqs. Utrū aliud hēam argumtū puenī
endi ad illā ciuitatē pt' id qđ audiui
a montib3? Habeo certe. Nam illuc a
scenderūt tribus: nō utiq3 trib3 iniquorū
sz trib3 dn̄i. i. familia patriarcharū & p
pharū: de quorū stirpe natus ē dn̄s. Et
q' hec tribus ascēderit / uel nos debeam'
ascendere: ondit testimoniū israel. i. h.
huic ascensioni testimoniū pbet uisio
illa / quā uidit iacob: q postea dict' ē isrl.
Scala quippe quā uidit ī somnis / p quā
ascendebāt angeli: designabat ascēsū
nostrū ad celeste gaudiū. Et si queras
quare ascendūt. dico qz ascendūt ad cō
fitendū & laudandū nomē dn̄i. Aliť. Illa
sz trib3 ascendit: que imitat' testimoniū
israel. i. que uoce & ope testat' deū: si
cut fecit pater ppls: parata ad confi
tendū & laudandū nomē dn̄i fide de
uotione & opere.

**Quia illic sederūt sedes ī iudi
cio: sedes sup domū dauid.**
Inde & nos ascensuros spam' firmit'.
qz tn̄ illic sederūt sedes ī iudicio. i. ibi re
quieuerūt apl̄i & martyres: q futuri sūt
assessores & iudices sup domū dauid. i.
sup omē familiā christi. i. sup bonos &
malos. Bonos quippe iudicabūt remu
neratione dignos / eo q' obedierūt. ma
los uō decernēt iuste damnādos / eo q'
obedire noluerīt. Vn̄ Salomon dicit.
Iudicabūt nationes. i. remunerandos
ondēt obedientes: & dn̄abūt' pplis.
i. damnabiles censebūt īobedientes.

**Rogate q̄ ad pacē sūt hirlm: &
abūdantia diligentibus te.**
Et q̄nqđē illuc pueturi sum': iccirco oēs
fideles rogate ea dari uobis: que pti
nēt ad adipiscenda pacē & trāqllitatē
illā: que dabit' uobis ī hirlm superna. i.
Rogate dari uobis castitatē humilita
tē patiētiā / ceterasq3 uirtutes. Vos
ijdem rogate: & nos uobiscū rogabi
mus sic. O hirlm sit abūdantia ciui
sorū diligētib3 ampliare & magnifi
care te. i. illi q te dilatare uolūt / mul
tos īueniāt quos cōuertāt. Vel ijs qui te
diligūt: uirtutū det' abundantia.

**Fiat pax ī uirtute tua: & abun
dantia ī turribus tuis.** Et ut te
diligentes hāc hr̄e possint abūdātiā.
pax. i. oīum uirtutū trāqllitas fiat ī eis
ī uirtute tua. i. p uirtutē tuā. i. p chri
stū q ē uirtus tua. Vel hec pax detur
ijs qui sr̄ ī uirtute tua. i. q continent' sr̄
potestate tua. Et ut ipi hāc pacē obtine

ant. sit ĩ oẜ illa uirtutũ abũdantia. que fuit ĩ turribꝫ tuis .i. ĩ maioribus apostolis & martyribus tuis.

Propter frẽs meos & pximos m̃eos: loquebar pacem de te. Et nõ solũ roga ut mihi sint ista .o. hierlm uerꝫ & ut te dilatare possẽ / ageñ de te .i. de glia & sublimitate tui / loquebar / & palã ãnũciabã continuã & eternã pacẽ que ẽ in te: Et hec faciebã pp pducendos ad te frẽs meos ĩ fide: & pximos ĩ moꝝ silitudine.

Propter domũ dñi dei nr̃i: quesiui bona tibi. Et nõ solũ pdicaui pacẽ tuã: sꝫ & modis oĩbꝫ quesiui & exoptaui bona tibi .i. oĩuꝫ bonoꝝ pmotionẽ ad utilitatẽ tui. Et hoc faciebaꝫ pp illos .q futuri sᵗ domꝰ & habitatio domini dei mei.

Canticũ graduũ. qᵗᵒ.

Sicut ĩ supioribꝫ psalmis ondi: oculos meos ad montes leuaui. & ab illis firmã certitudinẽ spandi ẽtñã accepi. Dixerũt ei qꝛ ĩ domũ dñi ibimus. Sꝫ qm̃ pmus homo de illa domo cecidit p iobedientiã: & iõ oportet unũquẽqꝫ illuc reuerti p obedientiã: oculos meos leuo ad dñꝫ ut eiꝰ uoluntatẽ cognoscã. & cognitã obediendo pficiã. Quapp quartusm̃ gradus erit obedientia. Sꝫ qm̃ quo luntatẽ ignorat dñi: recte qꝫ obedire nescit. iccirco o dñe ut possiꝫ tibi irrepᵗhensibilit̃ obedire: oculos meos ad te leuaui .i. rõne & intellectũ mee m̃tis ad te cõtemplandũ erexi: ut tuos nutꝰ tuãqꝫ uoluntatẽ agnoscerẽ: & agnoscẽdo pficerẽ. Et merito tibi debeo modis oĩbꝫ obedire: qꝛ tu habitas ĩ celis .i. sigularẽ & pemineteꝫ sedẽ possides ĩ celis. Alij qdeꝫ ĩ celo sᵗ sꝫ nemo sicut tu: qꝛ maior es omĩbꝫ: & dñaris omĩbꝫ. Et sic aĩa lꝫ totꝰ membra corporis uegetet & impleat: pncipale tñ suũ hẽt ĩ capite. & uiriditas arboris lꝫ trũcũ ramos & folia impleat: ĩ radice tñ pncipale locũ possidet. ita & tu licet tua potentia & sbtili nãã oĩa penetres & impleas. supꝰ & inferius ac circũquaqꝫ ambias. pñcipalẽ tñ sedeꝫ ĩ celis obtines.

122.

Ad te leuaui oculos meos: q hitas in celis. Rationẽ & itellectũ m̃tis mee ad te contẽplandũ erexi: q habitas ĩ celis: ut pxime explicatuꝫ est.

Ecce sicut oculi suoꝝ: ĩ manibꝰ dñoꝝ suoꝝ. Et si queratᵘ qꝰ affectu quaue intentione oculos meos ad dñꝫ leuauerĩ: ecce ondo. Sicut oculi suoꝝ sᵗ spectantes ĩ manibꝫ dñoꝝ suoꝝ .i. sicut fideles sui ad hoc semp dñoꝝ manus obsuãt: ut qđ uoce dicere dedignatᵘ: manuũ saltẽ nutibꝫ itelligãt: & itelligẽdo pficiant. Et ut plus dicã. Sicut oculi fidelis ancille manus dñe sue spectãt ut eiꝰ uolũtateꝫ manuũ motu cognoscãt. qm̃ deuotiorẽ sbiectionẽ ancilla exhibet dñe q suus. Sicut inquã sui & ãcille ad hoc dños ĩtuentᵘ: ut eoꝝ uolũtates itelligant. ita oculi nr̃i ad dñꝫ deũ nr̃ꝫ. i. eadeꝫ intentione & eodẽ affectu rõ & itellectus nr̃ spectat ad dñꝫ: ut eiꝰ nutũ & uolũtatẽ sciamꝰ. & sciendo obediamus. Et merito debemꝰ illius uolũtatẽ cognoscere & adimplere: qꝛ ipse deus ẽ .i. creator: & est nr̃ .i. assũptor humanitatis nostre.

Sicut oculi ancille ĩ manibus domine sue: ita oculi nr̃i ad dñm deũ nostrũ / donec misereat nr̃i. Hic uersus supra pxime expositus est.

Miserere nr̄i dn̄e: mis̄ nr̄i: q̄a mltū repleti sumus despectione. Quia igr̄ o dn̄e oīmodā ī tua volūtate implēda hēmus obedientiā: mis̄ nobis .i. illuc nos reduc p̄ miaꝫ / impetrate hoc nr̄a obediētia unde p̄mū exclusisti hoīeꝫ p̄ iustitia sua hoc exigente ī obedientia. Et q̄r hoc sūmo affectu ac cū p̄seuerantia petimus: iō itez̄ p̄camur miserere nobis. Hāc autē miaꝫ itez̄ iō tantope postulamus: q̄r nob multū est necessaria. Nam q̄ntū ad corpus multū & supabūdant̄ repleti sum̄ despectione. Effectū p̄ causa ponit. Ac si dicat. Dū s̄m carnē corruptibiles sum̄ atq̄ passibiles: dū mō esurimus mō sitimus: mō frigescim̄: mō calescim̄: subiecti sum̄ multis miserijs & necessitatibus: quaꝝ cā nobis ip̄is q̄ despicabiles sumus. Et nō petimus hāc miaꝫ p̄ sola euadenda necessitate corporis. s̄ꝫ & p̄ euadendis aīe miserijs. Anima eīm nr̄a multū ē repleta .i. multas sustinet miserias: dū a sua creata btitudīe / poenas p̄ peccato corporis pati cogit̄. Et q̄a in hoc diutius tenet̄ exilio uehementer affligit̄. Inde & detrimētū patit̄ q̄ liberi arbitrij potestatē p̄didit. Prius eīm q̄ homo delinqueret: p̄ liberi potestatē arbitrij p̄ se ip̄m uitijs resistere poterat. S̄ꝫ postq̄ sui moderamē arbitrij deflexit ad uitia: iā p̄ se ip̄m nō ualet peccato resistere / nisi p̄ auxiliuꝫ gratie. Et hec ē illa miseria: que nr̄aꝫ angit aīaꝫ.

Quia multū repleta ē aīa nr̄a: opprobriū abūdantibꝫ: & despectio superbis. Et q̄a p̄ his dolet aīa nostra miserijs: facta est probrosa abūdantib̄ uitijs & diuitijs: q̄ de his nō curat āquirere. Et ē facta despicabilis sup̄bis & rebellibus: iugū dn̄i ferre detrectantibꝫ.

Canticū gradium. 5.

Promisi ī sup̄iori p̄salmo obedientiaꝫ: & imploraui miaꝫ: Et p̄ hec duo ꝯtulit m̄ dō istud bn̄ficiū: q̄ p̄ ip̄m liberat̄ sū de laqueo uenatiū. Et q̄r p̄ eī imploratione mis̄ sū liberatus: nō de meis meritis īconsulte p̄sumo: atq̄ ip̄aꝫ liberatione m̄ nō imputo / s̄ꝫ illius potentie: q̄ sue m̄ bn̄ficiaꝫ ꝯtulit grē & mie. Quapp̄ iste gradus dr̄ nō p̄sumere.

123.

Nisi q̄a dn̄s erat ī nobis: dicat nūc israel: nisi q̄a dn̄s erat in nobis. Quia igr̄ p̄misi obedientiā / & īploraui miaꝫ: p̄ hec duo aīa nr̄a .i. mea ac mihi similiū / sicut pass̄ .i. ī eo facta comparabilis passeri: q̄ sibi circūspicit / & cauet insidias: ē erepta de laqueo uenātiū .i. liberata ē ab amore reꝝ mundialiū: quas mihi inimici minis / & amici blanditijs amādas p̄ponebant more uenātiuꝫ: q̄ auibꝫ decipulas p̄parant: ut eas illaqueando capiant.

Cuꝫ insurgerent hoīes ī nos: forte uiuos deglutissent nos. .i. dū bestialiter & carnalit̄ uiuētes contra nos surgeret: fruenter peccantes: nos sibi īcorporassent.

Cū irasceret̄ furor eoꝝ ī nos: forsitā aqua absorbuiss̄ꝫ nos. Et dū īdiscrete & furibūde tormēta nobis īgereret: eoꝝ forte seuitia cū quodā īpetu supasset nos.

Torrentē ptrāsiuit aīa nr̄a: forsitan ptransiss̄ꝫ aīa nr̄a aquaꝫ ītollerabilem. Aīa nr̄a facile & s̄n molestia uicit illoꝝ furorē cū impetu uenietēꝫ. Nunq̄d forsitan aliq̄s audet dicere: q̄ s̄n dn̄i auxilio illoꝝ seuitiā anima nostra superasset.

Bndictus.

Benedictus dn̄s: q nō dedit nos ī captionē dentibus eoꝝ. Bn̄dict⁹ d̄s .i. laudet̄ deus: q̄ꝛ de laqueo uenātu liberati sum⁹: q̄ꝛ laqueus ē ↄtritus .i. mine eoꝝ atq; blanditię / qb; nos ad amorē t̄palū traducere uolebāt: īeffica ces s̄t reddite: Et sic contrito ac dissoluto laqueo nos liberati sumus. Q̄d autē liberati sum⁹: nō arrogam⁹ nr̄is meritis. q̄i de nobis p̄sumētes: imo adiutoriū nostro ī noīe dn̄i fuisse dicimus .i. nos ideo adiutos & ereptos fatemur: q̄ꝛ nom̄ dn̄i obediētiā p̄mittēdo & miāȝ īplorādo īuocauimus. Et bn̄ potuit nos d̄s adiuuare: q̄ꝛ ip̄e fecit celū & terraȝ .i. complutos & complutores. Et q̄ꝛ ipse d̄s p miā̄ auxiliū nos adiuuit: & de laqueis eripuit: sit bn̄dictus .i. inde sibi gratiaꝝ actiones reddamus. Et ei merito bn̄dicere debemus: q̄ꝛ nō dedit nos in captionē dentib; eoꝝ .i. nos capi & illaqueari nō p̄misit iniq̄s corrosionib; eoꝝ.

Anima nr̄a sic͞ passer erepta ē de laq̄o uenātiū: laqueus cōtritus ē: & nos liberati sumus. Hoc q̄dē q̄ liberati sum⁹ dn̄o ascribim⁹: & ei gratiaꝝ actiones exinde sibi p̄soluim⁹: Et iuste facim⁹: q̄ꝛ nisi ei⁹ nobis affuiss; auxiliū: uicti forsitan fuissem⁹. Et q̄d nos dicim⁹ & fatem̄: isrl̄ & nūc dicat .i. q̄cūq; per cōtemplationē deū intuet̄: istud fateatur & dicat. Nisi istud nobis affuisset auxiliū: q̄ꝛ dn̄s erat ī nobis loquens & agens: sicut ip̄e p̄misit: Non ēī uos estis q̄ loq̄mini: s; sp̄s p̄ris ue͞ri q̄ loquit̄ ī uobis. Nisi inq̄uā istud ess;. dū hoīes .s. aiāles & carnales contra nos deuorandos blanditiis & minis īsurgeret: forte deglutissent nos .i. potuisset fortasse contingere / q̄ īcorporasset nos sibi uiuos .i. scienter peccantes. Et uere͞u hoc fateant̄: Nisi istud eēt / q̄ d̄s ī nobis erat loquēs & agens: dū furor eoꝝ irasceret̄ ī nos .i. dū furibūde & īdiscrete minas & tormēta ī nobis infligeret: aqua forsitan nos obsorbuiss; .i. eoꝝ seuitia ad modū torrētis cū impetu ueniens nos oīo consūpsiss; ac supass;: Et q̄ꝛ nisi d̄s ī nobis eēt: aq̄ nos obsorbuiss;. Quia iḡ ī nobis fuit: aīa nr̄a ptransiuit torrētē .i. leuiter & sn̄ lesiōe transiuit illoꝝ seuitiā cū impetu uenientē & more torrentis paꝝ manētē. Et q̄ meā liberationē dn̄o ascribo: bn̄ facio. Nūq̄d forsitan tu aliq̄s dicere uis / q̄ aīa nr̄a p se sn̄ dn̄i auxilio aquā illā nr̄e fragilitati ītolerabilē / sine lesione transiss;: Si hoc dicere conaris: falleris. Quia iḡ nr̄o auxilio liberati nō sumus: restat ut liberationē nr̄ā dn̄o ascribamus.

Adiutoriū nr̄ū ī noīe dn̄i: q fecit celū & terram. Expositio h⁹ uersus sepe supra repetita est.

Canticū graduū. 6.

Quoniaȝ sicut ī superiorib; ē ↄfessū / dn̄o promisi obedientiā: & ab ip̄o imploraui miāȝ hoc ab eo p̄merui ut liberarer de laqueo uenātiū: Quā liberationē m̄ nō arrogat̄ ascripsi: s; humiliter dn̄o imputaui ac p hoc om̄eȝ meā confidentiā ī eo penit⁹ posui. Et q̄ꝛ meā confidentiā ī eo statui. firmā ab eo cōsecutus sū speȝ t̄palis auxilii. Q̄ua p̄p spes ista t̄palis auxilii gradus ē in hoc psalmo. Quia iḡ humilitatē tenui: meaȝ liberationē nō m̄ s; dn̄o īputando: & oēȝ meā confidentiaȝ in illo statui. certus sū / q̄ ita m̄ ad p̄ns auxiliabit̄: q̄ nec a fide nec a bone op̄ationis p̄posito separari potero q̄ diu uixero. Et q̄ hoc mea cōfidentia consequar: a to

to assero. Nam q confidūt ī dño: nō cōmouebit' in eternū. Mouet fortasse nō nullos: quare cōtra grāmatice regulā, qd pluralr ī exordio dr̄: ī fine singulariter claudit'. Sʒ ē sciendū, qꝛ fideles lʒ sint psonalr nūo discreti: ī fidei tñ & charitatis unione sūt unū. Recte g° qd pluralr pponit': singlarit' clauditur: qꝛ pp̄ qd est nūo psonisq diuisiꝫ, fit glutino charitatis unitu. Sēh aūt talis est: ac si dicat'.

124.

Qui confidūt ī dño sicē mōs syon: nō cōmouebit' ī etnū q hitat ī hirlm. Ppls ille fideliū q oīmodaʒ sui confidentiā nō ī auro & argento rebʒq; terrenis: sʒ ī solo dño statuit. ppls in quā ille ī etnū nō cōmouebit'. i. q̄ diu uixerit: a statu fidei & pposito boni opis nō deuocabit'. imo firm̄ & īconcussꝫ erit: sicut mons syon. i. christus: q & ī uirtutibus eminet: & sue ecclie ē munimen. speculātus nō terrena sʒ celestia. Sicut eī ipē a pris implenda obediētia nullo mō ē cōmotus: ita q̄ꝫ fideliū ppls a statu sue fidei nō cōmouebit'. Sʒ qm multi in dño confidūt p tpalibʒ non pro etnis. q leuiter cōmouent'. illū utiqꝫ ppl'ʒ dico nō cōmouēdū, q hitat ī hirlm. i. q sopitis illicitis motibʒ carnis, p m̄etis desiderii ɔlsatioē q̄ꝫ sit ī hirlm celesti.

Montes ī circuitu eī: & dn̄s ī circuitu ppli sui ex hoc nūc & usqꝫ ī sclm. Sʒ forte que ppugnacula que ue munimēta, fidelē pplm ne cōmoueat', defendat. Sʒ scito q̄ mōtes ī circuitu eī'. i. angelici sp̄s uirtutibus eminētes, missi in ministeriū pp eos q hēditatē capiūt salutis, sūt ī circuitu eī' ppli: & eū undiqꝫ uallant: ne turba sp̄uuꝫ malignoꝝ irrūpat. Et nō solū montes pplm scoꝝ defendūt: sʒ & ipē dō' ē ī circuitu ppli sui p maiestatis sue potētiā oōs ambiens: & ab incursu demonū muniens. & a psecutoꝝ cōformitate defendens: & a poenaꝝ defectu custodiens. Et hec defensio nō ē ad horaꝫ sʒ ex hoc nūc & usqꝫ in seculū. i. hic & in futuro.

Quia nō derelinquet uirgā peccatorū sup sortē iustoꝝ: ut nō extendāt iusti ad iniqtatē man' suas. Et si nosse uis unde pbet', q dō' pplm suū p ut dictū ē muniat: ex hoc inquā apparet effectu: qꝛ dō' nō derelinquet uirgā peccatoꝝ sup sortē iustoꝝ. i. nō pmittet iniquoꝝ seuiciā & flagellatione supare scoꝝ electioēꝫ. Electio qppe iustoꝝ ē uita beata: & gaudiū sempitnū: uisio oīpotentis. Que electio nūq̄ in eis uincit': q ad illā consequēdaꝫ fortit' p tormēta ptigūt. Et bñ psecutoꝝ seuiciā uocat uirgam: qꝛ sicut uirga leuior ē baculo: ita flagella pñtia leuiora sūt futuris. Illa eī transitoria: illa uō eterna. Io aūt nō pmittit dēs iniqꝫ seuitiā p ualere iustis: ut iusti nō extendant manus suas ad iniqtatē. i. ne suas affectiones ab eqtate trāsferat ad iniqtatē.

Benefac dn̄e bonis & rectis corde. Et qꝛ dn̄e tuū ē tuos defendere & custodire: fac bñ bonis. i. custodi & ɔsua ī eis bonū qd hñt: Qui boni sūt, bn̄ agendo. & q recti sūt, nihil qd sibi ul alys noceat faciēdo: & sic īnocentiā conseruando.

Declinantes aūt ī obligationes adducet dn̄s cū opātibʒ iniqtatē: pax sup israel. Bonis qdeꝫ, ut ɔsili

ē, bn̄faciet dn̄s: & malos eis ꝑualere
nō pmittet. S3 ipos malos declinātes
.i. dn̄i pceptis obedire recusantes: ac
p hoc tendentes ī obligatione .i. con
struentes sibi nodos & uincula pecca
toꝝ: qbus teneātur ī tormētis. hos ī quā
tales adducet d̄s ī iudiciū cū opantib⁹
inīqtatē: quos ipi sūt imitati. Malos
qdē ī iudiciū damnatiōis adducet
pax aūt erit isr̄l. S3 ꝑpetua trāqllitas
& et̄na foelicitas dabit̄ electis: q ad
hoc laborauerūt hic ut fieret isr̄l.
Que pax erit sup .i. ī terra illoꝝ me
rita supans & excellens: qr nō sūt ɔ
digne h⁹ tp̄is passiōes ad futurā gl̄iā.

Canticū graduū ɔ

Ego qdē qm̄ oē3 meā confidētiā ī deo
posui: spo me adō consolatū ab ipso,
q a fidei statu opu3 ue bonoꝝ ꝑposito
dimoueri nō potero. Et qr ī eo tantā
hēo spe3 tp̄alis auxilii; ad hūc q̄s gra
dū pmoueor: ut suauitatē et̄ne dulce
dinis p mentis intuitū tā ꝑgustē3 at3
ꝑlibem. Sicq3 fit, ut p illius spe3 gaudii
ī p̄nti tribulatione consoler. Quāobrē
ī hoc psalmo gradus ē et̄ne suauita
tis & diuine dulcedinis ꝑgustatio & ꝑ
ꝑlibatio.

125.

IN conuertendo dn̄s captiuita
tē syon: facti sumus sicut cōso
lati. Quia ē omē3 meā confidētiā3
ī dn̄o posui: & tā mihi dulcedo et̄ne
suauitatis aspirat. singuli mei siles
ī conuertēdo captiuitatē syon, facti
sum⁹ sicut consolati. i. nos positi ī cōsi
deratione captiuitatis illius, que con
uertēda ē ī libertatē: que captiuitas ē
syon .i. ecclie speculantis et̄na. facti su
mus nō uere cōsolati ī re: s3 quasi cō

solati in spe.

TUūc repletū ē gaudio os nostrū: &
lingua nr̄a exultatione. Adhuc
qdem dū sum⁹ hic: q̄i consolati sum⁹. S3
cū puenerim⁹ ad rē: os nostrū interius
repletū ē p replebit̄ gaudio: & ligua nr̄a
replebit̄ exultatione: qr exultanter deū
laudabimus.

TUūc dicēt īter gentes: magnificauit
dn̄s facere cū eis. Et tūc cū ī re exulta
bim⁹: dicent ī̄ gentes .i. qdā de gentilib3
& pleccatorib3 dicēt. Ecce q̄s aliq h̄uim⁹
ī derisu3 & ī silitudinē īpropery: quō nc
computati sūt īter sc̄os. Ha3 d̄s facere
cū eis magnificauit .i. illud facere. ī q̄
eis coopatus fuit, mag̃fice remunerauit.

MAgnificauit dn̄s facere nobiscū:
facti sumus letantes. Ipi hoc de nob
dicent. Et uere dicēt: qr pfecto sicut dixint
erit. Nam d̄s illud facere qd nobiscū fecit: &
ī quo nobis ē coopat⁹: magnifice remunera
uit. Et qa magnifice remunerati sum⁹: ini
qui qdē sūt facti dolentes: nos aūt de bīa
remuneratione facti sum⁹ gaudentes.

COnuerte dn̄e captiuitatē nr̄a3:
sicut torrens ī austro. Et qr .o. dn̄e
istius et̄ne suauitatis dulcedinē tā spe
ctando & desiderādo ꝑlibam⁹: conuerte
dn̄e captiuitatē nr̄a3 ī libertatē .i. fac nos
hr̄e ī re, qd hic habem⁹ in spe. Et ita fac
istud, sicut torrens frigore aqlonis con
cretus conuertit̄ .i. auster calore liquat̄
& soluit̄ .i. sicut austri calor aqlonis fri
gus a torrente depellit. ita supueniens
nobis īmortalitas & et̄nitas nostram
mortalitatē & temporalitatē absorbeat
atq3 cōsumat. Alr̄. Torrens frigore cō
gelatus: lignis aliisq3 obicibus ne deflu
at, impedit̄. At calor austri illa īpedim
ta dissoluit. solutū cursu3 fluuio reddit.

ipm qz pius gelidu calidu efficit. Ita dne du nos adhuc i corpore degim9: du curis & concupiscentijs carnalibz impedim9: sanctus sps nobis adueniat: cui9 afflatus cuncta ipedimta carnaliu gcupiscetiaru a nobis eliminet: torpore bene opandi penit9 tollat. i uirtutibz agilez cursuz & pfectu prebeat: atqz ad amore tuu nos prsus accendat. Tunc naqz torrens i austru conuertit. cu scti sps afflatu torpor i solicitudine uertit9: frigiditas i feruore charitatis adducit: atqz cu aiis spretis terrenis ad celestia a appetenda dirigit9. Dicat itaqz: Conuerte dne captiuitate nram: sic torrens i austro. i. torpore & desidia a nob aufer: & p afflatu scti sps nos promptos ad opandu & feruidos ad diligedu effice.

Qui seminat i lacrymis. i exultatione metent. Dixi nos futuros letantes cu ad btitudine etna uenerim9. Et uere tuc letantes erimus qz gcuqz sut illi q mo seminat. i. bonoz opuz semina mittut: positi i lacrymis ul p peccatis pttis uel p longo icolatu psentis exilij tuc moeret: laboz suoz s. remuneratione recipiet: ponedi i exultatione. i. i illa btitudine: ubi exultat laudabut dnz.

Euntes ibant & flebat: mittetes semina sua. Et merito i exultatioe ponent: qz ipi euntes. s. de uirtute i uirtute tendentes ibat. i. quotidie augebat & pficiebat. Et flebat uel p peccatis ul eo q plusqz uellent in h9 uite detinebat miseria. Illos dico mittetes semina sua. i. proficientes fructu bonoz operu

Venientes aut uenient cu exultatione: portates manipulos suos. Et qm de uirtute i uirtutes profecerunt. & p suis peccatis fleuerit: semina uqz bone opationis miserut. io uenietes. i. de morte resurgetes uenient. i. ad iudiciu pntabut: ponedi i exultatione: Et inde i exultatioe erit: qz portabut manipulos suos. i. duplice stola. s. aie & corporis btitudine.

Canticu graduu. 9.

Canticu graduu Salomonis. i. gradus iste q nos ducit ad canticu: In quo de edificatione & custodia ciuitatis agi e salomonis. Salomon qppe itpretat pacificus: & ei soli concessuz fuit: ut teplu dni edificare & custodire tpe suo posset: Christus uo uerus e pacificus: qui utraqz fecit unu: & pacez coposuit it nos & deu: cui9 e edificare & custodire templu: qz nemo scti sps fiet hitaculu: nemo & si sit i uirtutu culmine stare poterit nisi p ipm. Tale aut ps iste p oei intexit. Dico me eo q confidetia mea i dno posui ado ee pmotu: ut suauitate eterne dulcedinis ia pgustate atqz prelibem. Sz qm qcuqz stat: debz uidere ne cadat. me ipo reddo solicitu ne tm bonu qd ia spando plibo amittaz. Quapp iste gradus solicitudo uocatur.

126

Nisi dns edificauerit domu: in uanu laborauerut q edificat eam. Et e causa quare debeo ee solicitus: qa no e meu ut bonus sim: ut in bono pmanea. Et no e meu: qz dni. Et uere dni: qz nisi ipe edificauerit domu. i. nisi ipse inspirado & adiuuado quempiaz esse fecerit domu uirtutu & habitaculu sps scti: q edificat ea i uanu laborauerunt. i. illi q ea sine ipo edificare conat9 i uanu laborat: qz pficere no ualet.

Nisi dn̄s custodierit ciuitatem:
frustra uigilat q custodit eā.
Et sicut nemo domus ualet ēē ītutā.
nisi eā d̄s ędificauerit. ita n̄ d̄s ciui
tatē. i. aīāꝫ uirtutibꝫ munitā custodi
erit. atq; ī statu suo pseuerare fecerit.
q ad hoc nitit᷑. ut eā p se sn̄ illo custo
diat: ī uanū laborat: qꝛ de eo ipso ī
quo stare uidebat᷑. pcul dubio corruet.

Vanū ē uobis an̄ lucē surgere: sur
gite pq̄ sederitis q mādūcatis
panem doloris. Et qm̄qdē nemo p
se ualet uel ędificari uel custodiri. uo
bis igͣ auditoribꝫ loquor. uanū ī quā
& ī utile ē uobis surgere an̄ luce. i. de
securitate psumere an̄ q̄ ueniatis ad
luce. i. ad manifestā dei uisione. & ad
lucis claritatē uel ad diē iudicij. Et
qꝛ uanū est hoc an̄ facere. tūc igͣ sur
gite pq̄ sederitis. i. tūc de securitate p
sumite. pq̄ ī btītudine ętna requieritis.
Vos utiq; dico ī btītudine illa sessuros
q mādūcatis panē doloris. i. q afflicti
one ita refectione putatis. q̄admoduꝫ
qlibet famelicus panē suaꝫ refectioēꝫ
existimat. Igͣ qm̄qdē nō potestis hēc bo
nū uel custodire. nisi p deū: uanū uo
bis ē & inefficax surgere & extolli ac
de uobis psumere an̄q̄ ueniatis ad
luce. i. pusq̄ christi sectemini humi
litate: cui᷒ uita lux & magisteriū cū
ctis dꝫ ēē fidelibꝫ. Et qꝛ uanū ē ante
extolli q̄ humiliari. pq̄ igͣ sederitis
surgite. i. pq̄ humiliati fueritis exo
tollimini & exaltamini: qꝛ iuxͣ dn̄i se
tētiā. Qui se humiliat: exaltabitur.

Cū dederit dilectis suis somnū:
ecce hereditas dn̄i: filij merces
fructus uentris. Et si queratis qn̄
uobis dabit᷑ illa securitas uł exaltatio:
on̄daꝫ. cū d̄s dilectis suis somnū dederit.
i. cū eos ab hoc corpore p somnū mortis
absoluerit. ecce. i. statiꝫ exeuntibꝫ eis a
corpore dabit᷑ hereditas dn̄i. i. btītudo ę
terna: quā iure hēditario possidendaꝫ
suis fidelibꝫ parauit dn̄s: uel quā p exple
tā obedientiā sibi sꝫ carnē acqsiuit dī filius.
Et nota morte scōꝝ uocari somnū: qꝛ sicut
ad hoc aliqs somno dat᷑: ut rursus euigilet.
ita scī ad hoc moriunt᷑: ut uitā gloriosiorē
ī mūdi fine resumant. Et que ē illa hēditas
que dabit᷑ sanctis? merces filij. i. imorta
litas & eternitas: quā pri obediēdo pme
ruit filius. Et sm̄ qd hoc pmeruit fili᷒?
Nūqd nō pri est equalis? Nūqd sn̄ illo
aliqd pr̄ habuit: qd ab illo filius pmeru
erit? Scd̄m hoc certe pmeruit: qd est
fructus uentris. i. filius uirginis.

Sicut sagitte ī manu potentis: ita
filij excussoꝝ. Et merito dabit᷑ dile
ctis dei ista hereditas: qꝛ filij excussoꝝ. i.
ipi imitatores aptoꝝ excutientiū & uēti
lantiū grana a paleis: uirtutes a uitijs
iustos a peccatoribꝫ: uel excutientiū & di
uinas scripturas exponētiū fuerit ī manu
& ī uolūtate potentis dn̄i: sicut sagitte st̄
ī manu alicu᷒. Qđ ē breuiter dicere. Sicut
q manu tenet sagittas. & p suo eas libitu
mittit. ita aptoꝝ imitatores p ut uoluit
dn̄s misit. ac p hoc ętna hēditate st̄ digni.

Beatus uir q impleuit desideriuꝫ
suū ex ipis: nō confundet᷑ duꝫ lo
quet᷑ inimicis suis in porta. Et nō
solū ipi quos dn̄s ad pdicandū p sua uo
luntate direxit: hac hereditate donabunt᷑.
Sꝫ & quiq; suū desideriū impleuit atq;
pfecit ex ipsis. i. sm̄ illoꝝ imitatione &
doctrinaꝫ p hoc factus uir. i. robustus
& constans. ut uitijs resistat. Ille inquā
q talis erit: beatus erit: & ad illā hēdi

tatē ptinebit. Et ex hoc effectu pꝫ quia beatus erit: qm̄ dū ī porta suis inimicis loquet᷑: nō confundet᷑. i. dū aduersarijs fidei christiane ī publico p̄dicabit: non erubescet. Vel cū annūciauerit christū q ē porta per quā intrat᷑ ad uitā: nō ꝯfundet᷑ sicut ipē dicit. Qui confessus me fuerit corā hoīb꞉: confitebor & ego eū corā patre meo.

Canticū graduū.

Quoniaꝫ uir iste sanctus uidit se ad sātaꝫ uirtutū arceꝫ puectū. ut iā bona celestia p̄gustaret. ne illa de se p̄sumēdo p̄deret: solicitū reddidit. legdo indicans non nisi p dn̄ꝫ posse munera optinere uirtutū. Vt igr̄ qd̄ iaꝫ accepit custodiat: & ad id qd̄ p̄gustauit ascendat. se ad ampliorē dei timorē ac dilectione habendā extendit. quasi deū timuerit atq꞉ dilexerit. beatū se fore confidit. Quapp gradus iste dē charitas. Sic aūt uenit ad 1aꝫ. Quidē nemo bonū obtinere ualet nisi p dn̄ꝫ. ne igr̄ qd̄ p̄gustauit amittā: ad dei timorē & dilectionē extendar. Timēdo eū & diligēdo deū ero beatus. Qd̄ a toto pbat᷑. Naꝫ omēs qui timēt dn̄ꝫ caste & filialr̄ ac p hoc patet q diligāt: beati erūt. Timor eī filialis & castus ex dilectione egredit᷑. Timor uō poenalis atq꞉ suilis a dilectione excludit᷑: sicut p Joānē dr̄. pfecta charitas foras mittit timorē: timorē utiq꞉ suilez seu poenalē intelligens. P castū timorē dilectio quod iubet᷑ adimplet. Qui eī obedit: pculdubio timet: Qui uō obedire cōtemnit se nō timere demonstrat. Ille ḡ laudabilis timor ē q ex dilectione pcedit. Ille reprobādus queꝫ poenaꝝ seueritas gnāt. Timor q ex dilectione ē beatificat. timor ex poena condemnat.

ps. 127.

Beati oēs q timēt dn̄m: q ābulāt ī uijs eius. Vt igr̄ timorē ostenderet btificantē: apte determinat. illos utiq꞉ dn̄ꝫ timētes dico beatos q positi sūt in uijs eī᷒: i. ī adimpletione mādatoꝝ ei᷒ ambulāt. i. quotidie de uirtute ī uirtutē conscendunt.

Labores manuū tuaꝝ q̄a māducabis: beatus es & bn̄ tibi erit. Dixi oēs dn̄ꝫ tim̄tes fore beatos. Sꝫ aliqs forsitan illoꝝ ꝯpetit sibi pbari. utrūꝫ sit dn̄ꝫ timendo beatus. Cui r̄ndeo. pfecto si dn̄ꝫ timueris: beatus eris: qꝛ & hic & in futuro māducabis. i. remunerationē opeꝝ tuoꝝ ī qbus laborasti: cū tanta auiditate & delectatione suscipies: q̄ta auiditate famelicus qlibet panē sibi appositū sumet. Et qꝛ hoc tibi continget: beatus es p beatus eris: Et interī donec ad illā remunerationē p̄uenias: erit tibi hic bene p spem.

Vxor tua sicut uitis abundās: in lateribus domus tue. Et merito btificaberis. Habes eī un̄ btificari merearis. Vxor q̄ppe tua ē abūdans sicut uitis ī lateribꝫ dom᷒ tue. Vitis naq꞉ iux̄ domuꝫ sita quotidianis irrigat᷑ aqs: & īpīguat᷑ fimo & cophino stercoris: ut fructus pl᷒ afferat. P latera uō dom᷒ mēbra adherentia corpori intelligim᷒. Qd̄ ḡo dīc. uxor tua sicut uitis abūdans. tale ē ac si diceret. Caro tua sb̄dita rōni sicut uxor sb̄dit᷑ uiro abūdabit & excrescet uirtutibꝫ ī lateribus domus tue. i. p officia mēbroꝝ adiacentiū corpori tuo. Caro tua dico ī eo uiti comparabilis ē: q sp̄ualibꝫ q̄tidie irrigat᷑ doctrinis & pinguescit uirtutibꝫ exemplis pcedentiū patrū: q sꝫ carneꝫ sūt redacti ī fimū: ac p hoc fructū uirtutuꝫ multiplicat.

Filij tui sicut nouelle oliuarum in circuitu mense tue. Ideo et poteris esse beatus: qz filij tui sunt sicut nouelle oliuarum .i. imitatores tui in morum honestate tuo exemplo geniti: admodum oliue nouiter plantate crescunt et pullulant atque fructificant. Crescunt quidem dum in dno proficiunt. pullulant dum alios suo exemplo ad bene operandum instruunt. fructificant dum quotidie uirtutum germina pariunt. Imitatores tui dico positi in circuitu mense tue .i. concordantes diuine scripture que est refectio tua. Vel circumdantes et imitantes christum: qui tibi et nobis est mensa: cuius corpore et sanguine saginamur. Vel per filios opera iusti conuenienter accipimus: que admodum oliue quotidie crescunt atque fructificant. dum uirtus parit uirtutem. Et hoc sunt in circuitu mense .i. per studiosam inquisitionem diuine scripture.

Ecce sic benedicetur homo qui timet dnm. Et quoniam quidem tuis precedentibus meritis eris hic et in futuro beatus. ergo sic .i. hac ratione habita: ecce .i. in manifesto patet quod omnis homo qui dnm caste et filiale timet benedicetur .i. uirtutibus augebitur et multiplicabitur.

Benedicat te dns ex syon: et uideas bona hierusalem omnibus diebus uite tue. Et quia qui dnm timet benedicetur: opto itaque ut deus qui optimus est te benedicat et uirtutibus augeat ex syon .i. pro eo quod tu es speculans eterna et non temporalia: hic quidem te uirtutibus augeat: et in futuro tibi concedat ut uideas bona hierusalem .i. ut experimento rei percipias illa gaudia sempiterna que dantur in hierusalem celesti. Vel donec in hac uita fueris in omnibus operibus tuis uideas bona hierusalem: ut ea facias: propter que bona hierusalem celestis accipias: que bona possideas omnibus diebus uite tue .i. diebus illis qui erunt omnibus continui: et erit illius uite que erit uere tua: qz hec non est uere tua. Et non solum tu bona illa percipias: sed et uideas filios filiorum tuorum .i. remunerationem imitatorum tuorum. Remunerationem dico pacem .i. que remuneratio erit pax et tranquillitas sempiterna futura super israel: super .i. superans et uincens merita illorum.

Et uideas filios filiorum tuorum: pacem super israel. Hic uersus prime expositus est.

Canticum graduum.

Ego quidem ut obtinere possem que proposita uera: ad dei timorem et dilectionem me dilataui. Sed quanto in dei timore ac dilectione profeci: eo magis inimicorum persecutio contra me insaniuit. Omnimoda seruaui constantiam et me ipsum omnibus audientibus exemplum propono: ut cum pro dei dilectione seruanda in aduersa deuenerint: constantia seruent. Qua propter iste gradus constantia dicitur. Quia igitur ut dictum est ideo contra me persecutio insaniuit: qz meum animum in dei dilectione dilataui: inimici sepe expugnauerunt me: ut sequitur.

psalmus . 128.

Sepe expugnauerunt me a iuuentute mea: dicat nunc israel. Quia igitur ut dictum est ideo contra me persecutio insaniuit: qz meum animum in dei dilectione dilataui: inimici sepe expugnauerunt me .i. multotiens me persecuti sunt a iuuentute mea .i. postquam per fidem et charitatem et iusticie opera sum innouatus et fortis ad bene operandum factus. Et licet me impugnaret: ego tamen seruaui constantiam. Et quoniam in hoc me in exemplum cunctis propono: quicumque est israel uel ad hoc tendit ut fiat tales se ipsum meo exemplo efficiat: ut nunc .i. in dilatione dicat .i. mecum dicere possit. Sepe expugnauerunt me. etc.

Sepe expugnauerunt me a iuuen-

tute mea: & ei nō potuerunt mihi. Ipsi quidē me expugnauerūt: Sꝫ que cura? Nulla: qꝛ nō preualerē: ut me superare nō potuerūt.

Supra dorsuꝫ meū fabricauerūt peccatores: prolongauerūt iniq̄tatem suā. Dixi qꝫ quādam me sepe expugnauerūt: nō aūt dixi quā hi fuerūt. Et iō nūc dico. Peccatores fabricauerūt sup dorsuꝫ meū. i. diuine legis p̄uaricatores ī discrete & tetenuerūt flagella mī ītulerūt: ad fortitudinē & constantiā meā superādā/ ad modū fabri: q̄ ī cauite & tere uerēt incudē maleo p̄cutit. Et hoc faci entes mihi q̄dā nō nocuerūt: ꝫ iniq̄tates suas p̄longauerūt. i. longā restes atq̄ ligamen peccatoꝝ/ quo ī tormētis teneāt/ sibi fecerunt.

Dn̄s iustus concidet ceruices peccatoꝝ: cōfūdāt & conuertant retrorsū oēs q̄ oderūt syon. Ipsi q̄dē nos p̄sequunt/ & peccata sua multiplicant. At dn̄s p̄potens ē ad p̄mi̇āduꝫ & puniendū. Et q̄ iustus ē, unicuiq̄ s̄m sua merita reddit: concidet ceruices peccatoꝝ. i. ceruicositatē & supbiā iniq̄ꝝ puniet atq̄ confundet. Sꝫ ut ī ēt̄nū nō puniant: utinā p̄ suis peccatis p̄teritis cōfundant & de malo ad bonū conūtant. facti retrorsuꝫ: ut q̄ erāt p̄cessores in malo: fiāt sequaces in bono. Et hoc dico de oībꝫ/ q̄ oderūt syon. i. q̄ speculātes celestia sine causa p̄sequunt.

Fiant sicut foenū tectoꝝ: quod priusq̄ euellat̄ exaruit. Rogo q̄dē ut p̄ suis peccatis cōfundaṫ: & sic nō puniant. Sꝫ qꝛ hoc nō facient: fiāt comparabiles foeno tectoꝝ: q̄d radicē nō h̄t: unde rēꝫ ad longū nō retinet: nec fructū p̄fert Ita nec ipi charitatis radicē h̄eant. mundi diuitias/ ī q̄bus florere uident/ uelociter p̄dant: nec aliq̄d boni opis faciat: unde fructū in fine suo recipiat. Quod q̄dēꝫ nō optatiue ꝫ p̄dictiue dico. Et sic foenū illud q̄d nascit̄ in tectis/ priusq̄ euellat̄ arescit: ita isti a uero bono iterius uacui maneat: ꝑ priusq̄ euellant. i. anq̄ uolentes nolentes de p̄nti uita tollant.

De quo nō implebit manū suā q̄ metet: nec sinū suū q̄ manipulos colligit. De quo foeno q̄nia uelociter arescat: q̄ metit/ manū suaꝫ uel sinū implere nō ualet: quia ī iudicij die messores angeli. q̄ uenient a q̄tuor uentis celi: ut congregēt de oībus ptibus electos: nō eos tales inuenient: ut ī manu recipiat. i. ut ī numꝰ p̄fectoꝝ nūꝫ computet: uel ut ī sinū reponat. i. ut īter electos & p̄fectiores associent. Carius ei nobis ē q̄d ī sinū reponimꝰ: q̄ q̄d ī manu portamus.

Et nō dixerunt qui p̄terībant/ bn̄dictio dn̄i sup uos: bn̄diximꝰ uobis ī noīe dn̄i. Et q̄ sīt adō steriles/ exinde contingit: qꝛ q̄ p̄teribāt/ nō dixerūt/ bn̄dictio dn̄i sup uos. i. p̄dicatores q̄ de regione ī regionē trāsibāt: nō dixerūt & nō optauerūt eis ut dicerent/ incrementa bonoꝝ & augmēta uirtutū sint ī superiori uiro. Et nō dixerūt: bn̄diximus uobis. i. optauimꝰ uobis bonū: Vobis dico uiuētibꝫ & degentibꝫ ī noīe dō. Quia ei ī noīe dn̄i nō uiuitis. iō uobis nō bn̄diximus. Et bn̄facimus. qꝛ iustuꝫ ē nobis: ut & puluere pedū nr̄oꝝ ī testimoniuꝫ uobis excutiamus.

Canticū graduū.

OStendit uir sanctus/ q̄m ē ī charitate dilatatus: se p̄secutione sustinuisse: & oīmoda buasse constantia. Nūc at orare

intendit dari sibi pseuerantiā. Qua ppt
& iste gradus · expetitio pseuerātię no
minat. Orat ergo sic dicens.

ps. 129.

De profūdis clamaui ad te dn̄e: dn̄e exaudi uocē meā. O dn̄e qm̄ ī tribulationibꝫ m̄ p tua dilectiōe ac timore illatis ſuaui constantiā. exaudi uocē meā cordi consonā: ut des m̄ pseuerantiā. Et dignū ē ut exaudias: qz clamaui ad te. i. ītensē oraui ad te pmerēdū · de pfundis. i. de ~~altis~~ ~~mei [illegible]~~ angustijs sue miserijs quę ualut in putto me co sti e · r u e.

Fiant aures tuę intēdētes: ī uocē depcationis meę. Et qa ad te solū pmerēdū oraui: io aures tuę fiant ītendentes ī uocē depcationis meę. i. tuę exauditionis effectus ita sit ītēsus ad me exaudiendū: sicut meę uocis depcatio intēsa ē ad te exorandū.

Si iniqtates obſuaueris dn̄e: dn̄e quis sustinebit? Et ut me exaudias: precor ut iniqtates meas nō obſues ad puniēdū. Quis ēi sustinebit & expectabit te exauditorē: si ad hoc obſuabis iniqtates eī ut punias? Quis demū te remuneratorē sperabit si iniqtatū suaꝶ te punitorē reformidabit? Vel si obſuaueris omēs iniqtates ad puniendū: qs sustinere poterit rimi etatē uindictę: quā p sua iniqtate meretur? Nullus.

Quia apud te ppiciatio ē: & ppt legē tuā sustinui te dn̄e. Et ido debes omēs iniqtates meas nō obſuare: nec considerare ut punias: qm̄ ppiciatio ē apud te. i. qz filius tuus q p assūpta humanitatē nobis extitit ppiciator: q quotidie te p nobis iītpellat. ē apd te. i. tibi ē n̄alr̄ insitā. Et aliud & ē, q̄re mihi ignoscas: qz sustinui te. i. cōfidēt te remuneratorē expectaui ppt legem tuā a me impletā & custoditam.

Sustinuit aīa mea ī uerbo eius: spauit aīa mea ī dn̄o. Sustinuit aīa mea ī ūbo eius. i. spauit deū remissorē & remuneratorē fore p adīpleto precepto eius: q̄ nō iniqꝫ pcepit. Dimittite: & dimittet uobis. Et si dimiſitis ī uos peccantibꝫ: & pr̄ ur̄ dimittet uob peccata ura. Et hāc ei legem ipleui: qa ī me peccantibꝫ offensas dimisi. Et qa hoc feci: io aīa mea omēꝫ suā speꝫ ī dn̄o posuit: ut & eā exaudiat. & oīa ei peccata dimittat.

A custodia matutina usqꝫ ad noctē: speret israel ī dn̄o. Et qp aīa mea in illo spauit: nō fuit ad horam: imo cōtinue & pseuerant. Et qd ego feci qcūqꝫ ē uel ad hoc laborat ut fiat israel, similr̄ faciat. Quid faciat? Spet ī qua ī dn̄o a custodia matutina usqꝫ ad noctēꝫ. i. speꝫ suā ī dn̄o statuat a bonae uitę initio usqꝫ ad finē: uel a psperitate usqꝫ ī aduſitatēꝫ. Qd ē dicere. Speret ī eo in psp̄is & ī aduersis.

Quia apud dn̄m miā: & copiosa apud eū redemptio. Et merito ē ī eo spandū: qz apd illū & ī eius equalitate est mi̇ſicordissim̄ filius eī. Vel miā n̄alis ē illi, & redemptio. i. iterata peccatoꝶ remissio ē apud illū copiosa. i. multū abūdans: qz originalia & actualia ī baptismo dimittit. Et alia p̄ baptismū addita · p pnię lamta ēlaxat.

Et ipe redimet israel ex omībꝫ iniquitatibus eius. Et nō solū hic oīa pectā dimittit · tū p baptismū, tuꝫ p poenitentiā: sꝫ & ī futuro liberabit eos qui

fuerit israel / ex oibꝫ iniqtatibꝫ .i. ex ipo
q̃ affectu peccandi; qꝛ cuꝫ peccandi habeant
potestatē: nō tn̄ habebunt uoluntatem.

Canticū graduū .12.

OStendit uir iste sanctus se ī uirtutibus
ī tm̄ pmotū / qđ ia pgustare se diceret sua
uitatē eterne dulcedinis; Et ut ad illā pos
sꝫ ptingere: pmisit ī passione constantiā:
& orauit sibi dari pseuerātia. Sꝫ quia
nō nulli dū ī uirtutibꝫ crescūt: statī p
elatione tumescūt: dicit se ueram tenuis
se humilitatē ī corde / ne supbiret p bn̄
ficijs sibi concessis ex diuina largitione.
Quapp iste gradus uera humilitas dr̄.
Humilitatē itaqꝫ suā deo cōmēdat: nō
qđ ds eā ignoraret: sꝫ qđ suo exemplo eā te
nere nobis ondat. Inquit ergo.

ps. 130.

Domine nō ē exaltatū cor meū:
neqꝫ elati sūt oculi mei. O domine
multa m̄ uirtutū bn̄ficia concessisti: cōstā
tiā & pseuerātiā ī passione dedisti: Et cū
a te omīa ista susceperim: tu bn̄ nosti / qđ
cor meū nō ē exaltatuꝫ .i. ītus ī corde n̄
tumuit p occultā supbiā. neqꝫ oculi mei
sūt elati .i. neqꝫ exterius ī aliquo gestu
corporis / signū supbie que pcipue in
oculorꝫ elatione cognoscit / pretendi.
Duo quippe sūt supbie genā: unū occultū /
alteruꝫ manifestuꝫ: Quorꝫ utrūqꝫ fide
lis iste contempsit.

Neqꝫ ambulaui in magnis: neqꝫ
ī mirabilibus sup me. Et io cor
meū nō est exaltatuꝫ: nec oculi mei sūt e
lati: qꝛ positus ī magnis uirtutū bn̄ficijs
a do magnis / qꝫ mirabilibus .i. miratiōe
dignis nō ambulaui sup me .i. me pillis
non extuli: ita ut me ipm̄ crederē ēē plꝰ
qđ sim. Vel ego positus ī magnis & mira
bilibus. sic expositū est: nō ambulaui .i. sin

gula mea merita nūerando / me nō ex
tuli sicut phariseus q merita sua nu
merando iactauit. Pro qbꝫ bn̄ficijs io
nō supbiui. qꝛ sūt sup me .i. qꝛ cognosco
ea non ēē mihi a me / sꝫ de supnis.

Si non humilr̄ sentiebaꝫ: sꝫ ex
altaui aīaꝫ meā. Dicet forsan ali
qs / hoc ēē nō uerꝫ / qđ omnimodā humilita
teꝫ tenuerī: qđ ego sꝫ quadā īpcationis
testificatione uerꝫ pbo. Si in his magnis
bn̄ficijs nō sentiebaꝫ humilr̄ .i. nō s̄uaba
baꝫ humilitatē: & si feci id qđ est hu
militati contrariū .i. si aīa mea se exal
tauit / atqꝫ p uirtutibꝫ supbiuit: ita re
tributio poene fiat ī aīaꝫ meā: sicut a
blactatus adhuc sup mreꝫ suā icubens
perit. Qđ est dicere. Si humilitateꝫ
p ut ondi / nō tenui: ita aīa mea pereat.
sicut puulus sepatus a lacte: q cū alijs
cibis sustentari nō possit: adhuc sup
mreꝫ icumbit: cū lac sibi mris auferē
perit & moritr̄. Et congrue hāc silitudi
nē posuit. Humilitas ei qsi mr̄ & nu
trix aliarꝫ uidetr̄ ēē uirtutū: qꝛ ut
beatus ait Gregorius. Qui uirtutes sin hu
militate congregat: qsi puluerē ī uētū
portat. Et qm̄ humilitatē oīo s̄uaui:
meo iḡ exemplo qcūqꝫ ē uel ēē deside
rat israel: nō de se supbiēdo psumat:
sꝫ semetipm̄ humiliādo / spet ī dno: &
nō horarie: sꝫ ex hoc nūc .i. ex hoc tpē
pn̄ti & usqꝫ ī sclm̄ .i. usqꝫ ī finē uite.

Sicut ablactatus ē sup mrēꝫ suā:
ita retributio ī aīaꝫ meā.

Spet isrl̄ ī dn̄o: ex hoc nūc & usꝫ
in seculum. Hi duo uersiculi sup
proxime expositi sūt.

Canticū graduū .13

OStendit uir iste se p diuinū auxiliū ad
alta conscendisse uirtutū. Sꝫ qꝛ p hec

oĩa ad btitudinẽ puenire desiderat: p⁹
acceptã humilitatẽ: christi exoptat cõ
formitatẽ. Quã obrẽ iste gradus christi
uocat᷒ conformitas. Vñ dicit. O dñe qz
te donãte uirtutũ excellentiã merui: atqz
oĩmodã humilitatẽ tenui: pduc me ad
conformitatẽ christi tui: ut sim ĩmor
talis ĩpassibilis & eternus / sicut ẽ ipse.
ut cui p modulo meo sũ ĩ uite miserια
similis: sibi q̃ sim ĩ eternitatis gliã ɔpar.
Et hoc ẽ qd deuote petit / taliter ingens
O dñe faciẽ christi tui a me nõ auertas.
i. conformitatẽ filii tui a me nõ amo
ueas neqz phibeas. Et qz meis meritis
ĩpetrare nõ ualeo: rogo ut id facias pp
dauid suũ tuũ. i. p ipm christũ tenẽtẽ
manu forte & uisu decorũ / tibi ĩ oĩbz
fidelẽ obedientẽ. Et ut hoc iustũ ẽẽ co
gnoscas: ut me pp dauid suũ tuũ exau
dias. o dñe memẽto dauid. &c.

ps. 131.

Memento dñe dauid: & omis
mansuetudinis eius. O dñe me
mẽto dauid. i. hoc ad memoriã reuo
ca: qz ipe tuus filius est tibi ĩ diuinitate
equalis. Et memẽto mãsuetudinis
eius. i. qñ mãsuetus & mitis q̃si agnus
fuerit sm humanitatẽ: ut obedientiam
quã sibi imposueras / deuote pficeret.

Sicut iurauit dño: uotũ uouit dõ
iacob. Memẽto inquã mãsuetudinis
eius: mãsuetudinis dico ita exhibite &
explete ab illo: sicut ipe filius dño iurauit.
i. patri suo ĩmutabiliter & irreuocabiliter p
misit. Quã pmissionẽ nõ inuitus fecit:
sz uotũ uouit. i. sponte & desideranter
pmisit deo patri suo: q ẽ luctatorũ adiutor.

Si introiero ĩ tabernaculũ domus
mee: si ascendero ĩ lectũ strati
mei. Filius quidẽ / ut ostẽsũ ẽ / patri iura
uit & uouit. Et si uis audire qd iura
uerit / qd ue uouerit: accipe. Hoc mõ
iurauit / sic dicens. Si oculis meis sõnũ
dedero. i. si oĩmodã mihi requiẽ cõcesse
ro: Et si (qd maius ẽ) palpebris meis
dormitationẽ dedero: i. si aliquãtulũ
quietis meditando dormire, m pbuero.
Et si (qd adhuc maius est.) temporibz & ca
piti meo reqẽ dedero / ut uel paululũ re
quiescam: Et sz si ascendero ĩ lectũ stra
ti mei: ut ibi iaceã. Vel si & ĩtroiero ĩ ta
bernaculũ domus mee. i. ĩ porticũ uel ĩ
camerã meã: ut lectũ m̃ parari faciã:
Si aliqd horũ fecero: donec ĩueniã locũ
dño. i. plurĩ ppare tibi aliquos ĩ qbus
ipe requiescas: & prius sz ĩueniã tibi taber
naculantes & seruientes: nõ ero obediẽs.
Hic ergo ẽ apostopesis. i. uborũ defectio. In
qbus uerbis notat᷒ q̃ uehẽmti desiderio re
cupandi genus humani negotiũ ex pcepto
patris christus impleuerit. Et nihil in his
uerbis ẽ querẽdũ allegoricũ: sz solũ mõ
pposita intelligere similitudine: ut oste
dat᷒ christus ĩ hac obedientia habuisse
summã solicitudinẽ. Que oĩa ita sut lege
da: ut a minori semp augmẽtando ue
niat᷒ ad maius.

Si dedero somnũ oculis meis: &
palpebris meis dormitationem:
Et requiẽ tẽporibus meis: donec in
ueniã locũ dño: tabernaculum
deo iacob. hi duo uersus sup̃ proprie
expositi sũt.

Ecce audiuimus eũ ĩ eufrata: ĩ
uenimus eũ ĩ campis silue. Ipse
qdẽ pmisit se locũ dño inueturũ: & ta
bernaculũ ppraturũ. Et & fecit. Nã
ecce. i. palã & ĩ rei euidentia. audiui
mus ea que ipe promiserat / p eũ esse
completa ĩ eufrata. i. ĩ iudaico pplo: q

p leges & pphas christi speculabat adue
tu3. Eusebia quippe speculatio dr. Et bn
i iudaico pplo ea impleta dixim9: qz de
iudeis congregauit ds primitiua ecclia3.
Vn solu i iudeoru pplo ea completa audi
uimus: & in campis silue ea pacta in
uenimus: q prius agrestes erat atq3 sil
uestres: & deinde facti st campi cultibiles
atq3 arabiles. Vel qm qda codices hnt
eam. ita legemus. filuis dixit se iuen
turo pri locu3: Et illu3 locu intellexit eccle
sia3. Et ecce. i. i manifesto e. ea ecclesia3
qua se inuenturo pmisit: prius i iudeis
congregata audiuimus. dein i gentilibz

Introibimus i tabernaculu eius: adorabimus i loco ubi steterut pedes eius. Et no solu in istis cpleta st
que christus pmisit: s3 & nos. i. ego &
mei similes i tabernaculu ei itrouimus
i. p fide & opatione ad suitiu christi ac
cessim9: & eu adorauim9. i. cultu deo de
bitu deuota ei ueneratione psoluim9: posi
ti i eo loco: ubi pedes ei steterut. i. positi
i ea dignitate p uocatione ad fide3: pec
catoru remissione. p sci sps acceptione3
i qua fuerut apli eius: q uice pedu eum
ubiq3 pdicando portauert. Vel adora
uim9 in loco. ubi steterut pedes ei. i. ea lo
ca summa ueneratione colimus. quae
sue humanitatis decorauit gressibus.

Surge dne i requiem tua: tu & arca sanctificationis tue. Et uere dne
itrouimus i tabernaculu tuu. S3 qa
no e nostru. ut p nos ipos bn opari possi
mus: & i bono pseuerare. surge i reque
tua. i. fortis ad nos adiuuadu appare: qz
no nisi p te bonu optinere ualem9. Dico
surge: i. fac nos tales. ut digni sim9 pci
pere reque scis tuis a te ppatam. Vel faci
endo nos tales: in qbz requiescere ualeas.

& habitare. Et arca scificatois tuae
exurgat. i. ecclia tua qua scificasti. & i
uirtutibz confirmasti: stet erecta: nec
i uitys marcescat. Que quide ecclia merito
dr arca: qz quecuq3 fuerut i foederis ar
ca: st i ecclia. Quippe i arca fuerunt
tabule testi urna: & manna & uirga.
P ueteris testi hem9 euangeliu. p urna3
munda scoru corda. p manna [illegible]
[illegible]
diuinoru receptui: que penit9 st uitys
uacua. p uirga uo rectu3 habemus sa
cerdotij dignitate.

Sacerdotes tui induat iusticia3: & sci tui exultent. Dico ut arca
tua surgat. S3 quale surgere debeat p ptes
ondo. Sacerdotes inqua tui. i. illi q tate
st pfectionis: qp se ipos tibi mactat. iduat
iusticia. i. assumat ad similitudine uestis opa
charitatis & fidei. & cetera ornamenta u
tutu: qbus ualeat omne3 obtinere iusticia.
Et sci. i. scificati tui. s. minores. q no du
st ad fastigiu uirtutu puecti: exultet pro
imitatione maioru: ut gaudentes pro
qd aly ia hnt. & ipi no hnt: alienu bo
nu3 p dilectione3 faciant suu.

Propter dauid suu tuu: no auertas facie christi tui. i. pp christu tibi fi
dele obediente: o dne no mihi phibeas
conformitate ipius christi fily tui.

Iurauit dns dauid ueritate: & no frustrabit eu: de fructu uen tris tui pona sup sedem tuam.
S3 forte querit aliqs. qua fiducia chri
sto conformari postulem: & sacerdotes
idui iusticia. & scos exultare deprecer.
Hac utiq3 peto fiducia. qz dns iurauit
dauid ueritate. i. de pre manu forti filio
pmisit icomutabile ea que uera st. & ea
que st pmissa complentia: Et uere iu

xauit ueritate: qz ei no frustrabit᷑ .i. de eo qd̄ pmisit nullū decipiet. Sz qd iurauit.ᷓ O fili de fructu uētris tui ponā sup sedē meā .i. mihi corregnare faciā quosdā ex fide tue humanitatis procreatos & genitos. Vel uentrē dn̄i scripturā diuinā intellige. fructū uētris scripturaꝝ sacrā intelligētiā accipe. Eos aūt q ex hoc uentre generat᷑: & hoc fructu sagināt᷑: sup sedē suā ponet dn̄s: qz eos sibi corregnare faciet. Vel uentre christi ē ecctia: cui⁹ fructuz sup sedē suā dn̄s statuet: qz quicūqz ī ea per baptismū generāt᷑: si tn̄ uiuēdo a sacramēto nō dissentiāt: ad diuinitatis pticipationē inducent᷑.

Si custodierūt filij tui testamētū meū & testimonia mea hec que docebo eos. Hoc pacto qdē ista pmitto: si imitatores tui bn̄ uiuendo ī pleuerit pactionē quā mihi fecerīt ī baptismate: & si obseruauerit pcepta mea uoluntatē meā testificantia: que eis ostenda post baptismū.

Et filij eoꝝ usqz ī sctm̄ sedebūt sup sedē tuā. Et filij eoꝝ .i. imitatores eoꝝ ppetuo corregnabūt tibi.

Qm̄ elegit dn̄s syon: elegit eā in habitationē sibi. Et ita pfecto fiet qm̄ d̄s elegit de mūdo ecctiā celestia contēplantē. Ad hoc aūt eā elegit: ut ī ea ppetuo habitet.

Hec reqes mea ī sctm̄ sctī: hic hītabo qm̄ elegi eam. Et qz ecctiā suā sit habitatio testat᷑ dicens. Hec ecclesia que cōtemnit terrena, & amat celestia, pemnit erit mea reqes. Et ideo qz hic i. ī ea hītabo. Et merito: qz ad hoc eā elegi.

Viduā eius bn̄dicēs benedicā: paupes ei⁹ saturabo panibus. Et ut meā ī hītationē sit digna: omnē aiaz que ī ea fuerit a pre diabolo & mūdo amatore derelicta: multiplicās multiplicabo uirtutibus. & omēs q sūt in ea paupes spū adimplebo uirtutib3 & donis spualibus.

Sacerdotes eius induā salutari: & scti eius exultatiōe exultabūt. i. eos q se ipos mihi sacrificāt: circūdabo filij mei conformitate: Et quicūqz sūt ī illa ī uirtutib3 confirmati: ī celesti patria etna gaudebūt leticia.

Illuc pducā cornu dauid: parauī lucernā christo meo. i. ad illā etnā exultationē pducā oēs fortes robustos ad imitationē filij mei manu fortis. Et hoc ideo faciā: qz hos oēs pdestinaui fore lucidos & pclaros: recipientes lumen a christo meo.

Inimicos eius īduā cōfusione: sup ipm̄ aūt efflorebit sctificatō mea. Amici qdē christi tanto honorē donabūt᷑. Sz inimici ei⁹ eterna erubescentia replebūt᷑. Sz sctificati mei fūdati sup fidem ei⁹ ī ppetuū floridi & decori erunt. Sup ppulū meū sactū o . . . o . l .

Canticū graduū. 14.

Vir iste sicut optauit ad christi cōformitatē puenit. Nūc aūt sicut ē dilectoꝝ frēꝝ alios q̄ fideles secū ad christi cōformitatē īuitat. qz utile sit & delectabile christo cōformari demōstrans. Et io iste grad⁹ uocat᷑ fēna dilectio. Quia ig̃ fēna charitas docet hoc alijs optare qd sibi: postq̄ factus ē uir sanctus christo conformis cūctos fideles sic alloqt᷑ dicens.

ps. 131.

Ecce q̄ bonū & q̄ iocūdū: habitare frēs ī unū. O uos quicūqz uen-

ftis ad fidē: ad christi puenire ītimi
ni conformitatē: qz frēs tendere ī unū
i. ī conformitatē illius. s. dei, q uere ē
unus & īcōmutabilis. & habitare. i. cōit'
ī ea conformitate pseuerare. qp bonū est
& iocūdū: qp ineffabile utile ē & dele
ctabile. Non ēi dici ualet qnta iocūditas
atqz suauitas ē, quā fidelibus confert
christus christi ue conformitas. Et qp
qdo suaue sit, ī christi tendere conformi
tatē. exꝑ. i. mihi ē manifestū. Unde exo
perto credite.

Sicut unguētū in capite: quod
descendit ī barbā barbā aaron.
Et licet hoc bonū sit ieffabile: qp tn̄ de
lectabile sit & suaue, p simile quoddam
ondit. Ita nāqz delectabile nobis ēe dz
ī christi tendentibz cōformitatē: sicut de
lectabile fuit unguētū ī capite. i. sicut dele
ctabile fuit ipi christo capiti nr̄o, p chari
tatez quā pro nobis exhibuit, assumēs hu
manitatē, transire ad nr̄e nr̄e conformitatē
q̄d ē breuit' dicere. Quāta delectatione
christus caput nostrū conformitatem
nr̄e carnis accepit: tanta delectione ī ei'
conformitatē transire nos cōuenit. P
unguētū uō io charitatē accipimus: qa
sicut unguētū tumorē tollit. & dissoluta
consolidat. ita charitas supbiā remouet:
& nos p peccata diuisos, p iusticiaz deo
coniungit. Hoc qdē est unguētū, qd pus
ī capite: postea a capite ī barbā descēdit.
Barbā uocat aptos. q. barbatos & fortes.
Quilibet ēi imberbis adhuc & ephoebus
debilis ē & iualidus p teneriorē etatē.
Sz cū barbatus efficitur: etas auget'. ut
addit' fortitudo tribuit'. Nam apli pusq̄
spm̄ scm̄ accepissent, q eos ī charitate fer
uidos redderet: uelut imberbes, psecutores
timebāt. Imberbis ēi adhuc fuerat petrus:
dū christū ad uocē uni' ancille negaret.
Sz scō demū repleti spū, facti st̄ barba
ti & fortes: dimicātes p christi noīe usqz
ad mortē. Vel qz barba adheret ca
piti: io barba uocant' apli: qz christo
suo capiti adheserut' dū ei' doctrinā
ī omībz tenuerut'. Dicat' g°, qd descēdit
ī barbā: qz charitas ī christo capite p°
onīa, ab ipo deuenit ad aplos. [illegible]
illa e noua barba que aaron barba.
Aaron qppe montan' interpretat'. In
aaron ig barbā unguētū descendit: q.
ī illos fortes charitas p scm̄ spm̄ uenit:
quos ille de mūdo delegit: q uere mō
tanus fuit: dū mōtana calvarii, & c vel
dū ad celorū alta tetendit.

Quod descendit in oraz uestimēti
eius: sicut ros ermon q descē
dit ī montē syon. Et non solū a
capite descendit unguētū ī barbam: sz
& ab ipa barba descendit ī ora uestimēti
ei'. i. ī quosqz minores ecclie. Ecclia qppe
uestimētū ē dn̄i. Vestit' ēi fidelibz sicut ei
p pphm̄ dr̄. Viuo ego: qz his omibus
ut uestimēto īdueris. Et qz ī ueste ora
est ultima: p orām minores ecclie accipe.

Qm̄ illic mādauit dn̄s bn̄dictio
ne & uitā usqz in seculum. Inde
p bat' qp ad christi tendere confor
mitatē, sit utile: qm̄ illic. i. ad illos ta
les, q ad conformitatē tendūt, mādauit
dō bn̄dictionē. i. uirtutū oīm pmotiōe;
donec ī hac uita fuerit: & ī futuro da
bit eis uitaz duraturā in eternū. Ros
de q̄ ī pcedenti u'siculo dr̄: hoc loco sps scs
accipit'. Ros qppe desup ueniēs, terrā in
fundit. Sic' & sps a prē filioqz pcedēs
desup ī aplorū corda descendit: & eos ut
uirtutū germina ferret. celit' irrigauit.

Hermon uō anathema eoꝝ uel lu-
men exaltatū dr̄. P hermon itaq3
aplos de iudeis conuſos accipimus:
q̄ i lumīe ſcīe poſiti ſ̄titū ad gentes
eo q̄ pphetias & leges haberet: i ſe ipis
uitia anathematizantes / p ſpm ſcm
i fide & opatione ſt exaltati. Q' ſpſ
cū prius ueniſſ3 i aplos: deſcendit pea
i mōte ſyon. i. i ecclia3 gētiū ſpeculāte
celeſtia / nō ista terrena. Que bn̄ mōs
dr̄: uel q2 ē i uirtutib3 emines: ul q2
magis creuit ad fide3 concurſus gen-
tiliu3 q̄ iudeoꝝ.

Canticū graduū. 15.

Et quia oportet oēs christo cōformes.
aſſiduas dn̄o pſoluere laudes. p̄ q̄ oes
electos ad conformitatē christi uocauit.
eos coit' pſeuerare i laudib3 diuinis hor
tat'. Vn̄ & iſte gradus pſeuerātia i dei
laudib3 uocat'. Monet itaq3 illos: ut de-
um pſeuerant' collaudent: ſic dicens.

pſ. 133.

Ecce nūc bn̄dicite dn̄m: om̄s
ſui dn̄i. O. oēs ſui dn̄i, q ei fidelit'
obediendo, ad ei' conformitatē puēi-
ſtis: bn̄dicite dn̄o. i. laudū pconia
& graꝝ actiones pſoluite dn̄o, ecce
nūc. i. i dilate & ſine mora.

Qui ſtatis i domo dn̄i: i atrijs
domus dei nr̄i. Vobis itaq3 dico,
ut dn̄3 bn̄dicatis: q poſiti i domo dn̄i. i.
i fideliū nūo ſtatis. i. i uirtutib3 erecti
eſtis: & nō incuruati ad uitia: Et qui
poſiti eſtis i atrijs. i. i latitudine chari-
tatis: que charitas ē dom' dn̄i dei nr̄i. i.
illoꝝ q tales ēē merent': ut fieri ualeāt
dn̄i templū: qd ipſe inhabitet

In noctibus extollite manus
ur̄as in ſcā: & bn̄dicite dn̄m.
Et ſi qd uobis aduerſitatis igruerit:
p eo q' laudib3 diuinis uacabitis: nolite
tn̄ deficere. Imo i noctib3 man' ur̄as ex-
tollite. i. inter ipas aduerſitates opa ur̄a
qbus deus laudet', ampliate & magnifi-
cate nō p hypocriſim. S3 tendētes i ſcā:
i. i ueri ipſius ſctificatione: uel hac inten-
tione bn̄ opamini: ut pueniatis i ſcta. i.
ad gaudia etna a dō ↄfirmata / q̄ nūq̄
ēē deſinet: Et i his omib3 bn̄dicite dn̄o. i.
graꝝ hoꝝ uobis nō aſcribatis. ſ3 ſoli do-
mino imputetis.

Benedicat te dn̄s ex ſyon: q fec̄
celū & terrā. Et ut dn̄o bn̄dicere poſ-
ſis quiq3 fidelis: dn̄s bn̄dicat te. i. ſpua-
lib3 bonis adaugeat: & i uirtutib3 creſcē
faciat. Qui dō uenit nobis ex ſyon. i. ex
iudaico pplo: q p pphias & leges christi
ſpeculabat' aduentu3. Et bn̄ pot tibi dn̄s
bn̄dicere: q2 ipē fecit celū & terrā. i. com-
pluriores atq3 complutos.

Alleluia.

Poſtq̄ uir iſte ſanctus, q quīdeci gradus
qb3 ad btitudinē ueniat', exegit. exēplo
pariter & exhortatione ſua, qs potuit
ad christi conformitatē & diuinā laudē
adduxit: ia loq̄ deſiuit. pphā uō q eū lo-
quētē admiſerat: & hos qs uir ſanctus
adduxerat: & omēs coit' alios ad deū lau-
dandū hortat', multiplices cās oſtendēs.
quare ſit uire laudandus. Cunctos ergo
fideles ſic dicens, alloquit'.

pſ. 139

Laudate nom̄ dn̄i: laudate
ſui dn̄m. O ſui dn̄i q nō abhorretis
hoc nomē ut dicamini ſui: & ipē ueſter
dicat' dō'. laudate nom̄ dn̄i. i. tale3 uita3
iſtituite: ūde laudet' dō': ut de uob dicat'.
Bn̄dictus dō' q tales hī ſuos. Et cū digna
uita honeſtiſq3 morib3 ab alijs eū laudāi
feceritis: laudate dn̄3 uoce & corde, deuo-

tione & ope. Vobis utique dico: ut laudetis dñm: q positi i nõo fidelium i uirtutibus exercuistis: pmanentes i charitatis amplitudine: que ẽ illorum: q sũt domus & templum domini.

Qui statis i domo dñi: i atriis domus dei nr̃i. hic ubi gr̃e ẽ exposit.

Laudate dñm qa bonus dñs: psallite nõi eius: qm̃ suaue. Et ut uobis õndam quare sit laudabilis dñs. iterum repeto. Laudate dñm. Et merito qr ipe bonus ẽ. i. ad misendum paratus. Et qm̃ laus uocis sine laude opis accepta nõ est: psallite. i. bñ opamini: Et hoc nõ p hypocrisim: sz nõi eius. i. ad honorem nõis eius. Et io uos hortor ad honorem nõis ei psallere: qm̃ hoc mõ psallere est suaue. i. iocũdum & delectabile.

Qm̃ iacob elegit sibi dñs: israel in possessionem sibi. Ideo & eum laudare debetis: qr ipe q ẽ dñs & ops, elegit sibi iacob i possessionẽ. i. nullis pcedentibz meritis: sz sola gr̃a sua elegit illos: q adhuc i actiua uita positi luctant contra uitia: Et eos q p meritorum excellentiã i contemplatiua positi: p mẽtis desideriũ deũ contẽplant. Ad hoc autẽ eos elegit: ut sint ei possessio: atque ipi eũ possideant.

Quia ego cognoui q magnus est dñs: & deus nr̃ p omibz diis. Ob hoc qz laudate dñm: qm̃ ipe ẽ dñs & nos sui: Et iustũ ẽ ut a suis laudet dñs. Et ẽ magnus. i. ad oĩa que uult facere potens. Et ẽ deus. i. creator. Et ẽ nr̃. i. assumptor humanitatis nr̃e. Et est pre oibz diis. i. maior & excellentior oibus deificatis.

Omnia quecumque uoluit dñs fecit in celo & in terra: i mari & i oibus abyssis. Et uere ẽ magnus & ops: qr fecit oĩa quecumque uoluit. i. oĩa quecu qz ita uoluit ut fieri disponeret: ad effectũ duxit. Et hoc fecit i celo. i. in platis & pdicatoribz: qr qñtũ uoluit & quo uoluit & qbus uoluit eos pdicare fecit. Et i terra. i. i sbditis & auditoribz fecit que uoluit: qr qñ uoluit & quãtũ uoluit eos pdicantibz obedire fecit. Et i mari. i. i psecutoribz amaricantibus fecit que uoluit: qr nisi qñ & qñtum permisit electos nocuerunt. Et ẽ i omibz abyssis fecit qd uoluit: qr de oibz i uitiis pfundissimis quos uoluit ad fidẽ assumpsit. quos uoluit i suo errore dereliqt.

Educens nubes ab extremo terre: fulgura i pluuiã fecit. Et i hoc pbatur eũ de abyssis fecisse qd uoluit: qr est educens nubes ab extremo terre. i. de iis q extremi sũt & ultimi i terrenis appetendis fecit nubes imbribz celestiũ doctrinarum abũdantes. Et qr nubes de illis fecerit p metaphorã exegit. Nam fecit eos fulgura. i. illos fulgurare & miraculis coruscare fecit. Vel sicut fulgura terrorẽ icutiunt: ita fecit ipis & psecutoribz terrorẽ: Signis ẽi & uerbis timorẽ gñabat. Et ipos fulgurãtes & miraclis coruscantes conuertit i pluuiã. i. moueri eos fecit hoc pluuie. Sicut ẽi pluuia terrã irrigat ut eam germinare faciat: sic ipi pdicatione sua corda auditorum madefaciunt ut gemina uirtutũ proferant.

Qui producit uẽtos de thesauris suis: q pcussit pmogenita egypti ab homine usque ad pecus. P hoc & ẽ ipe laudabilis: qr uentos. i. pphetticos spũs pducit de thesauris suis: i. de occultis sue sapie. Pphicos spũs ideo uentos uocat: qr sicut origo uẽtorum ig

rat: ita & virgo pphicorum spiritum nesat.
Vel pducit uentos .i. excelsos facit uiros:
q sui sensus agilitate / celestia secreta pe
netrat: sicut Joannes euangelista: q ipsum
dei uerbum i sinu patris repperit. P hoc
deus ē laudabilis: qui pcussit egyptum .i. tene
brosos i uitiis & infideles prius i ipsa infide
litate p fidei inspiratione pcussit: Et dein
primogenita eorum pcussit .i. principalia
eorum uitia p baptismu i ipsis destruxit.
Et hoc fecit / incipiens ab hoie .i. sapiente
& phylosopho usque ad pecus .i. idiotas
& simplices.

Et misit signa & pdigia i medi
o tui egypte: i pharaonē & in
oēs suos eius. Et hoc nō fecit clam:
sed .o. egypte pple .i. infidelis & i infide
lite posite / i medio tui misit signa & p
digia. ~~i. aliud ptendentia: qz corporis
suscitatio.~~ i. i coi uisione tui ondit signa.
i. mortuorum suscitatione: i infirmorum cu
ratione: que erat pdigia .i. aliud por
tendentia: qz corporis suscitatio / aie
erat resurrectio: & corporis sanatio / e
rat aie saluatio. Vel misit signa &
pdigia .i. maiora & minora miracula.
Et hoc fecit i pharaone .i. contra diabo
lum / totius boni dissipatorem. Pharao eni
dissipator dr. Et i oēs suos ei .i. contra
omes uitiorum turmas illi militantes.

Qui pcussit gentes multas: & oc
cidit reges fortes. P hoc q ē ipse lau
dabilis: qui multas gentes pcussit .i. uni
uersitate uitiorum i eis destruxit. Et non
solū minora i eis uitia pcussit: sed & re
ges fortes occidit .i. peccata criminalia
fortiter illos impugnantia: que sibi i eis re
gnum fecerat / redegit ad nihilum.

Seon regē amorreorum: & og regē
basan: & oīa regna chanaam.

Seon interpretatur calens tentatio: uel ten
tatio oculorum. P seon itaque accipimus lu
xuriam: que suo calore noxio / uitiorum
nobis incentiua suministrat. P hoc uō qui
oculorum tentatio dr. hypocrisim intelli
gimus: Que quicquid agit / ante oculos hoium
constituit: Et nō ut remuneretur / sed ut ui
deatur bn opari. Amorrei uō interpretantur
amaricantes: Et hec duo uitia illis psi
dent: q suis flagitiis deum amaricant &
exasperant. Og uō interpretatur conclusio uel
coaceruatio. P conclusione nobis idicatur
peccati consuetudinem: que hoiem undique
ambit & continet / ne ad pnias possit
umquam recurrere. P coaceruationem uō
auaritiam accipimus: que cum coaceruā
uit / iterum coaceruare desiderat: & quanto
plus abundauerit: tanto plus iuenire ni
titur. Basan autem interpretatur confusio. quia
nimirum i quibus regnant hec uitia: i eternum
confundentur. Chanaan quoque apparatus
humilitatis dr: & designat supbiam: que
cum sibi ipsi in alto appareat: parata tn ē
ad deiectionem: sicut i euangelio dr. Omis
q se exaltat humiliabitur.

Et dedit terrā eorum hereditatem:
hereditatē israel pplo suo. Et ista quidē
oīa uitia i suis occidit dns: destructisque
tandem ac peremptis uitiis / terram eorum de
dit eis hereditatem .i. corpora & carne illa
rum eorum subdidit: ut eam excoleret & or
naret uirtutibus: quemadmodum quis suam here
ditatem excolit. Hereditatem dico data pplo
facto suo: p hoc qui fuit israel .i. deum p
mentis desiderium intuens.

Dne nomen tuum i eternum: dne me
moriale tuum in gnatione & gnati
one. Ob hoc & ego .o. deus laudabilis:
qz nomen tuum quod est dns durat i eternum.
i. dnium tuum quod significatur p hoc nomen /

qđ ē dn̄s / sine fine manet. Et memori
ale tuū .i. bn̄ficiū humanę saluationis /
pro qđ es memorari dignus. pmanet ī ge
neratione quę nū ē: & pmanebit ī gnā
tione quę uentura ē. Vel illud tuū me
moriale completū est ī gnātione iudeoꝝ /
& ī gnātione gentiliū.

Quia iudicabit dn̄s ppl̄m suū: &
in seruis suis depcabitur. Inde &
ē deus laudabilis: qm̄ ipē ī futuro iudi
cabit / & discernet ppl̄m suū a nō suo .i. se
pabit agnos ab hedis: & hic intꝫ ī suis
suis depcabitur .i. se depcabilē & exorabi
lē suis fidelibꝫ exhibebit: & omēs orōnes
eoꝝ exaudiet.

Simulacra gētiū argentū & auꝝ:
opa manuū hoīuꝫ. Nomē quidē dn̄i
ī ętnū manet: & suis suis exorabilis est
dn̄s. Sꝫ gentiū simulacra nō manebūt /
sꝫ pibūt. nec se nec alios adiuuare poss̄t:
qꝛ ī materia argentū st̄ & auꝝ: et quā
ad formā opa st̄ manuū hoīuꝫ: & uili
ora sūt cunctis creaturis.

Os hn̄t & nō loquētur: oculos ha
bent & non uidebūt. Viliora quippe
st̄ homibꝫ: qꝛ cū hoīes loq ualeat: illa uq̄
qꝛ os hn̄t: & loq nequeunt. Viliora st̄
brutis aīalibꝫ. quę cū uideant: illa uiqꝫ
hn̄t oculos sꝫ nō uidet nec uidebūt.

Aures hn̄t & nō audiēt: neqꝫ ēī
ē sp̄s in ore ipoꝝ. Viliora st̄ auibus:
qꝛ aues audiūt. ista aūt aures hn̄t / & nō
audient. Et nō ē mirū / si nec loquūt. nec
loquūt. neqꝫ audiūt qꝛ uitalis sp̄s q hec
omīa opatr̄ ī aīalibꝫ: nō ē ī ore ipoꝝ. Ideo
os eoꝝ determinat / qꝛ multotiens p demo
nū ora responsa pferūt.

Similes illis fiant q faciūt ea: &
omēs q confidūt in eis. Et qm̄ sūt
īutilia / omīqꝫ sensu carentia: ideo illi q ea
faciūt: & spē suā in eis statuūt: fiāt eis
similes .i. sese mutos & surdos / cecos &
irrationabiles ad illoꝝ silitudinē repu
tent / p eo q deo relicto colunt idola.

Domus israel bn̄dicite dn̄o: &
domus aaron bn̄dicite dn̄o.
Gentes qdē idolatrę spē suā ponūt in
idolis: sꝫ uos .o. domus isrl̄ .i. minores
ecclię / gratiaꝝ actiones psoluite dn̄o. Et
uos dom' aaron .i. uos maiores ī ecclia /
idem facite.

Domus leui bn̄dicite dn̄o: q
timetis dn̄m bn̄dicite dn̄o. Vos
& dom' leui .i. uos q ī dn̄i misteriū estis
assumpti / bn̄dicite dn̄o. Leui quippe assu
ptus īterptat / uel ipē mr̄. designat eos /
q ī ecclię misteriū sortito assumūt. Et
ut uniūsalē inferat: uos oēs q filialit̄
& caste timetis dn̄m: bn̄dicite dn̄o / sic di
centes.

Benedictus dn̄s ex syon: q habi
tat in hiērlm. Dn̄s q uenit nobis
ex sion .i. ex iudaico ppl̄o / sit bn̄dictus .i.
oī gratiaꝝ actione dignus. Vel sit bn̄di
ctus .i. ī fidelibꝫ suis augeat & crescat:
q habitat ī hiērlm .i. ī eis q ad hoc labo
rant / ut ad pacis uisiones perueniant.

Alleluia.

HOrtatus ē ppha ī supiori psalmo cūctos
fideles ad laudandū deū / sꝫ sicut ipse.
qm̄ sicut ipē continua nobis tribuit bn̄fi
cia ita laus nr̄a ī eū eē debet assidua.
Aliū qꝫ laudis psalmū subseqūs posuit:
ubi & eadē q ī supiori & alia comemo
rat diuina miracula: p qbꝫ ē laudari
dignus. Fideles quos ī supiori locut'
fuit: in hoc qꝫ psalmo exhortat̄ ad laudā
dū deum: sic inquiens.

Ps. 135.

COnfitemini dn̄o / qm̄ bonus:

qm̄ ĩ ęt̃nũ mĩa eius. O uos omes
fideles confitemĩ dño. i. laudate dñz: q°
niã bonus ē. i. ad dandã ueniã p̃mpt⁹ ē.
Et iõ confitemini: qm̄ mĩa el est ĩ sc̃lm.
i. humani gn̄is saluatio facta p eius
miãz durat ĩetnũ. Sciendũ aũt φ hoc uo
ĩ unoq̃ꝫ uersu h' psalmi repetit̃ nõ alio
mysterio: nisi qz uocis repetitio ĩtelle
ctus ē confirmatio. Vel qm̄ hoc bñfici
uꝫ quo saluat̃ hoies p miãz p ceteris
est pcipuũ.

Confitemini dõ dõꝝ: qm̄ ec.
i. laudate eũ eo φ ē deificator deifica
torꝝ. Quicũq3 ei deificat̃: p ip̃3 deificat̃.

Confitemĩ dño dñoꝝ: qm̄.
Laudate eũ & eo φ õiũ dñoꝝ dñs ē:
qa quicq3 ē dñs p ip̃3 ē dñs: Sicut ẽt ait
apl̃s. omĩs potestas ē a dño.

Qui facit mirabilia magna so
lus. Ideo & ē laudabilis: qa solus sĩ
alterius auxilio magna mirabilia fac̃:
cũ utiq3 alij non nisi p ip̃m faciant.

Qui fecit cęlos ĩ intellectu: qm̄.
Vere p se facit mirabilia: quia hec.
Nam fecit cęlos. i. magnificos & altos
uiros nõ solũ uita. s3 & ĩtellectu. San
ctorꝝ ẽi qui cęli fuit atq3 sblimes: alij
uita tm̄: alij uita & intellectu. Vita
tm̄ ut Martinus & Bndictus. Vita &
intellectu ut Ioanes euãgelista: qui
uerbi dei r̃iãz nobis aperuit. Vel ipse
fecit cęlos. i. magnificos & altos uiros
ĩ intellectu. i. p intellectũ. i. p filium
suũ: q nobis fecit ĩtelligere de pr̃e qd sit.

Qui firmauit trã sup aquas: q.
hoc q̃3 aliud fecit mirabile: qz firmauit
terraz sup aquas. i. sc̃ãz ecc̃liaz ĩ fide
ãdo consolidauit: φ eã aq̃s. i. psecuto
ribus supiorẽ fecit. Vel ecc̃liaz pius ĩ
fide positaz firmauit sr̃ aq̃s baptismi.

Qui fecit luminaria magna: q.
P hoc & ē laudabilis φ luminaria ma
gna fecit. i. magnos uiros constituit:
q corda alioꝝ suis illuminarẽt smoĩb3,
ut Augustinũ hieronymũ Ambrosiũ
atq3 Gregoriũ.

Solẽ ĩ potestatẽ diei: qm̄.

Lunã & stellas ĩ potestatẽ noctis.
Vere fecit luminaria magna: qz soles
& lunã & stellas. Solẽ qdẽ fecit ĩ pote
statẽ diei. i. quosdã sc̃torꝝ fecit ãdo pspica
cis ingenij: ut cũ in se qdẽ illuminati sint.
hñt potestatẽ & alios faciendi dies. Fecit &
lunã. i. alios sc̃torꝝ nõ utiq3 tãti splẽdoris
ut soles. Fecit & stellas. i. minores min⁹
& lucentes: Qui potestatẽ dedit illuminar
noctẽ: ut illustrando cordis alieni tene
bras lumẽ ibi ueritatis apponeret. Vel
fecit solẽ tendẽtẽ ĩ potestatẽ diei. i. q°sdaz
ãdo fecit ĩ sc̃ia lucidos: ut sue diuinitatis
essentiã cognosceret. Quosdã uõ fecit lu
nã & stellas. i. mediocres tẽdẽtes ĩ pote
statẽ noctis. i. dando eis facultatẽ ut
ei intelligeret atq3 cog°sceret humanitatẽ.

Qui pcussit ęgyptũ: cũ p̃mogẽi
tis eoꝝ. Ob hoc & ē laudabilis: φ in
uitijs tenebrosos bona inspiratiõe fidei
pcussit: eorũq3 p̃ncipalia uitia ĩ eis deleũ

Qui eduxit isrl̃ de medio eoꝝ.
Et de eoꝝ pfunditate uitiorꝝ extra ad bo
nũ quosdã duxit: faciẽdo eos israel. i.
deum contemplantes.

In manu potenti & brachio ex
celso. Et hoc fecit p potentẽ & fortes
& excelsũ filiũ suũ: q man⁹ dr̃ p opera
tionẽ: & brachiũ dr̃ p fortitudinẽ. Potẽs
qz qcqd uult facit. Excelsus: qz incõp
hensibilis est.

Qui diuisit mare rubrũ ĩ diuisi
ones. Qui p hoc & ē laudabilis: φ mar

rubeu diuisit i diuisiones .i. baptismu sanguine passionis immeditu diuisis diuerse dedit: qz alijs i salute alijs i damnatione. Item qbz i salute: alijs plus alijs minus: qz sz q quisqz melius opat melius recipit: Itez qb i damnatione alijs male alij deterius: qz sm q quisqz peius agit peius consequit.

Et eduxit israel p mediu ei: qm.
Baptismu qppe diuisit. At isrl p mediu ei eduxit .i. electos qbz i salutez dat nec a dextris nec a sinistris declinare pmisit: s p mediu baptismi pduxit: qz eoz uita a sacramto non dissensit

Et excussit pharaone & uirtute eius: i mari rubro. Israel qde eduxit: diabolu at & ei potetia i baptismo destruxit.

Qui traduxit pplm suu p desertu.
P hoc & est ipe laudabilis: q pplm fideliu p h uite desertu trasduxit .i. securo & sine lesione duxit. Et uere.

Qui pcussit reges magnos.
Et occidit reges fortes.
Seon rege amorreorum.
Et og rege basan & oia regna chanaan. Et uere securu pduxit: qz oes sibi obstantes destruxit. Magna ei peccata que i eis regnu fecerat pcussit. Et criminalia uitia fortius illos ipugnantia pdidit. Et uere reges occidit: quistos s. seon rege amorreoz .i. luxuria ul hypocrisim amaritudinu. & og rege basan .i. peccati consuetudine uel auaritia: & oia regna chanaan .i. oe diuiz supbie.

Et dedit terra eoz hereditatem.
Et tandez eiectis uitijs carne illoz eorum eoz subdidit: ut ea uice hereditatis excolerent.

Hereditatem israel seruo suo: q.
i. hereditate dico tradita pplo deu uidenti. sibiqz fideliter obedienti.

Quia in humilitate nostra: memor fuit nostri. Inde & e ds laudabilis: qz du nos essemus i nra humilitate ac deiectione positi p pectm primi hois: nullis nris pcedentibz meritis gratuita mia memor fuit nostri: ut nos ad pstina dignitate reduceret.

Et redemit nos ab inimicis nostris. Et uere fuit memor nri: qz suo sanguine ab inimicis nris nos redemit. i. a malignis spiritibz seu uitijs oibus nos eripuit.

Qui dat escam oi carni. Inde qqz e laudabilis: q esca dat oi carni .i. sacramtu sui corpis & sanguinis oi sexui tribuit .i. masculis & feminis: uel oi carni .i. iudeis & gentibz credentibus.

Confitemini deo celi. Laudate eu & ppea qz ds & creator e uirtutum celestium.

Confitemini dno dnoz: qm i eternu mia eius. Et qz adeo magnus & potens e & tot nobis contulit bnficia: oes g fideles laudent eu.

Alleluia. Ipsi dauid.

Psalmus dauid. Ista spualis opatio qua dauid ppha fecit attribuit fideli aie gerenti psona hieremie: & illud optanti qd hieremias optabat. Quare iducat ppha aiam fidelez i hoc psalmo loquentez ad hieremie modu: de h mudi miserijs & pegrinatione dolente. Hieremias naqz q excelsus interptat cum pplo israelitico captus a nabuchodonosor e i babylone adductus. Ubi i t con captiuos positus & pplm isrl ad priaz reuersuz post anos septuaginta cognoscens: p eo q i captiuitate tenebat fleuit & doluit: & ut reditus ad patriaz acceleraret optauit. Sic anima quoqz:

fidelis/excelsa uirtutibus: p pmi hois
culpa a diabolo i h' mudi confusionem
deductā se ee cognoscens: atqz p' decur-
su, h' tpis spaciuz/ qd p septenariu nuz
uolut'. se de hoc exilio exitura & ad ce-
leste priaz reuersura considerans: hui)
captiuitatis damna deplorat & ut se
totius ad priaz educunt' exoptat: cuctis
pfecto fidelibus pponens exemplu: ut se
i exilio fore cognoscāt: reuersuros ad
priaz sciant. p eo q differūt'. defleat.
& ut citius reducant' exoret. Intendit
& nos istruere/ q ad tps sit a pdicatoe
cessandu: cu pdicatio futura sit steri-
lis: ne sanctu canes dilaniet: seu mar-
garitas porci gtaminet. & q pdicato-
rī insudandu sit. cu pfutura est audi-
toribus. Hec ei discretio e i pdicatoe
suanda: ut stu. & qn & ubi/ & qd/
& qbus dicere debeat pdicator. agno-
scat. Ostensura itaqz nobis fidelis aīa/
quale nobis sit p hoc exilio plorandu
& ad priaz suspirandu: quasi ab ea in-
terrogarem' quo id sit agendu: se ipaz
nobis pponit exemplu: ut qd ipa fecit.
nobis moneat ee faciedu. Inqt ergo.

136.

Sup flumina babylonis/ illic
sedim' & fleuimus: du recor-
daremur tui syon. Vos q uultis
dimittere exiliu/ & redire ad patriaz:
me imitamini. Si ei uultis scire quid
fecerī/ onda. Nos inqua positi s' flu-
mina babylonis. illic sedim'. i. nos ma-
nentes sup desideria carnis: que hoiez
ad uitia fluere faciut: sicqz ad cofu-
sione adducūt. illic. i. int' alios capti-
uos a filijs babylonis. i. ab iniqs/ nobisqz
& dissimilibz afflicti & tribulati sum'.
Vel sedim'. i. q pus i imortalitate &
gtinuitate p dignitate conditoīs pma sta-
bam': ad mortalitate & tpalitate humi-
liati sum'. Et nos istud attendentes fleui-
mus atqz doluimus. Sz quare fleuim'?
du recordaremur syon. i. du i memo-
ria reuocarem' illius gtne ciuitatis dul-
cedine. In qua cu erim': deu oculo ad o-
culuz speculabim'. Nota q dicit sup flu-
mina. Flumina qppe uocat cocupiscen-
tias carnis. i. desideria que semp ad malu
fluut. & ad confusione adducunt. Sup
que & no in qbz fidelis aīa se posita dic.
q2 nimiz/ ille est sup: q eis no consentit
imo supat & extinguit. Ille uo i eis est.
q eis obedit/ & que suadet pficit.

In salicibus i medio eius: suspē-
dimus organa nostra.

Quia illic iterrogauerūt nos: q
captiuos duxerūt nos/ uerba
cantionū. Nos qdez i hac ualle mi-
serie sedim' & deiecti sum': ubi & a filijs
babylonis afflicti sum'. Et nos positi i
salicibz eram' i medio ei'. i. nos comoran-
tes int' infructuosos & steriles (Nam sa-
lix infructuosa e arbor.) eram' i medio. i. i
profunditate ei' gfusionis. suspendimus
organa nra. i. distulimus pdicationez
nostra: que ad instar organi nobis dul-
cis erat. arbitrantes & cognoscentes ea
fore inutile/ eo q nollet audire. Sz forte
queris: quare nos organa nra suspen-
dimus. Ideo certe/ q2 illi q duxerūt nos
captiuos/ iterrogauerūt nos uba catioriu.
i. maligni sps q nos seductione sua ad
has deduxere miserias. p membra sua i-
ter alia multa rogauerut nos/ ut uba p-
dicationis eis ppinarem': q2 nobis sua-
uia st' admoduz. Vel derisorie nos ro-
gauerut dicentes. Dicite nobis de uris
cantionibz aliqua. Maligni ei sprit)

fundebāt membris suis: ut a nobis illa derisorie quereret & io recusauim⁹ dr̄e.

Et q abduxerūt nos: hymnū cantate nobis de canticis syon. Et bn̄ fecim⁹ qꝫ inimicis nr̄is illa negauimus. qꝛ nō solū duxerūt nos captiuos uerū & abduxerūt. i. longinquos nos nimiumqꝫ remotos abītudine meā & a dei uisiōe fecerūt. Et cū illa nobis fecisset: derisōie nos postea rogabāt / hymnū & laudez aliquā nobis cantate de canticis illis, que nobis hēc dicitis ex sion. i. de nescio qua celesti specula / quā expectatis.

Quō cantabimus canticū dn̄i ī terra aliena. Ipi q̄dē derisorie nos rogauerūt ut eis cantarem⁹. At nos eoꝝ intētione uidentes / rn̄dibus. Quō cantabim⁹ canticū dn̄i ī terra aliena. i. qua rōne, quo ue fructu nūciabim⁹ p̄dicatione dn̄i suauē ut canticū ī cordibꝫ uris: que sūt terra & aliena. i. terra sterilis & īcongrua seminī.

Si oblitus fuero tui hirl̄m: obliuioni detur dextera mea. Tuequidez cū p̄dicatione cognoui īutilē. silui. Sz. o. hirl̄m / si cū uidero aptū locū & tēps ad p̄dicandū: fuero tui oblitus: & te nō nūciauero: & gaudiū & pacez q̄ ī te e / nō p̄dicauero. si istud fecero: hoc m̄ contingat / ut dextera mea det̄ obliuioni. i. bona opa mea q̄bus me ad dexterā ponenduꝫ confido: ueniat m̄ ī obliuionē: i. qꝫ bn̄ opari penit⁹ obliuiscar. Vel opa mea q̄bus ad dexterā statuar: ī obliuiōez ueniant deo: ut nūq̄ me p eis remunēt.

Adhereat lingua mea faucibꝫ meis: si nō meminero tui. Et nō solū bn̄ agere obliuiscar / sꝫ & bn̄ loq. Et hoc dicit. Lingua mea faucibꝫ meis adhereat: & sine loquēdi officio maneat. si dū locū & tēps habuero: tui nō meminero: & a tui p̄dicatione cessauero.

Si nō p̄posuero tui hirl̄m ī p̄ncipio leticie mee. Et oīa hec supdicta m̄ contingat: si nō p̄posuero te ī p̄ncipio leticie mee. i. si te p̄ncipalr̄ in ītentione mea p̄ aliis omibꝫ aliis nō habuero. ī ipō initio bone opationis / quā cū leticia & exultatiōe pficiam.

Memor esto dn̄e filioꝝ edom: in die hirl̄m. Inimici quidez nos derisorie rogantibꝫ ut p̄dicarem⁹. nō p̄dicauim⁹. Quod nō ex malicia fecim⁹ uel malíuolentia. Et hoc ita ēē, inde pbat̄: q̄m p eis oram⁹: eisqꝫ salutē optimus / ita dicēdo. O dn̄e memor esto filioꝝ edom. i. miaꝫ tuā exhibe imitatoribus iniquoꝝ: q spē suā ī terrenis ponūt: & sanguinibꝫ &c. i. peccatis delectant̄. Edom eī īterptat̄ terren⁹ uł sāguineus. Et qualr̄ eoꝝ memor ēē debeas / ondo. Ponēdo eos ī die hrl̄m. i. ī claritate illius fidei: quā illi hn̄t / q ad pacis uisionē tendit. Vel ponēdo eos ī die. i. ī pticipatione diuinitatis: que dabit̄ electis ī hirl̄m celesti.

Qui dicūt exinanite: exinanite usqꝫ ad fundamētū ī ea. Illoꝝ itaqꝫ filioꝝ edom memor esto: q cum dniuz inter alios obtineat: minoribꝫ suis sibiqꝫ subditis p̄cipiūt: exinanite, exinanite. i. penit⁹ ānihilate & euacuate quicq̄d boni est ī ea. i. ī ecclīa usqꝫ ad fūdamētū. q. d. ī tm̄ subuertite & dissipate. ut & fidē que fundamētū ē aliaꝝ uirtutuz corrupatis & eradicetis. Qꝫ uō exinanite īgeminat: ad hoc facit: ut eoꝝ ostendat p̄seuerantiā.

Filia babylonis misera: beatus q retribuet tibi retributiōez tuaz.

Filij ydē edom hoc mō nos impugnant.
Sz. o. filia babylonis misa: tu nos mul-
to magis affligis & turbas. i. tu caro no-
stra que merito filia babylonis diceris:
qz tuas delectationes implem⁹. ad cōfusi-
onē ducis. Que & misa es: qz sz te calore
ꝙ & frigus, famē & sitim/ aliasqz multi-
plices misias patim̄. Tu nos multo ma-
gis afficis/ dū bellū intestinū contra nos
exigis. dū impugnas desideria sps: dū
nrē saluti tua uoluptate cōtendis. Et
qz te sequēbz & desideria tua ꝯplentib⁹
eternas infligis misias: ille ꝗ beat⁹ erit,
q tuā retributionē tibi retribuet quā tu
nobis retribuisti. i. q te ī tuis desiderijs
p bonū mortificauerit: sicut tu eū p
malū mortificare quesieras. Qd ma-
lū intulisti oībus nobis. Nos qdez tibi
bona tribuimus: dū cybis ne deficias
alimus dū uestib; ne peas tegimus: Qui-
bus bonis mala retribuis: dū tuis dele-
ctationibz desideria mētis obtūdis: atqz
nos p uitia mortificare conaris. Et qz
semp qualē spm̄ pimas machinaris: il-
le inquā beatus erit/ q puulos suos alli-
det tenebit. i. q tectos adhuc delectati-
onis motus: q nodū ad consensū actūqz
creuerit/ comprimet & retinebit: nec ad
consensionē uel opatione pcedere ac cre-
scere sinet. Ille inquā beatus erit: qui
puulos/ tenēdo eos/ ad petrā allidet. i.
q illicitos motus carnis comprimēdo/
ad christi conformitatē desteuet atqz
cōminuet. q nullū pcti motū admisit.

**Beatus q tenebit: & allidet par-
uulos suos ad petram.** Hic usus
sup̄ pxime explicatus & expositus est.

Ipsi dauid.

Psalmus dauid. In hoc psalmo uox est
fidelis aīe laudantis deū p quibusdā
bnficijs sibi singulariter concessis/ & p qui-
busdā cōiter cunctis fidelibz collatis. Quod
facit ad istructionē nrā/ ut nos p bnficijs &
preijs & cōibus a deo acceptis deū ipū lau-
demus. Quia igr hoc sue intentionis est: ut
nos suo exemplo p bnficijs diuinit⁹ acceptis
ad deū laudandū hortet⁹. qualr hoc facere de-
beamus, apostropha ad deū facta declarat dicēs.

Psalmus. 137.

**Confitebor tibi dn̄e ī toto corde
meo: qm̄ audisti ūba oris mei.**
O dn̄e confitebor tibi. i. laudabo te ī toto
corde meo. i. nūqā cessabo a laude tua. &
merito te laudabo: qm̄ audisti & ad effectū
pduxisti uerba oris mei de rōne plata. non
p sonū tm̄mō. Ille eī suo ore loqt⁹. q hoc hꝫ
ī corde: qd pfert ore. Ille uō corde nō suo
loquit⁹: q quod ore promit/ corde nō loqt⁹.

**In cōspectu angeloꝝ psallā tibi: a-
dorabo ad tēpluī scm̄ tuū: & con
fitebor nōī tuo.** Et qm̄ laus oris sola
nō sufficit: io psallaz tibi. i. bn̄ opabor ad ho-
norē tuū: ī conspectu angloꝝ. i. ea intentiōe
qua angeli tui tibi desuiūt. Vel ī conspectu
angeloꝝ. i. ut īter anglos associari merear.
Vel bn̄ opabor uidentibz & testificātibz an-
gelis quos p tuis fidelibus ī ministerium
mittis: ut tibi que bona agit ysqz renun-
cient. Et bn̄ opando adorabo. i. cultuz di-
uinitatis tibi soli debitū ueneram⁹ exoluaz/
ad hoc ut merear fieri templū sanctū & uir-
tutibz confirmatū: ī quo habitare digne-
ris. tuū. i. a te factū. Vel adorabo. i. filio
tuo diuinitatis cultū exhibebo ad pmerēdū
eū/ q fuit templū sanctū tuū: in q plení-
tudo diuinitatis hītauit corporalr. Et / u
talē me exhibuero: confitebor nōī tuo. i.
tibi nō mihi īputabo. Vel confitebor nōī
tuo. i. laudabo te.

Sup miā tua & ueritate tua: qm̄

magnificasti sup oẽ nom̄ sctm̄ tuū. huc usq3 de ppriys egit bn̄ficiys: modo loq de oibz incipit. Et nõ solū pro his pdictis te dñe laudabo: uerū & cõfitebor & laudabo te sup. i. de mĩa tua & remissione peccatoꝝ cunctis ĩ baptismo ꝯcessa. & ueritate. i. de uera tuaꝝ pmissionū impletione, quã sctis ĩ futuro concedes. Inde & te laudabo: qm̄ magnificasti & exaltasti nom̄ sanctū tuū, sup oẽ qd̄ est. Nom̄ eĩ tuū cuncta formidant. Ad inuocatione nãq3 tui nõis, demones fugant̄, spentes tollut̄, morbi pellut̄: mors fugatur: uita donat̄: tempestas sedat̄: & omne noxiū uincit̄. Magnū g° est nomen tuu3 sup omne quod ẽ.

In quacūq3 die ĩuocauero te, exaudi me: multiplicabis ĩ aĩa3 mea3 uirtutẽ. Et qa. o. dñe te ĩ bn̄ficiys tuis & laudo & pdico: hac mihi uicissitudinem redde qꝫ ĩ quacūq3 die. i. ĩ quacūq3 uirtutū luce posit9 te inuocauero: exaudi me. Et qualr̃ me exaudies uel13, ondo. i. uirtute3 illa in qua positus fuero, multiplicabis & augebis ĩ aĩa mea.

Confiteant̄ tibi dñe oẽs reges tr̃e: & qa audierũt omnĩa ũba oris tui. Et qm̄ nom̄ tuū sup omnĩa magnificasti: eo omẽs reges terre tibi confiteant̄. i. qmq3 suã terrenitatẽ bn̄ regũt, te laudent̄: & qꝫ sic sue terre rectores, tibi ascribat. Et nisi ita fecerĩt: inexcusabiles erũt: qa audierũt uerba oris tui. i. audierũt te precipiẽte3, ut q gloriat̄. ĩ dño gloriet̄.

Et cantẽt ĩ uiys dñi: qm̄ magna ẽ gloria dñi. Et nõ solū confiteantur domino reges: s3 & positi ĩ uiys dñi. i. ĩ adimpletione pceptoꝝ ei9, cantent. i. cū delectatione adimpleant. Et dignū ẽ, ut hoc faciant: qm̄ gloria dñi. i. gl'osa remuneratio que eis ob hoc a dño dabit̄, ẽ magna.

Qm̄ excelsus dñs, & humilia respicit: & alta a longe cog̃scit. Et uere gl'ia dñi magna ẽ: qz ille q dat, magnus ẽ & excelsus: & do9 ẽ. i. ops ẽ. S3 forte dicis. Si magnus est: magnos tm̄ honorat: humiles abycit. S3 nõ bn̄ sentis. Nam humilia respicit. i. respectũ sue mĩe pbet humilibz. hic eis dando auxiliu3 & ĩ futuro premiu3. S3 qm̄ dixi deū humilia respicẽ: reputat forte supbus se ĩpune peccar̃: qĩ eū ds̄ nõ uideat. S3 profecto fallit̄ qa ds̄ cognoscit alta. i. supbos arrogantes a longe. i. alienãdo se ab eis, & hic suũ eis auxiliũ subtrahẽdo: & ĩ futuro remuneratione sctoꝝ negãdo.

Si ambulauero ĩ medio tribulatiõis, uiuificabis me: & sup irã inimicoꝝ meoꝝ extendisti manū tuã: & saluu3 me fecit dextera tua. Et qa tu dñe hic respicis humiles: ut hic eos adiuues, & ĩ futuro remuneres: io si ambulauero. i. pseuerauero ĩ medio tribulationis: nõ deficiã neq3 succumbã: qz uiuificabis me. i. efficies me constãte3 & uiuidu. & extendisti pro extendes manū tuã sup irã inimicoꝝ. i. exercebis ultricẽ potentiã tuã ad superãdū furorẽ inimicoꝝ: qz si extẽdes: maiorẽ dabis mihi tolerandi constantiã q̃ psecutoꝝ seuiciã. Et dextera tua. i. potentia tua saluũ me fecit p faciet. i. ab eoꝝ conformitate eripiet.

Dñs retribuet pp me: dñe mĩsericordia tua ĩ sc̃ulū: opa manuũ tuaꝝ ne despicias. Ego q deꝫ p potentiã meam rebi [illegible]

inimicos psequẽtibꝫ pro me retribuet.
i. p poenis quas mi intulerũt: illis re-
tribuet/sicut ipe pmisit. Mihi uindi-
ctam & ego retribuã. Illos qdẽ. o.
dñe punies: Sꝫ opa manuũ tuaꝝ ne
despicias. i. uirtutes quas i sctis tuis es
opatus: ne contemptui habeas: quin
eas remuneres. Et nõ debes despicere:
qꝛ miã tua duras i sclã / uel hoẽs ad et-
nitatẽ pducens / ẽ tibi nãliter insita.

In fine psalm⁹ dauid.

ISte psalmus mysterioꝝ plen⁹ est: un
& obscurissim⁹ est. Sꝫ si in psona ge
neris humani christus loquat᷑: ad
litterã hoc mõ uenit᷑. Ego qdẽ uob au-
ditoribꝫ meis humilitatẽ atqꝫ patiaꝫ
sũidã ppono: quas ut sũare possitis:
ne de uobis supbiẽdo psumatis admo-
neo. Primus ẽi hõ qui de se supbiẽdo
psumpsit. i oimodũ defectũ uenit: ac
sic qꝛ nõ ualeret ipẽ sibi sufficere / tãdẽ
cognouit. Cui⁹ defectũ assũpta i me illi⁹
psona / ac si pmus ipẽ hõ loqueret᷑ / p
apostrophã ad deũ factã / ordo: sic dicẽs.

ps. 138.

DOmine probasti me / & cogno-
uisti me: tu cognouisti sessio-
nẽ meã & resurrectionẽ meaꝫ.
O dñe qm̃ de me psumpsi: & mihi p
me satis ẽẽ posse putaui. tu me pbasti.
i. i experientiã mei me adduxisti: & utrũ
p me mihi sufficere possẽ / nec ne: expi-
ri me uoluisti: Et qꝛ me ad hãc expien-
tiã adduxisti: cognouisti me. i. qꝛ mihi
sufficere nõ ualerẽ / expimẽto me scire
fecisti. Et qm̃ nimiuꝫ de me supbiẽdo
psũpsaꝫ: tu cognouisti sessioneꝫ meaꝫ.
i. decreuisti ut de btitudine i qua stabã
sblimis: ad hꝰ mũdi misias deuolue-
rer & humiliarer. Sꝫ qm̃ ista sessio &
humiliatio reuocabilis erat: cognouisti re
surrectionẽ & redemptionẽ meã p miãꝫ
tuã futurã.

Intellexisti cogitatiões meas de
longe: semitaꝫ meã & funiculũ
meuꝫ inuestigasti. Et nõ solũ ista co
gnouisti: Sꝫ & cogitationes meas de lõge i
tellexisti. i. deliberationẽ meã: qua decreui
magis obedire deceptori / q̃ tibi creatori.
Cu⁹ cã a te sũ longe factus & alienat⁹ / p
fectu. Inuestigasti & semitã meã. Semita
limes strictior deriuat᷑ a uia. P uiaꝫ itaqꝫ
obedientiã diuini pcepti intellige. p semi
taꝫ uõ diuerticuluꝫ seductionis: quo hõ
p⁹ seductionẽ incessit. Et ẽt ĝ dicit / tale ẽ.
Tu inuestigasti semitã meã. i. deuiatioẽꝫ
illã: qua de tua obediẽtia exiturus: & te
tatoris erã uolũtatẽ secuturus / subtiliter
pus cognouisti. Et & funiculũ meũ inue
stigasti. i. i cui⁹ forte ppter qꝛ de obediẽtia
tua recesserã / dandus essẽꝫ plasti.

Et omẽs uias meas puidisti: qa
nõ est smo in lingua mea. Et nõ
solũ illud diũticulũ: quo de uia tua exitu
rus erã / cognouisti: Sꝫ & omẽs uias meas
puidisti. i. qcqd erã facturus / añ cõside
rasti: quia cũ paterer / nõ clamaui nec ꝯ
dixi.

Ecce dñe tu cognouisti oĩa nouis-
sima & antiqua: tu formasti me /
& posuisti sup me manũ tuam.
Et uere cognouisti oĩa: qꝛ nouissima & an
tiqua. i. ruinã meã / & mortalitatẽ i quã
p peccatũ lapsus suꝫ. Tu & formasti me
ad istos labores: ad q̃s omẽs nati sumus.
Et posuisti uel grauasti sup me manuꝫ
tuã uindicẽ / grauateꝫ supbũ salubriter:
ut exhibeat humileꝫ. Et igrauata manu
Mirabilis facta ẽ sciã tua ex me: cõ-
fortata ẽ / & non potero ad eam.

Sciā p me facta ē apud hoīēs notior: que
ado magna ē: q, ſʒ humanitatē eaʒ cō
phendere nequeo.

Quo ibo a ſpū tuo: & quo a facie tua fugiam? huculq; ī chriſti pſona
legit᷑. hic uō gn̄is humani in ſe pſonaʒ aſ
ſumit: ac ſi dicat: Non ſolū tuā ſcīetiaʒ
comphendere nequeo: ſʒ nec magnitudi
nis qdē tue potētiā effugere ualeo. Quo
ei ibo a ſpū tuo. i. ab indignatione tua fu
giens? & quo a facie tua. i. a pñtia tre
ture fugiam?

Si aſcendero ī celū: tu illic es: ſi deſcendero ad infernū: ades. Vere fu
gere nō poſſū te, qn ubiq; īuenia te: qa ſi
aſcendero ī celuʒ. i. ſi tante temeritatis &
pſumptionis fuero: ut me angelicis crea
turis ānumerē. tu illic es p pōtentiā & dilec
tione. Et ſi deſcendero ī infernū. i. ſi adō
fuero obrutus peccatis. ut deſcendā ad in
fima uitioꝝ: & compar fiam angelicis
illis creaturis. i. malignis ſpiritibꝫ, ne te
īueniā. nō te latebo: qꝛ illic ades p potētiā
& ultione.

Si ſūpſero pēnas meas diluculo: & habitauero in extremis maris. i. ſi
mature & ſidelate geminā dilectionē arrē
po: & oīa mūdana pᵒ me dimiſero. ibi quoq;
te inueniā.

Et ei illuc manus tua deducet me: & tenebit me dextera tua. i. auxili
atrix potentia tua de uirtute ī uirtutē me
cōſcendere faciet. Et tenebit me dextera
tua. i. potentia tua pſeuerare me faciet.

Et dixi: forſitan tenebre conculcabūt me: & nox illuminatio mea in delicijs meis. Et dixi. i. apud me re
putaui. Forſitan tenebre cōculcabūt me. i.
ſi qn̄ mihi tribulationes acciderit: me de
uincēt: qꝛ deus ibi nō aderit. Et nox illu
minatio mea: Sʒ tandeʒ cognoui me
ī mea reputatione falli: Nam nox in
delicijs meis ē in illuminatio. i. tribu
latio & aduerſitas delectanter & cū io
cūditate ſuſcepta, ē mihi illuminatio. i.
reddit me illuminatū, & a peccatis mū
datū.

Quia tenebre nō obſcurabūt᷑ a te: & nox ſicut dies illuminabit᷑: ſicut tenebre eī, ita & lumen eī.
Et uere ī tribulatione te īueniā: qꝛ te
nebre nō obſcurabūt᷑ a te. i. peccata mā
que me reddūt tenebroſū, tibi nō erūt
ignota, ſʒ cognita: & p tribulatione me
aʒ purgabis illa. Et qꝛ me ī tribulatiōē
purgabis: ſcio qꝛ nox in illuminabit᷑,
ſicut dies: i. aduſitas in uertet᷑ in pſpita
tē: dū p eā a peccatis mūdabor. Et uē
aduſitas mihi ī pſpitatē uertet᷑ qꝛ tene
bre eius ſūt, ut lumen eī. i. ſicut ſpūali
bus ē pſpitas: ita & utilis ē aduerſitas.
Sicut eī ccedit eis d̄s pſpera, ne frāgāt᷑:
ita irrogat aduſa, ne extollant᷑.

Quia tu poſſediſti renes meos: ſuſcepiſti me de utero matris mee. Et iterū pbo, q, tribulatio ſit in
utilis. Naʒ. o. dn̄e p ipaʒ tribulatione
renes meos poſſediſti: i. delectationes
meas pus illicitas atq; carnales, ī poſ
ſeſſionē tuā uertiſti: qꝛ facte ſūt licite &
ſpūales: & p ipās tribulationes ſuſcepi
ſti. i. ſurſū ad bn̄ opādū cepiſti me:
me dico ſepatū ab utero matris mee. i.
de conſuetudine peccādi: ī qua genuit
me mater mea. i. mortalitas mea. i.
babylonia mea. Et bn̄ conſuetudinē
peccādi uocat uterū: qꝛ ſicut uterꝰ clau
dit uiſcera: ita conſuetudo peccandi
alligat hoīeʒ ī peccatis. ¶ Aliās ī chri
ſti pſona legat᷑. Ego qdeʒ ut dictū eſt

supius: scdm humanitate / oimoda tui
pe sciaz comphedere nequeo. Et qz scdm
humanitate impotens & ifirm⁹ appareo
io dixi .i. apud me reputaui. tenebre
conculcabut me .i. iudei tenebris pec
catoz obsiti psequent & impugnabt
me / eo q suz eis forsitan .i. qz adhuc de
mea diuinitate dubitat: credetes me
puz hominē & nō deū. Ipi qdem me
conculcabut: sz nō curo: qz nox ī deli
cys meis .i. tribulatio & passio a me
cū delectatione suscepta / erit m̄ illumi
natio: qz cū exaltatus fuero: oīa tra
ha ad me ipm. Et uere ego p passionē
illuminabor: qz .o. dnē pr̄ / omnes q p
te patiut illuminas. Et hoc ē qd eqūi
pollent dicit. Sz qualitatē p q̄lī ponit.
Tenebre nō obscurabut a te .i. illi qui
tribulationū tenebras sufferut: tibi
nō erut icogniti & obscuri: sz eos ab oī
peccato mūdabis / & glificabis. Et quia
ipi p tribulationē glificabut: nox illu
minabit eis / ut dies .i. ita erit utilis
eis aduersitas / sicut psperitas. Sz forte ne
get hoc aligs / q deus sctōs suos flagel
lari & tribulari nō sinat. Sz profecto
mentit: qz sicut lum ē ei⁹: ita tenebre sr̄
eius .i. sicut dat sctīs psperitatē ne defici
ant: ita dat aduersitatez / ne qn̄ supbiat.

Confitebor tibi: qa terribiliter magnificatus es: mirabilia opa tua: & aīa mea cognoscet nimis. mirabilia opa tua: qbz hoiez
mirabilē creasti: sz p me mirabilius re
demisti.

Non ē occultatū os meū a te qd fecisti ī occulto: & sba mea ī inferiorib; terre. Vere mirabilia tua
cognosco: qz robur meū qd ē mihi a te
ī occulto & in interiori meo / m̄ ē mani
festū / & si alys sit occultū. Vel scia que p os
pfert: quaz m̄ ī interiori meo dedisti: a me nō
ē abscondita. sz omib; pmulgata. Et licet sīz
fortis interius: tn̄ caro mea grauioribus ē
subiecta misiys · q̄ fuisset caro pmi hois. pm⁹
eī homo ita ē conditus: q nihil pt q cade
re poterat / ipfectionis habebat. Ego uō mor
talis sū / & corruptibilis passibilis & tpalis

Impfectū meū uiderūt oculi tui: & in libro tuo oēs scribent: dies formabunt & nemo ī eis. .i. Respectu
mie tue dne / cognouerūt illā impfectionē / qua
ī me & ī meis habuera. & in libro tuo oēs
scribent .i. omēs q p me cōutent. mihi q
suz liber tuus / adherebūt / sicut lrā adheret
carte. Et dies formabūt .i. ab alys ia p me
illuminatis / aly fient dies & ī uirtutib; lu
minosi. Et nemo ī eis .i. nemo tn̄ illoz qui
p alios fient dies: uel p quos fiūt dies: finē
sue saluationis iponet.

Mihi aūt nimis honorificati sūt amici tui ds: nimis confortatus ē principatus eoz. Et uere nō eis: qa
mihi tn̄. Nam q ipi p pmū hoiez / nō ni ,ī honorati sr̄
mis .i. plusq cogitare sufficiat sr̄ honorati.
mihi imputabunt. & q nō sr̄ amici / qui p
cū pus essēt inimici / mihi ascribent. Et ni
mis confortat⁹ est pncipat⁹ eoz .i. digtas
illoz excellenter ē roborata: ut obtinere
possent qcqd optarent / mihi imputabūt.

Dinuāābo eos: & sup arenā multiplicabūt: exurrexi & adhuc sū tecū.
Et nūc hec oīa mihi ascribēt qz de massa
pdendoz sepabo eos: Et hi sn̄ nūō qdem ēēt.
Sz merito augebūt sup steriles & ifructuo
sos. Et q eos hoc mō aegrā / inde cōtinget:
q inter alios mortuos surrexi: & adhuc sū
tecū .i. & tn̄ usq; ad iudicy tps / multis sū
tecū occultus.

Si occideris deus peccatores: uiri

sanguinũ declinate a me. Et uere
sũ tecũ: qꝛ uolo que uis. Nam si peccato
res a te separaueris: qđ eoꝝ ē occidere: ego
qͦꝫ occidaꝫ. Et uos q̄ dediti estis oī tpr̄ pec
catis / discedite ab electoꝝ meoꝝ cōsortio.

Quia dicitis ī cogitatione: accipiet
ī uanitate ciuitates suas. Et merito
ab electis seiungi debetis: qꝛ ī cogitatione
urã de illis reputatis hoc qđ isti intendũt /
ut fiant ciuitates uirtutũ: uel ut pueniat
ad hrlm celeste / cedet eis ī uanũ: qꝛ quod
spant nō consequent̃.

Non ne q̄ oderũt te dn̄e oderam: &
sup inimicos tuos tabescebam.
Et in hoc & probo q̄ sim tecũ: qꝛ quos o
disti / ego qͦꝫ odi. Et licet illos odirē: quedã
tn̄ defectuꝫ peoꝝ pditione patiebar.

Perfecto odio oderã illos: & inimi
ci facti sũt mihi. i. odio hēbã nō quod
facti sīt / s; qđ faciebãt. Vn̄ in hoc qđ fece
rãt / inimici: in hoc qđ facti sīt / erat amici.

Proba me deus: & scito cor meuꝫ:
ītroga me / & cognosce semitas m̄as.
Proba me d̄s. i. pbatos effice meos: & fieri
fac uolũtatē meoꝝ. Interroga me. i. meos
expire p flagella. Et cognosce semitas me
as. i. fac cognosci arctaꝫ uitam illoꝝ.

Et uide si uia iniq̄tatis ī me ē: & de
duc me in uia eterna. Et uide. i. consi
dera si q̄d reph̄ensibile ī meis ē: Et deduc
me. i. de illa iniq̄tate duc eos ad iusticiaꝫ:
ponēdo eos ī me: q̄ sũ uia ducens ad eter
nitatem.

In finē psalmus dauid.

IN finem psalmus dauid. In hoc psalmo fi
delis aĩa loq̄t̃ / intendens ī finē. i. ī iusticie
pfectionē / & ī oīmodã ī bono pseuerantiã.
Qđ ut obtinere possit: orat se liberari a co
formitate hoīuꝫ prauos mores h̄ntiuꝫ / & a
conformitate hereticoꝝ. Et suo exēplo nos
īstruit: ut ad uirtutũ apph̄ensionē &
ī bono pseuerãtiã deuote tendamus:
& qͦmͦ possum⁹ a conformitate prauoꝝ
& hereticoꝝ liberari / deũ orem⁹. Vt gͦ
nos instruat qualr̄ orare debeamus.
qualr̄ ip̄a orauerit ondit / sic dicens.

ps. 139.

ERipe me dn̄e ab hoīe malo:
a uiro iniquo eripe me. O dn̄e
ut facilius uirtutes ualeã obtinere: &
ī bono pseuerare: libera me ab hoīe
malo. i. a conformitate hoīs h̄ntis
prauos mores: de quo ī euãgelio dicit̃:
Inimicus hō hoc fecit. Et eripe me a
uiro iniquo. i. a conformitate homis
heretici: ne ab eo inquiner.

Qui cogitauerũt iniq̄tates in
corde: tota die cōstituebant
prelia. Qui cogitauerũt. i. subtilr̄ īuene
rũt hereticas prauitates / nō ī libris īuen
tas / s; de corde suo deproptas. Vn̄ qͦti
die constituebãt p̄lia. i. assidue cͦ ca
tholicos faciebant lites.

Acuerũt linguaꝫ suã sicͭ sˀpentes:
uenenũ aspidũ sb̄ labiis eoꝝ.
Acuerũt linguã suã. i. acutas adinue
nerũt sn̄ias / fidē uulnerãtes: & uene
nũ pfidie infundentes: Venenũ aspi
duꝫ īsanabile coopⁱtũ ē ī s̄monibꝫ eoꝝ:
qꝛ amaris dulcia miscent. Diapsal^a.

Custodi me dn̄e de manu pecca
toris: ab hoīb; iniq̄s eripe me.
Custodi. i. conserua me de cōformitate
heretici: & redde me liberũ a confor
mitate hoīs prauos mores habētis.

Qui cogitauerũt supplantare
gressus meos: absconderunt
supbi laqueũ m̄. i. Qui exq̄sierũt
callide s̄buertere fidē meã: & io abs̄co
se pparauerũt mihi decipulã: non qua

moveri: B qz ipi sunt superbi.

Et funes extenderũt ĩ laqueũ: iux̃ iter scãdalũ posuerũt michi. Et funes .i. pplexas rõnes m̃ pposuerũt: ad hoc / ut illaquearet m̃ illis. Et iuxta iter ppareuerũt m̃ offendicula in reb3 ys · que ad fidẽ attinet: sic sacramẽta.

Dixi dño: d̃s m̃s es tu: Diapsalma. exaudi dñe uocẽ depcationis mee. Dixi dño .i. Et io oraui ad dñ: deus meus es tu .i. creator meus / & assumptor n̈e mee: da effectũ depcationi mee p uoces prolate.

Dñe d̃s uirtutis salutis mee: obũbrasti sup caput meũ ĩ die belli. Dñe dñe uirtus .i. auctor saluationis mee: obũbrasti sup caput meũ .i. potẽtia tua munisti mẽte3 meã .i. munimẽ gr̃e tue dedisti ĩ supiori meo: ĩ die belli .i. ĩ tpe feruẽtissime psecutionis.

Non tradas me dñe desiderũ meũ peccatori: cogitauerunt contra me: ne derelinquas me: ne forte exaltent̃. Non tradas .i. nõ pmittas me conformari h̃etico: me dico separatũ a fide · qua3 semper ĩconcussa3 tenere desidero. Cogitauerũt contra me .i. exquierũt ea que sũt fidei mee contraria. Ne derelinq̃s me .i. ne sbtrahas mihi auxiliũ tuũ: ne forte exaltent̃ .i. ne si forte uictores fuerũt supbiant & glorientur. Diapsalma.

Caput circuitus eo2: labor labio2 ipo2 opiet eos. Caput circuit9 eo2 .i. crebra reuolutio disputationis eo2 e robur eo2: & laboriosa figmẽta mẽdacy opiet / & uice clypei defendet eos. Diapsalma.

Cadẽt sup eos carbones: ĩ ignẽ3 deycies eos: ĩ mis̃ys nõ subsistet. Cadent sup eos carbones .i. ignite frũe diuino2 tractato2 cũ magno podere ueniẽt ad supandos eos. Et p illas fruas a fastu supbie depones eos: ponẽdo illos ĩ spale3 tui dilectionẽ. Et amplius nõ pseuerabũt ĩ prauis sentẽtys · que sunt causa miserie.

Vir linguosus nõ dirigẽt in t̃ra: uirũ iniustũ mala capient ĩ interitu. .i. Aliqs ĩpudent & sĩ rõne ueritati resistens · qñdiu ĩ hac uita fuerit / de tortitudine sue h̃etice prauitatis nõ reducet ad rectitudinẽ catholice ueritatis. & uirũ iniustũ .i. hoĩe3 iniusticie semp intentũ / pterna tormẽta suscipiet / deducendũ ĩ interitu .i. ĩ damnatione ppetua.

Cognoui qa faciet dñs iudiciu3 iopis: & uindictam pauperum. Cognoui .i. in exprimẽto didici: qz d̃s p uitibz & culpis paupe3 spũ ĩ hac uita flagellat. Et ĩn ĩ eos q paupes affligũt / uindicta3 faciet ĩ futuro.

Verũtñ iusti cõfitebũt̃ nõi tuo: hitabũt recti cũ uultu tuo. Et licet iusti tribulent̃: tñ inter ipa flagella laudabũt nomẽ tuũ. Et merito. qm ipi p flagella directi: iugiter pseuerabũt cũ filio tuo.

Psalm̃ dauid.

Vox ẽ aĩe fidelis / exponẽtis nobis ĩ hoc psalmo quatuor pncipales modos orãdi. Orat nãq3 deũ / ut nihil possit orare qd nõ sit orãdũ .i. qd nõ ptineat ad aĩe corporis/q3 salutẽ. Orat & / ut sue orõnis intentio semp ad sũmi boni adeptionẽ spectet. Precat̃ q3 ut nũq̃ in lingua peccare possit. Demũ postulat / ut si qñ lingua actu ue peccauerit: nõ ĩ peccato excusationẽ querat: ut eã q3 excusatione defendat. Et ĩ q3 fidelis aĩa nobis faciendũ pponit .s. ut nihil petam / nisi qd ad salutẽ attineat. intentio nr̃a ĩ orõne sepe

ad sūmū bonū tendat. Orem⁹ & ne ī lingua peccemus: nec peccata nra excusem⁹? Vt ig̃ nos hec petere doceat: quatē ora uit ipā demonstrat. sic dicens.

psalm⁹. 140.

DOmine clamaui ad te: exaudi me: intende uoci mee, cū clamauero ad te. O dnē clamaui ad te. i. ītense ad te oraui solū p mercedū: & ideo exaudi. i. da effectū orōni mee. Et uro rationi mee effectū pbeas. ītende uoci mee, cū clamauero ad te. i. ita te intensuz exhibeas ad exaudiēdū: sicut me ītensū exhibeo ad orandū.

Dirigat' orō mea sicut īcensū in cōspectu tuo: eleuatio manuū mearū sacrificiū uespertinum. Impetrata tandē exauditione, qd uelit impetrare declarat. O dnē orō mea ī conspectu tuo dirigat'. i. orō mea cordi cōsona ī conspectu tue maiestatis ascendat: in hoc incenso comparabilis, ut alta petat: & sūmū bonū solūmō querat. Et sic sit tibi suauis & accepta. Istud & peto, ut amplinatio bonarū actionū mearū ita t' sit accepta, quēadmodū acceptabile t' fuit sacrificiū illud qd ī uespe mūdi filius tuus ī ara crucis obtulit.

Pone dnē custodiā ori meo: & hostiū circūstantie labijs meis. Istd q3 dnē pcor: ut ori meo custodiaz ponas: ne unq̃ in lingua offendā: & hostiū circūstantie labijs meis. i. diligētē custodiā. da do michi discretionē loquēdi & tacendi.

Non declines cor meū ī ūba malicie: ad excusādas excusationes ī peccatis. Et si contigerit, q in lingua uel alio quis mō peccem: nō pmittas me excusare peccatū: uel (qd est deterius.) defendere excusationē peccati. Non ig̃ pmittas mei cordis affectū declinare ī ūba maligna. i. ut querā infecunditā rōne defendere excusationes p̄us būnt ī petit.

Cū hoīb3 opantib3 iniqtatē: & nō cōicabō cū electis eoꝝ. Nec hoc deputer cū illis. q & peccatū excusant: & ipā3 excusationē defendūt. Et si me ī hoc declinare nō pmiseris: in nullo pticeps ero cū ijs, q electi st' inter illos atq3 maiores: eo q peccatū excusāt atq3 defendūt: & alios idē facere docēt.

Corripiet me iustus ī mīa: & increpabit me: oleū aūt peccatoīs non impinguet caput meū. Et uere cū illis nō cōicabo: q2 & si cōicare uellē: iustus aliqs uel ipē christus corripiet me leniter: & īcrepabit me acriter: Et hoc faciet ī lenitate mentis: nō ī duritia seueritatis. Justus ig̃ me arguet: S3 adulatio & malus fauor adulantiū nō delectabit mētē meā.

Qm̄ & adhuc & orō mea ī bn̄placitis eoꝝ: absorti st', iuncti petre iudices eoꝝ. Et inde patet, q cū eoꝝ electis nō cōicabo: qm̄ cū ijs q ab eis exierūt, & christo cōiuncti st' confabulabor. Et hoc dicit. Confabulatio mea adhuc ē cū illis, q m' bn̄ placēt: q2 dō bn̄ placēt: q2 a diabolo st' separati & christo īcorporati: Et iō iudices eoꝝ q2 quondā magistri fuerūt eoꝝ.

Audient ūba mea qm̄ potuerūt: sicut crassitudo terre erupta ē sup terram. Et iō m' placēt: q2 monita mea suscipiēt. Et iō monita mea audient: qm̄ potētia st', ut malū destruant. & bonū edificent. Et st' cōparanda fimo. q terrā impinguat atq3 foecūdat. Crassitudo dico: que sup terraz minutim est sparsa.

Dissipata sꝰ ossa nr̄a secus ī infernū: qa ad te dn̄e oculi mei: in te speraui: nō auferas aīam meā. Et qa uerba nr̄a fuere potētia: iō fortiores nr̄i uarys sꝰ poenis afflicti iuxͣ uoluntatē ꝑsecutoꝝ ī uitioꝝ ꝓfundis incētū. Et qm̄ nr̄i fortiores multū sꝰ poenis attriti: tu dn̄e custodi me a laqueo / quē statuerūt mihi .i. blāditys quas mihi ut me capēt / pauerūt. Et custodi me a scandalis .i. a minis atq3 terroribȝ illoꝝ: ꝗ iniqtatē ī eo oꝑant / ꝙ peccata excusant atq3 defēdūt. Et iustū ē / ut me custodias: qz oculi mei .i. affectiones mētis meę / ad te solū respiciūt: ꝗ cū sis oīū dꝰ potestate: bonoꝝ dn̄s es speciali dilectione. Et ī te speraui. Et iō aīa3 meā nō ꝑmittas auferri. & illis conformari.

Custodi me a laqueo quē statuerūt mihi: & a scandalis operantiū iniquitatem. hic uersus supra ꝓxime expositus est.

Cadent ī retiaculo eius peccatores: singulariter sū ego / donec transeam. Ego qdē te custodiēte / illis nō conformabor. S3 legis tuę ꝑuaricatores cadent .i. a statu rectitudinis suę deficient / retetū illoꝝ deceptionibȝ: S3 ego nō cadā / eo ꝙ posita sū in singulari spe ęt̄ni boni: ī q̄ spero / donec ab ipā spe / trāseā ad rē.

Intellectus dauid.

Intellectus dauid / cū eēt in spelunca. hoc ē dicere. Christus spūalis dauid cū eēt ī spelūca .i. ī humanitate assūpta. quę dr̄ spelūca: qī humilis & plana / ꝯtū ad sblimitatē diuinę eternitatis. Omnia quę ī hoc psalmo dicūt̄: sibi facienda / & nobis imitanda eē intellexit. Et iō iste intellectus dr̄ eius. Nota est historia / ꝙ dauid a saul ꝑsecutionē patiebatur: ut ipe saul eū occideret: ne sibi regnū auferret: Cuiꝰ manus dauid fugiēs / spelunce cuiusdā latibulū petijt. Quē cū saul īsequeret̄: in eādē spelūcā / ut uentrē purgaret / sese ītulit. At dauid oram chlamydis eius latent̄ abstulit. P saul āt ꝗ appetitus mortis dr̄: accipiꝰ diabolū: ꝗ humano gn̄i mortē ꝓpinauit: Qui ut uentrē purget / spelūcā ingredit̄: quia ad hoc corda iniquoꝝ īuadit: ut oīū uitioꝝ feditatē ī eis infūdat. Qui & dauid .i. christū & eiꝰ mēbra ꝑsecutus ē & ꝑseqt̄: ne dn̄iū qd̄ ī hoīes exercebat / amitteret. At christus humanę carnis spelūcā ingressus / horā chlamydis illi abstulit: qz quos potuit / ab illo separauit: & sibi īcorporauit. Et qa hoc spūalr̄ impleturus erat ī diabolū christus / qd̄ Dauid materiālr̄ cū Saul cōmisit: iō iste ītellectus dr̄ eē eius. Cōmēdat āt nobis ī hoc psalmo christus ꝑfectionē dilectoīs. quā erga prēm habuit / & dignitatē suę orōnis: qz nihil / nisi qd̄ fuit petēdū / petijt. & constantiā quā ī passione tenuit. Et hoc facit ad īstructionē nr̄ā: ut nos ꝑfecto doceat / deū totā mēte diligere: qd̄ ē dignū est orādo petere: & ī passione prorsus constantes existere. Ut igr̄ nos ad hęc ꝑfecte instruat: qualiter ista ꝓuenerit / demonstrat: sic dicens.

psalmus . 141.

Uoce mea ad dn̄m clamaui: uoce mea ad dominū deꝑcatus sum. Ego respiciēs ad dn̄ū / deꝑcatus sū eū pro uitandis malis uoce m̄ cōmoda & necessaria. Et sicut oraui ad eū p cōsequēdis bonis: ita & respiciens ad dn̄m / deꝑcatꝰ sū eū ꝑ uitandis malis / uoce m̄ cōmoda.

& necessaria.

Effundo in conspectu eius dep-catione meã: & tribulationẽ meã ante ipsũ pnuncio. Et si nosse uis qualis mea orõ fuerit: & u-terũ ea que sibi displiceret petierĩ: oñdo. Effundo orõnẽ meã in conspectu eius .i. ex tota mẽtis deuotione fũdo orõnẽ mihi necessariã, nõ iniustã & reprehẽsibilẽ, sʒ pcĩ bñplacentẽ: & tribulationẽ meã ante ipm .i. passionẽ quã p eius dilectiõe eiusqʒ impio ptuli pnũcio .i. manifeste & euidenter ad imitationẽ alijs nũcio.

In deficiendo ex me spm̃ meũ: & tu cognouisti semitas meas. Quã tribulationẽ habui: dũ sps meus p gñis humani salute anxiaret atqʒ defi-ceret. Que anxietas seu defectio erat nõ ĩ me: qr nõ inuitus sʒ sponte anxiabar. Et qr pp te pcĩ sponte anxiabar & pa-tiebar: tu dilexisti & approbasti anxietatẽ & angustias passionis mee.

In uia hac qua ambulabã: abscõ-derũt supbi laqueũ mihi. Quas passionis angustias nõ alia de causa sus-tinuerit: nisi qr positus erã in uia hac nõ-bili .i. ĩ sctitate oĩqʒ mũdicia: In qua uia ambulabã .i. pseuerabã. Et qr uia mea ab eorũ uijs erat dissimilis: iõ absconse superbi illi mortẽ mihi parauerũt.

Considerabã ad dexterã & uidebã: & nõ erat q cognosceret me. Ipsi q erãt inimici, mortẽ mihi parabãt: Et ego ad discipulos meos quos uice dextre diligebã, considerabã: et uidebã, qr illorũ nemo mecũ remanserat. Nã omẽs me relicto fugerãt. Et nõ fuit aliquis: qui diuinitatẽ ĩ me latentẽ agnosceret.

Perijt fuga a me: & nõ est q requi-rat aĩaʒ meã. Et licet oẽs illi fugissent: ego tñ nõ libẽ fugi passionẽ. Et nõ est inuẽtus aliqs: qui animã meaʒ quere-rat ad imitandũ.

Clamaui ad te dñe: dixi. tu es spes mea: portio mea ĩ terra uiuentiũ. Et idõ intense oraui ad te pnuerendũ: Et orãdo ita dixi. Tu es spes mea. Pars mee possessionis est ĩ illis: q merito & sctitate uite, dici possũt terra uiuẽtiũ. Terra: qr sũt stabi-les. Viuẽtes: qr uita uiuũt uirtutũ.

Intende ad depcationẽ meã: qa humiliatus sum nimis. Oñde te intensũ ad exaudiẽdaʒ de-pcationẽ meã: qr ultra humanas ui-res passionibʒ sũ afflictus: vel tue uolũtati complendẽ uehemẽt sũ hu-miliatus.

Libera me a psequentibʒ me: quia confortati sũt sup me. Redde me liberũ a conformitate me psequẽtiũ: qr sm̃ sui reputationem adeo sũt fortes facti: qr se superiores me esse existimant.

Educ de custodia aĩaʒ meã ad confitendũ nõi tuo: me expe-ctant iusti, donec retribuas mihi. libera aĩaʒ meã de custodito sepulcro: ad hoc ut multos tibi con-fessores & laudatores ĩueniã: qniaʒ apli mei me expectãt, donec p passiõe mihi retribuas resurrectionẽ.

Psalm' dauid.

PSalm' dauid, qñ psequebat' eũ filius su' Absalon. Tractatus ẽ dauid .i. fideliũ poenitentiũ p peccatis. Tractat' duo habitus illius respectu tpis: qñ filius suus .i. peccatũ suũ psequebatur eũ. Sicut eñ bona opa filij dicũt' bonorũ: sic & mala & peccata, malorũ. Verba uõ

huiꝰ historie id demū significat: qa
sicut david filius suus est psecutus, q
adusq ei regnū abstulit: ita peccatum
fideles psequit, donec ab unione eccle
sie eū repellit. In hoc psalmo fideles
poenitentes orant: ut det eis ds remissi-
onē de pteritis & pntib: & liberet de
futuris. & ut doceat eos bn opari: &
tandē pducat ad gliā. Et hoc ea iten-
tione facit: ut nobis idem faciendū
pponat: & eadē deuotissie expectem.
Aliqs q illoꝝ ut nos pfecte orare doce
at: sic inchoat: dicens.

ps. 142

Domine exaudi orōnē meā:
auribus pcipe obsecrationē
meā: ī ueritate tua exaudi
me in tua iusticia. O dne exau
di orōnē meā mihi utilē & necessari-
am: & obsecrationē meā. i. ipsa orōnē
ī iposicione dignitatis factā auribus
pcipe. i. ī effectu exauditiois admitte.
Hoc quippe int orōnē & obsecrationem
distat: q oro sine interpositione alicꝰ
fit dignitatis: ut ds concede m gratiā
illā. Obsecratio uo ubi aliq dignitas ī
terponit: ut deus p filiū tuū concede
m gratiā illā. Et q dixit se obsecratio
nē facere: quā dignitatē interposuerit,
curauit ondere: dicens. O dne exau-
di me obsecrantē te ī ueritate tua et
ī iusticia tua: i. p filiū tuū, q ē ueritas
tua: q p eū qd pmittis, adimples. Et
q ē iusticia tua: q p eū omēs iustifica
dos iustificas.

Et nō intres ī iudiciū cū seruo
tuo: quia nō iustificabit in cō
spectu tuo omīs uiuens. Rogaui
ut me exaudias: Et qd uelī aperio.
Precor dne, ut nō intres ī iudicium cū
seruo tuo. i. nō agas mecū districto & seue-
ro iudicio, eo qd iā p compunctionē factꝰ
sū seruus tuus. Et io precor, ut mecū ī iudi
ciū nō intres: q ōis uiuens nō iustificabit
ī conspectu tuo. i. quāuis reputatus fuerit
a se uel ab aliis inter alios iustus: nō p-
fecte & plenarie iustus apparebit ī exa-
minatione districti iudicii tui.

Quia psecutus ē inimicus aīā me
ā: humiliauit ī terra uitā meā.
Et io precor, ut mecū in iudiciū non intres:
q inimicꝰ psecutꝰ ē aīā meā. i. peccatū
mihi mortiferū & saluti meę cōtrariū
p prauas suggestiones aīā meā impu
gnauit: & ī tm ipugnauit q uitā meā
i. aīā meā p delectatione & consensū
humiliauit & depssit ī terrā. i. ī appetitū
terrenoꝝ.

Collocauit me ī obscuris sicut mor-
tuos seculi: & anxiatus ē sup me
sps meus: & ī me turbatū est cor
meum. Et nō solū p delectationē & cō
sensū me humiliauit: sz & ī obscuris
me collocauit. i. ī peccatoꝝ consuetudine
me delectari fecit. Que peccata merito
dicuntur obscura: q mētē excecāt & a sci-
tatis lumine alienāt. Me dico factū sic
mortuos sctī. i. comparabilē & similē illis
q p seculi desideria ī uitiis moriunt. Et q
me adeo peccatis allisū conspexi. sup me. i.
de me pleno peccatis sps meus ē anxiatꝰ.
Qd ē dicere. Eo q me cognoui plenū pec
catis sps meꝰ & cor meū est turbatū. i. affe
ctio cordis mei ē ad pniā compuncta.
Qd factū ē ī me. i. sponte mea: Nemo eī
me coegit, ut ad pniā compungerer: Sz
mea sponte pniā egi. Si qs eī poenitet pp
aliud q pp peccatum: nihil sibi confert.

Memor fui dierū antiquoꝝ: medi-
tatus sū in oībus opibus tuis: & ī

factis manuum tuarum meditabar.
Ideo autem sum ad penitentiam compunctus: quia memor
fui dierum antiquorum .i. ad memoriam reuo
caui uindictam illam grauem: quam in diebus anti
quis .i. tempore primorum hominum ob unius noxam ipsum et
omnes posteros eius percussisti. Et sic ob unius
culpam multos punisti. Multo magis me qui
innumera perpetraui flagitia damnabis iuste.
Aliter et sic continuari potest. Iustum est domine: ut me
cum in iudicium non intres: quia memor fui die
rum antiquorum .i. ad memoriam reuocaui in
nocentiam ceterasque uirtutes: quas mihi in tempore
baptismi mei iam pridem concesseras. Quas quoniam
peccando perdideram ut eas possem resumere:
meditatus sum in omnibus operibus tuis .i. in omnibus
flagellis tuis .i. studiose cogitare cepi quomodo
peccatores multis modis flagellas ut cor
rigantur: ut ego quoque per flagella castigari me
rerer. Meditatus sum et adhuc medita
bor in factis manuum tuarum .i. quomodo multi per
te et per internam inspirationem tuam facti sunt
de peccatoribus iusti: ut Saulus et Maria
peccatrix: Quos cum grauis deprimeret pec
catorum moles: tua tamen gratia sunt iustificati. Et
ideo meditabar: ut ego quoque sicut et illi tum per
flagella tum per inspirationem internam iustifi
cari ualerem.

Expandi manus meas ad te: anima
mea sicut terra sine aqua tibi.
Ob hoc et in iudicium meum intrare non debes:
quia expandi manus meas .i. extendi illas ad
te diligendum et amplexandum. Dictum est ad simili
tudinem alicuius: qui eum quem nimium diligit am
plexatur et ambit. Et expandi manus meas
ad te .i. ampliaui bona opera mea ad te pro
merendum. Anima quoque mea ita inhiat ad te ha
bendum atque suspirat: sicut terra arida plu
uiam optat. Diapsalma

Velociter exaudi me domine: defecit
spiritus meus. Et quia tibi inhio teque desidero
ideo uelociter .i. sine mora et dilatione exau
di me ut mecum in iudicium non intres. Et
debes exaudire: quia spiritus meus defecit .i.
iam peccare cessauit.

Non auertas faciem tuam a me: et similis
ero descendentibus in lacum.
Et quia spiritus meus iam peccare desiuit: ideo
faciem tuam ne a me auertas .i. bone uolu
tatis tue clementiam ne a me subtrahas. Quod
dicitur ad similitudinem alicuius irati domini: qui seruo
quem non diligit suum uultum penitus subtrahit.
Quam faciem tuam et bone uolutatis auxilium
si a me auerteras: descendentibus in lacum
ero similis .i. illis assimilabor: qui ad inferorum
profunda descendunt: uel his qui suis exigen
tibus culpis in tartara corruunt.

Auditam fac mihi mane misericordiam
tuam: quia in te speraui. Et non solum
precor ut faciem tuam a me non auertas: sed
hoc etiam ut misericordiam tuam auditam mihi in ma
ne facias .i. ut uocem illam qua per misericordiam ad
beatitudinem uocabuntur electi: quando audient: Ve
nite benedicti patris mei. mihi quoque audire con
cedas in mane .i. in uniuersali resurrectione.
Que bene mane dicitur: quia sicut mane initium
est diei: ita resurrectio initium erit eterne
quietis. Et debes annuere ut hanc uocem
audiam: quia in te speraui .i. in te solo spem meam
posui et collocaui.

Notam fac mihi uiam in qua ambulem:
quia ad te leuaui animam meam. Et ut
hanc uocem audire merear: denota et osten
de mihi uiam castitatis et innocentie humi
litatis et continentie ceterarumque uir
tutum in qua ambulem proficiam et perseuerem.
Quantum quid sit et quantum quid conferat. Et debes hanc
mihi uiam notam facere: quia ab appetitu ter
renorum ad te solum promerendum habendum animam
meam erexi.

Eripe me de inimicis meis domine:

ad te cōfugi: doce me facere uo
lūtatē tuā: qa ds̄ meus es tu. Et
q2 aīāz meā ad te leuaui: io liba me
a peccatis me īpugnātibz. Et debes li
berare: qm̄ a te irato ad te placatū cō
fugi. Et io doce me uolūtatē tuā īplere.
Quod io debes facere: q2 tu es creator
meus: Et cura dz ee̅ creatori de creatu
ra sua, ne pereat.

Sp̄s tuus bonus deducet me in
terrā rectā: pp nom̄ tuū uiui
ficabis me ī equitate tua. Peto
qdez, ut me uolūtatē tuā facere doceas
Et confido ita futurū. Spero eī q sp̄s
tuus bonus benignus atqz suauis de
ducet me ī terrā rectā. i. de uirtute in
uirtutē pmouebit me: uertēdo me in
officiū terrę rectę: que nō īfida iusto
suo cultori respondet. Terra qppe re
cta qd̄ accipit semen: multiplicatū
reddit. Ita ego qz sp̄u s̄cto ducente, rō
nē & libero arbitriū ī me disponā: ꝑ
geminata pondera cōmissoꝝ talētoꝝ
reddā. Et ꝑ illū sp̄m tuū dn̄e uiuifi
cabis me in eqtate tuā. i. uiuidū &
constantē facies me ī iusticia tua: Id
qdez meis nō ascribā meritis: q2 cōce
des hoc mihi pp nom̄ tuū glificandū
& honorandū.

Educes de tribulatione aīāz meā:
& ī mīā tua dispdes inimicos
meos. Et hoc m̄ educes & liberabis
aīāz meā de tribulatiōē & āgustia ui
tioꝝ. Et uere liberabis eā de tribula
tione: qa ī mīā tua. i. ꝑ mīāz tuā di
spdes & oīō destrues inimicos meos. i.
maiora peccata me impugnantia.

Et pdes omnes q tribulāt aīāz
meā: qm̄ ego s̄uus tuus sum.
Et delebis oēs prauas cogitationes &
suggestiones & illicitas delectationes
que aīāz meā affligūt. Et merito fa
cies: qa iā ꝑ copū̄ctionis grāz factus
sū seruus tuus.

Psalmus dauid.

PSalmus dauid in goliā. Nota ē historia
Golię philistei q filios isrl̄ multū ꝑsecut⁹
ē: & a Dauid tandē ē interfect⁹. Dauid
eī cū eo se pugnaturū opposuit. Et quādo
exiuit ad prelium: iduit eū Saul armis su
is: Sz ubi ꝑpꝑ Dauid se honoratū uidit:
deposuit: & nō abiecit. Et abijt ad flumen
& collegit qnqz lapides limpidissimos:
& posuit eos in uase pastorali: qd̄ senon
uocat⁹: ubi pastor lac suū refuat. Sz q2
hec oīa in figura contingebat illis: qī au
ctoritate diuina constricti eē iubemur
intenti ad ingrēdū: deuoti ad audiendū
fideles ad credendū: impigri ad faciendū.
Quid eī golias figurat, nisi diabolū? Et
dauid, nisi christū? q deuicit ursū & le
onē: & spolia ī qbz confidebat distribuit.
P arma que dauid deposuit, & nō abiecit:
significat⁹ uetus lex: que multū aggraua
bat filios isrl̄: utpote circūcisio & alia
legalia. Hoc s̄m carnalē intellectū: q nos
ledit: iux illud. Littera occidit: sp̄s autē
uiuificat. iubem deponere: & sp̄ualr̄ in
telligere. Et io bn̄ dixit deponere: & non
abijcere: q2 eadē p̄cepta que eis data sūt
manifestū ē nos retinere. P Saulē cuius
fuerūt arma, moysen accipim⁹. P qnqz la
pides, sp̄uales intelligētias qnqz libroꝝ le
gis habem⁹. Qui bn̄ de flumine collecti st̄:
q2 sicut transit fluuius & nō morat⁹. ita car
nales obsuantię transierūt: Et relinqtur
nobis sp̄ualis sensus ad itelligēdū. Et bene
cū uno lapide cū essent qnqz, pugnauit.
q2 & si sancta scriptura uaria ē & multi
plex: ī uno tn̄ p̄cepto tota complet⁹. i. ī cha

ritate: qua nos deus gratuita pietate rede
mit. Et bn inimicus no alibi nisi i fronte
percutit: qr fideles christi p signu crucis qd
i fronte susceperunt, uiuificant. P hac gra
christi significat. Et bn lacteo i uase illo
lapides reposuit: qr p sola gras scte scri
pture intellectu nobis aperuit. In hoc psal
mo agunt fideles pfecti gratiaru actiones deo
ppea: qr fecit eos resistere oi impugna
tioni siue exteriori siue interiori, siue
grauiori seu leuiori: tu pp alia multa
que sequuntur. Orat & p alioru illuminati
one & salute, & p se ipis: ut deus ab er
rore hereticoru & prauitate eoru eos de
fendat: & i bono pseuerare faciat: & hoc
totu ad instructione aliorum. ut ipi sibi
dignas deo gratias rependant. Ut quo nos
idem qd ipe facere studeat; aliqs illorum nos
instruat docet, quando sibi grauiores, & leui
ores tentationes accidunt; sic incipit.

ps. 143.

Benedictus dns deus meus: q do
cet manus meas ad preliu: &
digitos meos ad bellu. Dns deus meus
sit bndictus. i. ille cui ego sum seruus: qr ipe
dns. & eius sum creatura, qr ipe deus. lau
dabilis sit & gloriosus, & gratiaru actioes sint
illi. Et merito ipm laudo. qr ipe docet ma
nus meas ad pliu. i. grauiori i pugna: i
qua certatur comminus, me uictore fecit.
& digitos meos ad bellu. i. i leuiori etia
pugna i qua pugnatur eminus, me e uicto
rem reddidit. P preliu naqz ubi manus
pugnant maiorem tentatione intellige.
P bellu uo in quo digiti missilibz eminus
agunt leuiore tentatione accipe.

Misericordia mea & refugium meu:
susceptor ms & liberator meus.
Inde & sit bndictus: qr p miam me crea
uit & recreauit: & qr e m certa securitas.
& qr e susceptor ms. i. actor & defensor
cause mee. Et e liberator meus a pteri
tis. & erit ptector & defensor ms a futuris.

Protector ms: & i ipo speraui: qui
subdis pplm meu sb me. Et qr tot
m bnficia contulit: io speraui i ipo. i. spe
meam i eo posui. Et merito i eu speraui: qr
ipe turba & multitudine uitioru aiam
mea depopulantiu atqz uastantiu mihi
subiecit: ut ea extinguerem & oio mortificarem.

Dne qd e ho. qa inotuisti ei: aut
filius hois, qa reputas eu. Postqz
gras egit de pprijs bnficijs a dno accep
tis: de oibz qbz eu laudare intendit. Et
inde e, qz i admiratione uersus sic dicens.
O dne homo. i. prius humus & cinis & uer
mis, quid e? i. quantu qd factus e. non
quidem ex se uel a se: sz qa tu inotuisti ei. i.
tui noticia qua prius peccando pdiderat: p
assupta humanitate reddidisti ei. Et filius
hois. i. ade qd est? i. qm sublimis & altus e
factus? no qr a se hoc habuit: sz qr tu p
miam eu reputas. i. magni pcij ducis. uel
magni pcij ee facis.

Homo uanitati similis factus e:
dies ei sicut umbra pretereunt.
Vere homo p te magnus factus e: qr per
peccatu suu redigi merebatur in nihilu:
Sz p miam tua factu est, ut reduceretur
ad honore pstinu. Homo naqz carna
litati & sensualitati deditus peccando
factus e similis uanitati: & no ipsa ua
nitas: qr cu mereret penitus nihil esse:
no tn ee pdidit ee: qr p dei miam, ad pri
mu redijt ee. Et inde apparet, qz uani
tati factus sit similis: qr dies eius qui
eterni debebant ee & cotinui: pterennt
& recedunt sicut umbra.

Dne inclina celos tuos, & descende:
tange montes, & fumigabunt.

Sz ut homo nō semp ad uanitatez te-
dat: inclina celos tuos .i. capacitati au-
ditorꝝ fac condescendere aplos: ut ꝑ
capacitate utētur alijs dent cibuz:
alijs lac. Et ꝑ illos descende .i. hoībz
inotesce: & tange mōtes .i. terrorez
icute supbis: & fumigabūt .i. lacri-
mis ꝑnīe te adiutorez exoptabunt.
Vel humilia diuinitatē ut exaltes
humanitatē. & descēde .i. assume
nāz nrāz ut fias. Cetā nō mutant.

Fulgura corruscationē: & dissi-
pabis eos: emitte sagittas tuas:
& conturbabis eos. Fulgura .i.
crebra fac miracula: qbus terreāt
& timētes illuminēt. Et dissipabis .i.
aliquos hoc mō diuides ex massā ꝑ-
ditorꝝ. Emitte sagittas tuas .i. fac
nūciari ꝑdicationes tuas corda au-
ditorꝝ penetrantes. Et cōturbabis .i.
ad ꝑniaz compunges eos.

Emitte manuz tuā de alto: eri-
pe me & libera me de aqs mul-
tis: & de manu filiorꝝ alienorꝝ.
Facta orone ꝑ illuminatiōe aliorꝝ:
iterꝝ ꝑ se ipō deū orat: ut eū ds a cō-
formitate hēticorꝝ eripiat: ac si di-
cat. Supius tibi dñe grās īpendi: qa
doces man' meas ad preliuz: nūc oro
ut qd misericorditer incepisti benigne
ꝑficias. Et io emitte manū tuā .i. eui-
dens adiutoriū m̄ impēde sz hoc q̄
altus es ꝑ diuinitatis potētiā. Et per
illud adiutoriū eripe me: Et ita eripe
ut ꝑfecte liberꝰ fiam de uarijs doctri-
nis hēticorꝝ: que ad modū aque sor-
dide quoscūqꝫ tetigerit corrumpūt.
Et nō solū de illorꝝ uolo liberari do-
ctrinis: sꝫ & libera me de opatione
illorꝝ: q filij erāt sm̄ fidez: & facti
sᵗ alieni secūdū ꝑfidiam.

Quorꝝ os locutū ē uanitatē: & de-
xtera eorꝝ dextera iniqtatis. Io
libera me de doctrina eorꝝ: qz talis do-
ctrina loqt' & sonat hēticā prauitatez.
Et io peto de opatione liberari: qz oīs
opatio eorꝝ ē opus iniqtatis: q dexterā
suaz uerterūt in sinistraz.

Deus canticū nouū cantabo tibi:
ī psalterio decacordo psallā tibi.
Et si hoc m̄ ds concesseris: nō existā ingr-
tus. Imo cantabo tibi canticū nouū .i.
cū delectatione adimplebo euangelij
nouū preceptū: & psallā tibi ī psaltio
decacordo .i. bn̄ opabor ad honorē tuū
ī adimpletione decē ꝑceptorꝝ legis.

Qui das salutē regibus: q redemi-
sti dauid suū tuū: de gladio
maligno eripe me. Et qa psallā t' ī
psalterio: & cantabo t' canticū nouū: eri-
pe me de gladio maligno .i. libera me de
prauiq hereticorꝝ sniꝫ. Et facere potes
qz tu das salutē .i. peccatorꝝ remissioēz
& oīuz bonorꝝ ꝑmotionē ijs q suā in se
ter renitatez regūt. Et qa dauid .i. chri-
stū filiū tuū suuz tuū tibi fidelē obediētē
redemisti de morte. Bn̄ hēticorꝝ ꝑuitatē
uocat gladiū: qz aīas a catholica ueritā-
te & a christo separat.

Et erue me de manu filiorꝝ alie-
norꝝ: quorꝝ os locutū ē uanitatē:
& dextera eorꝝ dextera iniqtatis.

Quorꝝ filij sicͫ nouelle plātationes:
a iuuentute sua. Quorꝝ filij .i. sniꝫ &
cogitationes ita pullulāt & multiplicant
sicut arbuscule nouit' plantate pullulāt
& succrescūt. Et hoc a iuuētute sua .i. io
hoc contingit qz sᵗ iuuenes & fortes & ī
disputatione acres.

Filie eorꝝ composite: circūornate ut

similitudo templi. Verba eorum
oia sunt gñe locutionis ornata. Et hoc circũ.
i. undiqȝ & ex oi pte. Verba io uocat fili
as: qz sicut filie maiori cultu q̄ filij or
nant̃: ita ũba magna diligẽtia pferunt̃.
Et sicut filiarum ornatus magis oculos a
liorum alliciũt: ita ũba mites auditorum se
ducũt. Et sunt uerba illorum similia uerbis
templi. i. fidei: Que fides io templũ dr̃:
qz sicut i templo hostie offerũt̃ offerebãt
& uictime: ita apl̃s hos i fide catholica omnia
mea bona opa fieri papuit̃.

Promptuaria eorum plena: abũdã
tia ex hoc in illud. i. ingenia eorum
multis sunt argumẽtis impleta: emanãtia
ex hac sniã in illam: & ex hoc argumẽto
i illud.

Oues eorum foetose abũdãtes i egres
sibus suis: boues eorum crasse. Ideo
& necesse ẽ ut me liberes: qz oues eorum
nõ dico idiotas & simplices q sunt it eos:
sed foetose oues. i. magri eorum alios i er
rore parientes: sunt multiplices foetus hñ
tes: nõ sed statũ illũ quo ad fidẽ ingressi
sunt: sed i egressib; suis. i. sed eũ statũ: quo a
fide egressi sunt. Et magri eorum copiosi sũt
i diuitijs qz quos sciã nequẽt subuertere
impẽsa munerum nitũt̃ allicere. Oues uo
cat magros hereticorum pp nimiã aĩ debilita
tẽ. foetosas: qz alios in errore pariunt.
Boues crassas pp nimiã deceptionẽ. Vac
ca pinguis cũi taurorum dicat q̃ ouis ariete.

Non ẽ ruina maceriẽ neqȝ trãsitus:
neqȝ clamor i plateis eorum. Et ãdo
ualidi sunt i argumẽtãdi sciã: q̃ nõ ẽ i eis
ruina maceriẽ. i. q̃ eorum argumẽtatio
nõ ualet infringi uel deyci ad modum
ruinose maceriẽ. Et si qs eorum argumẽ
tis iuoluit̃: nõ ẽ transitus. i. nõ facile eis
patet euadendi aditus. Clamor q̃z eorum nõ
ẽ in plateis: qz i publico suũ nõ audẽt
diuulgare errorẽ.

Beatũ dixerũt pplm cui hec sunt:
btũs ppls cui ẽ dñs deus eius.
Et qz omia illorum pspa uidẽt̃: stulti &
irronabiles pplm cui hec sunt dixere be
atũ. At mea sniã est: q̃ ppls ille sit
beatus: cuius dñs ẽ deus eius: & quẽ hȝt
creatorẽ habet redemptorẽ.

Laudatio dauid.

Laudatio ista que ex ũbis huius psalmi con
cipit̃ ẽ ipsius dauid significati q̃dem
nõ significãtis. i. christi: nõ q̃ ipẽ chri
stus in hoc psalmo loquat̃: sed qz sibi
ob consideratione sui ipsius ab alijs
fit ista laudatio. Pfecti nãqȝ fideles
post aplos considerantes imẽsam dei
magnitudinẽ uertũt̃ in laudẽ: & deũ
p sue magnitudinis excellentia suo
te collaudant: atqȝ ad idẽ faciẽdũ suo
exemplo omẽs simul iuitãt. Aliqs ita
q̃ illorum magnitudinẽ & sublimitatem
dei attendens: prũpit i laudẽ sic dicẽs.

psalmus. 144.

Exaltabo te dñe meus rex: & bñ
dicã noĩ tuo i sclm & i seculũ
seculi. O deus creator meus: & meus. i.
assumptor humanitatis mee: & rex
y omẽs bñ uiuentes regis. exaltabo
te. i. te sup oẽs pdicabo sublimẽ & altũ.
& bñ uiuendo bñdicã. i. faciã te bñdi
ci & laudari ab alijs fama potentie
tue duraturam sine fine.

Per singulos dies bñdicam tibi:
& laudabo nomẽ tuũ i sclm &
i seculũ sclĩ. Et qualr faciã bñdici
noĩ tuo ondã. Bñdicã nãqȝ p bñdici
tibi faciã cũdo p omẽs uirtutes quas
m̃ concessisti: uel p singula miracla
que ante assũptũ hoĩem & p assũptum

hominem es opatus.

Magnus dn̄s: & laudabilis nimis: & magnitudinis eius n̄ est finis. Et si querat᷑ qd ī dn̄o uideā & cognoscā / q̄ ī eius laudez proruptā: ostendo. Merito d₃ laudari: q₂ ipē cū sit dn̄s .i. creator / ē magnus & ops. Et cū sit ops. sue oīpotentie nō est finis: uł sp̄tuz ad dep̄hensionē itellectus / uel sp̄tū ad t᷑minū tp̄is. Et q̄ ei⁹ magnitudo īcōp̄hēsibilis ē & immensa: ideo laudabilis .i. oī laude dignus ē: nimis .i. plusq̄ ualeat dici uel cogitari.

Generatio & gn̄atio laudabit opa tua: & potētiā tuā pn̄ūciabunt. Et q̄a magnus es dn̄e & laudabilis: io gn̄atio que p̄t̄yt. & adhuc ē. & gn̄atio que ē futura: Vel gn̄atio iudeo᷑ & gentiliū credentiū laudabit opa tua .i. laudabilē p̄dicabit per opa tua. Et potētiā tuā pn̄ūciabunt .i. palā te potentē alys nūciabuīt ad puniendū malos / & p̄miandū bonos.

Magnificētiā glie sc̄itatis tue loquent᷑: & mirabilia tua narrabunt. Et nō solū hec p̄dicta nūciabt᷑. s₃ & loquent᷑ .i. p̄dicabuīt magnificā gloriā tue sc̄itatis: qua & es ipē sanctus: & sc̄ti omēs a te sanctificant᷑. Et te ī opib₃ tuis mirabilē & laudabilē ēē p̄babt᷑.

Et uirtutē terribiliū tuo᷑ dicēt: & magnitudinē tuā narrabuīt. Isti q̄₃ p̄dicabuīt q̄ sis uirtuosꝰ & potens ad terrorē īferendū reprobis: cū eos p̄ peccatis suis iuste damnabis: Et q̄ magnus sis & potens ad letificanduz electos: cū eos p̄p bona opa digne saluabis.

Memoriā abundātie suauitatis tue eructabuīt: & iusticiā tuam exultabuīt. Reparationē q̄₃ gn̄is humani gl'ia memoria dignā / factā p̄ abundantissimā dulcedinē mīe tue / abūdāt᷑ & plenarie annūciabuīt: Et exultanter iusticiā tuā alys nūciabuīt: q̄ oēs iustificēs: uł q̄ ī oīb₃ tuis opib₃ sis iustus.

Misator & misicors dn̄s: patiēs & multū misericors. Et nō soluz p̄p hec sup̄dicta a cūctis fidelib₃ laudādus ē d̄s: s₃ & p̄p hoc / q₂ misator ē in cohibitione: misicors ī nāa: patiēs ē: q̄a diu peccatorē impunitū relinqt. Et multū misicors: q₂ peccatorē quē diu expectat / qn̄₃ iustificat. Multū q̄₃ misicors ē: q₂ nō solū nobis peccata dimittit: s₃ & bona tribuit: que p̄modū ī nobis ipē remunerat.

Suauis dn̄s uniu'sis: & misatōes ei⁹ sup oīa opa eius. Et inde patet q̄ sit multū misicors: q₂ suauis ē .i. dulcis ac benignus hoīb₃ oīmodi: q₂ uiris ac mulierib₃: grandeuis & iuuenibus nobilibus & ignobilib₃: s᷑uis & dnīs. Per hoc q̄₃ ē ipē laudabilis: q̄ misationes ei⁹ s᷑t sup omnia opa ei⁹ .i. bona ac uirtutū merita: que miāz hoī p̄stat. p̄ eādez miāz ī hoīe custodit.

Confiteant᷑ tibi dn̄e oīa opa tua: & sc̄ti tui bn̄dicāt tibi. Et p̄p hec oīa dn̄e / in qb₃ mirabilis & laudabilis es. oīa opa tua confiteāt᷑ tibi .i. oīa creata tua sint materia laudandi te. Et illi q̄ sūt sc̄ti & ī uirtutib₃ confirmati & tui .i. a te facti bn̄dicāt tibi .i. sint cā bn̄dicēdi te. Vel bn̄dicāt t᷑ .i. laudent & p̄dicent te.

Gl'iā₃ regni tui dicēt: & potentiam tuā loquent᷑. Et quō te sc̄ti tui bn̄dicent᷑ hoc mō. Ipi dicent .i. alys nūciabt᷑ gl'iā₃ regni tui .i. ieffabilē sublimitatē illā atq₃ decorē: quē consequent᷑ illi q̄ perue

niet ad regnū tuū celeste. Vel dicāt gloriā regni tui .i. q̄ suaue sit & gliosū aliquē esse regnū tuū: ī quo hītare & regnare digneris / ad comparationē illius ī quo regnat diabolus: Et loquēt q̄ potens sis ad puniēdos malos.

Vt notā faciāt filijs hoīu3 potētiā tuā: & gliā3 magnificentię regni tui. Et iō narrabūt gliā3 dādā electis & potentiā exercēdā in reprobis: ut filijs hoīu3 .i. imitatoribꝫ carnaliu q̄ resipiscere noluīt / notā faciāt potētiā tuā .i. ostēdant q̄ potens sis ad puniēdū malos. Et iō narrabūt gliā tuā. ut electis atq3 fidelibus notā faciāt gliosā magnificentiā quā illi assequūt̄ / q̄ ad regnū3 tuū3 introducuntur.

Regnū tuū dn̄e / regnū oīu3 sc̄lo4. & dn̄atio tua ī oī gn̄atiōe & gn̄atione. Et qd̄ de regno tuo narrabunt? Istud. s. q̄ regnū tuū3 ē regnū oīu3 sc̄lo4 .i. durabile & sn̄ fine. Vel regnū tuū ē oīu3 seculo4: q2 de oībꝫ etatibꝫ & sc̄lis tibi elegisti: ī qbus regnas. Et dn̄atio tua .i. potentia puniendi malos / est in pn̄ti gn̄atione q̄tū ad aīas. & erit ī futura gn̄atione q̄tū ad aīas sīl & corpora.

Fidelis dn̄s ī omībꝫ uerbis suis: & sanctus ī oībus opibꝫ suis. Et in apparet dn̄3 ēē potentē3 ī puniēdis malis / & remunerandis bonis: q2 faciet id qd̄ pmisit. Nam qd̄ pmittit / irreuocabile est. Vn̄ fidelis & uerax ē ī omībꝫ ūbis suis: & ē sanctus ī oībꝫ opibꝫ suis .i. irrephensibilis ī omībꝫ iudicijs suis.

Alleuat dn̄s omēs q̄ corruūt: & erigit omēs elisos. Et in apparet dn̄s in iudicijs suis iustus & irrephēsibilis: q2 omēs q̄ corruūt / alleuat .i. oēs q̄ se ī pctm̄ cecidisse cognoscūt / ad iustitię rectitudinē eleuat. Et omēs elisos erigit .i. oēs ī pctīs attritos / ad arcē uirtutis restituit.

Oculi oīu3 ī te sperāt dn̄e: & tu das escam illo4 ī tpr̄ opportuno. Et q2 .o. dn̄e corruētes eleuas & elisos erigis. iō oculi & ītentiones oīu3 fideliū spē suā ī te solo ponūt. Et merito: q2 tu das illis escam .i. doctrinę spualis refectiōē ī tpr̄ uitę pn̄tis: qd̄ opportunū ē & necessariū3 ad illā3 suscipiēdā / quę dicit. hoc ē. ut corpus / cibis materialibꝫ carens / moritur. ita aīa spualibꝫ alimētis uacua perit. Vel das escā .i. corpis & sanguinis tui refectione.

Apis tu manū tuā: & imples oē animal bn̄dictione. Et uere das illis escam: q2 tu manū tuā apis .i. grām tuā aptā ad largiēdū facis: & imples oē aīal bn̄dictione .i. omēs se recognoscentes aīales & sensuales / imples bn̄dictione .i. spualitate. Q̄d ē dicere. Animales facis spirituales.

Iustus dn̄s in oībus uijs suis: & sc̄ts ī oībꝫ opibus suis. Et q2 dn̄s eos q̄ se reputant aīales / efficit spuales. inde legēdo colligit / q̄ ipē iustus ē & rectus in oībꝫ factis suis: & sanctus est & irrephensibilis.

Prope ē dn̄s oībus inuocantibꝫ eū: oībus īuocātibꝫ eū ī ūitate. Et cū sit d̄s p omīa pdicta laudabilis: p hoc & ē laude dignus: q̄ ipē ē .i. pstō & paratꝰ ad adiuuādū ē omībꝫ īuocātibus eū. Sꝫ qm̄ nō nulli īuocāt eū ficte: & iō adiuuari nō merent̄ / determinat. Illis inquā īuocantibꝫ pstō ē ad adiuuādū: q̄ eū īuocāt tota cordis deuotiōe.

Voluntatē timētiū se faciet: & depcationē eo4 exaudiet: & saluos faciet eos. Et uere pstō ē /

ita sic

ut se inuocantes

ut se innocentes exaudiat, si tamē nō inania petierint. Dei opē in ueritate petūt, qui [illegible] petūt Sancti [illegible] isti homines: etenim

Custodit Dominus omnes diligentes se.: & omnes peccatores disperdet.

Ideò uoluntatē timētui se faciet, quia tales diligit Deus, quia timēdo amant Deū. Non timore seruili, sed filiali mouentur in Deū, ideò peccatores nō amātes, nec eū timētes disperdet. Isti, quando dicet Christus. Ite maledicti in ignē eternū, audituri sunt. Venite benedicti Patris mei, esuriui enim, & dedistis mihi manducare &c. Quod uni ex his minimis fecistis: mihi fecistis: ideò.

Laudationem Domini loquetur os meum: & benedicat omnis caro nomini Sancto ejus in sæculum, & in sæculū sæculi.

A littera Tau hebraice incipit [illegible], ideò significat finē, idest regnū glorię, uitam eternā: sicut littera Tau est ultima, ultra quā nulla ē alia littera apud ebreos, ita uita eterna est ultimus finis omnibus fidelibus, & finis omnium actionum [illegible]. Sicut sagittarius dirigit sagittam in signū ita omnes fideles dirigunt actus suos in Deū.

psalm. David 145.

Lauda anima mea Dominū, laudabo Dominū in uita mea: psallam Deo meo quamdiu fuero.

Titulus hujus psalmi. Alleluja: & ita intitulantur quinque sequentes, quia David fecit hos psalmos ad laudandum Deū in certis festiuitatibus. Hic excitat Animā suā ad laudandū Deū. Hortatur omnes ne ponant spē in aliquo homine, sed in solo Deo. Implēdo ī mina precepta bonis operibus, laudatur Deus magis quam ore, si tamen oratio, ac opus ex corde idest ex charitate fiant.

Nolite confidere in principibus; neque in filiis hominum, in quib; non est salus.

Exibit spiritus ejus, & reuertetur in terram suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

In fide, & spe Christi saluantur credentes. [illegible] enim [illegible] saluare potest. Exibit spiritus principis in qua confidebant, & [illegible] reuertetur corpus in terrā, ideò peribūt cogitationes, & affectiones hominū inaniū, sicut intellites Saul &c.

Beatus cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius: qui fecit celum, & terram, mare, & omnia quæ in eis sunt.

Beatus ille cujus Deus Jacob, idest Christus promissus ipsi Jacob, quū uidisset scalā &c. Gen. 28. Ergo beatus populus, cujus Christus est Protector, nam que promisit in lege ante incarnationē,

omnia fuerunt impleta in lege Euangelica, & quę in hac promissa implebuntur in Cœlo, ideò subditur.

Qui custodit ueritatem in sæculū, facit judicium injuriam patientibus: dat escā esurientibus.

Deus est ipsa ueritas, ideò ueraciter facit judicium afflictis, ut olim Hebræis de seruitute Faraonis eductis, &c. Et in testamento nouo cū eduxit, & redemit gentes, ac genus humanum de tenebris inferni, & peccati.

Dominus soluit compeditos: Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos, Dominus diligit justos.

Dominus custodit aduenas, pupillum, & uiduam suscipiet: & uias peccatorū disperdet.

Ita sicut soluit, sanatque exterius, interius Animas soluens a peccatis, erigit per orationem ad sperandam gloriam: rectificent elisos, & curuos, sic remouet ab obliquitate peccati, quia diligit justos. Et Dominus Jesus Christus custodit aduenam populum gentilem. Suscipit omnes pupillos gentiles sine patre, & lege ante Christum, qui factus est sponsus Ecclesiæ, ac gentilitatis humanitatis. Christus uias peccatorum Judeorum disperdet. De quibus dictum a Domino: Et super quartum non conuertam eos. Primum peccatum illorū fuit proditio, ac uenditio Josephi filii Jacob. 2m adoratio uituli aurei. 3m occisio Prophetarū. 4m Christi Domini nostri passio. Ideò sine manet obcæcati in peruicacia.

Regnabit Dominus in sæcula, Deus tuus Sion in generatione, & generationem.

Reprobata Synagoga elegit Deus populum gentilem, ideò Dauid conuersus ad Ecclesiam, quam uidit in spiritu canit. Regnabit Dominus, ut supra.

psalmus. 146.

Psalmus alleluiaticus, quia incipit ab alleluja. Alleluja interpretatur Laudate Deum. Sed in choro incipit. Alleluja quoniam bonus est psalmus, &c. in quo inuitat populum ad laudandum Deum, & hortatur nos Propheta ad laudandum Deum, sic dicens.

hortatur nos propheta ad laudandum deum sic dicens.

146

Laudate dominum quoniam bonus psalmus: deo nostro sit iocunda decoraque laudatio. O cuncti fideles laudate dominum in corde in sono et in digitorum motu: quoniam huiusmodi psalmus qui hoc modo fit est bonus .i. deo acceptus et suauis: et huiusmodi laudatio facta in corde in sono et digitis est iocunda .i. deo beneplacens et accepta: et est decora .i. in se ipsa laudabilis et honesta.

Edificans hierusalem dominus: et dispersiones israel congregabit. Et dignum est ut deus hoc modo laudetur: quia ipse congregat et congregabit dispersiones israel. i. eos qui per uarias idolorum culturas sunt dispersi: in unitate fidei adunabit faciens illos israel .i. deum uidentes. Et ex hiis quos in fidei unitate colliget, edificat hierusalem .i. restaurat damna patrie celestis, facta in lapsu angelorum et hominum. Et in hoc uisu notatur fidei beneficium diuinitus nobis concessum.

Qui sanat contritos corde: et alligat contritiones eorum. Propter hoc et deus laudandus est: quia contritos corde sanat .i. compunctos pro suis peccatis in gemiscentes a preteritis malis liberat. et ne amplius redeant ad illa eorum contritiones alligat .i. cicatrices uulnerum mire salubritate restringit: ne ulterius peccata admittant.

Qui numerat multitudinem stellarum: et omnibus eis nomina uocans. Hoc est hoc addo magnum ad laudem: si deus numerat omnes stellas: cui capilli capitum numerati sunt. Sed stelle sunt luminaria quedam in ecclesia, que lucent inter peruersos: omnes .s. de quibus dicit apostolus. In medio nationis praue et peruerse appareatis tamquam luminaria mundi. Tales dominus numerat in suos: quia nouit dominus qui sunt eius. Si quis uero adumbrata fidei specie se talibus interserit: nouit ille qui super numerat. quia super numerum est. Unde alibi. multiplicati sunt super numerum: quia intra parietes primitiue ecclesie plures sunt: qui non sunt futuri in regno dei. Ideo ait. Qui numerat .i. discernit multitudinem stellarum .i. electorum. Nouit enim dominus qui sunt eius. Et omnibus eis .s. numeratis nomina uocat uel est uocans: quia eorum nomina scripta sunt in libro uite .i. in dei predestinatione. Hoc est nouit. hoc est totum premium nostrum.

Magnus dominus noster: et magna uirtus eius: et sapientie eius non est numerus. Propter hoc et est laudandus deus: quia dominus noster est magnus .i. pater qui est creator noster omnipotens est. Et uirtus eius .i. filius eius similiter magnus est: Et sapientie eius patris et filii .i. spiritui sancto non est numerus .i. nec finis est nec terminus: quia sicut immensus pater ita immensus filius et immensus spiritus sanctus. Sicut eternus pater eternus filius: sic eternus spiritus sanctus. Aliter. Duo patres magnum et filium magnum. Sed quia duas personas patris et filii posuit, ut nemo intelligat duos deos: sed unum tantum. addidit quia sapientie eius non est numerus .i. filio patris .i. aliqua unitatis fidei in diuinitate geminatio a patre: quia pater et filius unus est deus.

Suscipiens mansuetos dominus: humilians autem peccatores usque ad terram. Propter hoc quoque est laudandus deus: quia mansuetos suscipit .i. humiles spiritu et pacis amatores tuetur atque defendit. Peccatores uero atque rebelles usque ad terram humiliat .i. usque ad omnimodum appetitum terrenorum deprimi sinit.

Precinite domino in confessione: psallite deo nostro in cithara. Et quoniam ipse humiles et mansuetos custodit: superbos autem et peccatores humiliat, Ut ergo uos custodiat, precinite domino in confessione .i. ipsum primum facite, ut deum

laudet͡ꝯ ĩ peccatoꝝ uroꝝ accuſatione. Nulla ẽi laus magis deũ delectat / q̃ cũ homo deuote ſe ĩ peccatis accuſat. Et q̃m confiteri peccata pteꝝ ſufficit: n̄ poſtea cautela futuroꝝ adhibeat: pſallite deo nr̃o in cythara. i. operamini ad honorez eĩ ĩ omnĩ mortificatione.

Qui operit celũ nubibus: & parat terre pluuiam. Et merito debetis illi pſallere atq̃ ꝑcinere: q2 ipẽ celũ operit nubibz. i. ſctãz eccliaz ĩplet pdicatoribz: & p illas nubes parat terre pluuiaz: q2 p pdicatores ſctõs auditoꝝ cordibz imbrẽ doctrine celeſtis infundit. Alr̃. Ipẽ operit celũ nubibus. i. ſacrã ſcripturã que ſpũaliũ myſterioꝝ celat archana: qbuſdã tegit obſcuritatibus: & m̃ terre pluuiaz parat. i. fidelĩ intellectibus ſcripturaꝝ pfũda reuelat. Que reuelata pluuie morẽ exhibent / dũ peccatoꝝ feces diluũt: & ĩ bono ope fideles fertiles reddũt.

Qui pducit ĩ montibus foenũ: & herbã ſuituti hoĩuz. P hoc & ẽ digne laudandus: q2 ipe ĩ montibz pducit foenũ & herbã ſuituti hoĩuz. i. ĩ ſcripturis pphãꝝ altis atq̃ pfundis pducit hiſtoricũ & allegoricũ ſenſuz: his q ĩ pdicatione ſua ſſuiũt alijs. ſicut dic apls. Cũ eſſẽ liber ex omibz. feci me ſuũ oĩuz. Sicut ẽi herba foeno ẽ melior: ita allegoricus ſẽſus hiſtorico gratior. Alr̃. Foenũ & herbã pducit ĩ montibz: q2 ſolidũ cybũ & lac p capacitate utentiũ in diuinis ſcripturis oñdit. Alr̃. Foenũ & herbã pducit ĩ montibz ſuituti hoĩuz: q2 his q alijs pdicando ſſuiũt / ut ĩ ipã pdicatione ſſiſtere ualeat: tpãlẽ ſſtentatione ab hĩ mũdi potẽtibz exhibet: Que ſſtẽtatio foenũ ẽ ut herba: quia alij min9 accurate fouent: alij molliter nutriuntur.

Qui dat iumẽtis eſcã ipoꝝ: & pullis coruoꝝ ĩuocantibus eum. In hoc & ẽ ipẽ laudabilis: q iumentis dat eſcaz ipoꝝ. i. ſimplicibz aĩabz eſcã ſuminiſtrat illis cõuenientẽ. Pullis q3 coruoꝝ ſpecialẽ exhibet refectionez. Corui q̃ppe nigri albos filios generãt: atq3 eos ob coloris diuſitatẽ exhorrent. Sic gentiles uitijs denigrati / albos filios genuerũt: dũ tales filij ad fidei candorẽ acceſſerũt. Corui ig̃ ſt̃ gentiles nigri peccatis. Vñ & iudei q ſe ſolos iuſtos dicebãt / omẽs gentiles peccatores dicebãt. Et uere pr̃es nr̃i corui fuerũt q2 peccatores & idolatre. Nos aũt q ſi nõ ſic remanem9. tñ pulli coruoꝝ recte dicimur & ſum9. Pulli ẽi coruoꝝ dicũt rore celi ueſci: & bñficio etatis ignorãt pẽnas eſcas. i. fetores cadaueꝝ. Sic filij paganoꝝ nõ imitãtes paganos ritus: ĩnocẽtes q̃deĩ ſt̃ / q ĩuocant. Coruus nõ inuocat: nos uero dimiſſi ĩuocam9. Ergo dat eſcaz pullis coruoꝝ. i. filijs paganoꝝ ĩuocãtibus eum.

Non ĩ fortitudine equi uoluntatẽ hẽbit: neq3 ĩ tibijs uiri beneplacitũ erit ei. q. d. iumẽta paſcit & pullos: ſ3 nõ hẽbit uolũtatẽ. i. beneplacitũ ĩ fortitudine uel ĩ potentatu equi. i. ĩ ſupbia cõtumaciuz. P equũ ei ſupbia intelligit: q2 de eq̃ altior incedit homo: & ceruix ei uere ĩdicat ſupbiã. Rapidus ẽ & ĩ curſu. Sequitur. Neq3 bñplacitũ erit ei ĩ tibijs uiri. i. ĩ ĩcompoſito hitu pſũptuoſi & audacis. P uiꝝ ẽi audacez pſũptionẽ notat. In tibijs notat inceſſus ĩcompoſitus.

Beneplacitũ ẽ dñõ ſup timẽtes eũ: & ĩ eis q ſperãt ſup miã eius.

Ex charitate nos pari… lecat statim … penitẽtes morte p̃ueniem9 …

q. d. In supbis & hereticis & ipositis no e bnplacitu dno: Sz bnplacitu est ei sup timetes eu: & i eis q spant sup mia eius. i. in his q timet & spant. Timori spe coniunxit: qz timor no ualet sn spe uenie. Judas eni poenites timuit: sz no spauit i mia: Ideoqz desperando cucurrit ad laqueu: & se suspendit. Qui ergo timet dnz speret: & ab ipso ad ipm fugiat. i. ab irato ad placatu. Placabis aut eu si speres i mia ei: atqz decetero ita peccare caueas: ut de pteritis depceris ut tibi dimittant.

Alleluia.

Aggei & Zacharie ps. Pphe isti i captiuitate babylonie pphauerut repatione hirlm: que (ut hieremias pdixit.) post. lxx. anos facta e. In qua itellexerut repatione spualez celestis hirlm: cuz qz sb figura ei pdixerut: & p ea dnz laudauert: que p. lxx. anos. i. p uolubilitate totius tpis qd septe diebz agit pficieda e. Et ppea hic ppha laudat deu: sicut & pdicti pphe sb figura laudauert. hortat ut omes fideles laudare deu p eo q ipe ecclie sue fortes & inexpugnabiles defensores dedit: q ea ab heretica prauitate defendat: Et p eo etia q ipos qui hereticos reducit ad catholica reducit: & aido pfectos facit: ut p eos & alij conuertant. Et cu iste due sit pncipales cause: qbz hortat fideles laudare deu alias tn plures sbdit. Est aut psalmus iste Aggei & Zacharie. Aggeus uo festiuus Zacharias memor dni iterptatur. Isti naqz duo pphe i captiuitate positi in priaz reuerti meruert: & cu reuersi ecent deo laudez celebrauerut: atqz teplu dedicauerut. Sz ista nimirum laus de qua i hoc psalmo ag: illis pponit q festiui st i uirtutibz: & memores madatorum dni. ut ea pficiat. Qui pp de captiuitate peccatorum p baptismu uel pniaz redeut: deo laudem bn uiuendo canut: ac se ipos p honestos mores dno templu dedicat. Hos itaqz fideles: q sollenes st i uirtutibz & memores dni: ppha ad laude diuina hortat sic dicens.

147

LAuda hirlm dnm: lauda deu tuu syon. O hirlm lauda dnz. ac si dicat. Quicuqz es q p honestate morum & uite mudiciaz ad uisione pacis eterne suspiras: i uita & i opibz tuis lauda dnz. Et o syon tu qqz lauda dnz. i. Quicuqz speculaeris eterna & no tpalia: tale institue optimis moribz uitaz: que sit materia laudandi deum.

Qm confortauit seras portaruz tuarum: bndixit filijs tuis in te. Et merito debes illu laudare: qz seras portaru tuarum confortauit. i. defensores diuinarum scripturarum: que te ad uita pducut itroitu fortes & iexpugnabiles fecit. Filijs quoqz tuis i te bndixit. i. imitatores tuos pseuerantes i conformitate tui: uirtutibz & donis spiritualibus auxit.

Qui posuit fines tuos pace: & adipe frumenti saciat te. P hoc & eu laudare debes: qz fines tuos pace posuit. i. hereticos tibi affines & pximos: q tecu i multis dissentiat i pluribz tn concordat. pacatos & amicos reddidit. Et saciat te adipe frumti. i. replet te abudantia iterne refectionis: ut interi sacieris p spez. donec pungat ad re. Vel adipe frumti saciat te. i. corpore & sanguine suo reficit te: Qui de se ipo dicit: Nisi granu frumti cadens i tera mortuu fuerit. ipm solu manet. Vl saciat te adipe frumti. i. allegorico sensu scripture. Frumtu eni emolitu muda farina

& furfure exhibet. Sic scriptura sacra cum incipit examinari: historicum sensum uelut furfures: & allegoricum quasi mundam farinam parit.

Qui emittit eloquium suum terre: uelociter currit sermo eius. In hoc quoque eum laudare debes: quia ipse eloquium suum terre emittit. i. predicatione euangelii sui terrenis prius & ima sectantibus nunciari facit. Et sermo eius uelociter currit. i. effectus predicationis eius cito quod uult perficit.

Qui dat niuem sicut lanam: nebulam sicut cinerem spargit. Qui per hoc quoque est laudabilis: quia niuem dat sicut lanam. i. niuosos & congelatos in uitiis facit laneos: dum eos in uirtute charitatis reddit feruidos. Nix quippe algorem parit: lana calorem. Et spargit nebulam sicut cinerem. i. nebulosos & peccatis obscuros / spersi cineris officium habere facit. Sicut enim cinis sparsus (ut aiunt agricole) terram impinguat & fertilem reddit: ita peccatores conuersi dum bonam uitam ostendunt: suo exemplo alios fertiles reddunt. Vel nebulam spargit ut cinerem. quia peccata illorum in nihilum redigit. sicut cinis sparsus penitus deficit.

Mittit cristallum suam sicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis sustinebit? Cristallus dicit obstinatos: de quibus tamen & alios pascit. Et est sensus. Cristallum suam. i. obstinatos quos quidem predestinauit: qui non facile ut nix soluuntur. uel frustra panis. i. per tales facit / ut pascat alios uerbo: & predicent ueritatem quam impugnabant quibus sunt quasi panis. Unde apostolus dicit. Multi unus panis sumus in christo. Omnes ergo unus panis sunt: singuli uero frusta sunt. Talis fuit paulus. Ipse namque fuit cristallus. i. durus & nitidus. Durus quia persecutus est ecclesiam dei obnitens ueritati: clamans aduersus euangelium. Nitidus: quia in lege peritus. Qui tamen postea factus panis / ueritatem docuit / soluta niue nebula & cristallo. Sequitur. Ante faciem. hic exaggerat periculum: ut maior gratia sit liberationis. quasi dicat. Quidam sunt nix nebula & cristallus. Hec autem deus soluit. Sed nisi soluat: quis sustinebit / uel quis subsistet ante faciem eius. i. frigoris uitiorum & obstinationis? Frigoris dico eius. s. dei. Frigoris dico dei eius: non quod ipse faciat illud: sed quia fieri sinit. s. quia deserit peccatorem / & non uocat: non aperit sensum: non infundit gratiam. Nisi ergo soluat quis sustinebit? nullus. Et quis alius soluit: nisi ipse? Nullus. De hoc frigore dicit apostolus. Video aliam legem in membris meis / repugnantem legi mentis mee: & captiuantem me in lege peccati & mortis. Et quis liberabit me de corpore mortis huius? Ac si diceret. frigesco: miser sum. Nullus soluit ab huius frigoris miseria: nisi gratia dei. Unde & subdit:

Emittet uerbum suum & liquefaciet ea: flabit spiritus eius & fluent aque. quasi dicat. Et si nullus potest per se subsistere ante faciem frigoris: non tamen desperandum est: quia emittet deus uerbum suum carne assumpta: & liquefaciet ea. s. nebulam / niuem / & cristallum. Verbo namque dei ueniente / nec frigus nec obscuritas nec duritia desperare potest. Salubriter enim liquefiunt: & fluenta spiritualis beneficii infundunt aliis. Unde subditur. Flabit spiritus eius. i. calidus auster: & fluent aque. i. fluenta doctrine & gratie: ut inde bibant alii: iuxta illud. Omnes sitientes uenite ad aquas. Ita mystice hec predicta sane accipiuntur.

Qui annunciat uerbum suum iacob: iusticias & iudicia sua israel. quasi dicat. Spiritus eius flabit: qui annunciat uerbum suum iacob:

i. nouo pplo christianorum: q significatur p iacob. Et anuntiat iusticias & iudicia i. iusta iudicia sua israel. Idem significatur p israel & iacob. s. ppls fidelium: cui anunciat iusta iudicia sua. s. q non tm iusti. s & iusti hic patiunt p merito, iusto iudicio dei: Et iudicium (ut ait petrus.) incipit a domo dei. i. a fidelibz. Solus enim christus e: q qd no rapuit sol- uit. In quo princeps mundi nihil inuenit. Et si initium est a nobis: qs finis erit eorum q no credut euangelio? Et si iustus uix saluabitur: impius ubi parebit? Hoc iudicium dei. s. qd patiunt iusti & iniusti pro suo merito: & quo iusti no suis meritis s gra dei liberatur. no oi genti nunciauit dns: s soli israel. i. nouo pplo: in quo sunt & gentes. Unde addit.

Non fecit taliter oi nationi: & iudicia sua no manifestauit eis. Iam enim gentes que abscise de oleastro insite st bone oliue, no debent dici gentes. s ppls unus in christo. Vel ad litteram p iacob & israel iudeos accipit: qbz p se ipz christus anunciauit iusticias & iudicia sua eis manifestauit. Et no fecit alijs: qz no p se pdicauit alij genti ul nationi. Sm illud. Non sum missus nisi ad oues que perierunt domus israel. Unde ordine q e in pximis quatuor pdictis psalmis. Primus enim de preceptis egit diuini famuly. Secundo de puersitate mundi fugienda. Tertio de congregatione ecclie. Quarto collecte iam in pace impat p sua securitate & dilectione. Illi aut choro de mundi ptibus aggregato, tertia exultatione s benedicit osse gaudendum: tres alios laudis psalmos subiungens: ut in hoc ope gratia trinitatis eluceat.

Alleluia.

Aggeus & zacharias q in captiuitate babylonica pdixerat liberatione terrene hrlm: multu nos erigunt ad futura liberatione spualis hrlm: qua s illa actuali intellexerat: & p ea deu spualr laudauerut: ut & nos exeplo eorum q. contepta nre h' peregrinatois babylonia, securi premeditemur hic laude, qua in eternu soluemus. Un & hic ppha p paucorum comemoratione, uniuersam creatura hortatur laudare deu. Omia enim laudat deu uel in se uel in alijs. Sunt enim queda que hnt spm laudandi deu: Et laudat in illo affectu, quo illis placet ds. Quedaz uo no hnt intellectum: s qz & ipa bona sunt in ordine suo: ad pulchritudine uniuersitatis referuntur. p se quide no laudat: s ab ipsis p attendentes ea laudatur ds: & ita quodamo laudat: qz de illis nascitur in nobis laus dei. Ad qua hic nos monet ppha p liberatione spuali: qua pdicti pphete in mysterio futura significarent. Inqz titulus cotinet noia eorum. Et est sensus. Hic e Alla. i. laus dei. Aggei & zacharie p futura liberatione: p qua pdicti pphete laudauerut. Intentione monet ad laude. Modus. Bipertitus e psalmus. Primo celestia hortatur ad laudez. Secundo terrestria ibi. Laudate dnz de tra. Et congrue primo de celis laudatur ds: postea de terra. Ipse e enim q fecit celu & terra. In celestibz aut & terrestribz oia continentur. Sic g aliqbz bona opantibz applaudentibz est dictum: facite facite. sic & ppha anglis deu laudantibus aggratulans, ait.

ps. 148.

Laudate dnm de celis: laudate eu in excelsis. O uos q estis de celis. i. o. uos angeli laudate dnz. Non precipit uel admonet anglos hoc facere: s adiu-

git aggratulatione suã eis hoc facientibus: quia placet sibi quod fecit. Et leuato corde cũ illis ẽ ĩ ipse. Et repetit. O uos qui estis ĩ excelsis, laudate eũ. Deinde quibus hanc aggratulatione suã faciat exprimit dicens.

Laudate eũ oẽs angeli ei': laudate eũ omnes uirtutes eius. Virtutes generale nom ẽ oĩuz celestium spirituũ. Quãuis tñ p uno ordine accipitur. Du uõ mittunt': angli nominantur.

Laudate eũ sol & luna: laudate eũ omnes stelle & lumen. Notandũ quod ab inuisibilibz que digniora st' icipit. Deĩn ponit uisibilia. que minus st' digna. Sol eñ & luna & oĩa uisibilia inuisibilibz cedũt. De quibz h' incipit dicens. Laudate eũ sol & luna. laudate eũ oẽs stelle & lumen. P lumẽ accipiunt' generalr oĩa lumen hñtia: que dinumerari nõ possũt.

Laudate eũ celi celoz: & aque q sup celos st' laudet nomẽ dñi. Laudate eũ celi celoz. pluralr dicit: quia plures st' celi. Et aque que sr celos st' diuise ab ys que sũt sb firmamẽto laudẽt nom dñi. Et ita fecit celi & aq. Nimia eñ laus ẽ: quod & tenuitas celoz firma consistit: & aquas que grauiores st' sustinet: Que nisi uelle, nõ defluũt p pluuias: Que sicut dr, apertis celi cataractis. p pluuiaz ad terraz mittunt'. Et qĩ qs diceret. Quid ergo ptulit, unde laudet'. subdit. Multuz

Quia ipẽ dix & facta st: ipẽ mandauit: & creata sunt. Ecce his ũbis significat ũbu: p quod oĩa facta st'. Unde oĩa p ipm facta st'. Ipẽ q° dixit. i. ũbu genuit. Et p ipm facta st'. Hec dicit cõtra eos q dicũt mũdũ deo coetnũ. Seqt'. Ipẽ mandauit ũbo suo: & creata st'. Prius dixit facta: postea creata. Facere eñ & nos possumus: sz nõ creare: Quia ppe ẽ de nihilo aliqd facere. Ipẽ q° solus creat. quod ẽ pprium deitatis.

Statuit ea ĩ sclm & ĩ sclm scli: pceptũ posuit, & nõ pteribit. Statuit ea. s. oĩa supiora, oĩa celestia ĩ seculũ & ĩ sclm seculi: quia & si [illegible] erit nouũ celũ: ĩdo tñ hñ statura dicunt', que ĩnouant' p ipm. & meliorata pmanent. Et ẽ hic laus a potentia. Oĩpotẽs eñ ẽ cui opa nõ mutant'. Et posuit eis pceptuz. i. legẽ & cõditionẽ. s. ut laudet eũ. Et nõ pteribit, q̃n fiat. Laudant eñ eũ omia uel ĩ se uel ĩ alys.

Laudate dñm de terra: dracones & oẽs abyssi. Secũda ps: ubi enũatis celestibz, descendit ad terrestria. Conũsus itaqz ad illa, tanq nos exhortans ut eoz consideratiõe laudemus deũ: que cõsiderata apiunt laudẽ dei: ait. O uos q estis de terra laudate dñz. s. dracones q circa aqs uersant': & pdeuntes de speluncis ferunt' in aera: & concitant' pp eos aer: q bz nõ st' maiora animalia sup terram. Vñ ab eis coepit. Seqt'. Et omnes abyssi. Abyssi st' pfũditates aquaz latentiuz, & maria oĩa: aer quoqz nubilosus ad abyssũz ptinet: ubi st' nubes, uenti tempestates, pluuie, coruscationes, tonitrua, grando, nix: & generalr quicquid de hoc humido & caliginoso uult fieri ds sup terraz, terre noĩe totum appellauit quia minus mutabile ẽ. hec aũt omia & si mutabilia st' & turbata: hñt tñ locũ & ordinẽ suũ: & pro modo suo implẽt decorẽ uniuersitatis: & sic laudãt deũ. Ipa ergo. i. nos

considerationē cor͂ hortat᷑ laudare ꝺ᷑.
Ignis grando nix glacies ‖ dens.
sps p̄cellar͂: que faciunt ūbū ei᷑.
Que oīa & si turbata uideant᷑ qbusdā
stultis & casibus agitari: tn̄ faciunt
uerbū ei᷑. Hoc iō dicit: qr uisū fuit q
busdā, qꝫ deus supiora regeret: ꝫ hec
īferiora despiceret: & a casibꝫ regerēt.
Sꝫ hec agit deus. Et ī his minimis
laudat᷑: & alleluia cantat᷑.
Montes & omēs colles: ligna
fructifera & omēs cedri.
Bestie & uniuersa pecora: s̄pē
tes & uolucres p̄enate. Bestie
maiores & uniūsa pecora. s. minores
laudent. &c.
Reges terre & omēs ppli: p̄nci
pēs & omēs iudices terre.
Iuuenes & uirgines senes cū
iunioribꝫ laudēt nomē dn̄i:
qa exaltatū ē nom̄ eius solius.
i. hoīes cuiqꝫ sexus & etatis laudent
nomen domini. Sꝫ quaret᷑ qr exal
tatū est nom̄ ei᷑ solius: laudat᷑ at̄ a
magnificētia. Nemo eī laudat᷑ nisi
ab hys que st̄ ꝺ᷑ eo.
Confessio ei᷑ sup celū & terraꝫ:
& exaltauit cornu ppli sui.
Supra dixit p̄us de celo: postea de t̄ra
hic de omībꝫ simul. Accipit at̄ p celū
oīa supiora: p terra oīa īferiora.
Et est. Confessio ei᷑ sup celū & terra.
i. illū oīa confiteant᷑ uel ī se uel ī alys.
Pulchritudo oīuꝫ uox ē confitentiū
ī attendentibus ea. i. attendentes ea
laudēt eū & de terrenis & de celestibꝫ
quo nō ē aliqd melius. Quicqd eī facit
homo. īfra illud ē. Et qcqd ī his placet
minus ē q̄ ipse. Si ergo amas uisibile
qd fecit: multo magis īuisibilē q fecit:
p uisibilia intelligunt᷑ eius inuisibilia. Vl
confessio ei᷑ ē sup celuꝫ & t̄raꝫ. i. ma
ior ē laus ei᷑ ex ipso q̄ ex creaturis: qa
magis laudandus ē pp se q̄ pp creatu
ras. Et exaltauit. q. dico ut laudēt: qa
exaltatū ē nom̄ ei᷑ soli᷑: & ꝫ iō, qa exal
tauit cornu. i. dignitatē & potestatem
ppli sui. Ecce qd pphabat Aggeus & Za
charias ī captiuitate. s. exultationem
ppli dei. Modo qdeꝫ ē humile ī tribula
tionibꝫ cornu ppli sui. Sꝫ cū uenerit do᷑.
exaltabitur.
Hymnus oībus scīs ei᷑: filys isrl̄
pplo appropīquanti sibi. Exalta
bit cornu: vn̄ mō fit hymn᷑ oībꝫ scīs
eius: qbꝫ ī fine hymn᷑ erit ppetuus. Vn̄
ī scl̄a sclor͂ laudabūt te. Hymn᷑ aūt
tria h̄t. & canticū & laudeꝫ & dei. i. hy
mus ē laus dei cū cantico. Huc q̄ dicant
mō sancti: in fine hymnū et̄nuꝫ acce
pturi. Et q sint sancti, qbꝫ dꝫ eē hymn᷑.
filys israel. s. fit hymn᷑, q st̄ fily israel: q
appropinquat deo nō carne ꝫ fide. — hymn᷑

Alleluia

Post omēs creaturas quas ī p̄cedenti psal
mo monuit deū laudare: eo q ab ipso
create st̄. hic p̄pus & speciālr isrl̄ inuitat
ad nouū canticū, p nouitate sibi facta:
que ē mirabilior dei opatio. hec ē scīfi
catio israel: p quā de ueteri factus ē no
uus. Intentione monet ad laudē. Mod᷑.
Bipertitus ē ps. p̄mo multis modis monet
laudare regē. q eis beniuolus & bn̄ficus
ē. Secūdo agit de gaudys sclor͂ & pote
state. ibi. exultabūt. Exhortans itaqꝫ fi
deles ad nouū canticū: ait.

Psalm᷑. 149.

Cantate dn̄o canticū nouū: laus
eius in eccl̄ia scōr͂. Cantate dn̄o ca
ticū nouū. s. de mysterio redemptionis

de pmissione eternitatis. Qui uult cantare hoc canticu: diligat eterna, ut fiat nouus. Vetus ei ho canticu uetus cantat de terrenis. Nouus ho nouu cantat de spiritualibus. s. canticu pacis: canticu charitatis. Quisqs ei ueterē sequit' animositate no nouā charitate nouu canticu no cantat. Deinde determinat ubi & a qbus debeat hoc canticu cantari dicens. Laus ei' ē in ecclia sctoz. hec ei laus no ubiqz nec a qbuscuqz cantāda ē: s3 ī ecclia catholica: & a sctis q st israel. Unde & subdit.

Letet israel ī eo q fecit eū: & filie syon exultēt in rege suo. Letetur israel. s. spe: licet hic multa patiat'. letet' dico ī illo q fecit eū: & secūdo ut sit israel. Et filie uel filij syon. Idez st israel & filie syon. exultent ī rege suo. i. ī christo: q est rex & sacerdos. Ut rex ei pugnauit p nobis de cruce diabolū uincēs. Ut uo sacerdos se p omibz obtulit: nihil īueniens in hoibz qd pro eis offerret.

Laudent nomē ei' in choro: in tympano & psalterio psallāt ei. Laudent nomē ei'. S3 qualr'. In choro. i. concordia moz. & ī tympano. i. mortificatiōe carnis. & psalterio. i. spūali operatione psallat ei. Et qualr psallat subdit.

Quia bnplacitū ē dnō ī pplo suo: & exaltabit māsuetos in salutē. In pma creatione rez legim' oīa placuisse deo: s3 post mutatis qualitatibz. & poenitere & gaudere. Un poenitet me fecisse hoiez. Et alibi. Gaudere sup uno peccatore pniaz agente. Et fm hoc dicit. Bnplacitū ē dnō ī pplo suo: cū peccata dimittit. Vel de futuro pot accipi ab illo loco. Laus erit ei' ī ecclia sctoz. i. ī futura hirlm: ut ibi. Letet' israel ī eo q fecit euz: & filie syon exultent ī rege suo. i. ī christo: quē tūc uidebūt facie ad faciē. Et laudent nomē ei' in eo. i. ī unitate charitatis: qa tūc nulla erit dispsio: s3 charissima unitas. Et in tympano & psalterio ei psallāt. i. de hoc qd tympanū & psalteriū eis fuit hic. Tunc ei exultatio erit sanctis de tympano & psalterio: non ipī actus. Ideo psallite: qz bnplacitū ē dnō ibi ī pplo suo. i. qd tūc apparebit: cū parē euz anglis faciet. Un addit. & exaltabit māsuetos ī salutē. s. eternaz.

Exultabūt scti in gl'ia: letabūt ī cubilibus suis. Secūda ps. ubi agit de sctoz gaudijs & potestate. Et legit' hec series pus de pnti usqz ad finez psalmi: qi in futuro exaltabit māsuetos. & pro eo Exultabūt scti hic ī gl'ia. Gloria est ei bonoz actuū frequens laudatio: De qua iusti letabūt'. ubi' Non ex ī pplausi fauore. s3 ī cubilibus suis. i. ī conscia. io qz hnt tam bonū dnz: q dat peccatibz grām: īmeritis uitaz eternā. Fatuus ex ī rubis & fabulis hoīz letat'. Sctus uo hic modus gaudij ē, ut ad illū referat bona qui dedit.

Exultationes dei ī gutture eorū: & gladij ancipites ī manibus eoz. Exultationes dei nō sue erūt ī gutture uel faucibz eoz. i. in lingua. Sic ei hic letant' ī cubilibz & faucibus. i. ī corde & lingua: ut no sibi tribuāt qd boni st: s3 deo a quo acceperūt qd sūt. & spant id qd nōdū sunt. Et gladij uel framee ancipites accipit p bis acutis. i. sermo christi: q acutus ē ī nouo & ueteri testo: erit ī manibz eoz. i. ī potestatibz: ut dicat ubi uelint & cui uelint. Ad quid'.

Ad faciēdā uindictā ī natiōibz:

+ P ... nō agam ... hoīe. ī dase ... qui pro humano genere.

Glia

& increpationes in populis. Ad
facieñdā uindictā .i. ad hoc ut occidāt
peccatores gladio bis acuto : ut sic ui
uificent? ꝟꝫ illud. Ego occidā : & uiuere
faciā. Et ne putares sanguinē fudi.
exponēdo determinat: .i. faciēdas ī
crepationes ul' obiurgatōes ī pplis.
**Ad alligandos reges eoꝝ ī cope
dibus : & nobiles eoꝝ ī manı
cis ferreis.** Ad alligādos reges eoꝝ
ī ꝯpedibꝫ .i. ī p̄ceptis dei. Et ad alligā
dos nobiles eoꝝ ī manicis ul' ī uincu
lis ferreis .i. ī dei mādatis : Que dicūt'
uincula ferrea : q2 dura s't & īsolubilia :
ut ē illud. Quod ds̄ coniūxit : homo nō
separet. Et itē. Alligatus es uxori :
noli quærere solutionē. His uinctis
ligant' reges gentiū & nobiles s'cti ab
īfirmis hui' mūdi & ꝯtemptibilibus,
quos elegit dn̄s : ut fortia confunderet.
Ipos q3 impleuit sp̄u s'cto. & dedit eis
frameas bis acutas : ut ad christi timo
rē corda nobiliū conuerteret : ut s'cla
ri nobilitate contempta pauptatem
eligerēt & nobilitatem in christo
ꝑ hos q° ligauit reges nobiles ī uinculis
ferreis : ne ꝓgrederent' ad illicita. Et
hoc ē iudiciū qd' faciūt s'cti ꝑ omēs
gentes. Unde subdit.
**Ut faciant ī eis iudiciū conscri
ptū : glīa hec ē oībꝫ s'cis eius.** Ad
hoc habēt gladios ī manibꝫ : ut faci
ant ī eis iudiciū conscriptū .i. a p̄ribꝫ
sancitū. Ista eī antea scripta s't : & mō
complent'. Legebant' eī aliī : nec fie
bant. modo fiūt. Et concludit ita.
Glīa hec ē omibꝫ sanctis eī'. Ita .s. ut
dictū ē, ꝑ oēs gētes, ꝑ totū mūdū hec
agūt sancti : sic glīant' : sic exultāt ī
faucibus : sic letant' in cubilibꝫ : sic exul
tant uel exultabūt ī glīa : sic cantant
cāticū nouū : sic dicūt alta corde. orē
uita. Uel ita. Hec ē glīa : q2 ita & ita
faciūt s'cti. Et glīa hec ē oībꝫ s'cis ei' .i.
consequēt' eternā glīā. Uel ita ab illo lo
co exultabūt. & totū accipit' de futō.
Et p̄dicunt' uirtus & potentia ī glīa s'coꝝ,
q. d. Exaltabit mansuetos ī salutē. Et tūc
exultabūt s'cti ī glīa .i. uindicta maloꝝ.
Vindicta eī peccantiū ē glīa s'coꝝ. Et
letabunt' in cubilibꝫ suis .i. ī diuisis mā
sionibꝫ : de qbꝫ dn̄s ait. In domo patris
mei mānsiones multe s't. Et tūc erūt exul
tationes dei ī gutture eoꝝ : q2 corde &
lingua nō desinēt laudare deū : a q°
eternā hn̄t. Et gladij ancipites .i. uer
bū uel sn̄ia iudicij de bonis & malis,
erūt ī manibꝫ .i. ī potestate eoꝝ. Tūc
eī potestatē uerbi dei accipiētes : cum
dn̄o iudicabūt : sedentes sup sedes .xij.
Et tūc uere fiet uindicta & īcrepatio
ī pplis. Vn̄ s'bdit. Ad faciēdā uindictā
& cē. q. d. Gladios hn̄t ī manibꝫ, ad fa
ciēdā uindictā ī natiōibꝫ : & īcrepatōes
ī pplis. Ecce q̄ta glīa & gaudiū s'coꝝ
tūc erit : qn̄ paupes q hic erāt derisui
habebūt potestatē uindicare ī supbos.
Et ad alligandos reges eoꝝ ī ꝯpedibus
& nobiles eoꝝ ī manicis ferreis : q̄a
tūc reges terre & nobiles ligabūt' com
pedibꝫ : de qbꝫ nō erit eis liberū exire.
Et ferent uincula ferrea & grauia ad
portandū : & que nō poss't rumpi .i. tor
menta gehēne. Et sic fiet iudiciū cō
scriptū. Vn̄ s'bdit'. Ut faciāt. q. d. ad
hoc hēbūt glīā dei : ut faciāt ī eis iudi
ciū conscriptū .i. comprobatū ab an
gelis & uniuersis sanctis : uel ī plurib'
scripture locis memoratū : De q° apl's
ait. Nescitis q2 angelos iudicabimus.

Et ne putes hāc potestatē solis ēē angelis: addit. Gl'ia hec .i. potestas sc̄tis ē omibȝ sc̄tis ei⁹ .i. omibȝ pfectis: q pro christo oīa terrena reliquerūt.

Alleluia.

PSalmus iste tertius ē eoꝝ q sūt sine diuisione. Atomus eī ē hic psalmus: ī quo attendit⁹ ut laudet' deus: qz sc̄tos congregauit: & deposita fragilitate sue imagini restituit. & in conformes glīe sue in btitudine locauit: ubi ē oīs abūdantia. Hic g° ag' de laude dei ī sc̄tis ei⁹. q glificati sine fine laudāt. Monet' eī ciuitas dei .i. unitas oīu sc̄toꝝ ore & aīo cantare dō. In hoc aūt culmē diuine laudis omīs psalmodia pducit'. Que laus hic nuptiali dulcedine decātat'. Quibȝ ē pphā in libri h' pricipio forma recte conuersationis ondit. iā in illa hirlm receptis dicat: ab eis laudādū ēē dnm: q oīa eis dedit: sic incipiens.

ps. 150.

LAudate dn̄ȝ ī sanctis ei⁹: laudate eū ī firmamēto uirtutis eius. laudate dn̄ȝ ī sc̄tis ei⁹ .i. p ys que sc̄tis suis dedit. Laudate eū ī firmamēto uirtutis ei⁹ .i. p eo q̄ morte sua diabolū uicit: & credentes ad celū pduxit.

Laudate eū in uirtutibus ei⁹: laudate eū sȝ multitudinē magnitudinis eius. Laudate eū ī uirtutibȝ uel potētatibȝ ei⁹: qz .s. oīa subiecta sūt pedibus ei⁹: cui flectit' omē genu celestiū terrestriū & īfernoꝝ: sicut apl's ait. Laudate eū sm multitudinē magnitudis ei⁹. Sȝ quo merito hoc fieri pōt: cū eī magnitudinis finis nō sit. Sȝ spūalibȝ & sc̄tis dr̄ hoc: q sn̄ fine laudāt. Et cū nō sit finis ei⁹ magnitudinis. tn̄ laudat' cū sine fine laudat'. Et ē. laudate eū sm multitudinē magnitudinis ei⁹ .i. sine fine: sicut nō est finis magnitudinis ei⁹. Quo aūt laudari debeat: p similitudines mysticas: usqȝ ad fines psalmi dicit.

Laudate eū ī sono tube: laudate eū ī psalterio & cithara. q.d. Tuba concrepet regi. psalteriū canat deo. cythara cūȝ reliqs istrumētis canat sponso. Tuba eī terribilis uel ī bello sumit': uel regū aduētib⁹ pparat'. psalteriū ī laudibȝ dei sonat: & a sūmo reddit sonū. Cythara sponso cantat: & ab imo sonat. Hec oīa humanis actibȝ ꝯpata .i. considerata iux' usuȝ humanoꝝ actuū / figuratiē ibi dnt' laudes dei p sonare. In tuba eī rex ēē significat': ī psalterio ds. ī cythara spōsus. Et ē. Laudate eū ī sono tube .i. laudate eū ut regē: qz & uos ī bello diaboli uincere fecit. Laudate eū in psalterio ut deū: q nos fecit sumos. Laudate eū ī cythara ut sponsūȝ: qz uos ab imis liberauit.

Laudate eū in tympano & choro: laudate eū in cordis & organo. Laudate eū ī tympano & choro .i. ī carne mutata. & uocis cordisqȝ concordia. Tympanū eī fit de corio ī ligno extenso. Chorus uō ē tēpata uocuȝ collectio. laudate eū ī cordis & organo. Cordas ponit p oī istro musico: qd' cordaꝝ tensione sonat. Organū ē q̄ turris fistulis diuersis fabricata / flatu folliuȝ sonas. Et ut hec oīa de oībȝ accipes: ad os hoīs uenit: & expones qd sit laudare ī cordis & organo. subdit.

Laudate in cymbalis bn̄ sonātibus: laudate eū ī cymbalis

~~bn̄sonātib᷒~~ iubilatiōis: omīs
sp̄s laudet dnm̄. Cymbala bn̄so
nantia/ labia nr̄a st̄: que cordi con
cina· ī laudibus dei bn̄ sonat: ī quib;
ē similitudo cymbalorum. Et armoniā
reddūt: Et iō bn̄ īt musica īstrumta
st̄. Ad litterā cymbala bn̄ tinnantia
st̄ ex p̄mixtis metallis tenues fialę.
que acutū sonū reddūt: & armoniā
faciūt. Et ne putes cymbala ista ēē
sine aīa: addit. Laudate eū ī cymbal̄
iubilationis. i. ī labys iubilū mētis rece
ptū exⁱ monstrantib;. Et qr oīa spūa
liter intelligi uult: apto fine ↄcludit.
Omīs sp̄s laudet dn̄z. s. angelic᷒ & hu
man᷒ laudet dn̄z: nō caro & sāguis:
que nō possidebūt regnū dei: nō am
bitus sc̄uli: s; qd̄ ē ī nr̄a rerum sublimius
ad laudē monet: s. qd̄ celestiā sapit
eterna capit. s. sp̄s breuis & pfecta
sapiā. Hic de mō diuinę laudis ī hoc
psalmo docet. s. ut deū spūalr̄ omīa
laudent. In his toti᷒ musicę pfectio ē.
Est ēn flatus ī tuba: pulsus in cythara
& ī cymbalis uox ī choro: Quib᷒ mu
sicis instrumtis significat᷒ spūalis ar
monia: que nō auribus s; pura mēte ad
uertit᷒. Vel ita ab illo. Laudate eū ī
firmamēto uirtutis ei᷒: qr scōs uirtute
sua firmauit ita: ut ampli᷒ nō moriā
tur. Virtus ei᷒ ē in hoc firmamēto. est
ēn uirtutis magnę: qḡ sc̄ti iā nō morient᷒.
& mors eis ultra nō dn̄abit᷒. Laudate
eū ī uirtutibus uel potentatibus ei᷒. i.
p potentatu quē sanctis suis ↄtulit.
Potentatus ē dei quē fecit ī eis: dr̄ qr
regnāt cū illo ī ętnū: Et ipi sc̄ti sunt
multitudo magnitudinis ei᷒. Vn̄ sb̄dit.
Laudate eū s; multitudinē magnitu
dinis ei᷒: qr magnos fecit & tā mltos.

s. milia miliū. Vn̄ milia miliū ministra
bāt ei: & decies cētena milia assistebāt
ei. Ideo ipi sc̄ti st̄ ī his omnib; musicis ī
strumētis significati: que pōit p signifi
cantia diuinę laudis. i. ut significet ea
p q̄bus laudare eū dz: uel quō: Et a tu
ba incipit dicens. Laudate eū ī sono tu
bę. i. p excellentissimā laudis claritatē.
que in nobis ē. Et laudate eū ī psalte
rio & cythara. i. de celestib; & terrestri
bus/ tāqȝ eū q̄ fecit celū & terrā. Psal
teriū ēn (ut dictū ē) a supiori pte sonat.
cythara ab inferiori. Ideo p psalteriū ce
lestia/ p cytharā terrestria significant᷒.
Laudate eū ī tympano. i. ī carne muta
ta: que ē lib̄a oī corruptione. Tympanū;
ēn fit de corio siccato & firmato. Et cho
ro. i. ī parata societate. Et laudate eū ī
cordis. i. ī carne iā a corruptiōē libera:
quā an̄ p tympanū significauerat & or
ganū. i. ī concordi diuersitate. Orga
nū ē gnāle nom̄ oīu; uasorum musicorum:
licet usu dicat᷒ organū: qd̄ inflatis folli
bus sonat. Cordę uō st̄ caro iā a corru
ptione libera: Quib; addit organū: nō
ut singulis sonet: s; ut diuisitate cocor
dissima sonet: sicut fit ī organo. Habēt
ēn tūc sc̄ti differētias suas concordātes
uel consonātes. i. consentiētes nō disse
tientes; sicut ex diuisis uocib; s; nō aduīsis
fit cantus suauis. Laudate eū ī cybalis
bn̄sonantibus. Cymbala īuicē se tāgut/
ut sonet. iō labys a q̄busdā comparant᷒.
S; meli᷒ in cymbalis intelligi puto illos/
q̄ īuicē se honorātes/ dāt laudē deo.
Et est. laudate eū ī cymbalis bn̄sonātibus.
i. in ys q̄ se inuicē monētes & honorantes:
laudāt & delectāt deū. Et notādū: qḡ st̄
tria gnā sonorum: quorum nullū hic ptere
mitti᷒. Fit ēn sonus uoce/ ut p chorum. Flatu/

ut p tibias. pulsu/ut p cytharam. hec
oia ad hymnos nuptiales ptinet: Sz p
similitudines no p pprietates referunt
ad laude dei i sanctis ei. Ideoqz ne pu
tes cymbala sni aia hic itelligi: addit.
laudate eu i cymbalis iubilatois. Est
eni iubilus ineffabilis laus que no ni
ab aia pcedit. Vn addit. Ois sps laudet
dnm: Qui no nisi spuale laudadus est.
Sciendu q psalm iste centesim & qnqua
gesim est. Hnc eni libru composuit dd
i h nuo .cl. psalmoz: p hec nobis co
mendans magnu sacramtu: qd pate
bit: si qndenarij mysteriu no ignoret.
Qd eni ualet .xv. i ordine singuloz .i.
unitatu: hoc .c.l. i ordine denarioz
& mille qngeti i ordine centenarioz
& xv. milia i ordine millenarioz.
qz sicut qndenari9 ex qndecz unitatib9
succrescit. sic Cl ex qndecz denarijs:
& mille .d. ex .xv. centenarijs: & xv.
milia ex .xv. millenarijs. Ideo qd si
gnificat p .xv. hoc idez p .cl. & p ali
os duos nuos significat. Cognito g sa
cramto qndenarij: reliquoz no late
bit mysteriu. Quindecz itaqz sigfi
cant duoz testoz concordia. Constat
eni ex septenario & octonario. Septen
narius at uetus testm significat: qa
i ueteri testo obsuabat sabbatu q est
dies septimus: & septima septimana:
& septim mensis: vij anus: & vij
anus septime decadis: q iubileus dr.
Octonarius uo ad nouuz testm refert:
qz i nouo testo dnicus dies obsuat: q
e octauus p vij Idez e & pm p sabba
tu: & pmus i pma rez conditione. Se
cudus g hoc mysteriu nus e psalmo
ru. Ideo eni .cl. sut. Qui nus eodem
anotat mysterio: quo qndenarius: ut

ondat h liber doctrina utriqz consonare
testo. Ecce quare hoc nuo psalmi con
scripti st. Hnc aiaduertendu e qre 3 – 50 – 150
p quinquagenas tres hoc opus disti
guat. Ideo at p quiquagenariuz di
stinguit: qa hic nus magnus & di
uersis anotatus e sacramtis. Constat
eni hic nus de .l. de septimana septi
manaz .i. de septe septenarijs addi
to uno tamqz ipo octauo ad determina
duz qnquagenariu. P septenariu
uo septiformis sps figurat: & p ipsu
qz qnquagenariu: qz tot diebz cpletis
post resurrectione / uenit sps sanctus
sup omes congregatos undeci in christo.
Qui sps septenario nuo pcipue i scriptu
ris comendat. Hoc g nuo distincti st
psalmi: ut significet septiformis gre
sps sci nos fieri pticipes: si doctrinaz
psalmoz custodiamus. Ideo & hoc nuo
fit psalmoz distinctio: qz hic nus .c.l.
in xl. & x. distinguit uel diuidit. Unde
& christus i actibus suis eu sic diuisit/
qz xla die p resurrectione i celu ascen 40
dit. Inde p dece dies spm scm misit: 10
P quadraginta uo tpalis hitatio hui
mundi ondit. qz quatnari in quadra 50
genario ex quatuor & dece i se ducto/
multiplicato pualet qtu ad sigficatio
ne. Quatuor eni ptes ht mudus & an.
Et quatuor st elemta: ex qbz oia cor
pora constat. Denarius aut lege si
gnificat pp decalogu madatoz: que
fuerut scripta i tabulis. Huic at nuo
s. quadragenario addit denari9 ut
qnquaginta cpleant. Denarius uo 3
uitaz eterna significat. Constat eni 7
ex tribus & septez. Ternarius ad scam 10
trinitate refert. Septenarius uo q x.
constat ex trib3 & quatuor / ad dupl

10 – 15 150
XV – CL
15 – … – 150

* XV constat ex bis VII, et unitate addita, et forte elici VNITAS DIVINA septem dif. fusa muneribus SS. misericordiae operibus propagatas DEO annuente et voluntate humana agente, ac suscipiente [struck through]
Osualdus Rauenna

? Vetus ?
& Nouum

ee hoīs nr̄a: q constat ex aīa & corpe.
Ad aīam ptinet ternarius pp triplicē
uim aīe. Ad corpus uō quaternarius
pp quatuor elemēta. Tūc g° ẽstitatis
beatitudo ĩ nobis pficiet˘: cū utrius͡q
nr̄e nāe sabbatismo potiri trinitati
ĩcreate coniungerē. Additu g° dena-
rio quadragenario / uelut mercedē
p impleta ĩ hac uita lege reddita: ipa
trinitas figurat˘. Hoc g° nūo io psal
mos distinxit: ut significet eos q ĩ pn̄
ti b° psalmodie doctrina fruat˘ legē
implere: & denario ẽtne uite ĩfuturo co-
ronari. Assignata gemina rōne quare
p. l. distinctiõ psalmi: uidendū ē q̄re
p tres quinquagenarios. Ideo .s. ut ĩsinu-
et° bta trinitas: que oīa pdicta donat
& pstat. Donat ei septiformē grām: iu-
uat ad implendā legē: & ĩfuturo remu-
nerat. Sicut ei ter multiplicata quinqua-
3 · 50 – 150. ginta faciūt .cl. q nūs oīum psalmorum
est summa & plenitudo. ¶ Queri q̄s so-
let: utrū unus sit liber psalmorum: an
plures. Hieronym° quinq͡ libros dicit ēe
pp quinq͡ distinctiones q̄ fiūt p fiat fiat.
Cui obuiare uidet˘ qđ dr̄ ĩ actibz āploꝝ:
sicut scriptū ē in libro psalmorum. Non
ĩ libris dicit / s͡ ĩ libro: q̄i sit un° liber
nō plures. Sed tn̄ superiori nō repugnat.
Bn̄ n. multi libri un° liber dicunt˘:
ut multe ecclie una: & multi celi celū.
Vn̄ scriptura dicit. Et aque que super
celos sūt: idest consignificās p celū &
firmamētū .i. celū. Pot & dici ĩ libro
psalmorum .i. ĩ aliquo libro eorum quinq͡:
qđ tn̄ in usu locutoīs uel nō ē uel ra-
ro. Duodecim pphaꝝ & un° liber dr̄:
& omēs & canonice scripture a qbusdā
unus liber ēe dicit˘ / eo q mirabili & di-
uina unitate concordet. Illud q̄s nō

uarat / s͡ magna consideratione dignum
uidet˘: q primus quinquagesim° psalmus
agit de pnīa. Secūdus de mīa & iudicio.
Terti° de laude christi ĩ sanctis ei°. Isti nāq͡
sūt tres status religionis christiane. Sic
ei ad ẽtnam beatamq͡ tendim° uitā: prius
p pnīam peccata damnam°. uocāte deo
ad pnīam / q̄s apud se ĩ occulto pdestina
uit. Inde p misericordiā iustificati: bene
uiuim°. ne iudiciū in futuro timeamus.
deo uocatos iustificante hic p misericor
diā & timore iudicii: In quo iudicio de
ciuitate dn̄i dispdunt˘ q opant˘ iniqta-
tes. Tandē ad uitam glorificati ĩtram°:
ubi deū sine fine laudamus. Ad hoc q̄-
ptinet .i. ad hos tres status designādos
qđ dn̄s ait ĩ euāgelio. Ecce eycio demo
nia. & sanitates pficio hodie & cras: &
tertia die consumor. Demonia eycit-
cū nos p pnīam a peccatis soluit. Sani
tates pficit / cū p misericordiā iuste uiue
re facit. Et ĩ futuro consumabit˘: cum
nos coronabit. Quos status & ĩ sua pas
sione / & dormitione / & glificatione on
dit. In cruce ei patiendo de diabolo tri
umphauit. In sepulcro quieuit. In re
surrectione exultauit. Ita & nos pnīa
qua diabolū uincim° excitat. Iustitia
qua a malis quiescim° tranqllat. Vita
ẽterna ubi deus uidet° sicuti ē / glificat
atq͡ iocundat. Pnīe ig° uox ē. miser
mei ds̄. Iustitie uox ē: mīam & iudiciū
cantabo tibi dn̄e. Vite ẽterne uox ē.
Omnis spiritus laudet dn̄m.

Laus deo.

1453. Idibus Junys . p. hedus psbyter.
Ciuis Portunonien.

A pnīa nos p pnīam soluit
Sanat p misericordiam
Consumat nos coronabit

Penitentia uincimus
Justitia quiescimus
Gloria laudamus

In psalmorum expositionē hoc nomē diapsalma multis in locis reperitur: ut aut̄ sciat quid habeat significationis: repperi in opus diui hieronimi diapsalma metri uariationem, siue pausationem spus sancti, uel alterius sensus exordium significare.

19